قانع

1

یار فهاندم بن انی اغیار ایچلی
شمدی بلدم کم عجب غدار ایچلی

ور ٥

بیلمم دل مغرور نه دن اولدی
اسکم ادهار سننه مروشخاش

A

CI MAHMUD EFENDI
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. İs. Süleymaniye Kütüphanesi
1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmut ef.
Yeni Kayıt No
Eski Kayıt No: 3297

هذا ديوان عاشق پاشا

بسم الله الرحمن الرحيم

دربيان معرفت وحدت وحضرت واحد ظهور عالم فطرت وتكون عوالم
علوى وسفلى وماشاء ظلها ونسبت الهاعن اولها وآخرها
والله يقول الحق وهو يهدي السبيل الحمد الله وسلام
على عباده الذين اصطفى داستان سماع كردن اين جمله ملكوت
تا على به تزايد وقت رسيد براى حق عز وجل كرمى
فرمايد قوله تعالى انما امره اذا اراد شيئا ان يقول له كن
فيكون

ازبيان حسنك جرا وجون نيست

کورمدیا برلرکه نیجه اسنده در اول سماعده هر بری جنبشده در

قوله تع فالمدبرات امرا الایه

اول زحل کور آلت ال صنمش انده الله امریدن کلوبدر جنبشه

کورز رای تدبیر ایلر مشتری شندن آلور شوکاویررمالک لری

مریخ کورکم نیجه باشلر یچار اول سماعده حرکت ایلر قان صچر

کوکنجا کیمش آلتون طون کین اول سماعده حرکت ایلر دون کین

زهره برکورکم نجا شاد کام اول سماعده ذوقه غرق اولمش مدام

کورعطارد اول سماعده نه دوزر کوردوکینی اشتدوکینی جمله یزار

آی برکورکم اولری هیچ ملال اول سماعده که بدر در که هلال

کوربویلدزلرکه نیجه سونشر اول سماعده حرکت ایلر یکیرشور

کوربوطلر نیجه اوینار دورمدین نیجه اغلار هیچ کمسنه اورمدین

ییل برکورکم نلر ایلر نلر ع اول سماعده یعنی یوزلر تازه لر

صوی

صوی کورکم نیجه اقار دورمدی یوقاز قند اسرایتر سرمدی

یری کورکم سجدیه اورمش یوزینی اول سماعده یاوقلمش کندوزینی

کوربوا ودنجه ینار و یاندورر هم ینار حالدا حلا هم دوندورر

کوردکزلر موج نیجه چالتور ر اول سماعده بودکزلر یجور ر

کورمعادندن نیجه جوهر بتر قدرتندن نیجه خشک تر بتار

کورنباتدن کرنیجه نعمت کلور اول سماعده قاموسی لذت آلور

کوربوحیوانلرده نیجه جنس جنس اول سماعده چوشه کلمش نقد جنس

کوربنی آدم نه اسندر قاینددور اول سماعدر قاموسن کم اویند ور

کی پیغمبرکی امتلری بربرینه بعلنب همتلری

کی سلطاندرکی لشکرکا ن اول سماعده یکرشورلرکورسکا

اولیاوانبیا و خاص عام اول سماعده بیله و یرمش ننک نام

جوشه کلمش قاموسی حرکت قلور کردوررکم کدار کمی کلور ر

جمله مخلوقات جمله انس جان بیرعب لوکرعقل ذات جسم جان

اول سماعده حرکت ایلر قاموسی کمسنه هیچ اتی قلماز ناموسی

تکوتکسوز کاف نوندن ان ایرر خلق قوماز برقراره هی سوررر

جمله خلقی اوینادن اول ان دوررر بوسماعکه ساز کاف نون دوررر

قوله تع واذا قضی امرا فانما یقول له کن فیکون

کل عالم براشارتدر هان یوزبک انجاسک و ار کر تو نهان

کیم آنی کوزلر یاقب کورمش دکل دللر اول الدن خبر ویرمش دکل

هرقاف اشتمدکدر آد نیجه هیچ کمسنه بلمدکدر دادنجه

فکرعقلولرایرمز اول منزله آدی اول ملکوک انی کلمز دیله

اولدر اول ملك وحدت اولدررر / اشبو ملكي بوغکن اول اولدور
هم دیلرسه بوغکن وار ایلمك / هرکز آنك حکمنه یوقدر امك
نه اولا لدي اول بو ملك اولماغیله / یا بو ملك اولمسه نسی آکسله
اول دمکده جون بو دکلو ملك اولور / اولمسه هم بو ملك نسی آکسلور
اون سکز بيك عالمك قدري انجا / بو قدردر بر زرّجه اوکدن صوکرا
قدر قیمت کندونك وار کندویه / کندوزني کندو بیلور کندو ذو با
انجلاین کم وار کیم بیلا / یا انکا لایق عبادت کیم قلا
اوکه عالم خلقنه فخر بیدی / اول بنم اول خبر ورد بیدی
دنیادن جون تکریا اچدي کوزي / اول دکزدا یاو قلدي کندوزنی
عجزله بس بر نیاز اتدي حقا / ایندي یا الله یا حیّ البقا
ایلدکد بیلدکدي سني بلمدوم / آنکم قلماق کرکدي قلمدم
جون حبیب الله که بونا لشد در / کل قیاس ایت ایروغی نه اشده در
جمله عالم عجزله قلمشی دورر / اول دکزده کل غرق اولمشدرر
نجه بلسون قطره دریا نیدوکین / ذرّه نه بلسون کونشن نیجه دوکین
عجزنا لشی بس بزه لازم دورر / ان بلمك دعوسنده اکدوررر
کمناکم بلمیا کندوزینی / نجا ایدا آنی بلمك سوزنی

مناجات عاشق

ای خداوندا سنك فضلوك دليم / سن سن آخر هم حلیم هم علیم
هم خبیر هم بصیر هم شکور / هم رحیم هم کریم هم غفور
جمله‌سی سیچ آشکاره و نهان / بی زمان و بی مکان و بی نشان
نه سکا عقل ایره بیلور فکرله / نه سنی دیل ایده بیلور ذکرله

پادشاه

پادشاه سن سیی بن بر قول سوزك / بوغدوق بر سن بزی وار ایلدك
جانه سن وردك تنه وجانه تن / جانه تن جاندر بو جانك جانی سن
عشق دولت عقل دولت جان کوکل / آتشکده جمله بوینی باغلی قول
جمله سندندر بزم سرمایه موز / جان ایچنده نقد وکنج مایه موز
اولا خود بر براو ودیج اغدق طبرا / طبراغ اولمادن خوکالی بوغدق
جدوار لوق بس سنکدر یا جلیل / کلمدی بر لایق ایش اوکدن سکه
سکا لایق قان عقل اکلایسی / یا قلوق قانی سزوك دکلیه سی
قان لایق کوزکه سانی کوز لیم / قانی اری دیلکله سنی سویلیه
قان کوکل کم قلا هر دم نیاز / قان دوستلق قان قوللوق قان ناز
قان طاعت حضرتا عرض اتمکا / قان قوت طوغری یوله کتمکله بك
قان لایق تنکرا اول امرك طوتا / امرا جنده اولا هر دم اول دوتا
قان نفس اول امرکه عزت قلا / امرا یجنده قول اولا کمتر قولا
قان اول جانکم سکا لایق دورر / سنی سومك لکا بایق دررر
قان اول عشقی حبیبی کم بزی / آل ایلته کوستره کوکلو یوزي
قاموسی اول حضرتا لایق دکل / آندا عرضا کجکه بایق دکل
رحمتکله قبول ایده سیج مکر / قلاسیج قوللرکه رحمت نظر
بیلورز بزدن بزا یوقدر مدد / حضرتکدن فضل رحمت بی عدد
بز بلورزکم بز قلدق جوق کناه / سن کریم سن یرلغا ای پادشاه
حالموزا منصفور اکدن سکا / یولمز طوغری کیدر سندنه سکا

قوله تعالى فاين المفر الاية الى آخره

قاچجق قرتلغا یر موقد دررر / یوزسکا طندق که فضلوك جوقدر

قوله تعالى ان فضل الله يؤتيه من يشاء الآية

سندن ارتق بوقدر الله الآسن   واردك سن جمله عالم بوغكسن بك
كمه اورتاق دكول سنك ايشكا   اولمادي اولمايسا اوكدن صكا
اول محمد هم قلكدر هم رسول   آن سن سودك وسن قلدك قبول
براكا كرتوناندق صدقله   كمزن باديني شفاعت اول قلا
اول امام اولدي وبزاويدوق اكا   انوكيله واررز سندن بكا
عاشقم سن سيني بوسوزي ايتدورن   جان اجندن دردني طشوا سران
سن ده قبول ايله نيازي اى جليل   طوغري يلده توفقوك اولسون دليل
اولحبيبك حرمتيجون اى كريم   قاموية سن رحمت ايله يا رحيم

في نعت عظيم العظماء وكبير الكبراء   اى خاتم الانبياء محمد المصطفى ورسوله
المجتبى صلى الله عليه وسلم وعلى   آله واصحابه اجمعين

اول رسولكم حق حبيبم در ددي   اولحبيبكن بوعالم بوغدي
دوزدي آنك دستلغيجون عالمي   هم اكا قلدي رعيت آدمي
ايلدي عرشني اكا سيران ايجون   دوشدي فرشني اكا ميدان نجون
انبيا قاموسي آنك لشكري   اوليا جمله اكا اولدي جري
يربوزيني دوتدي آنك هيبتي   كندبني كزاوردوردي نوبتي
اول كيجه كم اول رسول بندي براق   عرش آنك نعلينه اولدي طوراق
قاب قوسين اولدي منزلكاه اكا   كورنه دولت وردي اول الله اكا

قوله تعالى فكان قاب قوسين او ادنى

كندو رازين حاق اكا اوزايلدي   لوحه نقشني اولدي آنك ابجدي
قلمدي هيچ نسنه كم اول بلمدي   اكا بكزر كمسه ملكم كلمدي

انبيانك اصلي وختمي در اول   اوليا هم جمله آندن بولدي يول
بيشن روي جمله جاندر اولحبيب   قامودرده خلق انى وردي طبيب
كم علاج ايلدي اول جان رنجنه   اول اوردي جان رحت كنجنا
دين آنك قولي ايله قائم دور ر   شرعي آنك باقي ودائم دورر

قوله تعالى وللآخرة خير لك من الاولى الآية

معجزاتن شرح ايدرسم بي شمار   طاش نطقا كلدي اغچ ويردي بار
اي اولدي براشارتدن دو نيم   شرقدن غربه سر قلدي هر دو نيم

قوله عليه السلام قلب المؤمن من بين الاصبعين اصابع الرحمن يقلبه كيف شاء

يقه كلدي بيكري المدب اي   كورد بومعجزي يقعول باي
كرد وحوش كر طيور كر انس وجان   ايتديلر سن حق رسولسين بي كمان

قوله وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الا نما

اول طفيجوق بتلر اولدي سرنكون   بوت پرستلر قاموسي اولدي زبون
عالم ايجره حق آني اغزلدي   هم حقي توحيد يله اول بر لدي
سجدي ديندن كفر شرك وشكاري   ويردي دستور قرمغه منبرلري
حاق اكا انا فتحنا آيتن قوله تعالى   ويردي درردي فتوحك غايتي
ويردي نصرت بر له فتح الله اكا   يرلودر نصر من الله كور سكا
كورنه خلعت ويردي اول كي يم   كلدي حضرتدن اكا خلق عظيم
طه بر له اكدي آنك اوزني قوله تعالى وانك لعلى خلق عظيم يعنى آنك بدري ديوب يوزني
والضحى والليل طانوق اول يونا   ساچ دون يوزنكزرر كوندوز زه
جون دن كندز تمامت اول درر   بس بوعالمده كرامت اولدور در
بوبني آدم مكرم اولدو غني   آني بلمكدر كرامت بلدوغني

سزدخی استاك رسول خشنودلغی   كم بولسن تكرينك خوشنود دوغی
رحمتیله خوش دوت الله سزنی   دوستنه باغشلیه قامو مو زنی

قوله لولاك لو   لاك لما خلقت الافلاك

هركه آنك دوستنی دوست بلمدي   خشمنه ایچنده قلدي رحمت كلمدي
مصطفی دوستلغیچون اولدي جهان   هرنه كم وار آشكاره و نهان

قوله تعالی وان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه الآیه

عاشقه پس فرض واجب اولدور ر ز   مصطفی شرعی كه طوغري يول د ر د
دوت اول دوغري يولی دغري كیدم   تا كه یاد اندیشه وارسه ترك ا يدم

قوله تعالی ولا تتبعوا   السبیل فتفرق بكم عن سبیله الآیه

اي خدایا طغرو يولدن ا يرمغیل   اول شفاعتدن بزي ايرمغيل

در نبوت سید المرسلین وخاتم النبیین صلی الله علیه وسلم

كمسه كم اول كوتردي كم بسا   چشمهء كم اول اقتدي كم كسا
اول خونی كم حق دوشدی كم د ط   اول جنی كم حق بزدي كم يرا
اول قپو كم حقدن آچلمش او لا   اول كرك كم تا ابد باقی قلا
اول كمسه كم حق اكا بنوم ديدي   لاجرم جانلرده يازلدي ا دی
اول آخر دولتی قائم دو رد   اشیدك اول دولت اسی كم درر
مصطفی در مصطفی د ر مصطفی   مجتبی در مجتبی در مجتبی
ایلكم سودي جلب اول احمدی   هم رسولم هم حبیبم در ددي
هم دیكم اولمسك ايدي عیان   يار در دكل ايدم كون مكا ن
جملسنكه دوستلغیچون ایلدم   سنوك آدكله بلا يزدم آ د م
پس بلوك كم كلمدي هم كلمیسا   مصطفی كبی كمسنه دنیا يه

يارين انده بولغنا هلوا قو للرا   اول شفاعت ايليسر آنلرا نه
اول يرانلر كم انكله وا ر دي   يول ايچنده يلداش وهم يار ددي
حقدن ايرق نسنه طپما د يلر   دتدلر طغرو يولی صپما د يلر

در ستایش ابو بكر الصدیق   رضی الله تعالی عنه

برسی صدیقدي كور حالنی   كم نچه ترك ايتدی سودك حالنی
يغلتدی مال ملك جا نما ن   ويردي اول عشقا كوكل جسم جان
ترك ايلسوندردي اول حرص ودنی   دتدی صدقی اولدي صدیق آدنی

در ستایش عمر الفاروق   رضی الله عنه

بربي عمر ادي كم اول داد ايلدي   كندو اوغلنی الدور ب آد ايلدي
اوغلنی اولدر دي مطلق دين ايچون   ايلصمك سز آنكم كين ايچون
آدي قالدي عالم ايچره تا ا بد   خوشنود آندن هم محمد هم احد

در ستایش عثمان ذی النورین   رضی الله عنه

برسی عثماندی ذي النورين ا دی   كم كلام الله اول حتم ا يلدي
مصحفی اوزره وردي باش وكدي قان   حق يولندن تا ابد قلدی نشان
دكدي قان الدي باش وردي رضا   خوشنود اندن هم محمد هم خدا

در ستایش علی المرتضی   رضی الله عنه

برسی كدی اول امیر المؤمنین   اول علی كم آچدي بو اسلام دينی
صلدي كافر بوينا ذو الفقا ر ي   ذالفقاردن دونیم اولدي دو الخمار
دين قلچی صلدي كافر بوينا   كمسه قاتلمادي آنك اوينا
اشبو اشلار كم بولار اشلادیلر   اول رسول خشنود لغنی استدیلر
هر اشی كم اول رسول قلدي قبول   تكري آندن راضی در هيچ شك دكل

نادخی قرآن کبی خون کلیر   اوپمینلر بوك محروم قالیر
ای چلبی سن روز قیل قلار سکا   اول ریاخونی بو بخول لار سکا
کرچه کم دیل ارامز بو سوزه   قامولاره فرض واجبدر بزه
مصطفی نك دوست یارین یاد ایلمك   آنك ایلکوکلمز شاد ایلمك
کم بولر اول دغری یوله واردیلر   مقصوده وهم مراده اردیلر
بونلری اکماق کوکلر صیقلی   اول ابوبکر عمر عثمان علی
دیلمزدن آدلری اکلمسون   کوکلمزدن دادلری اکلمسون
همیلردن خشنود اولسون شاهمز   رحمت اجره دوتسون اول الهمز
کم بولردر قامونك یوزی صویی   بونلره ویردی چلب کرکلی خویی
بنلرك یوزی صویچون ای کریم   عاشقوسن رحمت ایله یا رحیم
بونلرکلم بیله قویمه روز قیل   یارین آنده جملمزه ای جلیل

در حکایت خلقت زمین و آسمان   ومابینهما وجمله ملکوت محداور ای
طلبندرانرا بیان   می کز کز جونز وجد کنزة

ینه ایده لم اول برك برلیکنی   کم بیلور اول قامونك دیرلیکنی
برلك اکا یاراشور کم بر دور   یاردوب اولدر مکر قادر دور
یاردن ایکی جهان بنیادین اول   اشکاره ونهان بنیادن اول
عرش کرسی یر کوك لوح قلم   اول بنادن اولدی بو قامو علم
جمله درلو بنیادك اولدر جنی   جمله مخلوق بکرشوب استر آنی
کرکونش کر آی کریلدر دور   قاموسینك مقصودی اول بردور
کرفلك درکر ملك کرانس و جان   کززلیی کورامدی کندوجنی جان
کروحوش کر طیور کر آسمان   جملسینك جان اولدری کمان

یرکوکك قاموسینك حرتی   یرده کوکده طیطلودر قدرتی
ایلمرکن یرکوکه اکا این عزت   یرکوکك اهلی جمله کزلدکورمز
زهی قدرت زهی عبرت زهی حال   زهی لطف زهی فضل بی مثال
جنکه دردی ملك بو ترتیب له   دشدی دیز رصوکنا و الکمنه
اول کلنلر دخی آنی بر لدی   صوکك کلنی هم ینه اکا بر دردی
آکده صکده قامونك مقصودی اول   کلمشوك کلجیوك معبود اول
ماسوا الله ناك وار قلدر اسکا   قللق اجون قولوز اولدر اکا
اولدر آخر بجه جستوجو قلن   اولدر رحم استر یوب آنی بولان
کم ایره بو علمه و بو حکمته   کم کرا بو اسرلری بو قدرته
یوغدی بو عالم اول وار الوعب   جمله سیره عشقا کرفتار ایلدی
هم کتوردی عالمی عدمدنا اول   هم بتوردی آدمی عالمدن اول
عالم اوزره اوردی عبرت تختنی   آدم اوزره اوردی دانش نقطه‌سی
آدم اول نسخه‌یی کستردی حاق   دستور اولدی کم الاندن سبق

قوله تعالی فاعتبروا یا اولی الابصار الآیه

هرکه اول نقشه بقب اوقدی   بستر حیوان کرچه آدمدر آدی
جنکه بو نقشی بزه کستردی دوست   کندوسنی وردی سبق اوقندیجیت
پس بزه واجب در شکر و ثنا   کنده یوزبیك جنا و هم ثنا

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم الآیه

جانکم آنی طیدی نیته دکد ودر   بو تنه جوق جوق شکر کرکد ودر
زیره کم تنی بر اوج طپرا قدو در   بلاکمدن اولدم اول ایرندو در
چون چلب اولد طپرغی قلدی کهر   پس بو تنی استنده جوق شکر ابراد

جملا اعطا شکرینی قلمق کرکک … نایکین نا اولدوغینی بلمک شکرکه

قوله تعالی اعلموا ال داود شکرا الآیه

کم حلال اوله بو جان یلداشی لقمه … هر کز ارمیا جان قلداشلغی
جان دخی قلمق کرک شکری سبیله … قامودن یک اولسه کرک حق شناس
زیرا جان بلور بو دولت قدرینی … جان کوریر هم اول آیوک بدرینی

قوله تعالی وجوه یومئذ ناظرة الی ربها ناظرة الآیه

جان تن چون بو ایشا قایم دورلا … دولتی آیرلمیا دایم دورر ا
جان ایچندن طوغه اول جان کونشی … تن ایچندن قویه اول دولت قوشی
جان کونشی ایله جمله جانلرم سُ … هم بو تندن سایه دوشه تنلره
کان اوله جان و تن کوهری قویا … قول اولوب جمله جهان انکا طبیا
هر که قول اولدی بو عالم استنه … حاکم اولدی جمله عالم اوستنه
قول اولان اولدر که دوتا امرنی … امر ایچنده سوره خرج عمرنی
دیلیلا قولی دیلیجی چوقدر دورر … دیلوک آنده قیمتی هیچ یوقدرر
هر کیمک کم دیلکی لایق در اول … قاپوده سوکولوم بایقدر اول
استیوب کمسه آنی نیجه بولا … یار رضاسی نه در آنک نا بلا
لیکن آنک دوستلرین بولمق کرک … دوستلرینک کوکلنی آلمق کرک
دوستی سومک انی سومک اولور … دوست رضاسنده اولن آنی بولور
نیتکه پیغمبره قلدی خطاب … عاقله معنی بنار اشبو جواب

قوله تعالی ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله

عاشق اوله حق یولنا کندوزنکی … طپراغ ایله آیغینه یوز نکی

داستان اول از باب اول در بیان حکایت اصحاب رسول که در راه دین جان

وجگونه نفاق آوردند و دین اسلام را با تحریر کشته نیرد و اد سمزا ارمدلاه
کردند تا ز ایشانای کنت جنست

اشیدا ایمدی ایدیم بر آنلری … حق یولنده اول بریکن جانلری
بر ملک اچون کم نه دولت بولدیلر … بر کوبین نجه یلداشی اولدیلر
حق رضاسین بولدیلر برلیک ایله … حضرتا یراد یلر در لیسکله
دکلمدی مصطفی احوالنی … کم نیله اجدی بو اسلام یولنی
اول زمانکم دنیایه کلدی رسول … نه یول ارکان واردی نه خود اصول
یر یوزی طبطولی کافرلر ادی … دریلوبی خاچه طاپارلار ایدی
مصطفی عرض ایلدی حق وارلغنی … سیلدی هم کندو پیغمبرلغنی
دعوت ایتدی بونلری حق یولنه … ایتدی کلون ای قوم کرچک دینه
بونلر ایتدی دمزز بیر سوزیلم … نشنه کوسترکم کرا وز کوز یله
مصطفی دن معجزات استردیلر … هر بریسی بر دیلک دیلادیلر
قاموسینک مقصودی اولدی تمام … هر بریسی دیلکنی بولدی تمام
دیرلوب اولسر وره دیدی بولا … قامواینک جا زلقدر دید لر
داخی بتر اولدی دشمانلق لری … هیچ یرمزلر ادی اول پیغمبری

یوز بک اجرا جملسی بر جسمدی … جسم ایچنده نیچ درلو اسمدی
هر برینک بر شکل احواللری … برلک ایچره برشکلدر کبدر حاللری
باشی کبی کوزکبی قولق کبی … دیل کبی هم ال کبی ایاق کبی
هر بری بر شکل بومنده دور … الایق سده قاموسی بر باشنده دور
بیر کنلر احوالی بکزر سنوکا … دکل ایمدی نیجه در اولکدن صکا
کو نیجه بر اولدی جمله انبیا … نیجه کلدی دکمسی بر منبیا

هر بري بود رلك ايچره كورندر | ذكر امدي كم حكايت نيتدر

كيمسي اياق دورر بوبر لسكا | آلكني اول كلدي جهانه در لكم

بونجه ييل بوخلق كتروب يوردي | جمله خلقوك اصلي اندر دردي

نفس دخي هم الك ايقدن يوردي | ارقي ارقي المنوب باشا كلور

تليته كم انده بليدي اول زمان | اول سيبدن اولو اولدي بي كلا

چونكه بلدي صوچني آدم صفي | پادشاه لطفي آني قلدي صفي

كمسي اولدركم اول ييدي كمي | غرقه وردي نجه يوز بيك آدمي

ال كتردي حضرتا قلدي دعا | حق قتنده اول دعا اولدي رو

چنكه بلدي اول دعا آنده نجاح | قامو غرق اولدي واول بولدي فل

هركم آنك حكمني طتدي عظيم | قدر بنياد جهان ايچره مقيم

كمسي ديلدركم اول اولدي حليم | پادشاه هله ديدي اشتدي د

عرض ايدر دي جمله حاجاتي بيان | معروف مشهور مناجاتي عيا

اول مناجاة وار رايدي مدام | سيلدوردي حقله بيله بر كلا

ناولور غيغوسز سيلارردي | ناكلورسا قورقوسز صورار دي

برسوزينه كلوريدي بيك جواب | برجوابه بولوريدي بيك صواب

كيمسي كوزدركم اول بغيايدي | دوست يوزوني كورمكه رعنا يدي

كورمينجه كمسنا دوستي اولور | قربان نجون اوغلنه قصدي قلو

كورميني كمسه جان ترك اتمدي | دوستلا عهد و وفا بركتمدي

دوستي كيرو دوست كوزيله كورديلر | دوسته هم دوست دوستلغيله اردي

كورميني كمسه هيچ دوست اولمدي | نمرود اودي باغ بوستان بولمد

كمسي صعدر اول اشتدي اون | اونا ايچندن معلوم اولدي آكا يو

ايتدي سيز برخليفه ايلدوك | يربوزينه حكمچون بربيه دك

خلق ايچنده حق يولني ازمدي | طغروسي كل دنيايه قارلمدي

چنكه اشتدي بو سوزي اول ملك | عقلني الدن براقدي اولدي ساق

حق نه بيوردي ايسه اول اشلدي | آنك ايچون داموري موم ايلدي

حكمنه فرمان دي جمله جرنان | ظاهر اولمشدي آكا جمله جهان فرمان

اول كلولر جمله خلق سغاردي | ديليا كولدن بيرايغاردي

نجه حكم ايدر ايسه اولور دخي | جمله خلقك ديلني بيلوردي

كيمه دكدي انجلاي سلطنت | كم كلوب اجاردي قفللر قننات

كمسي روحدركم اول درلك نوري | آنك ايچون اليي قلدي دري

روحلر در جمله خلقك درلكي | ويردي آكا اشبو ارلكمي

قنده كم قلدي دعا اوردي نفس | اولر اولدي دي وردي نفس

هر دعا انده قبول اولمز بيلوك | هر نفس الوردي قلمز بيلوك

دكملره ويرمدي حق بو اشي | كم دوردركم دري قيله المشي

كمسي يوزدركم اول يوزه بقان | ترك قلدي اول نيزيچون خانمان

عاقبت اول يوز سبب بنده ينه | يكي عمر وردي حق اول مسكنه

پادشاه اول يوزي شيد ايلدي | كم آنكله مصر شهرين طيلدي

بردخي آنك كبي يوز قنده وار | جمله جان اول يزيچون اولسون نثار

كمسي باشدركم اول دزدي اشي | قاموسينك سرور يدزا اول كشي

عقلله دولت دخي آنده يدي ست | آنك ايچون نادر اشلدي

هيچ كمسنه حكمني دندرمدي | قلمدي كمسه كم باشن اندرمدي

قامولر اعضايدي اول باشدي | حق يولنده بركوب بيلداش ادي

جنكه باشن اولدي وجود اولدي تمام / هم ركوع هم سجود اولدي تمام
اول كليجك ختم اولدي انبيا / كلدي هم انوك نورندن اوليا
انوك اوزره كمسه كلمدي دخي / كلمدي كلمايسار تكري حقي
هر كه كلدي اول يول ايچون وردي جان / طغري وطوردي اول يول اوزره دكل
اول يريلركم آنك ايله وار دعا / يولداشي اولوب يول ايجنده ياردي
كمسي اول يزيچون ترك ايتدي مال / كمسي اول عشق اولدردي عيان
كمسي باشن وردي يوزندن دمي / كمسي اوردي قلج هيچ طرمدي
اول زماندن تا كلنجه بو كونه / قامو قل اولور كيرن آنك يولنه
شمدندن صكره دخي هر كم كلا / جمله باشن اندورسن در بو يولا
اول آدمدن برو جمله كلن / برصورتدر حق يولنده يار اولن
نور اكر وررسني ايروغيسا / كمسي اكسوك كمي ارتوغ بيسا
جمله برابغرايچون كلدي بو لار / قاموسينك مقصودي حقي دليلر
سن دخي بتدوكسه اول بر لكا / بي رياكر وركيا اول دركا
حق دزاريچ كورسيه آنده بيلا / ان شا الله كم جلب روزي قيلا
بوزي طپراق خطا شقك اولكميه / كم بوسوزك معنسني آكليه
نظم ايچنده ارتوغ اكسك وارسه / عيب طتميا اني كم يارسا
كم بوسوزدن معني دمقصوديمز / روز قلسون قاموية معبود يمز

داستان سوم از باب اول در بيان پنج نماز كه حق تعالى مرتب و فرموده است آغاز
رسول الله عليه السلام بجماعت امر فرموده كه الجماعت رحمة و
الفرقة عذاب اندا بيان وحيلوكه چو نسبت

جمله اينشوك بكركي بركلدو زر / بركلم بتمك بتون اراك دور زر

بركلم بتنلر ارادي منزله / ايكي كلدن كمسه كلمز حاصله
قنده كم ايكي كوكل بركلده در / كور سكا بونلر غني دركلده در
برلك اهلي خوش بكجر وقتني / بركلر طتدي دنيا تختني
بركيلا كلدي جملة اشياء / بركيلا ورد لر طغري يوله
برلك ايچره درجلابك رحمتي / اشبدا يمدي ايديم بو حكمتي
اوكلم طاعتده فرض ددر تكرنوك / كونده بش وقت كم دركيدر دينك
حق اني قوللارنه فرض ايلدي / بلدور پيغمبره عرض ايلدي
نجه كم دردي اولسن قيل ددعي / قلغ ايلم قلغيكي بيل ددعي
قلدي پيغمبر قوقلوغ كركك / الا مقصودنه ددر بلمك كركك
مقصود اولدر انكا كم رحمت بولا / عرض يونده حضرتا لايق اولا
سنده دكل كم رحمت اول طاعتده در / الابلمز لركم نا ساعتده در
طاعتك يا قنق سنده يازلودر / لاجرم كم رحمت آنده كزلودر
بو طاعت بردلودكلدر اي حقير / كيمسن بابلر قيلور كمسن فقير
كيمسي نفسه حكم اولمشدر / كيمسي حال اولمستنه كلمشدر
كيمسي اولدركم انبي جان قيله / كيمسي اولدركم امرا ولدي دليله
كيمسي عقل اوستونه فرض ايلدي / كمسي كوكلره عرض ايلدي
هر بري دوروشي دردر بر طاعته / منتظردر بر مبارك ساعته
عقلك اولدر طاعتي كم فكر ايده / ديلك اولدر طاعتي كم ذكر ادا
كوكلك اولدر حضرتا مشتاق اوله / جانك اولدر عشقه مستغرق اوله
مالوك اولدر خرج اوله حق يولنا / كم انكلا رحمتي حق يولنا
نفسك اولدركم قيله بش وقت نماز / اوزكله حضرته قيله نياز

هر برینك برشكل طاعتلری   نه قدرکم وار ساطاقتلری
امدی کلوك جانموزك راحتی   استیالم اول جلابوك رحمتی
کورلم تنی طاعتده کزلودر   تنق سینك از رسینه بزلودر
عرض ادالم حضرتا هر بیرنی   کوزلیالم هر بر بیوك بیرنی
قنقسی لایوق کلورر رحمتا   قائم اولالم دون کون اول طاعتا
شك دکل انار رحمت بی کمان   قودی حق هر طاعت ایچنده نهان
شول کونش نوری کبی دشمنده در   جمله درلی طاعتی دیمشدر
الا اصلی قنده در بلمك کرك   دونی کون آنك ایله اولمق کرك
هر ایشوکم اصلق بلمیاسن   بس اول اشده قائم بلمیاسن
اصلی اولدرکم امامه ادیلرك   اویماغیل جمله اشنی طیالرك
تاکو کالماو یمیا اول بر بیرك   رحمة اولتکرینك قنده ارارك
طاعتی بلکوزدهی تلنا اولودر   فرض سنت نیدوکین چونکم بیلور
الا امر اولدر بیر کوب قیلالر   برکلیلم حق رضاسین بولالرك
برلك اهلینا اولدر رحمت نزول   الجماعت رحمت دیدی رسول
پس بلوك کم برلکده در حق رحمتی   ایکیلك قودی بوجلر زحمتی
کم انکله برلك ایلیه درست   اول وریسه حضرتا جلالك چست
ای عاشق بیکی برلکه ور کل کوکل   کم اولسه رحمت اوندن قبول
هر کم بونده ایکلکله دیرلر   یاریب اول طامو اودینه سورلر
ای خدایا روز قلغل دیرلکی   قامیا اولسکا لایق دیرلکی

داستان چهارم از باب اول در بیان اتحاد دو چشم آدمی و موافقت بر دو ابر
سوی که نظر کنند هر دو باهم مفارقت نمیکنند هر که همچنین زید کنند بنیاد نر

دو باهم عالم مشیدات ابیان میکنت که چونست

ایدیم برخوش مثل سندن سکا   یادکار اولسون بوسوز بندن سکا
عاقلینك برلکا اولاشنی کودر   نکه دولت وارسه برلکده در
ایکی کوز برلك ایلیه یارله   یارلغی باشیرمیاسن عارله
برکلیلم حق یولینه کیره سینی   برکلیلم حق دیدارینی کوره سینی
نیتکم برلك قلنلر بولدیلر   بیغاد یرازلایق اولدیلر
امدی برعقلوکلی دیرکیدوز دوکه   قلرایدوبن بتمثل ایکی کوز وکه
کوز کرك ایده سکا نتمك کرك   یاریله برلك نجه اتمك کرك
هیچ ایکی کوز ایکی یانکا باقمز   ایدیتمش بر بریکا لکز قوماز
ایکسی بیله باقر صلغه صولا   برلك ایچره درنته کم وار اولالا
اویقیا ورسه دخی بیله واردر   اویانیجوق بینه بیله اویانور
اغلاینجوق اکسی اغلار بیله   دکسه دخی هم ینه دکیر بیله
شویله بتون برلکا بتدوکیجون   غمی ایچنده بیر کوب کندی کیجون
کورنه دولت وردی تکری بونلره   لایق اولدی کم بتعلر دیرانه
سن دخی برلك ادرسك یارله   شاد اولسیه عاقبت دیداریله
یاضلر درلك ایدن محزون دکل   رحمتندن تکرینك مغبون دکل
دنیاده عمرن سوره دولا تلا   آخرتده شاد اوله رحمه تلا
حق یولینه یارلغیلر وارهلر   منزله یار یارلغیلر ایره لر
یوز طبراق عاشقك اول کمسیه   کم بویوله کیره یارلق ایلیه
دکه برکمتر نسنه کروبن   قلمیه یاردن ایریچ دندوربن
هرینده قلدکسه بکل بی کمان   منزلك اولدر حقیقت ای فلان

داستان پنجم از باب اول در بیان پنج انگشت که در دست بنی آدم ...
کنند هر دمی پنج سو بکدیگر چارند وحذار نکنند هیچ کمی وبیشی ذرّ ایشان ...
بیز اعشود ازا بیان مکننه که جکونست

بزلك اصلندن دیم بر سوز دقی / کوکلکم یاز بو سوزی هر دم اوتی
کر بو سوزي جانیله دکلیه سین / هیچ کمانسو نا بسك املیه سی
آدمك جسمی کتاب در قاموسی / کوکل ایچرم یازلو در معنسی
دکه کوکل طوغدی بو قدرتی / دکلر اکلامدی بو عبرتی
اعضا لرم جمله عبرت یازلو در / خاصلرا و قوراولر عوامده کزلودر
امدي کل برفکر لا الوکر باق / الوك اوزره یازلودر بر خوش سبق
اندکي برکب کلدي قلوك / انده کلدي بش بداق اولدي الوك
هیچ ایکیسی دوز دکل قدتی تمام / قوت ایچره بر دکل حدی تمام
تاك بونلر بریره جمع اولمیه / آرتوغی واکسکی دوزلمیه
جنکر بنلر جمعا ایدز اولدي تدوم قوتی / باقیلا کر سکنه سن بو هیبتی
نه حجت کم کسنا دن صوراسی / الکی یوم اوستنا باق کوره سین
بومثالدر بیزه معنی کوستر ر / برکورت بومعنی تجارو واردور
بو یوریبي آدمیلر قامسی / آدم اوغللار دجامی خصی
قاموسینك اصلی حضرتدن دورر / عقل جانی جمله قدرتدن در ر
کلدلار آدم بلندن سزدلار / کیم طوغری وار دي کیم آزدیلر
کیمی جاهل کیمی عالم کیمی خاصی / کیمی اول اوردتدا خاص الخواص
کیمسینك علمی وار بیلور احوال / کیمسی کلور صبرر آندن سؤال
کیمی فاسق کیمی زاهد دورر / کیمسی حوج بولنر عاشقدر

هر برینك کلدی بر نشنه بیس وار / دکنه بریی بر دلك دعتش قووار
ایکنجینك بر دکلدر حالاری / برکوبن بیلر کلمز بو التزکیب
تاك بونلر برکلی اتمیه لر / اولولرا اتکلف دتمایه لر
ادریمیولر ایکلك سوزي بر لکا / کرمیالر اول المنزل در لکا
اشبو سوز معنی بیزه اجلا بینا / قولاك آچوب عشقله دکلینه
برکلاتمك بیلوك بخششی دردر / حق دیداري بیرکني بخششی دردر
حق بزي آثار سون اول قابو دن / دنیا آخر کلمیه لوم طابو دن
عاشقلك حاجاتنی قلغل قبول / کر نجه کم قوللکا الغا لایق دکول

داستان ششم از باب اول در بیان ایرهالی که در دار دنیاست از ینك دنیا
منزل ... ستونو وبالیك دو موضوعی خروج کرده باز هریك با صل خود رجوع
کرمهلالارنان ومرافقت هریلی بدیکری نی زندانه ابیان مکنند که چوست ...

برلك اصلندن دیم بر سوز / دولت اولر اشبو سوز دکلا بینا
بیانلر دکلر بسك بر سوز بیلر / کستنج بو سوزیسا معنی بو زینه
طبع طولو معنی در در اشبو جهان / کوز آچوج کوکلر کورنور عیان
هر معانی هر اشارت دنیا ده / هر بیسی بریلیند ور ایي ده
هر بیرا اوتده بیك سبوق یزلو در / هر سبق بر در لو معنی کستر ر
بیز قبیر کلدن سبوق دعنق کرك / ایکیلك قبیر کلا بتمك کرك
کمسه کم یلکزبر کتدي یو له / یولنی التامدي اول ستر لا
نیتکم بو بریوزنیك صولري / فکرلا قلغل تفرج بنلري
بیله کن دندر قوسولر بیشی / طاغلوبن دندلیر طاغی طنی
قطع قطع دکه بر دن جقدیلر / یوزا وزوب یند دکیزه آقدیلر

نه قدر کیم اولوراولورسه بر ... بیکار   دکن یول التماز بیر نشیبکا ر
زیرا طاغ طاشی انکا مانع دور   اسنی صو وق هم انک یولن اوزور
بلکه نی خدقوی یو تکم اتا   بولنا قرشودورانلاردی بیق
پس نجه ذاکرنی التر یولی   اشید امدیک ایدیم احوالنی
کندوکبی بر صو بیله ایرکولور   کر اولو ار ماغه دکین قتلغور
چونکه ایرر قارشو ار ماغله   هیچ کمانسوز یولینی الیز منزله
زیرکم ارمق صوینی یولتلو دور   قاموقان صودن اوزن قوتلو در
طاغ طاشی انک یولن بغلایمز   یازیو یایی اکی اکمنا یوری
یازو قیشی شید اقرا کیلمدن   دکزه کرور هیچ کاسیلمدن
بومثلدر اشبو خلق دنلیکنا   هم طنعقدن یولباری لیکنا
کم بو خلوق جهلدر اودن کلدیلر   کالبن دنیده طلعلدی بولاید
ینه جهل اول اولدرر بنلری   آنده جمع اولاسید ورجانلری
نجه کم اصلو اولورسه بر کشی   اولرنیا حق یولنده یلدشی
یلیه الادمز اول منزله   طولشور دنیاده یو نیلیه مغفله
زیرا دنیا برده در خلق یولنه   خلق قوم کم وارن حق یولنه
یاکلوز قوة قتی کم یول اجا   بوقمو برده لری یرتوب کچا
امدی چون سنیله درشمکه کرکه   طنری یار اتاکنی طمتمق کرک
اولمغو بلور سک کزدغی یرا   یارسنی اولشدورر اولولری
چون اراسن اولولر صحبا تنه   ایله بیل اردوکه جلب حضرتنه
زیرا دنیا بونلره مانع دکول   دنیاذو قینه بولرنمایل دکول
دون کون حضرتده رسیرانلری   پادشاه اولشودرجانلری

عدن

13

عاشقنک نه دیدوکی طویار سک   دنیاده اولولی اویار سک
اولولر التاسنی اول حضرته   هیچ کمانسی ایرشورسزدو لته

داستان هفتم از باب اول در بیان حکایت الجماکه بی فلاوزیراه نمرادم
جنلرکرا باشندبیکی اقترا میکند لاجرم بیلقها وقشلقها دنیا را تعزج کنندا
وسیمرهان سیار ببنیر بیرکت اقتدا اشیان ازا بیان میکند که جونست وج کوند

برسزوم وار ایدیم دو تار سک   ایکی لا قیوب بر کلا بتار سک
داکنان سی دولته بر لیکا   برلیکا بتنلر اردی منزله
یالکوزنی کا چار سه مرادی سنوک   ایله ایرمز قلدی یابنده جنوک
یالکوزنی هیچ یول وارمدی   قولاوزسز حق یولینی بارمدی
قولاوز کرک یول کیرندله   کر ایره لر دیلککلری یره
دیرلب قولاوزا بیتنلر کت   منزلی کوهر کامی در آنلرک
اشبو سوزه کر طنق استار سک   ایدوکا کو جا نیله دکلار سک
کر سکا شول قازکم کالور کچا در   جهد بر قلاوزن اویمشن او جاد
قولاوز التر بولادی منزله   چون بر یکوب بیله کیدرلر یوله
ترکستانک اول طانلو طاغلری   کم بولاردوک اولدرر یایلقلری
آندن اجوبی انزلر عما نه   عمان قشلیب بلر دونزلرکینا
بونجه اللر نجه طاغلر آتلیوب   نجه صولر کچوب آتلر اوتلیب
نجه سیران تعزج قیلبی   بوهوا ازنه کجر دوزولو بین
اشبو دولت نه سبیدن در قنه   شول سبیدن کم اوباز قلا و زنه
کوزرسا بر سبی او کدن دو تار   اول قلاوز در قمو انکا بتاد
سندقی قلاوزا بیتا رسک   اولولرا اتاکنی دو تار سک

يول وراسيني سيران جولا نيله … هيچ كمانسوز اين سيد اول اهتزا
اشبو سوزدن مقصودمز قاردكل … معنسي وار بو سوزوك دك سوز كل
قولاوز شول اولردركم كدار … اشبو خلقي حضرتا دعوت ايدر
دنيا تركستان طغيدر قارچوق … آخرت عمانددر كوهري چوق
اوچاكالب دنيا طاعنيه يايلدق … آخرت عمانينه عزم ايلدوكي
قولاوزكركك بزي التا اكا … كم آزوب طاغلمياوز درت يكا
تنق بجمنده قلاغزي وار ه … جاه خلقك فرقي استنده اوجار
آنلروك كم قولاوزي يوق عيان … اصي ديب اشلادكي جاه زيان
بو سوزا قرآنده وار درهم دليل … يوم تدعو ديدي آخر اول جليل

قوله تعالى يوم تدعو كل انا سبين باماحيهم هذا الايه

اولكشيدكم ايمام سوز قالديلار … بللو بيلوك كم ايمانسوز قالدلار
پس قلاوزعاشقك ايماميدر … كللي وجاني امامك رايدر
امام اولدركم كللي بلواولي … آنلري دينه براكي طغلواولي
اول امامدن حق بزي ايرمسون … دنيا آخر طغر يلدن ارمسون

داستان هشتم از باب اول دربيان حكايت ان عربي كه درون كعبه سوماته كعبه
وان حراست وچقني براورد دجوت كراشي ام انتركرامسته ار هر يكي جر كا زحولت دكوكند شكرايه
ودنيافت آخر جمع كروورانيايانه ومراوي درجمعت واتحاد حاصل سراز بيان ميكنند

برحكايت ايدسرون مختصر … خوش منلدر خوش معاني خوش خبر
بو خبردن بيزه معني اكلنور … امدعي قنده كولدركر اكلنور
نور اللهه برلك ايچنده تدي … نيتكم چقلقده طاشني قودا اولدي
اشبو سوزده معني وار ايدم سكا … دكله امدي نيجه در اولدن صكا

روزكارا ايچنده مكر برعرب … كعبه كتمك كلا قلدي طلب
ديلدكيم يار قندن بولنا … بو نيتله كوردي كعبه بولنه
قافليه اويدي يوز طتدي كيدر … براشت يلدانيه او عزد ندار
مال نعمت ترك ايدوب كمشيدي … چور محنت اختيار اتمشدي
چون برتيه اوچنه كمردي عرب … كا برحال واقع اولدي برعجب
قافلدن درو قلدي اكسوزيي … ارقق كيدار دي يلكيز بن
كيده ريدي قرن آچ كوكلي بوتر … ززوارده واردي ز قولاوز
اولكن آنده يوردي يلكو غريب … براراده قندي كيبه اچه اريب
اول ارا دكوكنا ريدي مكر … ذنله دكو موجي قلدي اثر
اودكوكه اولدي كا اسن منعا … تا اول احد اولنجه كونشي طغا
چاقمق هم طاشي قاوواردي بيله … قوينندن اول چيقروب آلدي اله
بو نقو تشويش ايله ديدي صورره … او دبلا روك قنقنده دركرا
جقمغله لدي اليله نا ز له … قات اندلر ووردي اكا لازله
ايدياي جقق آنك حرمتنه … كم جهان محتاجدر رحمتنه
طب بكلدم براز اود ويلتا برنكا … بوكالوبن محتاج اولمشم سكا
بيري كوكي تكري بيغمبر عـ … جلسيه ياد ايليوب قلدي زاري
نيجه زاري قلدي ايش بتمدي … چقوح آنك زاري ايغتمدي
ويرمدي برزره اوداول كنه … كم اول اودي ياندور اوينه
چقمغي الدن برقدي اولكشي … غرتيله اليله الدي طاشني
بويكز كوركه اول اودي طشرنه دلر … شويلكم اولوره دلدي جان دلار
زاراو قلورا غلوهم يالوار ر … تكرتوك آدلارينه آندلر ويرر

زارلغی بنه مقبول اولمدی | طاشدن دخی بلور رب اوز بولمدی
بنه عمروم قلدی اول مسکین عرب | اوشمشن اچشن کوکلمی پر تعب
طاشنی دخی قودی چاپندی قولن | قودن استاد دینه بوکون دوا
قاوه دخی چق تضرع ایلدی | اغلیو هم یلورو بی سیلدی
ایدر ای قاوسی بنی محروم قوما | چارسوزم ها بیقفل آخر حالوما
تکر عشقنه ایچون بکا اودویر بو راز | بو صوق النداکا آل منی بوکز
لطف بوکلدم براز اودویرکل بکا | بوکالوبنی محتاج اولدم اشن سکا
قود دخی بولمدی استاد وکنی | عقلنی جمع ایلدی دردی اوکنی
بوکز بنه طاشنی قوی طشدی بنلر | بریکادن چقمقی الدی الم
اوردی طاشه چقدی اودکن | جمله حاجت اول ساعت اولدی روا
چنکم اودیاندی سنا شکر ایلدی | اودقتنده اوتورب فکر ایلدی
فکر ایچنده معنیی بوبله کوداد | ذکر ایچنده سوز بوبله شرح ایدر
ایدر اشبو اوعجب قنده یدیکی | نچه زاری قلدوغم بی نا یدی
کر بوچاقمقدن سا بولا بیدوم | طشده سابلو رب الا بیدوم
بللو بولدم بو اوداک قنده لغیرح | هم دخی کیم اکلدم درلک لغیرح
اودبولا روک برلکنده نقشمشی | بیرکا نزجمله دولت بخش ایمش
بومثل ایکومثلدر برلکاه | بیرکانلرهم اول کوحکده درلکاه
ناکز دیرلک واری برلکده دیر | برلک اهلی المز درلکده در
اینکلک محنت درو بللو بیلوکنه | کوحکک آندن برلک اوینه کلوک
شول نساکم شویله قلدی طاشیدر | طاش وهم دمور دم انج دور
بنلروک بیرکچی نور قوبادور | کم قراکو برلمی ایدن ویرر

کرتاولا بوحجر کوکل برلک قیلنه | کل قیاس ایت سن آنی کیم انا بوله
ای خدا یاروزقل سن عاشقنه | کیم بو سوزی ایده جان صادق قه
اوکم برکستا بو بر ککا | کالوبنی اولاسیفه باغی دیرکتکا
ای خدایا روزقل غل برکلمی | تامو اولسکا لایق در کتکا کلمی

داستان نهم از باب اول در بیان حکایت آن پادشاه که در وقت وفات سر پسر
خوارزم وعهد بود تا هر یکی یک چوب بیاوه رند پادشاه نصیحت ده که از ند کیر
چون بلمه کن ازه بیان میکند

کلدن کلدی بنه برخوش خبر | خوش حکایتده صریح ومختصر
بو حکایت برلکا التورلر عجب | برلک اونده درا ول درلک اورتب
هرکی ینیدی برلکا دولنده دور | اینکلک اهلی قتی محنتده دور
برلک اهلی واردیلر دوغری یول | برکیلر اردیلر اول منزل بل
یالکوزینی هیچ کمسه اولا وارمیدی | ایکی کلکده کمسه ایش باشرمدی
برلک اهلی هیچ یاوزلوق کورمدی | بیرقیلدر دشمنا بوبیت ورمیدی
ایکی کلکدم اولاندک کورمز حالی | هر ایش ایچنده آنک ارمز المحل
المخبر عزالکی ده برم طاقی بخود | انشیدا امدی بوحکایت نیت دم
بر نماندر و آزدی بزنا امدار | مخلطیت سرمیشدی چوق دورکار
دنیاده چوق دورلو ایش کورکنده | ایوایونا شلرم ارمیشدی
دنیا آخر نعمتی کی بولده عجب | اول زمانده ناکه وارمزاولدی
اوترا اوغل و رمیشدی چوق اکا | برکی اشت کر ورونی بر سکا
ذکر بری برالاعجزو جدعی | بدی اقلم بونلری محکوم دعی
هر برایشلک دیدکم اوکی وارد | هیچ بکان طمک کیم آنک صوکی وارد

نیجه اوزون میله‌سی اوجی دیو بم   نیجه اوزون عمرسی آخر بالجمله‌م
چون اوزون یاسنوک اجی آکلدر   پس بونجه اوزون کلمکدن قصدی
بللو دوربنده کلی جکار کیمی ز…   دکل امدی کم حکایت کورنیدر
اول کشی کم بللو بلدی کم الدر   دردی اوغلانلرنی اوکت ویر
ایدر ای اغلانلرم چکدیجی زمان   وقتیمز یتدی اولیسی ونیکان
باری سیزه بر اوکوت ویره‌یم   دنیده ذکر بالاعمکن کچسترایم
دیدیلر فرمان سنک نیدارسیکه   طلوتوز بز هر نکم سن دیرسک
ایتدی ایرته قاموا اولو کرنده   هر بکز براوق آلوب بکا کلوزه
کم سوزم وار درسینه سویلیه‌یم   ~~ارته آنده قامو حاضر اولدی بالحضر~~

بر ایله اصلمز کسز عمری الدی …

ارته آنده قامو حاضر اولدیلر   هر بریسی براوق آلوب کلدیلر
ایتدی اقلعا توکز قرکز کورنیم   اما لایق سیزا اوکت ویرایم
سیندیلر او قلوا اوقن سویلدلار   بز بیوورسکه بیرغلک یدیلار
ایتدی وارک کاتورک بزر دخی   بکا ویرک جوکرا اولدا او توزا اوقی
کم سینن اول او کدی ایدم عیان   بیلمسز حیر براشی بللو بیان
وارد یلر بزر دخی کتوردیلر   او قلوا اوقن او کمه قیوبه دویر دیلر
کور بوکز تندی اول اشتن بیلن کیشی   سندی اوکتما دکل بو ایشی
او توزا اوقی جمع ایدوب طتدی بیله   بلغلدی باشدن یشابر ایتیله
سویله حکم بغلدیکم او لدی بیله   کسندی آندن اول او توزلق قلدی
ایتدی بوکز بر کورد که ضیا مسیز   ضیمشا کوز دیکم طوپا مسیز
اول او توز بیکت ایکی اوجدن او جا   الدی وهر بریسی کردی کجبا
هر بری کوجلر بی ضینا دیلر   نیجه کم جهد ایتدیلر صیماد یلار

چون عاجز قلدی قموبا قدی   ایتدیلر کم آنمز بن او کت ویر
آنلری ایتدی ای اغلنلروم   ای براکر قالدی ای جانلروم
بو اوکت طپدرا خرطوتانلرم   ایلک قب برکلا بیلسلرم
کم اول اوج بلکزیه هیچ دیمدی   چون بکدی هیچ کمسنه صیمدی
بس بلوک بلکوزکشی بجورا اوله   بیر کانوک دولتی اوجسز اولور
قنده کم اولدیسه باکلر کشی   هر مقام اجندە صنمقدر اشی
بر کلر شادمان در شادمان   بو حکایت کرلوسز دربی کمان
اول کشیکم بوکوزی آنده ددی   ایلدرکم اول آنی بنده دیدی
زیرا بونلر دنیادن نقل ایتدیلر   الا بوبندی براقب کتدیلر
پس بلوک حق سودوکی برلک دور   برلک ایچنده صفا دیرلک دیدر
هرکم قالدی ایلک کلکده یاردکول   بوحضیغیل سن آنی کم وارد کول
برکی جانلردر اول رحمت بولان   رحمت ایچره اول ابد باقی قلان
عاشقک جانی فدا اولسون فدا   جانی بو سوز غدا اولسون غدا
ارمیسون برکلدن بنی اول حق جلب   بو دعا حضرتده اولسون مستجاب

داستان دهم از باب اول در بیان حکایت از چهار مرد که یکشی عرب و دوم عجم سوم ترک چهارم ارمنی بوفوندم چهار رفیق سفر ندا انجی یافتند هر یکی فریان خویش انکر حسرة وعنی دلشرو جرعای کرجا زبیان میکلند کجو بنست وخم کوز

ایشید ای معنی صوران کوزبادا   بر قولاغ اوز دکل کورزنا ایدورم
کرچلابک قدرتی کوربو مخلوقی   کوربو مخلوق نیجه استر خالقی
قاموسی کورنیجه کیدر بر بکا   حالو حالنجه بونی دیتمشن کا
کوربوقامو منصوب اول بردن دوتار   قاموسینک مقصودی آندن بنا ره

قامو دیل سو بلدوکی بر سوز دور
قامو کوز سیر ایتدوکی بر نور دور

قامو عالم سودوکی بر نسنه دور
الا بر بر بینک حالنی بلمزلر دور

آنک ایچون در تشقرده اور تدا
چون بر بر بینک دلنی بلمزلر ندا

بتسه قامو عالمک مقصود بر [illegible]
کلمسوز کل اجنوک معبود [illegible]

بو سوزا بر خوش مثال کلمشدور
بر قولاغ اور دکلا اولمشدور

روزکارده اولدی مکر بر یولده
دوورت کشی یلداش اولوب کندی بیله

بر عربیدی بر عجم بر ترک ارمنی
ارمنی دی اول بری یولداشلری

بر بر بینک دیلنی بلمازدی [illegible]
بر دیدوکینی بری اکلمازدی [illegible]

آکسوزی چون بیولا یلداش اولدیلر
دردی بر یرده بر اقچه بولدیلر

الدیلر اول اقچه یی وکتدیلر [illegible]
بر اشتدکم واروب آنده نتدلار

واردی آنده مکر بر شهر اولو
شهر ایچنده درلو نعمتلر طلوه

ایردی بونلر شهر ایچنده قوندلار
بولوق ارمشلردی دکلندیلر [illegible]

بر سعندن نفس اشتکن نیلدی
قرن اجدی هر بر بینک سویلدی

بر بر بینه ایتدی اول اقچه قنی [illegible]
کاتوریباسی الالم برنا نحن

اقچه یی اورتدیرین کاتوردلار [illegible]
هر بر بینک کوکلی بر نسنه [illegible] یلادر

دللو دیلنجه بر بر سوز سویلدی
ایتدی ناکم کوکلی اشتدی بلدی

دیلی ایروک الا دیلک بیر دجی
بر ایشتت کم هر بری نه دیر دجی

الک اغاز ایتدی دلنجی اول عرب
قال [illegible] اصحابنا [illegible] توا العنب

پارسی ایتدی [illegible] انکور [illegible]
خوش [illegible] نشتد انکرامی [illegible]

ارمنی ایتدی [illegible] کی یم
بنی خوش [illegible] بلسن الوکه حریم

ترک من ایدر [illegible] وزوم الوالیا لوم
بو ایشاق کله جالرری قوبا لوم

بر بر بینک نه دیدوکنی بلمدی
اول دیکن اشیدوب اول المدی

[illegible] اولوب جدا اوردرلار
برغیلر بر بر بینه اوردیلر [illegible]

خلق اشتدی بونلرک غوغاسنی
کلدیلر و کوردیلر بونلا سنی

ایتدیلر بونلر دللو دیلن سیدی
حاللو حالن خلق معلوم ایلدی

خلق اشتدی بونلرک دیللرنی
لیکن اکلامادیلر حاللرنی

واردی اورتاده بر کشی کم اول
بولمشیدی جمله خلق کوکلینه یول

دوزلو دیلی ویرمشیدی حق آکا
معلوم ایدی جمله ایش مطلق آکا

اول بولاروک دیلنی بلدی عیان
هر بر بینک دیلکن بللو بیان

کلدی الارو ایتدی هی ار شمکر
صبر ایدوک بر بر کون دوشمه کوز

باکره وریدک اقچه یی کم بن سیزی
خشنود ایلیب کاترم ارزوکزی

اقچه یی آلدی وکتدی باغچه یا
وار اوزوم آلدی اول بر اقچه یه

چون اوزم کتوردی قودی ایلرو
قاموسینک دردینه اولدی دارو

[illegible] اولوبن هر بری ساوندیلر
ارزولاری بولوبن اوندیلر

جمله سینک مقصودی اولدی عیان
قالمدی بونلرده ایروق انتقام

چون بریدی استادوکی دوردنک
جرمی بر یردن ایردی دردینک

پس بو غوغا اورشماق نایدی
جمله بیلمدوکندن ایدی

بلمیی قاتنده درسوز یواشی
هر که بلدی بواشی اولدی یوش

بو حتالدر دنیا اهلی حاللری
هم طنقدر یول اری احوال

کیم بو جمله مخلوقاتک معبودی
بردر اول بر یرده بلنور مقصودی

ترکونشدندر بو جمله کی نوری
برامودندر بو جمله تن دری

کیم صورت یوز بیک ایسه بر در حیات
کرسکاکم بر صودن یوز بیک نبات

سنی کورکه بر دمی یوزینک مضطر ایا   چون صباسن صوبجان بر در یبه

بیل حسابده اوچیوز التمش کندور   الآهوکن طوغنی اول کوندر در

هرکونوک بر آدی بر حکم ادار   قاموسنده برکنش کا لرکدا در

حکم اچنده دکدکن بر صاندور   اصل اچنده قاموسی یکساندر

پس اولدن دربو جملموجوات   مختلف دشمندر الآ مخلو قات

دکه برتیلوسی الوان دردر   هر بلودن مقصود اول سبحاندر

یتمشی ایکی مللتک مقصود اول   مطلوبی ومعشوقی معبود اول

ناوارکر دللری ایرو عنبا   حال اچنده ارتوق اتسک

جمله اول برقا پویه محتاجدور   قاموطتوان دین آنده آجدور

جون غرض بردر برا بتمک کرک   برکوبن بر یو لا کتمک کرک

ایک لکده کم قالورسا قالسار   یاربن اول حضرة اودلو اولسار

ای عاشق سن بو اشنی بالدوکسا   اول کوکل مقصودنی بولدوکسا

ایک لک ایله هیچ کمسه یلاده   خوش ددکل یقسل لا با یلا

کم ارا سیی اول بروک برلکینا   هم اراسیه اولوردر لیکینا

داستان اول از باب دوم در بیان حکایت وحربت حزان تعالی فرد

واحد است بی شریکی است هرکه تعارکز وشوک اردو اهل فرتد خراد

کافر است وملی ارست ودوزخی است ازو بیان میکند ودنیا وآخرت

الیتن معنی بهم بیان میکونت کی اصحاب هر دو اسا تند

بیلوک انوک برلکینی کم بردر   ایکی دیتلر انکا کافر در در

برلکینه یوقدرر انکار یمز   اکا بر دیکلو وراقرار یمز

هرنه کم تارتدسا جفتا یلدیک   هر بریا بر مقصوده قفت ایالدیک

هر برینک نقشی وار درار تودلو   آن کوروب آکلمندر بختلو

امدی برکوز آخرتکه دنیا بجی   جان کوز یلا اوقفل بو معنیی

کوز بر بو معنیده نکرکز نوید یر   عالی بو صورت کوزی قنده کرور

ایکی او در دنیا بیله آخرت   آخرتدر منزلیمز عاقبت

بو ایکی او بیر بیر ندن عجب   بیرسی کوز نور در بیری حجاب

کمسناکم کوز قلدی دنیده   حق دنیا ردن بولر قلدی سیرا

کمسه کم آخرتة قلدی نظر   حق دیدارین کورسر تسلونه اولار

دنیاده هرنه یبار سک بیغلر   آخرتده یابدوغوک باقی قلا

قوم دنیادکی او تانه سیی   آخرت اونده او دایانه سیکه

دنیایی کروب صقین الد نمیله   آخرت سندن ارقدر منمیله

دنیادمی آخرت سنوکله   قارشو در تندکی جانو کله

تیدیم کم اخترسینی حالو کی   یاری ایشت ایدیم احوالکی

دنیا جسمک دیکلیدر ای صنا   کم کلور آندن سکا یوزبک جفا

آخرت جان مقصودیدر ای عقل   کر بتار آندن سکا یوزبک حصل

جانه دلاکینی ترک ایدوب اوغانیا   تن دلاکینی ترک ایدوب اوبغلجنا

کم بو جسمک اصل طبرقدن یدر   لیک جانک بنیادی حقدن دور

کم تنا او یارسا طبراق اوله   کم جنا او یارسا باقی قلا

زیرا کم هرنسنه وار زا اصلنه   جان جفر عرشا وتن کیدر سینا

تن دری کون نفسله ویر سلاوز   آنک ایجون حضرتا عاصی اولور

جان دری کون عشقله آلور او رز   آنک ایجون معشوقه طفرو وارور

ای عاشق سن عشقا اویدر جانکی   کم کراسیی کوری کوز سلطانکی

ای خدایا بزی یلدن ارمغیل … دنیا آخر عشقکدن ایرمغیل

دستان دوم از باب دوم جاون که همچون مثال اسمان و زمین آفرین است جان مانند اسمان یان تن از فعل زمنیا بود ده ور نکم کور ا بیان میکنند چونسیتهـ

کور جلا بوک قدرتی کم نیلدی … نیجه درلو نقشی بنیاد ایلدی

هر صورت هر نقشی کم وار در عیان … جملسنده معنی وار بلکل بیان

یرله کوکی یرتدی اول قدیم … بر بره جفت قلدی اول حکیم

ایکیسنک اراسنده آدمی … قلدی پیداه جمله بو خاص و عمی

آدمینک جمله درلو احوالی … یرله کوکدن دتر تامو حالی

کوکدن اولدی جان فهم عقل دین … یردن اولدی نفس تن هم کبر کین

کوکدن اندی دولت و مرتبلر … یرده بتدی محنت منسیده لر

کوکلرده دولتلر در روحانیلر … یرلرده دولتلر در نفسانیلر

کوک بو زنی جمله فرشته‌لر طلو … یر ایچی دیولر در زجرکن خلو

کوکلر ایچنده در ار اوچوق تمو … یرلر آلتنده در ایدی طو

یر یوزی بر یغلو کدن ا … دنیا قراکولو یردن طغر

درلو رحمت جملسی کلدن نیار … درلو محنت تاموسی یردن طغر

زیره کم کوک عالمی روحاندر … الا بو یر عالمی جسماندر

ایله اولسه یر تندر کوک جان … بوسزا استارسنک ادم نشان

بیدی قات کوک جان ایچنده کز لودر … بیدی قات یر تن ایچنده یزلودر

جانده در اوچوق هم حور قصور … تنده در طامو هم فسق فجور

معرفت جاندر دلاکی اجا قلب از کار … تن دلاکی طامو سیل سار وار

جانلر تن حکمتی اوکیتی در … تن قفس در جان ایچنده قشدر

منتظر جانکم قفص فچن صنا … ازاد اولوب کروکیده ملکنه

عشق کتردی جان تندن الملدی … عاقبت جان کندو ملکن الکلدی

بر عشقدر جانلرک قولاوزی … کم الادورکستن کوکلو یوزی

ای عاشق سن عشق بولنجه کیده کور … عشق بولینجانکی ترک ایده کور

تاکه جانلر جانینی تیز بولسی … حضرتندا خاصلر ایله اولسی

ای خدایا عشقکی ایرمغیل … اول آخر طغر و یولدن ارمغیل

داستان سوم از باب دوم در بیان ازکر خدای تعالی در وجود بنی ادم دو ملک آفریده است یکی روحاست یکی جسمانی واین دو ملکی البدو بالشاه درفرنیی عقل سلی عقل ویکی نفس وهریکی درین ملکها زندم میکنند انرا بیان میکنیم چون است

آچ کوزکی کم کورکسین منزلت … آچ قلاغک اشیدلسن معرفت

دیرا وکوکی کندو زوکی ارلغیل … قنغی ملکده در مقامک انکله غیل

ملک ایکی در یاردن برطغر باق … بو ایکی ملکده طلپید ر امر حق

بیرینه روحانلر طولمشدر … بیرسینه نفسانیلر آلمشدر

عقل وار نفس یوق روحانک … نفس وارهم عقل یوق نفسانک

طورمدن حضرتنه سو روحانلر … دون کون دنیا قو وار نفسانیلر

بولرکسی بر بریله یاغلدر … بر برینک تدبیری طاغدور

صوریلر اودا کمز را مثال لریک … انک ایچون بیر کوم حاللریک

آدمینک ملکلری معتدل … نفس تندر وارلغی هم عقل دل

یعنی کم اول عقل دیل روحاندر … نیتکم بو نفس تن جسماندر

اصل برکتش درر روحانیا … فرع طاغتمش در نفسانیه

کندو اوتمنزلی دوتمشدرر … بو ایکی اهلی اوتمشدرر

عقللا روحان ملك سيران ايدر — براشيدكم واربی آنده نيدر
نه فلكدن يوقرو سيري كچار — ايرر اول رحمت خوشندن بير اجر
سيرله هردم وارر اول منزله — جمله كوكك اهلنی كورر بو عقلله
هم كورر اول حق ديداريني بی حجاب — پادشاهلق بولور آنده بی حساب
اول فناسز ملك ايچنده شاه اولور — مركزی هم منزلی دركاه اولور
عقلله روحانه كروكی اول — بوكوزی جسمانيه كلدی بو يول
نفسله جسمانی ملكی سير ايدر — براشيده بند ادخی بنلر ندار
دنياده هر درلو جسموك آدی وار — هر بر آدوك كزلو نوبر دادو وار
جمله جسمك آدی آدين بيلور — آدی ايچنده كزلو دادين بيلور
كيرر اول جسمان ملك نفسله — آلور اول لذتلري قيلدن قيله
كه يمك كيير كه بنار خوش آتلره — كه بقار شول سوكلو سورتلره
كه الور بو جمله نعمتدن غدا — ادميا قاموسی اولدی فدا
عقلله روحانلر ملكن بلور — نفسله جسماندن لذت الور
كندو اورته برده اورشدر قدام — سيراندر اول اكی ملكی دم بدم
اورته منزلده مقام دوررر — اول ايكی ملك اهلنی اورتمش دورر
اهل ريسك اول ايكی ملك سنده در — برسی جانده وبری تنده دورر
كوز اچوب باقدوغمز ملكی جهان — كوز يوموب كردوكمز ملكی نهان
سيايدوب واردغمز حضرتدر — كيدوكمز ظلمت و دولت دورر
مانكی اولوب قودغمز دنيادر — باقی دكل بيقلاسی بنيا دورر
هركه باطن ملكنه كردی روان — پادشاه اولاسيدر آنی سوان
هركه ظاهر ملكنی طوتدی قوی — اولدر دوزخ عاقبت آنك اوی

ای برالمر ظاهر يكز ترك ايدوك — باطن ايچره بيكوزی برك ايدوك
كم ادا سيز اول حقيقی دولته — حكم ادا سيز اول فناسز ملكنه
عاشقنك ملكی ابد آنده دورر — دولتی تنده دكل جانده دورر
انی استليكز تنافار ايليه — جان عشقا يار اوله آيرلميه
نكر علمی خوش دورر اكرنه چوق — دتمسا اكرنمكك هيچ اسسی يوق

داستان چهار از باب دوم در بيان درياها و شمار درياها در فريد است وحقيقت اهل اشناه ومثال ان در وجود بنی آدم درياو دشتی است و هر يكی را اهل دار در رفتی كه او وطن خود خبر شوند هر يكی هلاك باشد ازا بيان ميكند

نكر علمی خوشدورر اكرنه چوق — دتمسا اكرنمكوك هيچ اسسی يوق
دولت اولدركم دونا ايشتذوكبی — حق بولنه بعلنه اسين اوكين
عبرت اوله هرنيه باقارسا — اميح اوله هريردن قرقارسا
اهلايو دنيانك احوالنی — اماكوره بيلكندو حالنی
دنيده ناوارسه سنده دورر — علم تنده معنسی جانده دورر
جكلر دنياده نه وار دربيلسه — آندن آنی كندو زكده بولاسی
بيلسن انوك زبانك نه يمشين — هم دخی اشبو اشنه نيچا يمشين
اشيد امدي ايديم مقصود ندر — اشبو سوز اچرا حكايت نيتدر
ايكی شنه وار جهانده كم اولو — آكسی دخی غلو قيله طيطلو
بنلر وكه بر وبحر در آنی لرعيب — بكرمی بيری بربنه دادلری
بيني بر و بحر ديب سويلدكوم — ذكر الله قرو برديرد ديدكدم
امدی برايشت بولارك حالنی — ايديم بر بيرينی احوالنی
داكز اهلينك داكزده شيرانلري — ديزلكو شيز و هم صولانلر ع

پریوزینه چقسه اولور بولادر   هیچ کمانی یوق فنا اولور بولادر
قورو یراهلی و وحوش هم طیور هم   دنیدن بونلر دخی قلور سرور
کمنا امیدانده دورور طاغو اووا هم   کیمنا سیرانکاه اولمشدر هوا
پریوزنده در بولارک لذتی هم   دریکوستاره سونعمتی هم
ناکزاهلی قورو یره چقسه اولور   قورو یراهلی دکزده غرق اولور
ناکزاهلی قورو یرده اوله منز   قورو یراهلی دکیزه کیره منز
پس دکزاهلی دکزده یار شور   هم دخی یراهلی یرده یار شور
بو مثالدر معنی کوستر بیزه   رمز ایدر تنومزله کوکلومزه
تن قورو یردر کوکل دکزدده در   باشید بو سوزنه معنی کوسترر
جان بالقدر عشقدر دریی عیان   کوکل اچره بنلردک حکمی روان
زیرا کم کوکلده در جولانلری   درکوهی اوستونه سیرانلری
اولکه دیدومدی وحوش هم طیور   تنده اوش نفس هوس بنلردر در
تن ایچنده در بولارک محلری   دنیا اوزره آجلوبدر بختلری
تان ایچنده نشا در بولار   آرزولاری دون کون جرکین خولار
نفس هوسه لاکلی ال بر ادار   باشید بونلرکه نه تدبیر ادار
جانیله عشقی اوقرار دیمکله هم   مقصود اولدر بنلری قول ایلیه
کر بولر بو نفسه منتقل اولالر   درکلی قالمق کرک کم اولالر
نیتکم بالیقلر [illegible] دوردر   چیقیجق یرپوزینه اولدم اولور
جانله عشقی دخی بر کوزندن   اول هوای نفس له دعوت ایدر
اوقر ایدر دونکز حقدن [illegible]   آصلکز اولدر رجوع ایدر هم
راضی اولمزلر بولر کم وارلر   قورو یری قویب دکزه کوله لر

نیتکم

نیتکم شول جانورلر قوروده یا   اگر بندر اولی قیب کرمسز صو یا
دون کوندز دریتعده در بولار   اول سکیر کیم عقل آتمله اولدی یار
قنقیمنا کم عقل قلداش اولا   یول ایچنده یار اولوب یلداش اولا
اول کرک کیم یول التاریا ایلرو   یول بولا اول ایچرودن ایچرو
سکا شول نفس هوس دشمندر   دوستلق ایدن سکا عقل جاندرر
جانله عشق کرا برسا تا سکا   پس کلسه در ندامت جانکا
اول هوای نفسه اوپدن جنا   کیم نزولک تازه اوراسیه سبحانه
بو دکوزده قو هلاک اولسون بلار   بول ازی نفسی هلاک اولمق دلر
ای عاشق سن نفسه یلداش اولمه   عشقه اویغل عشق یولندن قلمغل
کیم سبی عشق قوشه امعبود دکا   هیچ کمانسوزلره سبی معبود دکل

کلام حقانی یخمراه باب دوم در بیان شرح مجلسان که یکی مجلسه طالب راه نبت واهل
هی بولیانلار دسرر نیه جانی مصطفی است و سرو بر شیطانی ابلیس سته از اینان
ملکه کچونت

آج قلاغوکی براشیت کورنادرم   عاقلیسک آنلی ایل بنا ایدودرم
کر بو سوزوک معنیسی اکلادرسک   جانله کوکل ایله دیکله [illegible] سک
آکلیاسی دوستوکی دشمانکی   قرتراسی دشمنکدن جانکی
بیله سی بو دنیاده نیمکه کرک   نامحیتولک ایدوب نابی دیمق کرک
دکلامدی کم نادیرم ای عاقل   اشبو سوزدن فایده تلغل حاصل
ایکی مجلس وار جهانده بیلکلو هم   هر برین حالو جلنده سوکلو
برسی اول مجلسدکه رجا ندور   برسی هیچ شک دکل شیطاندور
ایشید اول رحمانی مجلس وصفنی   کیم حجدن دزمش [illegible] الله آنی
یوزبیک یکرمی دوردبیک انبیا   درت یوز قرق دوردت طبقه اولیا هم

اهل اشبو مجلسوکه انلر دورر   داغی بیلرم اویان جانلر دوررنه
جان دررا اول اورتداحرجادران   جانه قلمدی او اکرجله ارانه
اورتدا بیلوب دورر قرآن حبیبی   علم حکمت بیلورلر دونی کونی
مصطفی اول مجلسوکه سردر دوریکاری   یوقدرر هیچ بیلرک اوملکری
خوشی خدایی مجلسی آنده قورلب   بلربد خوشن اورلیب
طبطلعا اول بیربه شربت دور درست   کم اچرسه جانینه رحمت دورار
عشق دوررا اول مجلسوکه هر قسی   ایدمازم دیلکالمز ساقیسی
اولکلرعاشقدرزاد ریلم اکلیا   آنلردکه کم عشق یوقدر طلبا
توبه درم عشق ساقینک سغرقی   ایچن اولور رحله عشق مستغرقی
هم ایاندر اول اراده شمع جمعی   بختر وارر دیندبرده هیچ سمع
اول هرلبی اورتادا یاندی روبین   بیلیر بوده حبا دبنداور درین
اول شرابی اخوشن ایچر لرذوقله   جله حسینک جان بلولر شونوا قلمویه
اول بری مجلس کم اول شیطاندرر   کم بولر اول مجلسوک دشمانیدر
دکلم امدی آنی دخی بر ایمشی   اهل کندر حالری نیجه یمشی
نمرود فرعون شداد لئیم   عتبه وشیبه ابوجهل زنیم
اهل بولردر بیلوک اول مجلسک   نا ایبی درهر بربسی المسوکبه
بلربارنی اول مجلسوک شیطاندر   سوکلو نعمتری کفران دررنع
کفن اونده مجلسی قورمش بلدر   اشلری کبرکبی حبرکبی خولادر
مجلس شیطان آنده قوربلوب   مشکلا اندن خوش بلربار اوربلب
حیفا ومحنت دورر اول بلربیمه   غزة اولمشدر بلر اول شاد نعیه
اشبو نقندر ساقیسی بومجلسوک   سغرقی قسقدرهم اول اخکل اشوله

ووندا

دون کون اجدکلری محنت دررد   ایله صاورلر آنی عشرت دررد
بیلش بولردن تنق سینی ساورسکه   مصبتناورمغا ایوا ردسکه
مالکه ایله وار سوسینی حصه   رحمتی قومایل اولمه محنتا
ای عاشق سن اشبو خونی جانکا   داغی هم شول سوکلودوستلارکا
بی بیدور دون کون اوصمند   هر قسمه نک جوبینی بلور دادن
ان شاء الله کم جلب روز قیلالا   بیبوز بز بوخونی دوستلارلا

داستان ششم از باب دوم در بیان حکایت قناعت کردن درحق دنیانه حق دیو زیره قناعت دو قسمت یکی درحق دنیا ست ویکی درحق دین قناعت بلاد درحق دنیا باشد زدیو جنیه اسودر القناعة کنز لا یفنی هر کز قناعت کوه درحق دین کافرشر از ابیان میکند بجو نست

بر سوزوم وار خوش صریح مختصر   سوز ایچنده معنی واردر معتبر
هر کمسنه کم بو کوزی دکلمیه   دکلیوبن معنسنی آکلمیه
دولتلاسیدر حقیقتلو وکلشی   پادشاه لایقی اولمشدر اشی
آنلردکه کم کوزلری آچوق دررر   آنک ایچون ازمدین طلمزوارر
کمسنکه کم کوز یوقدر کور   قلدن اغما بو یولی نجا کوره
آنلرکه کم قولاقی بلغلو دکول   اشید بجله حق کوزی قیلور قبول
کمسنوکه کم قولاقی اشتمیه   لاجرم اوکت وبره سینی دوتمیه
وبردی کرکوز قولاق تکری سکا   بر سعت دوت کوز قلق بندن بکا
کوزکیله کورسین تمک کرک   اشیدا سین هم نجا بتمک کرک
اشیدا امدی یول اری وزاشنی   کوزک آچ بق کم کورسین اشنی
نا اشیدحق رضاسین بولسین   نیلیوبن حق یولنده قیلسین

ایکی درلو قانع اولمق واردر | بیرسی ره زن بری ره بردر
بیرسی اشلار اراسیچ تکری [illegible] | برسی هیچ قلماسنی یلدا قوبر
برقناعت وار اری الیتور حقا | برقناعت وار قلور دنگا چیقا
هرکه قانعدر ازاجوق نعمتا | اراسیدر اول حقیقی دولتا
هرکه طاعت ازنا قانع اولد [illegible] | رحمتدن تکری نوک محروم قلا
مال ازینا کیم قانع اولور اسـ [illegible] | تکریا هردم شکر قیلور سا
تکری آنک چون اما اچاق [illegible] کیم کمانسوز اول کشی حقا
اوز طاعت آزنه قانع دردر [illegible] کندو ایشی کندو یه مانع دردر
قوما زاتی کیم اولس حضرتا [illegible] اول کشی لایق دکلدر رحمتا
دنیا لیغه قانع اولمق کاندور [illegible] زیرا کیم یارجیسی [illegible] جان دور

قوله علیه السلام القناعة کنز عظیم لا یفنی

اولسا کیم کان دردر اکسلمیه | یارجیه دکم کاسلمیه
هرکیمک یارجیسی رحمان اول | طاق طاش حمد اکا فرمان اول
طاعته قانع اولان کافردر | زیرا آنک یولنی شیطان اوردر
سستلوغی آندندر اول کشینک | حضرتا لایقی نقدر اسنوک
اول کشی قانع اتی اولمش دردر | نفس الندا اول زبون اولمشدر
عاقلم دکیش اول سوز معنیسی | ابنا ورک براوج اول اجاسنی
بوقدر دن المیسی حالوکی | یاقیج آرا رسن سن یولنی
عاشق آنک قولدرکم یول بلا | یاورب کندو اکسکیچ بولا
ای خدا یاطغر ویولدن ایرغیله | اول قناعتدن بزی ایر حقیله
خوشدر اکسکلکی بلسه کیشی | نعمته اولمز مخلوقک اکسوک اشی

23

[illegible] ما اسنا معتم از یار [illegible] بیاه ایک خیر ازخد و انه و شواز نفس لاجل [illegible]
[illegible] خدای تعالی وما اصابک من حسنة من الله وما اصابک من سیئة فمن نفسک وان ما قل کل من عند
الله تقدیر خدا است اوج التقدیر امد ابیاه بماه میکند بکجو نیست

کندو اکسیکین بلن محروم دکل | محروم اولدر بو بلا مکتوم دکل
خیر حقدن شر نفسندن بلن | اولدر آخر توبسی مقبول اولا نا
بیتلکم قولنک خیر و شر [illegible] | ایتتین اینا یدوم کلمز سونا

قوله تعالی ما اصابک من حسنة فمن الله وما اصابک من سیئة فمن نفسک عند الله الا

اکرچه تقدیر تکری [illegible] | [illegible]
لیکن ابلیس بدیر شوم نفسنی بلکن | محروم استغفار توبه قلا لر
شیخ حقه [illegible] لایق اولمیا | ایله لعین [illegible] رحمت [illegible] بولمیا
تا کم ابلیسه لام [illegible] | [illegible] بلد محکوم [illegible]
بنلرا کیسی [illegible] اولنی نا کهان | کرچه تقدیر تکر [illegible] کمان
بیر سبی لعنت اولب قسند اراق | بری اچقد [illegible] قرانق
بنلرا بوتی چلیپ بخشیدی | تقدیر اجرا سنی اولمش نقشیدی
ابلیس لعنتی [illegible] اولنی | لا که ابلیس [illegible] حواله کن [illegible] دیدی

مکسبی بزدن لوایش اشلاپ لاکن — اول ابشلا سجلو اولیلار بلا

بیرسی رحمت بلبب کلدی ایارکی — اشید انمی نجا دن احوالی لدی

دسبید ن دن بلر وکه خالکری — اشید امنی نجا دن احوالی لدی

ایتو اگر عشقلا دکلا ر سکن — دکلیب سون معنتبی کلار

ابلیس ایدر سکو دن بو جدا ایش — سندنر الون قامو عالم یدور

سن ازلده بو ایشنی دن مشید وکن — عرش اورن سنمینی یزمشید

بو ایش اجرا سوجی دنسکینو کن — امر تقدیر ولاکن جماله سنکد

بیلدیمک نجه سیلامکن او لن — بو سوج سن اشلدوکه یمکن او

جونکه سوج کندو زینه المدی — لعنت اجرا قلدی رحمت کلد

لقم اینتدی یا الهی ربنا — سجلو او لدوم رحمت اینبن منه

قال الله تعالی لسان لقم ربنا ظلمنا انفسنا الایه ... د

بیلدوم الکسلوکم سوج اشلدوم — کندو کندو نفسما ظلم ایلدو

توبه قلدوم دوندوم اوش سندن یکا — قامو السکو ملدکلدوم سکا

سن کریم سن هم کریم هم غفور — هم قدیم سن هم مقیم سن هم صبور

داعا بزدن یکا دن سوج اودز — یولغاغین رحمتوک اوکش دورز

حونک لقم منضیف اولدی حضرتا — سجلویکن لاین اولدی رحمتا

رحمق ویر بدی اولدم اسکا — اشبو اشبو ایش عبرتم بیارسکا بکا

وکته قتلق لقم — ایه الا

رحمق ویر بدی اولدم اسکا — اشبو ایش عبرتم بیار سکا بکا

نزکه کندو السوکین بلو دو را — دور مدن رحمتم اکا کابلی فو ا

نزکه سجلو دم دیب دعوی قلک — لاجرم اول لعنته لاین او لا

علیقوک سزی اوکندو ر و تنا — دوتمینلر معتبون اولب او تنا

ای خدایا دغ و بولدن ازمعیت — دحمتکدن سن بزی ایزمعیت

واستاه مشتم از باب دوبم ددیاه انکه کره اناق هست دوجوه بوکهم

ممیوه ست انا اسماه با زمین بلکن خدای زمین واسماه وارعش اجنبی کوید خدای

تعه سنریهم ایاتنا فی الافاق وفی انفسهم انرا بیان میکند چو نست

خوشندو دن کسالم اول معنی بلکه — ناکه ور ساکند جنمنه بو لا

جمع اولا کندو ر نا ما غلمیا — کندزند اطشا ایچ ننه بو لمیا

کندو دن صلوم اولا نقش جهان — ای یا ون اشکا را او رنها ن

نی حق قراندنه صلوغم ایلدی — ناکه عالمده اول سنده ویدی

قوله تعالى وفي الارض آيات للموقنين الآية

دوده كندر بيرگوكه اچاق طوغري — سنده در اخر نكم وير سا بر

الا حيف كم سن حقي بيلمادوك — كچدي عمرو كه بيت عما كيما دوكر

بيلمادوك سن سني كم سن سنين — كندوزكدا اسن واقي بر دنيا سنين

ناكه وار دنيا ده وار سنده ده — بر الف الكسكن دكمه تنكري حق

سن الو كندوز يك بلماز سك — بن وير اليوم كه مولي اولماز سكز

كم بلماسين سن سني هم دنيا ني — هم بلماسين سنده كي هر سنني

ايشبو دنيا كه سنده در اي يار — جنت جنت در دنيا ده هر نه كه وار

بيركو كه دون كندوز يار قيش — ايشبو [illegible]

كيمي ظاهر كيمي باطن دور — نا كم [illegible] اصلي يا باطن دور [illegible]

قوله تعالى اني خالق بشرا من طين الآية

يعني كم طين ايكن دولتنده در — طبراغيلا صو دكلي بس [illegible] دور

جسم شونده ايليو بدور اول الله — جون ير تدي هم اشو اول پادشاه

ايك اوزدي هم اشوكه بنياز — عالم اهراجسمي ولو في

اول كيدن دنياده هر نه كه وار — مثلي سنده قوميشدر هم اي يار

ايشيدا اميدي هر بري بحيد وكيف — كم بلماسين بو حكايت بنيه وركني

منيه كوكه وار دنيا سنده كوكل — سنده جي اوله كوكه بو شيله كيك اوله

دنيا ده قمر وار سنده دخي وجوه — سنده جي اوله بر كي قلغين شجوه

دنيا ده عرش وار سنده جاه سوكه — دنيا ده فرش وار سنده لب كلت

دنيا ده كوه وار سنده معرفت — دنيا ده دوزه وار سنده معصيت

دنيا ده ياز وار سنده صفا — دنيا ده قيش وار سنده جفا

دنيا ده كز نجار نعمت خشك تر — جاه كوكده صوديني بر دنيا بتار

سنده علم معرفت قدر كوكر — هر فرق لذت معني جاننده كوكر

دنيا ده بر دم كلوب كوخش طوغار — بر سعت بلت اولب يغور ياغار

سنده سازي هدي اوله نور ركي — غيغو بلت كون يكتي يغور ركي

دنيا ده هم يدو هم بحر ايلدي — هم كوه كهسار هم نهر ايلدي

ير دخي [illegible] هم [illegible] جان — كوه كهسار اعضا [illegible] نهر

بسه كوكده نه كه وار سنده وار — كمي جاننه وكيم تننه وار

كوكه طلوع حور قصور بكز [illegible] — هر بري سي رحمت اندونره

سنده جوب اندي عقلو بكز [illegible] — كم بتار جاندن كلوب هي دم

٥ بوتر الت جمله وبولردن طلو — زشت عقربدن تری برلی چرکن خلو
سنده کی خشم غضب کبر کینه — دی بری بکز سلیمان دیو [illegible]
سن نکم افاق ایچنده یازلودر — جمله بو نفسوکه ایچنده کزلودر

قوله تعالى سنريهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم [illegible] الآية

اچ کزوکی افاق ایچنده کور نوار — ایمدی برکن گلند وزکا قیل نظر
رم یلاسین حق ندر باطل ندر — دنیا ملکینه نکا مایل ندر
تکه بننده بولسی بلا [illegible] سا — اول که مقصود [illegible] ایز بلا [illegible]
یارین انده مقصود [illegible] یسن — پادشاه [illegible] یسن

قوله تعالى ومن كان في هذه اعمى فهو في الآخرة اعمى [illegible] الآية

استبوسز [illegible] سنی کلمایسین — عارف [illegible] بلمسین کم سنی [illegible]
سن سنی بلدکسا بلدوک حقی — علمک اصل سنده [illegible] اولو [illegible]
ظاهر دوکه باطن نکم [illegible] ساعیان — قاموسی سنده [illegible] بلانور بیان
ظاهر دوکه علم عبرت یازلودر — باطنکه علم حکمت کزلودر
دلت ایچنده خوف طلبندر حق یولی — رم حقیقت جاه [illegible]
ایر عینی ایده ایدوم کلکز [illegible] — نجه ایدم [illegible] اولمز [illegible]

اگاکم حق معلوم ایتمشدر ارسی — اول کشی بلور بوسوزی اول کشی
اگاکم بلدردی مدیه نجه بیلا — اگاکم بلدردی مدی نجه بولا
دکه دوا [illegible] اولدر اخر — قللرینی کند یا [illegible] اول او خیر
وای اکاکم اول اعمیا [illegible] — مبتلا قلمش [illegible] قنا [illegible] کدا
عشقا بوله کسترن اولدر عیان — اندن اچلمش [illegible] کشف بیان
اول اگر خلقه ویلی کستر مسا — عشقلا طغرو بولا کندر مسا
بویله [illegible] نجا وارا [illegible] — یا خود اولدر [illegible] ایرامی
چهل [illegible] دوستلار ارمسون — دنیا اخر دغرو بولدره ارمسون

[illegible] از ارباب [illegible] وجود [illegible] پادشاه [illegible] ملک نزاع کند و هر یک لشکری بود او پادشاه یکی [illegible] بر ملک [illegible] نزاع کندو [illegible] پادشاه [illegible] شکست پناه حق [illegible]

قامیا اولکم کندرز ندن علم اوقیر — کاسوسز ایدوکه کر عالم کر فقیر
اوقلم بو مکتبوکه علمین بلا — عالم اولدر کم کندو نوکه علمین بله
کندو علمین هر کیم بلدی مطلقا — کندرز ندا [illegible] اچلدی اول حقا
کندوده اول حضرتا چون بلدی یوله — سکر [illegible] هر دم بدم اول بولدره اول

کاکم

اول کیشی چون کیردی آلیب خبر — اول فتیده آرتی بیلنی معتبر

کوردی کیم جسمی بیر شهر اولور — هر نکیم عالمده وار اندا تولور

کفر دین فسق طاعت خیر شر — ارشلنور بو شهر ایچینده هر هنر

شهر ایچینده هر ایشنینک ایشی معتمم — هر بیری بر ایشی ده تمیش هم عظیم

هر بیری خشنود داغی ارسنه — دیکله امری کیم و یمدور ایشی

شهر ایچینده وار دور ایکی تختگاه — هر بیرینده اولتورور بیر پادشاه

بیننار ایکیسی بیر بیرینه یاغیدورلر — بیر بیرینگ نفسیده بیر نی طاغیدورلر

مینیم بیر بیرینه مطیع اولماس ایلر — اندین اولوب کوکیک جرکین خولر

بو ایکی سلطاندین اجر ای کیشی — شهر ایچینده ایشلدور هر بیر ایشی

گرچه بنده حق قیلدوز بیلاری — شهر ایچینده ایشلدور هر بیر ایشی

جمله اعضا بیلار وکه حکمیندا دورور — گرچه کیم حق امر بیر له زینتدا دورور

ارشیدامدی هر بیرینگ کاری نه — کیم ایکی اسینی هرسر حکم دایره

بیرینگه عقل دور کاری ای صفا — اول بیرینگ نفس دور ای بی وفا

کیم عقل حکمی اولی دیتمز روا — کیم نینگ هر بیرینه اولماس دوا

فار بیلار وکه هر بیرینگ لشکری — بیر بیرینه و بیرینگ هر عمی جمی

عقل اوربدور جاه ایچینده تختنی — جمعلیبدور لشکر وکه نیک بختنی

جسم ایچینده نفس تخت اورمیش دورور — لشکر وکه مفسد لرین ورمیش دورور

بو ایکی لشکر طریدور صادق صاف — بیر بیر بیلا قیلورلر دم مصاف

وکلامدی اول لشکرک — کوربالر ده قنقیدورلر لشکر وک

دون کیلدز قنقیلا بیاسینه — اشبوشهرده کیلدوز کی بیاسینه

علم عبرت طاعت ذکر صفا — بر کیدبدورز عقل لاعهد و وفا

خلقوا ایمانو قناعت قامیغی — عقله بیر کیفتی بیلارد وکل نامیغی

صبر ریاضت هم کرم اخلاص عمل — دوند لیبدور عقل له دون کون بیلا

هم تحمل هم صفا هم معرف لوتیجی — عقل له بیلارده یقدوز ایرولوق

اشبولار در لشکری عقل وکی ای یار — بیلارا باکدور ده هر تاکه وار

دیلر دین تعنیسوکه ده لشکر له و — ایدیم کم کیلدورور لشکر ایری

کبر کینه فسق اکالو ... یا — بیلارا باکدور ده هر تاکه وار

حرص ترق خشم جهل هم حسد — دون کون بیلار قیلور نفسا مدد

مکر هم مکر حیله هم غضب — نفسه بیلار یار اولبدورلر شب

هم هوا هم فعل فتنه هم نفاق — بر کیدبدور نفس بیلاکی اتفاق

تشبولر در نفس اش یار سا | بولرا بکزر دوق تا وار سا
قصبی دوه کن بلار وکه نفسلا | یعنی جنک ایتمک ولر لر عقللا
جاه اچینده بو عقل قیلمش مقام | لشکری بر له دورور انده مدام
جسم اچینده هم بو نفسوک منزلی | لشکری له دوه کن انده عقلی
بولرا کیشوکه اره بیرنه کوکل | دورتش لر هم قلالر اکه قول
بو کوکل ملکینی بلدو توتدولار | انده کیم وار دور آنی اتمق دولار
کاه بصر نفس عقل هم لشکرین | تن طاعتندن طاغیدور بر بر
کاه بصر عقل بو نفس ایاره لیک | لشکری عقلوک اولر خوشن جهید
نفس سینسا سیغنور تن طا غنا | بو عقل سینسا کورور جان یا غنا
جسم اچینده بری بو اعضالر | نفسیمون کی قلعه لر دور قلعه لر
چون عقل نفسی یقا و نفس سینا | دار دور انده سیغنور قلعه سینا
جانده ور دور عقلیون کی تختگاه | کم عقل هر دم کلا قیلور پناه
بو عقل سن سا کرور اول تختنا | مشغول اولور انده کندو وقتنا
اول اکه برده لطف بیدوز اول آنی | بولرا بیلور خیر شرا و لا ...
اورته یرده بو کوکل بر نقطه در | هیچ کیمسنه بیلمز کیم بو نه دور

کمینی عقلا همه طاعت قیلا ... | جمله اعضا قول اولور حقا طابار
قلب اکر کور بر فایده کا اولور ... | کم بو شخص خیرشه اول اولار
اکر بوز لو اولیکچون آنی قلب | الغونلاب اقد قیلدی اولدی قلب
بو کوکل پس بر یرده لو یما کرک | کم اولا اوله عقل نفسدن ییرک
عقل عقله نچه اش طاعت ... | لشکریله نفس حقا ...
کمی دور اول اولیا اولیا | عقل نفسی نهل التی مو الیا
کرعقل نفسوکه بیور ونام سا | عقلک الی نفسکا ... سا
طبت اولوله تا کین ... | قوت ایمانکا انتجن بو عدله
نفسکی اول طتا ... | صنما کم نفسها ... انداقم اوناه
تو بیر بو نفس ایا غنه ... | تو بلو نفس اولدی فلفقا مو عمر
... نفس تو به قلدی | اولیله بیب کیم اولدی ایما ... کلدی
اولیا در نفسا ایمان ... | نفسه کافر ... بو بدن
... نفسلار الذی جمله اعضی | ضکه کافر طتمی جمله قلبی
... عقل اوله ... معبور | محبوس اولب جانندی قلبی زبور
... بو نفسا تو به ... اولی | کم ... بلی فسا ... نفس ...

قلبي بته اچپوس خوش عجیب   قند فاسق وار نسا اولسون فزلبا
عقل اوزر تمتنا اینکار ایسیمین   مشغول اولور طاعتا یاهیچ فسیمین
بندی ایمان تاپر متشح اولسه   الله امری یتلیقسه جمع اولسه
عقل اوزر تمتنا اینکار ایسیمین   مشغول اولورطاعتا یانه فسیمین
یخچیه اوندیه کمی اوله فسق فسار   معروفی اولاری تقیس ایشی قلبی کسار
نکلم نفس بیله اولمز سا   اولیا اولوکمنه توبه قلبر شا
پس مسلمان اولیبی نفسی مطلقا   دنیای ترک ایلدی و دنیی حقا
یعنی قنک لقی مسلما ندن مبین   ملک چون کفر الیبی کسیتر قاینین
بوقدر سوز طیب اجر عا قیلا   هرکم عاقلدا بیلا رکم نه قلا
قولت اولکم فساد وزار نا   اینتا اول اولار اقرابه نا
کلی فعلی و نا حقدن یکا   کموم اولب قول اولار نفسی اکا
جمله وار لق حقدنا عاشق اولا   حق دیدار ینکن کما لاییق اولولا
لاجرم حقدن بلا هم صدلف   نه شهاده حسیب نه معتف
عاشق نیو اولکی ارلکی سنا   بولکدن اولسون کملوکی علا
سن بوعلی کند وجسمکن اوق   کریشب قاوش نیفعلا قا نو

کندوزن بلکدر آخر معرفت   کندو حالن بلمکدر معصیت
هرکه بلدی کندوزی بلدی حقی   کندوزنده اول کیشی بولدی حقی
کندوزنده اگرکنده یا اچلدی بوله   وتا اعززقیر و کم وار نسا اوله
ای خدا یا طغرو بلدرغیر معیت   رحمتوکدن سنه بزی ایرمغیت
داستان هم از بای و هم بیان که لاکراز و حال ... نیست اما
شاو یر ... اما در ... عشق نار نیست که در صح ... حال از آن ... هیچ خدای
مکند اکر ... نست بار کند و اکر ... جهت عشق ... کند از ایان ... مکلد
عشق اجنبه هرکه طغرو یار اولا   ایرلق یوق نیجکم عشق وار اولا
عشق بولنده ایرلقا یوقدر زوال   عشقلا بلنعاش اولر بلدی وصال
عشق اونه ادیرینن اسلیا   عشق الندا یارلق بیلمیسا
عشقلا سوکولید پنیلر اولا   کرصورت عمنا که اولا کورشدلا
بوصورتنا حلیه اکم اولورسا   عشق ایلمز کرصورت الورسا
ایکی حلدن بوصورت خالی اوله   رم اولارم اوله انوک حالی و کوله
کوغم کرشاز و صورتدا حالی   بنده اکامرق صورتنا و زلک محال
کسینه عشق بلا دجا نله   و کله الهدی اینده یم نما   نلک

گرسکم بر کیشی عاشق اوله — جنك کندو عشقنه صادق اوله
اوله ایکن حالنه اگر سوه کیشی — علمی کدر هم سوه کندن او کیشی
شازی کلسا اوله مزی گزمکده لار — شازی انوکله سزمکده کر
غیو کلسه هم انی استار ینا — زیاده مکر اندن اوله دوه دنه
عشقله دو غیغوه اوسار یدا — جانه بو یغنده دو قنا کلدا
هم ایکی حالن بلاده عشق کنا — قوم انلر کوکلی سوه و کینا
یاد کوز دریا فکر ده کیشیه ا — یا دیا یا ده کزدورا ایرق ندا
ده کذر بحق عقلیده که فکری وقدا اولا — سیلیبکنه ولنوکه فکر در بلوه
سوه کیی سیلده تا رعشق یومدین — کرده کبا خوف بیلسین دیمدین
بلنه ولدر لقا الا حاله — بوکه دن دشنه خوف حاله
اوله ده بیجیش بلکل عیان — دکله امدی بجذ ونه بلنو بیان
یا ایر یا بعدا بیر ا ر اوله — ایکسنن عشق اجلا یار اوله
کرماه نکیم سوسا اولکیشی — کندوزین ارشیده وده دنیله ده شی
عشق اچنده دوز کوزبر اوله — جمله حالده عشق اری شاکر اوله
چون ارماز عشق حاله وغا کلا — بچ حاله دونا رسا بلنو بیلا

سن محبت ارتقی ایرلیا لما — عشقله دری اولاه ربهم اولیا
بیله اولسا عشق اولو بنیاد اولر — عشق اچنده بیلمك ابا اولر
عشقده ارتق تاکه وارسا فاینه دور — عشق بزکه دوت ایر غینوکه ترکین اور
عشق سا سرما یطیدر دوت آید — کم انمه ندیسا اولدی غنی
ای عاشق سن عشقا دوت غینوزکه — عشق یولنده خرج سور کندوزکه
تا کیده دیر لکن بلاسینی الماسون — هم کل اولب اجلاسین صلمسون
اوستنجا حق رحمتی یاغادوره — طلعت ایی اوسکا دغا دوره

در حکایت اول از باب سوم در بیان حکایت سه مقام که حال نیست حال
اوله که منوز در بی جهان شد تا بد حال دوم در بی جهان سوم وقت که مفارقت
که مفارقت کند از بن جهان بیان روده انزبیان مکنند کچو نست

وصف حال ایدم سکا اشیده جانوم — بو حکایت هم سنوکه در هم بنوم
سکلی بنلکی قو بر یکا — بر قلاغ اور دکلا نادیم دروام
سن سنوک حوالکی بلسا یدوکن — بر ساعت کندوزکا کلسا یدوکی
کلا نیه دکی اندغی در کلی بکچ — اوله ارکت شالا بر کلی کچ
اوله ارتی اونده سن قنده یدوکی — نا مقا منه نجه معد ندا ایدوک
اول مقامدن نجه کلد وکی بو الا — هم دیی اندن نا کت دوکی بلا

بنده ناکسنی بیلدوک بیلورمیسین — بو قدر کسبه قادر اولورمیسین

اوش بیده بنده ن کیم یسین بوا لکه — کم سقین سر نایکی ورنک الی

بواوچ اوه خالی بیدر بلیسک کرک — کا لایق اره ت قلیسک کرک

کوکلی عزتک بیلندن الی حبیب — اول خبرده آیش طیالسین معتبر

ایشدامتی بزاز لکه تاید فی کل — شیلم که آکسکی یوق بایدینوک

یوغیدی تشویش غصه اول زمان — رحمتیدن طیطولیدی اول جهان

الکدن بنارمدی دهر اولو یکن — وز مدن اولوردی جمله یمن

سلاه اوندن المنور مدی هر جوار — اشلامدن یایلوردی هر نواکر

هر نوا ن ایشلامدن کلوردی — نالورک کوکلرا اولوردی هوی

صنماهن ونارمدی اللادرن — هل ارا سته یدی حالا تعن من

ور مدن بیارده که هر مترلا — قو قوتر کیده که هر محفله

بقمیز کونوردی معشوق یوزنی — شیلدیرلکی دناردی اول یزی

شیلدیرلک یکی کور بو ایشی — بجا دوشاق اولدی اول حضرت هشی

فارغ ازالیکی اولدق اسیر — کوکره نا قلدی برن ا اوله بر نظر

جونکه صلیدی بزی اشبو دنیایه — بنده کلوبن صندوق غضب

جلدرلوشمون اولدی احمک — یقدور امکسون یوق لقمه یماک کی

اوتی کوکل دن کم کز لو دن — جمله سزدک اصلی انده یازلو دن
سیلاودن سوز کوکله وزده وزر — کوکل اجرا یزلو بز ده فتره دورر
اوتنز تیز دم کاوز انذن و لا — رکم جهاندا خبرش معلوم او لا
کن کوکله اولیا بنیاز اکا — اولمیبی بو کوکل اوستاز اکا
کم اکنی منزلی بوده له دور دور — دلده خی بز کوز نچه منزلدور دور
سوز کوکلدن چونه قوپه دلا کلور — خلق اوکدی چونکه بوده لدن الور
ولدور معلوم قلن اشبو سوزی — دل اوقدی درت کتابده بدزی
دله دوزکم کیشینوک احوالینی — معلوم ایلر جمله خلق حالینی
معنی کر دله بیان ایلمسا — کم بلیدی سوزی دله سویلمسا
سن اچنی منزل اولدرکم ارنک — ایشیدالوک کوکل اچنده قوتار
یاز لور اندا کوکل اولا فنا — حاضر لولور تحت کرک اولسا بنا
اول سبدن انا حکمت لدجار — لوزیلا کوکلی ایدیک ده وتا
اشبو اوچ منزلده هم سوز معنی — کوکل ملکی دنا دن کز دیله
کرده بو صورتا در کن دوزر — کرانکه اندن منطلق ملکی بر اداد
سوزلاه دنی دتلاه اعتبار — سوزلا اولمی اولنه لده اختیار

کوزمزه کورنو کلا پادشاه — عاشقیسک اول هوسچون اوزعله اه
دخی ایدیم سکا بوندن لطیف — کر عاشق سک کر عالمسک کر شریف
اشبو سوزدن حالکی اکلا یسیه — اکلا بو فوسک اخرد کلیه سیه
عاشقک جانی فدا اول کمسیه — کم بو سوزی جان ایچنده دکلیه
اکا لایق دردکی اری اولا — یول ایچنده ناموسی عاری اولا
ای خدایا اری دردک روز قیل — آرلیرلم بزا بردک روز قیل

داستان دوم از باب سوم در بیان آنکه سه کلام از وجود بنی آدم سیکر و
اول از دل دوم از زبان سوم درشنود کوش سیر کند و وقد ادرکرفت از زبان میکنکه

خوشدر کندو حالن بلسا کشی — معلوم اولسه کندویه کندو اشی
واقف اولسه جدا اشی اکا — عارف اولسه اشبو سوزی دکلسه
بلسا بو سوز معنی قندن کلور — اصل نیمش قنق معدندن کلور
دکلمنک دیلکی بلمکدر — بلمکوک کندوزدکه کلمک در
معنی بلمک بو بارادلمشلری — بو اکا عبر کوتور ای یول اری
هر که کردوک نسنه دن عبرت دوتا — کوکل ایچره قنیا حکمت بتا
اشیده ایمدی معندن برنجه جواب — دکلیانوک جاننه یوزبیک ثواب
جان قلاغی ایشدر معنی سوزن — جان کوزی کورا بیلور معنی یوزن
نفس دور بو معنی دوبور میان — کوکل اول حق عشقنا ادیدر میان
ای خدایا روز قیل غل قاموسیه — کم فویا نفس دیله کیی عشقا اوبا
کلدوک ایمدی سوز حامز سویلا یلوم — بوسوزی فنجاوار صیلا بلوم
اوچ مقامدادر بو سوزک منزلی — هر برینک برشکلدر معنلی
دکم بر منزلده بر بوز کوستر — دکمه سنده بر شکل معنی ویرر

سوزلکنی درمعنی نکره نوری انکونی خوش دونی کوکل
اول کنی بوجان کوکنی ... کم طوبین اکر نور که ازند
بو اغز مشرقینه کالور طغار بونفنی بر چینا سیر ادب
ایشبو منمت حلکنه تاو بر اغرزر بس بو قلق حیز بندن اویا
بو اوار منهالامیند سیر اهار بر کزت قندن کالور فنا کرد
پبنه جوزنوب کلور بر دم ده رو ایشبو سنی کندو ذکن کور او
کندو نفسین اوقین اولر حریف کندو حالین اکلین بو لور حق
کندو نفسین بلمین بلکی بیاسز اول دو ور بوبعندن محروم
کندوزین بلمین دور اول حق بلن کندویا کمی دور اول حق

قوله عليه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

عاشق اول کندوین ... بلغل ... طبراق ایلا بونر کی اول
کم بنلر وکل طبرغی اکسیر اولر هر نیا ایرجه ات ایسا کور هر
ای خدا وندا کریم کارساز ازمه بزی اول ایشکدن قیل

داستان سوم از باب سوم در بیان سه چیزی که ... دار و ... و انچه ...
یکی انچه ویکی بوبن ویکی اسم وهمچون ... وجودینی کلام سه چیزی او انجه ...

... میکنند بیکی ... وجوه جو ... کو ...

اول حالی بوکه بحیتی فکر له ا لوم ... شکر اید لوم
ادرز بو کلدک اتا دور حمی ... دن بیافت بنعمتی
عو جمله مطلوبی اوله بتو ... جمله خلق بیله ... وبتعد ...
تصوری بنجا ... لو اعظم ... هر برینه کی بنجا نعمت ... ولیه
اولغا خوش انلری خوق ایلیبیه کوز کر کلو بوت لار لا طیلدی
اغز کور نجه نعمت بیله و ... کر وا اغاج نعمت ده له ...
لوبکی کم نارکه لو ... الده یوق بر نار ... لو ...
عقل بکرم نا ایشلر ... دولت کوره علم لیو ...
کر نفسه انا دغار اغز کو کا کمسه انک لطفی بجا او کا
ار ... فیدنیک انجا نعمت ... رکم بر بزی سیار ... کلدی لفا
... قلوبکو بها ... جمله الا ... اشیینا مدی ابدیم ... نا ... یلا
قیل ... دنیا ... ولو ... قاحو ... بها بنلر ...
بنلر دکه بولنور نا ... بنلر که الیو ... بر ... نشا
اول ... التون کمش بولی ... ... نعمت بلا ... اقل ...

الالسارم ولد کوهر ... الاکه ‖ نیلسونکم یو للاکلو
هتاشی بولو کمصنا مذن دیانی ‖ بولدجن لایق افلیسه کو
اپی وبرسه چق تنده بلو بی ‖ دنیا اجرا ودت لو نعمت النو
اپی فاخ کوهر لایق ده کل ‖ زیت اکوهر اقچی قلمه قبو
کوهی التون کرک لایق او لا ‖ کم اذ المقلغه بایق او
کوهری برطاست اچنده کار ‖ التونه اولی کوهرا وسنونده کر
التون کی اعدادنه نعقدت قرار ‖ ییجا بونه وبیغ بی
کوهرا التون برا شولسه اولور ‖ کم کوهر التون اچنه اورتد
تا ترا او بو قویار لر کوهری ‖ طرتا التون برله انه مشتر
تاکم کندو قیمتی الملیه ‖ رنجچق التون وبرنسک کله
صاتوبی بوبله ورت اولکوهر که ‖ اکلیا سیقی واریزه خوف جوفلی
بونیناله جورکیم بزه حاله کوسترر ‖ الله وار مقلعنه یولی کو
امسی کل بر بومعنی اینه انلم ‖ کند ونزحرفه بنه وار ایستیا
اولکم ایتدوم یو للالتون کمشه ‖ برکرالوم برکف انه نا مث
کوهری برلشتیا لوم بو للوم ‖ نایلا کلم الله بیلکلو

اولی کونعتر ود م بلکک ندر ‖ اشید امنی کم حکایت بیته اووت
بجده بجوه ولدت اولی کمتن بونق دورت ‖ اولوقه التون جناله بوجاندورند
اولی هو نعمتکه ویدمدی تکا ‖ یعنی اجاق بعمی ود یقسکا
اولی کوهر جان مقصود وذلی جلیب ‖ اچ قلاغوکه استبوسنه ملاآل نصیب
لر ماسین تقصود بوده یلا ‖ نتاکم کوهر الته یوی لیلا
ویلا دنیا ورنا لا کامکه ‖ زیکم افعنن بهنه ویلا کامن
اولی مقصود اولدمن الیه ‖ کوتبو ورکمنانه دنتی حالی
عمن قلسا اکا اچمق کلور ‖ نتاکم ابقح جهانت ملکین المورت
الاعتصوف الاکر ایسار ‖ حق وبنوادین نق کوالی کن ا
جان کرکدر جانه کرکدر جانه کرک ‖ تکن اوز سون کیماکم سلطان کرک
حرج اولبنا مطلقا ‖ بلوبیلوکه کمسنا ارمز حقا
جان وحی سیله کرک کم بشمار ‖ بالشاه ور کاهنا اولانتا
جانلا لقاسی الوز ‖ بیک اچنه انند بر جان بولنور
معنی وکدی تمام ‖ بلمیمون خوف نزعم وار والسلام
اولی حض تا ‖ دکمه جان لایق اولز بی رحمت

اول

حق مگر فضل ایلیا رحمت قیلا ‏ قللاوکه طاعاتنا رغبت قیلا
بخشنده وار بنده عفو ایلابنی ‏ ناولوری وار ... شیلابس
عاشقوک عرض اداسینی یوق ‏ نجاگم استاد ... اکسلکی
حق مگر اکسوکنی کنددو ... ‏ بخشنده کند وحالولن ... وی
ای قاموبجاره فریاد رس ‏ بوقاموبجاره فریاد

داستان چهارم از باب سوم در بیان فسه جانور که دو به وجوه بنی وضع
بودهٔ عظیم دوست است که در وجوه را حیرت نبود لابه وجوه را کرده
عنایت باشد انرا بیان میکند چو نست

کیم بولسه دنیانی ایچ دولوحاله ‏ کیم طفیلی دور انوکه یومکی
دنیاچلکی اول اشا نسبت دکل ‏ دکیم جانا اول عطا قسمت د
تکرودن بخشایش خلعت دور اول ‏ بلوکه ازی کم اولو خصلت دور
هر کیما وردی حق اول اوچ حصلق ‏ بلوانده صودی عمله ...
یقدورانکلا کیمسا نوک اشی ‏ یارجیبی حق ارندن یلدر
سوکیند وردی حق اول دولتی ‏ دکیلار قند ابولر اول
دورتقلسون حق انذکرجک لذا ‏ کیمه وردی حق انی کورجک ار

شیغلیشی اول اوچ نیمه رکین ‏ رکیم بلاسین بواشی بنجیدوکین
... تاور اولنکم دکمیا ورر مدری ‏ دکمه شمسوکه ای آگا ار مدری

در شرح حقلت اول

... اولا اولکم نفسی اکا قوللا او لا ‏ ناکه نفسا حکم ایدرسا اول دولا
... زربابشه قیدر او لا نفسینا ‏ نفس مرکب ایلیب نفسا بنا
محکوم اولا نفس اکا نیلار سا ‏ دکلنا حقدن نکیم سیلار سا
بیع نفسینوک حکم ارتمکی ‏ نفس اکا قول او لا اول تقسوکی بکی
تاکلدرکنده وتا کمیا ‏ تاولندن بیوف سوز سیلیا
... طمع بیلا کوزی کوده وکن ... ‏ تاغلط صوتنا الهادی مکن ... ا
... کامواشدا اریتوبن پاک اولا ‏ حق بولنده دوستوبی خاک اولا
... شها سلامیا کم اوفه کلا ‏ اول سبیدن بیریارده اوف اولا
... نفسی بیلامد اول بشار اولا ‏ جمله مدلو غیغو دا ازلف لولا
... نفسی محکوم اولدی کند ویا ‏ بیلوکه ازی اولیا در او ... لیا
... قسی غیغوسی یوق ایدوق انوکه ‏ لابق اولدی حضرتنا حو لاانوک

... ان اولیاء الله لاخوف علیهم ولاهم یحزنون الآیه شرح حقلت دوم

ارشید امدی اول اکبی خصلتی | دوز قلسون دوستک اول خلقی
هر کیم ور ه یسا اول د ... کی | اول کیشی اصو دی جمله ... لیکی
شولدر اول ورنک که نسدسن بکن | قاملر دن اولار سوزن د تن
پندور سابند ... بکلا یار | ناکه ور سا و بیدکین ارشلا یار
قامو املی محکوم اولا کند یا | اول نکم ور سا بکر اکا او یا
کسه کم املنی بولا د ... ر ا | بیدکوکی املی اکا باشه اندر
زیر حق قوانین بلا امتی د و ز ر | دوستمز دوشمانمز ایدو بیدوه ر
که میتوکی اغلا ده شما ییدو ر | کر بجا کم بر اکینوکی قا نید و ر

قوله تعالی ان من ازواجکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم الایه شرح حقیقت کرسو

کسنا کم دشمنی قوله ایلیا | جاه اچنده حق اکا یول ایلیا
اشید امدی اول اوجنی ده قی | شولدر کم قیها دشمانس او قی
منکر کا ... اول قا نید میا | اکر قو شو مدعی وام اور میا
قامو بر ده بکلیا الله ا نی | ای خوشنا نا بجلو انوکه جانی
بیر خلق اکا الم د اکر میا | حکم لا بن الله کیا اکا یول سن میا
کو سلطان کر جهو کر نضا نی | کم باقب کورر عا ساو ان جهانی

جمله خلق اند نیفا اویر اولا | قامولری اول د حق سا ور اولا
دولت اولا عشق ارکه ملتا | دشمیا انی سونلر محنتا ه
ایوس عابد ییی خلقیلا | قاموسی قول ایلیا خلقیلا
امتی بللو بلدوکری بو اشی | تا سببدن ایدا اولر اول کیشی
کم قول اولا جمله انی کورا ن | لقد عیلقدن نکر اکا ا ... ن
جون بصدی قول لیلدی نفسنی | کندو یکه ندر دی جمله عملنی
قامو عالم قولدر اول کمسیا | رکم دورم اکر قرنفو سیلیا
بیله اولان کمسنا دولتلو دور | منصب بخشایشی خلعتلو دور
دوز قلسون انی دوستلار حلب | عاشقک اولسون دعاسی مستجاب

داستان پنجم از باب سوم در بیان انکه جمله بنی آدم ار ... کروه اند
کروه ... جمله حاجات کنندکی منافق ویکی مؤمن ذیکی ... اولها انه ابانه میکند

وکلدی ایدم بر قی خبر | کچوبت کر جنکده وار ساعتقدر انک
بو خبر مدن بر نصیحت السین | اکر باقب کندو خالوک بیلسین
قامیا ولیصد دور دان الحق | حالنی بلیک ده اهوال الحق
کندو حالن بلمین حیوان دورر | کر بجا کم صوره انسان دورر

ابتدا میدی ایدیم خلق جهانلیغی | کیم باقب الالا یسین احوالکی لیغی
اوچ بلولر ناکه خلق جهان آره سیغه | دیری بر اریله کلدی لکه
دکمه برینوک اشاری بالکو اندو ضرر | جانسی بولونیدا جهانسر طو زر
التسوه ناکه قاز بند ییسا | ایدا اسیدور نایه اوز بیز ییسا
کلدوک امتی بربلاری ایدا لوم | دیر برینوک دیریلکی شرح لقا لوم
دیریلکیدر معلوم اولر حالکی | دکلا امدی بخ دیر احوال لری
بنارو کی بربلو کیا ور خلو | اچ قاتی زهریله فتنه طلو
ناه ز امکن بلوب اول نانشلق | طامرینه یقه ورر میچ طرزو لق
بجم ایلوک لقا سینی سن اکا | دونوبن یا ور لق لقار اول سنکا
سن اکا دستلق حالن اد تور اینی | اول ساکا دشمنلق ایده کوربار سین
سن اندکو بو کسینی دشمنسکن | اول بیان اولا سکا قشو دوکن
شوکا بار دیکیا شمش ایکلا | ابتدا اسین قینوک اجنبه لا
دوته سین او زمنا قصیله اولا | زخم اوزه فی الحال اکا بعد سنه یوله
ایلکا یا ور لق اتمکدر اشی | سن منافقدر حقیقت اول کیشی
اول بری بلوک دمی اشت بجا | مرتبیلا کبو اول اندر بجا

ایلوک

ایلوک لقانه بلار ایلوک لقار | کوچ بیدکی بولاطغو کید ار
دوسته دوشمندر دشمنا دشمن دیر | دوست دوست دوشمن دو دشمن بلور
کیم اکا ایلوک لقار سا اول ینا | ایلوک لقار ام اوک ایلو کنا
هر کیا ورلق لقار سا اول نمان | قار ایقوت ملم یوز بلکو بیان

قوله تعالى وجزاء سيئة سيئة الآية

هر کشی کندو حالینه دو تار | هر متاع کندو حد ینه صتار
اول کیشی مومن دو روز بلو بلوک | عزته لایق دیر اول عزت قلوک
ابتدا امتی اوچنچی بلوک دیریلکین | بر تفرج لت بلار وک اند لکین
کم بلار رحمت دو رز قامو لک | مم یاری قیلار ایرا اطامو لدا
بنیرا ادیدزه دو رر جمله جهان | ناکه وار سا اشکار او نهان
جمله خلقوک دیریلکین بلوب بلار | نجام فسار جرکین خو لار
کنده رکن جمله جرکین خولری | ایلغر کن خوش دوت لر بو لری
اول کیشیر کونسا بکز او لر | نوریله دینیی ایدریک قلور
طغارکار جمله عالم اوستنه | بختو ور دو شمنه دوستنه
یا دفی سنوله یلی کیب کم دیدزی | جنت اسا تبان قلور جمله یوزه

چرکین کونکل قنو بر در اسکا … میچ یرری کیسی بر بغسکا
یاوحی شوله صوکین دن حلقنی … کم بتون وند خلد دن لو نعق
کم بیندم ابدست الورکم اچارد … حلسین مقصودی وبهور کچه
تم وحی شول بیرکیب ساکن لکی … کامولدکوار دور بر خشکین یکلی
تکرکنا اشلار ساوه کونی و … کم یور نیکم دور یم او نو وغ
تکری توک خاص قلار ید بلار … کم بلار یاور لنا ایلوک ایدیکلا
سن بلرمه قنعتسین ای صفا … قنغسنوکی بولینه تعلد فرکی وفا
کربلار مه بو لاسوکی قنقسیه ود … سینه یخوقنقیسونکی خوسینه ود
انگلاوارسین کزوک اچ … قومناقی ود یکین مومنا کج
کم اراسین اول ارنلار بولینه … اول مقامه کمه جانی بو لنه
بوز طبراق عاشقوکی اول کمسیا … کم بو سبزی جان اچنده وکیبا
جان کوزی یا سبو سزمن ولهالا … معنی اچرا اول کشینی اوستاد اولا
ای خدایا رحمت ات قولادکا … لایق ایلا عاقبت ویدارد کا

داستان ششم از باب سوم در بیان معلوم کرده بوجود امدن اول عالم لانحد
دوم لهم از عالم سوم کلام غلام از کهم واین مرید بعض بانها نشو د

پادشاه لطفین اگر دم وزد یر منکن … قلیب نر معنیین الملار سک
قلحینه سلطین البنو یا سنده ی قوی کوز عین کیمسکی لو بخوی
کوزمین قاتسنه بر دز خوب زشت … بلمیا بهج دو زخ چه بهشت
کوزمکو بلکن سکا ویر هر صحاق … اوکزدیر کونکل اچ بر دوغرو باق
کرم الله نار قلمشید و در … قدرت الندین نار کلمشدو در
صانعی صنعین کوریب بلدی بیلون … کنیم کیمه ناسیلا بلدی بولا
اول قدیم دربیح زوال یقدر اکا … بر قلاق اور دکلم نا دو وام سکا
تم اوکی مستلا رنا یقتعد رقنا … جسم اچون کلبی اولوم یقدر حیتا
احتورین اکوطانی احتما ینسکن … ایهون کر عشقلا قلار سک
اوجه سنا دنیا اوله صفو ریو … بر کذ نج بو بیز نه معنی کونیمتر و در
زنجیر بیر نوکه طوغب کلمیدی بلار … قمکینیا تنجه فنز لو امعیقی و
بنار بوک شلد برنیا اوکی ود ام … کم بو عالم بوغلی ولمریدی عدم
حلد وار لق یق احاغوق ا بیدی … دو ز کنه وزنه یشی قوغ بیدی
عزیزد دوکوکی ته چرخ فلک … نه تعوند حلسنه ا رشی عکمک
اول عدمنا قامنی بتها یدی … صانعی کم ه عشق افلا یندی

چون اشارت قلدی بر کز حق اکا | جمله سی اولدی تمام اوکلر صکا

قوله تعالى بديع السموات والارض واذا قضى امرا فانما يقول له كن فيكون

معنی عالم اولدی ساعت اسمیله | کر بو کمی کلورسه ا جسمیله

عرش کرسی یر و کوک لوح قلم | اول عدمدن کلمشدی بو جمله علم

چونکه طغدی عالم اولدی پایدار | اوکه اندن کلدی نیچه روزکار

طغدی عالمدن کوی لقم بیانی | عامی خاص جانسی اولدی نعاعیان

نم بولکم عالم اغلیور بینه | اته انه یر کوکلدر بو تنا

اتسی کوک اسی یر لقمو کت | ایله اولسا اغلق اولر عالموک

جنکه عالم اغلیور لقم بیانی | معنی اکه ملدر بنکه یرن نوعباک

ابکه مملوم اولدی ارش هو | ای یاور خیر شر احاق طمو

کالوکه امدی یونن دنلوم حقا | کور لوم کمه بونه وقتا کمدر بقا

رکم دنا اولکم الوسرده دره کیمکن | رکم دنا اولکم قالسه عجاویدار

کور الوم اول فانی اولن کمندوزده | رکم حلک الموت اکا حاکم ده نو زر

نم بلالوم کمدوزده اول باقی فلتی | پادشاه صدر کا مثالا بنی او لاد

کلمدوکه امدی بارتم تقدیر نا | کور الوم بر نوبندوکه تقدیری

اولو عالم که ایتدی جیدی حالینی | اول عدمدن دخی احوالینی

قاموسی لدا سیلز اسمی اوکت | الابر کر کم ندر جسمی اوکت

دنی سننادن حق اوکه بنیان | ایلدی اولدی لقم کفی

یدیسی طبر اقدینه قایم مقام | یدیسی صوده اوکه یورمدی ا م

یدیسی یلدز اسره ستون لا | یدیسی افلاک منور توین لا

نم بوده نه ندر حق یدی دنت وجه | کم قاموننده اکا قلسه سجده

رسی اوکه بنا تقدیر کم بنا | بر کون اندن نجار منصب ده وبلد

برسی حیوان دمست کب احن | کرنجا کلامت ورت اولده ون کون

برسی انساندر دنه امن خطاب | بنلرکه چون مدنبشارت نم عقاب

نم ملک مدر برسی اوچا بلر | حضرتا مشغول ده وزنه قرون کوپلار

اسبلو دصت سننکم ابسنع حالنی | عرضه قلدم دوستلر احوالنی

علموکه جسمنده بنلر جانه مرکب | جانلا صورت کبیدر نر بنی

بی جان و وزرکم صورده قایم تونلری | بنجام یلدستلدوزن وایم دوتار

معنی کاکوکه بنلردوکه احوالینی | شرح لواون اندیالوم جا لینی

کورلوم قنعنیدر باقی فلان | نم بلالوم نایمش فانی او لان

کم بلردن و بیلا دصاز دو ز ر   بنجکم وارلقده ده مراز

عالی دونتی بلر دن و بیلا   ای یاوز یاکه وار کیفی

الا بو بر کل گرگ ایرو لسر   کرکه صانع بلرا نا

ایبندرکا یا وزن سیجم و کز   مغزن الب قشر بو سیجم و

اول مغزی قدر بای اول قالسا ن   اول کم قشری قدر فنا اول

ایبنداگ

قال علیه السلام المؤمنون لا یموتون بل ینقلون من دار الی دار

الملی شلدرکم بو ملکدا کیدا ن   اول مقاما وارجق کرکم بدا

حق ویدازین کوبرسندلر نه کمان   اجمق اچرا قالیسه لرجاویدا

زیرا بنار حق زیند ندر با یق   حق زی فنای اولر ای

اصل حدث نناده اول لقمه دو   اینیو سوزی کیغدو نیز کرا کرواو

صورتو نفس عقل جا نلا   درو بر یره بلا کر انسا

دکمسنه ابر حقلت وار دوست   هر بر نیر میت وار دورو

صوره کوب الت اولمش بنالا   الق یوق کیسه تا اشم با

نفس کرکم دنیا دا نا ده له الور   نفس کرد بچک تنده تا لذت قالو

جانی کرکم دیر دتی بناری   اول سببدن بر کیب ور بنار

40

دو عقلی کرکم دای بیته بیر دور   یدی اقلیم ازنه حکمن یوری دور

بیله بجان دنیا دن ادر لکرده دور   دوزلب دنده دی یله بر کلده دور

قلیب خوبی زینت قمر لطف خیر شه   بر کیب دنده بلا کورز بلار

و الا بو بر کل گرک کم ایر لا   اشیدا مدی ایدیم بجا او لا

اولسا صورتیکه نفس فانی اولسار   جانلا بو عقل با ق قا ولسار

صورتوکه مثلی بنا تدورکم بنار   حضرتا ازمز کرو نبندا یتار

بدا نفسکا اصل حیوان بکرر عیان   اولسه حیوان فنا بللو کبیان

ویدا نلا جان انسان عقلی اصل ملک   بنار وکه جون اولر لیبد نه فلک

آرتم ازلده واردی بو عقل جان   تا ابدنم قالسه لر جاویدان

کرواو الا اولسا عقل جان اولما یسر   بر توی حقدور فنا اولما یسر

انسا نسلا صورتدورز اولکم او لر   اصل طبرقدی ینه طبراق اولر

دورو حضرت اعلیه یقدر تمام   اجمق اچرا بولرا دایم حیات

با لوبلبدوکه لقا مینوکه حالینی   هر بر اصلوک الدوک احوالینی

قالو کور لوم بنا ده اول کلام   رکم دعا ده لقمیار هم مدام

بنار اصلی حدث ننا دودر   اشیدا مدی ایدایم کم تا در

بيرسی اونوک نفسدور قوت جان — بيری اواز دورکم اول جانا نيشان
بيرسی حرفدورکم اول تندا اکلور — بيرسی معنی اولب کا تندا کلور
تندا ام سيلار سا يتسول بای — درد برلکه بلايب اون اکی ای
کفر ايمان هم نکم کلور … لا — سيلنور سز دا بار من دی بيلا
سيلونين سز تمام اولغی دام — ارشيد اونوک کلمنا طلبغی دم
اول سفتده بنار وکه دير لکلای — يوز لوبن طاغلور بر لکلابی
ريم وار دور جانيلا عقل اوتا — اندا اوارن شک دکل کم ساو تا
ريمسی اير لوبن تندستا قالور — تندا قالان بلک يا منع قالور
اول نفس اوار لا اولور فنا — ايرق اننک نا ذکر وار نا ثنا
حرفله معنی کور باقی قلور — جانيلا عقلا وار دور ساقی اولر
يازلور حرف جان اچنده عشق اولر — معنی وار دور جانی عقلا بخش اولر
رنجکم عقليلا جان وار لقدور — حرفلا معنی بيلا بار لقدور
بس نفس اواز لا اولور فنا — انبو سوز داکا سنکا جالوک الکنا
معلوم اولدی کم بو جمله خلق فان — جسمی اولر جانيلا بقدرت تمام
نا اور اخر نفس لار سا منيدکا — جان حقا وار دور کا اولر بو بدان

اولر

اولر اولدرکم بو اش … طهر … ی — دنيا حق دوستلريا اوميدی
صدق اولر عاشقوکه اولی کسبا — عشقيدا کندو زنی پاک ايليا
رکم بلودا يقدور زمدکن کما … — حضرت اجرا قالسه لر جاويدان
ای خدايا طور و بولدن ار ميغل — رحمتکدن سن بزی اير معيت

داستان معنی از باب سوم در بيان جانها که کرده اند بقالب انسان که روحها امدند و دولت هما و ننه و در جهان هيچ محنت نديد … و روحهای محنت بها امدند و اورند و هم دولت نيافتند و کروهی در بيان دولت و محنت امدند و با ختيار جوه نشان

فای اوليم کم معنی بستار فلسوف هر که نداند سبدء ميکنم کرز وديکوم سز معنتين … مکلسو

ايمعار م معنيد سيز قجی جواب — دلميا نوکی جانيتا يوز يک تولب
ديکدامدی ايد ايم جانيزن خبر — هم بيله کيدو سکا ستدن خبر
کم بلاسين سن سينی هم ايرغی — هم بلاسين اينمس اول حق بير غی
اوقلغه بلز کندوی بلمز حقی — اول کشنيوکی لافی حيوان اوقی
کندوزن بلمک اولو دولت دور — کندويا کلک اولو نعمت دور
کوره لرسين کم بلاسين حالو کی — جان اچنده اهليا سين يولکی
ديک سکا بلمک کرکليم جان ندر — جان اچنده کفر لا ايمان ندور

جاه دنیای کلمنی بو جمله حکی یقشه کلمنی بیندی بلمبی یل یولداره ن اوچ کروه کلدی بو جان ه کمسند بیله کلمنی بر بنیا ن

وعزدیولی ولد نارانا دن سبب آز نوکماندای بنتن ایی عجب یرسی دولا تلا کلشد و ر ر پیرسی محنا تلا قلمشدو ر ر

دوغلی اقرار لا کلکن ندنشد دغدن انکار لا الملک ندن یرسند دولت محنت بلا اول سببدن دوندور حلدا گلا

اولک یا ورخوی ترک ازمن بجون بک اوکت ایدا سین اشتمن بجا لکه دولت دنا کلدی دنیا دولتیندا گرکن اول ایمن لمیا

اولک میچ اکا اوکت حاجت دکل قندکم یلسا قلم حق قبو ل یرکم حق ایله قلمشدور ا ر دهمتایلدا اش اولب کلمنی جا

یا خود اولکیم کفر ایمان بیلدر گه کلار ایمان گه کفر بیله دور دین عمتنا بلا کلشدو ر ر محنت اچینه ایه قلمشد و ر

بوقوا نشار کروز در مختلف نا سببه ابیله اول ایی حریف دمانوک ازنه داه خکلی لا ه ایله امر ایدی اکا اول پادشاه

بوا شی خالقدور جمله وقلن یقشه بو مخلوق مدور جیله اولار کردندن بنار ا بو اش تمو بنار کله بر ا نور اجاق طمو

اشی بی بلمک دوا دور قامیا ارش بلا نه الت میا لر کا عیا ولی بر بیلکم ایکسندر نحشی و ا ر اولدرکم کیم کوردنبا او یار

یا کشی بو اشنی بلمک کرک یا بلندن ایشه وب الحق گرک دولت ایشنا او یرسا اول کشی دولتا و کشور لا جمله اشی

وای اکا کم کندو اشین بلمیا یا بلندنا شیدو بن المیا محنت املنا اویارسا اول عیان قلدی اول محنا تلا بلو بیان

جا میر اولدنه نها میچ بنگسوریی حق بر اکستن مسون انوک یوز بس اکا مرشید گرک یول کسترا کم انوکا حق یولن طغرو ورا

امدی بر کر لوم کلوک بوشی سکن نزر ایه خلق اچینه بو قامو تسوشن مرشید اولماز سا وار ما بسن یلدا قلدی منزلا ارما یسر

مشکلی یقشسا گر اکا سک ایده واکر عشقلا دکلا سک امدی برکل اردقل سن یلکی یول اچینده المایسیم حا لکی

دکلا امدی ایدیم جنده ا خبر بو حبت داش طیا معتبر بنار وک فقتینوک حالند ارسین دون کن یولداش اولب یولنیسین

بو ایشی بلماز سن سنده کلن　　بلمامن بلدوم دماکل ای فضول
کوره یاسین دولتی کلدوم طتا　　جون دکل صعز بوسن منه اوتا
اوکره دولت طتا کلدی دنییا　　رکم درانلر انبیا و اولیا
قوله تعالی اولیک الذین انعم الله علیهم من النبین والصدیقین والشهداء
نیتکیم قرآن بزا ایدر خبر　والصالحین وحسن اولئک رفیقا　کم بلا مینج محنتا دشمایسن
یشه کرا ید ذر سن محنتا تلا　　یلداش اولب کلدم اولدن بلا
بوده یه کچما یسه طغرده کل　　یکاشی نیته قلور کمسه قبول
محنتی طوتا کلن کافر دور دور　　شول نفاق املی قرامنکر دور
کم بلار مینج دولتا کوکا ریسن　　پادشاه دیدار ذکر ا یسه
کم بوسنز معلوم دور قرآنلا　　آیتی ایدا یدوم کهف ره لا
قوله تعالی کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون
قلدی بو کن اولی بری بیلوکرکم اول　　اولشهدور جاننا اول ایک یول
دولت محنت بلاجا بنیلا　　قار سبدر خیر شد قابیلا
کیمه اشارسا ابر دولتا　　یاور ایشی التن انی محنتا
اول کشی بیرن کند وضلندن بکن　　خیر شر ایسلاده که قرشو کهور

بومقام

بو مقام دمنن لوکی بیلکل عیان　　کرندر خوف ور لکل بلاو بیان
صدق طاعت دولتا التن سبی　　نفس دنیا کن محنتا یلتن سبی
دولت املی حق رضاسین طویدر　　محنت املی حق کندورنا اویدر
اوندا عقلوکه حکمدر اوستکا　　ای یاوز کرنوه ور عقلکا
کم بلرسن دولت املی بو لیبی　　کم کورسین محنت املی حالینی
قنقیسین کم سن قلورسین اختیار　　صحبتنه اوه کن اولورسین ای یار
انکیلا وارورسین حضرتا　　دولتی قیب مایل اولما محنتا
نفسکر بلدوکه کچوکی یتارسنا　　نفس اوکنیه بوسیدوکه ایمان سا
دوزن اولارانا کیبن صدقلا　　کم بلار الناسی اول منزل لا
مقصدوکه اندا بلاسین بی کمانه　　رحمت ایچنده قلاسین جاویدان
یوید طبراق عاشقلی اول کیمیا　　کم بوسزی جان ایچنده دلکیا
کها لایق درلکی اولا تمام　　کم بلا رحمت اوزرا جاویدان
اکر لایق درلکی اولا تمام　　کم بلا رحمت اوزره اول مقام
ای خدایا دوزن قلغیل قللارا　　بوکنه کن خوذ بو یقتسن لرا
... ستان ملشتم از باب سعم در بیان عمر آدمی که در منزل آمده است باکی ...

هر دم جوانی و نعمی پیری و هر دم منزلی هر کاری مشغولی می شوم که از تلذذ
آه کار راه حق دمی نتوانست جستن انرا بیات هیچکس هیچ نیست

ای عاقل دیر اوکی کندوزکا | کم کریبن کز لو خلاف کوزکا
قل لکا استادکین ویرور جلب | ایدورور مرکم نیا قلسا طلب
طالب اولغیل کندو حالوکه بیلا | قانع اولما کن کنین الکسیمکا
عاقل اولدرکم بلا کندو حالین | هر حالی ایچرا قوز الدا اول ایلین
جاهل اولدرکم وز اینی بیچور | شیلدور کم کندوزکا ایجور
اریشبو سوزده که مقصودم ینی جولب | کم انی بیلک بن ایولق تولب
اشیدا ونی ایدیم مقصوده بندت | کم بلالارین بو حکایت بلیته قور
له مینوککی عمر اوچ منزل دورور | هرکه منزللار بیر محفلین دورور
هر بیریوککه بیر شکل احواللری | بکز مزبیر بیرینا حالاری
حالدا ایرقسیدور صورت دهری | هیچ مقامده بو صورت قلمان باقی
بجکم دورور کان بجزبلدا کیتیلا | دندورور بو صورت حالدا حلا
بجکم دوز بودور دورکا [illegible] | هیچ مقامده بو صورت دمز قرار
اولکی اوچ منزل دم کلاندور | عمر اچنده وصف حالوک بجاه دور

اغلان

اغلان بیکت قجادوریر کوزم | کندو عمروم عیغو سیده دورکم
بوی دام بو عیغوی یکی سززده [illegible] | کم هر کیز یما کلمه تکین میق
[illegible] خوش سرمایه دور بلنلارا | وای انی حیفین یو قلتلارا
[illegible] امدی هر بیریوککه حالیتی | ایدیم بیز [illegible] لیتی
هر مقامده حالی ندور بلنوروندور | هر بیریوککه اکلنا حالی ندورور
کلدوککه امدی اشید اغلنلیق حالین | کم بیلا کرو اوله احوالین
اغلانلیکن کمسنا غیغو بیمار | دنیا کلدوم بنا کیدم [illegible]
یوقدر اندا هیچ الیم اندیشی | دون کندوز اویناماق [illegible] پیشی
نا بیلور دنیا نعمتی | نا سوینور اجنا [illegible] محنتی
نا کوزی بعثت انوک عبرت دوزور | نا خوف انوک کونکلنده حکمت بیلور
نا بیلور دولت [illegible] شوکاه اندوهین | نا بیلور کم کفریا ایمانا ندورور
نا بیلور اول کندوی یا ایزغی | نا بیلورکم بجادور حق بیزی
نا بیلی تکری علمین اشیدور [illegible] | نا بیلی خوف الله کرکن ایدور
نا کلابت وار نا حیا نطاعتی | اوینماق صرف ایلار هر ساعتی
ایسی له انسانلیغ بیلار مهمی | بو قتو انیتلار [illegible] اولا مهمی

بیلدیگه بو موقو اغلاناق حالی | بو حالی ارجنده قنی تگری یلی

کیدی اوغلنلق بغرا اولدی یکیت | اولدی ناحالده دبر که ایشت

یکدو کل حالی کجر غفلا بیلا | اوکه اصی ده و زکن عیشدا بیلا

اندیشی اولدرنکم خوش کجا | دنیدا اوراه و تا بیل اجا

ات بنا و ده کیا دولت سرا | یر دنا و مکن الکاچوق مال درا

باغلار ده وتن کوه سران قیلا | بزنب جلوالو رتب جوالدن قیلا

لغنی در لو نعمتی بیو دورا | دیلی دنیی سزلرن دیو دورا

شارلغلا کاجا کنلا ر ینی | کرکاو یزده بسلیا کوز لادیفی

دنیاده دنای کم کوزی کورا | جهد شلدر کم اکا ایلی ایدا

قولنی سازلرا اوز طولا مدا آم | کالی عیغو کرمیا کمد مدا آم

بندگار تو اندیشی یقدورر | اشبو حالا لکچه فرسک حق دورر

نا اولم اندشیه پر اول کشی | ناکناه ویی ترکوا ده ار جکره ایشی

اول یلتیک حالی واه بیلده ور | اشبو سزکنده و حالوم سیلدور

قانداشه قللغی قانه صفا | قانداغکم حسنوف او لامصطفی

کیدی یلتیک بعوث اولدی قجا | کاشت انوکه ده خی حالی بجا

الیندا مینی اول قجالق حالینی | ایدیم بربر شفا احوالینی

حالی کشی اولرتن ضعیف | کیتی قوت کیتدی ات اولدی نحیف

اوزساطرمغا یوق طاقتی | د احیندن دنیدا چوق زحمتی

جمله اعضا قلدی اندن اولدی تت | قیبی اندن حرص ساغنچ اولدی جفت

بلکیندی عالی اوتا ید ی | حرص انوکه دنیی یدا ید ی

کوزطفار عالی ید ما غیلا | طولا الابد اوچ طرا غیلا

تدبیرین ایدورسم طلا یسین | عاقلیک ده کم الا یسین

باغچه‌نت سزکت صاتو ابزار | اوکا اوحقی دایما انی دوزار

دونوکن اغلی قزی ایدیشی | یازقین غصه یمکدور پیشی

اوکدوار در اندیشارن کیچه | انوکه کم یوق غصه کوز اچمه

سونکلر عمری خرج اه او لر | ازمدین سغنجیه بر کون اولر

قلدی طاعت قانه قللق قانه حال | قلدی جمله اوبرخ ملک مال

قلق یلکده خی اولدی فنا | نیچه در لو معصیت قلدی جنا

لغکزوکل کیدی عمر وار می یلا | کلدیکیدی اول کروکلز الا

حق سنی بنده نیاوزر بیدری | عمرکی وار شیلی خرج ات ویدی

قلنغا کلدوکی آفر قللق قفی | دنیایه صرف ایلدوکی عقلی جا نی
ایشبو هالی بر کون افر عرض اولوسر | نجلادوکی جانیشا دروی اولوسر
اول کیشیلم اغلنکن طا یدرا | کاچرا اغلنلغن حق قا یدرا
اتوکیلی منوکی نه ایشوا ر | تکری خشنود مم رسول انی سوار
اول یکیت کم توبیه کلشدو ر | تکری حاصل بیوکی بغلیا اصین اکین
اکر دکل بو سوزومز بیلکو ز | اول ولیدر اکا حرمت قیلو کوز
اول تجالق دنبی الدا قدی | دنیوکی سوزلرینی دلدا قوبی
طاعت ذکر حضور حس دیرکلی | پادشاهی بر کمکدر بیرکلی
انکلاه کل ایشبو سوز مز | ایاغینه طبرق اولسون یوز مز
ان شاالله کم جلب سوزیده قی | بنکا ابعتلیا بر ید قی
یوزی طبرق عاشقوکی اول کسیا | کم بسوزی جان ایچنده دکلیا
دکلیوبی ادیه کنده یو ین | یولن بلب اکلیا هر بر حا لن
حالن اکلیب دعو سندا اوشنه | اشنوبن یول اچنده دو شنه
ای خدا ایا طبرغاه وشنلری | دحتکلرسن کتر کلی انلری

داستان نهم از باب سوم در بیان حکایت ان پادشاه کہ باغی خدمت و میوه ما ن

میوه دنیا در انجا حاصل کرده وجمله امرخیل ما در انجا خزانه و با عجو انار او صوم
لعطلت دو میوه خلایق معلوم کرده ند ان نیک و بر جون خلا اثر ان استند بخورند
وارد
ولی بر پادشاهی تنو زمان اغاز کرده ند ان ابیاه میکند جون قصیده اولمیشی خلقی دفاه

طلقسی بر یزینی آلق لا | ه زحتیدی تلوقا ه لق لا
بیبی اقلیم خلقینا محکو مدی | ناوی سا خلق اکا حکو مدی
حکم چکو عمری از و ه ای چوق | عقل کامل کلب اچوق قرنطوق
ایرق اندیشه قو کیمشیدی | کلی اچا بر موس بیمشیدی
غالب اولدی لولی موس یولق اکا | ایشیدا ایشبو حکمتی بتغین طکا
ویلکنی بر الو باغنا ا یلیا | یبیی اقلیم خلقی اننه طیله یا
دنیه ناوار سا اندا اولا | هر نکم ایستار سا اندا نو لا
ایوبا وز اچ طتلو ناکه و ار | باغ اچنده بولا اول نامدا ر
چنکه سلطان ایشبو سوزی ایشلدی | بوسوز اوزره طوی کلی بیلدی
اولدی بلادی طا بو سینا | سیلدی بونتری قاموسینا
بیکر ابیته ی حکو مز نا ویسک | طتاوز نج حکم لق ا یسک
اول کاصر ایلیب قیلدی لار | اینه اول طر لار اتلنیق لار

یورتی سلطانه تو بکلاردین لاینی بیرلن وی بیر کلدی بیلا
بکلار و لشکر تو سلطان بلا بر نچه کون بوندی وی سیل ایلا
کردی لار صو لار او بر هوا کم لار الکندی لار اول ارا ن
بکدلار اول صحرای بکندی لار امر قیلدی سلطان اننه انبی لار
ایتتی بو بر باغچا لایق دور ر بنده ابا غا اولمغ بایق دور ر
بکلار ایندی دیدوکی اسلا یلوم بیوردونکز بیننه بیشلا یلوم
سلطان ایدر کر وکی معمار لری کیم بولار دور بیننه ده دیوارلری
بر نچه معمار اول کون اننه کلدی لار بونچه التون اقچه انده الدی لار
ار غد بیچون کیشی کتدی بو لارا بو خبر یابلدی جمله اللار ا
قرق بیک ار غد جمع اولوبن کلدی لار بر نچه بونکب اقچه بیسینی الدی لار
بیری بلک بیچی لار دیوار بنا دورت یکاه دن قومه لار بو کلار بنا
شاه بیوردی بیچوان لر کلدی لار مرب بیسی بر یکاسین الدی لار
قرمغا بشلا دی لر دورت یکاه دن دونکیز اشلا دی لر میم طرمه دن
باغچی بشه آبقا دی ندلار امر قیلدی خوش طبیعتین دنه اید لار
دولوبیش ورکلار اول باغچه بچه ایدم وصفی کلمز لف

بتتی بتکم جهانده وار سا سما ریزینی تمه تکم بینا ز سا
بغجی انده جاسیبی اولدی تمام صانیکم افجاق اولدی اول مقام
بر ایکی کردی بکنتی اولدی شاد دیلدیکم جقان ادنیا ده لف ده
جون کو ریا خوش کورنتی اول ارا پس بیوردی وی بهار لار کلتیر سما
کیمه جون طرمغا ایلدی طرفی انه قیلدی ... یی یلدی
کیشی صلدی هر جوز ایلار ا ایتتی و دورلی معلوم ایلا ایلا
بیتی اقلیم خلقنی دعوت قیلکن کلها کلسونزین لکوکی کلکوک
تلکه کلر بویمنه ایتی یلد ... کرن نجام دنیا طرا سحیلا یا لار
جونکه بو سزی اشتتی خلق وریه کلدی جمله بایاری بهشت لری
بیچی اشت اول باغچه ابتی کمش وریند اجاصیت بجا ... یمش
کیم عقل ارادی کیشی کن کم جقودی عهد مد اا ایشنک
کیم او ایالر ودی بیننی کم کو نچکی قبدیه وکی سته ایده
کیم خلق کن نورین وز دیکو شین کم بقیه ی کرکلو لار وکی یو زینا
کیمسی کلدی نوبنی الورده بیدی کم کبی بیلی تنا اولدی ا یری
کیمسی کوک لکی قلدی شاد ... ایدر بلدی خلق قیغعد الدی کف

کیمین بین دیردی قو قنا | مرکب سا یدغو دی عیبغه یا

بلی خلقوک دودا او دی دیر لکین | آرمندی بینوک هم ارذلکین

کیمین بین کیشی الور دی | باغوانار قامتی بیلور دی

شاه بیلدی باغوانار کلدیلار | پادشاه مدبن امر دستونالدلار

لیبشی خلق بشک کوزک باغجیا | کستیرورکم ناکفانه تدوز تیا

مرعیش حاصیتی اینوکه عیان | قنقیسند ایرسه یسون بیان

گر اولور ساکیسنا کم [illegible] یا کلمه | بیلیا [illegible] اول بیسکله

یاطمع ایسه قامو یمیشلارکه | شول ساعت تریاق اچوروک بلا

اولکه تریاق اچمیدیر قوک [illegible] | اولر یسا بیلینا کنند [illegible] قانی

جونکه دستور اولدی جمله باغوان | بربلوک الب کلیبا [illegible] ن

ناکفانه اینه سا ویمی یلان | بمشک بربرین کستیم [illegible]

هم دخی کلدیلار تریاق [illegible] | دیدی لرهم کیم اجا ساروق بز [illegible]

جونکه سوزه کلی تمام اولدی صلا | اول بیش ایچیری الدی [illegible] الا

لیشی امدی خلق اشین کم بتلار | باغجیا یه کاوبن کتیب [illegible]

بلروک اوذ کن اشغ کروه الین قو | کم بلان منتظر اچق [illegible] طمو [illegible] طمو

خوش دیدیلار باغجوک یمشنی | دیکله امدی هر بینوک که راستنی

برکرو مسول یمشی بیدیلار | کم یمیلار بو اوده دیر لار [illegible]

صفریلدا ایرغینا یمیسا بیا | یفدیلدا یاوز اکر کا یسا

خوش سلامت چقدیلار اول باغجه | امن اولب جمله درلو بالدلار [illegible]

برکروهی آیسی ییدی [illegible] کن | یوزن ییدی یمانم دیر کن

بلدیلکم یاوزمش دندی کرو | تریاق اچدی دردنا بلدیلار و

اول دخی ساغ چقدی کردو یولنا | خوش سلامت ورده کندو ایلنا

برکروهی ییدی ناکه ده یسا | بیرمدی هیچ مرنیا اردی یسا

جون ذیان ایدی بلار اییدوکی | طورغا دوشدی قوکندی او [illegible]

باغجوانلار جون بوایشی بلدیلار | تریاق الب مریدی سی کلدیلار

قندیلار الوکه اچوکه بوسنربقی | کیدر وکه کندوز کزدن نرجمی

ایدیلار بنلا [illegible] ایده نا | اول ساعتده جمله سی اولدی فنا

بونکا اشلو زیسا [illegible] بلور | کم بیلالایق ایسا ایلا او لور

ای خدایا ورز قلغیب قللرا | کم سکالایق یلی طرو [illegible] و [illegible]

منلدرکم براهوزکستیوردر | جانموز بیلا یسی دوز کستیرور

بو مثلدر کم برآ ایوکت اله ای کیشی — حاضری گوربدر سینی اول جنتی

سلطان اولدر کم بر تدی عالی — عالم اچینده در تیغی … لکه …ی

بکا اول خاصلر در کم حقلا — دون کون ایدر لمدن اولر بلا

تا که حق اشلار ساده بندا — عاقلیسک کوکلی ور بنده ا

باغچه بو دنیادر کم ایلدی — ایکله جمله خلقی طیلدی

باغچه و انلار بو مرسل لر دورر — کم بو خلقه ایو یاوز کنستر ور

اولکم ایتدوم باغچه نوک بمثلری — ایو یاوز جمله دنیا اشلری

توبه اول ز یاقه بکزر بیلنه — کم چلبدر صحبت ایدر قیلنه

اول قوم کم کردی انده باغچه — دنیا خلقیدور کلیبی دنیه

پادشاه حکمی کتوردی بونلری — کم بلوره هر بر بنوکه خو لری

وارت بکا دن طلب طلب کلدی ونت — حکم طبین باشلدی بر با عجوا ت

ای یاوز هر نکم کلدی لکا — جملسین کستره لار بو دنیا دا

چونکه خیری شری بنلر بلدلار — سن اشت بو خلقی کم نا قلدلار

اوج کروه اولدی جهانده خاص عام — هر بر بنوکه ور لکین … تمام

کم جهانده نیلدر یکر نیته لار — هر بری نج کالب کیته لار

…ر زوری طتبلار … کین — حق یولنه جهلا و لک اصی اوزکین

…صمد باز دنیدا یاوز اشتا — فکر طاعتی بنلرا اوللری پیشنا

…لار جم خوش و ار لار اوله حضرتا — هر بر بنوکی جانداردی رحمتا

…ر کوری بیلدکن حق بلین — نفسی بیکا مسی اولیبی بلین

…لدلار کم خوش هدکل ترکه ابتدلار — توبه قیلب مرشیدن آلن طتدلار

…شاه برلغادی هم بنلری — دنیا ابنلار … جهدی اردی

…ر کوری ایو یاوز دیا دی — دنیا آشلامدی و کار اشن قومدی

…وراشدا آماصل اولبی چون کنه — قاچن اولسا اشنا یسا بازیسته

…نبی بیدو کینه بلور … قو — هم دخی بیلور که وار اجاق ظمو

…ابدر کن تو بیا کلمز بو لاتیه — اولدا اولکیده الدر بو لار

…مواوه دنیا بلار لاینی بو ورده — هیچ کما سوز اشنبو سوز بایق دورر

…ر نلر ملک عقلی یار سا — کندو عقلو لکه عنیا اویا ر سا

…نبو ره وکا فاینه یغلاییه اول — هم بلر قعر جهنم طرفه یول

…شق ایدر یعنی طغی ولار انه — طراق اولسون یونمزا اول …

…بار دن بر وفا ایمدا حکم — کم قلاّ … فطر

اولی نظره آحق بنی ایرمسون   کنده وکینده وطلعتینده ایرمسون

داستان دوم از باب سوم در بیان حکایت تخت درین جماه نهان بوقکه جدا

عالم دا حکم کننده یکی تخت پادشاهان ویکی علما ویکی تخت اولیا وانک پادشاهیست

حکم مدحاله وبقتا استه وانکیم علماست حکم اوبیه دیست وانک اولیاست

حکم ا وپن في لیستی انقره بیان حکمتی کچو نعت

کلی کلبی بیزبر وصف تعالی   کیم برابوسنه جواب دیرم سوالی

معلوم ایارتم مقاحمنها الیهی   کستر ورم یوله انیکی احوالی

وولتایدرسن نجا اولار کیشی   باشی بیلدر ایلیونی بر الیشی

هر مقامنده بیلیبیم نیتمک کرک   یولی اری یلدرنج کیتمک کرک

اسنبوسیا یدو ویرو وسکلینا   وکلیب سوزه معتبین المبینا

اشیه امینی حالینه ور وفطرتی نوده   هر مقام اچینده سروری کلی نندوده

کوده بومکنی بجاهنده اول الله   نجا قوتی هر مقامنده پادشاه

کیم اکلی اولی مقامی ایت سجه دور   پادشاهی اولمیتمک یاسرو دوز

دنیه اوج تخت بردی اوله جلیل   کیم بلاکی یقد وندا اولماق دلیل

کیم اولسا تخت حکم اولن کیشی   تخت اولماز بلو بیلوک بوالیشی

زیرا کیم بنلره دوردوب کوکا هر کا   بجارم دونیا دو دوریا بنلر کرک

قوله تعالی وجعلنا ... اوتا دا ... الآیه

ولی نماه کیم بنلار وکه حلی قلا   بومنکن حلی کرک معز ولی اوولا

کله امینی اتبیم اوله محتاری   کیم بلار وکی تکر ده ندیر محتاری

دیسی سلطان دوری حکمی روان   محکوم انوکه حکمنه جمله جهان

رسا منیا معدله ایلیا   نعملا جمله خلقی طوی یلنیا

ولار ظلمده بیقا ایلی   نااولارکیم اریمیا انوکه ایلی

علما علمیه ورکیم سرعیله   دینی اچینده حکم لقار قلیده قیلا

حیلی مرعاری بنلر در بلن   دینی اچینده حکم لقار قلدره قیلا

کیم بنلره وردوین جوبرا کی   شرع اچینده جمله خلقوک یکا یکی

سی اولیا دونا اولیا   بوکوکلی یوزن کرک بنلر بویا

کوکی کیم یزی بغشنده وزر   اولکوکلی دریم هقا دمشنوزنه

یاور کوکلی صفاه لوزان   جسم اچینده نفسلر وکه یوزن بران

سی برده لوظلر حکم لقار   هرکی برده لواری ودمشن کیلار

سلطان دوت الر حکمین سوزر   کوکله حلی انوکه قنده لار ر ا ر

عدل قطلی بورر ایلا اوستنه | یازلور فرمانلری حال اوستنه
مرکز دمتمسا انوکا فرمانی | الدروبن بیر دوکرقانی
الدعلم املی وینه حاکم دورر | دین اجنبه محکوم اولماز کم دورر
دین ایلی دوزر بولر دونیا کونن | بنارابلدر دین حق اسلام ونی
مرکز محکوم اولمازسا بنارا | یازن انده قوپسار یوزی قر
اولیا نوک حکم کوکللا یورر | انکچون قاموکر یوزرن سورر
بنارا اوردی جلب کوکل الین | بنارا بلدر دین قدرت ولین
کمتا کم بنارا منکر اولا | حق وبداردن کرک محروم
امدی بر کورکم بو مختار نا ریله | دولته یلدا اش اولب کیدر
تخته حکم اتمک کرنیه ورای یار | مفقود دکنک حکی ایر ... ر
بنارا اوج دن او حال لازم دورر | انکه تحتینه حاکم دو ... ر
تنقنوک الکسک اولورسا اشی | تحتنا حاکم ده کلدرر اوله کیشی
اشید امدی ابیم اول حال ندر | کم بلاسن بو حکایت نیه دور
سلطانوکه اول کرک اصلی اولا | انده اکینچی بنوک عقلی اوله
اصل اولمازسا کا کم طاپسار | عقلی اولمازسا ایلی کم یاپسا

... کم اجنبی ده ولی علم اولا اولا | کم خلایق قاموسی محکوم اولا
... دولتی اولمزسا خوش سلطان ده کل | هیچ کمسنه حکمی قلمز قبول
... چون اولا اصلی و عقلی دولتی | بیلوب بونده وه انوک میسبتی
... امر اول سلطانلیغا لایق اولا | پادشاهلیغی انوکا یارشق اولا
... اولمازسا بن کفو ده لایق | بو ضعیف مظلوملرا قریاده یوق
... که انوکه امدی اول شریعت املنه | کم بلا مطلق حکم دن بونده بینه
... مسجد منبر بلا دوکه تخت لدی | علم قراندور بلاد وکه دختری
... فلکم ادر کر نفسه حق امر بیله | کستردورلر حق یولن قلدن قلبه
... بلا بلاری اوج منزه ایم دور | دینن اجنبه تختینی قایم دوتار
... منزه دن کربیری الکسوکی اولا | حکمی التامیه عاجز قلاکه ولا
... امدی اول منزه نجا یمش | کم بلاسین بنده مقصود نایمش
... اولدرکم اولا علمی تمام | علم اجنبه صعلوم اولا مقام
... سوالنه یک جواب حاضر اولا | مشکلی حل ایتماقا در اولا
... کینچی عمن اشلاینه اوله | دینکین دمحق اولر که دعوی بوله
... کن کندوطوتا اوله قدم | حالینی ارزودی دورادم بدا

همه اوچینی قابع اولاه دنیا ...   تا که حق ویره ور سه شکر ایلیا
که قناعت کی اولو گنج خانه دور   مینچ دکنز خزج لقب اوزره اندور
چون اولا علم عمل ازا ...   همه قناعت قیله اوله ... واسطه
قاموه حکما اتدی حکمنا فرمان اولا   شکسوز اوله دوتلو لکا دوران اوله
... کر بولا دکلسه بنیه سار   کندو عاجز دونکه حکم لطف یسانه
اولیا تحقیق دخی اکاره سنک   ایدون کو عشقلا و کلاره سک
کراجنی تخته حاکم رکم دور   رکم کوکل ملک اکا محکوم دور
اولیا دورکم جلب حکمیلا   شاه اولب حکمین یورودر کوکلا
بوکوکل اخر جلب ملکیه دور   ملکی سوز ک قللینه بلد و ور
معنی نوک سعفدکه قلیدور اولیا   اولیا دو ... ور ن مو کیا
اولیادورکم بلارا فرقی یوق   دنیا ده همه آخرتده غیغو یوق

قوله تعالى الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

السید امدی اولیا تحقیق ده ...   کیم کوکل اکا محکوم دور
اوچ نصیب بخش ایلدی الله اکا   تحقیق اوله قایم دوتار اوکدن ...
کوبری الکسک ارساش دکل   مینچ نصیبیز کیشی یوله ورمش دکل

... امدی اولیا تحقیق ده ...   کیم کوکل اکا یار بوسوزی بیرده م او ...
... تکوتا بله حاکم دور   کیم کوکل ملک اکا محکوم دور
اوچ نصیب بخش ایلدی الله اکا   تحقیق اوله قایم دوتار اوکدن صکا
کوبری الکسک اولوسا رش دکل   مینچ نصیبیز کیشی یوله ورمش دکل
... امدی اوله نصیب ندن عیان   رکم بلاسین بو اشی بللو بیان
اولو دورکم بتون عشقی او لا   کم بوخلقی دندرا خالدا حلا
... نا اولا لکنی همه ...   ... لدی کوکلنه اولور تکری نوری
... وجنی طونته الله خلقینی   خلقلا خوش طوته عالم خلقینی
... کوکل اوله کشی ...   علم عالم حکمنه فرمان دور
... کلما بیلکم دیدوم تمام   کوکل الند اکا یقینن معنا هم
... کم ... لا ایق دکل   اولیا ما لنده اوله با یق دکل
... تمام اولدی ... چیکه   ... لا اوله کیم معنی دن کلمه ... لا
... اکم معنی کشف اولمشه دور   عمری اولب داکن طلمشه دور
... کوه دوا رسا اولدی بلان   بوسوزوکه معنیسی اولدر بلان
... روکه صورتنا قلدی کری   تا ه ملدورتا یلمعه اوله بو سوزی

سونکوسی اولدی دیکل کیم ولله در | اولدر کیم اصلیدور بزوککو کلدی در
اولدی دیدی اولدی جهان جسم جان | دردی بیر کوک معلوم اولدی انس ...
کوکلکیم حقیقت بیلسین | بو سوزونک معنیسین اندین بو لسین
ای خدایا عاشقاسن قیل بیری | کیم بو خلقه بلدور ابو سوز کری
دوستلرنوکده دوستلغین ارتورغیل | دشمنی دوست ایله بیرلیکیک حل
سوچینی باغشلا عاصیلار کا | لایق ایلا عاقبت دیدار

داستان اول از باب چهارم در بیان چهار چیزی که در جهان پیدا امد

آن چهار چیزی تولد کنت اول عقل پیدا آمد و از آن چهار عنصر پیدا

چهار چیزی پیدا ز منز انرا بیان میکند چکونست

کورکیم اول الله نه قلیشدورور | قدرت الیدن نه کلتیردورور
ویلدی کیم کندوزنی بلدور ا | خلق ایرکه عقلو قیلا طولدرا

اسان الا کلدی حضرة القدس کون فیکون

هر برایشی برلشا قلدی سبب | اول سبب قامویا اولدی نسب
هیچ سبب سوزده نیا ایش اولمادی | هیچ نسنه سوز دنیایه حاق کلمدی
هر کیم کلدی قامسنوک اصلی وار | اصل اولکن نسنه نوک نسبی وار

اوله امین سن یعقدر کمدر اول | اولدر کیم قامیا حاکم در اول
…نیا اولکه قدرتی ایدم عیانت | کیم بلا سین بو ایشی بللو بیاننت
…کنا قلدی بو نیتی نیلدی | نا یرتدی نای نادن ایلدی
…ایشی واجب دورر بلک سکا | دکلدا امدی ایدیم بتغیت طکا
…ل یرتدی قدرت بند اعقل کل | عقل کلدن ایلدی قدرت دوقت
…لی اولی دردی جهانا ستون | اندن اولیی جر نصب رفع سکون
…انت بلا غاکه لکه ایلدی | بندی بو ملکه بنیاد ایلدی
…دن دو حکم وردی اول جلیل | کیم بلادر ایقدوندر اوطاق دلیل
…ریسی برایشا قایم دورور | بیلکل که بو جهان قایم دورور
…بسندر تانک اولو دشت باغ | بیلانوک حاصلندن باکی یامغ
…سی ملکه چراغ اولمش دورر | ایدیندن بیر کوک طلمشدورور
…سی بیر یوزنی نوکی قرا آتش دورر | هم صلاریم سوبیرور هم ایرا دورور
…سی محکوم اولب دور بتری قراز | تا که مخلوق سوره الله دوز کار
…وی درد امنه دربند حقیقتی | تا بشلولرشنبه ولی دردی حریف
…بنیا اوله قیامت کونکدی | کیمسه معزول ایمیسا انی تیلری

عالموك اصلي بودر سرور ودر عالي قايم دتي بناكه دور و ... كرم بورلقه سيله [illegible] اسيلكي اوقده كلمي يا [illegible] ند ايدر

بنلرو كله بو جهانده و تدري تباة بنلرو كله دنيه آ بتمي نبا [illegible] كه حق ايلين اوقه مسلوكه اكمله قايم اولر بو تنوك

دنياده سنه وجوده كليا كم بلادن انده موجود اولميا [illegible] كلن اوقه وزطغر كن كلور قاركوكن اوري كا ايدك قلر

صورت اصل جمله بوده تدر بت مم بنا جمله غدا اندن دو تا [illegible] كرمت بسلا انو بيتورن نايه سير ور شله بيشورن

امدي كل معنيلا بق ها لكا عاقليسك واقف اول احوا لك [illegible] اوبيوبن شكر لقاسه دون كوع الله كوبن ذكر لقاسين

كرم اول الله سنوكلر نيلدي نجا ده دي سني نادن ايلدي تعالى فاذكروا الله ذكرا كثيرا [illegible]

تا عنايت قلدي سيزا اولى حكيم تا كرامت ويردي سكا اولى كريم [illegible] قلدي سكا اوليا غني كم انكله ويردي بورزق بو قفا

كو بلورسك قدرين شكر ايلكل دون كنده دمدن ذكر ايلكل كلن كيدوب كيدو كلاز سا كم تا اولر بلدن نفس الماز سا

شكرلقه قوله تعالى واما بنعمة ربك فحدث [illegible] برساعت عمرك كذايه ويلي ساكه نعمت ايلر الله نهد بلي

شكرلهور شكر لازرا بختا يشك وكله امدي ايدم تا شو [illegible] لقه رسكسن دقي اولى نعما خوش نقلدر وريكك حقه تا

قوله تعالى لئن شكرتم لازيدنكم ا آ [illegible] ه تعالى لئن شكرتم لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابي لشديد

چونكم اول الله سكا ويردي وجود دبرغ صويك اوقه قلبي سجو [illegible] وي كرم ظاهر كله قاندورت مم اچرسك صوصيجق قاندورر

دره بركنه سنوك قل غنا كلدي تسليم اولدي او لغ [illegible] ورتوكه مم انكله خوش سجر مم يبن مم ابده الور مم اچر

هر نسي عقل غادتي بو يبن كرتو بلمك بو سنبي دو تما اوبن [illegible] دنيا اعلنه اول ساقيدر مم جلب ويدار يتوكه [illegible] قيهدر

ايدم هر بيتوكه اشي ناد كم بلاسن بو حكايت تبا [illegible] دخي نعمت ايليب اول جليك كند ولطفنه كا قلدي سبب

کم اجابت شکر لقرین حق وجود　　یدینه کلک کرک قلمق حق

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم ولئن کفرتم ان عذابی لشدید

طوتدی هم کورکم نیتدی اوله　　سنلکمیدک الیدی خوش تحت

طبع اوستینه سکا ورمدی مقام　　کم اولاسین اوله مقامده سن هدا

هم بو طبعده صورت ورمدی سکا　　کم کوردک غیرت اولب قالمز طه

سن ده شکرنا قلمسک کرکب　　استبو لطفوک شکرن بلمسک کرک

کم حلال اولا سکا بو عشق دم　　دولتوک ایدتاه ورا دم بدا

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم ولئن کفرتم ان عذابی لشدید

جون بو دوشنه فلوک دبای صفا　　سن دخی حق عشقینا قلغیل وفا

هم فلوک درم دره اصولک احمد　　استبو سزا اولماسین مرکز شکر

ظاهرا ایجنبه بارسندن اولو　　باطن ایچنده بارسنده هما لو

صورتا یقسک بنلر بسلر سنی　　معنیدا قلدرسکا بلکل شو

کلدی بنلر بسلمالجون تنی　　کلدی قول لهنا کلی سنی

قامو سنه جابه قول اولمشد ورسته　　جات حقا قلیجبوت کلمشد ورز

قللق لقا کنه و یقیلا [illegible] نا　　حیف اولا کم قوله اولا قولا [illegible]

[illegible]تبو سزلرعا قلا معنی بیان　　بو قدر سزدن دلیم معنی بیان

[illegible]سنا کم کندوزینی بلمش اولا　　جم اولب کندوزینا کلمش اولا

معنیوک اصلیا کا معلوم ده وفدر　　انکون منصف محکوم ده ور

[illegible]شق سز یدید عاشقا معنی وبان　　معنیدن واقف دکل عشقسوزادن

[illegible] خدایا بو سزی اکلا ینوک　　عشقن ادرجا بلا دکلا ینوک

[illegible]دو عشقلدن بزی ایت مغنی　　دنیا اخر طرق یلدن اید معنی

[illegible]ستان قوم از باب جاهدم صدیاه [illegible] فضل الله کرمنیه [illegible] مستغرق [illegible] املکه

[illegible] بادست دوم ما بستیله سنوم [illegible] ماقشت تحصین و جوه بی آقم جهاد

[illegible] دنیا بیان [illegible] میکند [illegible] نشت

[illegible] غلم عبرت ار ستیاه　　اچ کوزنک بره دم بو غفلتدن اویان

[illegible] عالم طبطلو عبرت ده ومندن　　مدنیا بعاب کک حکمت ده ومدن

[illegible] کوکل برده کرا اسین کزلرک　　کوردو معلوم دوزنا سوز کرک

[illegible] دوکل کوز ی اجدی اوله جلیل　　قامو سنه اکا آیات ده لید

[illegible] ده کم بقسا او قرا اندن سبق　　اچسا کزلرک سن دخی حبا ق

[illegible] کر اسین علمه عبرت ندوند　　هم بلاسین بو حکایت [illegible]

نچه کیم باقی کیم ایرسا ... سا   کلدی بوت عقلوک آکا ایرکان سا[...]

بوت قلاغوک اولی ایرنار سوزینه   کیم بلاسین ایلکی نه سوزینه

سوز ایچینه معلوم الاشیا نه دور   دیکله امدی کیم حکایت نیتا دور

حق یرتدی قدرتیدین دنیای   هم یرتدی دنیاده کوزی آی

ای کیشی طمع اباق ... غیلاک   کون جان ... ای وار اور آی بیلا[...]

یدیگی بیلا خرما سورار   بجا اوزون یا شوک اچینا ایرور ار[...]

شمسی خوشچوق یاشین سکسن یشار   طفلینه ایرسا عقلی شاد شبه[...]

سن بوت یکی سکسن یاش اولور   هم عقل الله بیلا یلده آشن او [...]

الشبو سکسان یاشی کیم ایندروم حالی   نا قدر وند انیمه احوالی[...]

سکسان کلمش دورور بو یل کیب   بر یل اچینده شبه دورت تبع[...]

بلین بورتبی حیوان دورور   کرنچا کیم صورتی انسان دورور

ترتیبه دورتیشن دورور هر برایشی   ندیم بلا ... ناده کمه کیشی

ایندی امدی ایدیم اصلیلا   کورسکا بر بیب دورت فصلیلا

قوله تعالى وكل شيء فصلناه تفصيلا لا[...]

هکمه فصلوک لاوازه دور بیتینا   دیکلا امدی کیم ناده دور ایشن

[...] ایکیلکی دورور فصل بهار   معتدل دور انده بو لیل نهار

[...]ولی زینا جمله جهان کلبک اولور   یر یوزی لونا لون چچک اولور

[...]بوتنه بیتار انده اوزنا نور   ایرلو دورلو انکا باز نور

[...] قیلور بو ایرتتا قوی ته   بیله اولر یاز کنیوک میا نی

[...] بهار اوچ فصل اچینه ختم اولور   اول چاغ ایرده نچه تابستان کلور

[...]وکا اچینده فی کرناه دور ایشن   نچه کار زنکی حالی بر ورشن

[...] زمانده بو هوا کرم اولور   نچه جانلار کیسوین نرم اولور

[...]بنالر کیم بدحتی ریتار   چچکی و یاپراغی قدی پیلر

[...] اول مووسمه یمشی اولا لر   ازکو ... ایرته بولور

[...] نعمت وارسا کرتوز کوزنا   دوزلب جلوه اورب قرشو یوزنا

[...]ونیوک بیله اورکا لیق   زیبا ایلا ترتیب اولمش الیق

[...]را اوچ ای اول دیقکنه ولیمی   قد نیتا دما یسر حق یومینی

[...]کی از ده نچه یا نه کلور کلور   الشبو سکرلرغا قلا جاری کلور

[...] باز بلاییز اچینده اش نا دور   دیکله امدی کیم حکایت بینیدورور

[...] زمانده حاصل اول جمله ایش   قاچی کیدر کینکلر جمله یمش

ناكه نعت وار رسالو بیان　　كزلو قلمش قاموسى كوز عیان
نعتا بتمش اولدر هر بر مقام　　اوله دخى اوج ایى اولدیله تمام
اولجه اردر نجه بكزیتى ایر ار　　جمله درلو تشویش ایر ار
شول برمنش باغچه و باغ بوزیلور　　نجه درلو الله بوغه یارلور
شول الف كبى دران طغونیكجه　　ایكى بوكلمش اولر دال صفات
قانه كونلى اوكنش اولر ایدیر ار　　زیره كم كور قیسه اولر شب دراز
ایسدیرن الله صوق ارتر اولر　　كون یوزین هر دم بلت اوزتار اولور
ناكه سك بتوبن كلمز ایشا　　ایشبو حالى ورمش الله اوله قیشه
الله بر ایش وار كم الله خوش اولر　　كه نجا كم بجه و باغ بوتش اولر
كیلر وانبار جار طاقلد طولار هر　　اكه قدشو خوجا توكى بكرى كلمز
كیسه كم یازین یاشن بیراق سوا　　یاز كننده بیلیو كلكا قوه
كوزیا سیجك سنه كرمز الینه　　كوز نوددر كم قیشه انوك حالنه
هركه یازت نعمة بنیلا اوندا　　یاى كوننده كو نشا قدشو دورا
كزین اولدر اوله دخى بغلیا　　قیشه اجنه خوش بیعین بغلین
بنجلر اول كشیا محتاج اولا　　اول طوق ار بو جمله عالم اجه اولا

امدى یاسن كنداوز كالمش كرك　　بومثل دیدم كه ادم بلسك كرك
ایشبو سز جمله سنا نوك حالوكى ...　　ناكه دیدم جمله احوالك ...
بیلك شرح كه ... تفصیلا　　تقریر ایدوم بن سكا قلدن قیلا
اول سنوكى بكلان یشنك باكر نسا　　ایشد امدى ایدیم اولدر صكا
ایشبو سكسان یكرى ... تفصیل اولر　　دخى فصلنا یكرى یدى كلور
كه بدینوك شرحنى ایدم عیان　　دكلا امدى نجا دربلو بیان
فصل اول كم یكرى یدى ...　　شول یزوك اوج اینا قابى ...
اول اوچ ایتنا ناكه عالمك اولر　　جسم بویكرى یلدن اولر كلور
كوسنا صورت بدن بكى اوزرا اولور　　ات طلر رنك كلور یوز بر تر
نا ایشیدور ساكیشى ... طیر　　... یازن دوشن شندق ...
بوسو كن ... ایلك طقن　　... شافى اجلر بازى كلمز كلد
یكرى صورت بیلا اولر　　انكچون یان اول قابك اولر
... اندن كلدى یكرى ...　　امدى كل انوك ... علمن اوقو
ایشبو یكرى ... كورنجا ...　　ایشته امدى ایدیم كم نیقه ...
صورت الله قایم محكم اولر　　خوش موسم خوش هوا خوش دم اولور

کزلو قلمز علم صنعت فتح جوق   خوش غنیمت اولور اولدم بو جهد
لا مینوک اچی کاشی بای اولور   ایلدصانلم بیل اچنده ایکی اولور
عشرت شانی و قوت جهد اولور   زینکم فرق یکش اولومنزلی اولور
بوبرن فرق ایکن بیلا کیدانر   جونکم فرق کچبی بوکون کورکم ندر
جون که فرقدن کچبی کتبی التمشا   اول یکری بین دوقی دوشبی اینا
انوکی اچنده دخی کر حال بجا   دکله امدی ایدیم اجدن اوجا
جمله ایشی الله در تحدق ار   صورت اولور بر ایش پایدار
عقل کامل رای تدبیر محکم اولجوق   دوتش اولرکیش الله ایتش یوق
محکم اولر اول زمانه عقل بلو   علم حکمت جان ککل اولمش طلو
نا کرجوهر وار سا بلو بیان   کزلو قلمز جملسینی کورر عیان
هربر اعضا لر منزاستی اولور   قرقدن التمشا دکین بیلا کلور
تیلکم سولی کون کنده خاص عام   نعمت بتمش اولر هر بر مقام
اول زمانه لاهی بیلا اولور   جون بکر اولدم ایشتکم نا کلور
کچبی التمش دون ورده سکسانه   انده دریلیک قیش دخی دورنده
کرمسکم درلو جوهرده کلور   سایم ساقد اغزو بیل بو کلو یکلی بوجه

…اعضا کرهن کدر اول درلومز   صورتک شکلی آذر رنکی دو نار
…قد و تشویش فیعو اول زمان   شاد لقدن ازتق اولور بکمان
…شفقت عشق بازیکم اولور   معت اچنده شوق محکم اولور
…تام قسنک دو ذ ارتق دورر   ایدیندن قاد کوسبی جوق دورر
…مش اولر اسیق اول زمهریر   شوکه بکزر لاهی جنکم قریر
…سرکم اغلانکی اوینی قوا   جون یکت اولا یمک اجمک سوا
…خدا اولدی بو دنیا که لقر   قوجلیجق تکرا ایذ رد لقا ر
…اغلنکن ملکه مشغول اولن   بیکدکن توبه و طاعت قلن
…خذ القدر دشر اول صحبه   قوجلیجق لا یق اولور رحمتا
…نعم اولور معنیه اول بلسالر   معرفتدن طلو انده بکر کلر
…عقل جاز د قلری حکمت طلو   قوجار شو نکلا اولر اولو
…خصه اول درمانه محروم قلدی بلی   دیری دیمک قاجنسا الدی بلی
…حکایت اوش عام اولدی تمام   قامو عمروکی بریلا کلدی تمام
…حالنی بیلکردن اولدی و لی   بریل اچنده کورر سکسان بیلی
…اولکه سکسان یاشدی غفلا تلا   ایلدصانکم کلدی بو منزله

دەمەدەم غاسای ایز وار دە كلب | چونكی بو دە ارتش انكلا یاد ەكب
لقی اولدور بیلا كندو ذ... نی | حضرتا معتش اولا اول یوزنی
عاشقوك جانی فدا اولسون اكا | اندن ایرو اولمسون الكدن صه...
بو تمنای جلب قلسون قبول | هركلیا نوك حاجتی اولسون قبول

داستان سوم از باب چهارم در بیان چهار گروه که درین جهان پیدا است یکی نبات
دیگر حیوان و یکی انسان و یکی ملک خاصیت هر گروه در وجود بنی آدم نیست
درین جهان مستو است که هر یکی را یک را صفت شد انرا ابیات میگفته بجو ...

ای یم حسندن سنكا وصف صفت | ایچ قلاغوك هر كلا علم معرفت
اشبو سوزدن اكلیاسن حالیكی | بیلدر بو سوز سنكا احوالیكی
تم سنوك حالوك سكا كر بو كلا | تم دخی كیمه بقر معلوم اولا
تم كراسین كندو تحتوك نقشی | تم بلا اول كیشی كند نفسی
دنیاده درت درلو بنیاد اوروجی | ایچ كرنك بیر بارك اوستنا باقی
كركه بنا مدبری نا امشه دور | اصلن نادر كندو نا لقی نا دور
اشیدا مدی هر برینوك لقی نی | كم بلاسین اشبو سوزوك دلقی نی
بر بینوك لقبن نبات ایدر كلام | مجموعینوك بچكم وار سا ... تمام

… برسی حیواندر جمعیلا | اشبو بر سوزده كلور جمله ... كه
… برسی انسان درت اكر اصنافا | قاموسینن بر لفظدا ایدم سكا
… بیرنوك لقی ملك بلو بیان | اولدی بر لفظده اولدی عیان
… درنوك درت درلو تختاینی | بر بریندا بكزمز ارا یتشی
… جنكم اول الله سنی وار ایلدی | بنلدی سنكدا یار ایلدی
… درت ذرهدی سكا ایرلمسون | شیدا بر كندی كه هیچ ایرلمسون
… درنك بر لوبرین ایدم عیان | هركه امدی بخاده ز بلو بیان
… نبات جسموك دكلی كم بتار | كرتمار اغاز سك بر دم تیار ...
… كیم حیوان درت سنوك نفسوك دور | كم یوكك هر برسنكا قوت دور
… بیلكم انوك انسان درلقی | شول در اول سنسكم جاندر لقی
… ملك كم وصف ایددم سكا | شولی سنوك عقلوك دور اوكرسكا
… دی بیلدانش درت سكا ایرلیا | بجاكم عمروك اولا ایر لمیا
… بر بینوك بر شكل درت حالاری | بر برینه بكزمز احوال لری
… ایكی اصلن سنكا یا كلن | هر برینوك حال سنسه وار دور ...
… كلسن كندو نكاره | بنلرك حالنی سنسه استكل

کورکه سن قنقنک حالندمسین ... ویلکین دریکلب یولندن سین
قنقتسینوک جوهری غلیب دور ... رکم سیغی کنز ور بنا الب دور
بتکه اولدر مرتبکه منزلوک ... آنکه اولسه در محلو ک
جون بو ایشی معلوم اولاسندرسنکا ... کننه یوز بک کزسلام بیندن سنکا
یخه کز اکلاییز سن حالکی ... وکله بیز ایدیم احوالکی
گرکه باکزدی بنا تام تبک ... نخه حیوان ویلکی ی منزلوک
لقی اولدرکم بورمزی بله ... وکله امدی ایدیم قلدا قیلا
گرجلب لقی سنوکی ورکوکسا ... یا انوکی فکری سنوکی فکر وکسا
یاخوفقلار حالنی اکلادر سک ... دم بدم حاجت دوا ایلار سک
کرولرسا کم قلا حاجت دوا ... کزا جنبا ازکرا درصا دوا
نخه کز خلقوک حالن بیلماز سک ... دیمرک حاجت روا قلماز سک
اکلیومز سک لوکلره دو بنی ... یاری دو تغت سیلسون دیلنی
کربو دیلکره اولسا منزلوک ... بکل انسان منصبی در حاصلوک
ذیرا انسان اولدرکم دوتا ... بزروغ احنب دون الوکل اوتا
کم رسول ازره خطا ایمش دردر ... امراجنب دغزو فده ایمش دودر

حکم ... واسیتم کا ... امرت

اولوز سوزن علماء ... سنک ... امر معروف ... وکیده ... بیلماز سک
علما ایلار سنک ... ایشی ... پس سن اول حیوان ... ای کیش
... حیوان ... رحیما ... عمله ... بیک کولوین کیدرالدا ... اکله
کیلدا بیرون ... حیوان دولو ... بتکه حیوانلر آدم ... کیرو فکو
ان اید ... اشیع ... غایتن ... کانانمز سک بکا کرد آیتن

... تحه ... وعده ... کا ... انعام ... بیل ... مم ... صنف

... اکابیلا ... اولما ... سک ... خلما کم حاصلا کاملی ... سنک
... حقیقت سنده که بوصنم ... شیلد ... کم طاعت ... بنات
... اولسا اوصلیمقدوقن ایشی ... کوکسنوکا ... آیلن ... کیشی
... سن ... طامیا ... لوکند ... تا عیا
... سنده یکرکی اولا ... بنات ... کا ... منتفعات
... کیشی کم خیری حکم کمیا ... طاس ایجی ... کلا ... کمیا

... اولیا ... سندر ... حرمت الناس ... منفعتی ...

... سیزوکی ... علم ... شرح بز ... معلوم ... اولدیم مرتعام

معلوم اولیبی هر وجودکی اصلی نه / بحد ونه مدد بیلی اصلیدا
کر سنوکی اصلوکی دیو قنقیدور / سن که بو قنقیسینوکی حیدور
اولی مکک خلقینی دیر سکا ای صفا / عاقبت وصف اولاسینی اول صفا
یا خود انسان دیر کلی سا دیر کلوک / اولی اداتلار که بیر نیکا بیرلیکوک
تحنه اولی حیوان خوبیا خوسکا / که ممکن حیوان اولنوکی بوسکا
وای اگر وه ندو کیبا خلق نبات / جون اولاسین اومغینی ابرق حیات
ای خدایا عاشقا سن قیلیری / کم بو خلقا بلدورت یوسولار لری
توفیقین امرت قوه کلا بینوکی / دکلیب سیز معنیسی اکلا بینوکی
جمله اگسکلوکومزنه ای کریم / رحمتلارت ایروه عا ای رحیم

داستان چهارم از باب چهارم در بیان حکایت جهار چیزی حاضر ا
نست و چیزی دیدین که هم جهان کوه را ضعف نثره جهان آفرین
ایدیسانم پینه بر خوش وصف حال میکند کجونست خوش حکایت در لطیف خوش

قوله تعالی فیها انهار من ماء اسین و انهار من لبن الآیه

هم تفرج هم عادت قار کوزینه / هم تماشا دیر ایرنلار
هم اولار کوکلینوک شرحی دور / هم اول اجاق اهلینوک مدحی

عقابین دور کوکمس اول اجما / بلکه بیلکدور بقا دوری قجمغا
کوکلی دور اجاق کا سی کوکه / عالی قواجین قو کوکلی اول کی
حق کنده ور بجون ایلدی / استسونلار بار کوکلارده بیری
اول ایلدی مومنلار امد / خود قیق اجون مسکین لار
اجا قدعه دور اولی ملک و ار / عشقلار دکلار رسک ایدم بو ار
ابدی ایدایم اولا او جنی / اجاق اجنه اولا دورت ارجی
از بیلا قارشمه ینی / اسید امیلی ایدایم بر بیر لار بین
صودور بری سدور بری بال / بیرسی خمر ولیکن خوش حلال

تعالی فیها انهار من ماء آسین و انهار من لبن الآیه

اجاق اجنیله اقدور دی بله / دور دور مومن لار اور دی بله
تاج حلو حور قصور / قاموسی مومنلار حاضر دور
طبقار طلو دور لوسی / کم بو مومنلار دوروبین بیسی
ویدار کسیمه عجب / اول ابیدا خلق قلور قون کی طلب
تا لسه ر ونیلادوقلار / اولی که جوان بو مخلولار
کلیکر لوم ملک اجا غنا / لا یقسک حدسین قجما غنا

برابشت عذر اول اجاق خودسی | یونه بک اجاق یک دکد جر پس

هم دوم دنت ارمق اول ارجقه وار | مایما اکسلمدن انقه اقا

اوش کوکسه اقدر و بیلا | ارشید امینی ام بنیم قلدن فیل

انه برازماق صودر بنه سید | کم نه سجد قور نه یغا نه

انه برسی خمر تنده معرفت | کم بوجانی سرخوش آیلدی صنا

اینه بر ارمق سودن بنه علم | اول بیبی کم انه بالدور نبنه

جون کوکل منج شکسوزن اجاق در | پس بولار مدبری برازماق دو

اوش درم کوکلده دی وار یکا | اشبولرکم لفلدی کلدی

الکن کوکلده حق از نقش ایلدی | ده بدی بودم دختارکه

ایکسین روز ایلدی دروشه حق | عشق او دردن سوخته دل ر

ایکسین خون ایلدی علم املینه | تا انوکا قایم اولا بو

امینی کوز قنقیدور دونیا ول | شوله طلب عشقلا دل رش لر

اول حکیم دنیا لایق بلور | اولمنی اولراخی بایق بلو

وردی سیری معرفتده بلدرا | اونکر عشقده آینان مجنون لر

سیر لفار لر جانلاه دشت لرنه | انه وارن اغلیا اوی نه

ن و بن کلمه کین مرل سیلبا | معرفتکه برن معلوم الیبسا

کنیکم یلکوز انوکا سیمی وار | شوله صو یا بارزکه دون کرنی اقار

عیش عشرت اولیا ت | صوارا برق یلکوعن بن ایش کانیالی

لی قدرکم بر قنیما ایجا لکن | چونکه قنبی ترک لقوبن کجا لر

ریلکوز موفقدور کوکی | اوله دفی هم صوی اکسک بیر بی

ایجکیندور رقسا غنی | صبر و ایلر لقا امینوک ساغی

لادی هم که ده کلدی یلکزیت | دکلمه امدی ایدیم در لک اوزیق

م ارکسی بلا صو جف الحلا | اول کسینوک اشو فتح جوق اولا

اجید سرور اولا اول کیشی | جالسن اولا دلیما انوکه ارشی

ارانی خانمانی ترک لقا | جملسین ایق کلا اسروکی رکیدا

کرا اول معرفت ایشی بغیر | بزکم بدی خمر بی صوفدور

وک امینی سوهلا ابل سوهنا | دکلمه بر تقریب نه شرح نه

کم سوضاید ماغن ایندوم علمدی | اول بدیکم بلی ده ودر اول جلدی

اری علم املنه ول دوی علیند | کم انوکله اولا لر خلقا دلیک

ول دفی هم یلکزین سخن ده کلی | بلکل ای نه کمنه قلمن قبول

کیمسه کیم علم اولا حلم اولمیا — اول حلم سیز علم کیمسا المیسا
ذی کیم بو علم جونن بی حلم اولا — اول علمدین چون کیشی با ظلم اولا
یا علم سیز حلم اولا کیدیلکدین — اول کیشی تیز جاب اولا بودین
حلم بیلوکوز بی علم اسندا مکول — ان دین کیمسنا قیلماز قبول
بس ایکیسی بیله کیرک کیشیده — کیم انوک ویدکینی خلق اشیده
خلق دعوت ایلیا علم بیلا — امر معروف بیلدورا علم بیلا
اول کیشی نادر بولسا بابق دورور — خلق دعوت قیلماقا لایق دورور
کیم اولوبسا کیمسه دوردی بیله — بوجهاندا اول کیشی نادر اول[illegible]
بس اولا اول کیمسنا قطب زمان — رحمت اولا عالما اول نی کمان
اول کوکلدا کیم بو دورت ارماغ اولا — بس حقیقت اول کوکل اوچماغ[illegible]
کیم چلب ویدارا اندا کوز [illegible] — بو کون ایستا ان کیما یار[illegible]
مرکب [illegible] کوکلا کز ماز [illegible] سا — کوکلا اچرا دوست یوتین کزماز[illegible]
یارین انکا اجماکز نا یسا — پادشاه ویدارینی کزما یسا[illegible]
عاشق ایستار دون کون اول[illegible] — اولمیغون کوکل ایستیوک قو[illegible]
[illegible] کیم اکا قولد اولسا شاد اولا — دنیا اجر غیغم دین انکا اولا

[illegible]ن سالسه کیم چلب [illegible] قیلا — لایق ایلیا [illegible] اول کوکلا

حکایت شاه [illegible] از بات جهادم در بیان [illegible] که [illegible] از جهان [illegible]
[illegible] ظهور [illegible] آمد و یکی از جاه آمد و یکی از زنات
و حکایت [illegible] شرح [illegible] باد [illegible] کچو [illegible]

کیمسه کیم اندا لکا [illegible] اول کا — ایکیم تا اشلیا اول نا قیلا
[illegible] بیلا اول ادور [illegible] — [illegible] بیت لار اننه وانداوید
[illegible] کیم کیز لودر اکده [illegible] — بادور البته انده [illegible]
[illegible] انکلا اول [illegible] بیلوبتر — نیکیم عشک بیله [illegible] بولور
[illegible] منددن ایکیم برنج خبر — [illegible] کیم معتبر [illegible] مختصر
صنم کیم بو جهدن ارلک اشی — بکینه بیر [illegible] ویدوم ای کیشی
[illegible] اکا نج ایدم تمام — اولوبر [illegible] اول مقام
[illegible] سیله کلدوک ارلک ترحنا — برکوز انوک ویلکی نه شرحی [illegible]
[illegible] بلاسین ارلکا [illegible] ندنه — ارشید ایدی کیم حکایت نبه دور
[illegible] کیم ارلک تحتنا اغمش اولا — اول کشیدین دورت اغدع عمش اولا
[illegible] دورت ایشن اولا قایم مقام — آتسینوک لاین الدا مد [illegible] ام

دردی طغاه رت برنت اولارکه — ایدیم کور اجسا کز لرو ...
استغامیسی مر برینوکه لقه نی — زم بلاسین اشبو سزوکه ده لقه نی
بر اوغل اولدرکم ما لندن طوغار — سیلکم مسجد بیارت بالن دونکار
مدرسه هم کبروم کروان سرای — یا اتا الفش اورسن اون ایکن آنی
زی ما لندن طغار اغلی دور — انکچون اتا لقین اکدورور
بر اغلن اولدرکه فسیدن بانت — اته کیدر بیرنی اوغلی دور
اغلیده اته لقی اکلور — اغلنی کرن قنغا اکا قلور
شول اغلدر بتوب اول نفسه هاکن — کم بوخلق ایدر فلان اغلی فلان
جون سلا مقبل اولاره کا بیده — اته لقین یده قوتی ای دا
بر اغل اولدرکم جاندن کاور — اته ملکندن کرار اول قلور
دون کندو صحبت لقار هقله — اتسینوکی لقی کندو یله یله
اول اغل اوشبو کتابار ده عیاه — اتسنی بلدورور بلو بیان
مکتاب کم دنیه قلش دور — جانسی جاندن کلب دمش دور
جن بوسوز جان اغلیسدر هیچ شکسوز — معنیا باقکم کزاسین جان یوزین
بر اغل شلدرکه فاتنه ا ا نه — شول چراغ لدرکم چراغندن یانار

ذاوید

له

علیدور فاینده اکمن شیعکه اول — اکه لایق لغب اولمغا لایق دراول
شیخ کبار دنیه ابنلر قلور — شیخ یولی بجدور معلوم قلور
سنوک کم خوش حلال دلقمی — هم دخی کتقش دومز کوکلی باسی
کر قلا اول کیشید ابو مرده اغل — اولمیه هیچ درکلکنه اصول
کو امدن قوسغ طلمسن ایشا — اندن اشبو درنه اغل قلش اشا
شیخ بار دن طلبه بر خوش قلنج — کم اکا یلدش اولنار اول ... بج
دش دیدوم اول دنه اغلترحنکا — معلوم اولدی هر بری اکدن صنکا
ارکم اشبو تقریبوک اسنی اولا — کندو کیدا دنه اغل بنی قلا
اول حقیقت ودی دوربت المامی — شول کشی اولدی کم اغلی قلمدی
بو قدرسوز معنی بیاره عا قیلا — مدکر غا قلدورت بلاکم نا قیلدو
اشبو سزدن معلوم اولا اش اکا — اش اجنده کلیا تشویش اکا
دولت اولسا کرککم اش بلا — دنیا اجر احقا لایق ارتش قیلا
اشی قلا کندو کیده دنیه ن — جان اولمیا اولزینه بو بدن
ای بیر نار اشبو سزه جهلووکه — اش اجنده بارن ملکه عهده لووک
ایده اشلک کم کلیجک دونکار — فاکسزدن دنیه بر یلکار

اني كورن اگر بزي دم بدم — ايدلر كم بزيد يوكله بزيله قدم

ايله ايمش كم كورنلر قاقيا — اردكن اچ قاموسي لعنت اوقيا

اشبو دنيا باقي قلمايا كميا — جان كوزي جرخ ايلمك بو دنيا

دنيادن ميچ كسنه المادي دله — دولت اولوكم قيا بزه ايو اكا

كندودا عشك جهاننه يازا اولا — كندو بولوكا تتمه دولته شاد اولا

عاشقلوك بزي اوكندو رطوتنا — دوتمنلر يا بزيم ايتمه اوتا

اي خدايا رحمتكدن حق بزي — ايدن ايله بو طونك كوكلو مزي

بزي بوم جالمزله صوت معنيل — دنيا لكزه عز و يولدن ارتعنيد

دلستانه ششم از باب جهاردهم در بيان جهار چيزي جهان طبيعت شود وجهار دجهار جهار چيزي حكم كنند و تشه شوهانه ايانه ميكند جونت كه هو ست

هركه بكدي كندو حالن دنيه — لايي اولدر حقيقت اي فه

كندو حالن بلمين آدم دكل — اكا حيوان دي بوسكسن عم دكل

قوله تعالى سبحان من خلق الحمار بصورة آدم

لهمي بولعتن صورتن بلمه سن — معنيسه آدم دكولدر خوف بوتن

معني دركم صورته قايم اولوبن — معني اولمز صورتدن نا بجا ز

صورته جونكم يونتني اوله الاه — كورنه ترتيب ايلدي اوله يار اناه

اودي صوي طپرق بنايه صورت ستنم — درددي درتني صورت اجراء ربعنلم

نكلر صورت اولدي معتبر — كاكه دكل كركورنن مختصر

زير بينوك لهه آدم سكا — دكلمه امدي نجادر اوكدن صكا

لونك لهين نبات ايتد علوم — بر خوف حيوان ايدوب اوش ولوم

درسي انسان درد بللو باه — هم ملك درد بسي بيلوك عيان

يعني تن در نفس جان عقل لا — صورت اولدي در دي بربرينه بلا

اول ملك انسان حيوان نبات — بو صورتده دري دوتتي ثبات

زير بيوك بيرنه آدم عيان — اشيد امدي نجادر بللو بيان

تن كركم بيرلهمش اول ملك — يعني عقلوك تحت در انداه دلك

كور انسان نجون اولدي سرلي — يعني جان انده اولديب او بكاي

بيت قادن حيوان مثل اولدي هم — يعني نفس تحت در بست شكم

بوايا قارخوف نباتاه كدو ودر — يعني ور كد در بو ملك كوزتورد

بن ملك انسان حيوان نبات — عقل جان نفس تن درت حيات

ملوك بنيار اوله يار ايشاه — اشبو هد دستادن اوزه ديكوله

سنال

سنیلکم هر بیرین ایتدوم سنکا — شرح برای تقریرین اوکدن صفا
بیلنه ایدم عشقلاده کلادر بیسک — دکلیب سز معنیین اکابر سک
بو اپاق کلدی تیاتا بکز [illegible] — انکلمون بیتیشی شیلد اوز [illegible]
هم بو قادرن اولدی اول حیوان یری — کر سکا قیلب [illegible] آی بو [illegible]
کوکس اولدی خوش بوای انسان بجون — بو برک اننه مقام وز عالم بجون
کوکسی کرکم بخ محکم ایلدی — [illegible] بکا [illegible] بنک شکلی قیلدی
لا بیش اولدی ملک ملکی تمام — انکلمون [illegible] عقل اننه مقام
باش محکم قلعه قلدی اول اله — باش ایجنده [illegible] عقل [illegible]
یعنی اول ملکه [illegible] — [illegible] اننه بقدی کرودی [illegible]
جون بواش بیله تمام اولدی [illegible] — خورشید لا لدی صورت جلال [illegible]
[illegible] اولا بو کلدی [illegible] — [illegible] صفا
قاموسین قلدی جلب [illegible] — [illegible] ایلدی بو عالی

قوله تعالى ما خلقكم ولا بعثكم الا كنفس واحدة ان الله [illegible]

[illegible] بر نفس [illegible] اوکدا [illegible] — شرح [illegible] ایدم [illegible] صفا
جونکه کنفس واحدة اولدی [illegible] — [illegible] ایدیم اول [illegible]

او

اول صفی الله کم خلق ایتمسه [illegible] — بو کنفس واحدة اولدی [illegible]
[illegible] خلق ملکینا [illegible] — [illegible] ایاغ اولمشی [illegible]
جونکه اول لقم ایاغ اولدی عیان — اکا بور و بنده لق کلدی [illegible]
اکا بور و بنده لق [illegible] — بونی انکلمون [illegible] اولمیش [illegible]
[illegible] کلدی [illegible] — اول [illegible] کوز [illegible]
[illegible] بو [illegible] — یعنی [illegible] اولمیش [illegible]
[illegible] حیوان ملکنی [illegible] — کند [illegible] حیوانی [illegible]
[illegible] کنفس واحد وک فرقه [illegible] — قومنوکن حیوانلیق [illegible]
اول قوم حیوان [illegible] — اوت یخوت قلدی [illegible] اختیار
[illegible] اجاق [illegible] — بزبکا قتلمز [illegible]

قوله تعالى قالوا لن نصبر على طعام واحد [illegible]

[illegible] یا موسی [illegible] ولا [illegible] — تا [illegible] بو [illegible]

قوله تعالى قالوا ادع لنا ربك يخرج لنا [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — حق [illegible] اول [illegible] اولدی [illegible]

ویردي بقالاسنکره جون قادري تا ز — سرسوق هم عزجاک همم ويباند

اقتاعها و فومها و عدسها و بصلها ... الآیة

پس حقیقت اوله قوم حیوا آندري — موسي هم انکچون چوبان ایدي

برمحي هم بنلر وکه حیوان نلغي — شولديكه طغوجق اغلانجوغي

آیسندا اطوتلا طغار ... — تن اولا لرقا طوته آن تا ریدي

بنکم حیوان طغار توسیلکه — توسي آن تانه بلکه کندسيله

برهمي طاتق بولا بوله جانینا — مطلق اوله حیوانلغي اهوالينا

معجزات موسينک اوله بلاينا ... — اعجبنه قومیشدي اول انلا نه

زیرا حیوان سوزلولن اغا جيلا — سوز چیني بولمز طغرو یولا

کلدي موسي عیسیا کلدي زمان — عیسیا کوینه لق کلدي عیان

انلچون ده غدعي دم سیلدي — کندوزین خلق معلوم ایلدي

قوله تعالی ويكلم الناس في المهد وكهلا ... الآية

پس بلوک عیسي لنفس واحدوک — کلسیه ... منجه کنا اتلوک اشدوک

زیرا کم سوز جمله کوکسنده اول لزد — تخت کرکسا بو ولا ابتن کهوزن

بوکوکسي انسان حلقي دنياي کيشي — عیسي کلدي معنيه انوک طشي

یعني انسانه ملکنه حاکم دوقدي — پس ملکنه حاکم کم ...

اولو ملک ملکنه حاکم اي صفا — له مصطفی کلدي جهانه مصطفی

اکا بو جیتلق کلمشیدي — نا که اولنجي او لمسنه بلمشیدي

بیز ده کولکنه نا که وارسا بلنجي اولمدي — تا ابد اغلسنه وکیمه بلدي او له

قوله تعالی علیه السلام علمت علم الاولين والآخرين

پس لنفس واحده اولدي باشيدي — عقلده دوننا ایچ بلهد اشيدي

جونکه اول کلدي تمام اولدي وجوه — آنده ده اولدي رکوع هم سجود

اول لنفس واحد اوش اولدي تمام — ده رشکنسي ده رت ... اولدي تمام

اولو لقم اباع اولدي کورسکا — مرتبه ده کوینه لق کلدي اکا

موسي کم قرنده ده اول کوده تورک — منصبي بوبینه لق کلدي انوک

عیسي انوک سنسي ده بلهبکسي — کورسکا کوینه لق اولدي اشي

پس محمد کلدي یاغي اولدي اکا ... — منزلي جوبنه لق ده کورسکا

با نجا خلق که و ابدهت ده نبیه — تا ابجي ده بو جوصک اي ده ...

اولدر اول الله الکبیر کفي — اکر بر ایلدي اش بغ علي

جون بلمز دمي بلادي اول طلب — پس انوک ازده بار قالمشي عجب

ایتدی اشلریج بیرلر یتکان   طوغوطرغن بجا امر اولب یسا

قوله تعالى فاستقم کما امرت الآیة

جونک دردی اولی اولو لهم ارو   بوبی کجه بیتی کلدن نو قه دو

دردی لهم کم ایتدش عکسره   یعنی مکة بای کر دردای ده

موسی قاینده دردی اغنبی طورا   یعنی جوبان کرک طغلیده ورا

عیسی کم اولی لا مکن کسی دوت   اکا اولده دردی بجی کوک کرسی دور

مصطفی کم باشیبی تمام   تاکر نوک عرشی اکا اولدی مقام

قاب قوسین اولدی انونک منزلی   تا ابد اولدی حضرت اولدی محفلی

جمله پیغمبرلرا ولدی بر بدن   قاب قوسین ایرشدی تکدن

بس جهانده انبیادور اولی اولوقن   بولکشی عقلی دودر اولی عقل کل

عقل عشقدور جهانده بدنی   یب اکا طبطلو درکندو زی

انبیا جمله انونک اصحابی دور   اولیا جمله انونک قدحی دودر

زی وجود معتبر ادا ...   از زمین تا نه فلک بر خانه

اول کنفس واحدانش اولدی عیان   جمله خلق بر نفس دور بلو بیان

جونکه جمله مخلوق اولدی بر وجود   بیر کوک اجلی اکا قلدی لازم سجود

... قوله تعالى ولقد قلنا للملائکة اسجدوا لآدم الا ...

جان قلاغی اج کر بو سوزی اکلانا   خوش غنیمت اوله جانونک دکلنا

جان کز یلابق کم انی کورسین   انبیو سوزونک معنیسینه ایرا سین

عاشق انوک قلدو کم جان وار   جان اجینده شبهه سوز ایمانه وار

کر بو مومین مینیاده سوزلی کشیدور   معنی سوزی قنده بولسه ایشیدور

ای خدایا اغرو بولدن ارمغین   معنی املنده ابدی ... مغین

... استاد مفتم از باب چهارم در بیان جمله‌ی راجع شهری انست اجتوا بی ... تهرا جهاد در فی دارد که جمله مخلوقات و مصنوعات از عرش تا ثرا اولو ... فعال مه آن جهار در در کز اند ابیات میکنند چو نست

... عجایب حکمت ایدم نظمله   شرح تقریر بیانه قلدم قیلا

بو حکمت سرا او ارا جا نکا   جان اجینده قوت اولا ایمانکا

هم بو سوزده ن سن بلسین حالکی   هم بو حکمت اکلدا احوالکی

بلسین مومن منافق نام شن   دنیده دلکلری نجا یمش

انبیا مدی نجاه در ایدم عیانه   کم بلسین بو اشی بلکو بیانه

... فامیدا درت قبو ور در اجار   بیر کوک امل کلور اندا کجار

ايلمصانا بزه وده برکر وکسرلی … بجه کروان طرملف فین او نکای

بیلکوک مدبرسی برالکبی … ارتنیدمعلهی بر بو له یکی

یولی ازدا بوصحت بوشهر اولو … رکم کلوز لندا کجان اصلو ه لو

شهراجدده وار هو بند بر تحتکاه … حاکم اول تحت لوشتا حاکم لراله

جان اوک ملک کوکل کنج خانسی … عقت کیا بدخهم بیما نه سبی

بوصورت شهری مقام معتبر … بنجالکم کور ندن محتصه ی

بوشهره اورتیع قپو وارده عیاکه … کفلر بلوا ایدیم ییللوغه دیاده

بیرسی کوزده سیی قولق هوند … بیلیرسی ایلار یمی یه مق دور

نک بد جمل کلو اندن جماده … عقت لکنه اعرض اول جنب اکجاد

کیمسی کزده اگر دن الدن چقار … کیم قلقدن کرر دلنا چقار

ذیه کوز کرع کین ال ایلار اولر … قولق ارشید ود دل سیار او

کزالرینی ورور جان ملکنه … اول چقادر اشبو دیان

قولق الور سوز ویرور کوکله … یینه کوکلدن کلور اول سزو

بس بلوک کزدن کرن الداچقار … تم قلقدن کرت دلدن چقار

اول منافق دق اشیعر لعر … رکم بومؤمن لر نجا تسبیح اوقو

لعنت کیرور لغر کفلینا … لیک کلهاز بکنهده بوی ی فیلینا

لاکفرا کور نجار غبت لیه ار … جونن ارشید ور کفراول کرکم بدار

بر بیک اولره لیندا صا چلور … بو اشیله اول منافقسا چلور

بس بلوک کرملکه بوقامو اشی … فرق یوق ده بدور ده ور ده ور جملکسنی

لاکیرو اشلمکده فرق وار … رکم بنی سواریسا انی قو وار

سیلمکده ساچلور کفر ایمان … کرتو بلکل بوسزی طتما کمان

ارشیدیلده دکل طوتنده ده ور … ایش اکلنده دکل طوتنده ده ور

بی اولدیکم الندا ایش چقار … یوخسا بوکز قتنده اولرسا بقار

لی عاشق سن اول ارشاسی اد نا … قربان ایلدجا توکب اول یولی وارنا

دلرسک مقصوده ایراسینا … ده حجاب اول دوست یدینی کداسین

لی خدایا طغرو یلدا ازمغیث … دوستار کداسن برنی ایدمغیث

اسعاده مشتم الله باب ده حیاده جهادم از بیاده جستم لقمی د ایمیاده یکیسی لقیه

سبب شئ آت و قال این مسعود اکه انفره ده نجار قول اخلاق اختلال حیکنه

بعض کوینه کز ور شیطان اسماه اور ده بعضی کوینه ملائکه مقربان

ده یدنی بعض کوینه اعزرائیل ورده و بعضی کوینه کیرهز خدا بر تعه

بقبضه قدرت خوش سزا ایاه منکند کچو نشت

الكن سكا بلك كزكدن اول الاه كم ندن قلبي سني اول بلا سنا

تا جهانده هیچ نسنه قلمادی كم انوك امنی سننه كلدی

بوسنوك جمعوك معا مددر معتبر معتبري بلورن ای محتصر

بلكم اول بر مسجدی جامع دورر ایلين بو مسجدي صانع دورر

انكون ایلدی بو مسجدي جمله مخلوق بننه جمع اولسون ويدي

جون صورتم جامع ومالم منبر قودر جامع اجزا جمله شده قمده دورر

دنیدا اعمروك ورق بلمك سوزن ایده صان بر یا لکون كذلینه دوز

عقل اعبد ور بو و ماغ منبارنا خطبه اوقر جمله خلق اذاكرنا

قاموعالم بننه جمع اولمشدورر بو وجود مسجد نا طمشنه دورر

كم بو عقلوك خطيبين وكلا يلر قول ندن سلطانه ندن علمه يلر

قوله تعالى فتبارك الله ... رب العالمين ...

عقله اوقر اول وحدت حق خطيبين حالتي سلطانه قلبن ملوك قامسين

پادشاه حكمين قول طمق كركك عاقليسك بيلسين نتمك كركك

اول زمان كم پادشاه لطف ايلدي يمغا بو مسجدي حكم ايلدي

بوعقلا

بوعقل اولدي طپرغ ور شر ولار ورت قولدر كم بجا كترر ولار

بر قولدا طپرغ بو مسجد وكن طشفن شده كل كترمدي ایشتيوك

بر قولدا شول فرشته لار دي كم بلاري حق رسولي بير ديدي

بر قولدا خوف حكم عزرا ئيلا اولدياكم اول طپرغ ديدي قلا

بر قولده صنعي قدرت قبضسين جمع قلدي مخلوقات توك قامسين

قوله تعالى عليه السلام فقبضت قبضة من جميع الارض

ورت قول دردي ورق كلبي ورت ورت اصلدن بو بدن اولدي ورت

كه اصل ايسته بر قدرت قدي براشي كم كم بجا حكمت قدي

برسي اول قدر توك زور بنعفر برسي حيوان كبي بوينه ورر

برسي انسان بكي كوينه ورر برسي همچون ملك جوينه ورر

بر بنه دوزي سنه قسمت قلبي خالق كالوحالنجه هر بر الكي سبق

قوله تعالى نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحيوة الدنيا الآية

بر بيوك ترجفا ايدم عيان دكلر امني بجدورن بلكو ياه

ولكم دوبنه دن همچون نبات بتمك اون نعاق دورر آننا حيات

شوله فرشته طپرغن جمع ايلدي كم بلاروك منزلي طشرا يدي

صوی جان وردی جلب اول طپرغا   کرکم اندن بجه نعمتلر طغا
قوله تعالى وجعلنا من الماء كل شيء حي افلا يؤمنون
اول که بو بیته در حیوان بحو خلو   کلي بملک وکوزي اتحلو
طپرغن سنلر کتردي بر یرا   کم دسا الّتي بيتغا منبت لر
امر لر اول طپرغي قلدي ديري   يقدن انوک تنتي وتدبيري
قوله تعالى قل الروح من امر ربي الآية
اولکه کوینه دور لقم کبي   فيمک اشتمک در انوک منصبي
طپرغن دوشرتي اول عزر ايله   وبيري قلدي حق انه نعمايل
نفخ اول طپرغا جان ايلدي   انکچون علم حکمت سيلدي
قوله تعالى ونفخت فيه من روحي الآية
اولکه جوينه در مجون ملک   زيرا اولدي انکا اول نه فلک
طپرغ قدرت ايله اول مليك   مع قلبي وار
اوزيع قدسي اجان ايلدي الله   حضرتي هم انکا سبحان ايلدي
قوله تعالى وايدناه بروح القدس الآية
اشبو در شنه نتقا قسيم ايلدي   دروي قندي بلا جسم ايلدي

قوله تعالى وايدناه بروح القدس الآية
شبه امسي مه بر بينوک لقر في   کم بلاسين سن بوسزوکله آه ني
جسم اچنه در قطبي قدرت معام   انکيله بو بدن اولدي تمام
اسفل يينده در اشبو اياغ   تا انکا دکن کم اولدي اول دوشاغ
حاله ايکي بدک طرمشدور   بو صورت آدمي کترمشدور
قوله تعالى والله انبتكم من الارض نباتا الآية
ايده ابو قروپشت شکم   نيدکين دکلا بر سن ايتي ورم
شکم بو بينده در حيوان کبي   يمکو اچکدور انوک تنتي
ون جرمي موسن در پيشي   يقدور ايروق دق انديشي
ن شکمدن کچي کوز لتبوسنه   نيا بکزر در کلي و خوسينه
قوله تعالى ياكلون كما تاكل الانعام والنار مثوى لهم الآية
لاکيع بوسنه کويته دور   انکچون علم حکمت انده دور
يه کم لولمش در لقم صفات   سيلر و کم جهل علم عقل فت
ترتبه ثنا دور ارشي   لامينوک بن دق تلزر ارشي
قوله تعالى يا ايها الذين امنوا اذكروا الله ذكرا كثيرا الآية

سیزا چون سز قبر قتز ولا — ولی اذا معلوم قلوب قیلور قیلدا

لوی بوسوزلرا اولدی شریف — سوزا چنب خاصه کم اولسا طریف

چونکم ولدا گچدی منزله اول ویلدیس — بسن بلوک کم جوینه ملکا اولدی بکش

یره کوکله ناکه وار سا سیدلر — بر اشت کم سیز اچنه اول ...

نلر معنی وار سا ایستار بلور — وزلکی جوینه توک بیلک او لور

شول فرشته لر کیم دم بدم — کاه اوزرخ بره او کاه کاه ...

اشبو فرشته کم ایدلدی عیان — معلوم اولدی وزلکی بللو بیان

قوله تعالى ويتفكرون في خلق السموات والارض الآية

کورلوم بر بو نلروک الی بجا — وکله اصدی آیدیم اجدا اجا

اولکر و یته و طبرا غی — طش فرشته کتر ستنی ... آ

صوبی جان و رشد ور الله اکا — ارشیندی مدی ... حکمتی بتعین ط

یینه جانن اول فرشته الور — قوان اجرا ابتی بیلکه کور

قوله تعالى نتوفهم الملائكة طيبين يقولون سلام عليكم الآية

اولی بری بو بینه کم الا صکا — وصفنی شرح ایلدوم ایتدوم ...

کم رسوله ظیرعن مد شیدی — الله امرندا جانن ورمشیدی

بنه اتوک بنلر الور جا نبی — نطفه گلدر کم بریم قرا بنبی

قوله تعالى وقد رسلنا ... لا يفرطون الآية ... الله

اولی بری کوینه کم ایتدوم مدی — وصف حالن جمله شرح ایتدومیدی

... کم امر اولیشیدی عزرائیل — کم اتوک طیبرا غی حاضر قله

... ورمشیدی خلق اکا — ایدور بنلری جمله سکا

... عزرائیل دونر جانن الن — قوان ایدور بو سوزی ویما یلانن

قوله تعالى قل يتوفيكم ملك الموت الذي وكل بكم ...

اولی جوینه توک احقا لفی — ونیمی سکا جمله حالبی

توک طبرا غی اولی بالئت ... — کندوزی جمع المشتیه ولی الآنه

... قدسی مم بلا کره جاندری — ... فلک اجدا او کا ... ندی

جانن بیلدروک الله الور — بو سوز اقرانه هم ایت کور

قوله تعالى الله يتوفى الانفس حين موتها الآية

... وک جانجی بنی الله الور — ایله بن قطرا کدن دریا اولر

... روق کا قطرا اولماق اولیا — ایله دیرلک بولدی کم هیچ اولمیا

معلوم اولدی بو بدن بیت بیت — اینده وک اولی جوهر لروک یتلوبیت

بنه اتوک

ثابت اولیبی مربری ایتی که — شرح تقریر بیان قیلدا قال
الا اول معنی کوره دنکز لوهز — ویله کمان اول کملنه بزلو دز
مرکمسنا کم کملک یول بولا — اول کشکن کنج خانسین اول بلا
ای خدایا عاشقی بو معندن — بر نفس بردم ایرما آن ستن
ویکلیا توک کلینا رحمت براق — بیلا کستر مکینک هجر فراق
دوستلروک یوزی صیصون ای رحیم — بیزنی بزدا ایستاکانک ای کریم

داستان نهم از باب جهارم در بیان فایلت انسان و در خدای تعالی
از یک بند هشتیند الاحجار که شد نه جهار در منبری ایشان ظاهر
کروه اول خلقت نبوت دوم تحت ولایت سیوم ایمان و مرآت جهارم کند
وصلات حاصل او نداپان میکند بجو نست

بر عجب حکمت سرزی کابی ولا ینا — خوش کوکلمن صند قیلا مرکلا ینا
انلاروک کم کرچک استعلاله وار — اولار او کربنا استناح دوار
انلاروک کم جوهری قابل کل — بک اوکت و بیوره سنک قلماز قبول
پس اوکیی خفعنا و زمک کردک — نانیا لایق دوزدن کرمک کرک
عاقل اولدر راشی اکلب سیلیا — نه نرا ایسا آنی آندا سیلیا

نینه کم

73

نینه کم حکمتدن سوند کلمنی دور — بیشین دولر داکر بنا قلمنی دور

از صدق و طلب کوبی امو نافی ولدزمره ان بطلب زداه لاف

در صدقدا و بیدلر امو ه اناف — کوکل ارنیدا اولر جامع لاف
جاهله رنج یکلک حاصل دکل — زیرکم جانی اکا قابل دکوک
بو اوکت مومن لر دولت اولور — یعنی اول منکر لر محنت اولور
انبولروک طایفین ایدم سکا — اشید امدی نجا دور اولدا صنکا
دولت بلوکدا خلق یه تدی الاه — قاسی قول کند وسی خوف پادشاه
بیرنا وردی نبوت خلعتن — قاملرمن نجا قلدی دولتین
بیرنا وردی ولایت تختنی — اوزدی کلدن انوک دختنی
بیرسی ایمانلا یار ایلدی — انکون دولدا اقرار ایلدی
بیرتوک کلینا مهر اوردی جلب — قلب دورن بیلن قاتی غضب
انبو دورت دولو خلایق حالتی — رکم دیدوم بر بجسی احوالینی
امدی قل سن بو عجایب معنی کور — نجه بسل انبو خلقی مولا کوز
اول بلوک کم رحمت اولد خونکاری — اول نبوت خلعتی دور طنکری
انبیادر اول بلوک بوهنیه ا — مشهور اولب مربری کلدی لقا

بنلر بیعنام کلدی تکرار ده ا — هم بلرده بو بلطرو کردا کبدا
معجز ایلکوبلی دتدی بلار — نه بتوا کویا لو اوتدی بولار
بزکرو بیکم و لایت امیلدور — شلدورر اولم کرامت امیلدور
اولیاده اول بلوک بلو بیان — خلق اچنده هدیری اولدی عیان
جون بلر حق یلنه بصدیق قدم — حقدا اچلدی بلارا فتح ده
حق یلنه کیتدی اول کر توارا ن — قیلدی بنلرده ن کرامت بو کما ن
بزکرو بیکم ایما ندر یلدا شی — اعتقاد صدق اقرار در اشی
مؤمن ابدر بنلی قرانده حاق — فرشدا اولکنده اق بنلر سبق
ناکه فرشته ویرسا وکلربو لار — هداشی الیا ملا اکلر بو لار
مؤمنوک تحتاشی الهام اولور — کزلو اشلر کوکلنا کزنو کلور

قوله علیه السلام المؤمن ینظر بنور الله وینطق بنور الله

بزکرو بیم مهدد لنمشدورر — کفر انکار انده بیر لنمشدورر
کافر منکر منافقدر بو لار — بر بیر بنا خوش ضوا فقدر بولار
فعد فتنه زرق حیله اشلری — محرقادر بولارورک تحتشلری
لهم اصل دنیاده بلرد ورر — ایوباون جمله ناکه واره ورر

زبر مقصود

زبر مقصودی وحید اول طلب — ار کرور هر کم بیا قلسا طلب
یوغ وار ایلکاقا دوتدی اول — قنده کم اشتا رسک حاضر در اول
اینه امدی بنلروک تدبیره نه — نجه قلدی اول طلب تقدیره نی
عاقل اولدر هرسزیکم وکلیا — ناندیدور کیدرکوجاکر الکیا
چون یرتدی بنلری جسمیکه — معلوم ایتدی هر برین اسمیله
هر بیوک حالنی ایدم عیان — ایکلار امدی بجدقدر بلو بیان
هر نکم حق حضرتینه فیض اولور — در دونوک اورار نه دبدز کالورر
الا کرکم هر بریندن نا بیتارر — اکلنا اوتنبوسوز معنی بتارر
انبیا نوک معجزاتی ارزور — کم الله انبو یول قلیم دورر
اولیانه خوش کرامت لرقبار — کم کرنلر قولی اول اکا طابار
مؤمنوک هم ارزور الهامی — دین اچنه برکلدرا اقدا سی
ناسی اخر (کافرک) بنلرورک اول فیضله — ایکلار امدی ایدیم قلدی قله
فعلیار ترفتارسی هم قلب لعی — سحری و مکری و خشم حسد بلغی
جلسی تحتاشن اول برمن طار — الا افا ایتنه نا ورسه اول بتارر
بنتکم سوزلی کرکه و مابین یعوری — کم اچنه کزلو قدتا الله نوری

ایمدی کورسن بر جلالیق قصه‌نی   آلغیل هم بو حکایت حکمتین
اول الف قوساغینده زنداو لی   هم کم اکا صاتیش ساقها او لر
ایکی یستوک اصل بر یغور ووزر   الا ایکی ییری سنبله دند و ر ز
هم بو اول یغورک بر حلقی   قام بیره دبدنه اولدی قو
الابلار یتدور در لو جک   شوایرلر کا تدور غالب خستک
یقسه‌کم ایکی یستوک صوبی بر   کوزنده در دکمه بر یوک خوبی بر
اشبو سوزنی بر دلیل ایدم یبا   دولت اولا عتیقلا دیکلا یبا
ایشیدامسی تکریستوک بر لیکینی   هم رسول یار لادیر لیکیفی
دنیه کورنیتی بیلدی نیلدی   بر بری کور نا یلا طیلدی
تکردن هر خطاب اولوردی   رسول ایی جانیلا الوب دی
معلوم ایاردی ایی یار نکا   قرشنده صدقلا طور نک
دکمشنه بیر منزل ارتاردی   شلکه کندو جو هر بیته واردی
هم اشارتکم قلوردی مصطفی   صدیقه ارتار و صدق صفا
عمرک هم ارتردی عدلینی   انکو قسن ایلدی اوله اعلینی
عثمانه یوز صوبی ارتاردی   کندو جسمین کندو وا اوز تاردی

علیه الابوبکر دی فتح صفا   کندو جانین قوشوب اوزره دی الوفا
هم اشارتکم بار کدور ... دی   علم الوک قاموکه وارادوردی
قام علم اوله اشارت علیه جلد   تسلیم اولب یونه اوزردی بوهیه
عتبه و عیبه ابوجهل لعین   ایدور ایدی کم زهی سحر مبین
... ارتاردی بلاده کبر کین   فعل فتنه زرق جله کن کلین
قامیابر حلم اولدی تکر ده ن   کم کفر کامین قلوردی کم ایمان
هم بیوک جوهر نه نا ییسا   شول بتاردی یاوز اکر ای سا
بس بلوک هم نسنه کم اصل دکل   یک اوکت ... سن امل دکل
هم کربر باقامشا رنج ییا   صفنون کم اول اندن شکر ییا
عاقلیسک جاملا رنج ...   رنج ییر بیسک سن اکا رنجیکن
بو قدر سوز صحبی بلیا ز جانلاری   کلا میا ... سن انکل ایی
ای عاشق سن شول بر اخرج ...   کم بو قلیا ... اندا ... نبی
ای جلب منکرلر بله جا ملا   یلدنش ایلیا بیدی بر دم بلا
هم بزنم صدق امل در یلدا شمون   منکر بله خش دکلدن باشمون ■

داستان دهم از باب چهارم در بیان انک خدای تعالی آدم را از چیز پیدا فرید

خاک

یک آتش دوم آب سوم خاک چهارم بن جهار جمع کرده‌ام آن را نه چیز بی پایان
اگر مرجون وجود امده نه و وزی جهان دعوی انانیت وجود نمی کردند
و آخر همه مرصد و انانیت اشون ندا استند که بی رفت آنرا بیا ده کچوشت

ای جهانوک مشکلین حل ایلین | دون کندورن علم حکمت سیلین
بنده‌وه بر مشکلم ور صور بیر | حد لقا سنک سنکا نه جانلار وید بیر
هر نسنه کم کیشی آنی بلمیا | کر صورسا بیلمنا عیب اولمیا
مشکل اولن کیشی صورما بیی | شکر بچون قاچشی صورما بیی
کرچ کستا خلقدورر الا صورورم | چون سواکده معنی وار دور کورم
کلمدوک امدی سزوم سیلا یلوم | بو سوزی قنجا وروز صیلا یلوم
کرالوم سوز معنیسی قنجا کیده | ملکه کوز کز مز عظیم انجا کیدر
امتحان بزده کلدر بو سوآل | اختیار جدن هم کلدر ایشبو حال
الا کم عشق موجود ور کلمیی ذلا | معصوف اولدر کم کیشی حالن بیلا
اشید امدی ایدیم کم حال ندور | حال اچنده صر دعم احوال ندر
کندو حالوم صرورم حال بیلنه سلد | جسم اچنده کندو زینی بولا نن
زیرا بو جسم جلب درت نسنه‌دن | ایلدی کم قایم اولدی بو تبدن

اودی صوی طبرغی قنی یلا | درد و بر یرده بو جسم اولدی بلا
کندوا مر بنس بو جسمه ور فی جان | جسم انکله دیری اولدی بیکمان
عقلی هم اولی جاینه یلداش ایلدی | نفسی ده بیله قلداش ایلدی
وکم بیری بر اشاقا یمره دورور | کم بو جسم انو کره ده انم قلور دور
اینی یلرده‌ن قنقسیدورلرامی | کم انکله دنکر ملک قهمی
تنقیدور حق اوکب سیلدوکی که | شول فرشته‌لر سجود ایلادکه
بن کنودورم لکه‌مینوک جسمنی | بلنم جسم اچنده حصمنی
بلنم جان میدور یا عقل نفس | یا طبی طبرقمی اوقبی یا نفس
تنقیسی کیبارسا بو جسم اولور | باطل اولور اشی آوا سز قلور
بس بلار وک اور تا سنده کمدر اول | کم بو اور صا مطلقا حاکمدور اول
حوفلار وک هر بیری بو شیجه دور | اشی بیوت قاین بلرا یشیجه دور
کیدوبنلر جمله کیف اصلینه | طپرغی طبرقه صو صو اولرینا
بیس بیلا فرشتی هم اولور | عقل جان حضرتا وارور ای دده
نفس اولور حوض اور تدا ایللو یانه | قاین اولی النرا جب بنوا کیمانه
قنجا وار دوی قاین اول کسترنکا | ایشتو سزمه شکلمه بن حضرتوم سکا

دیلی بکا قیلدی دوری قاین اولدی
شونی بیلدور کیم بیلدی اننی اوله

عقل عقلوم جانه جانوم دیندوی
نفسنا قوم تنانی توم وتیب دیدی

عقلیدی وردی یقسا جا نلی
نفسیدی قلدی یقسا تا نلا

یقسا اولدی بلار دین امیلو بار تینا
کیشیمدین کیم نجار کیم دیتا ستینا

شونی بیلدور کیم بیلدی کندوزیی
کندوزی بیلیب بیلوبن تنگریی

کندوزن بیلماینا دعوی ادم
ندیم بن اول کیشیدن ناصرام

کندوزن بیلن بیلدکم نا یمسی
یا بو ملکه کلا دین قدا بیتی

هم بو ملکه نجون کلیپ بیلورخی
الله انی نا ایشده صلدی بیلور

هم ینه بو ملکدین کیدچک اول کیشی
اول بارکیم نا اولیسر انوک ایشی

شول کیشیکم کندوزن بیلدور بیلور
اول حقیقت منزلا ارجش اولور

هم بیلور ایکادر کورنر قلمشلاریی
عیسی کیبی دیرکیو را اولمش کرکی

اول کیشیا حول اولدی معبود وکلی
هکل بزی اول قللغا قلسون قبول

عاشقوک جانی فدا اولسون اکا
اندن ایرو اولمسون اکدا صفا

بو عقنا ای قبول قلسون جلیل
وکلیا نارا اولمسون خوز ذلیل

داستان ینه ... از باب چهارم در بیان آنکه خدای تعالی قالب آدم مجو...
نحق ساخته است و جان بیامید ... میون سلطان بتنا و جمار ... انزبا اوله
ستر کاو ... مجلس جاه تخت میکند ... نشت

ینه کلیبی کوکلا حقدن ا...
اول اندین ایدیسا زم بر خبر

وصفی عالا وزیر بو جهان کلادی سنک
سنی سنکا بیلدورور دیکلادی رنک

کرده سنک قولغوک بیندین یکا
کسترم سعیلا سا ... سنکا

کلبا سینی سن سینی کم قننسین
دیلکوک نه حریفوک کم سنی سینی

نا اصول نشا کلدوک بوا یلا
کیدورر بندا حریف سا نو کلا

اول حریفلر که افق بلکو ک
نجادر بیلدا شلغکنده دیلوک

شونی بیلدکسا یار سینی حالکی
کر بیلورسنک اشیت احوالکی

ایدیم کیم تن ندر وجان ندور
تابلا جان نه چهار ارکان ندور

بونه ترتیب ده کیم دوری اول جلیل
کیم عزت بو ترتیب کر ده لیل

باغجوان باغ سرای تخت تخت
عیش عزت حال دیرکین نرم سخت

شاه اورمش ایلنه دیرت حریف
کاه موافق حال لیبی کاه مخالف

سبب دین مختلف دور حالاری
اشید امدی نجادر احوال لری

دربیوک لا نبی آدم عیان
رکم بلالیسین بو اشی بلو بیان

بیر قلیغ اورکوندیریم ای ظریف — قدر اول سلطاننینگ اولدور تحریف

نسبتی علم باعجه دن دنیا سرایی — بو سرای ملکینگ غنیمت کم کدایی

منم سرایده بو صورت بیر تخت دور — تخت اوزره کوریچه سلطان اولتورور

قدرا کیم تخت وار سا سلطانی دور — بیلگیم کیم بیر وجودنینگ جاری دور

دورت حریف ورین لیبدر سا اول سلطان لر — یعنی طورت بیت اوت صو یل بلا

جان اوترمیش در صورت تختی حق — کابیناولی دورت حریف در مستبد اولیق

دایما بیلار بیلا عشرت قیلور — جان اولترمیش اینی خدمت قیلور

عقل اولترمیش بیرنم هر دم ... — هم وزیر نایب هم کدخدا

نفس کیم بیلار اسباقی او لر — هم شرابوک چاشنی سینی اول الور

ساقی نفس سغراق اشنب یار حالی — بار بیه بورور معبته ما ده سایل

بو حیات حالیلا بیلار عیش اولار — ای یا ور نا کارسا نوش ایلا ار

قوق بیت اولنیا بیلا رخوش سازکار — جنکه کلدی کچی قرقدن دور کار

الک فضول لوق طیرق ایار اوز دا — اصلینا قاوشماق استار ای ...

اصید کامین اولدی کامین اولر — یلدیش ایلا کر یوز عزیز کور قلور

طیدن اکا شربت ایار ایچور ... — انیز اول کامین کینیدن کا چر ...

اپچر

... نی بیلدانگ اولا یار ... — سازکار اولا حریف اولنگار ...

اول اوزلدی بو کزین سستلیغا — بیلدیم اولدی ... سستلیغا

یعنی ولدیکم یار دات ایر لار — اصل بیلدور قار بتاسم بیلیلا

جون وکدا اصیلیدا اولا صحبتی — قصد لار ویروان قیلا بو صورتی

بو صورت کاه الکسور کاه اقرور — لیکن اسلار تامو بیل ضعف اوزره

کاه دوبتر بیر ایکی اعزدور کاه بار لا — که بلی که کلسی و کر تیغر ...

کاه دوتر دوزین کر قل لار ... — یعنی کیم اجاق ابستار یو لکرار ...

ان اجار بیل اصلینا کتما چون — بیر غی دن کون ترک ایتما کچون

بیل کیم بحکک یبه مجلس دا غلر — کیمسون دیب عقل اکا در مان قار

طبع آشربت ایار اول یلا — تا دیر یلا بیبی بابایی ... لا

از یلدی بو کزین بستار بو اوق — حت اولب بیر کر کم نا استار بو اوق

... اوق قیلیدور کیعقل درکر — یعنی کیم بو بزم ترک ایتمک ولار

... لد بحکک اینه بو بزمی بر امر — عقل اکا طیبه تن ینه شربت در ایر

... از ایکمکا وار کنکور ... — اینه بو اوق ساکن اولب اوترر

... ... لری بو کزین صو اولدی ست — ولکا ایو اندن جفا قیله شکست

یدیرن یوللر ایلیب صوی چقار / کاه کوزندن کر بدنندن صو آقار

قاصی صو فعلیدور مقصود انا / یعنی کیدار صو صفا کیدار ... ار نا

صو کیدر بنه بو هر لک کدا ار / اشبو مجلسن طاغلار بر یک کیدار

بنه دونر عقل کا طبیعت شراب / دلمز کم اولا بو مجلسن خراب

بوکزین پیچیلمی سلطان قلوب / یعنی کیمک عزمی بو جان قلوب

ایرق الکا مستوک وزمان یوق / آنوک اوزره کشتوک فرمانه یوق

عقل اکا بس دای تدبیر قلمز / طب اچینه شربت اشتاب یولی مز

بس اچن اولدر یلوک بلکو بیان / مخلوقوک الی اکا ایدمز عیان

امر الکمشی اولی بو ... / انا یوز الدن کیدر فهم ... اکثر ...

هیچ بو عقل لکاه زبان بولمدی / قاصینی یلدی ... بلدی ...

جونکه شاه بزمی کتردی قولی بدا / عزبری سنی کتدو اصلینا کیدا ...

اوقا اوقا و صو صفا و نیت یلار / کیتی قلدی عقیا اقی طیرا علا ...

قوله علیه السلام کل شیء یرجع الی اصله انا ... لله

کرچلب خشنوض ایسا اولی قرب لیکا / هرکز اولمیا زوالی ... اولی برلـ...

... خشنود اولمایسا اولی ملیلی / تا ابد قلدی بار خوشنود ... لید...

... اوتا ایدم سکا بندا لطیف / کر حریفسک کر ظریفسک کر شریف

اشبو سوزدا الکیا سین ما کلی / کلو میسک بیلسین احوا ... لی

یوز طیراق عاشقوک اولی مسیا / رکم بو سوزی جان اچنده ...

... کالایق اری اولا ... لکی / ... لک اسیلا بیدکا بز ... لکی

... خدایا دون قلی قلا ... کا / اوله کن ... بو یقیلا ... کا

استاه اول از باب پنجم در بیان تشبیه آسمان وتحسین داه رزین عرش محبوب
... زست معلوم و وجهل می دانیز بر بهشال امن است کوز بنج تاست عالم ز
... ره پنج تاده م وجوه کهم نیز پنج تاسی انرا بیان میکند بکچو نست

... قدیم سلطان قدیم در اول قدیم / اول عظیم سبحان عظیم در اول عظیم

... یلرم سلطانلغن وصف ایلیم / دیلکه کلمز نا ... تا سلیم

... اشی یوق اورتی یوق بر مد اول / قدرکم استار سک حاضر در اول

... ک اولولغنا حدیث دور در / واحد اولدر دائم واحد یقدور

... لله ... والهکم اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحیم

... بو عظمت کم انوک ور بر زوال / نجه ایدام الکسه وصف کمال

... بو عظمت ایلنده حاضر عالم / ماسوی الله سربسر جمله تمام

قامسی شول برجه دسن کبی شیله درمش بر معلق قن کبی

جون معابد کلدی عالم بر قنا اول قنوک معناسی کلام سنسه ا

کم بلاسین قوزندر عالم ندر اشیدامدی کم حکایت بنیتدور

علی بش قت یرتدی اول جلیل کیمسی عزتده دور کی فلیل

برقتی جسم نباتدور کم بیار حقه تا ازمز کیدوبند ا یتر

برقتی حیوان دور بللو بیان اولده داش قابدر بلکل عیان

برقتی انساندور امل خطا بنار کچون دربشا رحمت هم عقاب

هم بیا جسم ملکدور بر قتی کم بلادوک بیدی اول حق حضرتی

اندا ایرق ورده دور بر قت دخی بن وهم بشر جلس سنی علمنی اول

اول جلب سری دور هیچ شک یزین کستردر عاشقلرا معشوق یوزین

عالموک بش قاتی ایتدوم سکا لرلیلیه دیرین اوکر آ صفا

اشیدامدی بجدور اول قن دخی دت معابد عالما علمینی ا

قن دخی بش قتدور عالم کبی انکچون اکر بکزن قن صعب

دکله امدی دیرین سوک که نه کم بلاسین اشبو سوزوک فلا نه

برقت اول دردر قب دور محمود نبات کم انوک ورد لغینا یقدت نبا ت

برقت اندا ایجروکه قات قات جسم حیواندور اولوبوا اول هم جواب

برقت اول لیکم قنوک جانیدر اول شیلی بللکم جسم اهیلزدر اول

برقتی یعم کم لبنوک جانیدور انی اولدور ایتدکری جانار کواکب

...ده سول کز لنوکیج بنهان اذا استار یکزشب جهان جمله جهان

...دخی بش قت تمام کلعی دک تقریر اولدی قامسی قلدکا قیلا

لمالا کمسی معابد تقریری کرکم بتلر بازمتا سوک تقدیری

...ن اولونیغنا سخن دک دکمک علم ایله توسیع اولنا طک که کمک

...عجبی که معلق دورفی شنا دریا یی که معلق مودن ده مبا

...انجام انوک جبار لغنی تم ازلدور تم ابددور ور لغی

...دم کم اسنا رسک حاضره اول یوع ولد ایلما قکه دبه دبه اول

...دری یوع لیلین اوله بنا قامونه محکوم انوک امرینا

...بده یو عکن بو غا لکی اول بتروی عالم اجا اکه کبی

...بوله صید اکز لکه کبی ادرک طاقتی کلدکی آنه ازلدی

...قتی عالم لقمه اکز لو دنب کز لوه علوک نقش طاهر لو در

...قتی اول نقش بلیبی عالمی اسنو علی بلب اولبی که مجی

بروانها

اشتیدم امدی کم حکایت بنتدر — کوکرسن کسیبی بو عالمده ور
لامیه قاموسی وار در عیان — وکلا امدی نجادر بللو بیان
هم وجود در بیشیده — بن دیم لاوین سن علمین او
بر جسم بر نفس بر جان — بر عقل بری اسرار نهان
تن مقابل شول نباتا کم بتار — حضرتا ارض کرو تبده بتار
نفس ممیز حیوان کبکشی دور — انکچون حرص الا المش دور
جان مقابل دور تمام انسان کبی — کاکلکش جمله دورلو تربیتی
هم عقل کلمشی دور هم چون ملک — کم معین ایلیبدر دور نه فلک
اولکم سر دیدوم اوبش اولی نوردور — هم کرنار دیدارن انکله کوردور
پس مقابل در وجود اولی قوکبی — اکر یکز اولور لیمید زرکبی
سبلکم بشی قت دور ایندوم سکا — اشتیدم امدی نجادر اوکد اصل
تن قوک کوک قاندور نفس قار قلب — قاجن اولسا اولسه نبار خرابی
جان اچیندور عقل اچی اچنده یاغ — پادشاه عشقیدور اندا جراغ
یاغ اچنده اکر لتودر نور کم وار — شول محبت صدر کم الله سور
کرسکا نجا ایدوبدر ای صنع — حق نور ندا شول جراغی مفتاح

تعالی فصاعیلا الی الله بدخنوسراجا منیرا اللهم لا ایه

[illegible] چراغ — یند در سنین وارسا باشکده یاغ
[illegible] دانش بیغدور معنی نوردر — عقل شول اجاغه بکزر معنی حوردر
[illegible] کم عقل طاینش وار او لا — لا جرم کم معنی یار او لا
[illegible] کم عقل یاری قلمیا — لا جرم بو معنیدن دولا المیا
[illegible] ایدر معنی سوزن عاقلا — عاقل اولدر معنیا صدق قیلا
[illegible] بیلن بو سوزک دلدن بلور — کزلو نقشک رنکنی لفظدن بلور
[illegible] کم کوکلدر مش اولا — هیچ کما نسوز مقصد ارمش لولا
[illegible] بو حضرتن اینمسون — دنیا آخرطور و بلدن ارمسون

مناه هم انبیای بیغمبر بیا نطلق ی ذاکرینه علم شدکلت کلم وموجودات

م والاکر فامی کلم بطلب عالم بیره دیز جهان وجنکم وری عالم بیر و صیر

ری اوکر قرآن ایچراکدی — ونکتلی سنه انه ابیاه جکند کدی بلندی اولد بن کدی
[illegible] اچرانا کروارسا نقش بکش کچونست — قاموسی بو لامیه اولدی نقش
[illegible] کم دربر صن جقدر کی [illegible] — ناکرعالمدور عان دن [illegible]

قال الله تعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق و فی انفسهم الآیه

بس نچون عالمده بدر معتبر   كوی بنده دوشيدنده مختصر
ناسيدندن دور بولا دوك حالله   اشيد امدي نجا ودر احواله
اول شعيركم حق يرتدي عا كي   عالموك عكسنجه دردي
انوكچون اول اولودر بو كچي   رم انوك طاش بنوك اولدي ايـ
دكله امدي نجادر ايدم سكا سه   تقرير و ترتبي اوكدن صـ
عالي بش قت يرتدي پارشه   كركه نيلدي اوله قادر الا
بربر نه قپلدي شوله طون كبي   اشيد امدي بو عجايب تر
بني طبرق بري صوده بري بيب   بري اوقدر برسي امرجلي
اوكلرطبرا قردر بدور اوزتدا   طبرغي صو قپليب در ايي ده ده
صوني هم بيب قپليب در بيلي اوقد   اوقديابسه فلك قپلمش در بامرجـ
زيرا كم الله محيط در ها ما   عالي بلدوك بارز كمك لقا ما
لقاموك هم كور نجادر ترتبي   اولده بش قت دورر علم
بربر نه قپلمش در اوله ده فو   اشيد امدي نجا دور علمي اول
علمك اجي اولبده وشبهه قاب   قاب اجي والله اعلم بالصواب
الليوم سك ديم هر بر ...   لقالريكه بر بنوك ...

...ع صواوو بيب امر حاق   عالموك عكسنجه درسنده باق
...شن يانوك طبرق دشبدر قپليو   تن دوزر طبرق بقر سك اكليو
...ن اچنده شوله طمار طلو قاه   صوده كلي كم اقردون كن روان
...له صوده ن دكي اجرو بيب بنا   اوش نفس كم وار دورانار ايكنا
...يلداگا اجرو اقده ن اچرو امر خدا   خفه كلدور امر امردن خدا
...ش ايتدوم لكه ميلا عالي   عالموك عكسنجه كلدي لقا مي
...لا انكچون معتبر درعش دورر   انه قدرت قپليوب دمش دورر
...انكچون مختصر قلدوك ضعيف   بني طبرق قپليب درايي حريف
...الا كركم اجرنه معتبر   بيردن كوكدن ويرودن ...
...كر اولب دكر تجك بزيي بره   طش بكا ده ندور بسر اچجو مزي
...بلر ظاهر اولاكز لو بيرصوته   اشبو عالمه اولا هر بيري صوره
...لوكنجون اجلا معلوم اولا   كزلوسه لزكنا كورر نو كلا
...نده جان وار جملا الانهان   باقيا نه كورا امر كلمه عيان
...ذا يارن تن اولا هم جانلا   الا كرمه كشي نشا نيلا
...ون اوش تن قپليب درجلنري   اندا هم جان قپليبدر تاري

شول پیرلر کم بونده ایرر کوکلوز — یاردن الله آکا ایرر اولو مرز
انگچون بر کیشینوک منصبی — اولا یقیندن قربلا بوده نبا کبی
بیلک جند بو حساب اولمیا — حق ایندن آکا وارد اخی قلمبا
جان کوکل بیوست اولا کل حقا — حق ویره انده بر اعمری بقا
ایرق اولماک اولمیا ایرق بنا — دوست یوزی کورنور دوره اندکونا
عاشق ایوار اول یری کرمکچون — ذره اول کونشا وره مکچون
قان یلداش کم اول کسون بلا — کیدلوم اکلنمدن اول منزلا
ای خدایا توفیقوک ایر مغیث — دنیا آغرطغو بولدن ار مغیث

داستان سوم از باب چهارم پنجم در بیان پنج عالم که باری تعالی در جهـ
آدمی بر پنج مقام قرارگاه کرده است ودرنه این علمها در مقامها تصرف کنند
بکار برد از او نیای خدای تعالی شرح آن ایشان میکنند که چه بیت

قانی اول الله علم اسبیق عیان — کسسون اشتسون عیان انده عیان
نحو تصریف لغت حاجت دکول — باغ نا حاجت جون بلنز او قدکل
مفری بذرین سقا شکر کرک — خورنه کلکم پسین شکر برآک
نه حاجت در اول خطانیستان سقا — کره دلرسک عشق خالص کل بکا

جون کگز

جون کگز قلدی جلب میر بر ایشی — بنسه طنر سیرح امک سن ای کیشی
حقره تا ازمک ولدسک صادق اول — معشوقا ازمک ولدسک عاشق اول
عشق کنی بندن اقرسک بر سبق — معلوم اولا سکا سنده اعلم حق
زیرا کم گنج خانه قلبی حق سنی — قلدی سنده اکن کنده علمنی
خالقوک خوف علم چقدر بی حساب — الا سولکم مخلوقا اولدی خطاب
نکره دن بش ده لو علم الکش دوره — قلدروک پش بره قمشدوره
عشقلا دکلادرسک ایدم عیان — فقی علمه بیرکه قلبی مکان
دکله امدی میر بسوک له بی — کم بلا سینی اشبو سزوک مکلوه نی
برسی بو علم ظاهر در عیان — بیرسی عبرتدر بلالو بیان
برسی شلدر کم اول حکمت دورد — بیرسی اسرار بری قدرتدر دد
بن بو حکمت نقشن اولیده کوکلد — انده آلو قدر سکلوز مردم دلا
علم ظاهر بیش بو نفسا اوتروله — ایش اولدی نفسی بوله کاتدروز
اولکه عبرتدر کور اولی بذوز — کند و کلسا اولدو کورر قفس دور
علم عبرت قندکم عقلی اکلیا — کورمدوکنی ممکن کورا اتمن کلکلیا
زیرا عبرت عالم یاردن یازلودر — علم ایوک عقل اجنه کزلو دور

اول علم پس عقل ایچنده اوتورر | قنده اکم باقارسك عبرت کتورر

چونکه بلدوك علم عبرت یمش | دکدر اول حکمت ده قنده ایمش حق

حکمتی کوکله قالدی نزول | بلکه اذ کندو سیلب دونغول

حکمتی بلدوك بکا اسرار کور | اول ده قنده ایمش بر ایذ صور

علم اسرار چلب جاننه قدی | صنمه کم نفسه او یا تننه قدی

شول زمان کم جان ازلده واردی | انده اسیلکندوکی بو اسراردی

پس بو اسرار اول زمانه جانلا | بلکه کندی بننه بنا ایلا

جان ایچنده قدی اسرار احد | جاندت ایمه لما یسر در تا ابد

کل بکا اول قدرت کورندر | کندو زکنه اولدی بر بوله ندور

علم قدرت ذات ایچنده اوتورر | بج بتمز اشارتی اول بیتمز ور

قدرتا بو ذات ایچنده بلا شه | کندوده وردی کما لا ینبغی تحتنکا

زیرا قدرت علی کل حقدور | عالم ایچره حاکم مطلق دخی ور

پس بو قدرت جمله علموك جاندور | ذات ایچنده بر قوی بینه ده اوددر

اوترو پس علمك تمام اولدت صفا | کلفرلیه بر لرین ایتدم سکا

اشید امدی دربنا اول جلیل | بج وردی حالوجا لنج و دلیل

اوله دلیل درکم بو علی کا جوور | شهرت ایله جمله خلقه ایچور

پس دلیل سوزن علی حوف الماز کشی | مانع اوله دکمه بر اولماز کیشی

علم ظاهرده دلیلوك غایتی | یا حدیث در یا خود قرآن آیتی

زیرا ظاهر علم نفسده اوتورر | نفس فضولدر کم بدم بکشکردور

کسنوك ایدوك سزین قلمز قبول | الا شولکم الله ایتدی یا رسول

پس بو ظاهر علمنا اولدر دلیل | کم رسول ایتمش ده اذ یا جلیل

لکن بکا عبرت دلیل کوندر | ...که امدی کم جفا ایتمه دنیکه وده

عبرتدا یقدر دلیل الامثال | چونکه مثل کلدی ده یقدر محال

زیرا عبرت بوجهانه بر لو ده ر | سیناوك جسم ایچنه کرلو ده

عقل اوتورمش دربعا اول عبرتا | کروررا انده بجدر بند ا بنا

یا جهانوك عبرتن ایدر بر ا | جسم ایچنه بر مثلد اول سینا

یا خود جسموك عبرتن ایدر سکا | بو جهانده بر مثل کتورر اکا

بو مثل بر آیته ده شاور تدا | علم عبرت انذاکر ای ده دا

پس مثالدور عبرت اوبنه دلیل | بیتکم قی آنده ایدور اول جلیل

قوله تعالى كذلك يضرب الله الامثال للناس لعلهم يتذكرون الآية

عبرتوک بلدوک ده لیلی نایمش   امسی حکمت کوزد دخی نجایمنه
حکمتی اهد کزه ده لیل بقدر عیانه   لا تشلکم صادق اوله کمیا ن
حکمتدا اگر صدق اولمز سا ده لیل   قنده سیلرسن اولر خور ده لیل
زیرا کم حکمت چلب نطقید ورر   پس ده لیل اوله مؤمنوک صدیدوله
صدقه بوغا حکمتی سن سیلما   کم سقینه اوله حکمته ظلم ایله
حکمتی الله کوکله ده قودی   انه غیری اهلنه ایتمک ویدی

قوله علیه السلام لا تعطوا الحکمة غیر اهلها فتظلموها

امدی اولدر کم انوک صدقی اولا   سن ویجا قرشدن صدقی کلا
پس ده لید حکمتوک بو صدق الا   هم قیاسینی یارینی اوله صدق قیلا
علم اسرار وک ده لیلی سوکو ده ر   زیرا سوکو جان اچنده ایکو ده ور
تاکر سوکوا قلمیا اوزر ند ا   جان اچنده سیا اچلمز ای ده دا
سومدوک یره کشی داز اچمیا   کرا چارسن سوزی انده کچمیا
جان جانه سوسا کا دارز اچار   کفرسا اسلامسا اندن کچار
پس بو اسرار ده لیلی سوکومش   بو سوشمک دوستلره ایکومش
انداه قالمغین ناده ده لیل   قدرتیله اچها نا قش رتب جلیل

قدرتله

قدرتا شلندورده لیل کم سیلیا   تاکه قوتسا دید و کینی ایلیا
زیرا قدرت شلدورز کم اوله ار   ویلسا کم جانی ور اجان الا
اشلماکا ایدیارز عمر ا شی   بیچنوبیقه اولور کمتر اشی
تاده لیل کارکده ده ابرق اکا   ویدکین جون ایلیا اوکدن صکا
پس ده لیل بو علم قدرتته عیان   حکمتی سن کمسورز بللو بیان
قنده قدرت علی وار سا حقدرز   انه بلن حاکم مطلق ده ور ز
درکه صاحب قدرت اولا شکسوزین   انه کورن بلک کوردی ده وست بنین
کوزکوه ورر اوله کشی هم کم بیلا   کورحق ویذارین اندن مطلقا
اسبو بتن علی ایتدوک بن تمام   بیسشینا بش بیروزز اولدی مقام
بیشن ده لیل هم بیشنا کلدی عیان   کم انکلا کچدی اوله بللو بیان
دنیا کم تکری دورزی قلبی سا   اسبو بش علی تمام اوله بلد بیسا
بیچ مشکل قلما دی اوله کشید ا   رحمت اولا اوله کشی بوده نید ا
عاشقوک جانی فدا اولسون اکا   انده ایر اولسون اوکدا صکا
اوله کشیدا حاق بزی ایر مسون   فنیا اره عزو بلنتی ارمسون

داستانه چهارم از باب پنجم در بیان خواندی قرآن بپنج بوعستی ده ایما نو عهانه

تکمونت

انز و بخونز ایور امقبولی الحق کوسیدوا اوامزی انده باشعا انه ابیاه میکه

تگري علمني خوشدر ... بلسا كشي | اشلسا آنوكله هر بر ... شي

اوقاغ بلمكو قلمق ... | قلدغي اندا قبول اولما قدر اشي

معنيسني بلز سا علم اولز عال | بلدوكن قلمسا خوش كمز ...

قلدوغي اندا وبال اولما ... سا | پادشاه هوكي دمق ... سا

اوقاق بلماك قلمق امتي يوق | فاسد اشي اشليا نوكي امتي يوق

اشيه امدي ايديم بن اول كشي | فيليسا كم فاسد اولميا اشي

اولكركم كندو اكسوكن بيلا | ... يا اخلاص لا توبا قيلا

جون ريا سنه تو بدن شربت اجا | نا عمل اشلر ... حضراته كجا

اولكسنوكل اشي فاسد اولميا | اشليوبن ضل محروم قلميا

الاطاعت توبه ... | اولكسنوك معصوم حاصل ...

اشبوسنوك معنيسني ايدم سكا | دكله امدي بجوز اوكرن سكا

شول كلام الله كه قراندور قديم | ور بيدي آنه ... اوله كريم

... اوقوكم معنيسني بيلوك ديدي | جوق بلا ... ديدوكين قيلوك ديدي

قيلمين جون لايق اولا حضرتا | تا ايده يكدلش اولاسه ...

اقوام

86

اوقاق بلماك قلماق كم ندور | قلدوغك انك قبولي الماق ندور

اشيد امدي ايديم بر بر عيان | كم بلاسين بو اشي بلمو بيان

قران اوقمقدر واردر بش مقام | بش كزا اوقفا غيلا اولز تمام

دكه بر بنج در لو رنج كرك | رنج بيا اولميا كم كنج كرك

دكله امدي بش كز اوقماق ندر | كم بلاسين بو حكايت نيته وز

بر اوقماق شول كه قران حفظ اولا | حافظ انى بيدي قرائتلا بلا

نج عشر در بنج آيت در عام | معلوم اولا نج طوز اقدر نه مقام

الا بلماز معنيسي حرفي بلور | ايله اولسه بركز اوقماق اولور

بن كنجي اوقاغ شول ... | كم برابر تحت لفظي بلدور ور

دكمه بر حرفينك كم اوقر معنيسني | بلرا ندا ... قا معنيسني

تحت لفظك بيلن اولي ناويدكين | الا بلماز انه معصوم نيدوكين

معني نوكي معصود بلكدر اشي | ... اوچنجي اوقماق اولمش

... معني معصود نا | ... آيتوك معصودنه

جون سبب نزولي ندر شونه بيلا | شرح تقريرينه ... قلدن قيلا

امدي كل ... كور نايمش | براتت كم اول ... يمش

شلدر اول درده نجيب كم اي كيشي | حضرتا لايق اولا بو عزيز ايشي
اولكه دردني اقيمه شولدرلر | علم بويله اوقيق لق ايلدرلر
كلدوك اول بشنى اوقيمقلغا | شلدر اول كم قلديغي كوكا اغا
طاعت اولا حضرتا لايق كالا | سن سنكا حق رحمتي بايوق كالا
دينلا علم عمل سندن تمام | محكوم اولا ساكه جمله خاص عام
هر بر اعضاك بر عزا اسي اولا | اشيد امدي ايديم تا اصل اولا
كزولمه اولا حق بوز بدن بختلو | ركيمه با قارسك قلا سين بختلو
علم حكمت كم كلا سندن ولا | اشيد انوك كوكلي اجرا يازلا
هر دعا كم كلا اغزكدن دغا | بر نفسا اول نفس كوكا اغا
للروكه كوتا اسين دشمنلي | دوقر اسك بتر اسين هر ايشي
ايغوك بصدوق برا رحمت كالا | نابر اكم ورا اسين الدا ايلا
عقلوك الله صنعني فكر ايليا | صنع اجنده صانعي ذكر ايليا
كمالوك الله رحمتيله شاد اولا | جمله ذرلو غيغوا ازلك اولا
حاصل اولا جانكا قرب وصال | بيرم اولا ساكه جمله لاه سال
ساكر باقن اذ كور شكسوز ين | كز كوا اولب كسترا اسين حق بزين

شول سبب

87

شول سبب سن ساكه بو دولت كلا | كيم ايشك اول حضرتا لايق اولا
جونكه طاعت انده مقبول اوليا | اول كيشيا اشبو دولت كلميه
جونكه طاعت قبول اوليا حضرتا ايشي | حاصلا كليا هركز اول كيشي
نايه بكزر اشبو سوز ايديم سكا | عشقيلا دكلارسك اوكدن صكا
شوله بكزر كم كيشي خون ايليا | انكيلا دوستلري طيلنيا طلا
جونكه اول نعمت تمام قيلد بشار | اول بشنها خاص عام اندن اوشتر
نورز اول نعمتي جا نقلدرا | دودزر اول جانقلري طابقلرا
جونكه خون اراسته اولر تمام | بو يرز كم اتر الر خاص عام
بير طوغور خون وقلق اذرا ابتار | يمكا ودر صلا كندو جقار
بو مثلدور معنيسين ايديم سكا | دكله امدي نجادر اوكدن صكا
خون بوقه اندر كم ورمدي اول جليل | كيم بو خوني يقدورر اولمق قليل

قوله عليه السلام القرآن مأدبة الله فطوبى لمن كان جلسه ويروح صدق

جعت ولادي حق بو خوني مطلقا | دني يوز يارى ددت بر مطبقا
كسبي پيغامبرك مطبخ دورر | كايلي خوفه حابتك كبي مطلق دورر

قوله عليه السلام كالمهوج في القدور

بیرده کوکردیش قورو قلاده‌ی یېچ	کیم بو مضمونده اولمادی موبیچ

ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین الآیه

بیردی بیک بیر قیلندی بیشیغی تمام	تامدینه دعوتیده اولدی مقام

کلدی خون سلاده دردی ترتیبی	زیرا آکا وردی حق بو منتخبی

کلدی خون سلاده کیم دورای صفا	مصطفی در مصطفی در مصطفی

یدی قت خون آلدی دردی تمام	عالمانه بدئیتبو خون ایردی تمام

کورسکا هر بر ورقا اولدی طبق	هر بر حرف اول طبقده بر جنق

هر حرف معنیسی بر نعمت دور	بر بریده باغرمز لذت ویدور

جون که دردی بو رحمت خوانی	خونه دردی جمله خلقکه بو نبی

جون بر قیدی خوذ واردی صلا	وی آنا کیم یعیا محروم قلا

حافظ اولدر خون قینیه اوتورور	قنق اشدا دیارسه کورتور

اشلدوکه لایق اولماقی حضرتنا	بیده که سکاری کیبیدور صورتا

بیده که سکاره سا شربت اچار	اولو دوتلمش معنوی شربت اچار

طاعق لجماه سا نمک کرک	تو بر قیلب الی اتاک دمتق کرک

اشبو سوزنک تقریری اولدی تمام	بش کزاو قفاق ملا کهدی تمام

خلوت‌صان

88

خلق صانر کیم کنده وزی قرآن اقر	الاّ بیلوک کیم بوزی قرآن اوقر

قرآن بر فتحادر واوقیا ور	اوّل اوقر اول کسترور ای یاوز

اولدرور مؤمن لدوک قلا اوزی	الحمد بو لنر ورلک اوزی

دولت اتوک کیم آکا یلداش اولا	رنج ایکلدا آکه بغری یاش اولا

بابن خوشدور عاشقوک قرآنلا	سورایی کوکمیلا جانلا

کره کلمسیدی قرآن ایملی	معلوم اولمایدی بیدی بودینی بلرکه

بنسیدی جانلرا جرا بوجراغ	ظلمت اجرا جان اولیدی که ایراغ

اولجراغوک طلعتیدر کدی تاب	کم توجه اکا ایلر شنیخ شتاب

حق بزی اول سوکوددن ایرسون	دنیا آخر دغرو یلدن ایرسون

دولت فیهم الا بابن ینجم در بیان خلوت کرفتکان که کوشه اختیار نکرده وا نجاشسته و بنجم علیه ... ست کرده و زشب انشاه ... دانی ... تا نجوه بیدوکه خوا فارغ نشوهم کم خوف ... علیهان ملکه ... وز کا یدش بدانی جرق کردا ... خلوت ... اودا خوانتلا انزابیاه میکند لجوست [illegible]

ایا اولکیم خلوتا کیرمک ده کر	خلوت اجرا انفسی اولدر مر لو

قصدی لقاه رکه انزا انجا اوتش	رودز کارشغی تدن اول آرزو اولا

[illegible]

فكري فاسد كندوزندا يكاز اولا — زونكار تشنه ندن اول ازلكا اولا
يعني ده لر قوتلا اتدي سندا — حق تا طاعت قيلا بوجانن تن
كوستاره براوي خلوت قلورن — اوترور انده انه خلوت بلور
بخ خلوت كم جها توك تشويشي — داكزا اولمش بمش اكا اول كشي
كلي جاني تشويش غلبه طلو طلو — يعني خلوتده اجيم ده اول ده لو
حو خلوتده اولدر انده غلبه اولميا — انديشه اول كوكده يولى يولميا
يعني بش وقت غلبه وره ده دنياده — خلوت اننده ايچره ده اي ده
مدركم اندن قوتلا بيلوك عيان — خلوت اسي اولدرر بللو بيانه
استيد امري بش وقت اول غلبه ندر — كم بلسين بو حكايت نتيد و در
وصفاين لر شرفني ايدم تمام — كه انها سلوم اولا خلوت جفا م
كلنوك امري برسي اول غلبه توك — سلطنت حكميدر اوستيكه سلك
سلطان ده كدايلان ويت اولميا — ايدا اول الماز مع عفت اولميا
قام وله سيلنور فستمحرني — كم اولا كم الميا خطارن له بن
نم اكر لر له نه نم استيني — كمه ورحي كم يماز تشو شني
كاه عدي كاه ظلي سيلكر — حاص عام جمله ا ني فكر ايلنو ر

كاه بكار اكلور كه بجري — كلمي ور دي اقدي اور دي الاي
اشبو بزدن خالي اولمان خاص عام — بوكلاجي طپطلو در ازد مقام
بيرسي بو سوزده ورر اول غلبتوك — بوكلاجي تسبيحوك ده رخوه سنوك
بيندن ايچرو بر وقت ده ده — غلبه وادا اوك ده في غلبي لوق
اول ده في كوبده نبيده اناه ده ر عيان — هر كلا امري بحد قدن بللو بيان
سولدر دا اولكم ايش قوتني دونسا — هر بر بيوك سنت مقصود وار
كيمي خوش ده وكن ايار ايدلار — اوقيدي ورنا ر سك كوكلي قلور
كيمي صبر وض مع لسنا رضرا نه — كم بردم كدسك لك احتياز كوير ان
يا اولدي بس يصا و رمق كرك — قوميوك هم كلمني صرمق كرك
يا خستة بر بريه كيتي وار — خوش سغاقين بر بريه انه وار
كيمي شون استارز ارتا بجا — كم [illegible] صرالر نتا سني ما اول بجا
هر بريوك حاليني كدمك كرك — هر بر بيوك مقصودن ورمك كرك
هيم اكسلا بو اينق يلدا بيلا — بجلا ردوك عمر و نه ورده ري بيلا
وار ده بر عقي غلبه ده ده — سنيلده كم بر دم اكدسا برحق
باشق اوك اتكن الدن قما — تسبيح ايدن لقه مرلدن قجا

اولتوردی اول پادشاهنوڭ رحمتی — بو جهانوڭ اول جهانوڭ دولتی

کر بارهدن کمسه بهره اول ایلکه — کم ابد لایق اولا سینه رحمتا

ای کریم بزکرم سن قیل کرم — ارزکیدور سوڭ رحمتوڭ مردم بدام

داستان ششم از باب پنجم در بیان پنجم بیماری که در وجود بنی آدم مستولی شود
هر چهاری یکی مکان خود می کنند از ان سبب تندرستی نمی یابد شخص که
در سینه و علاجش نیکر فلاجرم خلاص یافت و نصیحت تمام این جواه زند
ومرا سخن حاصل شود انرا بیاد میکند چونت کجو نست

اریشدی ای سغوا دیو دعوی قلن — اولمسون کم اولا بو دعوی یلان

اوچ اولا سغوا دمک عند وکیشی — عیب اولا بیو آ دمک یقلو کیشی

خلق قویسوڭ الا تاری بای — قامیا رزق ویرن ای اونکای

خلق سکهدورن الا کم بلن ندن — تاوران اگر یومرسا ساغ بیان

ملیح دره یوق کم اتوڭ درمانی یوق — الا خلقوڭ کندو یا فرمانی یوق

مصطفا ایتدی سفر قیلاق کرک — ساغلغم بایلغی بلمق کرک

قوله علیه السلام سافروا تصحوا وتغنموا صدق رسول الله

کر بو خلق صبر و کلیسا یدی — ساغلغی استاک بجوت دپای یدی

ره موک بیس بیش بری صبر ولور — صبر و یا نجار لروک یقسا اولر

هیچ حاجت یوقکم اولا اولماز روا — هیچ درد یقلم اما یقدر دوا

الا کم اجل ارمش اولا — قامو اشدا اولکیشی قلمش اولا

یغنه ایدوق بجلم نجار وار — قامو سینوک درد بن بر چاره وار

پس بلوک صبر و لر وارد ملک — تکر نوک فضلی او کشیدور عدلک

کلدوک اول بش صبر و لقی تا بلق — کندو زکره دبری قنه یمش

یاردک صبر و لر بیلک ای یار — سغلغی استار سک قلغیل تماز

بیله ایدی مر برینوک لقی — کم بلاسین سن بو سوزدوک دلدی

برسی عقلوک دور بلز میسن — بیری کمی للدور تمار قلما رسین

برسی جاندر کم اولا رنجور اولو — نیملر جانز کم اولی رنجدن الوز

ایشید ایدی مکر برینوک رنجی نه — ناکفار ندور بولاردوک رنجنا

دردزن رنج بجه ام کرک — اول جراحتدور اما مرهم کرک

تن یا سنده چوق یارم الور — اگر درمان تا کرک جراح بلور

تنوک صبر و لغی شول دور عیان — اگر جراح دن حکیم بلدو بیان

دنکرن صبر و لغی بلدوک ندن — ایشید امدی تم بو نفسوک بجدور

نفسنی شول دم صبرولق بله خلق بلور — صبر و ... وستار از صور الکور
چون یمک ایچاک بو نفس النین ... — بن تغیرلق ... بولنده ... دور
یا ایکندن نا موافق لقمه لر — کله اولده م بدم نفسا ضرار
یا صوق قیمش اولر یا خوف هوا — طب ایچنده ایستاک اول ... داوا
نفس بلدوک امدی بو کز عقل لدر — نا ایمش انوک ... رنجینی صور
چون بیلاسین سن بو عقلوک رنجنی — بن بیلاسین ایشتو سزوک کنجنی
عقلوک اولدر رنج کم شا شر — فکر نا اولمیا سبی ایشاره و شاز
کاه اولدر کم فکر لا جوق مال بلور — ویرور اذ فکر لا میل کد آلور
کز فکر یله ایلی الور ... آجا ز — کر مقاعلده کوتروز ... یا کجا ز
اوز ندا الکان طلب امرین پیچ — بو موسلر کلی ظلمتین پیچ پیچ
بیله اولسا بس عقل رنجور الور — ایشبو رنجدن عقل صحبت بوروز
اولیا نوک صحبتی ... کم بو ... لا — عقل انوک ایشبو رنجدن ... ...
شربت عقلوک ولی قاتینده دور — ... بو کز کم کوکل رنج ... ...
بو کوکل رنجنی دفع ایلسک کرک — نا ایمش ... ... قلسک کرک
چون کوکل رنجور اولا غیغوده در — غیغوده ... ... ینه غیغو بیز

بوکوکل ...

بو کوکل صبرولق ... غیغوده ... — وای اکا کم غیغو اکا خوددور
غیغو اکلنسا کوکلده زنک اولر — زنک الیبق کوزکی یوزی تنک اولر
غفلو غیغو کوکلده اکیب ... جک — بو کوکل نجالری ویروز چک
... کم ایستاز کوکلی رنجدن قرتلا — ایدیم کم نیلیا ... اول نا قیلا
... اولولر صحبتی ایستسون — ورسون انده علم حکمت دکلسون
چون کلدن غیغو کلی سوزلا — رنج انوک سغلغا دکتوز لا
... ایرنه وک ییز ... بو حکمت نوزیه — ... کز ... المتکن کو کلدری
... نکم یغور صوی کلدا ... یغار — اولو ... ویز لوز نعمت طغار
بس کوکل رنجی بو حکمت صو ... — زیرا کم حکمت الله نوری ...
... کور ... نا ... — کوز ... آن اول انک ... نا
... ایدیم ... ... — کم ... بو ایشی قلدا ... قیلا
... نفسدن ... اولا ... — کم دوتا قول ازر ... یا ... شا ...
... اوله ندن بوجان ... — زیرا ... دن ... کلی ایز ... و ...
... ... طوق اول نفس بغلنور — الا جا نوک یول ... بغلنور
چون کناه کلوز جان قت ... ز — ... ... ایلرسیز ... حقدا کیسا ز

بوکن موک هر بیری بر طاغ اولور — جان انوک التنده بنیه صانع اولور

کر سنکا کم مسکین اولب یابیلورر — ذکر طاعتدن غذاسی کا سیلورر

بیتکم رنجور اولان سندیمان — بیکا سیلمکا رنج قماز حمار

امنی بورنجا بر اوزمان کورک — اسیتسون درکیم جان کرک

هکلور مان ندورر ایدم عیان — کم بلاسین بوباشی بللو بیان

تو بدور جان رنجا شربت بلورک — ای یار نار تو بیا رغبت قلورک

جونکه جان بو تو بدن شربت اچر — حق انوک اذن بینا … حمت بکر

هانه صحت ایله اولدم سلسوزین — کوزن اچر قرشو کورده دوست یوزین

بیاغ اولور جان … لور نجدن آرینور — هنه یقا کوزنه دوست کورنور

هم شکوردن هم انتقدن قیدار — ناکنا می وار … لر صبرا …

بو قدر سر طبه … الملا بنا — صدقیله اقرار لا الا …

کشی اولدر کم انوک اقرار وار — نیلسون سن کا کیم انکار وار

عاشقوک استاذیکه شول کشیدر — کم بوسنی جان اچینه اشیدور

سوزی وکلن کون کوزنی معنی کیدر — کاملی اول معنیله طلمتیدر

ای جلب سن دورر قلعنه قاموبله — شونکم سزدن کوکل معنی طویا

92 داستان هفتم از باب پنجم در بیان انکه نیم حسن که در جهان مستعد است وفعلی و در اعاشق است که باز زندگانی شنیده شد و الا که حسن عشق پیدا است زیرا که سر واست در ین جهان زیرا که سر واست در ین جهان زیرا حق حق تعالی عشق زخلیفه کرده او بیان میکند بچونست بچونست

الک سقایلکن کورک کیم اول ار لاله — نجاه زدی دنیایی اول پادشاه

کافلانون اور تسندن بو جهان — نجاه عدمی اشکار اول پنهان

جنت بو خلق یوغلن وار ایلدی — خون بر قدی قاموسنی طیلدی

هپسی خلق بو قدر کیم اول نعمت یمان — داکرورا هیچ کمسنی محروم قومان

ملک حوض نعمت بایق دورر — الاحوز کندویا لایق دورر

هر بر ینوک خون لایق اوزنه — هم موافق نعمتی کندوزنه

زنه کوکلن نا کر مخلوق واردی — حق خوشندن بیبوی دورر هر بری

هر بری جانبه خور وار دورر — الا بو عشق اور تدا سر ودورر

عشق بو ملکه خلیفه ایلدی — قاموسن عشق ارتق طیلدی

قوله تعالی واذ قال ربک للملائکة انی جاعل فی الارض خلیفة الآیه

انوکچون انوک بیتن وار — هر ننکسه لزتی اول طویار

ایشیتامدی ایتیم حسب نذر | کیم بلابین بو حکایت یتار [illegible]
حیی دم تقتی اولوسلاغه تلادی | ورنه حق نیج جهد بو بیعتلادی
کاه یملسن لذت الور مختصر | کاه ایشتمکدین الور طتلو خبر
کاه بیلسن خوش لطیف بچکاری | کاه بقار کوزدن کیزور کوکچکاری
کاه بیلکم حیف لار سا ال صونر | حیف ایچینه کیزلور بو بحث منار
الا اولکیم اولیا عقلی ده دور | انوک ایشی قامدین عالی ده دور
زیرکیم اول عقل کلدوک کیشی | ایشیتامدی بجا دور تحشا یشی
یحلذت دور قلدی حاق اکا | دکلار ایشبو خلقی بتعین طکا
کلدوکل امدی اید لوم خوذ ندور | کیم بلابین ایشبو حکمت بیته دور
اول زمانکیم حاق یدر تبی عقنکل | کیم جهاندن یو قدر اندن اولوقت
یوغیبی بویر کوکل اجاق طمو | عقلدین اولما چون کلدی قمو
اول زمانکیم طغنبی بو عقل اجیبی | یعنی کیم قلدور حق تحتا حبیبی
پادشاه امدن خون توقع ایلدی | شاه انکچون کیم اولدم نیلدی
یاجیبی بو تعلق طفنی اول حکیم | [illegible] اول قدیم
دوشنی جان اوکنه اورنی صلا | وای اکا کیم بوحیا محروم قیلا ولا

پس بو عالم تکری خوندور ای یار | ایشیتامدی ایدا یم خوندا انوار
جمله صورتلکیم پیاده لمشن ده دور | اول عدمدن عالما کلمشن ده دور
مدبری برکا سودر نعمت طلو | نعمتی حکمت دور اکلا ای اولو
بویغ بکن بیلدیرکیم بو عقل اینیر | نه خون اکسیلدی نا عقل اولیه سیر

[illegible] قا نعدت شراب و [illegible] بلمت

خوان عالم نعمت حکمت ده دور | اولکه خون سلادن قددندور
خون بیدی بو کز سماع استاد سماع | خوش اواز لر قلوق استر استماع
قولغین اول کا فیله نوند دوتار | ایشیدور کلمه اینا اول ساز یار
زیرکیم اول ساز دا بو بقه دور | اقضیر کرور [illegible] جرجخ اورور
ذیلکه نغمه [illegible] | اول ده ور جود ندورسن ای کو [illegible]
اول ویدی اولدی اولدور اوساز | کن فکان پس نجم معقول قالساز
چونکه ساز استاد عقل [illegible] | خوش سماع ایلد حقا [illegible]
بزده کوکل ناکه مخلوق وار ده دور | قاموسیده بو عقل یوزن اوردور
نیتکم اول مصطفی ایتدی عیان | [illegible]
کردکر سن سندی بیلا بیسین | انکیلا جانکی طوی بلا بیسین

وتشودوت عقل اولیا نوک یوزینه   دوت عقل یوزن بولار وک سوزینه
کم الاسین اول نفسدن بیلدر   بیلینلر انی بوبله بیلدر
جون عقل حق بیسین خوش بیلدی   بوکزین کرکلو یوز اعیب ایلدی
کلیدی کون دن بقدی عالم نقشینه   بلدیکم نقاش کمدور نقشینه
نقشینی قور نقاشنا حیران اولرقلور   یعنی حق دن کامینه حیران قلور
قنداکم بقسه کورر حق یوزینه   انوکچون او ندر کندوزینه

قوله تعالی فاینما تولوا فثم الله الآیه

عقله هردم کورنور قدرت یوزی   اول یوزه باقا کورر صورت کوزی
کوره لوشکم کرا سین سن دهی   بقدغک یرده کمانسز اول حقی
کوز کوده تعین عقلکا صنعین سنه   کم کرا سین صانعی اول کز کوده ن
ینه دشدی عقله بر خوش اره   وبلدی کم قوج خوش خوب او
ایدیم کم نا قلور عقل اکا میل   الکیجق اشبو سوزی طالب
مضحف اجرا صور الدوارکا فی   کم دشبدر بو نارا اول حاق نفی
صوا یوزی طبطلو جاده دورر   نه ولدشک لی لنده سن حاضره دورر
منظر عبرده دورر اول خیمه لر   خیمه اجینه نار وار دور تادر

قوله تعالی

94

قوله تعالی حور مقصورات فی الخیام الآیه

خیمه اجرا او ترب ده خوب روی لر   کم جلا بوک رحمتینه دن بولر
یوزلری نوری کنندا کرکلورک   دکمه بیز نوک بوبی نوره ابزه ورک
صوا کاغذ خیمه یا زو معنی خوب   نجبی صبرله اعقی اکا بقب
بیر عقل اول صورا یا سیران قیلور   کورر اول کو کچللری حیران قلور
اول لشیدن کم بو صحبت سلمیا   یادن انده خور غلمان بولمیا
کر انکا زسک بکا بق مصحفا   حرف اجنب معنی کور ای صفا
معنی دتم عقلدور کم ایرا سین   تا نه لذت وار دور انده کورا سین
عقلدور دی حق بتنش دور لوا شی   عاقلسک سن ده اشله ای کیشی
اولیا بختا یشیدون بو منار   وکم جاجت بو ایشا الی صنو نار
عاشق انوک قولدر کم الصالحات بلا   اشبو بتنش دور لو منار اندن کلا
جمله عمرن ذوق اجنده کا جر ا   اول ازلدن تا ابد ده ولت سورا
ای جلب سن روز قیل قل لارکا   اول ده کنز خدا نه یقسول لاز کا

داستان هشتم از باب پنجم در بیان پنج در وپنج جاه است وپنج طایفه که در
قایست ولازم است ان طایفه را باه پنج در را خدمت کنند انا بیاه میکند کچونست

قلن اولکم الفتی استادن الفلودن — وصفیتلن دکلسون بن عالده

ایدیم بیلینا اولکم نا قیلا — کم اولوردن مدام الفتی ا لا

بیلیا کم دولت اکا یار او لا — بیله کوک امن اکا ولدار او لا

قتق ولدا الفتی لا اول کیشی — کم دونا حشنود لغاه بر ار شی

اولکه بلیاز الفتی کمدا ا لا — نه بلور حشنود انده کم لا

کردولدسک کم بلاسینی دکلکل — وید وکوم سوز معنیسنی الکلغل

ایدیم حشنود لغو الفتی ندور — کم بلاسین بو حکایت بیتده ور

هرکم اول بتش قاپودن الفتی الا — شکسوزن انده جلب حشنود الا

استیه امدی هر برینوک لدنی — کم بلاسینی استبونوزوک ولاینی

بر سبی اتا بیلا انادو زر — بری اوستاده دکلی یاینه دوزر

بری احدوز بری شیخ قاپسی — اولیا کرک هر برینوک طاپوسی

بری خوهنت دوزر بللو بیان — بتش قپو بونار دورت بلکل عیانا

استیه امدی هر بورینه نه کرک — طاپوسی و قللغی نجا کرا ا ل

وصف بر برنج ایدم عیان — کم سکا معلوم اولا هوبتش مقام

هر برینه تاکرکدور بیلسین — کاه لایق قوللغی قیلا ...

کلدوک

95

کلدوک اول اتا انا قاپو سی — ایدیم نادر بولار دوک طاپوسی

بوا غد قزاتیا و ا نیا — انلرا واجب در کرم اکرام ایلیا

نا کردرسا قرشو سون قیتد میا — حکم اولا مینع فتنه قنترمیا

بر زمان اتا انا اشلار لده — اغلنی و قیزینی بسلار ... دری

اتیا اغد کرک کم یار او لا — طغرولیله دون لادلدار او لا

انا کوکلن بطلیار هیچ از مدن — انه کوکلن استیاجی در مدنده

اول کیشی هر دم بدم الفتی ا لا — بتن بلوک انده جلب حشنود الا

اول تمام اولدی بو کز لو ستار کل — جندقیق انوک دخی الفتی ال

کم جلب حشنود اولا هر دم سکا — دهت اولا یلدا شوک اکدا صفا

بید وب اوستاده الفتی ... — هم حشنود لغی و بو لسین

ایدیم قلدا قیلا دکلاری سک — دکلیوب سز معنیسین الکلا دسک

خدمت ایت استاده کاسه ... — شیلکم بر بابلا یقسول کبی

الکن انوک علمنی اولا فضول — هر نکم در علم جون قلنعث قبول

هر کم اوستاد اشکنلا قول او لا — تکری قاتینده سزی مقبول او لا

بو شریعت دیر کم اوستاد اوکر دور — دنیم ار کان نشان اوکر دور

فرض سنت بلدورر نفس عیان   دعوت ایلر طاعتا بللو بیان

قیتی نفس کم طاعتا کلماهی اول   تارتوک امری ندور بلماوی اول

بس بلوک اوستاز عالملاره دور   کم شریعت نیدو کیفی بلدودر

اویله اولسه انده کیم عشرت کرک   هم لقب ارکان هم خدمت کرک

کم طلب حشنوده اولا عیان   گر تو بلمک بو سوزی بللو بیان

طبقابله یوزکی یول املینه   اول مسوت دوشین کیر کینه

کم اخی هدهم سکا القش قیلا   هم وخی سندن طلب حشنوده اولا

اول دهی بیدی کل بوکون حضرتا   کور انوک قللیغی عجب خدمتا

انده خدمت نایمش بلمک عیان   اشید امدی نجا دور بللو بیان

اول اشکده یوزکی اورطبرغا   وار لغو کدن جق فنا اول یوق لغا

حقدن ایروق هدنکم سرمایه وار   ترک ین اور غیب قامسیوک سن ایا یار

تجرید اولغیل وار لغکدن کل دور   عقبی جان نفس کوکل تپرکین اوز

و بو یلده اشلار کیم سن یلکوز اول   سن دهی بیغامز سن انده سن سزا اول

قاموسنده محو اولیق کوز قلا   پادشاهدن اول کزا اکر سمک کلا

انوکیلا کروانه کور سیّن   اول کوکل لر مقصودنا ارا سیّن

تقرب اولدی

96

تقرب اولدی اوشن تمام اول بس قبو   بلدوکی انذ انا یمیشن قللق طپو

بیلیوبن لایق اولا قتی حقا   معلوم اولدی هیچ کما سوز مطلقا

ایش بلنیدی اشلا یسی ار کرک   بو یلی وار معنا گی سرور کرک

عاشق انوک قولیدور کم یوله ورا   حقکی سودیسه یولی اول ورا

النوک یوزی صبحون ای کریم   بزی بزدن اشماکیل ای رحیم

رحمتوکدن یار لیغا قوللاکی   دوز قلغیل سن بنا اویدوکی

داستان نهم از باب پنجم در بیان فقر سالک را وجبه آلت لازم باشد و بر مثال
اکر فقیر خدای تعالی همچون باشد ازابیات میکند بکو نعت

یا بلدوم بو منک سندن تا سکا   وقت قلا غولک بر دم اوقت بیدن

بلدرا بو سوزسکا نیمک کرک   حضرتا کیمسه نه کیمک کرک

انده وار نلر ندر املیا سینا   اکلیجک بو ایشی طولا یسین

اشید امدی ایدیم شه جیله   کیم بلاسین بو ایشی قلد اکا قیلا

برکشی کیم دوری سلطانه وار ور   بو منک دنده کله بر ته کوسترر

اول کشی بشن دور لو ایش قلسا کرک   اشید امدی ایدیم کیم نا کرک

هم دور اسلطانا نجون خدمت طپو   کیم بولا اول دوری بیرده قبو

جونکه جمله بوله بر ایجره جمع اوله   هم موافق اوله بولا یلداش اوله
جون براغی ایلدی بتمک کرک   بوکزینی بولا جقب یقمق کرک
بولمه هم کونکج زحمت دردتر اول   خوفا تکسون اولمدی مذکر بو یول
اچلغ ار توق حرای قور قوسی   یول ار بیوک میج ه کنم غیغوسی
تاکه اولی وار نج سلطان شهرنه   کندوزین ورمک کرک بولی قهره
بر قلای بر بلوبن قونمق لیشی   تا تفحص ایلیا هم بر ... اشی
دونتنوز اول سلطانوک هم بر بکینی   قومه الدن اولی یکوک اول اتا کینی
قوللق ایلد اولی بکوک کوکلی الور   شیلد کم اول بک انا حشنو ه اوله
بکلوکنه عوض قیلدها لینی   تا بلور اول بک انوک احوالینی
هیج کمسه انوکله وارمز   وارسه ه فی پادشاه حکمی قوماز
یلکوزین وارماق کرک اول طاپوغا   قاموسید جنب واردی قاپوغا
کردی الله ه کمه بر قل ره ورر   کم مطیع اولمازسا بوینی اورر
هر کیکم سنتی نوق وارمغا   ا قومازلر سرایه کیرمه
بوکزینی اول بک کما اولدی سبب   التدی سلطان اوکنه قلدی عجب
کاجوزا اول بک پرده لردن ا   زیرا کم طه طتمشیدی ا تاکینی

بدلو

جون حس

جون حقیقت کردی سلطان یوزینی   یا وقلدی قوقودن کندوزینی
سیلیاسی بر کلاجی بو ...   قلدی عاجز بیلیاسین بلیما ...
بوکزایش سلطانه قلدی حکم انوک   جانه بز جون چرخ بتتی وارا نوک
تاکه سلطان حکم لدرسا اولدرر   یا ورر خلعت ویا خوف لو لدرر
اول کشنوک نه ای وه جادسی   الا سنوکل بون اورب یلمزاسی
کر قبول قلدی کرم وی لطف انوک   تمشا کر حشم اتدی سروری حکم انوک
بری سلکم ایلدی یولی برلغن   ببی سلکم بوله بصدی الا عینه
بری سلکم واردی قدی منزلا   بیلی حو یکم مثابن کردی کونلا
بری سلکم یازسا موک حکمنه   بیلم کمسه نه اسی یوق کم ... تا
اش بو سدن لواشی کم ملوک   شرع بر کی بن ویدوم سنی الملوک
هم بو بسن لواشی اکلا ندورر   بو شریعت بو طریقت بجا دورر
معرفت هم اول حقیقت نامیش   اول لدورت علی دهی بجا میش
ایدورن کر عشقلا ه کلارسکل   ه کلیوب سوز معنیین اکلارسک
بو شریعت شولدورر کم لق لا   بیب قیل کم بلنه سفا زلفا اولا
بولی براغی الملتقدورر مطلقا   اوصنک اولما جون کبی سن سین حقا

علم طاعت هم سكا ارزق دورر   هم طلب دركامينه لايق دورر

چونكه يراقلق ايت آن اندن چوق يولا   خوش دورر كم يولده ارزق بوله لا

لاجرم كم بو يولا كيده اسين   گر كيده امر شك بو زله ندا اسينا   ات

پس طريقت اولدي يولا كتمك دورر   يولده اكلتمك اختيار ايتمك دورر

بو رياضت اولدي يولك اقارنده در   لاجرم كم يولده يتمك قانده دور

دوست دوشمانك زحمتن دخي چكرك   دون كندوز درد ومحنت يوك چكرك

ترك نجه بد اولدي انتن يوقسن دورر   يوك كتورك يولق اولوابن ده دورر

نفس حرامي دور بو يولده يقين   هم بلوك اعزنيدر دزلك كبي

بو طريقت در كه بن ايتدم سكا   يولداش اينانت يالكز كتمه اكا

معرفت ندر بكا بلكل عيان   كم بلاسين بو ايشي بلكو بيان   ماه

معرفت منزلدر انده جان اكار   طوراق ايلدر نه ناقة انده قونار

تا تفحص ايليا يتمك كرك   حضرتا كيمو كيله كيتمك كرك

اكا باسين كمدور حضرت بكا   اولدور سلطان اولكنه حاكي

اتكلمي صمق كرك بو جاه اوك   چونكه بلور سونن صيان سلطاه اونك

جاه انكله حضرتا كيدمك كرك   يعني كم سلطانه يتن كيدمك ولى
كيدمكه كرك

اولكه حضرت

98

اولكه حضرت بكلريدور شكسوز بو   اوليا در انبيا در كوريو زبو

كم اميدي بكي كمدور اي صفا   مصطفى در مصطفى در مصطفى

جانا بو ايشي بلكي معرفت   اوليا اولدي جانا او كنده معصيت

پس حقيقت تنقيد ر بلا لوم   ايشدن بلكه كرندن صورا لوم

ايشيد اميدي نجا دير آيدم عيان   كم بلاسين بو ايشي بلكو بيان   ماه

چون طلب ده كامنا يولي بلدي جان   جان اچنده قلمادي هركز كمان

كرديكم فهرسنده ران اولدي حق دورر   حاق جمالي كرده كي مطلق دورر

چون حقيقت كوزه دورا دوست يوزي   پس حقيقت دمك اولدر شكسوزنا

زيرا هيچ قلمادي شك كمان   اولدي اونده كه بو ارادي بو جان

اولدي يتدي بو كز اولدي علم دون   بر اشت كم نايمش اولدي منكدن

من لدون شند كم حكم لطار جلب   قول اچنده قلمدي هركز طلب

اولدي حكم دنا ايلدو قولي كماماز   هيچ كمسنه انده اخر اچماز نه چاره

اوليا وانبيا جز قلوبر   تا كم الله ديلكي سه اولي اوله در

لطف لصدنساد مي چوق حكم اونك   قهر ادر سا يا ذرشامدور ختم اونك

اكم بلمان بو قلدرا اولدي بلوبر   ولكن انسلار وهم حلمي قلوبر

اول ارله حکم ایدر خلوق کل — امر تقدیر ولا کن اول فالقوک

ذقلور ساحاکم اولدر مطلقا — اول ارله سیلیوم قل حقا

سیلیادت قاموسز معلوم اکا — من لدون بو سزکم اوش ویدوم عا

بولدون بن تکریلق علی ورر — شیله کم مرته ولدسه اولدورر

کندونوک شوله کندلکی علم در — رکم دیاکم عدلی ویا ظلمی در

خلوقوک اندا ای ارمز اولی — عاجز حیران نبی و هم ولی

اوش تمام ایدوک بوبنی علم تمام — کم علم در اکلینیا هم مقام

عقلومز اره وکی ید دن سیلدوک — کوچ یتی یددن سزی شرح ایلدوک

الا اول کم اولور علی ورر — بوقدر بلکدن اول عالی ور

یوزی طراق عاشقوک اولی اولیا — کم بوسز اجرادولا کن ناصطیا

سوز اچنه ارتق الکسک وار سا — دوزی وبه تکم طغرو یارسا

قاموغن اول حاق قاتینه الکسوکوز — دغوموتن یوق بیلروز الکا کویوز

ان شاء الله کم طلب عفو ایلیا — رحمتیله جمله عیوبی اوله طیلیا

واستانده ملازباب پنجم دربیان مهاجر باری تعالی امرکن واحرا وجنانک

دبنج باب بود ... بود خدا احمد و الانه یافت انرا یاقو میکنم چون ست

لم یتسک بوسز اتلغنک و فا — بن برسوزن ایدرسایدم ای صفا

اول بلا کم عقل انوک یلداشیدور — ذی بوسز اواملا اشیدو ...

ذکر صورت کوربن اندا معنی — لوی بن نقش صورتی مقعلن

حکم اجرن یول اچلین ... — لوی شول کسنا ور مطلقا

کم انوک حیوانلی مطلق دور — اول که کلدنزم حقا یولی تقدوند

وارده آخر آکا آیات دلیل — لوی قرانده اوکدی اول جلیل

قوله تعالی ولقد کرمنا بنی آدم وحملناهم فی البر والبحر الآیه

لوی اولدر بلا اندن خبر — دنیاده بتن ید ... وارور معتبر

ذکر امدی ایدیم بلو بیان — اول بشنی یره دلامدور عیان

کن ویب قدرت ولیدسیلی — اولی زمانکم پادشاه لطف ایلدی

طوغدی عالم اولدی یوک ای کوز — جن دو قندی بر بر نه کاف نون

قوله تعالی انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون الآیه

عالم انوک جیمیدر اول جاندی — اول امرکم مطلقا حقدر لوی

حضرت اولکنه یونز ور شیی — عالم اجرا سنکون در شیی

بردا دو ... اورتیا قلبی جدا — سن تکون در ملکوع امر خلدا ...

کرو حضرتدن یکا یول بلمدی   قلدی شیلد نا قلا سین بلمادی
سن چاغردی اولدم اول اوازله   نالش ایتدی حضرتا بک نازلا
ایتدی ای حق طغرو یول کستر بکا   کم دودام قرشو سنوک دیدارکه

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

ایتدی صبرلت بو ساعت قلما شتاب   تکردن اولدم اکا کلدی خطاب
یول اولا اول که موک کوکلی سکا   اندن اول یولدن کلدی سین سن بکا
چونکه اشتدی بو سوزی اول امر حاق   یدی ایندی دوشدی حضرتدن اراق
برا جینه چونکه قدری بر زمانا   معدن اولدی هر مقامدن بکا
چون بو سنک امر حاق اول معدنه   حضرته یول استادی انکه ینه
معدن الهام نهادن صنعی اول   حضرته اندن دخی بلمادی یول
ینه ایتدی اول امر کم ای الله   طغرو یول کستر بکا ای پادشاه

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

سن قلاوز له بنی طغرو یوله   کم یونم دیدارکا قرشو اوله
ینه کلدی حاقدن اکا بو خطاب   ایتدی وارغیل که اما قلما شتاب
یول اولا اول که موک کوکلی سکا   اندن اول یلدنا کلدی سین سن بکا

اسندر کر

اغیدرجک بو سوزی یندی یوکه   شیلدکم دمشیدی ینه یوکه
یعنی معدن نداء نباتا کلدی اول   کم نباتدا بوله بو کز طغرو یول
چون نباتا کلدی اول امر الاهی   بو نباتی اولدی اکا خوش تختگاه
دربتی شاخ اچدی بیراق وردی کل   چون امر بقدی نباتا کلدی کل
بو کلی لهم نهادن صنعی لو لی   کل اچنده حضرتا استادی یول
استادوکن بلمادی الهام ینه   کم ورییی پادشاه درکاهنه
سنا ایتدی ای جلیل کوستر یولوم   کم سکا قرشو اولا طغرو یولوم

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

ینه کلدی تکردن اکا خطاب   که اما وار اما اما که قلما شتاب
یول اولا اول اما موک کوکلی سکا   اندن اول یولدن کلا سین سن بکا
کورسکا حیوانلر ایلم اولدی اول   یعنی کم بلما عجمون درکاهه یول
چون ینی حیوان نباته تشمه‌دی   سمرصا بو حیوان اول امردی
دل نباتدن سه نکوت دمشیدی بو   حیوانه کلدی یسا دیندی ارقو
چونکه لذت بولدی حیواندن تمام   دوندی اول حیوان وجود نعمام
ینه لهم صنعی ان بلمدی   استدیکی اول طغرو یولی بلمادی

ینه ایردی تکریدن اکا خطاب ‌ ‌ ‌ لطف اوار آدمه قلما شتاب

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

یول اولا اول آدمه کوکلینکا ‌ ‌ ‌ انعت اول یلدن کیم سنی سن بیله

ینه اشبو سوزده عاجز قلبی اول ‌ ‌ ‌ نیلسون چون حضرتا بلمادی یول

کندوزن وردی بکزقی باینلغا ‌ ‌ ‌ یعنی استار یول بولا کوکا اغا

لطف خون ایلدی اول اوزنه ‌ ‌ ‌ کورنجا قلدی فدی کندو ینی

مقصودی دیرکاه یول بولماغون ‌ ‌ ‌ قطع کرده اکن طلمات عجون

اول امرکم حضرتا بلمادی یول ‌ ‌ ‌ لطف کلدی بوکز حیوانده او

آدم اچینکن یول اچلدی اکا ‌ ‌ ‌ یو اطغرلدی بوکز حقدن بکا

بقدی بن یولدن ازل کرتر عیانه ‌ ‌ ‌ کوردی بن یولدن ابد بللو بیانه

قسوسندن کردی بر یول واره ‌ ‌ ‌ بقدی اول یلدنا بکز کردی حق

کلدی اول بش یرده دن کچدی بکز ‌ ‌ ‌ کونلنو جان دارنه اجدی بو کز

جان اچندن چاغرور اشبو سوزی ‌ ‌ ‌ ایتدی کردی تکری کوکل کزی

حاجتی و مقصودی الدی تمام ‌ ‌ ‌ حضرت اولدی ینه اول امر مقام

لطفه سجده این اولدی حلال ‌ ‌ ‌ کم بو صورتدن بو یتشی اول وصال

101

قوله تعالی اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابلیس

اشبو سوزنا بر عقل ایدم زینه ‌ ‌ ‌ اسندی و بن بو عشقه کوکل ینه

کلدامدی نجاده ب ایدم عیان ‌ ‌ ‌ کم بلاسین بونا سز بللو بیان

چون دیدی کوکنایا بر خوش سرای ‌ ‌ ‌ او سرای تا کوره بخشول بای

صورتن الک بعقل اغنک فکرلا ‌ ‌ ‌ طاش اچی کنج بوده بیلا

چون سرای استر کم بنا ای کون ‌ ‌ ‌ کندوی ایلا بنا فهم ایپ ا

جهداو و بن کوکل امر بنای اول ‌ ‌ ‌ سن بوکن استار بلا طغرو یول

چاغرور کم طغرو یول کستر بکا ‌ ‌ ‌ تاوارام اول طغرو یلدن بن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

ایدر اول بنا سنی بن اللدوم ‌ ‌ ‌ فکر اچینه بر معلق سیل و م

اولدم اولدوکی کدم بنا سنی ‌ ‌ ‌ اول صورتنه کی ماسین سنی بنی

سنکون سینا سن منون ارمیامی ‌ ‌ ‌ بازسن بو علوها بلا کرمیا سینی

چون اشتدی اشبو سوزی اول سرای ‌ ‌ ‌ عشقی بنا دا ایراق و قلبی دای

ازدی طاشا کن بجا بو بنیادل ‌ ‌ ‌ یعنی کم انده بولا معمارا یول

نه یول بلمادی انکز مکا ‌ ‌ ‌ طاقتی اولمادی اکا ار مکا

بو ایشی طغرو یوله کستر بکا ... | کم وارام اول طغرو یولده بن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

ایتدی بنا ... | کم ... سن بکا

چون سرای الدی بو بنا سن بو | وردی بنا آنی کندو ...

کردی ماشی چون بنا بیننی خوش | اول سرای کم ایتدوم اولنی اوز

اول سرای کسور بیتدر بو سرای | کم بو بنا قلدی ... تدبیر ...

کوردی بنای ایندر بو کز ... | هیچ کانسون کرهی بو کز شکسون

آلدی بو معمار انی خوش ... | لایق اولدی اشرابن پادشاه

بیتکم معنی کم عقبی سوزلر | کم بلاسین بو ایشی قلدی قیل

قعر ودر حقدر کر یوله کستر بکا | تا وارایم اول طغرو یولده تابن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

عقل ایدر سنوک طغرو یولک | لایق کوکلدن ... کستور حالوک

بو عقلدن معنی چونکه الدی جواب | اول جوابی کندو یا کردی صواب

معنی بو کز حرف اچیندن اردی بکا | کم وارام اول طغرو یولدن بن سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم الآیه

عقل ایتدی معنیا ... | یولدش اولغیل اول نفسله اول دما

اول نفسه چون ... تا سینی سن ... | سا که خلق اندن قیلا حمله ...

اول نفسن یولی ایلیا حقدن سکا | اندن اول یلدن کلاسین سن بکا

چونکه معنی الدی عقلوک سوزنی | ... اول حرفدن باز کندوزنی

معنی ... سیلنز سزا اولدی اول | سزا اچیندن عقله بولدی طغرو یول

حرف اچیندن معنی یول بلمازدی | عقله بجوراسین بلا [illegible]

تا کلمه اولمیجه حرف حرف | اولمدی هیچ کمسه بو معنی صرف

پس بلوک کم آدمیدور کارکاه | که میدن کلمنور اول پادشاه

اول امر کم حقدن ایرلمشیدی | ایله صانکم اولدم اول مشیبی

انده اولدی اول معدنده ... | طپدی کان ایلین انوک [illegible]

... اول امر اوش بنا تا ... اولور | ... یولک بو کز وآردر حیوان اولور

اولدی حیوانه کولینی آدمی | سلطانتله دوتدی جمله عالمی

کز آدمه الحق مطلقا | ... لون وصف اولدی اول معنا

منبعی ... اولدن تمام | اولکمی حقیقته ... مقام

حکایت یولی اری وصفی ... | سزه کلدور سزلروک اصلی ...

لامياكه اولو منزلده دور | حضرتا بولق قتي محكم دور
هركيمدي ايلدو اولدي اولدي حق | كيتدي كندو دارلغي قطلدي حق
اولكه دندي كرو حيوان مكينه | صوك نفسنده سيك اولور عم الكنه
كرو حيوانه نباتا كيتدي اول | حضرتا قنده ايدار بغلنبي يول
جونا كيدو ميك ايلدي بوجانا كوكل | ره حضرت بك اذن بلما قبول
عاشقا سلدور تمنا كم جليك | كندا اولا ينا كندو يه [illegible] ليك
دنيا اول بني كرو دنكا | سرمستوين دنيدا [illegible] اكلمكا
دنياي جان كوكل عشقا اويا | كندو عشقلدنا بني ارمغين
اي خدايا طغ يلدنا ارمغين | كندو عشقلدن بني آير مغيد
رحمت ايله كلمينلر جا ينا | سن اردوب بو نلار معفو كايتا

وآنساله اول ازباب شنيم صنه ياه شرح جهت بني آدم محيكا بوصع
تاكه انا شرح جهت عارضي نه يافت وحاصل حضرت باش اندايلا تا حيكندكو

بيالهدي كوكلومه بر وصف حال | كم بو يولدا اجلوز قرب وصال
جمله دن لوا شاري اوكدنا صنكا | كي اسان ايليا بو حال سنكا
ايرسين مقصوده كابو حالده | شاه اولاسين دولت اقبالده

كم بو حالي حالتوس سنكلسو يين | نه حجاب اول كرسين صد دوست يوزينا
دكمه امدي ايديم اول حال ندن | كم بلاسين بو حكايت نينه دن
شش جهتاي بغلودن هر آيدي | اوكون حضرتا ارجن كچي
الا بو خلقوك ابي ارحن اكا | شش جهانه بغلنودن كرسكا
ناه دور اول شش جهاته بغلنو | مكه امدي ايديم بلكل ندن
اليت نسنه الت يكا يرده دور | ايديم اول يرده لك بر كور ندور
بري معدندور نباتدر هم بري | ساغ صلدور بو ايكي يرده بري
بري حيواندور بري انساه دور | اوكن صكنده هربري بر شكا دور
بري اصلوك بري فرعلغد عيا | زيب و بالا يرده لك بلكو بيانه
اشيد امدي ايديم تفصيلا | كم بلاسين بو اشي قلدن قيلا
اوله معدن دورت اول بر دونك | اوكيله بغلنودر بو ساغ بيوك
مقصود اول معدن وتمكدن نا مسّن | يعني معدن بار التون كمش
بغلنوبدر اول سوك ساغ يانكي | حضرتا ور مق قومز جا نكي
ذريا ساغ الدور جهانه كسب اي | ساغ اليله ايشلر اولر كسب اري
جون صفا التون كمش ساغنه كلور | سانه قومز حضرتا انع اولور

بن سنوک ساغ یاکفا یقه‌دن اول — ساغ تمام اولمیوب کز قلدی صول

صول یانوک چلب دوریان یقه‌دندر — دکله امدی اولدرکیم نجا دور

هم بنا نه‌دور بوسی اول یقه‌نوک — انوکچه بغلنوبدر صول یانوک

اول بنادن مقصودم نادر دیم — ارپه بغدیدر کیم ایدر سنا بیم

پس بنا نوک یک بنلادورر — انوکچون خلق ایچ انبار اودور

بغلیوبدر اول سنوک صول یانکی — حضرتا وارمغا قومز جانکی

بوکزین صوکدغی بیرده اندورر — کیم بلاسین بو حکایت نتا دور

اول یانوک حیوان دنبدر مطلقا — سانی قومز کیم وراسین اول حقا

یعنی حیواندن خلاصه یار کچی — ات قاتنده جمله حیوانوک یکی

اولده وشبد پس سنوک صول یانکی — حضرته قومز کچه وراجانکی

کلدوک انسانه بکزرنایمش — اولده حق نادر بیری قندایمش

یعنی بو انسانده مکرر ای بکوم — قلوره اوشدور بو سوزده دیلکوم

بنلر اکیسی کسندور سودورر — جانی قومز حضرته ایانع اولدر

پس سنوک بولربغلایبدر اول — ساکه ویرماز حضرتکچمگا یول

ایشید امدی نجه‌در اصلوک کوکل — سوله‌کیم انوک فرع سنسین اولکوکل

یعنی امدی کوکک دیکک مقصود نادر — دیلک ایسبو بیرده اتا آنا دور

اول کوکل ده بوحق سنسین انک — بغلیوبدر اول سنوک التونی یانک

اندا اشا سندن کجا مزسین حقا — بیرده لوکز حضرتا یچ بقا

پس سنوک انده نادخی ارمز الوک — حضرتا کیمکی یکا یوقدر یولک

قلدی بوکز یلکوز اول اوسیتی یانوک — براشت کیم یرقاسی بیمشن انوک

یربندق دیکله مقصوده نادورر — یعنی اوغن قزسکا یرده دودر

سانا قومازکیم وراسین اول حقا — شیله بلکل دوشمنوکدر مطلقا

نگری خوش ایدیبدر سوزعاینی — فاحذروهم دیبی اوقل ایتی

قوله تعالی انما اموالکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم الآیة

دشمنوکدر بو حذر ایلک دیدی — نجا یوله املیله اول یلدنا قدی

التنده جانکی اوش قیلدی — الت یکاسنه محکم بغلدی

قصد ایدرسانکیسا یقمغا — جان یقدور کیسه یقب چقمغا

کرنجا کم دکنسی بر یرده دور — الا بقسک قاموسی بر یرده دور

فقی بولاجاپنون سکایی اولی — التیسی بر کزده بنلر اول یلی

التسی بر کزه کیم ترک لقی سن — اشبو سنه کرده‌ن چقوبن کید سن

غفلتدن بو سننده لروک اغیارلغی … کم جهاندر [illegible] لغی هم وارلغی
وارلغی هم یوقلغی بر قد دورر … حالکریق کم بلاسین نه دورر
حیف دلی پرده ارده بنده دورر … پرده لو کوز دوست یوزن نجا کورر
امدی سن بنده بر ایش قلماق کرک … شش جهتدن ایدوب یول بلماق کرک
زیرا الله شش جهاته کرمدی … شش جهتده کمسه انی [illegible]مدی
شش جهتدن ایدوب بر یول ورده ق … اول یولا کیرکم بوله سین اول حق
امدی چون بو یوله دورر نغد کرک … اول یکا سز یکیا کیتمک کرک

قوله تعالى كانها كوكب دري يوقد من شجرة مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية

کم ایراسین اول یقادن تکریا … اندن اولا جمله اشیوک [illegible]
ساغ صول فوق تحت پیش پس … یوقدر انده نادر اول یول [illegible]
کور کوکل قوشلر دن [illegible] اتوک … تکریا طغرو یلوک اولدر سنوک
بر کوکل وار کیم اولمش [illegible] … نه حجاب اولده دوست کورور مطلقا
بر کوکل وار کیم انکا ارمش دورر … یعنی کیم اول کوره یه کرمش دورر
یا کوکل اول حضرته ارمش کرک … یا ارانه کندوزنه [illegible]مش کرک
امدی کل سن ارد کل بر حالکی … حال اچنده نجه در کور یولکی

کر اولمیه سن ساجعا کوکلوک بتون … غم یا اول شش جهاتوک بند چون
بر کوکلدن دوستلق ایله دمدن … با قدوب دوست یوزنه کوز ایمدن
بو نا کر کوکلوک کا ارمازسا … یا انی کوکول کزیجی کرمازسا
کوکلکه ویره کا کوکل ور یوزنه … طپراق ایله یوز یره اول ارانه
اندن
اول کلمه ده مقصودکا ایرا سین … اول کوکلدن دوست یوزن کوراسین
کز کواولا اول کوکل بعقتنه اکا … کورنه اول کز کوده [illegible] الله سکا
کورسین انی عیانا اندر عیاده … قالسین اول رحمت ایچره جاویدانه
بو طریق عاشقوک اولکیمیا … کم بو سزی جانا اچنده کیمیا
کبر کبه اولمیا اول [illegible] … ا سنبو سزی جان اچنده ایشیده
ای کدیم سن [illegible] قلبک قامیا وصف … کم قویا کبر کنی عشقه [illegible]

داستان دوم از باب ششم در بیان شش جهت [illegible] که مرجب یکی جیز الام
[illegible] دایکی جیز مسیر شرا و جبرئیل [illegible] منفع [illegible] اباه سکنه

وصف حالی ایدام سکا ای یول اری چوحت کم بلاسین نجادر بو یول اری

ایدسادم یول ارینوک وصفنی … ایله کم قیلدی قیلا سز اصلنی
یول ارندن اولیادر مقصودم … اولیادن دکلدر نادر مقصودم

اولیا کوکلنده حق جوهر قدری　　شویله ویررلر قیمتی کوهر قوی
کندو یچون ایذکه خازن ایلدی　　برابرشت کم انکله نیلدی نیکلدی
الت یولوک اوزره یولنده تمام　　اولیانوک کوکلنده ویرر مقام
ساغ صول پیش پس هم فوق تحت　　شول ارلره اول کوکلده ویرر جهت
شرح بدن اول کمکولر یولکلر　　اول ملامتدن کوکل انشدلا قلور
بز یکادن کوکلر رحمت کلور　　پس یکادن مطلقا رحمت کلور
ایدوان کر عشقله کلاریسک　　قلیبوب سز معنیده آکلارسک
ساغ یکاسندن ملامتلر کلور　　اول ملامتدن کوکل انشدا قلور
صول یکاسندن مشقتلر بتار　　اول مشقتدن کوکل برزلر ایتار
ایلنیدن هم مذلتلر ایدار　　عشق اندن بو کوکل تختنی ایدار
اشاغادن قدم همت قیلار　　اندن ماکب کوکل کنجن قوپار
یقاردن رحمت ایناردر مدد　　اولده ویر تختنی بو کوکلوک ارمده
کلدور اولکم اکا آفات ارمدی　　کوکلنی حق حضرتندن ارمدی
امدی بو بش آفاتا قلقانا کرک　　شندکم درودور اکا درمانا کرک
یخسا بو کوکلی ملالک ایلدی یقار　　اول سببدن یولی اری یلدن چقار

کلدول

106

کلدوک امدی یولی اریتوکی حالینه　　برابرشت کم دیرلکی و حالینه
مرشیدوک طغرو مریدکه یاره ویر　　طغرودر مرمر بیلوک اغیاره دور
مرشد ایچون نعمت الکسوک اولیا　　یولی اجینده منبع ملامت کلمیا
ساغ یکاده ویرن مرید بن ای کیشی　　مطلقا دفع ملامتدور ایشی
ساغ تمام اولدی بکز کیچ صول یکا　　کوز مریدوک قنقسیدور اول یکا
تنق آفات قلقانیدور اول مرتد　　رشید امدی ایدیم علمی اوقی
اول مریدلر صول یکا بقتیدی　　مرشید انک خدمتا دوتمیدی
اول مشقت قلقانی بیلدردور　　اول مریدلر مرشیدا اکی یاره دور
کر مرید کم خدمت ایتمکدور ایشی　　اول مشقت قلقانی دور اول کیشی
دورلب مرشیدلا دردی تمام　　دورت یانینده مرشیدوک دوتدی مقام
دفع لر بو درت صف اول درت قتی　　دعو بیسا مرشید ... ته
مرشیدوک طغرو مرید قلقاندور　　طغرو اولمازسا بیلوک دشمندر
الا کندو دیرلکی طغرو کرک　　کندوزینه حقه لایق خو کرک
قاموسیله ساغ اولاجون دیرلکی　　دفع اولا انکله محنت ستره لکی
مرشیدا اول محنت ایدوق ارمیا　　کوکلی باغنه مدکز افت اورمیا

قلبی اوستونه یاپی بوکن مرشیدک … دکلور اندن دخی بر ارشیدوک
اول یکاده ن درت مدن دولت کلور … حضرتندن آغا لیغوک رحمت کلور
جانه اوزن مرشیدوک هم شوق انار … هم صفا و هم وفا ذوق انار
جانه انوک معرفت اسی اولور … جمله اشی اندنا کرو آصی اولور
سن بلوک بر یکادر دولت یلی … اول یانه احوق اولن اولدی ولی
کرسکا دلمسلم قیلر دعا … الکتورر یونی ایلر کوکا
استیانلر بوقان و قلبی طلب … یوقدوده نا یوقدر و هم اول عجب
ای عاشق سن یوزر که دونتدر قا … ایرغز فاندور اول قالر بقا
سندن جهانوک شرح اوش اولدی تمام … معلوم اولدی نامیش اول شنه مقام
اشن بلندی اذکرکم یول ورا … حق کی سودی سایلی اول ورا
ای خدایا توفیقوک ایر معینک … دنیا آخر طغرو یلدن ار معینک

داستان سوم از باب ششم در بیان مجهور جمیع بزی را ارشد جذی است درین عالم که هر جیزنی مجهور شد از شش جیزان بهانه باشد ان ابیات

یناید معنی سزنی کلمی ولا … میکند چون نست شرح تقریر بیان قلدن قیلا
هم علم در هم جنت هم رسول سوزی … بر اشتم نا قلور اول تکر سوزی

کرنام

کر نجا قایم دور انوک دور ده … نجاطلنده دوز جهانده خلقی
امر نابق کم نجا حاکم دورور … خلقی کورکم نجا محکوم دورور
نلسونا جون امر اللّه قاموا اشن … قاموا عالم اندن الور پرورش
دنیا کم امر یلعرش ده کل … کندو حالنده قرودر یانن دکل
اشبو سزوک معنیسن آیدم سکا … دوت قلاغوک بر دم اوخت بندیکا
کم بلاسین تینه مقصود نامش … دکله ایمدی آیدیم نجا یمش
الت سنیلر بتار یردن نبات … بو نبات اول الت دن دوتر ثبات
کر بری اول الیدن الکسوک اولا … هیچ سنه کلماز اندن حاصلا
استیدا اول الت ندر آیدم عیانا … کم بلاسین بو اشی بلو بیان
بر سی شولکی اکن کستیدور … کم که بو اکنجک انوک ا ستیدر
بیری تخم دانه در کم اول صحن … جون بتر قدی بتر کرو بچه
بری طپراق در که دانه بکلنور … بتار اول طپراق اچنده کوکلنر
بری صو در کم نبات اندن بتار … هم بیری دور دشمنی هم تر دوتار
بری کونش در اکا تابشن ورور … تابشله کرنه بخشا بیشن ورور
برسی حق امر در کم اولدورور … خلقی هم اول در کرور اول اولدرر

کر برسی اکسوک اولا اول التدنا | باشرمازسننه یوزبک جهد ایله آن
اکسوک اولسا انا اولر ایدم عیانا | تا | دکله امدی ایده‌یم بللو بیانا
کر اکنجی اولمازسا کشم اکا | رنج چکیب شول قاتی ییدیکم سکا
ولده انکی تخم یتدر نیدا انده | ناکاه اوله نه کتوره ای دده
بوکزین بلدی تخم طپراق کرک | تخم هم اول طپراغا سچمق کرک
طپراق اولدی صو کرک بتدا | کر صو اولمازسا اکنم بترا
صو دخی اولدی باز لن کرمدی | بتمدی اولدی ولی بارو زمی
کون دخی کردی باز حکم الله | یازی قلمازسا قمو اولدی تباه
بین جلب امریله قایم هر مقام | امرلا اولمش دور هر ایش تمام
هربنا کم اولی امریله ایش اولر | شول نفس ده قوپ یکی یاش اولر
بو مثل در کم دیدوم بربر سکا | دکله امدی معنیسنی ایدم سکا
نایه بکزر اشبو سز معنیسی نه | اچ کوکل کوزین معنی سنی سنه
جن بقا هر سنده کوکل کزی | کوز نوکله انده اول معنی یوزی
بو مشایخ شول اکنجیلر کبی | اکا بکزر جمله درلو تن یتیبی
الت سنیلد بتار تا مو اشی | نادر اول الت بدن اکمه ای کشی

بیجی لندو کم اشولی اشتارر دور | بو مشایخ دیمک انوک کبیدور
اولی اکنجی یعنی کم کندو دور | معنی اکمک هر دم اکا خود دور
بیری قرانده کم هر دم ساچلور | بنجه نعمت بتار انده اچلور
یعنی کم تخم ازلدر اولی یارر | شکسوز اول تخم ابد انده بتار
بیری مؤمن کوکلیدور طپراق کبی | علم اکمک هر دم انوک منصبی
یعنی کم طپراق کبی الجاق دور | طاش کبی قاتی دکل یمشق دور
بیری حکمت در کوکل ازره یغار | اول یغمجق کوز کوکلدن ناطغار
یعنی کم حکمت کوکل یغموری در | دیری دوتا کوکلی نوری در

وقال علیه السلام ان الله تعالی یحیی القلب المیت بنور الحکمة الی آخره

بیری عشق در بو کوکل اول بتورر | درلو علم انده بتار هم یشارر
یعنی کونش کبی کم اول بتورر | بتردر هم جمله حاصل بشورر
بیری دولت کم دورر کم اول ... | انوک الینده بو قامو بت ورشن
یعنی کم اول امر حقدور مطلقا | حاکم اولدر کر بیا و کر یقا
کر بیری بولنمزسا اکسوک اولا | اشبو درت بشک یلی باطل قلا
نتاکم ایتدوم اکنجی ها لبنی | شو کا نبت دوت بو درت ویش یلی

کرمشایخ اولمسا یولی کم اچا　　حق قلیچن اوربن ایلک کم اچا
بو کزین وار مشایخ نیلیا　　علم اولماز سا کیا نا سیلیا
علم وار بکز بلماز دکر کیشی　　ایلا اولسا بنه قالوسر اشی
کیشی بلدی علم سا جدی اوسته　　حلمت اولماز سا بلک بقاز بنه
حلمق وار بوکزین عشق ارمدی　　اول کوکل تجاسی باز ورمدی
عشق دخی اردی بکزه دولت کرک　　کرمکا بو اشلری قدرت کرک
دولت اولماز سا قومز اول دور　　عاجزی بجان قلمش قل دورر
دینی اشبو اشلر قایم دوتار　　هم عمارت هم دخی دایم دوتار
ایتدوم اخر بر سنوک لدینی　　بینا ایدم کم بلاسین دادینی
هم مشایخ هم علم هم دکلیا نا　　حکمت هم عشق هم دولت عیانا
اشبو الت سندن دینا ورنی　　دینا اچنه بر دکلدور بربری
نیا کم اول التی سندن یالی　　هم دیسی بر دکر ورای دالی
هم اکینجی هم تخم هم خوش دراق　　هم صو دورر هم کونش هم امرحاق
دنیانی بنکر دورر دایم قوتانا　　دو نیا املی دنیه قایم دوتانا
بو اکنجی دنیا کورن ندورر　　اول مشایخ دنیا اچنه شیلدر

بو اکنجی دنیا تدبیر دورار　　اول مشایخ معنی حلکنی بزار
بن مشایخ معنی اکر جانلرا　　جانه فدی قلماق روا در انلرا
اول مشایخلر کم کلدی دنیایه　　بر کور اخر نیا کلدیلر بنیا
هر بریسی الدی علم معرفت　　اشبو اکنده بتار اول مغفرت
لذت زکلدن بلرد کم اکار　　اکن دمز کم کوکلر ار دورر
تنق کوکل کم انه بلمش اولا　　عیبودا ازله ولمش اولا
دم بدم عاشق تمنا قلدغی　　جانی ترک ایلیو بن الدغی
اول اولولر کوکلی بلدشلغی دور　　حقی هم عشق قولر اشلغی دور
ای خدایا طغو یلدن ارمغن　　اول اولولر دن بنیکا ایر مغن

داستان چهارم از باب ششم در بیان شش کس از انبیا بزرگ بود آنکه
کرمکار درز روز مقوات زیرا که لطف در خوراست والله روز بروز

هرکم اول حاق عشقنه ورمی کوکل　　ناکه حقدن کلدسا قلبی قبول
قهر لطف هر نکم کلدی اکا　　قاموسینی نوش ایلدی اوکده صفا
بیچ حضرتن یوزن دوندرمدی　　ایله کم بعضسینی کوز ارمدی
عروطدی هر نکم کلدی بیسا　　یلز شاه ابکلر نا قلدی بسا

بیك منت دوتی کندو جانینا — آندن آن آردی دده و ینوك دخی زمانا
طانوق ایدم بو سنا ایستارسڭ — دکلیوبن سز معنی اکلاریسڭ
کرچه‌لایوك دوستارینا قلدی بلار — دوستلوق ایچره برابر نه بیلورلار
نجه‌سنا کر دونبلار اشلاری نه — کرچه کلدی واقعه باشلاری‌نه
اول چلایوك دوستاری خوشچون قورر — نجا ایدم کم حسابه یقدور
بر چنوك الاکر و صفینی — دیوبن کم بیلاسن سز اصلینی
ایدوغن اننك قیاسن ایلیاین — اوکلره جانی طیلا یینا
کلدوك امدی مقصوده بن — کم بلاسین بو حکایت نلیدور
الت بیعیر بر سن سیلدی — دیبی بر کونجوده که ایلدی
سکله حقنی ذونی اول املا — کعد بلشمك نامیش الله ملا
ایشیدن اول آنی ایلسنلر که نه — کم بلاسین اشبو سوزلرکه دلکه
بری ابراهیم لطفی کم اردی آنه — ایتدی بر بینه کتدی ای الاه
شوله کی کم نمرود اوده اورتدی — اوده قتدده منجلق قرشیدی
نمرود اودی طلمشیدی بیزی — دوتندن طولمشیدی کوکده یری
یاز اوده یالکندن بو مهو — طیطلو اولمشیدی طاغ او و

اوله اوده اتمشیدی نمرود بنی — قنده کوردم بن دخی بن شوله کنی
صوره لرکم یا خلیل الله وکیل — نجیدی حالوك اولدم سیلکل
ویردم اولدم بکا حوا جیدی — پادشاه نوری باشمه تاجیدی
جله پرده کتدولر اول چلب — کوزمه کرنو دوردی بو حجاب
قنده بولم اولدی بن بر بینه — کم بنم شیله اولوك دیذاری نه
بر دخی اه لطفی اسماعیل لطفی — اه لطفدن اولدی نادره دیدی
دم بدم ایدوردی کم آه آه — شوله کی قنده کوردم ای پادشاه
کم سنکیون جان تن قربان بدی — ال ایاق بغلو سکا قربان بدی
بوغزمه جالنوردی تیز بچاق — بر دخی قنده کوردم شونی ای حق
صوردیلر اول دمده نا حلنیدوك — نه بیلی ذکر وك ونه قلدی ایدوك
دیدی کم معراجدی اول کون بکا — جان کوکل ورمشیدی حقدن بکا
حضرتا زمشیدم منج شکسوزینه — کوزلرم کونه دونردی دوست یوزینه
قنده بولم اولدی بن بر ... — کم حجاب سوز شیله کوردم بن حقی
بر دخی کیمدی اول اه ایلین — اه اچنده زاری قیلب سیلین
یوسف لطفی کم دیدی آه ای چلب — بن کوردی شوله کوردم ای عجب

کم یلنجق دشمشیدوم قویا   کیدردم قیو دبنده صو یا

قوله والقفه في عجائب المجيب الا ايه الله

نه انام بیلردي حالوم نه اتام   کم بلا قنده دشم قنده یتام

الا ایاغ باش اوزه لمشیدي   ایشبو ور لق جمله محوا ولمشیدي

کل یاوي قولمشیدوم بن نبي   قنده کوردم بر دخي بن اول کبي

صوزده لر اول دمده حالوك نا ریجي   نه عجاب اول دوست یزین کرمشیدم

قنده بولام اول دخي بن برده في   کم عجابسوز کوردایدم اول حق

بر دخي کیمدي کم اول اوردي اه   یونس لقي ایتدي اه اي پادشاه

بر ینا بن شول کبي قنده اکوردم   یا انوك کبي دمه قنده ار دا

کم عنافقله بني دوتمشید ي   بغلیوبن داکزا اتمشید ي

یوتدي بالق داکز اچنده ابني   قنده کوردم بر ینا بن شول کبي

صوزده لارنه حالدا ایدوك انده کا   کم الیجق لقا ارسیني سنبه سن

دیدي کم اول دوست بغله یاردي   دوت کندوز کورت کوم ویداریني

بن انوك کبي دمه قنده ار ام   کم عجاب کیبه بقم دوست کدام

بر دخي اول اه لقن ایوب لقي   کم تغیر لق اکا منسو بیدي

ایتدي لقا اي پادشاه ایجامیم   بر ینا بن شول کبي کرا مبتیم

کم تنوم قیناردي طپطلو قورت   قنده سایلماز دم دوداسي یرت

بمشیقي اني اول حیت لو بنوم   شو کم قلمشیدي کتمدي تنم

شول کبي کم استقامتقا یرفي   بو یتو مدن اول یکا یکا یرفي

بو تنوم قلبر کب اولمشیدي   نه دردي بللو نا اولمشیدي

بر دخي بن شول کبي قندا بولم   انجلابن شاد اولیب قنده اکلم

صوزدولار انده بجنیي درلکوك   کیموکلر بیز کبیدي بر لکو ك

دیدي کم الله بغله یار دي   دوتا کندوز بقدوغم ویناردي

بر دخي بن اول دمه قندا ایدام   خیرجیسیدي کم موسی اه اي پادشاه

قندا ارم بن ینا بر شول دمه   کم ملامت اولمشیدي عالمه

درلو بدلوا ولدوزلردي بني   قنده بولام بر دخي بن شولي دخي

کافر الیفه بیالستن یدو قومه   کم عدا ابدالم ملامتده ایدوم

صوزده لر کم اول حالوك نیسي سنك   کم مسنوك لب عدا بد یدي تنوم

قیجي کم قرتمشده اول ابن لقي   قنده بقسم کردوکم اول شامیني

اولکي قنده بولام بن برده في   کم کوردام شیله عجابسوز اول حق

اشبو آلت کیشینینک حالی بیسیکا مطلق طاقتی بیتار اکدن چیکا

کم جلا بولکی دوستلری ناقابل لار ابتلادین بیچ رحمت بولدی لار

پس بلوکیم قهر اچینده لطف وار شونی بلن قلبی قهری اختیار

انونکچون صبرلار لر هر ایشا هر نیکم اولورسا دیمز بو نیشا

اشبو دردلیکده دور اول حقارنه یولی بیله واردی اول کرتقا ارانه

عاشق کرسه دوری یلدا بتسه شکر اچینده اول یجا حالدا یتسه

کم اولاسین اول ارنلار بیلا ان شا الله کم جلب دوزن قیلا

یلداش ایلکه بزنی طغرو یاتی یلا عاقبت شاد ایلکی دیدارلا

داستانه نهم از باب ششم در بیان حال شخص کمنزد او حاضر شود

حالت آن حال از مرگ سخت است بر هیچ کسی واقع شده است

بر عجایب وصف حال ایدم سکا از بیان مسکین بگوید دوت قلاغونک برم بنکا

کز جلا بولک حلقیم نا قلوب خلق اچینده دیکلرنا ایستکر اولوب

کوزینه حاللار سوزی نور خلق اوسته خوبی دشمنا وخوبی دوستلارینه

خاص عامه دنیا ایوق اعتبار قنقسیکه بیار وکه یقا مسار کیمیکه

بو صورت حالینه جمله بردور زیرا بو حکمی سونکا تقدیر دور

اولکی

اولوکی جمله فی ماندو اکا نا کرا اولو دنیه بر بقسکا

کونکلکا کم بای کم یقسول دور کیم یاکو دورکی اکا قول دور

کیمسی خوش بیرا چار اوینار کولر کم دون کندر مدینا رحمت چکر

هم لطف شاد و غم دنیا ده هیچ صورت ور یکم از ناز ایده

هر بیری حال وحال نیچه ایزار خالقیک حکمی دی خلقا سرر

الا بری حکمی وار دور خالقیک کیم کچوتا کلی ادر بو مخلوقک

اول حکم لار شیلا دشوار ایش دور کم اولدینا اول قیتی تشویش دور

الت دور لو خلقا کم بشدور بولار التی الت یکا طو تشدور بولا

بکسون الله جمله قل لدی کمیا کوستردی مسون اولها لری

دنیا ایچره الت حالده الت ایش جمله دوشوار ایسه نا اول دشوارتی

دیکله امدی هر بری ایدم عیان کم بلاسین بو ایشی بلو بیان

برسی اغزار طفل اغلنلرا بیرسی بلند یکت او لنلرا

برسی حضر یک اوختنه اول بیری هم کم غریب لقده کوز

بیری اغزار منصب ایستی بکلرا بیری هم شول کیم سوی دوستلرا

اشبو الت دور لو ایش صعب ایش دور بیلوکا اولدینا قیتی تشویش دور

یازنه کوسترمسون بنی کیمسیه — دوشمه دوشمانه و تحصول باته
ایشیده امدی ایدیم اول ایشلری — اول اولمدنا قاپیه اق تشو شلدی
هر بر یوک شهرجی ایدیم عیانه — ایشیده امدی نجا و ده بلالو باده
اول اول بر کم طفل لقده دورر — ایدم اذبر ایشت کم نا و دور
شلدور اولکم آتا و انا اولا — بواغب قرطفلک طعلکن اوکسوزلا
بکلورسا اکا قوشوب برا ور — کوزلرینه درمدنا یاشن طردر
یالیکجاه سوز سوزده کک — سیلیجک کسنه قلماز قبول
مبیح اکا شفقت قلور کمانه یوق — یجه دریسک کینلی و ده دجوق
حقدنا ایدوق جسمی یوقدور دنیاده — اول یتیم حالی بو دور ای ده ده
بس بلوک کم اول اولمدنا قاپیه حال — رکم طفل لقده یتیم اولا عیان
اول بری ایش کم یکتلکده کور — شوله اولدور کم اول جوانه مکدور
الکسن ایدر ارجلب خلقی اکا — بولماز اول درماته ایستاره دور
ایش یاریه چوره اوترمش اولور — اوره یده انه حق خلقی الور
قلماز اننه جنبش نطق نفس — الا قالور حسرت عشق مهوس
ای نجا شاذی قلن غمناک اولور — ای نجا جوق ارزو لرکم خاک اولور

عمنا

ای نجا

ای نجا ازدها لر بصدی اجال — ای نجا لرعمر نه کسدی اجال
هر کم کلدی دنیایه خوف کیدیسن — اول شرابه جمله مخلوق دادوسن
الا بیلور کم یکتلکده اولن — اول دورر بو دنیاده محروم قلن
بس حقیقت بو یکتلکده الوم — بک کز اولمکدن قاتیدر ای اولوم
اول تمام اولدی بکز کمن پیرلکا — بک بر اول برلکده کچان درلکا
نجه دور انده اکر اول قاتی ایش — دکله امدی اولدخی نجا یمش
شلدور اولکم برلک وقتنده کیشی — صورتنا ضعف ارا قالا ایشی
دنیالکی قلمیه تحصول اولا — اول سببدن قاپولاره قول اولا
ارده کیجا کیسا کون کلیار — کندو ورسا خلق سلامن المیا
توج یقسول اولا اولدور ایشی — اولسه یکدور ایله اولنجا کیشی
اولدخی بیتدی بکز کک غربته — لوکک امدی غربت اجرا حال بنه
جون کیشی بیر دان ایدو دشا — اندن ایدو یکن صبحو دوشا
بلیا اول یر ورور بن یاتسی — به نوا اور نسنتی یوق صاتسی
دو کم حسرت یاشنی ارتا کجا — کمسه کالب صحیا حالو که

نجه

نه قرنداش وارنه آتا نه آناوار — قنده ورسا ایدکلکجا نه وار

کلمیا قلغان اچینه زار زار ار … اینه قاني ایتشم اوتم قاني یار

قاینکه باشم بغلا یینی … اولوسم اوسما اغلاییین

قاني بوعمنه گرگدي یار بکا … بوغیلق حالین ایدیدوم اکا

غربت اچرا اسیرلق شیله اولر … قامو بیرگن اولسه اول بیگ کز اولر

سیرلق غربت سن تگری حق … بیگ کز ادلکدنه قتیه دور گی قاني

اول دخی بیتي بو کز کل بکلکا … بیر نظر قیل بکلک اچرا بکلکا

اول مقامنه اول اولمسنه قاره انی … ایشید امدي اولدخي بیجا یمشنه

شلدور اولکم بک کیشي معزول اولا … کر و کندو قوللا ری بینا قول اولا

ناکه دوستي وار ده دشمان اولا … اولکه شکر ایده دي مب قان اولا

هیچ کمسنه ده کلمیا سوزینه … دوستلری خلق جمله اندن یوزینه

شهکه دولت قمو گزدنا چیقا … کره شن گر دون نکم یبدي یقا

خلق قاتنده قلمیا هیچ حرمتي … حق قاتنده خوض یو عندي قیمتي

دنیاده اخرت اکسي بیله … معزول اولماق جملتنده ن یقلا

ایله اولسا اولملک اندا ایکی اولر … زیره منصب ده ن دوشن هرکونه اولر

بس بلوکم منصبنده ن ایو لان … اول دوزن دیر بکی بک کز اولان

اول تمام اولنیجي بکز دوستلیني کور … انده دیدیکن نادرنبر ایدصور

بیش قاتنده دور اولمدن اول دوه … ایشید امدي بجا دور علمي اوقو

شولدور اولکم سوکلو دوستلر اولا … اکسوز بیه اول بر بیرندنا ایو لا

بر بیرنه کرمیا ار تا کجا … بلمیا نه ایشه دور حالي بجا

فرقت اوه بیندن یوا کي باشي اولا … اکسوز بیه اول بز بیرندن ایو لا

اه لاکک دونه کوکه دوتني … زار سي اکسلمیا دوني کني

نالنت کوکلني اکلا میا … قنده سنه هیچ قرار ایلامیا

الا دوتا کونه حسرت اول یار اولا … اندن ایدو خلق اکا اغیار اولا

ای بجا شافي قلیه دوشدي بکا … زاري قیلوب اه اهار دمدن دمه

بلاو بیلوکل دنیاده اول صحره ده … بر عدا بدور کم اولمدن کي قاده

زیني اولملک دنیاده بر کز اولر … زلا یانده نا ایو لن هرکونه اولر

بس بلوبکم یار فراقه دنیاده … بیک کز اولمکدن قتی دور ای دده

هرکمکا اغر ارسا بیلکل عیانه … تکر توکل حشري دور نا بلو بیانه

کمسیا کوستر مسوني الله اه اندن … طاغ طاش کوترمیا و الله اه ني

مسکین لقم اغلني سن بیگسون … بو قووده بجا صبر ایلسون

اولا اول حقدن مدد رحمت بیا	یخشا کم صبر لغا انوک حشمینه
عاشقوک حالی سفا معلوم دورر	کم بو یول اچرا بجا محکوم دورر
لا طاقت قالی صبر ایلا بیسی	قایدا دل حالنی سیلیا بیسی
ای خدایا توفیقک ایر مغیث	دنیا آخر طغرو یولدا ار مغیث

داستان ششم از باب ششم در بیان شش چیزی که دری جهان فوق العاده دیدو تضرع کرده نه و هم خدنه تعالی از شفقت که هوش صاحبت از میتراد انرا بیان میکند کچو نست کونت

هر کم اول کندوزنی مسکین کوره	حقدن اکا دمدمن رحمت ارا
هر کم شندي طبرغا کوتر لار	الکشین هر نه یسا بیتر دلار
هر کم کندو الکسو کندا بیر نه	بیلینه اول جمله خلقا کورنه
کندوزن الکسوک کرن الدي تمام	اولولر کوکلینه اول دوتدي مقام
چون یتیتي عالی اول یلاز شاه	کرکنا قلدي یوبندي اول اله
بیری کوکه دوزدی تمام معتبر	آیه کونه دوزمدن وز دی سفر
یزیدنه صولري قلدي روان	هم هواده بویلی قلدی دوان
دوزدی درلو نکله بو یر یوزنا	نقش اندانا اکر تور نقاش چین

دون یتلیدی کوکا اصعد اول	یدی اقلیموک سنوری یا لسدی اول
درلو نعمت دنیایه طلدی تمام	یعنی کم دوستلاری چون قلدی مقام
نا کروار سا آجی طتلو حسن تر	ایو یا وز قهر لطف خیر شر
قاموسي حب ارا آسته اولشیدی	بری کوکا دیدزی طولشیدی
بس بکا حق بنلارا قلدی خطاب	هم عنایت هم بشارت هم ثواب
ایتدی سیزی دوستلر یچون ایلدم	بن بلادی رحمتله طو یلا دوم
دانه سنلرکم بولان خوش کلا	اول همیشه رحمتومه طوش کلا
اول هم دوستلار اخوش کلمین	رحمتوما اولدورر طوش کلمین
الا التی سنه یورد دیدي حقا	نالیشی ایدی کندو ما لنا بقا
بقیلار حاللرنا یوق عجب	زاری قیلب آیتلرکم ای جلب
نه عجب سنه یر دوکسن بری	شیلده شوار ایلدوک حالومزی
کم بو حاللرکر مقا لایق دکل	کوربنکم قلیسر بزی قبول
اول سنوک خاص دوستلر کرن ای حبیب	محروم اولب قالیسر میوز عجب
چون بلر بیلدی حبیب ناز ایلدي	نالش ایدی زارلیا سیلدی
بار شا مدن رحمت اتنی بونلرا	کندوزنی اول کم کورن مسکینلرا

كمدور انشت كندوزنا مسكين كوراه — حضرتندن اللهوك رحمت اراان
هر كم اول كندوزيني مسكين كورا — لاجرم حقدن آكا رحمت ارا
ايديم يله بز بز عيان — كم بلاسين بواشي بللو بيان
الت سنه اولكه نالش ايده لار — زاري قلب حالو حالن ايده لار
هر بيروك وصفن ايدم سكا — وكله امدي نجادر اكدرن صده
اول زمان كم بيدوكه الدي تمام — درلوسنه دنيايه طلدي تمام
قاموسيوك اوستنه اول حق جلب — دوستلروم كلا ديو قلدي خطاب

قوله تعالى والله جعل لكم الارض بساطا لتسلكوا الآية الخ

حاضر اولوك دوستلرجون ديجك — بو خطابه شازي قلدي قاموزنك
الايرديي قارارنك اورتدا — ييرنون كوزنه ديدي اي ددا
ايتدي اي عالم لرا دولت ورن — اي قوم مسكين لروك حالن بلن
سن بيرتدوك قاموي خوش رنكله — بن وارب كيما قيلم سندنا بكله
جنكلم بوزنكوم بنم كتما يسر — دوستلروك بانه قبول اتمايسه
قرقرم بورنكله مغبون قلم — دوست بكنمايا بني محزون تلم
جون قرارنك اشبوسزي سيلدي — نالشن ايتدي حضرتنا ايلدي

يرنون بقدي كندو حالنا — زار قلب اكلدي احوالنا
كورجلبدن نه خطاب اندي اكا — اشيد امدي حكمتي بتغني طكا
كركلو بوزا ارايشن سندن دنم — قاشنه كوزن ساكنجون جان اوزنم
تنق يوزركم انده بربك واراولا — بيك كشينوك كوكلي انده زار اولا
مومني اول دوستلرا اننابن خطاب — ساكنله يازلا جمله كتاب كبي
سن بيرعيكلكه بن مسكين لروك — اكسوكن بتورجيم بو ندروك
جون جلبدن بو خطاب اندي اكا — اكسكي بتدي تمام اولدنا صفا
قاريه حق انده قلمشيدي نظر — مصحف انكه خلق اين يزر

هر كم اول كندوزني مسكين كورا — لاجرم حقدن آكا رحمت ارا

بردخي كوركيمدي زار قلن — بم نوبن كندو اكسوكن بلن
اذدخي ايديم شر حيله — هكله امدي نجادر قلدن قلم
شول غريبلق حالايدي بيرم — قامولردن كندوزيني كرفتيم كم
ايتدي لطف اسي جوهر بلاشاه — ساز قويب كيمه وارم اي الاه
سن سيني آخر قاميا دولت ورن — قامودر انده لرا فيازارن
سن يرتدوك قاموي خوش حاللا — بن نديم دنياده بو احوالا بلا

سن

بو وقتی حالم بکا فرد وک ندم ‏ ودستلروک بانی بکلمز سا ندام

کم بکا اغیار سا شاد او لمیا ‏ هیچ بنوم ایچدن اوله دله انمیا

کزی یاشی دکمیار تا بجا ‏ کمسه صورمیا کم حالوک نجا

چونکه بندن کمسه شاد اولمایسه ‏ دوستلروک بنی قبول قلمایسه

اول سنوک خاص دوستلرکدن ای جلب ‏ کرقلم محروم اولب بیدم عجب

چون غریبلق اشبو سوزی سویلدی ‏ پر نوبن حالنی عرض ایلدی

پس جلبدن خوش خطاب اندی اکا ‏ دکله امدی نجا در اوکدا اصغا

هرکیم ساور ستم قیلم غریب ‏ کزدرم الدن الا اج غریب

جمله حصمدن اذیاد ایلیم ‏ الابن دوستلق قلب شاد ایلیم

چون بنم دوستلوغی شنلن بلا ‏ دوستلرم جمله اکا راضی او لا

هم غریبلق درتمیخا هر بری ‏ خلق اجنده اولمیا دین شهوری

غربنا حق چون بو سزی سویلدی ‏ غربت استنی انی شکر ایلدی

شادی قلبی کندوحالی اوستنا ‏ طوتش اولم دیب یعنی اولحق دوستنه

اول زمان قلمشیدی انده قرار ‏ دوستلری بنه این غربت سوار

هرکیم اولکندونی مسکین کرا ‏ لاجرم حقدن اکا رحمت ارا

بودی

شرح برله ایدیم انی ده خی ‏ راشیده امدی بجدور علمنی اوقی

قهرلدی اول کم ایتدی یا جلیل ‏ بوقاموده نه کانده یاشنمی دلیل

اونده قلدوک بنی قهر جفا ‏ قلمیا هرکز بکا کمسه وفا

پس قبول قلمیا اول دوستلر بنی ‏ اولمیا بندنا یکا هرکز یونی

جونکه قهر اشبو سوزی ایتدی تمام ‏ یعنی توب مسکینلکی دوستی مقام

حق دیدی کم ای قهرسن دی مغل ‏ کندوحالوکا بقب بیز تمکل

بن سنی دوستلارما طوتش ایلیم ‏ کندوعاشقلرو ما اتش ایلیم

کم بکا دعزوجه ساید بنی ‏ سندن ایلیم بن انوک خونینی

بازسا وار سنفله طو یلیم ‏ عاشقا هردم سنی خون ایلیم

چونکه قهر اشبو سوزی بلدی عیان ‏ کندوحالنه شکر قلدی روان

قهر لاقلمشیدی حق عهد وفا ‏ دوستلر انن ور بوندجفا

هرکیم اولکندونی مسکین کرا ‏ لاجرم حقدن اکا رحمت ارا

اول تمام اولدی بوکز کور بینا ‏ نالش لدان کیمسی صوز بینا

اول زمانکم دنیای وزدی جلب ‏ قاموسنده حضرتا قلدی طلب

قلدی معلوم هر بری کحالنی ‏ دردیرلوبیرنه هربیر بنی

کوکه یدی یلدزا اوزدی مقام | یدی ده یدی اقلیمی قلدی تمام

یدی اقلیم هم انی بلمشیدی | دوسته قرشو انتظار اولمشیدی

اوزه یرندی اول ملک حجاز | نالش ایتدی حضرتا قلدی نیاز

ایتدی ای درمانسزلره دستکیری | بیر کوک سندن طلو سندن دخی

سن سین آخر کام مطلق تمام | سندن الور نعمتی هر بر مقام

قامو یاسن ورده کل خوش خلعتی | چشمه وار آغزدر لو نعمتی

بازقلدوک درلو نعمتدن فقیر | قامو بیردن اولیسارم بن حقیر

دوستلروک بانی قبولی اتمایسر | کمسنه بنده مقام دوتمایسر

اول سنوک خاص دوستلروکدن ای جلیل | کر قلم محروم اولب نیدم عجب

حق دیدی کم سن بر غنای حجاز | دوست بکا سندن قلا ناز نیاز

بن سنی دوستلارمه کعبه قلم | باکه طابنلر سکا وین سلام

هر کیم سکا یونلرسا شاد اوله | طامولیدن تنی آزاد اوله

اول حبیبم چونکه سنی یوه ایلیم | یلینه بر کز خلق سننه طوپلیم

چون حجاز ملکی بو سوزی دکلدی | حق انکله نیلیاسین اکلدی

حق اونلا انده عهد ایتمیشدی | خوش دوتم دیب بن سنی ایقیشیدی

اوکون انه قبدی مصطفی | قبله اولدی عالما اول ای صفا

هم اول کندوزی مسکین کورا | لاجرم حقدن اکا رحمت ارا

اولدجی بندی بکز کلدوک بنا | نالشلادا کمبی کندو حالنا

اذ دخی ایدایم بن بر سکا | دکله امدی نجادر الدن صکا

اول زمانکم قلبی هم عاصلق | بر یوزنده دعو قلدی تکرلق

قوشبی قرتک چقیبی کوکه التنه | الذی بر اوق اتدی الله الفنه

یعنی کم کوکه تکرسین اورما بجون | تکری بنودن دیوبن طرما بجون

اول صبرلو پادشاه کزنیلدی | شغل ساعته جبرائل امر ایلدی

ایتدی وار بالغ الی بتر کل بنه | وار دخی هم مشغول الدی وقتنه

بالغ اولدم حضرتا ناز ایلدی | نازاچنه نالش ایتدی سیلدی

قامو عالم دخی توکدن سکرادر | بوک کوننه جمله سنی ذکرادر

بن دیم بن حضرتا در دم دلیم | سن سین اکرم هم حکیم هم علیم

السوکم چوق ای جلب هم اولش | اولودر هم اولدر اولدوم اووطش

قرتودوک بنی عاصی اوقنا | کم ضشبی دنیاده اشبو قنا

نکنا ملو قولوم بن ای عجب | قامو قللرا اراسنه ای جلب

چونکه بالق بیله نالش ایلدی … بیر یوبن کندو حالن سویلدی
تکره دن اندی خطاب الدم اکا … ایتدی بین نمکل رم بن سکا
مینجق زحمن دخی کستر میم … شول بغز لمق عذابن ویرمیم
جنکه دکدی بالغا اشبو جولب … حالنه شکر ایلدی بلدی تولب
بالغی حق اننه قلمشیدی کرام … سن بحق انوکچون اولدی حرام
هم اول کندوزین مسکین کورا … لاجرم حقدن اکا رحمت ایرا
برینا کورمکدی نالش ایلین … بیر یوبن کندو حالن سویلین
ایده دخی ایدیم بر بر عیان … کم بلاسینی بو اشی بللو بیان
مثلا امتی نوح پیغمبر ارشی … اول زمانه اول خلایق تشویشی
تکره دن نوح طوفان دیلدی … جمله کفرا ملن هلاک اتکل دیدی
پادشاه قلدی قبوله انوک سوزینی … چقدی طوفان دوندی جمله یریزن
چون طلدی اول طوفاندن طاغ دره … دوردی قرق ارش صو دبدزیر
قرق کون اول صو دنیایی دوندی تمام … غرقه اواردی بای یخسول خاص عام
الا قلدی که نوحا اویدی لا زن … بر جلا بوکدی لکن طویدی لازن
کندی کفر املی قیلدی قاسی … صو ینه قلدی نوحک کامیسی

بن بجا کون یوردی شیله روان … وقت اولدیکم اوتریدی طوفان
ماه ولیله شول ساعت اول جلب … جمله طاغلرا اوستنا قلدی خطاب
ایتدی ای طغلر سزا اولسون خبر … حاضر اولک نوح کمیسیکا لیسر
تنعکزدن الهنوز اولکی … اندن اکسلمیه دوستلارمدی
هر بری ایتدی کله بنه دورا … بن بجایم اول قدم بنه اورا
اورتنه یکه جوهی طاغی زار لا … نالش ایتدی حضرته بیک نازله
قاموسین قلدوک بجا قلدوک اولو … اورته یرده بن ضعیف ایسه الو
اولکی بو مسکینا قتده کلا … قنق طاغ یجا یسا ابند قلا
محروم اولسارم بن اوش ندیم … سان قویب کیمه نالش ایدیم
دیدی حاق بیر نمکل ای جودی سن … بنق آخر قامیا دولت ویران
جونکه سن کندوزی کوردک ضعیف … بن قلم نوح کامیسن سکا حریف
اشرم بن قام طاغلردن ای ذی … عاقبت منزل قلم اکا سنی
تا ابد سن اولمیده قالسین … اول سببدن خوشی زیارت الایین
جوکه لا حق انه عهد ایتمیشدی … اکا اشبو سوزلری ایتمشیدی
انکچون انده دجی اولکی … وار انده بنجه یوزنبک لهی

هر کیم اول کندوزنی مسکین کورا / لاجرم حقدین انکا رحمت ارا

هر کیم اول کندوزنی مسکین کورا / لاجرم حقدین انکا رحمت ارا

داستان هفتم از باب ششم در بیان شش کسی عجب کرده در جهان از این عجب هلاک شدند و ناچیز بوده اند ابیات میکنند کچو نست

هر کیم اول کندوزنی عجب ایلایا / کندو حالین یکلیوب نی سیلایا

عاقبت الله انی قیلدی حبیب / تا ابد اول حالیلا قیلدی ذلیل

هر کیم کندو ازینی دوتدی منجا / دولتی اولدی خراب اوجه گا اوجا

هر کیم بقدی حالینا بنوا ایدی / رحمتینده حق انی محروم قیلدی

انده کیم معنی اولا دعوسی یوق / قنده کیم دعوی اولا معنیسی یوق

معنی و دعویله یورآش دکل / معنی املیین پادشا قیلدی قبول

دعوی اولدی کیم انوک کبری الا / کبر لا یورآش اولب دعوی قیلا

اول حقیر اولا کرک کیم عاقبت / انکا نه دنیا اولا نه آخرت

طانغ آیدم بو سزا دکلا دیک / دکلیوب سز معنیسی انکلا دیک

الت سنده دنیاده عجب ایلایی / عجبله هر بیری بیر سوز سیلایه

بیرسی ابلیس ایدی اول کبر ایلین / کبر اچینده دعوی قیلب سیلین

کبراچی

کبر اچون عزا اولدی حالینا / بیلدیکیم نه کلیسه یوزلینه

ویردی دنیا آخرت ملکوم ودور / اشبو ملکی بندین آلن کمدور

شیله مطلق حاکم بیچ هوا اشا / کیم کیمه حکومه ایتمز بو نشا

نه دلرسم ایشلارم حکوم کجار / با وز الله بیز لکندین کیم سچر

چونکه ابلیس اشبو کبری ایلدی / کندوکو کمسنه بوسزی سیلدی

عرش ایاغنده شولق دم اول احد / یازدی لعنت نشتة سینی تا ابد

کوردی عزازیل بو نقشی اوقدی / جمله کوک املی مقابل اوقدی

بونلرا کوستردی اول نقشی عیانا / ایتدی بیلوک ای قوم بلو بیانا

برکشی سزدن کرک لعنت اولا / رحمتیندن تنکری نوک محروم قلا

غافل اولمک سیز بو ایشدن زنهار / پادشاه نوک کزلوچوق ایشلاری وار

قالدی اول سز بیر قرار بیر زمان / کوردی انی جمله کوک املی عیان

هربیری اول یازیا باقاردی / کندوزینوک صوچین قرقاردی

لا ابلیس احتیاطن ایتمدی / هیچ کندو حالنه طن ایتمدی

صبر اولرشیدی وعظ ایدوردی / شیله کندو حالنه مغرور ایدی

کندنهو حالی کندویا اولدی حجاب / بلمدی کیم ناقلیسر اول جلب

بو حکایت چون زمانی دوتیه قرار   کچدی انونک اوزرنیکه نیچه ناکار
تا کرا الله لها اوپر دی بو جوقه   یازق اولدیکم قلالر دی سبحوه

قوله تعالی واذ قال ربک للملائکة اسجدوا لآدم الآیه

قاموسی سجده قلدی ابلیس قلمدی   تکری امرین دومدوغنی بلمدی

فسجد الملائکة کلهم اجمعون   الا ابلیس ابی الآیه

ایتدی بنی تکری اودن ایلدی   اوزطپراقدن صوندن آیلدی

قوله تعالی قال انا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من طین الآیه

نچا اولا سجده قلم بن آکا   خلق ایچینده عار اولا بو ایش بکا
نچابک بلدورکه طاعت قیلدم   کم بلور اول حال کم بن بلوردم
شنیدی کلدی اول منوزبو عالما   نتش قلم سجده بن شول آدما
چونکه ابلیس اشبو سوزی سویلدی   اول قدم الله اکا لعنت ایلدی
اول یرلمن نسخنوک سوزی عیان   انونکیمش بلدیلار بلکو بیان
چون فرشته‌لر بو ایشی کوردیلار   کندو لرنکر ایتدی ای سروران
عجبلا جون نیجه وبدی اوزنی   شیله مغبون ایلدی کندوزنی
هم کم کرفی کندو تن شیله اولسار   تا ابد مغبون محروم قالسار

121

رحمی کوزکیدی عجب ایلین   عجب ایچنده دعوی قلب سلیم
اذ ذهی ایدم بو بو شکا   کم بلاسین بو اشی اوکدن صکا
موضع سیغمبر زمانیده مکر   عاده قومی واردی کم معتبر

قوله تعالی کذبت عاد المرسلین اذ قال لهم اخوهم هود الا الآیه

ذکر بو نوک بوی بزدی بوار ادی   دنیاده هر بری برجبار ادی

قوله تعالی واذا بطشتم بطشتم جبارین فی الارض الآیه الآیه

شول قدردی هر بری نوک قوتی   کم ایلده منوم اولردی هر قتی
برکتعن دی بلاری دور جق   یمینی طاشدن تکردی اورجق
هود پیغمبر جلب امر بیله   دعوت ایتدی بولیی طغرو یولا
دیدی کم دونک حقا یاقومی عاده   بو تاری صنکر حق قیلوک اعتقاد
حقدن ایدوکلمسیا قلمک طیبو   اول درن یلولرسی کرچک تقوی
لول اینکه ناده اکر بولنور   کونتی اندن طوغار اندن طولنر
انوک ایلده کمور بوقاموش   دون کندوزن قاریغور یازقیش
نکاه دونوک کم ملاک اولمیاسز   نحس دنیا ایچره بولمیاسز

قوله تعالی یا قوم استغفروا ربکم ثم توبوا الیه یرسل السماء علیکم الآیه

دیرلار محتاجون یوقدور اکا | قیقوز یوق کیم اویاتور بیزنکا

وارالکدین ناچقرسا اشلیکلک | تکری اوکینه بوسوزی سیلکلک

موفق یغبر یوزین دوندی کوکا | زاری قلدی حضرتا کوکسیدا دکا

قوله تعالى اذ توكلت على الله ... ربكم امن صاحبة الآمنوا احضيناهم

ایتدی ای مسکین لر وکل حالین کرن | بوک کوننه قامو یاقن یلدزارا ان

سن بلورسین حالی اوکناصکا | اوقیب کلا دلکه سننیف یکا

جون دوکتدی موقه کندوز ارسیح | دیلدی کندوزنا حق یا رسنا

کلدی جبرائیل کتوردی خوش خبر | دیدی سن کیت بوتلا احق کوننه

حاق دلارکم بوناری باشدین بشا | بیلا پیدا ان قلا طاشدا کلشا

جون اشتدی بوسوزی موقه نبی | ایتدی یا نبی دویا ارنی

بیزچقالوم اوردن کم حق دلک | سیب الذین قانی اولا عادلر

دردی قوم لمقا عزم ایلدی | تکری خشم ایتدی سنرا دب سیلای

ایتلار تکرولک حرمی ور ایر | بزجریقوز دورا اوزیکنه بید

دیدی موقا الله دلار کم بدلاشا | کیمه دکسا تیز قلچدن تک کسا

اندیدی موقه واردی ا شینه | کوزده کلدی علاقوی باشینه

سیدی کون اولدی دوزوق اسدیل | طاغ طاشه قلدی انلاری سبید

قوله تعالى انا ارسلنا عليهم ريحا صرصرا في يوم نحس ... الآية

عاد لرکحدی صیغند طاغلارا | تکری حشمندن قچب قنما ورا

بیلاحق بونلاری قلدی فنا | قلدی وموره تکری قلدی ننا

عاده لعنت ... فانی قلدی اولاحد | لعنت احرا قلدی بونلر تا ابد

هرکم کوی کندوزن سندا اولسار | تا ابد مغبون محروم قالسه

اولدوخی بیتی اشت امدی بیا | عجبلر کبرا ایلین کمدی بنا

شیخ بزه ایدیم بدبر سما | دوت قلاغوک بزدم اوحتبدیکا

واردی بزوقت بلعام بعور | کنندو رضوان اولمشیدی قوم حد

زمده تقوا بیدی دون کن ایتی | یوغیدی دنیاده خی تشو بیشی

جمله خلق آکا مرید اولمشیدی | ایولقی دنیا نتطلو لمشیدی

یددجاب اولمشیدی خلق آکا مرید | سن سنیدوک مدبری بزبایزید

جمله سجال نسنی خرقه یونش | شیخ الذین قلمشیدی جرعه نوش

اربنا شیخ دا ایتدن کمال | دکمشیدی علم زهده عشق حال

شیلکم افسون اوقرسا مدبری | بزنفس اولوا ولدی دری

شیخ بر کون طشره چقدی یوریدی اول مریدلر کلدی یوزین سوردی
شیخ بقدی بونلره ایدر بکا دنیاده کم یکدر اوکدن صفا
بندن اولو کمسنه کلمش دکل کمسنه بن بلدوکوم بلمش دکل
ویردی حق قدرت قلمن آلما کم اولا کم قرشوده دوره یوما
کم اولا بو دنیاده بندن اولو قامو عالم بانی سومکدن دلو
چونکه غرا اولدی شیخ کندو ایشنا کدکنا کلدی او شیخوک باشینا
دیدی شیخه موسی کلدر بو ایلا یورسنه قرق بک آواره بلا
صوج صویقن بولاره ایچمکا کلدی بونلر بو ایلدن کچمکا
کلدیکم هم بیلیا هم قتلیا کم بلا کم اول بنا ایشلیا
اول بو ملکی بزدن الور بکمات بنی مریدلر قاموسی قلدی فغان
شیخ اوکنده جمله اورو دوردیلر بر اغزدن یوزین اندوردیلر
دیدیلر قلغیل دعا کم کلسون کالب ایشبو ملکی بزدن المسون
شیخ بولاروک دیدیکن دکلامدی موسی یه ماتم علیق ایلامدی
بر فقیری واردی شیخوک مکر کا دخی دکدی بو یکالشی خبر
صوردیکم ندور بونه غوغا دورر بر حقیقت بکا ایدوک نادورر

دیدلر موسی کلرمش بو ایلا کم بو ملکی الا بزدن آلا
ایدرز شیخه دعا قل دکلمز شیخ بر چوبن عیصوسی یوق کلمز
سز دیا سز ایشین شیخه مکر اکا دخی دکدی بو یکالش خبر
صوردیکم ندور بونه غوغا دورر بر حقیقت بکا ایدوک نادورر
دیدلر موسی کلرمش بو ایلا کم بو ملکی الا بزدن الا
ایدرز شیخه دعا قل دکلمز شیخ بر چوبن عیصوسی یوق اکلمز
سز دیا سز ایشیده شیخه مکر چوبان بندوم سوزمز قلماز اثر
اول سلیط چوشه کلدی قاردی ویرسی شیخا اوقیدی
بر جوزدی شیخه قرشو خشملا ایتدی تیر دوری ال کتر حقدن ولا
شیخ اچنده خوف کبر یغشدی اولکه در دوستکیدی الکتمشیدی
موسی پیغمبر بو الا کلسون کالبن بو ملکی بزدن المسون
اول کتردی حضرتا قلدی دعا دیدی ای حق حاجتم قلغیل روا
موسی پیغمبر بو الا کلسون قصد ایدرسا کلمسا یول بولمسون
الله اوک سوزنی قلدی قبول قلبی موسی الله سرکردان ملول
تیرقلیت اول بنی اسرائیلی یورکی اوغلن اوللیی دیکنت قامدی

قوله تعالى فانها محرمة عليهم اربعين سنة يتيهون في الارض الآية

بلمدي يولي كم چقسي يازدن   بلمدي كندوي كمدوز آزده نه
موسى پيغمبر حقا نازايلدي   بونه حكمت در ديو سويلدي
توريدي قومي يوا ييتي يقا   ناليش ايدي اغليو قرشو حقا
ايشيدله وك الحم ايدرق سنوك   كرايمانسز جان المز سك انوك
قبول اولدي موسينك دعاسي   بلعام اولدي حق قاتنده كي عاصي
كتدي اولي بلعام ايمانسوز دنيادن   بلمدوكزي بو اشوك اصلي ندن
عجبلر قلدي دعا اول بدختار   انكچون كلدي آكا اول خطر
هركيا اول عجب ايلديسه اولسار   تا ابد مغبون محروم قاليسار
اول تمام اولدي بكز بر صورده   بر ديم شرحين سن عقلين اوده
آكلمغين بر اولدر خي كوز بجادر   دكلدامدي بو حكايت بيتدور
بر زمانده وار ايدي اصحاب فيل   قال بلم بو سوزي سن حال بيل

قوله تعالى الم تر كيف فعل ربك باصحاب الفيل الآية

بيد بك آزده ن ارتغيني لشكري   نيلسون جون اوليا حقدن يارى
قصد قلدي يقيمي كعبه يي   يعني كم دبدنه دتيدي دونيايي

لشكري

لشكري عرض ايلدي دردي چري   كعبه آزين اليتي اول بيت بيك ايلي
جمله بيك بيش دمور كيمشيدي   بر كيشي سن بيك آني جيمشيدي
كعبه يقق ليحون كلديلر   مكه شهرن كلي چونه الدلار
پس مجاورلر حقا دتدي بزن   حضرتا اسم لديلر كندوزن
مكه قومي كلي قرشو چقديلر   هر بيري سني بويننا ابدوقلار
ايتدلر كم بر سطا القش چيوز   صنعت املي رنجبرم اشبي بوز
ايتدي كلدوم كعبه يي يقا يحون   كلمدوم بن يخسولر بقا يحون
كر بيرا وزلك كركسا كيديكوز   هر بر يكوز بكش يراغن ايدكوز
يقما بنجه كعبه بن كيتمنم   قوقو كوز بنز يخسولة ظلم ادميم
ديدي بن دعويلا كلدوم آكا   اول اوليسي كوررين نيلر بكا
جون بوعجبي ايلدي اصحاب فيل   كركه ناخشم ايلدي آكا اول جليل
وير بيدي اولي ابابيل قوشني   بولر الب كلدي طاسو طاشني

قوله تعالى فارسل عليهم طيرا ابابيل ترميهم بحجارة من سجيل الآية

هر بيري بر طاش بدوقدي برا   آزدن بيلدن كجب بيتدي يرا
اول جرى املي قوالدي فنا   كعبه املي بكريا قلدي ثنا

بیلدوکن آکا اولدم اول جلیل | ایدر آخر سکا آیات دلیل

و له تعبیر خوابهم کعبه‌ٔ کوکل الا به

عجبله دعوی قلن شیدا اوله | رحمتندن تکرینک محروم قلور

عجبله قلمشدی دعوی لالکنی | آنوکچون اول حالادندی ایشی

هرکه کوکلی کندوزن شیدا اولسار | تا ابد معبودن محروم قالسار

اول دخی بیلدی بکز بر کوز بنا | کیمدی عجب ایلین بر صورتنا

شرح بر له ایدایم کلمهن ولا | اشیدامدی نجادر قلدن قیلا

اول زمانکم پادشاه لطف ایلدی | کن دیب قدرت ولیله سیلدی

حجخه کر دیوبیدندی قرار | ثابت اولدی یرده کوکده نا که وار

ای کوکن تمامت کون یر ینا | خوش مزین قلدی دوبن کندوزینا

هم دخی لونالون دلو چچک | بیتشی بویر یوزینه اولدی بزاک

بعد بروک بنادر ذ اول پادشاه | دکز ازن او رعیتی اول الاه

جن بر صولکرا اقدی دکزلر قیندی | بس قرار ایلدی بو یر اویندی

جولسی قلدی طاغلری حق بو نکرا | تا که بو یرده دولنه قایم دورا

جن دولندی یر خوش دوشته قرار | شکر قلدی یر بنا تا که وار

پس اولو طاغلر بو کز عجب ایلدی | عجبله هر بیری بر سر سیلدی

ایدلر بو بیری بر دوندق دکک | دوکمدی بر سیز ایدی بوند فلک

بر زمله دوندی بوجه بنیا قرار | بر احکم اتما یسدر هیچ نا مسوار

لقم اصلی هیچ بر احکم اتمیا | بر زمان حکم لقانلر دنیایه

چون اولو طاغلر بو عجبی ایلدی | کوردیکم الله بنلرا نیلدیکی

بنلرا خشم ایلدی اول کارساز | لتمدی قار اوستلرندن قیش یاز

کره تبدور که بولنده کرطوفان | طامورنکی وار بو لرده بز مکان

بیلکم عجب املنوک اولدرا ایشی | هیچ کیماز غیعوسی و تشویشی

هرکه اول عجب ایلدی شیدا اولیار | تا ابد معبودن محروم قالسار

بز بنا عجب ایلین شول کیمدی | ایدی دخی بر بکا صور کیمدیی

شرح بر له ایدیم بللو بیان | دکله امدی نجا بلمک عیان

اول زمانکم کلمدی لقم دونیایه | دیلدیلم دونیاده نعمت بیا

اشتدی هیچ سنده حاضر بلمدی | نیلمک نمک کرکدور بلمدی

بس یوزن دوندی حقا نا ز ایلیه | ناز اچنده زاری قلب سیلدی

ایتدی ای حاق دن قمونی و بر کم بیم | هم اشوم کوستر بکا اکم اشلیم

اولی

جونکه اچاقدن چقردوک دنیایه   ایت بکا بنده کلدن نا اشلیا
بن دخی هم اول ایشی ایشلایم   انکله دن لکوم ایلا بیم
حق دیبی وار بغضی ساج طرغا   جون بتار بد اندن بک بک طوغا
واردی لقم بغضی ساجی بیرا   یعنی کم رزق چلب اندن ورا
بیتی بغضی دربتدی بوی ویردی یار   قویدی طبراقدان اولدی اختیار
بوکز بغضی بیتدی کندو ازنه   پس بوکز عجب ایلدی کندوزنا
ایتدی ای بنو اجمله نعمت سروری   لقم اصلن بن قلاو ابروری
یدی طقایه بیم نعمت بنوم   دنیاده سرور بنم عزت بنم
بن دتارم تنده جان ایرمدن   بانی استر اولوجی دن مدین
بن دتارم خلقوک ایمانن دتت   ای بجا چلاک بنسون الدی ست
بیم کمسه بانی خوش ایلا میا   کمسه بنسوز کمسی طویلا عیا
بن عزیزم خلق اچنده مطلقا   هیچ کمسه بنسوز ار مایه حقا
چنکه بغضی کندوزن کردی بجا   طوغردی اینی اوراق اجدا اوجا
هم دکرمن کم اینی نیلدی   بزدی جمله وارلغین اون ایلدی
طاش اچندن خسبی چقدی اونلغا   هم الکدن کچدی دشدی یمروغا

بشدی اوده دوشنی وتنادرتامنا   اغزه سابار تکری حا صنا
یار لغندی باری اول عجب کنده   اول نفسده احسنوه اولا بادشاه
یخسا اذبر منافق بیر سا   اندن انوک قرساغنده ارسا
قنه واردی قانه عزت ای یار   طبراق اولدی اول کزیه اختیار
قالدی مرده ار اولدی خوش اول یار قیش   کورکه نه عبرت دورر آخر بوایش
بن بلوک عجبا ملنوک بوپی خرب   عاقبت منزل اکا تحت الترب
کیمسه کم ایمان اولا عجب اولمیا   عجبله هیچ کمسه رحمت بولمیا
تق کوکلنه کره وار درکبر کین   قلمسون حق بیزانه هم نشین
هرکه انده وار ه دور رصدق صفا   بغلدوق انوکله عهدو فا
عاشق ایدور صدق ایلا کندوک یولا   تاکه صاحب قلد بنا یولداش اولا
عاشق صادق بن ایلداش بیار   هر کم استاد سا ور انده بتر
تکری یونلره ن بنی ایدمسون   دنیا آخرطرو یلدن ایدمسون

داستان هفتم از باب ششم در بیان شی چیزی که درین جهان پیدا شود
بهر چیز امکان بوده و بر مکان مستعملست و یعنی ان نه شدا نه ابیاه

الکه بلک کرکدور اول کریم   بیچ یارتدی جهانی اول حکیم

یدنجی کاتوردی عدمدن عالمی — یدی بیتدی بو عالمدن آلری
یدیلوکی بجه دوندی معتبر — دکله ایمدی نجه دور آیدم خبر
کن دیدی قدرتله ایلدی — اشبو ملکی بو عقله وار ایلدی
کندو علمنه بو ملک اولدی تمام — بیله کی عرش کرسی هر مقام
الا عالم جهانک جسمنی — الت کون ایلدی اول ختمنی

قوله تعالی ولقد خلقنا السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام الآیه

عرشدن دیدی کوککن اول ابتدا — ایده قلدی آخر اکا انتها
کعبی الکن یر ابتنا ایلدی — ایله صانکه اکا آباد ایلدی
چونکه یرتدی بیلی کوکی پادشاه — کورکه نا قادری و نتیجه اول اله
بیل کوکده الکن کن دیدی زمان — هم دخی الت کیکا اوردی مکان
اشبو ایمدی هر بیکانک لهنی — کیم بلا سنی بو سوزک دکلنی
اول یقلنوک بیرسنی مشهوردر — کیم کتنی اندن طغرا اندن دوردر
بیری مغرب کوکون اندا بتار — اول بتنجق قارکو ملکی دوتار
بیری اوتک لکی جنوبدر مختصر — کیم جنوب هم بدم اندن اسر
بیری ناحوق معروف ایدرلر شمال — دورت مکاننده دورت یکادی کمال

ایله اولسا

ایله اولسا عرشن انوک سقفیدور — هم دخی بو فرشن انوک صحنیدور
بعلدی ایشبو شش جهت اولدی تمام — دورت دیوار سقف صحن خوش مقام
بن بو دنیا بر اوا اولدیکه اول — اوا جی عبد ایله نعمت طلو
سقف بقسک طوطلو عبرتدور — صحن بقسک دبدبی نعمت دور
چونکه بو ملکی بیله دیدی اول اله — ایلدی مخلوقنی خوش تخت کاه
بلدی بیری مخلوق کیم کلدیلر — دکمه بیرسی بر دلاسا قلدیلر
هر بری بر سنیا طوتش ایلدی — کیمی اول نعمت طلمش دورر
کیم دنمش دن کون عشرت اولر — کیم دمش علما حکمت سوار
کیمیسی مشتاقدر حق نوریا — شیلکم کیمز بلمدک یا بنا
کیم شیله غرق اولبدور دنیا — بیلمزکم نا قلا و نیلیا
دکمسی حق بغلشدور برابشا — هیچ کمسنا ایدمز کم بو نشا
کندوکز نفسی کمسنا کورمز — هیچ مخلوق قدرتینا ایرمز
بیر کوک انوک قندن الغیب بلمدی — ای کوکلش یا رسول بن بولمدی
عرش کرسی لوح قلم بلمز انی — بیر بیرینا صورسه لر کم قنی
بیده الدن دون کن جلیند دور — الا بلمز لر کها کم قنده دور

شول معرّبلر که وار دور طاپودا — شیله سرّ کردان قلبدور قاپودا
جمله کوکلر املی بر بر بینا صورار — آنی بلمغا کمک عقلی ایر ار
چرخ ایلکلدا اسیر کردان دورر — انکچون طرمدین کردان دورر
نه فلک حیران قلبدور اول حقا — قندلغین بیلمزلر مطلقا
لقم بر بوجنی قزه قوشن — بیر غنیه کدا آنشی دور کریغوش
الا باقب کورمزلر کوز لا — سیلشوبن ایرمزلر سوز لا
ناولی ایدار اکانا عقل جان — بو زمان دور بو مکان دور بو نشان
شش جهت کم اوردی بو خلق حالدور — یقسه اول بو شش جهتدن خالدور
کل فکر عدور بو ملکدن فارتیلا — ثابت اولدی اشبو سوز انبا تیلا

قوله وذا انا عن جهان — الست حالی جانب

لیک جمله مخلوقات اندن دورر — امر انوک جمله خلقا جان ویرور
کون انوک امریله مذکور دغار — یر انوک حکمیلا دور قرار
بیل انوک امرندن اسمطرمدن — صو انوک حکمیده اقر مکدین
هر برادمش که وار انسور دکن — نیته کم هر بر صورت جانسور دکن
الا اکا مستوکل اردی اکیده — جمله کردان بی وهم ولی

128

یر کوک انوکلر قایمدور زر — اول منزه باقی و دایم دورر
صنعی دور خلق کوردی صانع کوکل — ایسادن صنعنا قانغ دکول
شش جهتدن سننه کم خالیدور اول — سن اکا نجا بلا کمانه یول
ارشید امدی اکا ازمک نیجه دور — کم بلاسین بو حکایت بیتدور
سننه چی شش جهتی یقسنک کرک — یعنی بو ایدشه دن چقسنک کرک
صاغ صول زیر بالا بیش پس — اشبو فکری کندز کدن کلکسه
کلی جمع ایلیوبن یا خدا خدا — تا مکر وصلت بولاسین یا خدا
الهیا نه بو قدر سنز طپدورر — کملی بو سز کل حقا طپدورر
یونی طپدق عاشقوکا اولمسیا — کم بو سزی جان اچینده کلمیا
جان کوکلده یمش اولا کلی حقا — حضر تا کونز ارمیا طغر و بقا
ای خدایا طغر ویلدن ازمغیل — رحمتوکدن سن بزی ایرمغیل

داستان دهم از باب ششم در بیان مشایخ با مریدان که در میان ایشان شش خصلت هست خصلت از مشایخ با مریدان و سه دیگر از مریدان مشایخ باید کی ... کرامت حصلتهایا و ... شابه و قبول حق شود

بینه کلدی کلمه بر قج دو کت افزایا ... عقل ... بو ... قوت

هم اکتدر الهینا هم لقب | هم عطادر یول ورانا هم سبب
هم بو سوزلر شرعی واجبدر سنا | هم دورور فرض ولازم دور بزا
هم قلوردر معلوم مشایخ حالینی | هم دورور ایدور مرید احوالینی
ایدایدر کم مرید نیتمک کرک | شیخلا یلدا نچا کیتمک کرک
هم مرید ایرور مشایخ نیلیا | یول اچینه نچه دیدیک ایلیا
بو سوزنی معلوم قلام دیکلار سنک | دیکلیوب سوز معنیسین انکلادینک
دیکلا امدی ایدیم مقصود ندور | کم بلاسین بو حکایت نیتدور
چون اولا بولات ایشنی قایم دورست | یولدا ر بیله اولا چالاک چست
بیر سنی السنک اولسا ایش دیکول | السنک ایشلوکیشی یول [illegible]
قایم اولا کندو یولنده [illegible] ایشی | لایق اولا حضرتا [illegible] وار ایشی
هم مرید دور انوک اوچ دولو سنی | شیخه لایق اولنوک اولدور حسنی
هم مرید کم فرض اولا بو ایش انکا | رحمت اولا یلدز ایشی اولکده صفا
یعنی بو ایش دیدکوم دیرلکدورور | ایشلمک اولدیرلکی ازلکدورور
ایشی اولدر لکی ایدم عیان | کم بلاسین بو ایشی بللو بیان
کلدوک امدی کور مشایخ حالینی | بو مرید بیله انوک احوالینی

شیخ مریدی کور نچا طوتق کرک | شرطنده دور نیلیوب نیتمک کرک
شیخوک اول شرط اولدرایی کیشی | کم چلبدن نایسه تخشا [illegible] یشی
قلیا هر کز مریدیندن [illegible] دریغ | نیتکم حق قلدی اندن [illegible] دریغ
علم عبرت حکمت اسرار [illegible] | تو بو توفیق طاعت عین [illegible]
تا که حقدن فیض اولسا کندویا | نچه دریغ ایتی محبلر نا [illegible] یا
هم اکنی شرط شیخک شولدورور | حضرتا اولی کیم مناسب یولدورور
کم بو خلق اوزرا بقا خالق کبی | بقمیه هیچ کمسیا مخلوق کبی
یعنی کم خالق کبی بقوق ندورور | دیکلا امدی ایدیم کم نیتدورور
بقا مینج کمسنوک [illegible] | الا باقا [illegible] حالینا
بقمیا اولکمسنوک [illegible] | الا باقا کوکل [illegible] سینه
اشبو دور اول دیدوکم حق باقیشی | ایشته امدی نچه دور خلق باقیشی
خلق کزی [illegible] | جرکین [illegible]
خلق بقشی بو بیله دور مطلقا | بو بقشلا کمسنا ایرمز حقا
بس مشایخ اولدورور کم اول عیان | تنکری کوز بیله بقا بللو بیان
[illegible] اوچنجی شرطی کوریدور | کم بلاسین بو حکایت نیتدور

اکلیا کم هر بیروک دردینه   نه کفارت اولور انوک دردینه
جون بلا هر بیروک بیلو بیرین   خوش دوتابین لو بر بجا هر بیرین
اولدبلی اورمیا کم طوتا میا   اجمیا اولدر ازکم ار تمیا
هر اسکر حدن بلا قلدن قیلا   بر قلیا زمیا جون حدن بیلا
عاشقیدور یوبی عاشق اولو وارنوک   یوک اجنه اولدر یاشر ارا نوک
انکجون طرمدن فکرنده دور   سنرلری تسبیح اولب ذکرنده دور
اولارندن حق بزی ایرمسون   دنیا آخر طغرو یلدن ایرمسون

دآستانه اول از باب صنعت در بیان صنعت ستارع که در هم باده حکم کند و هم یکی احاضیتی هست و هم یکی دیگر شاه حاکم کند از ابیات میکند بگوینست

بیز بر معنی سوز کلدی ده له   سن بو سوزده عشقیله معنی ده له
نجه کم معنی ده لر سک بلسین   صنع اجینه صانعا بول بو الاسیا
صانعی صنعی کورب بلدی بلن   صنع اجنه بولدی اکا یول بولن
نامه قلدی صنع کندو کنجنا   صنعه بق کم کندو نادر کنج نه
جونکه بو علی بلاسین سن تمام   بسن دوتاسین معنی اونه مقام
قنده بقسک معنی کون کوزلروک   ناکه در نسک معنی اولاسن لروک

130

بیلسین اول حاق نلر قلمش دورر   نایر تیی ناندن کمش دورر
خلقه بقلم المیاسین خالقی   بیتی کور خلقوک امدوک خالقی

قوله تعالی الا له الخلق والامر تبارک الله رب العالمین الآیه

دیلسیکم یارتدیبی عالمی   بو عکن اولدر اوز لدیبی آدمی
ایلدی اول عقب کولدن نه فلک   یر کوک جسم جان انس ملک
یدی قت کوک یدی قت یر ایلدی   یعنی کم قوللار جون یر ایلدی

قوله تعالی والله جعل لکم الارض بساطا لتسلکوا منها سبلا فجاجا

هر بیرین اسمار لیبی هر بر قولا   کم دورر اقول انده خوش قوللق قیلا
یدی قت کوکده یدی الدن قدری   هر بیرین بیرلو بیرنده اوز قدی
کندو امرندن بولان ورده بارش   کم جهانده حکم لهار لریاز وقیش

قوله تعالی فالمدبرات امرا [illegible] الآیه

زیرا کم بونلر مدبرلر دورر   نادر لرسک الارنده وار دورر
بخشلی بای بخسولی ایلمک   قوللری بک بیلری قول ایلمک
بونلروک حکمنده قوتی اولو جلیک   کم عزیز اولور بولرده ذلیل
صورته حاکم قوتی حق بنلری   بنلرا قوتی باق بو نلری

هر بری بیوك حکمتی ایدرم سکا … اشید امدی بجا قز اوکدین صکا
ار بلنده چون اتر نطفه تمام … انا رحمنه دوتر علقی مقام
تربیت ایلر زحل بیور انکا … صو ایکن اول قانه دونر کر سکا
پس بوکز اول مشتری قوت ویرر … تکری امری بر له قانی ات قلور
اتوك ایده بج کونش ور بوکزین … کلدی صورت بغلدی دوردی یزین
دورت ای اون کونلك ابجن جان کلور … یعنی تخت اولدی بکز سلطانه کلور
پس کرك سلطانه چون عیش طرب … زهره کلدی شاهدی قلدی زی عجب
زهره ارده بج عطارده نازله … کلدی طانشدی وردی اکا رازله
بلدی اول التی یلدز التی ای … جون یدنجی ای طغدی کلدی آی
ای دخی وردی غذی بو پرورش … بینه جوزتدی زحله دکدی ایش
جون سکزنجی ای حکم ایتدی زحل … مشتریه دکدی بو کزده عقد حل
بغلق ششمك ایشیدور پس اوکك … بغلو یولن اچن اولدور اغلنوك
طقوز ایدن صکره بو کز شیمی باغ … کلدی اغلن طشرا کردی دشت باغ
اول قرا کوبن دکم اول یردی قانه … ایله صانور دکه اول اولور تمان
بلمزیدی بو جهان نجیدوکین … بوننه جنیت نه صحبت نیدوکین

راحل المتق

راضی اولمشیدیکه زندانه هورا … قان ایچنه قان ایچوب دیرلك سنه
جونکه اول اقوه بو اوخوش دورر … پس بلوکل کم دخی بیك اوار دورر
قابغ اولب دیرنا دنیا نعمتی سن … انده وارن بلدی اوله دسترخوان
انا قرنده جو یکدورر بو جهان … اخرت پس دخی یکدورر بی کمان
اخرت فردوس بو کلخان دورر … اکا بقسك بو جهان زندان دورر
هر کم اول دیرلك سرا لایق اکا … جنتی ملك ایلیا خالق اکا
سن اوکسه ور حالی کلدوك یلدزا … بر ایشی کم بیلر اول یلدز برنا
جونکه طفل اغلن کلور بو دنیایه … دایه اول ای انکا ایدن آیه
بسلر انده دورت یدی صدت ای تمام انی … پس عطارد ویرور اول خوش ای
بسلر اویی اولدخی دانشن بیوردور … مکتبی کورساده جایش ویرور
کلدی بوکز زهره خوش ورده طرب … بیتدی کوکلنده هوای بو لعب
عشرت یوس کنار عیش نوش … نفس ایچنده بو هوسلر قلدی جوش
زهره ارده بکز کلدی کونش … ایلده صانکم بو کیشی اولدی کونش
دردی صورت بغلدی حط تمام … کوزکك استار جمله ای خاص عام
کونش ارده بج کلور مریخ اکا … اوز صغ استرده دمغ استار کورسکا

کلدی بو کز مشتری قلبی نظر | شمع انوکچون جمع ایلر چوق پیشم زر
مشتری بیوک کت خدا القدور زینی | ملکه مایل ایتر اول کیشینی
کلدی آخر جونکه خلق ایتدی زحل | جون اکاه کلدی صورت دوندی محال
زیرا کاملدور زحل سرحق ایشی | عاقبت ایتر قلور ایشدن کیشی
صورتک اندن دور اول یتمکی | بینه اخر اندن اول یتمکی
جون عدمدن کلدی صورت دیدم | عاقبت وار دی بنا اولیم عدم
الاجانکم تاکر نوک امری دور | اول دکنمز عمر انوک عمری دور
اول تمام اولدی بارسن کل کا | کندوزک بلمک دلر سن کل کا

قوله علیه السلام اعرف نفسک فقد تعرف ربک صدق رسول الله

کر کرسن صورتی بو جسا جانمینی | ملک اچینده قولمی یا سلطان یمینی
سن بو علمی کندوزک کور اوتی | هر کر بلدی کندوزن بلدی حقی
سن سنی صورت بلرسک حیف لولا | حیف کنکی قول اول او لا سلطان قلا
پس حقیقت جان بلنار کندوزن | قول لو ایتدی بیدقت کوک یلدزنی
صورت اولیلدر کوک عکو مدور | جملتن خادم بولر مخدوم دور

قوله تعالی وسخر لکم ما فی السموات وما فی الارض الآیه

جان جلالینک

جانن جلالیوک امری دور یلدز نوقی | امر نه قول ایلدی دو بدر قولی

قوله تعالی ومن آیاته ان تقوم السماء والارض بامره الآیه

جانسک سن پاک باز اول پاک باز | اصلکاه دون بو بیاز اول بو بیاز
یرنی کوکی حق سنکچون ایلدی | هم سنکچون ایلدوم دیب سویلدی

قوله لولاک لما خلقت الافلاک

سن شول اصلدن سین آخر کم جلیل | سندن اثر و ایلیسی قلبی خلیل
شیم کم بیلمز سینی سن سنی | یاو قولدوک بولمز سینی سن سنی
یز کوکن سن سین اول استادکوک | سن سکا کلک سن سکا ویب الوک
هر کیم استاد کورکندو یوزنی | کوزکیا بقسون کورن الکندو زینی
جون بو علی وزدی حاق بو عاشقا | واجب اولدی ایدی جمله عاشقا
عاشق معشوقه الفک دور | قنه و لب کونشا یتمک دور
دور قلسون دوستار ابو نریق | کم نه شهبند جلابوک دحقی

داستان دوم از باب ششم در بیان پدر و مادر بنی آدم که پدرش اسماست
و مادر زمین و همچون آدمی را بر مثال ایشان آفریده است از ابیات میانه گوید

خالق اولدر اول یرتدی مخلوقی | مخلوقک اولدور کماشو زخالقی

يوغ وار ایلین اولنه وار یوق — جوق آز ایلین اولور ازی جوق
اول کتردی یوغکن بو عالمی — اول یتردی عالم اچره آدمی
یدی قات کوک اول یراتدی بی‌ستون — یدی یری اول دوندردی با سکون
یدی اقلیم اول یراتدی حدله — یدی دکز اول بلورتدی سرله
یدی کوکه یلدزن نقش ایتدی اول — یدی کوکه یلدزنی نقش ایتدی اول
یدی یلدزه دخی کوکلر بکی — یدی سلطان دردی بو اقلیم بکی
یدی کوکلره هرنکم نقش ایلدی — جانلرا و تنلرا نقش ایلدی
بن دخی کوکلرنا که وارسا سنده کر — سن سکا بر سن سکا کلک کوزای یار

قوله تعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم الآیه

کورکه سن لمسین بوبر کوک ندوز — ایشیدامدی بو حکایت نیتادر
جون یراتدی یری کوکی اول قدیم — کورنه حکمت بر آره دی اول حکیم
یوغکن بو بر کوک اول واردی — شیله اکسکسوز غنی جبار ایدی
احتیاجی یوغدی هیچ نسنیه — الاتقدیر اولدی کم ملک ایلیا
یوغدی عالم بقلق اول عدم — یوقلق اچره شیله یقمشدی قدم
ایلیه صان بر کا فهستادی مستقیم — بر کورد الله نیتر بالله اول قدیم

معم

ویریدی

ویریدی علمی اول یقلغا — یعنی یقلغندن ولور وارلق دغا
وارودی بو علم الا کم کار ایتمیه — دعوتی علموک عدم ایشتمدی
کلدی اول کوک سنر یلده دعو تا — بنس جلبیندن دستور الیه قدرتا
اول عدم بر کافر ستاندی قاتی — کم اثر قلما ز دی کمسه دی دعوتی
وارده دی قدرت یقیدی کافرستانی — یغما قلدی کلی خانو ما نفی
واردی بر قول بر قراوش کشکشان — اول عدمدن عالما کلدی روان
بوبیناده دقری قدرت بو نار وکل — نیتا کم بر یاغی الدن قو للر وک
طوغا اوکریما کتردی طاعتا — کلکلو کلسوز کلدیلر اول حضرتا

قوله تعالی وقال لها وللارض ائتیا طوعا او کرها قالتا اتینا طائعین الآیه

قول رکوعده دوتدی دوردی کندزین — اول قراوش سجده ده اورتدی یوزین
قول رکوعدن بو یننی قلدرمدی — اول قراواش سجده دن هیچ دورمدی
حق تعالی عشقله عقد بغلدی — بر بر ینا بونلری جفت ایلدی
اول ایکیدن دغدی بو جمله وجود — کم رکوعده قلدی کم قلدی سجود
یدی کوک لهده قدلنا اول اکیا — قول قراوش دربقی سکز او ستینا
اکلدکی کم بلر نکدور سنوک — بیری اتک بری آنکدور سنوک

بن بلارده تا کوراز ساسنده وار   بعضیسی جاندادر بعضی تنده وار
بر بننه یدی اقلیم وار عیانا   عوف مشهور دور بللویانه
یدی اقلیم اوش تنوکده ظاهر   کم انلر حکم لیقار سین ظاهرا
یدی کوکده یدی یلدز حکم ایدر   کم کورر قندن کلور قنده کیدر
یدی احکام اولدر کم سنده دور   یدی اندام اچره اصلی جانده دور
یدی اعضا که تم وار درسنوکده   اند اولدی طامو اولدر تنوک
یدی مصحف حکم درکم جان کورور   دین جهاندن طغار ایدک ویرور
یدی ده اون یازقلر ندن مومنی   یدی مصحف قرترور هر مسکنی
کم انوک حکمی دورتن ساسزا اولا   یدی طامو ده اتی ارکلر اولا
یتکم کونش نوریلر خاص عام   قرتلور دون ظلمتندن هم مقام
یدی کون و یدی رنک یدی [illegible]   یدی اقلیمی دوتبدور یدی کاه
یدی قت کوکلر جمله یازلو دور   کندوز علموک کندوز کنز لودور
امدی هر کندوز کا درعقللکی   کندوزنکه اوقی کندو علمکی
کرکر سن کیمسین نا دوجهان   سن کرو سندن سکا ور نشان

قوله تعالی وفی الارض آیات للموقنین وفی انفسکم افلا تبصرون الآیه

بو صانی سن سنکله ایله کل   کندور ارکل وکندوز کسیلکل
کم سکا سندن یقین یوقدر کیشی   سن سکا کم بلاسین بو ایشی
کرکر سک سن سکا بللو بیان   اچلا سندن سکا کنج نهان
جونکم اول کنج اولاسین بلکه سن   کلا کل دوتاسین ملکی سن
ایندن قدن عربه علموک حقیله   قتنده سن اولسک سنکله حق بلا
بر نوزی کوک الت بر او دور تم   اول شفا کی اولا ملکی مقام
بلکه بر کوک سکا بر او اولا   اول ارقدن بقدغوک یاقی کالا
تا کم استاد سک بولاسین سنده سن   بیله سن کم شاه سنسین بنده سن
بیلک قولق قو یکسان اولا   نه ارق یاقین نه ایرن آن اولا
عاشق معشوق عشق بر حرف اولا   کیرو کندو مو بسنا صرف اولا
محو اولا بو حرف صورت ان ساز   نیت کلی کوره اول بی نیاز
کندو کندو کورن کندو بیلا   یاقین ایدو هم کمان ده لا
شو لکندی بوندا اشهد الذی ذات   غرقه وار دی جسم جان عقل ذات
قالدی اول حی قدیم لم یزال   هم ابد دور اول حقیقت هم ازل
عشق اول کدر عاشق اولدر معشوق الا   اخر اندن اکا وار ور جمله یول

عاشق ایمدی وارلغوک ویقلغا | یوقلق ایچیدین سنگا وارلق دغا
طورت ایی سرمایه طبدور اول سنگا | کندوزک صرف ایلکل کلی انکا
قولکن سلطان اولاسین تا ابد | واوکتیبی اوخدوک ایتدی احد

داستان نهم از باب هفتم در بیان قندیل که مشتمل و باب هفت در مستر چیزی قایم باشند در حجت صادق ظاهرا از من بی ر اکه شوص ميج رونق نکیز ول دودو بد بهتست که چیزی اوکش و بار باید اورا از لنه مرد کرچه دای اخوانند و اگر هم شود

قالدی اول عبرت صرین کلسوکه رونق عایدلنداین چه بیزچو کوزنی بیزدم اوحت اول دسون اکلسون کفلید کرسون کوزیله نست تحوبت معنی کلسون معلوم اولماز سوزلا

کوز کرمک کلبنی کالو لم اکلمق | کوربن اکلاینوکدر طلمق
کوزبیکن ساکلکل کوزیله بیله | کم نه اکار کرمک ایشتما کیله
انلروک کم کوز کوکلی بیزده وزر | جمله در لوعلم اکا ظاهر دوزر
کربرکوسا کوزک کفلک تمام | کرکه معنی طیطلو درهر دم مقام
قنده بقسک جمله عبرت یزلودر | عبرت ابتگل اندا حکمت کزلودر
عبرت الدب حق نچون ایتدی بنا | نیچون اولیی بو امر کفلو کزا

قوله تعالی فاعتبروا یا اولی الابصار الآیه

یعنی هر بر نسنی کم کز کورن کورا | کوکلک انندن کرک معنی دورا
تابلا بولدی کندوز نری | نیتکم کز کوف کوزدر یوزنی
ایمدی بز سرنیا کز کل بوسنوک | کفلی دی کندوزکا اچ کوزک
ابتغیت کم دنیده عبرت ندر | دکله امدی کم حکایت نیتدور
بز کتابده بوجهان عبرت طلو | کم اوقوسا انی اولدر بختلو
اوقو امدی اول کتابدن بر سبق | کفلی جمع ایله بر قندیله بق
کر معلق نیچون اصمش له انی | ان بلمکدن بلاسین سن سنی
یعنی نسنه قندیلی قایم دوتار | جمع اجنبه جسمنی دایم دوتار
کر خلاص قنغیدر اوربدا | ایدنی الندور اکا ای دده
بوبیدی نسنه کر بیزده ابیلا | قندیل ایلا کوت اول دلا
التسی اول بیر سیلا دردی | ایدنی کوزکبی در اول کوز نوری
بر سیجون التی وار لقمه دور | ذیرکم انوکله یار لقمه دور
اول بیری اولماز سایق باج التیسی | معنیسین کز لا بوسنوک معنیسین
لا کریله معنیسین ایدم سنکا | ایشید امدی نجا در الکدن صکا
بیرسی بو قندیلک شدم جسمدور | کم حقیقت قندیل انوک اسمیدور

اصل طینندن انک صورت کبی | سن ایشت بر بو عجایب ترتبی
بیری صودر کم طلبدر قندلا | رونقی بو قندلوک اولصوبلا
صودن ارتق نسنه یم لایق دکل | اولدیغی یوق اولمغا بایق دکل
بیرسی شلدر کم فتیله جسمی | انده بر کیفیتلر انکدر رسمی
بو فتیله جسمن اوله دایم دوتار | قندیل ایچنده آنی قایم دوتار
بیرسی خوف اول فتیله کندولر | کم انکله معلوم اولدر بو نه نور
نور اسنون ایلسه اولماز کیشی | آکا منسوب ایلمشلر اول ایشی
بکفقی وارد کم انوک لایقی یاغ | اول دوکنسا قایم اولمز بو چراغ
یا غلادر بو جهانوک ورلغی | اوله لا یاغ آیلدی خوش یارلغی
بیرسی اولدر کم قندیلر یناز | انده ایدرک هم حیات هم کنار
رونقی بیرضی اولدر قاموبا | انسز اول مجلسی بزطا میاما
بیری ایدر کم دونبدر قندیلی | اول ایوک سقفا ایریبدر منزلی
سقفا بر کمنش اچ صحنه انار | اکا اصلبدر بو قندیل کم یانار
هانش یا بنه قپلیوب ایدورده وتن | قاموسنده ایچرو اوله دمدوتن
بس خلاصه اورتدا اولا اوله در | کم قراکو یزلرا ایدرک ورور

کراول اوله

کراول اوله اولمزسا اندن ایرغی | ایلمیلکم بو غمه بازر وارلغی
بو بیدی نسنه کم بر بیر هم بیلا | التی اولدی بیر کوبر قندیلا
لدی بری بر نسنه دور | لکی قندیل دکل بس نه دور
امدی کل سن بر بو سوزی اکلغیل | بو مثالدر کندوزکا بغلغیل
اکلغیل کم سن سنین قندیل ندور | ایشته امدی کم حکایت نیدور
کرکم اول قندیل سنوک جسموک کبی | اصل طینندن انک جسموک کبی
بو صورت دیرک دکلی بس یا نا | جونکه صنعی طبرغاده شیی بینا
نتکم اول طلبدور قندیللا قندیلا | کوده مم شیلا طلبدور جانیلا
دوتمسا اول دوزحیهی اول فتیل | بس حقیقت آن شرع احکام بیل
اول فتیل خوف بو نفسدور ای صفا | کم طلبدور آنی شرع مصطفا
نفس حق ازن ره دوت احکام ورور | نفس انکچون بو بلا محکوم دورور
کر بوکز یاغ بس نکدور سنوک | اکلغیل کم عقلکا دکدور سنوک
نتکم یاغ سوز چراغ یانمز اولر | بس عقلسوز باشه عشق قنمز اولر
لایق جون قندیل اولا عقل یاغ | بس جلب عشقی کرک انده چراغ
بیندور امدی عقل عشق لهبه نه | کر چراغ اولماق دلر سک بوده نه

اول ایکی کوز سقفا بوکنمش دورور — براجی بقعنبیت انمش دورور
اول بو قرآن دنکم انبی مخلوقا — اصل مخلوم بر کینبودر اول حقا
شیله قندیل ایا اصلپ دورور — اشبو قرآن دکم خلق بلمشدورر
پس بو تن قندیلا بکزر ای یار — ناکه اول قندیله وارسا انده وار
سن حسنی جسموک دکل صوتی جان — اولدورر شرع حکیمدور بی گمان
بن فتیلد نفسک یاغ عقلوکدرور — اول یانن اود شول سنوک عشقکدورر
قدرت اینه یعنی قرآن دوربزا — تکره دن اندیکه بو خلقی دونا
یاپشوبن اول ایا یمق کرک — امدی بو غفلتدن اویمق کرک
بوقو تبدأ کم قندیل دورور — مقصود اولدورکم بیار ایدکدورر
یقسا بس وارلغی بکزر بوغا — بوغه بکزر سنندن خوف نادغا
لاجی جنکم ملادورر قندلا — بس کرک کم بحتوون محفلا
وتاحاق عشقنا هرهم بینا — ایدکنده اقامو عالم دکلمثا
هرکه عشقده شمعی اول یقمی — صحبتندن کسه مسج دکلمدی
یقمدک قندیلا بکزر بی انی — وارکن یقدوروبوغا صیغمن انی
لاجی اولدورکم اندا عشق اولا — حق بولندا اوز محکم عشقلا

هرکه

هرکه یقدور عشق یقدور کندزینی — ایله بیلکم دونه بکزر کندوزی
کندوزکدن بیلکل بو عشق سنا — عاشقیدی اول سکاسن یوغکن
تولارین الک کند وسودی اول جلیل — اول محبت قوللرا اولدی دلیل
اشبو خلقک عشقیچون دوزدی جلب — بیر کوکل اولمقلغا عشقدور سبب
بیده کوکنه دنه دن عشق قدنی — انکیچون طلبی عالم عشق لدنی
ناکه وارسا جمله عاشقدور اکا — حسن بشول کم باکشد بر کز اکا
هر بیره بر نظر قلمشدی — بر اشارت قلمغا اولمشدی
قلدی بیار اول اشارت اوسنه — هر بیری خوش کوزنم دب حق وسنته
بیر بر کره وردیده دورردورر — عشقلی جنت قلدی یوز اوره دررز
صوبه بر کز اقدیدی اقار — عشق اچنده دون کندوزینه اقار اول بقار
یله بر کز اس دیدی اسبی اسر — عشق اچنده کنده بک منزل کسر
اوده بر کز ینه دودی یندی بیار — یندوردر هم عشقیله کندو بیار
بس بلوک هر نسنه عشقیلدوردر — عشقدورکم اغلاوردر هم کلدورور
جمله جنبش عشقلادور عشقیلا — بس بلوک کم حق بلاهد عشقیلا
عشقیده کلی کوزنا چنده کزلیانه — کزکلولر کن کوکلدن کزلیانه

شول قلقدن

عشق دکلدر اچنه دکمیان — سوز اچنده کزلو معنی اکلمیان
عشق دکلدر عیب اچنده سیلیان — کزلو علی شرح تعبیر ایلیان
عشق دکلدر سول کوکلده داغ الان — هم کوکل بندن کسان هم باغ الان
عشق دکلدر عقل اچنده اکلیان — کره کیدن عبرت الب دکلیان
عشق دکلدر سول نفسدن اه الان — نفس اچنده قول حلینده شاه الان
پس بو عاشق جانینا شکرانه در — کم سنوک عشقوکه همدم یانه در
عشق اندن مدد بی انده یا ان — دوستا طغرو یولی بدر کلکلک دیان
ای خدایا طغرو یولدن ازمغیل — کندو عشقکدن بنی ایر مغیل

داستان در ازباب مقتم بیان لعه لونو حالی حال

ینا کلدی کوکلم بر وصف حال — کم بو سوزدن الهنور بو اصل حال
ایدیسارم کندو حالوم وصفنی — حالارک حالن سوزوک اصلنی
حال چو کندو کندودن غیب اولمیا — کندو حالن سیلین عیب اولمیا
یولداری یولنه وار کرمک کرک — صورتا بر خبر ویرمک کرک
امدی بن کندوکی اوکدن صکا — شرح بیله ایدیم بر بر سکا
نجه منزل کردوبن کچدوکی — نجه یرده قتوبن کچدوکی

تقولور

138

تقرب لب ایدیم دکلار سک — دکلیوب سوز معنیسی اکلارسک
اول زمانه یوغیدی بندا فلک — کلمدکیدی صورتا انس ملک
انده بر حق وار لغیله وار دق — اول زیباده لدار له دلدار دق
اورته یرده یوغیدی هیچ ایرلوق — نه فراق نه اولم نه صیرولوق
وحدت بیکانلکدی حالموز — بینه دکدی بر اثبت احوالمز
چون چلبدن تقدیر اولدی بواشا — کم بو جانلر ایرلا دشا اوشا
بیتی بیری هر بر بر صورتا — بر نظرق بو عجایب قدرتا
بو صورتا هر بری نا اولدیلر — ایرلق اوبنا بجا قلدیلر
شرح بیله ایدیم بر بر عیانه — دکله امدی نجه دوربللو بیانه
اول زمانه صورتا کلدی بولار — یرده دوشدی اورتیا قلدی بولار
کبر وحمل اولمدی اول یرده دن — کم اجر کیمیا چون اور تدن
نیلسون چون یرده لاصوتی یالی — کچما میچ کمسنوک ارآزآ بی
هر بری بر رنک اچنده عهد لار — کچمدا اول یرده ان جهد اهار
جلو کچ بیته کنجه دور شه — کیم قالدی یلده کی ایدی شور
ایدوبن کندو سوزوم سیلایم — یلده نه کدمه شرح ایله بیلیم

سن‌دگی بندن قیاس ایت ها کلی — کم بلاسین چکر احوا لکی
اول زمانکم تن بکا اولدی طراق — پرده دشدی اورتیه قلدم اراق
دیلدم کم بینه وارایدم اکا — یولیده تدوم کروآندن یکا
اولمیدم کلدوم ها لما — کزوی اجدوم وبقدم بو لمسا
یلدا کردوم یدی یر حصه پرده وار — جمله عالم قلمش اندازار زار
پرده ارده‌نی قلدوم انس جان — بنداخی مسکین عاجز ناتوان
دیلدوم اول پرده‌دن گچمکا — کندوزم بوانس جاندن سچکا
بس کفارت ایستدم بو رنجه بن — نیلیم کم ایرشم اول گنجه بن
نیلیم بو پرده‌لردن قتلم — کیدو کندو معنه بوغه یولی بوم
جونکه اندا ورمغا یول استدم — کلدوم اول کندو حالوم آراده‌م
یعنی بلمکچون کربو پرده اندور — اکلدوم کم یدی سنن پرده‌دن
جمله کندو وارلغم پرده‌ا بکا — بانی قومازکم وارم اندن یکا
کندوزم کندوزما پرده یمش — بنداشت اول پرده‌لر کم نامیش
بیتی پرده لا لولولیله عیان — بیرصورت بیرنفس بیر جان
هم کوکلم هم عقلم هم عشق هوا — پرده‌لر هم جمله چون دنیا سوا

بعنی خوف بلالو رضای حقدور — انه باسب چکا یول یقدور
داخی کیدن اولدیسا اول جلیل — حقه تا یول بلمدی قلبی ذلیل
کندوزمه چون بو بینی سنی — پرده بولدم دیلدم بو پرده‌ی
کتوردم دستدن یقدن کدرم — باکه مانع اولیا دعتا وارم
کلدم اول صورتی ترک اتمکا — یعنی یلده بیدغو بن کیتمکا
ایتدم ای صورت سفر دشدی بکا — دستی اکدوم کدادم دستدن یکا
کل بلا کیتلوم بنم له یار سک — یقدتر کلارم سنی اکلاد سک
صورت ایدر بن حقی بلماز میم — سن ورنسک بلد ورمز میم
بانی چون ترک لرارسین اتمکل — مرکب‌کون یولده قیب کیتمکل
برزبن‌اون کون کی بکا کم بتلیم — بعدزان التک اتجه اتلبیم
بج کونلر کوییدم اکا اولمدی — اول خوبنی الدارتس کتمدی
ورده غم بک یتندی دنیا — قصد اولنکم بنی یلده قیا
بلو بلدوم کم بنمله کیدماز — بک دتبدوردنیای ترک لرماز
چندم عمری یلدا تا کیما کنه — کنیشمنا افتی جون کمنه باب
جونکه صورت احتطرا اقدمدر — هر ارا اقدر یقین قدا اولر

یراق

قوم ای کندو یا قلبی ایراق | بن بنه وصلت یولنه قلدم بیراق
بوکز اول سزی بو نفسه سیلدوم | اول یولا بو نفسی دعوت ایلدم
ایتدم ای نفس بن قتنده اول یلا | یار سنک کلکل بلا کیب لوم بلا
یقیة کلمازسک سنی ترک ایلارم | بیلکه کلمز یلدشی بن بیندرم
نفس بکا ایدرسن بنی ترک ایمکل | جانشینی کیدم سکا قوییب کیمکل
بن حق بلمازمیم کوارمیسم | قولیم آخرتنا یوینا وارمیسم
ونک بکا کلم که بیر زجع الا م | بعدذان یولکه بیتم سمع الم
بن بو قرار اوزره کیدم بر زمان | نفسه بعدم وصلکی شلدی همان
دنیای وار ایچ بک دوتی دلی | شیله مستغرق که هیچ اکماز حقی
یار صفتم بن ای اغیار مش | بیلک کتلوم دب بنی الدارمشن
کچدی عمروم یلداشا کیما کلا | کیدکه ناصحی چون کلمز یلا
چونکه نفسوک یقدرلقی قوتسی | اکلدم کم کتمدوک اول خورخسی
قوم ای قلدی اواه خواخو بلا | بن بنید کیرددم یولا قورقو یلا
کلدی بوکز عقله دش اولیی یلوم | ای بوکز دعوا ندی تعجب لوم
ایتدم ای عقلوم بکلا کل بلا | دست کیتلوم بکا یلدش اول یلا

یعنی کلمز

یقیة کلمازسک سنی ترک ایدرم | بیمهو قرار قلدی بن کیدرم
عقلوم ایدر بو سزی سیلاملک | تاکه یبکون یا نه ترک ایلا [illegible]
سن ویر اسین وصله بنی بحوتیا قلم | قنق کون کم دیرسک یلداش اولام
الابد هیچ کون بکا کی دور ایم | دغلوب وم کندوزم درشوریم
بعدذان یلداش اولب کیتلوم بلا | قول اولم قوللق قلم قلدن قلا
بنه کیدم بو سزیچون روزکار | پیرنه کلسون دب اول قول قرار
بخ کیدمسنه عقلی ویرلمدی | قلدی عهدنه وفا هیچ قلمدی
کن لکی ارده داخی انده تنسی | دنیا قومق اولدی کل بیشنی
ایلادشمن دنیا ترک لقا ماز | دک بنی اکلر ولیکن کیدماز
کچدی عمروم یلدشا کیما کلا | کیدکه ناصحی چون کلمز بلا
چون عقل خوف ایاق باغدر | دنیای چون دتدی قنداوا غدر
قوم ای فکر بیله قلدی اول | کلدی بوکز کوکله دتن اولدی یول
نعلی دخی دعوت ایتدم اول یولا | کلدی دوم دستی بکا کتلوم بلا
سن لی وصلتن دیارک وار دز | دستی بیلن دنیاده درمق عار دز
یرت بلکه کیب لوم بونه قلمز | دنیا میلک ایلیوب اینه لمغل

ملك

ایدلسکین بن ترک لعارم رام — دست جوبانی اقیودر بن کلارم
کلفوم ایدر الله الله کیتمکلک — بن خزینه کون سنوک توک ایتمکلک
وسنجون وارمیم بن معنی نه — وسب قوب دنیا سومک یعنی نه
لیلی برجکن بکا کم کل ای یار — ایله دوست کم بن ایوددم سن او یار
میلکلی جهاندن در تیم — بعدزان یلدا ایتکجا ید تیم
چونکه کوکلم بو سزی ایتدی بکا — بر نجا مدت ینه کیدوم اکا
یعنی ایدوم عهد کنسون یدر ینه — کیمسنم کم بلا کوکلم یدر ینه
بن کیارم بیدیم کم سکمز اول — صبر و رده قجا جهانه اولدی یول
کیدرین بن اصوین الاه ارمش — کندوکلمز بنی یولدن قورمش
کچدی عمروم یلدشا کیما کلا — کیدکم نه آصی جون کلمز بلا
چونکه یلدوم الدعجب در بو کوکل — بنی الار کندو اولمش نفسا قول
قومم آزه دخی کندو میلنا — چونکه یلدوم ارزوسنی نه میلنا
بن ینه قصد ایلدم دوست یولنه — لن شاء الله طوغو یلداش بو لینه
ینه بن دوست یولنه بصدم قدم — دیلدم کم ینه اولی دوسته کدام
اغرادم بوکز جانه کوز نیلدوم — ازه دخی یوکره دعوت ایلدوم

دیلدم کم

دیلدم کم جانه بغا یلداش اولا — ایدوم ای جان کل بلا کیتلوم بلا
سن بلورسین یولی دور بشلا بنی — یلداش ادنمک ولدون بن سنی
یا بلا کل بخشه خوف بن کیدرم — کلنک الحسوز سنی ترک لعارم
جانم ایدر خشا کم بن ترک لام — بانم اندهم سکا قاریم مقام
الا کیتکلی اکسکوم ور دوزریم — کندوزی کل بشدن اوزبیم
بعدزان التم سنی اول حضرتنه — ایدشاسین راحتا ورحمتا حمتا
بجکیدوم ینه بن اولسزا بجوه — تامکر اولا دیب قول بتون
جون بنی کیدردی لیکن کتمدی — دنیا نوک صعار لغین ترک ایتمدی
ور دغبا مهار تدی دنیبا — مقصودی اولکم بنی یولدن قیا
کچدی عمروم یلدشا کیما کلا — کیدکلم اصی جون کلمز بلا
چونکه جان بو دنیا نوک صعار ده — هم صورت هم نفس انوک یاره
صورتوبدر کل ملک مالله — سن قوم ازه دخی اوله ها بلا
جان دخی قلدی بکز نیمک کمک — جانه یوق البته بن کیمک کرک
دوستنه کیتمک بکا جون اولدی هوا — کلدی یولم بغلدی عشق هوا
صنم اول عشق بکا کلدی مکر — دوست دیا کیدوکی بلدی مکر

آیدەوم ای عشق الڭ بنی کیتلوم بلا　　یقسە بن دستە کیدرم قلم سندە نکه

الدە توتب کیتلوم اول دستەن یکا　　یلداش اولغیل سن بکا و بن سکا

سن یلرسن دستە بشلا الت بنی　　دوست التمسک یدرم بن سنی

دستە و رمز یلدشی بن یدارم　　یا بلاکل یا سنی ترک ایلەرم

عشق ایدەبن اتوک الجسیم　　بلکه رسابن اکا ا لتیم

بانه ترک ایمکلک سکا لایق دکل　　یلدشوک بنوا سزم قلغیل قبول

لا بریح لون بکا کیسک کرک　　اشبو هجرت زحمنا ولیسک کوک

المورد بو ملکدن الیم　　بعد زان ینکه یلداش اولیم

بشلیم التام سنی دوست قاتنا　　هجر توک دکشور لا وصلە تنا

ینه کیدوم کون بن بوسنرا　　یعنی عشق التا بنی وب اول یوزا

بن موایە عشق وب الدار غنم　　کیدوکم اندن ایه عشق صنیمشم

نجالم کیدمساحبت اولمدی　　دنییای قیب بنملا کلمدی

کجدی عمروم یلدشا کیما کلا　　کیدوکم نا اصق جون کلمز بلا

چون مواعشق صورتیلاکور نور　　نجالدا توک صو ینجا صور نور

نجالای قوی یولدا اول موا　　بن انوک ترک بکا اولدی راوا

ازدم

ازدمی ترک لذت کچدم ینا　　اول مواەدن دوست دیا کچدم ینا

سوز اکشدر ایدغن قیلوم بوکز　　اول رضایه اغزدی یوم بوکز

کلمم ازدوست یولی الش مدو ز　　لم کجروکم کلردو دندو رز و ز

بن ایندوم ای رضاە تعنل الوم　　چنک کلیه سکاطوش اولدی یلوم

یا بلاکل یلداش اولغیل سن بکا　　یا خود یولە ورد یم دستدن یکا

وردی بندە الجمکا طاقت کرک　　طاقتی یمیانه طاعت کرک

قانه طاقت ودمی بنیاز التمکا　　قانه طاقت ودمی سنده کیتمکا

چون کچب لقکا یقدر طاقتوک　　یانیاز التمکا یقدر طاقتوک

بس حقیقت بلکه چکل یوق سکا　　نجلدبنه قالدر کور سکا

کلدم الله خلق ودبدر بی حساب　　جملەدر ماندا اوروم لذ جولب

بدوی وبانبی کچاز سوزنی　　اول رضا اولکنه طرقدا یوزی

یونم ازدم بن دقی اول طرغا　　حق رضا سنده امکوحقدن یغا

بنم کمنه یوق بنملە قانی یار　　اغلدم کندو حالوما زار زار

ایدرم کم قانە اول یلدشلرم　　لم کچدم بنلر کلە یا سشلرم

عمری صرف ایلدم بن بنلرا　　کلمدی بنلر بنملە بو یرا

قانی اول صورت که من گبدی بکا | آنوکله چاپنرده م دنت بکا
قلدی بندن اوز تباه شدی فراق | اصدطپر اقدا اندیه قلبی طیاره
قانی نغمکم بکا چاشنکیر دی | هدایش اجنبی بغلا بیز دی
قلدی بندن یارکن او تمه ی | دنیا سوکی اخرتی من صمدی
قانی اول عقل کفایت قانی او ل | کم بلور دی جمله لو حاله یو ل
قلدی بندن غره اولدی اوز نا | کندز بنه اولدی اول کندوز نا
قانی کوکل کم خزینه ازه ی | دن کندز اول بغلا یار دی
قلدی بندن الده می صنی او ل | دنیا صر مشدیو الدندی او ل
قانی جانکم اول بدری دنیا یه | یعنی کم معمار اولا هر نسنا یه
قانی اول عشق هوا و معنه ده | کم بنی الکاهی هر بر نسنده
قلدی بندن عشق و کلتی اول هوا | انی اول ابد لغی کنفی روا
بن بلاری یار صندم قانی یار | هر بری برنسنه قلبی اختیار
الدی بنی بلار بلدن بلا | نازنین عمری بلروزوی بیلا لا
عاقبت بر سن بغلا کلدی | دست یلنه بکا یلداش اولدی
بن بنی تنها و مسکین ایدی بوش | دست رضاسی اسکنه قلدم اوش

اول اشکله

اول اشکله قلدی طپراقدا یوزم | نه الم وار نادم وار نه سوزوم
بو اشارت اره بی بن اولدم بکا | ایدی بن سندا انا ابت سکا
اولدور ده مانده لره سکلیری | یار کوکل اندن طلو اندن دی
انکیلا ایدا استا ایده بو ل | اکر بلورسن اول قلا سوزوکی قبول
دایم اولدغن دلوسک اول جلیل | الاور مغا انی دتغی د لیل
کاجا کندو رضا سندن سنی | کندویا الا قوترا سندن سنی
بو اشارت بنی بیدار ایلدی | ایله بلکم یوغلی وار ایلدی
جمع اولب کندو زما دزدم الوم | خوف بکا بندنا یقین استادکوم
بن بکا بدیعتم الکد دوم | الهیچ الشبو اشنی طکلر دوم
بوردی نسنه کم منه دا بوری | یا بیدی هم یار کن اغیار دی
اوش تمام اولدی بولارک تقریری | معلوم اولدیکم نجیش هر بری
هیچ بلار بری بکا یار اولمدی | هر بنی قلدی بغلا کلمدی
نجه وارم بن یوقلی یلکوزین | نجه کودم انی عجب اولدوست بزین
جون بو یول یلکوز ورمار مطلقا | یلکزین هیچ کمسه ارمز حقا
بر قلاور حاجت اولدی بن بکا | کمسه بنی بلنسوز الا التا اسا

استدوم انوکی بلدوم بر تاوینی   الاولی الله بنی قوستا دکین
ذات اچندن خوش مناجات ایلدم   بن نه باقه نه صورت سیلدوم
ایتدی ای بر تاوی حق دنتغیلکم   خوف نه ال وار نه اباق اچغیلیلوم
ال بنی بنسون الیت اندن اکا   کندوسنز ورمق کرک قوستدن یکا
بلسون بو عقل نفس جاه دل   تا بعملا اتمیا لر قال قیله
بو تمنای جوقلدوم بی زبان   ایله کم طیمدی عقل نفس جان
اوزدن کترلنیی اولی مجروفراق   بن یقین اولدی بکا جمله اراق
یدی سنه کرنو کلدی قوشورنا   بانه قوتردی بو قلمو قیغوقن
اولی یدیلکم بنی وفا اولمشیدی   یولده یلداش اولمدن قلمشیدی
بو یدی دندی بولارک بیرندی   شرح بزلرک ایدیم هر بیرندن
کرچه صورت بکا یلداش اولمدی   دیب اراق قلدی یقینه کلمدی
صورت اولدی اوش بکا دوست وزلیی   کم ابد اولمیا هیچ اغیار لیغی
کوز بکا اول نفس اماره کر وار   دوست بلنه اولمدی یلداش یار
یلداش اولدی نفس حرصیه بکا   هر نفس دن تربنی دوستدن یکا
کرچه اول عقل معاشی قلدسا   دنیانی دیدمقامایلد اولدسا

یلدش اولدی

یلدش اولدی اوش بکا بو عقل کل   جمله اشوم دوزکن اولدی قبول
اول کلک کم یلدشلو اویز دری   کلمازدی دل بنی الدار ایدری
کلدیسا بو کوکل کلدی بکا   کم جکر هردم بنی دوستدن یکا
جانه دخی الدر ایدی هردم بنی   یلدشلقده دنیا دوندی ذینی
قلدسا اولی اولدی دوم قدس جان   اوش انکلا عمروم اولدی جاویدان
اولی هوا عشق کم بکا یلداشیدی   دنیای سومکله بکنی خوشیدی
دنیا سوه‌ی قلدسا اولی وقت خوش   دوست سومک بکا یلداش اولدی دوش
اول رضا کم بغلنشدی بو بی   یلکدو بن دوتماز دی الوبی
کلدی الله فضلی اوش اجدی یلوم   عجز اقلنشکن دندی الوم
الدی بنی بنسون الندی اولی یدا   کم کوکا بکرز اولی بیز بیدا
جونکه بنکک قلدی بنده مطلعا   بن نظر صد باقشم اردی حقا
جملوار لق محو اولب قلدی نفس   اولی بعشدن حاصل اولدی باقی اش
کروم الله بن جهانکم اولی جهان   بنهانیدور نهان اندن نهان
کوکده کوکا بیدا یدرا بکرز هر   طاغی طاشین بولی اری الماز
جمله بولی منزلی یقین جمله اراق   وکثرلیکن وصلتا جمله فراق

چونکه بن اول ملکه وارده‌م یتسوزین ‌ قیلدوم بقدمسه کوزوم دوست یوزین
دوست اوکینده اوروم یوزنی ‌ پسن عجب کوزوم تاپار کندوزنی
لعاغم التینا بولدوم کوکاری ‌ ایلیمه اول کوزوم تکاری
عرشیلا کوزوم دوروم باقرار ‌ حرفلا دوندورن بو قرار
ای کون کوزوم اکومه یکرسوزور ‌ جمله الدوز بکا قوشوسون ینشر
جمله کوک املی بینی بندن یکا ‌ بو بنم احوالما قلمش طاقا
کوزوم اولمشم دکز لر کوهری ‌ یر یدنه جمله معدن جوهری
بیر کوبن بتمشم کلزارلا ‌ بیله بتدوم هر نبات ندن یارلا
کره زبطا بنسنه بکا لیل نهار ‌ کرکه بیز لولورم نو بهار
کر الماز بیر کوک آی کون ‌ بلزم کم وری یقیمی هون کون
کر طغارم عالم ارزا کون کبی ‌ کره زرون خلق اچنده هون کبی
کراسه دن بیلن کبی خلق اوستنا ‌ اغزیم دب یعنی اول دوست دوستنه
کر اقرون صوکبی الدن اریلا ‌ دوستلر السون دب بنی الدن الا
کره تارون بیرکب صبر و قرار ‌ تاپیم بصاوی اول دغری یار
کرالورون جمله عالمدن بری ‌ شاه لقمدن فارغ غمدن برو

اول

اول نفسده جمله عالم سهو اولر ‌ هیچ الماز عاشق لری محو اولر
قالر اول دوست دوستلغی باقی ابد ‌ ز حسابی بی شمار بی عدد له
اوش دکندی اول ایلک اغیارلغی ‌ قلدی باقی کمک اول دوست ورلغی
جملوز مستغرق اوز اول درلغا ‌ ای خدایا قامومی سن یارلغا

داستانه اول از باب هشتم در بیان بهشت کرخدای تعـ

بن اوش توکتی قلدم اول حقا ‌ جانم استارکم انوک کنجه بقا
فانی ملکدن باقی ملکی اکدی جان ‌ بونشانه نن یعنی ورملحون نشان
هرنه کوکی شرح لدوب ایتمک ولر ‌ اول فنا سنز عالما کتمک ولر
چون فنا دن دنیا با قی اخرت ‌ جانلر انداوارسار دور عاقبت
پس ولکم جانم اول ملک کورا ‌ هرنشان کم اندا وار بندا ورا
کور اکندویا نادر طراق ‌ قنق منزلده دورر جوز بواق
نجه یرده وتسار ملکی مقام ‌ یاز اوره اولسار قایم مدام
چونکه میل ایتدی اکا بوعقد جان ‌ بر اشیت اندن بجا ایدن نشان
ایدم اندیلا بر بر سکا ‌ وحت قلاغوک بردم اخوت بندن یکا
چون چلبه دن جانلرا بو عشق دم ‌ دولت توفیق یلداش اولدی هم

پس بطالت کفر دنسی خطا   جون جلیدن جانه دکدی بو عطا
ایتلوم کم ای ایقک کرک   ای مم ایدیدن اشتمک کرک
ایدا اشید اجوقیلا اتفاق   اورنه بیده اکتر لا بعض نفاق
پس رواددر بعد ان ایتمک بزی   تاکر بیه الله بو معنی یوزی
نادر امدی دکلر بو سزه مرله   یجه اجاقدر بو ملکدر اول بلاه
دیلرم اول ملکی تقریب ایلایم   بجه ملکدر و وصفنی بیر بیر دیم
جون اشارت کلدی الله دن بزا   هم بشارت اولدی اول شامد اکیزا
اول اشارتده اعدد اجراسنبو سوز   نادر ان ذکر کرامزسا بو کوز
جانه کوکل کوزنه ایچم کورسنی   اجاق حور و غلمان ولدان طیور
بجه ملکدرن اجاق حور و قصور   نه مور غلمان ولدان طیور
اشید امدی نیدوکن ایدم سکا   کم بلاسیغ بو ایشی اوکدن صنکا
چونکه الله دنیایه وردی وجود   کم انکدور بخشش احسان جود
بیدی تن قلدی بو کوکی قلدی جان   اشکارا ایدکوک اولدی نهان
اول نه ایشدی کورکه کوکل ایلدی   جمله بدن املن انکا قول ایلدی
یقودیدن منکیر لرا اندا مقام   قالسه بنلر بو خشم ایچه امدام

چون

چون بو مؤمن اشندی درست   اغدی ایمانه کوکا چالاک چست
بیکمانه یار لدی اول کوکل کوکلین   این ملکدر ایمان املنا
زین شول کوکلده این ایتلری   کم بلار وکل بیقدرز غایت لری
اشبو مؤمن لرا ای کوکلا بیدار   مؤمنوک کوکلی این کوکا اغاز

قوله تعالی واذا تلیت علیهم آیاته زادتهم ایمانا الآیه

وقتی قفصدن بو ستوب اجاق ولد   پس بو مؤمنلر این اجاق دلد
حق سکز اجاق بو مؤمنلر ا   اولا بدملکی قلبدور بو نلر ا
بیتکم اول صوطلبدور قید لا   کوکده هم شیلر طلبدور جا بلا
اوله مرکم فتیک کشدور ب   یعنی بو شی عاکشد و ر ر
حصنا اول دیر میدی اول فتیل   پس حقیقت انه شرع احکام بیل
اول خوف فتیله نفسدور ای صفا   کم دو تبدور ای شرع مصطفی
نفس حق ارنا دو تق احکامدر   نفس انکچون بو بیلا احکام دور
کنکز یاغ نکدور سنو کز   اکلمعت کم عقلکا دکلدر سنوک
بیتکم یاغ سوز چراغ بیمار الوز   پس عقلسز باشه عشق قنز اولز
لاکی چون قنزل اولا عقل یاغ   پس طلب عشق کرک اولا چراغ

ینده امدی عقبی اول عشق ادنا — کر چراغ اولمق دلرسک بوعینا

اول ایله کور سقابه کیمش درر — بر اچی بقعتن بیدا ایمش درر

حلدسندسن طون مرکبلر براق — خور غلمان حورس کنکلر طراق

هم اقد صو شربتی اچر قوش غدا — اولا بر مؤمنا بک انجا فدا

اوکشلرا اندا بو کوکردن بجا — لؤلؤ مرجان قمو اجدا اوجا

انجا طوی اندا اکشلر اوسیته — ورن اندا ایک حوری بر دوستینه

مؤمنا یتمش ورن اول کشلری — کم اولا یتمش بو دنیج بیری

بیری بو عالمه اولا مؤمنوک — حدا ابن الیا بس مکنوک

اندا انا عیش و دنیا سنتوبش اولا — شادلیق هر دم بلا ایش اولا

بیشه حوش حوش ایشارلقی یتمدین — بیر اول اشار و لی جنیمه بین

حوش جکلر اچرا انکا سلسبیل — ایچلاتنم کوثر زنجبیل

قوله و یسقون فیها کاسا کان مزاجها زنجبیلا عینا فیها تسمی سلسبیلا

تاکم استارسن کوکل حاضر کلا — کوز یومنجه اچمک حاضر اولا

بوستم جمله بو ایش بو حاله — هیچ دکلدر بیلوک اول اوقه حاله

بلکم اولا کم بو دنیا بکدی — قلمیوبن استیالر اول حقی

ایدلار ویدار

ایدلار ویدار کوستر ای الله — اول هو سچون جمله جانلر قیله آه

شول ساعتن کتر لا جمله حجاب — کزلرا کر نو کلا اول حق چلب

قوله تعالى وجوه يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة الآية

کورلر ایدی عیان انده عیان — اچ کزوک امدی بو غفلتدن اویان

اوش صفاتن اچا غوک ایتیم سکا — اندبر کل قل نظر سندن سکا

ملعلم سن نسین اجاق ندر — هم اول اجاقده حور جمق ندر

هر کیکن بند بیله بلندری — اولدر یارن کیم بولا بو نازی

اچ کزوک بر امدی بو معنیا بق — بو که دیدم جمله ساکه وردی حق

ایدیم اکدن صفا بد بد سکا — هوت قلاغوک بر دم اوشت بنده یکا

جون بر تیدی سان اول اول قدیم — کهکرنا قلدی سنوکا اول حکیم

ایلدی بو بیردن کوکدن سنی — جان بو کوکدن هم بیردن تنی

پس بو بیرده کوکل نا کر وارسا — قوهی سندا اقا موسنا بزنسا

قوله تعالى سنريهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم الآية

بیر طلوجه لر دن کوکل ملک — تنا یاو زفیق جاندا حوش دلک

بو بیر دوکه کلنکا سی بودن کندوز کوکل — تنا خوب غفلت جاندا اوک

كلّ

بر كثيفدر بو تنكم كوكلم لطيف   جان لطيفدر تنكم تنلر كثيف

بر اچنده طامووار كوكلن جنان   جسمم اچنده فعيل بن جاننده جان

بو جا جنان اچاق ار حق كوكلن قدي   اول جنانوك جاننده كوكلن دونلري

بن معاينه دروجنا نا بو جنان   ناكم انده ور دردر بنده مان

اچاق حوري براقم قصور   سنده بلرهم بري بر شندور

بو كوكلي اچاق دور عشق اولدي براق   قصر خلق مجني حوري طوباق

عقل اول طوبه دوركوثر كرم   كم هلايق ديلور انده دم بدم

رضوان بن اول احسان دور رضوان   كم رضاي حق بلمز بو رضا

بن ازكدن بر شهره دراول جنان   كم اقادر دوت نهر انده روان

بري صوعه بري سوده بري بال   بريسي خمر وليكن خوش حلال

قوله تعالى جهار انهار من ماء وانهار من لبن وانهار من خمر وانهار من عسل

او بيلش شهر اولدن بو كوكل   اسندابر نبه بو دردت ارماغ بوله

صو سيرد دور بنده خمر معرفت   سيت سنده علم دور هم حلم اول بال صفت

اوش ايدم اول بهشتوك وصفني   اگر بلاز رسم بو كلن شرحني

كوكل اول اوجماغه بكدشدر عيان   اچاق اهلي بنده ور دور بو كمان

استدا اولي

استدا اولو اچاق بكن بو ندا اولي   كم اولا سين يارن اچا قنده قبولي

كوردسين يارن ديداري سنكسوزين   كم كوردر بو كوكل بنده دوست يوزين

اوچمنده ديي سنكچون اولجليك   انده ناكم وار سكا قلدي سبيك

حق يرندي سني منظركا ايچون   بو كوكل منظردر كلي شا ايچون

بو كوكل بوكون نظركاهدر اكا   منظر اولا يارين اول اچق سكا

سن بو نقشي كور بولغ بنده افق   كم كره سين يارين انده اول حقي

هركه بو كون يارن اكا ارميا   بيلوك انده يارين انى كور ميا

هركه كوز دور حقيقت بنده اولي   دوست يوزن كرميا بيلوك انده اولي

قوله تعالى ومن كان في هذه اعمى فهو في الآخرة اعمى الآية

كوز بو اقرار دركم دوستي كوردر   اول بنا نسون عالمك وصفين ودر

بن بلوك اقرار لا صدق اولور در   كم كوكل كنج بنهان طلدر ودر

اچاق بو صدقلا الدي لا الا ن   دحقي اقرار لا بو ليدي بو لان

هركه صدق بوغسا مؤمن دكل   بن منافقدر دكل انده قبول

اوليا وانبيا صادقدرور   انكچون اچاغه لايق دروور

كرد كسين قاسين انده بلا   وكم انك كل الدو صدق قيلا

مؤمن اولدوغ کم تمام اولیا / کم کمالون ایمانی ... اولمیا

عاشقوک اصلی نجون عاشقدر / انوکجون کم بو یول اصل قدر

اول عجون صدق بو یول املینه / کلمیلم یولینه ... امل ...

اینه اکر بیلدی بنده ... م / کم ... بیلر ... مقام

ای جلب بیلر دن آیدنا ... / بیلرک یولنده ... ایرا ... بی

داستان هم از باب مشتم در بیان قدس المبارک باری خدای تعالی

اول الله کم بلدیشی یوق بر دور / یوغ وار ایلامکا قادر دور

یوغکن بو عالمی وار ایلدی / کنزلو علم اچدی اظهار ایلدی

بیما کوکا یوغکن ... وجود / کوکلر ... قلدی بر قلبی سجود

هر بریی بر قللغنا امر ایلدی / هر بریله بر ایش کم بیلدی

کوکلره اول عرش فوقی اول حکیم / کوکا بنیاد ایلدی اول عرش عظیم

بر یوزنده شرع قولی معتبر / عکسی دور عرشک و دور عرشدن خبر

کوکا اچنده بر ... کون ای / ایدیننده ن بار نور یقسول بای

یر یوزنده ایلدی التون کمش / کم انلره حاصل اولدر هر بر ایش

کوک اچنده چرخ سر کردان دنار / دایمی دور مدین کردان ... تار

بر ده عکسی دور انوک ای بر منر / ... کندوز ... دبی ... نار

... کم کوک اچنده اصل وار / ... کم انسز بر یرنده عکسی وار

سن الاشتوک بنده عکسی نادر دور / قدس اچنده قبة الصخرا ... دور

ایله صانکم اجاغوک عکسی در اول / کم انوک اچنده اغدی کوکا یول

اشدامدی قبنوک وصفی عیان / کم بیلاسن بو سوزک اصلن بیان

اول مبارک قدس شهرنده مکر / ... بر حرام کی معتبر

بیراق ... / شیله کم کر نو کار خلقوک ...

اکه مسجد وار اچنده خوش مقام / عزت ایلر اکا جمله خاص عام

بر نوک آدی مسجد اقصا دور / بر نوک آدی قبة الصخرا دور

بر یرنده اوچاغوک عکسی در اول / انوک اچنده بولندی کوکا یول

کوکا اندن اغدی احمد اول حبیب / اندن اول معراج اکا اولدی نصیب

قبة الصخرا ... ادی انوک / ... وصف ... قبنوک

قبنوک رسمی ... دنیای یار / یعنی بلکیم سکز دیوار وار

بو سکز دیوار اچاق ... سکز / اجمعا بکزر انی اولدی عزیز

اول سکز دیوار ... / یرکوک آدی اکا قیلر طبو

دكمه ديوارنه واربنجه آ   دكمه بيك دلو نقش قبجا
دكمه بر بنجره‌ده بيك دلو جام   بنجره‌لر قامسي قرق دن تمام
قرق ده ساكن وار قنده قرق كر   جمله التونلر سونكين سر بسر
اوزنده بر قبه وار دنكز كبي   قپلنوبدر قرشنده احدگا اوجا
ايچ يوزي قصوص دور اول قبه‌نك   ديوانم ديلله شرحين انوك
يازلو طاها و يسين حرف حرف   بختلو اول جانكم اولدي انده صرف
كاوفه كرم دره ده نيلمش   صقه جونن طر بدور ايلمش
بره ديوار دمتن ده موره‌دن بر كره   بر بريته بر كنبد وور زرنه
بر منقش بجره ده نقشلا   رنجه ايدم وصفني كماه ديلا
بجرا ايجنده اناردك اغلاقي وار   يابرغي و بودغي و نار و وار
بر موره ده نه لنكم ارم زي عجب   كاوفه معم ايلمشدر اول جلب

قوله تعالى والنار الحميدا اعمد سا بغات الآية

اچرواندن دخي صحرا دور   بر اشت اول سنك صحرا نا ودور
سنك صحرا بر اولطا شدر يانو   التي بر خوش طرفه بيرده كراوتر
اول طاش اوزره بر قدم بصمش نبي   طاش اوسته بر ازلمش يا ابي

بر بلق

بر براق انده رسول الله‌نا   يعني كم اولكم كوكا اغمغا
صحرا انوك بر كوشسي قلعدي بيلا   بيله كيمدك ديليجي اول منزلا
قاف يا صحرا ايدي اولدم رسول   دوردي صحرا اول سزي قلدي قبول
جقدي بر دلي صحرادن سيلدي   نالشن ايدي حالني عرض ايلدي
ويردي اوتما شفاعتدن بزي   بزكزا گلغي يا رب انده سن بزي
قلدي اول صحرا و وار ديكي طلق   بغلدي ابتدا لا عهد كاو فا
قابا قوسين اولدي منزل كاه انكا   ابتنا اولدي دره و دره كاه انكا

قوله تعالى ثم دنا فتدلى فكان قاب قوسين او ادنا الآية

دست اوكنده محو قلدي كندوزين   كل كوز اولدي يوكره ده دست يوزين
اول مقدر باركره واردورطا بوقه   اره مدني بوسترده قلدي قا بوقه
دست وصالي بيده كين كم نابيله   كمسنا بلمياده لهي كمزده له
حال طفسان بيك كلام ازله   دكدي دوستدن دوسته يوز بيك نازله
بوايشا بوقدرده نه عقل اره   سوز اكشندرجن كيروانده يبره
كمسي صحرا الينه اوتر معنا   ديلي الكن نمازا دور معنا
بوي دكدي راست اولمدي قيام   قلقيي صحرا اولدي او بر خوش مقام

جون نمازی قلدی اوتدی امین — گوکدن اولدم ایندی جبرائیل امین
صفره اندردی رسول طیلدی — بیدی اول خوان رسول شکر ایلدی
یردوکل اماتی رسولکجالینی — بلبله معراجه احوالینی
جمع اولبن جانی پیغمبرلروک — خدمته گلدی قمو سرورلروک
مصطفی معراجنی جون بیلدیلار — درلو جمله سلامه گلدیلار
انده حاضر جمعکن اول جمله جان — بر نماز وقتی ارشدی ناگهان
جونکه قامت ایلدی اول مقتدا — جمله جانلر انکا قلدی اقتدا
اولدیلار بونلر جماعت اول امام — اول نمازی قلدیلر انده تمام
بر قولد شیله کم اول نماز — گوکلر اوسته قلندی اول نیاز
انبیا ارواحی انده جمع — مصطفی اول جمع ایچنده شمع ایدی
اول مکان لامکان کم وار دور — اول مکانده جبرائیل اغیار دور
اول نمازی قلدیلار انده تمام — بی رکوع بی سجود بی قیام
بر قول اولدر کی قدسه گلدیلار — اول نمازی قدس ایچنده قلدیلار
بر قول اکسی دخی اولدی صحیح — تن دخی و جان دخی ایتدی فصیح
مصطفی وردی بینه مکانینه — سز ایچنده قدس گلدوک بن ینه

اول

اول مکانده بر اشتکل کم ای یار — قبة الصخرا نورا سنده نوار
هم ترازو هم صراطوک صورتن — ایلمش کم اوله خلق عبرتن
یعنی بونلر یارنا طانقدورر — بیلالر کم اول اشانک یقندور
گاه گوکل اول قبة السلسی — کم گلر دکی کموک اولسا کسیلسی
انده بر زنجیر واردی اول زمان — باطلی حقدن سچردی بی گمان
عیسینوک هم وار در انده بیشکی — زیر زمین در بر ایچنده ایشکی
اول اشنک براق اولو مرمر دور — انده ایر و ایکی محراب وار دور
بر سننده مصطفی قلمش نماز — بر سننده قلمش اول مریم نیاز
زیر زمینده خوش زیارتدر بولار — کم وارنسه بولنور حاجت ولد
اول عصاسین کم موسی ایلتدی — اول وارب بر مرمرا یاتمشدی
گرکل مسجد یاپلمشدر اورتا — اول دخی بر خوش زیارتدر بنا
صنجقین اورتسن عمر بر مرمرا — دکمش اندا شیله کم بتمش یرا
اول دخی بر خوش زیارتدر مدام — یاپلمشدر اورتسنده بر خوش مقام
انده ایرق مسجد محراب اوکنی — باب جنت باب توبه باب اکنی
بر حرامده در بلار جمله عیان — استنبولکم بر بر دیم بلوبیان

[illegible]

[illegible]

سننکم اول اجاغوک بر تاودور | بو قدرسز قنده الکن ساوودر
ایلدصانکم بز جزودر اجاقدن اول | انکچون اندن اغنی کوکر یوله
هر صورتکم انده معنی وار اولا | اذ تقربی ایلک دستوار اولا
کمسه اذ بجه تقربی ایلیا الما | تن جانی بیجارد و ب سیلیا
اول مقاموک جاذ ورده یوکنا | انکچون اولمادی بو بجه زمان
سننکم اچی طلوپ تاو اولا | تا جهاندن دقجه اول معمور اولا
هر که اذ بیلمک استارنید کین | ظاهر بو باطنی بیجیدوکین
وارسن انده کرسه اذ کون لا | ایدبن اول معلوم اولماز سوزلا
اول مقام حاق املینه لایقدرور | قامو یده اگ یرکلی بایو دردر
اوزنوبن بیجلر وکردی اکا | شکر اولمش ورمی هیچ اولورا صفا
عاشقوک کوکلی الها عاشقدورور | جانی اول او حقنا صادقدورر
انوکچون سیلنودر دل ایلا | شرح لدوبن وصفنی قلما قیلا
شول سننه دلدن الکسلماز اولر | سوکوسز هر کزدلا اکلماز اولر
ایته اول ینی صلو کرکلو خلو | **من احب شیئا اکثر ذکره**
اول ارنلرکم قلدلار انده نماز | جان اچنده قلدیلار بک دولو ناز

بونلرک

بونلرک بونی صینچون ایکی کریم | طغرو یولدن ارماینی ایکی حکیم

داستان سوم از باب هشتم در بیان طایفه که درین جهان بان حرمت میکنند

یا اذ شاه لطفنی دیم بز بیرسکا | بر قلاغ اور بزدهم اخورت بندن یکا
کرکر نعمتنی بیلمسندر اول حکیم | نه عنایت ایشلمسندر اول کریم
قوللاکرکره نه احسان ایلدی | بجه خوندکری بو بجه طیلدی
بجه وردی هر بر نیک روزینی | ~~بجه وردی هر برینی~~
طاغده طاشده بجه بیلکز هر برین | رزقنی ویرر بلورسز لو یرین
هر برین اولدر حالنه خوش دوتان | اغاجی شول قدر ویر که یاش دوتان
جمله خلقی خوش دتبدور اول جلب | کرم و رحمی هر برینا بر سبب
ایکی خلق اچره سکزدر لوکشی | قاموده ارتقدرر عشا بیشی
هر برین بر مرتبلا اول سکز | هم اولودر خلق اچنده هم عزیز
بن سکزدن لو عطا و مرتبه | کم تعلق دوتر اول هیچ مکتبه
اول سکزدن هر سکز دولت بلور | خلق اچنده حرمت عزت بلور
اول سکزدن کیمه کم دا اولسا بری | قدروار ساهر صنده اولر انک یری
قاموسی کربولیه بر کشیده | للدر اولا اول کیشی بوقدنیا که

قامو بنلردن کار نسنه دلر — بلو بلک قامویه بایدور بولر
اشیدا اول بایلق ندر آیدم سکا — کم بو اشی بیلسین اولدا صفا
بنی سلدرکم اللهی عمری دراز — اول قیلا عمر اچنده چوق نیاز
جانی کوکلی حضرته طغرو اولا — طغرولقده دورمق اکا خوب اولا
صحبتا صدق ایلیا اول عمرنی — عمر اچنده قومیه حق امرنی
تا جفیجه اولا اوزن یاتش صکره — نچه اشلر کلور انوک اوکنه
قهر لطف نازی و غم نوح خبر — بو جهانده چوق کورور اول خیر و شر
نچه دشمان اولریبی کرمش اولا — نچه دوستوک وصلنا ارمش اولا
قاموسنسن با خبردور اول کشی — پس بلوک کم ورهدور بخشی
کعطادن تکردن اول عمر اکا — معنی بیرله یا پشدور کور سکا
هر نه کم معنی دلرسن الله وار — اگر بر بر کستربه دردوزکار
بیرلری یقسول بلما بایی بت — زیرا چوق کردی جهانده ای یت
بیر وجودنکه غنیمت کور ای یار — خدمت ایله قون کندوز بنده وار
کدوترسه ییر کوکلنده مقام — اوسنکا رحمت یغا حقدن مدام
بایلغوک هر بیری بیلک هدور — بیر دخی دکلر نچه دیلکدور

نه حسد الله کمسنه حالنه — نه حریص کمسنه نک مالنه
الله هر دم حذر اولا اشلادوکی — حضرته بغلو اولا اوتی کوکی
اوکی نعمتدن کوز ننا — طوینه اچلار و بایکر طو ننا
کندوزین اوله دنیا لیکه درمیا — کوکلی حق حضرتندن ارمیا
اوستنا بنعش اوله اوله دنیا نوکی — بکنی اوزره اغما دنیا انوک
دنیا فکری جان بوینندن اشمیا — عقلی کوکلی حق یولنده شاشمیا
بتلرکم اولیا و انبیا — یونی طغرو کیتدی بونلر متولیا
دنیایا بونلر یوزین دندرمدی — دنیالک بنلری یلدن ارمدی
نچلم چوق اولرسا نعمتلری — ارتدی هر دم نفس طاعتلری
بن بلوک بایدور یلک کم مال وار — مالی اچنده حقه لایق حال وار
عزت ایلک اکا کم لایق دور — حق عزیز ایتمش انی بایق دور
بر دخی بو دنیاده بایلق ندور — بر قلاغ اور اولدخی کوز بخارر
شهرینی بر بر سکا ایدم تمام — بر آنیت کم کیمده کتسه اول مقام
اول کشی سلدور کم اول عقلی لا — عقلی انوک هر ایشا کامل اولا
فن اچنده سیلد اولا اول کشی — کم دو ترسه بانه الله هر ایشی

كيسه خلقدن عقل بيك قلميا — نيجه نيمك كركدر بلميا
بولنه اول كيشيه عقل بللو — كم اكلر قوتلا اصلو دلو دلو
يا اولم بر كيشي اسن بشليا — بلمز اولا ايشي نجا اشليا
دانشوبن اول كيشيدن سوز الا — اشلري اول سوزلا ضبط كلا
الا انده بر اي استي كيشي — حضرتا لايق اولا هر بر ايشي
دنيادن اولا آخرت اشلرني — يكن بلوبن بيه تشويشلا ر
امر نهي ايده كين اول كيم بلا — باطلي حقدن سچا قلدا قيلا
هر كيشيكيم انا ايشبو رايي اولا — اول حقيقت قامولردن باي اولا
انلكون قامولار محتاج اكا — عقل چنبه هر نفس معراج اكا
بس اكا سز عزت ايلك هر زمان — حق عزيز دتتش ده ايني كمان
چونكه بلدك عقلكا مدح ناميش — هر كه امسي بر باليق نا يمش
شرح بزله وصف لعقوبن هالبني — ايديم انوك دخي احوالبني
سلدورور اولكم شنبدره باك اولا — ليك نفسي حق يولنده خاك اولا
اصلن اولب قامولار اول سرورا — هر نكم لقين ايشيه باش اندورا
اصلن اولب خلق اكا عزت قيلا — سرور اصلي ديوبن سرور بلا

اولياكبر

اوليا كبر حسد اول كيشيه — حق هر قنده بازسه ايشيده
اصلنا اولميه تكبا قلمبي — خلق كندوزندن الو بلميا
نازكا زلق ايليا اول خلقيلا — جمله خلقوك كوكلن الا خلقيلا
اولكي باي يحسول خاص عام — اكا ايلو اولو اونه مدام
اجلا جمله كوكلن انن بيكا — بغلوا ولايه لو بيزندن اكا
بس بلوك اول خلق اچنه باي مند — شيله كم بلدز اچنه اي قورور
جنت جلب وردي اكا اول منصبي — ويمك ايه سز بو قامو خلق كبي
عزت ايلك عزته لايق بلوك — حق عزيز ايدر ديدي اي بايق بلوك
اولدي بيتي بكز بو كوز بينه — خلق اچنه باي كمدر صورت بينه
ناكيشيدر اولدي ايدم عيان — كم بلسين بو ايشي بللو بيان
سلدورر اولكم علم اچنه فني وار — هر نكم اول بو يدور خلق قوتار
بادشاهلر محكوم انوك حكمنه — زير اول مطلق حكمدور بو دينه
تكرنوك كنج خانيدور سني سلي — دمريني كمسه اكا دينيسي
فنده كم اول اوروبن سوز اچا — دين اچنه حق باطلدن سچا
الله امر فتقيسه ور بلدورا — امر ايدوبن ورميا اولدورا

قولا فعلا چون مناسب بو لنا / جان ویر الده جهد ایتوک بو لنا
قاموعالم حکمنه محتاج اولا / شویله کیم اول طوق بونلر آج اولا
ابدا اولسه باقی اولورسن اول کیشی / قاموسا ارتق اولا ایتوک بخشایشی
دائما عزت گرکدورسن اکا / عزته لایق دور آنی کورسه سکا
عزت اکا تا که دندور ای صفا / انکچون اوکدی آنی مصطفی

قوله علیه السلام من اکرم عالما فقد اکرمنی للخیر آلم اسفر

اوشبو بو بایلق دخی اولدی تمام / معلوم اولدی اول نصیب اول مقام
ینه بر بایلق دخی وار دنیده ا / اشید امدی آنی دخی ای ده ده
شول سورکیم دولتی حقدن ده تا / کوکلی نا ایش کیم دلرسا اول بتا
هر دلک حقدن بتا میچ صانمدین / هر بر ایشی ایشلنا اول صونمدین
دولتی شیله دوت اولا ایتوک / کیم ظفر بولمیا فعلی وشغلوک
هرکم انی یقمانه دور ایلیا / اول حقیقت کندزین کور ایلیا
هرکیم ایتوک سلینه قول اولا / خلق اچینده مقبل مقبول اولا
بجلر انا دکن اول طابوده / کندزین قول ایلیا اول قابوده
خلق ایتوک قیتلو یوزن کورماکچون / اشکینه یوزسر الدون کون ن

حکمنا منقاد

حکمنا منقاد اولا هر بر کوکل / خلق اچینده اول اولا صاحب قبول
ابدا اولسه باقی اولورسن اول ای یار / کورسکا هر بر کوکلده یری وار
هر کلکم یوز قوترسن بوز مان / بسن اکا عزت گرکدور نیکمان
ترکدن کمسن ده ن اول عزت اکا / عزت ایلک سن دخی اولدا صکا
چونکه دولت بایلغی اولدی بیان / شرح اولب بر بر دلا کلدی عیان
برده دخی بایلق نه دور آیدم سکا / دکله اشبو حکمتی بتعین طکا
شلدورر اولکم قناعت ده ایشی / دنیالک ضد دنه یوقدور اول کیشی
جمع اولب کندوزنا کوکل کوزی / اولمیا کمسنیله هرگز سوزی
دنیاده هیچ کمسیه الدنمیا / حقدن ایرق نسنه یه بغلنمیا
کوکلی الدنمیا اول کشد و کنا / شاکر اولا کندو کندو حالنا
دنیالک کماز اولا کرچق اولا / اول کشینک کوکلی کوزی طق اولا
دنیانک شول ازلنی وجوه قلنی / قیدوز اولا وارلغی دیو قلغی
اول کیشی شیله قناعت ده اکا / کم صناسین اول صناعت ده اکا
خلق اکا مشتا اول خلقدن بجر / کوده بنده کوکلی حضرتده اچار
خلقدعا الا عجون محتاج اکا / فارغ اول خلقدن یوزی حقدن یکا

تكرقاتيندن بتادر ايشلري   تكري خوينيدن كلور در ايشلري
شول قناعت كيم ارنار بولديلر   بز دكنمز كنج در اولكم بولديلار

قوله عليه السلام القناعة كنز عظيم لا يفنى

اولغني در بس اكا عزت كرك   جان اچنده كه اولو حرمت كرك
اونس قناعت بايلغي اولدي تمام   قالدي بز بايلق دخي بز خوش مقام
اول دخي بيلق دورر بو دنياده   ايشيد امدي نه مقامدر اي ددا
شولدر اولكم كركو خلق ايستي اولا   كيمه سيلر ساسزي اصتي اولا
كميه اندن صوق سوز كميا   كميه اذ اورميا و سو كميا
كركو خلقندن كلاكافر دينه   ازمني ذنار كسب دنيدن دونه
باي يحسولي عاشق اولا خلقنه   خوش كلا خلقي بو عالم خلقنه
خلق اچنده تكري خلقين دنه اولا   قامونك كوكلن شنكلده ته اولا
تتاكيم بيغمبرا دمشيدي   تكري انوك خلقني اوكمشيدي

قوله تعالى وانك لعلى خلق عظيم الآية

اولغني در بس اكا عزت كرك   جان اچنده كه اولو حرمت كرك
انس قناعت بايلغي اولدي تمام   قلدي بز بايلق دخي بز خوش مقام

اولوغ

اول دخي بيلق دورر بو دنياده   ايشيد امدي نه مقام دراي دده ا
شولدر اولكم كركو خلق ايستي اولا   كيمه سيلر ساسزي اصتي اولا

قوله تعالى وانك لعلى خلق عظيم الآية

كيمه دكسا خلق ارو نعمت دورور   يا دشامدن قولارا خلعت دورور
هم عمارت دنياسي خلقدن انوك   هم رضاسنده اولراول تكرينوك
منكاده كديا ايشبو نصيب   خلق اچنده اول كيشي اولدي حبيب
قامولردن ارتق انوك حرمتي   خلقدر اول اكه جهانوك نعمتي
بن بلك كيم كمسه صاحب خلق اولا   جمله خلقوك كوكلي اكا خليلا
باي در اول بو دنياده هيچ شكسوزين   كرمك ايستر قامو خلق انوك يوزين
جن چلب ورده كا اول خلعتي   ارتق اولدي قاموليدن دولتي
بن اكا عزت كركدور بو كمان   هم فدي قلمق كركدور خانمان
اونس بلندي اول سكزدور لو كيشي   كيم دتيه دور بو سكز دور لو ايشي
خلق اچنده حق بلار قلدي باي   عزت ابن دتدي بيك اونيكاي
بو بايلق كي ورده دنياده   شول بهشتوك عكسي دنياوله دا
قانكه اول اچاق دورر اندي بيله   ورمدي حق اني الا دوستلرا

هرکیم بلسی اول سکز بخت یشنی … ایلر ب اچاقد یوزور اول کشی

دنیاده ده لک بجا اولور سا … دیلب نه حاللا اولور سا

توپسر یارین بینا اولی حاللا … بسن چلبدن سن ایو دلک دلا

قوله علیه السلام کما تعیشون تموتون وکما تموتون تبعثون وکما تبعثون تحشرون

ایو دیلک سلدور آخر ای سلیم … کیم اولا خشنود او قولدن اول کریم

دنت بلکدور دنیاده خلق ای کشی … دلکیلا معلوم اولمشدور اشی

کوزبارده نقشیدور نیکاری … اول دور بو جمله خلقوک بکاری

بیرسی شولدور کیم ایلوک کرمیه … تکری اکا هیچ اکا دنیا ویرمدی

الا یکنیدین آخرتده بکه او لا … بخ لند وکیبلردن یک او لا

بیری شلدور دنیاده خوش بیز اجار … هر نکرنا دیره سوز کجار

الا یارین هیچ قدری اولمیا … قالا اول محروم رحمت کمیا

بیری شولدور دنیادن الله قلقه … صبر یوغ شکر یوق اول قالدی یا

یارین اوف ینا هم اول کشی … اولسردر قامودا دشوار اشی

بیرسی شلدور کم دنیاسی وار … جمله یول املی انکله اولدی یار

هم موافق او لا حال یارینا … لایق اولا پادشاه دیدارینا

بوسکز بایلق دور اوش بیتدی تمام … خوش عطادر خوش نصیب خوش مقام

خلق اچنده بو سکز اش اشلری … بلک بونلر دور جها نوک حاصلی

عمری بونده بنلر کله سورا لم … طغوب یولی بولدا اش اولب وار لم

ای خدایا طغو یلدن ایرمغیل … اول جماعتدن بزی ایرمغیل

داستان چهارم از باب هشتم در بیان حقیقت حضرت نبی علیه السلام که حق تعالی ست کرامتی ... برکت هیچ و ... است. واو ... نشان محمد نعت مصطفی علیه السلام کرده است ... کنند حاضر ... ابیات

ینه بوفصلده دیلدیکم دار اچا … جمله ده لو محفلا رحمت صچا

اول حبیب کیم محمد کندودر دیلرا … اسنبو دیلدن یا یلسن ایلرا

ایدسارم وصفی اول لسنوک … کیم جهانده مثلی یوقدور اشبونوک

هیچ کمسنه اشینه مایع دکول … جمله ملکلر اچنده اول قبول

رنجالم کنج کزلویک او لور … الا کزلو کنج اوکش یرده قالور

اجلوبن خلق اذکرسا کرک … قامویه اول فایده ویرسا کرک

معدنه حق یب اچنده کیز لدی … معدندن املی کلدی اذ ازلدی

بخ بیت اول کزلو کنج بولدلار … کزلو یکن اشکارا قلدلار

اشبو معنی کوکلا قلدی ا تار | اول سببدن دیلکه کلدی بو خبر
حال کلدوک اول سزی شرح ایتمکه | اول اولو شیخوک وصفن ایتمکه
بو خبرده اطلدی جمله طاغ و طاش | عالما اولکن لوردانم اولدی فاش
اکر خوش عقلوم ... ایرا | ان شاء الله کیم جلب قوت ویرا
کلندو وصفن کیروا اولدور ایندن | کلدور اخر بلبلی نطقا ...
کرمینجا لمسا عاشق او مدری | بلدیرم ... ولا ... تکدری
تکریدن قلدی کور دم کوز لا | کرچ الحمد بو معنی سوزلا
ایدیلدکجا بو اول تکرار ... | ایدوم دسون ... اقرار
شیخوک وصفن مرد ایتمده لا ل | ای ایکلدن کوکل اولماز ملال
بن دخی کر شیخوک وصفن دیم | انطلق خلق حقا اندا ...
اول بکا جاین دورور بللو بیان | دکله امدی ایدیم بر بر عیان
کرچ دلد ایدومانم لقین | الا سرهن الملیاسن ده اده
بیلسن الله کرامات نادرر | کرچ بلمز کمسه اول قدا اودور
حق سکزدر لوعطا ودریکا | شرح بر لا ایدایم اولا کا ...
دکلرنادر اول عطا و اول نمز | بیدیسلم کرکوکا اغار کا ... تار

اشبوا

اشبوا وا طپطلودر اول کیشی | اشلنودر بدنی اقلنه اشی
بر بزنا یرنیا ییده ایلمدی | نجدور بللو نشانن ور مدری
که بلماز اول یرنی ورمی یا اوجار | یرنی قندا اودر بدنه اجار
بو نشانن ده مکان نه معا ... | قندا الغیبی بلز اوکل حاضر وعام
که اوکل جلتا ار مدری | نجادر بللو نشانن ور مدری
که کردورلر ... اق شبتالودر | هن یاشلی ورمه بوز اتالودر
که کردوکلر بیر قتلوقش کبی | بکزمز بو خلقا اوکل تر تبی
که کر زناوبیق کن کندودن | اشکار ا ... صورت کزین
که کریند وش اچنده ایقد ا | که کرینر طاغده طاشده که صوده
هم بنیده اول کیشی وهم وبی | اولدور اخر تکر اوکل قدرت ...
حق ... صلدی جهانه خیر ... | بیدی کوکه ورده کا سیرا ...
بو مکاندور اول کیشی بللو بیان | اول عطا اوکل بیدی اوش اولدی عیان
بو معنا و بو کرامت ... | بوا ... اسم ... اول شهسوار
بزدخی اولدر اوکل نخشا بیشی | یدی یزدا ادر نه کون اول کیشی
نا کر مسجد وارسا حاضر اولا | اول نمازی بیله قیلر خلقیلا

بو بو اشاینه کورنور معند ا   بحد ابرار اولکیشی هم مسجد ا
هر برینه بوکوبزمی ایر شور   بخشا عالم اکا بر مسجد میدور
چونکه قامو یره بلنور اول الو   بن اولیدور عالما اول طلو
قنده کیم استار سک حاضردر اول   بللو بلکم بنه اچنده سیرور اول
اول اولو اراده نه مسجد نه   بینشکیدور ای عجب مقصود
انکچون کیم بو خلقوک طا عتی   اولر اول حق حضرتنه ر غبتی
یقنه خوف الکسکی یوق اولکشینوک   حق قتنده الکسکی یوق اشینوک
هر نفس معراج مدم هر اکا   المقام محراب مسجد هر اکا
بو عطاو بو کرامت کمسه وار   بولش اسن کمدور اول شهو ار
بره خبر ایدیم خبر اولکشیده   کیم مصدق دور اذا اسنید
روزی قلبی حاق اکا اب حیات   گرچه فار غدور بو وصفدن اوله
حق انوکل و کنده الک قومدی   اول اولم اندشین هیچ بیمدی
حکلی رمز اکا شول عز رانلک   صورنا محتاج یوق اسرا فلوک
بنه ترازو بنه صراط و بنه سوال   یقدور زنا انوکل رشنه اشبو حال
زنی عنایت یاذ شامسن بر قلا   رکم جهانده اولمیه دیلک بو

رحمتندر چلابوک اولکیشی   دیللا شرح لعب ایدلمز اشی
بن ایدم شرحنی کلمز دیله   اول صفت بوملدا نجا ایدیه
بو عطاو بو کرامت کمسه وار   خولقی اعینی کمدور اول شهو ار
اول کرامتدندیم بر سوز بنه   کل و لکدور بو سوز دیلا بنا
صند قیله کلار سک ایدیم عیان   اشندی دیمدی بجد کور بللو بیان
ورمدی علم لدو نی حاق اکا   ایتنه معلوم اولا اول سوکا
اولم علم بز اکر ندوک دیدی   موسیا منتظر اولاه اول علمدی
قوله تعالی اتیناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا علما الآیه
موسی جون بلدی بو علم انداوار   حق ایتی موسیا یوت انداوار
~~موسی چون بلدی بو عا~~   واردی موسی اغردی اول کیشیا
~~بلدی الله~~ اول علمدن بس یو قدیلی   اذا اکد تکل بکا دب سیلدی
قوله تعالی قال له موسی هل اتبعك على ان تعلمن مما علمت رشدا الآیه
ایتدی سن صبر ایتمیاسین اکلیم   نفس محکوم کرک اکا دل سلیم
قوله تعالی قال انك لن تستطيع معي صبرا الآیه
موسی ایدور ان شاء الله صبر لقم   صبر ایدم سیلوم بلتوکدام

قوله تعالى ستجدني ان شاء الله صابرا الآية

قدوله بر كاميا اغزاده لر … موسی انوك علمنی كرمكده لر

كاه ده لدی فمعنبون ایلدی … موسی خوشی كورمدی انی سیلدی

قوله تعالى ركبا في السفينة خرقها الآية

قالیا صبر ایتدی بینه كیتدیلر … بر ایشیت كم وار ایدی اندا ایتدیلر

اولكمسنی الدوردی بر اغلنجی … معصومیكی بوغدی بنج یازیق

موسیا بو ایش بیله خوش كلمدی … الله حكمت نیدوكن بیلمدی

قوله تعالى لقيا غلاما فقتله قال اقتلت نفسا زكية الآية

كیتدیلر اندن اوقه بر منزلا … وار ایدی اندا هم انا بر نا قیلا

ییمكی اندا بر دیواری اول كیشی … یه موسی طپلادی اول ایشی

قوله تعالى فوجدا فيها جدارا يريد ان ينقض فاقامه قال لو شئت لتخذت

كیتدی صبری موسینك كلدی ملال اما … پس بوكز بو ایشلری قلدی سؤال

دیدی ایتكل معنیسن بو ایشلرك … بو مدور هر بر بریده اسنوك ایشلرك

ایشبو ایشه بیلیم مقصود ناوار … ایتی بر بر شیلكم قانده دوز

چونكه بلدی بو ایشی قلدی اراق … بولارك اراسنه دوشدی فراق

قوله تعالى هذا فراق بيني وبينك الآية الى آخر الآية

بو عطاو بو كرامت كمده وار … بو ایشی كوردور اول شهسوار

بنه ویرمش بر كرامت حق اكا … بر ایشی بو حكمتی بیتغین طكا

اولدی بیلكل نه بخشایشدور … بر حكمت دور هم نا ارشد ودر

سلدوردی اولكم نه مكان نه زمان … عالم ایچره حق انی قلدی روان

بازوقتی كندو بیله اكا … شیله بیلدایش اولمش اول تقدیر اكا

طاع وطاش بر بحر فوق تحت … حق اكا بوقا موسینی قلدی تخت

دولا یتدی معتمدور اول ولی … هر ایشی اچینه انوك وارده سی الی

فروق اولكسی بقلمیشا … ایدی شونك شول بوكك كنند قلمیشا

كرمه بكلیا اول بدعدله … الله امریله قیلدی هر دم مدد له

جعار وقلعه كرتسا غنی … ایغندن كوردر اول یا غنی

بیلا اكتورد بیلدن ازمشی … كراوا الترتیب قلمشی

كیندا شول بقلمش كیشیلر … شول مداه سزیده قلمشلر كیشیلر

اكب جان ایچنه قلدنا ز … حضرته قدسی قلرسه اول نیاز

بر بر اولكشی الله اكا … اكا غنی بو حكمتی بتغین طكا

[illegible]

حق ایدی بو یرده بقلیا   ایرشور هم قوی هم صو یا
بو عطا و بو کرامت کمده وار   بو ایشی کمدور اول شهسوار
ور دخی الله بر کرامت هم ینه   معلوم اولسون اولدخی دکلمیسن
انده داخی شرح بر له ایدیم   دکله ایمدی نجه‌دور شرح ایدیم
شلدور کیم جمله ملت دیلنی   حق اکا بلدردی هر بر حالنی
هر بیرین حالو حالنده خوش تار   دللری نجه بونلرا ویدر خبر
اکا منکر هیچ ملت یقدور   جمله طایفه‌لر ور کیم حق دور
جمله ملتلر اچنده اول له ا   یقدور انکا رجنک عز بد
جمله مخلوق ارا سنده اول کیشی   خیر اچنده معروف اولمش ایشی
بو بنی ادمده منکر یوق اکا   اول مادری اولیا عیسی اولدی صفا
اوللر هر بیرده اوردور بر مقام   کم جماقلر یاندورر انده امدی
زنجه قوبانلر ویردیلر اول اوا   نجه حاجتلر اولر انده ر و
جمله ملت عاشق انوک او نه   قامو بیلور کندی کمدور لدی نه
شیله کیش دور اکا حقدن هنر   کم زبوندور بایلنه بخر بر ر
اره ملار قاموسی محکوم اکا   جمله خلقوک ظالمی مظلوم اکا

قمولر اوسنده کیمدر اول ار ا   هر بیری محکوم اودور اول سرور ا
شول دکز قعر ندیغ بالقده دخی   عاشقیدور اولار اوک تکری حقی
الله آن شیله قلمش شکسوز یقین   جمله خلق کورمکده لر انوک یزین
بو عطا و بو کرامت کمده وار   بو ایشی کمدور دور اول شهسوار
اولدخی بتینی بکز بر کوز ینه   نه کرامت وارد انده صوز بیله
انده دخی ایدیم بر بر عیان   دکله ایمدی نجه‌دور بلکو بیان
شول دور اولکم غیب لر اچدی اکا   اولکیشی حکمینه دور ارتا لجی
الله اکا بلدردی دور بونلری   اکا قرشو دور بولدوک بونلری
یعنی بونلر خاصم اول محذوم دور   قاموسی اول کیشنوک محکوم دور
یدی اقلیم طبقه دور بو جهانی   بو جهانوک اول کیشیدور سروری
بونلر اکا کوده کندودور دور   دشت دریا طاغ ولایتی دور دور
بونلر وحدت دور این رنک   یقدور اورته لار نه حرب جنک
بر اوچ بش یدی قرق کیشی   بونلرک وار داخی اوچ یوز اکشی
قاموسینوک بقاسی بر دور دور   کیمی باطن کیمسی ظاهر دور
خلق اچنده غالبدور اوچ یوزی   داخی خلقوک بونلر کیدور اوچ یوزه

خلق کورور اول داتن یوزین دیلیدور   لیک بنلر غیب ارنلر ایشیدور

قرق شلدورکیم کرامز خلق ارنی   کفی قیق لر دور ویلکستر قنی

یتی شلدورکیم بارادور بیدلار   یتی اقلیمده بولدی دیدلر

بیلر اول غیب املنک سر منکیدور   یعنی وحدت جسمنوک بیج حسیندور

بسنوک بسی دولو سنه ایشیدور   الا بنلر بر بیونک اشیدور

اوچلر اولسه یاتیدورکیم بوچراق   ایلتیدور انوک استنده طراق

بوچراق اول بر کیم اول قطب دور   الله انکله بو ملکی طلدورور

اولدورور سول غیب ارنلر سروری   حق انکا لشکر ویردی بیلدی

جمله غیب املی انکا فرماندورور   ایرعی لشکردر اول سلطاندورر

بو عطا و بو کرامت کمده وار   بواش ایسی کمدورر اول شهسوار

اولسار دولو کرامت اوش تمام   تقریب اولی اول مقامات کرام

بو کرامت ایسی کمدور اول کشی   کم ویر بدور ده بیدا حق بو ایشی

شیخ اولدور شیخ اولدر شیخ اول   انده اچلدی بکا بوطغرو یول

دده ماچین اولدورور درده دوا   بین ایه الحق بکا اولدی روا

استبو علم انده اندورور کیم استادم اول   علم اچنده دائم اول استادم اول

استیوب

ایشتون قند بلیدم بن انی   مرو تیندا اول قبول ایتدی بنی

سیا چند بر سبق ویردی بکا   جمله علم اولدورور اوکرد صنکا

اول قیزدی بکا عاشق لکنی   اولمبدی کوکلما عشق اوتی

اینی سومکدن ده کیندم و لکه   اول بر قدی بنی ایشبو حکمت

هر مقامده اول قلاوزده بکا   قندا یوردی هم یونم اندن یکا

اول کشیده حق بزی ایرمسون   دنیا اخر طغرو یولدن ایرمسون

داستان پنجم از باب هشتم در بیان صفات عاشقان که درین جهان زنده دل
نشر بان عشق جوش شنز نیدن و تیق را و سضق را مقبول شونذ ابیات

قانی اول عشقدن مقصود همیلند کچو نشت کچوست کلسون ایشتسون کریمش عشق علتی

کیملر عشق انکله نا قلور   اول بو عشقه بجه کوییدیا قلور

عاشقا بو عشق نیلر کاه کاه   شاه قولی ایلر وکدای قولی شاه

هر کوکل کیم عشقه یلداش اولمدی   عشق اچنده حالی ندور اول بلمدی

عاشقلک حالن بیله عاشق بلور   کیم اون کندور نجه داری قلور

عشق قطره دور قیلر دریا کیز   عشق اچنده جمله اش اولی تمیز

عشقه بیقدور رنکی سم وصف حالی   عشق قلمش بی زوال اول بی زوال

عشقه حد اولماز ویا مقدار اشبو دلیل | عشق اچنده اولماز هیچ قال وقیل
کرچه یوقدر عشق ذاتنده نشان | الا کلیش در صفاتندن نشان
اول نشاندن برقچی ایدم سکا | ونت قولاغوک بر دم اوخشد …
کم بلاسین عاشق اولنها لینی | اشتید امدی نجا درد احوا لینی
عاشق اولنه کرک کم بی کمان | اولا البته سکز در لو نشان
اول نشانلر طانیق اولا عشقینه | بیلار کیم عشق اشنده درجاینه
اشید امدی اول نشانلر نجه دور | کم بلاسین عاشقوک حالی ندور
عاشقوک اول نشانه اولدرور | عشق انوک کوکلی ایلا طالدرور
کم جهانده قومز الا ار … | ایلا ایذ حسنک لب هم زنخ …
کوینذورر بغرین یاکی دمدین | اغلدرر هر دم کیسه اورمدن
کزلرندن دکدورر قان یشلرینی | هیچ بلمز حالنی یولدیشی …
اوکورمز یورکینی قینده در | غوغا سوز شول مومز کبی کوینذر
قهر لطف وشاذ وغم بر اکا | مونس اولدی اغلمقدن ایدر اکا
اغلمقلر ایدن بی حوش اولر | ارلسا اول دقلر سرخوش اولر
عشق حالن دوندورر کیت نوک | بیته لکن هیچ بلمز ابت سنوک

پس باره

پس باره عشقه اولا اول نشان | ایچ کوینه بکزی اولا زعفران
مونس هم دقت اولا هم سرو … | قیغی کوینه کچ اولا مجنون عوض
اوبلدوک کور ایکنج ها لینی | بر ایشت انوک دلخی احوا لینی
وکله امدی عاشقا عشق نیلیا | شول درور کم کوزنه ایچه کیا
ونیا ایچوانوک کوزنه … | کوزلیا اول ون کندوز یا …
کوکل ونیا بغشیا … | سوزینی سیلای درر کم یا کیلا
بیطلر ایچواندا کم او لا | کوکل ونت سوملکه محکوم اولا
الیا ونتدن ایرق هیچ کسنی | ترک ایده ونت وستلغون ونیای
ونتدن ایرق کیسه بغلمیا | جمله عالم ملکنه الد … میا
عاشقوک سن بو ایکنج حالدور | ازیک ازاو یومق هم یولدرور
ونیا انوک جمله مراوین ترک لقب | جان اچنه ونت عشقین برکلدب
ونت سوملکدن همیشه بیشرسنی | یوق درور ایرق واق اندیشه سنی
عاشقوک بوکز اچنج ها لینی | ایدیم بر بر ایشت احوا لینی
کم بلاسین عشق اچینه حالی ندور | وکله امدی کم حکایت بنیته دور
اول نشانه عاشقوک شلدر ایدر | کم قتینه یقتدورر صبر وقرار

بیلی عالم عشق ایچنده بغلودر یورکی هم عشق اودنه طغلودر
قنغی دوشسه دوشر اول بلا هر کیم عاشقا بو حاله اول بیله
قنقی کوکلا که دوشر سودیکی یار اگر نه صبر آرام نه قرار
دوست یوزی چون که کلا کوکلا کیب اولا اولانی خوشتر بلبک کبی
گرچه منزلکاه انا منزل اولا الا دوستدن ده ییله یوز کوز زار اولا
پس اچنجی حالی بو در عاشقک شول بتوز صدق ایسی کرچک صادق
شلدور صبر قراری اولمیا اول قرار ایلیب جهانه قلمیا
عشق اذینا بر نشان ایدم سنه کیم سری ویره بو سوزی دکلیمه
دکلا امدی عاشقا عشق ندر کین عشق کلیجک کسیدن ناکتد کین
کوینودور عشق یلکا کلسا عارنه خلق ایچنده دکدور وقارنه
قلمار انوک عار ننک ناموسی عشق کلیجک محو اولور بو ناموسی
عشق ایچنده نام ننک عار یوق بک ملامت کلسا بن نار یوق
بلک هردم شکرا ار حالینه اول حالنا شکر ایدر حالینه اول
عاشقا خوش بو ملامت عار دکل ایولهم صیندر ب قرار دکل
هرکموک کم جانی بو عشق ایستیدور خوش کلا هر نه سنه کم ایستیدور

پس بلک

پس بلک کم عشق ایچنده عشق اوله اولمیه اول عار ناموسدن بدل و
دکلا امدی عاشقا عشق نیلیا شول دور کم کوز انجو کلمیا
دنیا انجو انوک کوزلارینه کوز لیا اولدن کندو یارینه
کوکل دنیا نعمتنه آلو کله شونده سیلاودر کن یا کلا
بمکله انجوانده کم اوله لا کوکل دوست سومکه محکوم اولا
الیا دوستدن ایرق هیچ کمسنی ترک ایدلو دوست دستلیجون دنیا
قنه بقسا دوست کورسه کوزلری دوست اولا هر دم دلینه سوزلری
دوستدن ایرق کمسه یغلمیا جمله عالم ملکنه الدنمیا
عاشقک پس بو ایکنچ حالیدور ازمکک ازا یوموق هم بولیدور
دنیا انوک جمله مرادن ترک لودر جان ایچنده دوست عشقین برکدب
دوست سومکدن میشر پیشه سی یوق دور ایرق دا ادا اندیشه سی
عاشقک بو کره اچنجی حالی ایدیم بن بر ایشت احوالنی
کم بلاسین عشق ایچنده حال نه دور دکلا امدی کم حکایت نیته دور
اول نشانه عاشقک شلدور فدا یار کم قتنه یقدور صبر قرار
دوستدن ایرو دم اوخت قراری عالم ایچره هیچ قیدوقا اسی یوق

بیتی محکم عشق ابینه بغلودر
یورد کم عشق اوده طغلودر

قبه عشق دوشه دوزاوله بلا
هر که عاشقا بو حاله اوله بیلا

قنق کوکلا کم دستر ساده دیار
اکر نه صبر ارام نه قرار

دوست یوزینی چون که کلا کل کبی
اوله اولا نه خوشتن بلبل کبی

کرچ منزل کاه اکا منزل اولا
الا دوشمه دیله دن کون زار الا

پس اجینی حالی بودر عاشقوک
شول بتون صدق اسی کرچک صادقک

شلدور و صبر قراری اولمیا
اوله قرار ایلب جهانده قلمیا

عشق اریناه بر نشان ایدم ینه
کیم سهی دوه بو سوزی دکلمینه

دکلامدی عاشقا عشق نتدکین
عشق کلیجک کشیدن ناکنده کلین

کوبیندور دور عشق کما کلسا عارنی
خلق اچینه دکدور ور وقارنی

قلماز انوک عارننک ناموسی
عشق کلیجک محو اولدو بو ناموسی

بلکه هردم شکر لها را اول حالینه اول
حالینا منکر دکلدور حاله اول

عاشقا حوض بو ملامت عارده کل
ایو ادم صیندوب قهقار ده کل

هر کوکل کم جانی بو عشق اشیدور
خوش کلا هر بجه سنه کم اشیدور

پس بلکه کم عشق اچینه عشقاری
اولمش اولا عار ناموسدن بری

عار ناموس

عار ناموس عشقده یلداش ده کل
نام ننک عشق اری قلماز قبول

عاشقوک صده بجی حالی باشیوده
بو نشان خوف عاشقا مایم خوفده

قنق عاشق کم سقتیی که ...
اوله حقیقت المدی عشق دلکه

بنه وارود عاشقا بر کچه نشان
شلدور کم حالی اولا داستان

کیم معشوق انوک فکری اولا
اوله بو عالم خلقنوک ذکری اولا

اولدن کندن صکره بلکم بنجه بیله
بنده اولا قاموده لدن قال قیل

کاه اوله عاشق معشوق قیله
دلدارک ذکری اولا الکسی بیلا

لیلی و مجنون کبی کم الکلودر
عاشق معشوق دیو قامو بیلور

قنق جاندا کم بو عشقوک حالی وار
دنیاده هم اخرتده لقی وار

شیلدر کن هو تاره بو عشقاری
کرهیچ اولماز تا ابد بو عشق اری

پس بشنجی منزل اولدر عاشقا
کم انوک بو عشقده لقی چقا

کوبیند کیم اوله بو عشقوک اوده
عاشق اولا قامو انوک لقینه

عوده کبی چون اولا صد رونق
یاندره غنچه رغبت اریته ده ...

بنه وارود بر نشانه عاشقوک
سولدور اول کم خانمانه عاشقوک

کل کزهده کلوبن ترک اولا
جان اچینه دوست سومک ترک اولا

اکیا منیج الی و ملک جنس نقد / کیبه کوکلیدن بکلی جل عقد
وجد حیرت اوله هردم اش اکا / کلیا ایرق دلنی تشویش اکا
تجرید اوله مال ملک وار ایکن / هست یولنده خرج و راجان تن
عشقندن ارتق اولمیا نه نایسی / هست سومک اوله کل مایسی
اوبیله او برق ملک ... ال / بلیا منیج نجا کاجر ... سال
غرق اوله هست آرزوسنه جان ملی / ایرق اننده اولمیا منیج قال و قیل
عشق اچنده پس اوله النبی نشانه / شولدورکم ترک اوله بو خانمانه
خانمانی کلی اندن یاده اوله / اننده اول عاشق بو عشقدن ملاله
عاشقک کلدکی بیدجی حالنه / بر اشتکم دنکلی نه حالنه
اشیدیجک عشق ابیه احوالینی / عاشقتیک اکلیا سیبی حالینی
اشیدیجک عشق ... شاد اولور اولم / درازاجا ماز کمسیه کوکل قریب
کندو اولکنده زینه درازه اار / بومکز ایرق منیج جهانده طغرو یار
اوغلقزنی بلماز انوک حالنی / اکلدیمز کمسیه احوالینی
یاقلور اول کندو حالی بیلا / سیلنوب کاتوز مزدردینی دیلا
قوبغیه غربدور اول کیشی / کرکدر سانم غریبلق دنا ایشی

ملکه شهرت

ملکه شهرتده بتارکم مصطفا / دوه کودا غربت چکردی ای صفا
مکه دن وارده مدینه شهرنه / بنده دوشدی اول غریبلق قهرنه
پس حقیقت کمسه وار سادره یار / بلور آنی کم غریب دردده یار
عاشقوک بیدجی حال بیلدور / اشبو حالی کندو حالنوم سیلدور
اولمیجه عشق اری مطلق غریب / نیه اولور معشوقه اوکنه حبیب
هرکم اهلی دستاربندنا کلی یاده / اولدورکم دست اوکنده بلدیه مله
اولدغی بیدی بکز بر کور بینه / عاشقوک سکزنجی حالن صونور بینه
بر اشتکن اولدغی نجیدو کیبی / کم بلاسینی عاشق اولمق نیده کیبی
شاد دور اول کم عاشقوک دن کونالتی / دست سومک اولا جملر تشویشی
ذکرنده اوله اکیا دنیا آخرت / اینچیا کم بجه نجه اولا عاقبت
خاطرنده محو اوله جمله جهانه / یازنه دوست اشکاره او نهانه
دوست سومک اوله دون فکرا اکا / دوست الموق اوله هردم فکر اکا
ظاهرینی و باطنی اوله دوست آلا / اندنا اول دوست اشکنه دوست الا
کیمه کلسا دوست اولوولت اولد / جانا اچنده کی طلو نعمت اولور
ایلد بلیکم یک جهان ایشی دردور / قمه و صوسنا ایشی اصی دردور

اشبو حالده عاشقا سزنی حال　　بویله اولمش آکا بو عشق محال

چونکه جاننده عشقی برکه اولا　　لاجرم دنیا و عقبی ترک اولا

عشق ایچنده غرق اولا چون جسم جان　　پس حرامدر آکا هر دو جهان

نه آکا اولکم اوستی کنده درین　　نا به بعشق اولکم کورمه دست یزین

بو سوزده لونشانه کم ایتدم سکا　　حالی بودر عاشقوک اوکده صفا

هر کمسنه کم بو عشقده شمدی　　اول منور بو عشق ایچنده بشمدی

قنغی جانده کم بو عشقوک دلهوار　　لاجرم بو صحبتدن اشتاده وار

قنغی جانا کم بو عشق قلماز اثر　　بیلوکل اولدر بی نصیب و بی خبر

عاشقوک حالن کیم و عاشق بلور　　کم اونده دور نه درلو قلور

کمسنه کم ایچدی بو شربتی　　نه بلور کم نا دور اندوک لذتی

تکرده عشق بر عطادر مطلقا　　کیمه کلسا اول بلور عمری بقا

عشق ایچنده یقدر هرکز زوال　　هر که عاشق اولدسا بولدی وصال

عشق ایچنده کرلو درجه مرتبه　　عشقدر نا سن صنمه قلدی نا مرلک

عشق ایچنده کرنو هنر دستی زی　　دست یوزنه کرنده ور بو عشق کزه

عشق ایچنده سیلیو در دست دلی　　بحالوکم اولدسا عاشق بلبلی

پس بشارتدر بو عاشقه جاننا　　کم یزلدی لقای عشق دیوانا

ولا مسببی جان بو عشق دلده نه　　عاشقا کم دوندور بدی لقا نه

عشق دیوا بندن جوده کبی دله آکا　　لاجرم کم عاشق اولدی لقا آکا

الهی خدایا طغرو بولدن ایرمغیل　　کندو عشقلرکا برنی ایرمغیل

داستان ششم از باب هشتم در بیان شش چند که در سین جهان با یکدیگر عاشق ان شدند و هر کزه الدیشا زنده ؛ نشوند انزا باز میلند چو نست

قانی اول عاشقلرکل حالن صورنا　　عشقلر هر نسنوکل حالن کورنا

اولکی سی بر سوبلا ایچسوبلا کوزنی　　عشقلر کو سونه بو معنی یوزنی

المسونه نه ایشلر امتی دنیاده　　عشق ایچنده نجلر کلمشی لقا

نجلادوک ادنی یعتبی بو عشق　　نجلردن لقا اولب چقتبی بو عشق

نجه صانسونکشی کلدی ساغشا　　نجلردن قوتلدی کلدی ساغ ایشا

هر بیسنی بلبلار بوآره لا　　بیلشی اولدی آدی بک بکیم یارلا

بلبی عالم خلقی بونلر نیده و کیم　　اولدی نه حالده نجده و کیم

عشق بولاری حلدی عالم خلقنه　　بلبلار کم هر برینوک خلقنه

نجه عاشق اولدی بولره معشوقه　　بنلرکلده نیلدی اول معشوقه

عاشق معشوق نجونه اولدیلار   نه سببدن خلق بولاری بلدیلار
عشقله دکلار سن ایدم عیانه   ایشیده ایمدی نجه در بللو بیانه
اولدی زمانکم یوغیدی بو نه فلک   عرش فرش جسم جانه انس ملک
واردی اول پادشاه بی مکانه   ... اچنده کنجی کزلو نهانه
قیلدیکم اچلیدی اول جلیل   کندوزینی کندوزینه اولدیه دلیل
عاشق اولدی کندو کندو یوزینه   معشوق اولدی کندو وزینی کندوزینه

خبر اعن الله تعالی کنت کنزا مخفیا فاردت ان اعرف ... آ... ل

سودی کندی کندوزی اول پادشاه   کوسترنه قلبی یوغیدی اول اله
دیلدی اولدیکم اول حی بقا   قمشو بر کزکوره ... بقا
سن کتوردی اول عصمتی عالی   ... قلدی عالم ... ی
کزکو قلبی بنلری کندوزنه   صیقت اورمی ... کندو یوزنه
بونلرک اوزره ... عکسنی   عکسینه قلبی حوالی عشقی عشقنی
عکس اچنده کوردی حسنی ...   کوردی اول حسنی سودی عاشق ...
حسن بر لعشقی وبدی عا... لی   اولدی ... شوقه کلدی ... ی
بر بینی سودی جمله مخلوقات   یردکوک جسم جان عقل ... ذات

عاشق

عاشق معشوق دیمک اندندر   سیر به باقه بوایسک فنده نه در ...
عاشق معشوق حوه جقه در دنیاده   نجه ایدم وصفنی قلمز ... ا
الا بیلورکم سکز ... تمام   عشقه اولدیلار بار قایم معا ... م
ملک بنلره دیدی جمله ... لا   معروف اولدی زاری قو یاده لا
ایشیده ایمدی بر بینوک ... نی   کم بلاسین اشبو عشقک ده ... نی
سوده اول یرکوک بر بر بینی   سن ایشت بر بر ... توکل تقدیر بنی
قلدی حضرت بر بریته یونلری   اول هوسه کچدی جمله کونلری
یرطبدور کوکه قمشو انتظار   کوکده دربدر ... کندورن بی قرار   کوکده دونودر
صبرایدر یرکوک اناده ب ابامز   جهدایدر کوکه ایرشم ده ب ایرمز
جنالیدر ماز یره الکه کوزیدار   غرش ایلب زاری فریاد ایدر
بن ذکر حضرت یاشیم یره استینه   یعنی ... عرض اده اول ...
هوسچون جمله کوکه ینه کلدی یاشی   اولدی انزده اقومش یره اولدی یاش
دست بنی الکدی دیوبن یره بو کز   شالا اولوبنا ... بو کز
اولی هوسدن یره قلور حرکات جوش   دست بنی الکدی دب الدی سبزه پوش
طشرا در جمله کزکو کنجنی   عرض ایدر یعنی که ... رنجنی

چونکه بر بر جمله کزلو کنجی   دندور کوکده یکا اول یوزینی
دن لوده لو رنکلریله باز نور   عزم ادار بیز دوسته قوشوا اوز نور
زره باهالر بنا به چقمغا   ایرشوبن دوست یوزینه بقمغا
جمله ارا از دوست معانی بوجدن   بر کوزن انوک خالی بوکز بجد ور
ایمک محبونلغینده بوکلر   طیرغ اولر یدنی ... و سکلور
عشق اچینه بونمیز آیماکن   اشبو حسرتنه کجر ... لر دور زمان
بیر بیرینه سوق کچنی بیر کوکی   رنک اولور کوکده اولر بو یز کوکی
یعنی کم اول دوست رنکی اونور   یلدیز بویز بر کوزن کم کوکی کوز نور
عاشق معشوق ایچنه اشبو ناز   پادشاه سیزی دور کوکیز لو راز
بسن انوک عکسی کلور مردم کوزنا   عاشق اولنلر کم بقاسنی اول یوزنا
اول تمام اولدی بوکز بر کوز ینه   عاشق معشوق کم دور صوریینه
شرح بر له اولدی کلسونا ده لا   دکلده ایدی نجا دور قلدا قیلا
اولزمانکم حق بزندی دنیایی   بوغلق وار ایلدی هر نسنی
ظلمت اولدم دنیایی طوتمشیدی   ایلدی صانکم بو جهانه اولمیشدی
بسن بر تکی قدرتنه اولالا ...   عرش یوزنده کوکی یوزنده شمسی ماه

شمس

یدی سنی ده باغ یدیده رنک رنک   رنک ورده آیه کونشده ور میقه تنک
هم بلادا دوستنی دا اول عکس روه   اول سببدن طلدی عالم رنک بوی
چونکه بر توکی یوزنده حق نوری   کوردی عاشق اولدی سودی یوزینی
کونشی دردنجی کوکده اولالا   نیری اعظم قدی اول پادشاه
ای اشبو کوکده سیار ایلدی   الا کونش عشقنه نار ایلدی
کونشی آیه اتمک استدی ایمان   ایله اول بز فلکده ... دونمز
ای دلر کم وارا کونشی قاریتنا   جهادت کیار بنا صنا ... تنا
تا وارنجه کونشه ار ... بیله   اولدیکینک فری قلماز هیچ قمرده
مغبون اولر بسن کونشدا ایرلور   منزله وارر کی ای یلدا قلور
... قونا ای دوشه کندنا ایر ... اق   شوله جانلر نده ور آخر بو فراق
نقه اولر چونکه دوست قدینه بار   بسن بوکز کنده ور توکی بدرینه بولر
ای چوبلدی بدر اولیده ور یوزینه   دوسته عشق لقامک دیلر کنده ور ینه
ای طوغنجه کوره طلوعن ایدر مه   کورمز دوسته دوستی کورماز
ایدر اول طمادنی کیسنی بنی طرام   کوردم دوسته وصل دوست کوردم
کونا طوغنجه ای وار ور کیروباتق   یر برین کورمکا بلمز لر ظفر

جهد ایدوب کسترمک ایستار بدنی | کوسترمز بلدیرمز قدرینی
پس رجوع ایلر بینه دوستنه یکا | ایدوب آخر دوست بقایه کوز دیکا
تاورینجه دوستنه کلی محو اولور | کندوعلی کندو زینداباسهو اولور
محبوبی اولدیغی بینه کوزنده قچار | وآما بو نار بو صحبتده کچار
بربرسینی سوه کچونه ای کوکل | نیجه یوز بیک کز اولور بو ای کوکل
بیت کجارده کلنه ولده هر زمانه | وکلنه لمز ای کوره عشق [illegible]
عاشق معشوق ایچنده اشبو نار | پادشاه یسنهی درلر بو کزلو راز
پس انوک عکسن کورور هردم یوزا | عاشق اولنلر کم بقاسینی اوله یوزا
جنک بلدک ای کوره احوالینی | وکلا یوسف زلیخا حالینی
عشق ایچنه بنلر بنلر ده [illegible] | کوکلکا یاز بو سوزی هردم او [illegible]
برزمانه اول مصری شهرینده مکر | صاتدی قول دیب یوسفی بر بی خبر
صاتونه الدی اول عزیز مصری انی | جنک کوردی سوردی جمله مصر انی
هر کیسنه کم کوردی یوزینی | اوندن دیمست اولب کندوزینی

قوله تعالى فلما رأينه اكبرنه وقطعن ايديهن [illegible] الآية

کوره دیشم کوردکلیدی کونده صورتینی | ای دیشم آریدی ایدا [illegible] سیرتینی

کم کوردی

کم کوردی اوندن دیدی کندوزینی | ترک ایده دی یمکی و [illegible] ی
شیله بلکم عکسی روی اوله اله | اوله یوزده شمسنک نوری پادشاه
چون زلیخا کوردی انوک یوزینی | پس بو قلدی بو کز کندوزینی
عاشق اولدی کتدی انده ننک نام | بلدیلر بو حالی جمله خاص عام
ایتدیلر صبر ایکل سوزن المادینی | جهد ایدوب خوف مقصوده الاکلدی
چونکه صبر کیتدی اولی اولدی قرار | پس بو کز بر حیله قلدی اول نکار
یعنی ایستار یوسفک کوکلنی الا | بلمدیلر کم جهد ایدوب کلمز الا
اول سببدن دوشدی یوسفه اراق | پس زلیخا خالینا دوشدی فراق
کچدی بو حالسته چق روزکار | کیتمدی انوک کوکلندن [illegible] یار
هر کراکه کدی سنی یوسف دیو سا | [illegible] دی هر [illegible] دیلار سا
اول هوسنی ورردی جمله حالینی | یعنی دوسته معلوم ایلر حالینی
کیندی جمله جاه مال کنج | قلدی جاننه عشق حسرت درد رنج
کچدی عمری قاردی الدی حقیر | کیتدی اول خاتونلغی الدی فقیر
چون کچردی عشق ایچنده عمرینی | امدی بر کون پادشاهوک امرینی
وردی الا بیکک عمری بولدی داد | قومدی حق انی بشیله نامراد

عاشق معشوق بر اولدی تمام | مصححی بونلرا اولدی مقام
اولدی یوسفله زلیخا اه لدی | قلبی جاننده بولاروک دلبری
عاشق معشوق ایچنده اشبو ناز | پادشاه سریدر بو کزلو راز
سن انوک عکسین که هر دم کوزا | عاشق اولنلر کم بقاسین اول یوز
چکدی یوسفله زلیخا حالنی | انلردوک بجا ایمش احوالنی
اشتمدی اول خدیجه دوشنی | کم بلاسین عاشق اولانلر ایشنی
بر زمانه واردی بر نیک بخت | کم یمین ملک اکا اولمشدی تخت
کورک ایچنده نظیری یوغیدی نکار | مالی نعمت بی حساب بی شمار
خاتونک لقبی خدیجه دی بنام | بیلردی انی جمله خاص و عام
لقبی چقمشدی جهانه خیرله | حاشا کم اول خیر جانده ایرله
بر کیجه خاتون یاتوب دوشن کورر | مصطفانک سرینی قرشو طوش کورر
کوردی کوکدن ای اندی استنا | شیله کم بر دوست کلدی قوشنا
ای بدر اراسته اولمشیدی | ایدی نیندی کوکدن طلمشیدی
کلدی کیردی یا قتندا قوینینا | کیردی قوینندن چقدی بو یننا
دیدی خاتون دوشنده تا سحرو | ایکی قیننده کوز لیکی باشلردی

171

بیلدی اول دوشنوک تعبیرینی | کم بلیه تکرانوک تقدیرینی
انده مشهور بر معبر واریدی | کم کورردی دوشی اول یوزاردی
واردی خاتون انوک یکا نازلا | دوشنی ایتدی اکا بر بر رازلا
اول معبر بعضی دوشن تعبیر ایده | سن عجب قلبی جلب تقدیرنه
ایتدی بو دوشن تعبیرنده کمالاتنه | شیله کوردوکم کلا نحن جهانه
اولماوله آخر زمان پیغمبری | کم اوله انوک دینی شکرانا بری
اول سنک دوشنده انک سن حکمکه کلک | حال اشبو دوشکه کردوک دکل دکل
باکه انا اولاسین یا حلال | او وصلی اولماسونا کوکلک ملال
ملکه عبد المطلب اوغلنه | وار عزلانه بقمن انوک النه
انا نور وار طالبی در بو اشک | تعبیری اولدور حقیقت بو دوشک
جون خدیجه بلدی بو ایشی | عاشق اولدی کندی دنیا تشویشی
الته مکه کلدی مکیا | انتظار اولدی که تقدیر نیلیه
عشق ایچنده کالنی قلدی سبیل | دوشه کلا دوب کوبدی بو نجای بیل
اولدکه همه مقصودیم کم اسلنا | یا خوش انوک اذن کلیندن فنا
اوزرنده مقصود از ایچون | یعنی کم کرده کنی کرا یچو

عاشق معشوق ایچنده اشبو ناز ... پادشاه سریدر بو کزلو راز

جنك بلنكل اول خديجه ننده و كبرى … مصطفى عشقنه بچ كنده و ركين

وكله بوكز ليلى مجنونها لبنى … رم بلاسيلى عشق ارى احوا لبنى

بر زمانده وار دى حيا عرب … وكله اشبو حلمق قلغيل عجب

بر معلم وار دى انده اولو … كه مسلمانه كه آه بالو كه خلو

او به اغلنجقارين دره ميشدى … نكرى علمنده سبق ور ميشدى

ليلى و مجنونى دخى انده نكر … علم اقودى بر بر نده نه خبر

بينى بيت حجى باز انده بينه … قانى اول معشوق عشق قدر ايدى

جونكه بز دى مجنونه اول قتلوهم … كوز لرى ياش طلدى كوكلى الدى غم

بعدى ليلى يوزينه كوزلر مدى … انكم اول كتبى آنى كوز مدى

كردى بر كركلو نكارين مشك … اندر و بدور قرشو سنده خوب بوك

عاشق اولدى كتبى جمله جانه ول … قلبى خيرانه ده كتبى قال قيل

يدى بيت اكر نده كه على تمام … يدى كوننده بيله وير دى والسلام

هم نشان بلدى مجنونها لبنى … عالما فاش اتدى كه احوا لبنى

جنك قوشى بو خبر خلق دلنا … معلوم اولدى جمله بغداد ايلنا

ليلى مكتبده الدى آ تسنى … مجنونه اولدى جان اودا آتشى

عشق كانتى به بجاى نده ور … وكلامنى كم حكايت بنيده ور

نكه ليلى عشق وتندى مجنونا … بلمز اولدى كنده و نيدن كونده كونه

عشق اچنده يا و قلبى كنده وزا … قبر و بعسا كورنز ليلى يوز يين

ليلى عشق جانده وتنى جونا معام … ليلى اولدى تسبيح ذكره مدام

دور نجك بولدى ليلى ده بى … اوتروتر سامه اشى ليلى دى

اچق ليلى دى نعت اكا … صوسا ليلى دى شربت اكا

اپچ عاشق ليلى دى طو لمشيدى … ليلا ه كل مجنونه آه اولمشيدى

جونكه مجنونا ده كشنه لذى ليليا … ليلى ذوندى بو كز احق موليا

بلى ليلى ديركن مجنونه ولى … دلله مولى كلدى كندى مشكلى

بن بو معنده يه اول حق دورن … كندى كنده و سوز مطلق ورور

بوله عكس اولدى مجنونه كند يه … ليلى ديب عشقنه جانا ورده يه

عاشق معشوق اچنده اشبو ناز … پادشاه شاه سر دى بو كز لوراز

بن انو كل عكس كل دم كوزنا … عاشق اولنلركم بقاسين اول بونا

اوش ايتكل ليلى مجنونها لبنى … عشق اچنده نلبيب بنده و كنى

كوز باز كلنذار اچنده اول كلى … قرشو سنده بچ كويده بلبلى

عشق كانـ

نالشن نارینه قلدی خوش نشید … رقت ایلر انوکا اوینی رشید
انجه کویدی بلبل انده زار زار … کم اوینده‌ن اولر اول گلزار زار
بیخود اولدی دوشدی اولدم بن یکا … یعنی دیدی معشوق قچون جانا ویرا
ایدی اوشبو بو قرشوده مشتاق کا … عشقیله سن یکا هر دم بقا
نیچون اولدیسن سن ای بلبل دلو … نه روادر اولماق اصو کندا الو
حاصلوک نه خوف اولمدن سنوک … نه روادر طیرغا دشمک تنوک
بلبل ایدی حالی دیلیده اولکه … چونک عاشق اغلیا معشوق سهه
معشوقک نازینی آزدر عاشق کبی … قلمازدی انده عقلی دانشی کونا کونی
معشوقا قرشوسن اولدم عاشقا … طیرغاده وشمک مسلم عاشقا
بلبلوک کلگ کولدا اشبو سوزنه … یعنی آزدر غار اذی کندوزنه
ایدی ای بلبل بیمیدر عشق اشی … معشوقا نیجوقی عاشق با قشی
بلبل ایدی جوابقدا بن اکا … سنده کورتکانوک صنی بگا
هم کلور بوی لطیف مصطفی … انکچون مست اولورم ای صفا
چونکه جلب عشقی و پیغمبر دری … سنده در سنبی چکلر سروری
سانکور بنجه عاشق اولیم … یا سنوک عشقکده نجه اولمیم

عاشق معشوق اچنده اشبو نار … پادشاه بیهی دردر بو گزلو راز
بن انوک عکسی کلور هر دم کوزا … عاشق اولغین کم بقاسین اول یوزنا
چونکه استدوک بلبلیدن کل اشنی … بلبلوک اغلادغن کولی کوزی شیمی
استماسی اول صدف قطرا یلا … ایدیم بندوکینی قیلدی قیلا
اول اثرده قرمشدیر یاشن اولر … بار نعمت جمله خلقا اش اولر
زینی کلزار اولر اول قطره دنا … کم بلا اول قطرنوک اصلیندن دنا
جمله خلق اول قطرنوک مشتاقیدر … انکچون کم بو خلقا باقیدر
ابحورور هر نسنه آب حیات … دنیاده نوکه بولنور حیات
شول دکزلرکم بو برقرینده وار … جمله اول قطرایه قرشو انتظار
قاموسنه منتظردر خوف اکا … بونی دتمشدور انده یکا
لیک دردور برمدور جانوار … قاموده اول قطرئی اردنجه سورر
زیرکم اولدور انوک سرماسی … جانا اچنده نقد کنجی ماییسی
قاموده لار صدف دیلر انکا … اشیه اشبو حکمتی بتعلی طکا
اول دکز قعرنده و تمیزده مقام … کولده یکی قطر یا عاشقدرمدام
شیله عاشقدورکه هر دم هرزمان … عشق چوناترک ایدر اول ملک و سلطنا

چونكه در بو صدف اول رحمتی | ایمر شو سن پادشاه موكر رحمتی
كولده اول قطرا ایا دستور له | ایچ طاشنی خوش مزین نور لا
جنكه قطرا اندر وكین بیلدی صدف | چقرا كا قهشو هو نور صف صف
تازیه الور اغزنه اول یغموری | زیرا كم كزلو در انده حق نوری
چونكه صدف قولاغنه یغمور دوشه | اول محبت اوله لا قید بشر
پس اولدر قطره دردانه هوار | انوكچونكم انده درداه وار
جنكه كوكده اندی نیسان قطره سی | قیمتی در اولدی هر بر قطره سی
معشوق اولدر بو صدف عشقكا | بغلنبدر جانا اچنده بقسكا
قطره انی صدف عاشقدر | انده الله نوری وار بایق هر ز
عاشق معشوق اچنده اشبو راز | پادشاه سیهی در بوكز لوراز
بن انوك عكس كلر هر دم كوز ا | عاشق اولنلر كم بعاشین اول یوزا
اونی بلنی اول صدف قطرا یلا | نیجه اول عشق اول سوده ایلا
دكلا امدی جانله تن حالنی | عشق اچنده نیجه در احوالنی
اول زمانكم حق یراتدی جانلری | جانلرا قلدی اوكش احسانلری
كوك یراتدی جانلرا سیرا نجونكا | یر یراتدی بنلرا میدا نجون

یکدوكك

بزه كوكده مدتكم وار نا مقیم | ایلدی جاذ سنور اول قدیم

وله تعالی وسخر لكم ما فی السموات و الارض جمیعا الآیه

زیرا كم اول جان اچنده جانا قدی | كندو لكندن وكنمز كان قدی
جان اچنده كزلدی كنج نهان | اندا استار یاز شب جمله جهان
بانه جونكم جان بهانا قدی اول | عالم اجراجاب سلطانه قدی اول
بن كرك سلطان نجون بر تخت كاه | كم كلا اول تخته اوتا پادشاه
حكمانه بو جمله عالم ملكنه ملكه | روزكارك صوكنا و الكینه
بن یراتدی صورته درت نسنه نا | اب اتش خاك باد اولدی بدن
درت در كدور یعنی تختی كوترا | كم كلا تخت اوزره سلطان اوترا
تا كم سلطان تختنه كنجه اتلنا | كنجله بو سلطنت قوت تلنا
كندو بر تاوده اول كنج نهان | كم انكله قایم اولا بو جهان
حالیه جان كلدی قوندی تختنه | بقبی تختو كر كنجنه و بختنه
قودی انده نجه حكمت قو بسه | نیجا اشار بیقسار وبا بسه
هم دلیقی كلدی سلطانینی | یعنی صورت كوردی كندو جانینی
كلدیكم جانه اچنده قاموا ش اش | یعنی كم سلطان النده قامو اش

[illegible]

[illegible]

اكر اولميه تن بو جانه ايشورر | ايش ايچنده جان تنه جنبش ويرر
هر بر ايشده يلداش اولمش در بلا | بيله ايشلر هر ايشي قيلدن قيلا
قهر لطف فسق طاعت خير شر | جانله تنده در هر بر هنر
انلر ايچون جان تن ايرلمغه لما | راضي اولماز بيو قالوق قلما
هر بر يريله بس بولر عاشق درر | قاموتنده ايشبو ايش بايقدورر
نيته سودي بربريني بونلر عجب | اورته يرده سوكويه نيمش سبب
بربرنده كنج پنهان طوييدلر | انلجون بربرينه اويدلر
عاشق معشوق ايچنده ايشبو نازر | پادشاه سهي در بوكزلودر
بس انوك عكس كلور هر دم كوزه | عاشق اولغل كم بقاسينه اوله بوزه
اول سازنده كه وارديدي ايش تمام | عشق ايچنده اولدلر قايم مقام
نابت اولدي بونلره عشق ودر بر شي | كانوق اولدي كندو يه كندو ايشي
اشلرنده معلوم اولمه حاللري | عالم ايچرا سيلنور احوالري
هركه عشقه يلداش اولمدي اولمده | اولانلر اولدور عشقه يلداشي الدي
باقي در بو عشق ازلدن تا ابد | عشق كندو سوديكي ساجدي ملكه اوله
عكس عشقه مقابل ايلدي | بونلري بربرينه قابل ايلدي

بو جهانه نيته كلدي هيچ هيچ | خود طليدور مكر جله بيچ پيچ
جمله تنده عشقله قايم دورور | جمله يوق اولور عشق دايم دورور
عشق ايله چرخ سنه كردانه قلانه | اي كوزي دور مدينا كردانه قلانه
عشق ايله بيلي دون كوني يلدزانه | اقدب صوي دكزلر طولدر انه
عشق ايله بيدي بربر دونانه | دورلو نعمتلر اولب بر ده كر بتانه
عشق ايله باش ايچنده اوترانه | ايشلرنه اوقندرب ايش اكدرانه
عشق ايله باش ايچنده اوترانه | قولنه اولب دوندق ايشي بترانه
عشق ايله سولوكلك كنج اولانه | لذا سبب بينه انده رنج اولانه
عشق ايله جانه ايچنده جان اولانه | هيچ دكلمز دردكب شول كان اولانه
عشق ايله نفسه قوللغ اوكرده نه | سودكينه قول دكلي بو يدنه
عشق ايله بو يركلر قيند اكه | مال يغما بوزروب باش اويندنه
عشق ايله تاج تخت ترك ايدانه | پادشاه ملك عهد يغمانه بركدانه
قاموسنده عشقه قول عشق شاه | عشق حاكم قودي ملكه پادشاه
بس بو عاشق جانينه شكرانه درر | كيم بو عشقك شمعنه پروانه درر
جز نور دون كونه دلكم نور الا | يعني كونينه عشقه كل نور اولا

[illegible]

ای خدایا روزی قیلغل قاموسیا   کم بوله بو آشنی بویله طویا

داستان هفتم از باب معدنیسم که درین جهان ظهور یوبند و بهشت چیزی را حاصل شد و بیند وجود آدمی باشع چیزی الیوم شنا ترایانه میکند

بیلکو کلوم معدنی جوش ایلدی   کچونت اول اثر بو عقل خوش ایلدی

قیندی سر خوش دل کلدی ولا   اول ندنا قینمز ای کم نا بیلا

یانمیج اوز نسنه قینمز وسمر   طتمینجه دیک طته اوینار ز

کرمسا کونز کسسانا وزمز نیشانا   بلمدکی علی بودل قلمز بیانا

سزم وارکم دیک ای سیلا مدی   یانه اش قلدیلکم اول ایلا مدی

اکرنم خالق بر نسی دنیا دا   اشکارا اونهانی کمدی آدا

قاموسین بلدی بوز اکار تمام   معلوم اولدی بونارا هر بر مقام

بیدا کوکب ناکه وار بولدلار   هر اشوکی اصلی ندندر بلدیلار

بلدلار هر بر متاع قندا کلور   قنق جوهر قنق معدندا کلور

بولدلار هر عز لو جوهر کا بنی   بلدلار نیمک کرکی ار کا بنی

کلدی اول ارکا نلا جوهر الا   صنعت اولدی دشد الدا الا

ریجه بک بیلسنکم اول صنعت بودر   قارلو معدنا جوهر ار نور

لا اولکا نکم بتار اندا کمش   دکله اوزکا حلقی نجا معش

دسبیله اول جرقدا ایر لوز   ضرب شاهی ومقنا لاینع اولور

تکم اندا یازلا بر شاه لقی   م محمد اد تم اته لقی

حاصل اولد اول سکز نسنیده   دکله بر بر ایدیم کم نا یلا

جون بلا سین هر بر ایشنک ادنی   کلیا سین سن بو معنی دلقی نی

اولکا سلطانی دستور کرک   اینه شول برده بکا بر کانا کرک

حکم لدا حاکم قوی وماله ورا   اندنا اول معدن بو خلقا اله ورا

بحسا سلطانا دستوری اولمازسا   پادشا معدن بر حکم کما ز سا

برده اول معدن قلز شیله بطاله   کندوز ندا کندوزی چقیقه ماله

خلق دخی چون حکم یوق دنیا اچمز   اول جرقدنا جوهری هیچ سا چمز

ان پس اول جلدوز اشلدن   اولکا النی بلکل کم ندن

کاالنی بو کز اوستاز اولا   کم النه دلا م استاز اولا

نیک نیمک کرکنور بیله اول   کم بو النمه جوهر بولا اول

ان بلند ور باشه النا هر اشی   چونکی بلن نلیا بلمز کیشی

کوهر ا کتون کرک لاینع اولا   کم ای المعلنا بانع اولا

معدننکم که خدا سیدر اول اولا | طغرا شوله بر قعرا کا یول اولا
چونکه بیلدوک معدنک اوستادینی | آکلدوق جوهرشناسک حالینی
نه که کم استاد بیلور بونی | کم کیده طاغ آلتینا آزر بر
کانا بر محکم کلنک اولماق کرک | آنی اول اوستاد آلا آلمق کرک
کم آنکله طبرغ طاغ آختره | کنزلوکنج ایشبو خلقه کوستره
آیله بیلر بر قوی بر زنداندر | جوهر اول زندانده بر سلطاندر
نجاتی محبوس اولدیغی زنداندر اول | هیچ کمسنه اچمزدی آکا یول
اول لیدور زنده انده بر محکم کلید | بو کلنکلی نوکی ویله بر کی ایشت
که کلنک اولمیا اوستاد کم اچا | طاش کاسب طاغ اچیلن کم کچا
چونکه اوستاده کلنک اولمیا | طلع اچلسه جوهر اول بولمیا
چونکه اول اچیلمیش انلر وکل | که کلنک اولمازسه اولمازده کلدوکل
امدی کل سرده بو کنج کوزی ای یار | انده واخی بر ایشتدک کم ناوار
اول بو جوهرده کیم بر التنده ور | ونکوی اولدور ایستین معدنده
بو کنج رنج دور کار الندکاری | یعنی بلماق فرماده اول جوهری
جوهری یوق یرده امعدنا ایشلمز | کمسه کاتب انده هم ایش بسلمز

مقصود اول

مقصود اول جوهردر انسن ناتن | رغبت ایتلب آنی استاد یازقیش
طوغا جوهرده ستبدور رنک رنک | طاغلر التنده آچقار اول دنک دنک
الا جوهر رنکی یرده بر دکل | قنی رنکده اولسا اولا اولدر قبول
بیلی یرده رنکی چنبه جوهری | کورجک آکلر باری اول جوهری
رنکله بقماز انوک جوهر کرک | جوهری اکلا معنا کچه آر کرک
جوهری بولور اکا بر کوره | آیار اوستادی کر جوهر سینه
جوهری هم اول کرایه طلدورر | اولدور آنی ایلیه کتره اولدورر
سن بیلشنی آلتی شتکده ور | کم بو جوهر طبرغن اول دیر ور
اولدور انی جمع ادا بر یقچنی | کم بو جوهر انک اچن اولا جوش
تینیا انده جوقدن ایر لا | کیبه طبرقلق اکا کومش اه اولا
مفت رنکینه ورا انده اول کمش | کلتیی مشکل معلوم اولدی اول کمش
بو جوهر دوشمیا اول کوریه | خلق اچنده اکج بنج اوریه
الا طبرقده اکمشی ایدا ان | اوده ر انی کند و حالندن ارا ان
سن اکا التنجی الت اوده مش | جوهرا اوف اولسا اولمز کمش
لیک سن طبرق الا اوف زنجنی | هیچ قبول اتمز کمسه انوک حلمنی

اوقودی انی قدوری بو قیلدی ان — قیلدوب بیللو برینه اویندا آن
اوده ایدی اوزن آخراتلک اوزینه — کیم اناتر اولی بر هب سحر یوزینه
اوقودر انی ووندری حالیا حلا — اوقودر انی کزدر انی ایلدی ایلا
تا دوشنجه اوق اولی طیرا غدی — بلکه حیوان اتلغی بر طاغدی
اوقودی نیلسا ایلر [illegible] کا — الا حکمت ورردی ایدم سکا
کا قوشونی قتما ینجه ار یمز — کمسه اولی کندو کنجی ور یمز
کمشی قوشونی دوندا اندرا آن — ایروب طیرا قدنا لدیا دوندوران
کا یا قوشونی کرک یا مرده سنک — یخسا قیز قص قیق اولز مجوسنک
بس بدیجی الیکی قوشو [illegible] — انسن ایر لمانز جرفدن اولی کمشی
کمشی ایر تلین قوشونی ندرن — هم ایریدر هم اتار هم اندورر
کمشی اندی طیرغا اوردی بیرینا — جنا جرفدن ایدی بیلدی کندزین
بوکن اولی ایرلمق [illegible] کر — ایرلوبن کتی پاک اولمق دلر
بربنه قیز سیزار قالدا کچار — یعنی کل قیلو قالدا کچار
بوکن اولی صافی کمش اولدی تمام — بللو بیلدی بوکن آنی خاص عام
صافی لق چنکم انکا باقی اولر — ضرب شامی اور معنا لایق اولر

بن برلودر اوستنه سلطانلاهی — مصطفی و فالق دحماه آدمی
الله ادمی چنکم انکا نقش اولر — بن بو عالم خلقنه اول نقش اولر
بلکه بر لو اجی اولر اول کمش — آلتونک اول سکزنجی ضرب اولایمش
اغلینلر انی کورن اونور — اول کلنجک غیوز لولر ساری نور
اول بمه کاسا انکا عزت کلور — او ممدوق یده تا بت نعمت کلور
کدوری خلقدنا زمانه شرینه — خلق اچنده ایرق ایلفره
طوپر اندن اچ یا لک طونز — هر نکم اولی در بو خلقه ایننز
اول کمش در صنمغن بنده مرله — معنی لوتلم قلیا سین نامرله
اول انکپونا خلق اچنده یز لودر — کیم بزینه الله لادی یز لودر
اندی کل بق بو سوزوک سره نه — الغک کیم معنیسی نه سره نه
بو منک در کم ددم بر بر سکا — دکلغک بو معنی اولر اصکا
بنلغک بو علم عالم اوستنه — معنده استه معنی کنج قصد نه
اندی کل بو عالما و نعت مثالی — کورکم معنه دورن بو دنیا معنی دالی
معنی حق ساجیی عالم خلقنه — قارشب در بو صورت م طبراغنه
دنیا خلق [illegible] دنه اولدور ده وا — نجه حاجتلر اولدا [illegible] ر و ا

اولسی اول که معاده تا اجلا | کندو نورن اول کزلو کنجه ساچلا
یا اشتا مدنا جون بو دستور کلیا | دعوت ایلک در اشارت الملیا
کم اچیدی بو کوهر معدنی | کم سچیدی کفر له اسلام دینی
دیمن خو کندو کندوه اچلمدی | تا که حق بلدورمدی خلق بلمدی
پس الکا حلم کرک اول اولاه | نیکم معدنلرا دستور شاه
دستور ارجه کرک استاد اولا | کم النده دلفم استاد اولا
دیدی **انبیا و اولیا** | کم بجا بو معنی جوهرنا نبلر طوبا
قنده جوهر وار ایسه بونلر بیلر | استادلر خلق اچنده بو لر
زیرا کم جوهر بلن بنلر دور | شکسوز اول جوهر بلر دور دور
کلدی **انبیا و اولیا** | کم دکون بیدی بزی بو معنیا
بولرا معلوم بو معنی جوهری | نیکم جوهری بیلر جوهری
بنلرک بوکون کرکدور الهی | کم النده میثاق اولدر قا
زیرا جوهر قاته بیله کزلودر | یعنی معنی برک کوکلنه یازلودر
اذا اجمعا درست الت کرک | الته یعنی کم ایت کرک
علم حکمت بیله قرآن ایتی | سوکلو کوکل اچاغول اولدورا

پس بو ایتدور کوکل بیننا سکن | معدنن لعل معنی طشرادر کنی
نیکم طاغی کلنک در یولی اچاه | طاغ اچنده جوهری طشرا سچاه
جونکم الا الت اولدی معتبر | کردینی عالم خلقنوک کوکلنی قرار
یعنی کم جوهر کرک اول کیشیه | قنده جوهر وار ایسه خوه ایشیه
بلک خلقد جوهری شول صدقدوند | کانی صدقدر دلنده نطقیدور
اشیدجک حق اقرار ایلیا | حق یولنده جان ایثار ایلیا
الا بلکم خلق دستبدور رنک رنک | ترک تاتار تاجک ارمنی روم فرنک
ان جرکس قفجغو کرده مغل | هر برینه معنی دستمشدور نغل
رنک رنک در جنس جنس خلق سکا | پس جواهر استادا بقماز اکا
جمله خلق دعوت ایله بو دینه | نیکم جوهر دستبدور معدنده
جوهرلر رنکنه بقمازاولر | قنی رنکده وار ایسه جوهر الورلر
بوکرن بربر کرک کم دعوتا | کم بو خلق اندا کلا جرجب بتا
دانارنا جوهری در کورسی | یعنی صحبتدر بو ادم کورسی
جونکه خلقک صدق وار در کرلا | دعوت ایلب صحبت درنشدلر
دانارنی جمع ایلین صحبتدر | اجکن کوکل برکورن بونه حکمتدر

پس بولنده

خلقه بو صحبت هردن کوکل بغني | نیتکیم کور ظغتمن طپر ... غني
کیسه کیم صحبته اول هشمدي | بلا و بیلاک جام هردور اول بشمدي
صحبته اول هوشني بو کز قومغ کرک | جان اچینده جوهري بیز مغ کرک
عشق کرکل کیم قوزه ر ابو جانري | نیتکیم اوقه قیندور اول کانري
خلق حالا حال عشقه دور قندلة | اري هر بغ کبر اوینداء ایندورر نا
عشق هر آخرتنه جانار قیندا | وجد حالت برله تنار اویندا آنا
عشق هر کیم خلق کبز بندنا سپه | مسکینی ایلر کبر له کیندنا کچه
جمله علتدا جو بو عشق آر هر ن | لاجرم کم کیمه کمسا ار هر ز
نیتکیم طپراغ اچینده جوهري | اوقه آیدور طپراغنده جوهري
امیدي ور ... بنه بر حکمت ... | کوکلکا یاز بو سوز محرم ...
کورکه عشق یلکون بر شمه خلقله | عشق بو خلق ایله ار بیر و خلقله
بوسنه استار سک شلدور ملیل | کیم رسولک خلقن اولدي اول جلیل

قوله تعالی وانك لعلی خلق عظیم ...

بس کرکدور عشق اچینده خلق لا | کیم انکله خلق قونا خلاص ... حا
یخشا عشق یلکون بو خلق خشک ... | قیندنچه قور هر طشدا ایتار

خلق از

خلق ارز خلقک بغ بندبا سور کر | جان اچینده جوهري طشه ... کر
توبه الله نا ذکر طاعت ترک تخت | جان یو لینه ترک اداء اول تاج تخت
عشقله خلق هر که خلق قوندرر | جمله الکبریا کسار باش اندورر
نیتکیم شول اوقه لا قوشه اشني ... | طپراغنده ایرر اول کیشي
جونکه بو عشق اولدي علتدا بري | جان اچینده طشه کور جوهري
بس بو کز یار لور کا الله لاري | نیتکیم اچ یور ننده شاه اهري
جبن ار لور کا اول ضرب الاه | اولر اول اسلام اوینا پادشاه
تا مولده ار توق اولور قیهي | هر نیا هم آخرته ...
کیم انکل یوزنه کورر سا شاه اولر | غیغو سنده عالموکل ارکه اولر
جمله حاجتلر اولور انده روا | در تلولر کوکلینه اولر اول دوا
اي بولق بابي اولا تحسلو ... | اي کوره بک اولا کر قورلسا
کیم انکله یغلسا عهد و فا | تاکري الله راضي هم اول مصطفی
اول سکا نسز یک اوره هوفي ملك | اشق تمام اولدي ... یتقور مجالك
دیق هر نیا یازر ... [illegible] | صورتی اوق کور تقسیم ...
سوزلکم ... علم ال ... [illegible] | اشبو هر ... اول کز ول اجب

یقتسکا

قوله تعالی فاعتبروا یا اولی الابصار آلآیه

هرکیسنه‌کم بو علم بیلمدی بیلور — معنیء استار اول ولیکن بیلمدی
هرکیمنک که کوز آچلدی تمام — کوره که عبرت طولو هر مقام
یر و کوک کوردی طولو حد ورق — هر ورقده یازلو یوز بیک سبق
هر سبقده اوقدی عبرتلری — کاملی عبرتده بو حکمتلری
سن دخی کر کوزوک آچلدی ایسا — عقلک ایشبو معنیدا آچلدی ایسا
کوره که عالم بر کتابدور معتبر — معنی کنجیندا ویرور هر دم خبر
یازلودر انده ایچینده حرف حرف — بیلیک بیر بیری ارا هر نحو صرف
حکمت بیر قدرتی ایچنده بر منار — بر معانی دور بو عالم بر منار
کوز کرک کورر و عقل الیا — الیلار لاجرم کم طالبا
چونکه آچلدی عاشقا بو مدرک — کوزنا عبرت کورندی هر نسا
کورنم کوستر کورنلارا — صدقیلا عشقا کوکل ویرنلارا
عاشقا وصاله قاورادی چلیک — کم نیا بقدیسا بولدی ده لیک
ای چلب سن دون قلغدقامیا — کم قویا کیر کیم عشقه اولیا

داستان منتم از باب منتم در بیان لدی یاکه زیر عرش منتم

زندگانی

زندگانی جانه چیزلدنز و نیز مجوزه وجودی انسانا مهیب بیان ... جولینت

عشق اوقوندا بیز کوکلم قیلدی — معنی موجی طشیب اوینندی
جاهلر کم کزلو کنج آچلا — کزلورازم اوش بیزه کلدی و بلا
چونکه حقدنا کوکلمه توشدی اثر — کزلردم بو عالما قیلدی نظر
عالی کردم کتابدور کیم اولو — علم عبرت بیرلا کردم طپطولو
لامی اول عالمده بر کوز کبی — بیراشتی سن بو عجایب ترتیبی
عالم ایچرا ناکه وار ظلما ده نور — بقدم اول کزکو ایچینده کوری نور
واجب اولدی سن بو سوزنی سیلمک — بیلدرو بن خلقه معلوم ایلمک
تنکری کوز وردی بزا کزا کچوبا — چل دخی ویردی خبر ویر تا کچوبا
عالمیک نقشینی کون عرض ایلدی — عبرت الکدیب بزا عرض ایلدی

قوله تعالی فاعتبروا یا اولی الابصار آلآیه

بس بو عالم طپطولو عبرتدورر — حکمه بیر عبرتده بیک حکمتدورر
نه حساب نه نهایت قدر بو جهان — قاصدین خوض بر کیشی بیلمک محال
الا عالمه سکز ورلو ایشی — نه بیلمز کوربن اصلو کیشی
کرملر سکا اولی ایشی آیدم سنکا — ... قلاغوک بر دم اوخشت ...

آج کوزوکی بق عالمه کوز نجه‌ور … کیم بلاسنی بو حکایت بیته‌ور

بیلیکی کوکی جونا یرتدی اول قدیم … یره کولکه کوز نه قلدی اول حکیم

بر بریته بیچ محتاج ایلدی … هر برنی بر کوزکه بیچ طوپلدی

کوکی معلق کوزه بیچ دورمش بیچ … بیچ دورمش عرش کرسی کوکده بیچ

بیچ الجهدا دیدوکز بق یره … یر دوکالت قنده دورخوفم کوره

قاموله دانی الحق بوبر دوریج عرش … عقللاده بق قانی عرش قانی فرش

عرش حق صو اوستنه او دمشدرور … عرش هم صو اوستنه دورمش دورور

قوله تعالی وکان عرشه علی الماء الآیه

اول صو جاندر بوتنده اول صونک … بوکرتن دوردر جاننده اول هم بونک

رزق خلقوک اول دکزده بخش اولور … اولانده دکه بو چکلدن نقش اولور

اول اشرده کالوم بو سوز تقدیرینه … بر نظر قیل پادشاه تقدیرینه

کوز چلب بونلاری بیچ ایرکورر … نه مقامدور ایرکوردین دیرکورر

ایدیم بر بر سکا تقدیرینی … کیم بلاسین پادشاه تقدیرینی

درکلر بجک کوز بولر قنده بتار … انلیا نه اشبو سوز معنی بتر

حکمه امری اول سکزهو لوا شبی … کیم انکله بارلوز هر بر کیشی

شهرج برله

شهرج برله ایدیم بر بر سکا … کیم بلاسین بو اشی اوکده صکا

بر سولرکم چلبده امر اولر … شول اشاکم کیمسه بلمز اول بلر

حق ولدکم بر ده نعمت بیتره … جمله خلقه بیدر او بیتره

طویلایا انوکله قوللاری نی … بایه بو جمله بیتسولله ری نی

قاموبارزقی ورزکنده کنه … طویوور دکلندور دوننده نه

پس اولر اول امرکی امری روانه … کیم همیشه اولرورور امری رواه

اولاامر حقده فرشته‌لر دیا … کالور الوربلر انی یتر اویا

بره خیر شولکم فرشته‌لردورر … اشلکچون انی کیم حق بویوردر

پادشاهده نا که امر اولر یسا … بنلر انلر بج بوبرلر یسا

قوله تعالی ویفعلون ما یؤمرون الآیه

انوکچون ایلدی خالق بونلری … امرنا قسوده دیندرنلری

دیلر هر کز اول امری ایمدین … ایشلیالرده کوندوز هم دینا

پس بولاری پادشاه امری سور … هر نکم بوبرلدسا اولدم ایرار

بونلری امر التدور شول بولر … اول فرشته بولته کوز یده

بیر شی هم شول بولته ورکم یورر … اول هوادن تاری امرنده دورر

قازیغور یغمغا اولردر سبب
اولدرخی قولار ده بر قولدر عجب

هم بدا اول شول مواده هم ریاز
هم اولر کم کوکی یوزنده پیدوت ده تز

کوردور طاغلر کبی اول کاریز
که قبار اول هم که ان ز

که معلق اول مواده سیزاده ار
قنجه و کم حلم اولا انده کدار

بس فرشته اول بلینه اندور ور
شول دکزلر ازره انده فندور ز

هم دکزده اول سکز انده ده بزه
کیم صیا نیجه کنلک ده ربی

جد سین طاغلر وبند ور مصتبر
الت قنه کمسنه بلماز خبار

نجه قولجنا ور لر بسلدر اول
نجه قیمتلو کوهر لر کزلر اول

نجه کنج انده قلبدور ار مزا ل
غرقه ورمش کمسیه اول ورجزال

زیرا کا صو طلبدر یه حساب
خلقه اول هم سد البدور هم حجاب

بیمی صودر کیم اکا طلبشدور
نجه اول صویه غرق اولمشدور

نجه یوز بیک چشمه در لر اکا
نجه از معالر کلور بر بقسکا

نجه موج اوینار که صایماز کمسنه
چلقنوبن طشره شفار بر ده انه

یوکرشه انده نجه یوز بیک کمی
دکمه بر سنه نجه یوز الد جی

کیم انده کاجب ایرر مقصده
کیم غرق اولر اول اوله صو ده

اول فرشته‌لر که

اول فرشته‌لر که بولت اندر و ر ر
بو دکزده اول صویا باند و ر ر

اوز اول صویی کیدر غسنده یکا
براسیج بو خلقه بتعنك طکا طکا

اول دکزکم عرش انوك استقا ده ر
اول صورت بلمه اوج زینت انده ده ر

کل شیء اول صوده ندر دیر رکی
زیرا انوك تکر دندور دیر رکی

بو دکز کم بر ده در بر الو ور
کرنجا کم جسم بحد الو ور

بو صودندور بو صونك جاندر اول
جمله خلقك بر قدر کانیدر اول

شول سکزده ابدسی اول صو ده در
کیم الوب کورمك اکا خوده ودور

خلق حقیقت ایکن انده بو صو یه
ورمی بر اول دمی بو الو یه

اول کاکچک بو اولو صو دیر لر
اولا مزه کوکلر نوبت اور لر

چونا وش طپراغا اول یغور صوی
طپراغك نعمت بیز ملدت خوی

اول سکزه ابدسی بو پیو دور
کیم چلب بورز قی انده ور در ور

حاق بو بیده دزه دی خلقونك خونی
کرجه کم کوکلر دیندور بو زنی

دنیاده بوده لو نعمت خشك تر
کرسکا کم جمله بو بیده دا بیتر

بن بو بیر باشده بیتا بر خوندورز
جمله خلق حق بو خوندا طوید ور

چونکه بیتی خوش خوباع نبات
آخر ده آمی دنیاده و بدی نتات

هم بنده حاصلدر وار اوردر — هم بیله بردن لوقت ارتردر
باشنده عقل کوزنده نور دلده سوز — بونک ایچون دن آخر ایلک سوز
بیلدیکینه قلدی قوت الداریش — شول نباتدن بو جمله یر دورش
اول سکزدن اولش اولدی تمام — انو کلهدیر لون بو خاص و عام
اکلدکسا بر بر ایتدوم لهی — بیله ایدم کم بلاسینی ده لهی
بیله امرده بر فرشته بر بلت — بر ده کزده بیدی صوده کی ایشت
یدی اول کوکدکی صوده بیده یر — بری نعمتده کی بو خلق آنی یر
ایتدی کل کندو کاچ کوزنکه — عقلکی دیر اکلغی کندوکی
بو معنیده بیلغی کندوکا — کم بو معنی بوزنی کورنه کونکا
کلامدی بو مثل بجیدو کیا — کم بلاسیا بونده معنی نبیدو کیا
اول زمانکم حق بدیتی عالمی — هم قیردی عالم اچره آدمی
هم نیکم عالما نقش ایلدی — آدمیار جسمنه نقش ایلدی
بو سوزکه قرآنده وار دی آیتی — او قیجق بیلنه سوز غایتی

قوله تعالی و فی الارض آیات للموقنین و فی انفسکم افلا تبصرون الآیه

کلدوکی امدی بو مثل تقدیرینه — دوشنی ایتدوکی کوره لوم تعبیرینه

اول سکز

اول سکز نسنه کم ایتدم دنیاده — شرح برله قامسنی کلدی لدا
کوردلاری کندو جسمکده ندور — کم بلاسیا بو حکایت نیتده دور
اول امر دور شولکه عقلوک حکم ایدر — اول حکم هر اعضایا یوله ویرکیدر
یعنی عقل ایستار که بر ایش ایشلیا — کندو علمی خلقا معلوم ایلیا
فلق بلا کم بنده کیسه وار دورور — هم دوتر هم ایشیدور هم کورور
جمله ایشی اول حکم الینده ایشلنور — بلمیانلر ایشی انده اکر نور
اول حکم بو عقل ایچینه اوتر دور — اعضالرده نیجه ایشلر بیتورر
کلدی بو کز اول حکم بو بیر معنا — بیدرغ اولدی وار ایش باشه معنا
یعنی بر معقار میشه ایشده دور — شول فرشته ملکیب بو مشده دور
اول عقل نه حکم ایدرسه ده تار — کوره بر معقدا نیجه ایشلر بیتار تار
نیجه دورلو صنعت نیجه منار — نیجه دورلو ایشلرا اول آلی صورر
کزبو بر معقدا آنار صاحب اولور — دخی کم یازد دیبیسک حاضر اولور
بن بو بر معقدر فرشته کیبی — حکم ایشتمکدر میشه ترتیبی
جوابی علوکه عقلده حکم ارشدی بر معنا — ورده بو بر مق بر ایش باشه معنا
صوندی بو بر مق قلم الدی بو کز — اول فرشته بو لره کلدی بو کز

بو قلم مثلدر یعنی بولر   کم مرکب برله کاغد اولدیلر
اول بلنلر بتارکم کوردر صوتی   بو قلم هم صوتلکن مکدودر خوبی
چون بوله بو قلم کلمه‌یی مثال   پس فرشته‌لر کبی اولدی بو آل
کم قلم باره آمیش اندورر   شول مکین کم ده وندن باندورر
بوده وار شول مکین کرکبی هنر   چون دیسنی محکم ده کیز ترتیب ده
اورتسی صودر طلو گنج نهان   آب ایسه ایشارت یار شب جمله جهان
عرقه ور مسندر صوصاول گنجینه   آکلا امدی صوبی تا هر گنجینه
چون مثال کلمه‌یه دکین بو وجه   پس مکز صوبینه باکز بو وجه
هچ فکرت جمله انده یکر شور   نسنه حاصل ایلیم حرب سوزنشی
انده بو اندیشه جمله اوجه در   هیچ بوندیک معنی اونک هوجی در
قاموسیله بو مدد اوقل جانی یوق   کمسیا سویلامغا امکانی یوق
بر مغز انی بو قلملر کورور   جانی ده لا بو عقل اکنه کاترور
عقل اچینه بر دکز وار در نهان   کم انکله ده بیلور جمله جهان
دانش املی دانش ایدرلر انکا   جمله ایشتک جانی اولدور کرسکا
اول مکنده بو مدد اجانی کلور   هم اصول حکم هم اسماء کلور

تاکم عرشدا

185

تاکم عرشدا بولیدا صوا پنار   انوکله بو صونک حالی هو تر
چونا مدد اهل کلمه‌یی عقلوکده اشتی   اول مدد اوکل کورنیا ده کریا اشتی
یعنی یغور طلبی انده یازلر   یعنی کم کاغد یوزنده یازیلر
صو آرده کاغد اولمش مرکب   شول قمیش یا باکزر ترتیبی
چون قلمدا بیغدی یغور بیله حرف   حرف اچینده اولدی وهم جانه صرف
مگر بر حرف اولدی انده نهانا   کرکلور کرکلور آغز کلمه‌یی مثال

قوله تعالی ضرب الله مثلا کلمة طیبة کشجرة طیبة الآیة

دینار یرینه بر یرده برکتن باه کوکینه   کوز بداغ چقمش انماق کورکنه
علم حکمتلر یمش اولمش اکا   کوز آچوب بو حکمته بر بقسکا
هرکم یر بو اغاجوکه یمشین   اجماینه طوق او لا یازین قیشین
جانا کوکل جونکم بو نعمته بیبا   قوتی و قوتی ارتا سمر یا
قویه هر بر اعضا سنده بر منار   اول یمشدن اولا بیز بر منار
عقل اچینه ارتا حاق فکری   ارتا آنم دلده الله ذکری
کوزلرینوکه نور ارتا شکسوزین   قبر و کم بقسا کوره دست یوزین
چونکه کوزنده کترلا جمله حجاب   هر بر انده قولنی اشده حجاب

آلدینه دلادم ایستاذ اولا | هر بری اینده اولکیمی استاذ اولا
زمره طاعت قوبه نفسینه تا مدام | عاشق اولا آکا جمله خاص عام
هر نفس کم ویره آلا اولکیشی | هم بقاده هم بیا هر بر ایشی
آرته کوکلینه محبت جانینه حال | پس اولا اول عقله قرب وصال
اول سکز تنه ایندهمزی سکا | اوش ولا کلدی قمو آکده آصفا
هر نکم وارسا بو عالمده مقیم | نفسکز اچینده قوییدور اول قدیم
نفسکز عالم مقابل کلدی کور | بر بر نه نجا قابل کلدی کور

[illegible]

قوله تعالى سنريهم اياتنا في الافاق وفي انفسهم افلا تبصرون الآية

کلدی عقلوک حکم الله امرینه | یعنی نایب بیدی شاه امرینه
کلدی بر معقل فرشته کبی | بو بری لاینی اشلکدر تربتی
هم قلم کلدی مقابل بو لدا | یعنی بو لیند قودی بیر اولیدا
پس دکیز اکزودی کلدی دات | هم دکیز دکی صوینه بکزر بدکلف
شول بلتکم صویی اولور دم بدم | اوش مرکبکم اکور هر دم قلم
اولدکزکم عرش اکوکی استنده دور | بو بلت صوی آنکله زنده دور
عقل اچینده نتارم دا ایندورور | اوش قلمده بو مداد جان دورر

[illegible]

یزیوزنی

یزیوزنی کلدی مثال شول کاغدا | یعنی صورت بو صفحه ایدر دا
نتاکم یغورلر صوا قرلنورلر | صفحلرم یازیلیج نورلر لنورلر
یازده نعمت بدنتن بیر آنی | یازوده معنی بتر جانی بیر آنی
یازوده نعمت بدنتن بیر انی | یازوده معنی بتر جانا بیر آنی
دنیا املی نعمت انبار اورر | عاقلوک انبارر بو معنی دورر
بو صورتده معنیدور مقصودمز | معنیه معنیدور اول معبودمز
پس بو صورتده اورتده کوزکورر | جمله عالم نقش انده کیزلودر
صورته باق کوره نقش جهان | معنیا کیدکورنه کنج نهان
لقفی اولدرکه اول معنی بلا | آنلیا بو حکمتی قیلدن قیلا
هرکیقدور انده علم و معرفت | آکا ج زمره طاعت ج معصیت
معرفت شولدر کیشی بیلا | یدکوکی کندو نفسینه بو لا
معصیت بلمک کندوزنی | دونده کشی منده اول کندوزنی
زی خنک اول جانکه کندو کندویا | کندوزنی هم کزلو اولدی کندو یا
کندوزنه کندو بلدی کندوزنیا | کندوزنیا سیلدی کندو سنزین
مشکلن کندوزنیه صورمیینه | کندویا کندو خبار ورر دی یدنه

کندوده کندوزنه استادور ار | کندوزنده کندوکن اوستادوار
کندوزنی کندو بلنی معصوده | کندو کوزن کوستنی کرمی معبوده
کندوزنی بلمکدر اول یککه بلو | اصلولر اول بلوجه اولبی ده لو
دکه بلنی کندوبه بلدی حق | اولکشی نه استوه آیدوق ده بی
معلوم اولبی پس بو حکمتلر تمام | نفس اولبد و نفس اچنده مقام
لفعی بر کار کاما ده معتبر | استلنون قدر بندنه اش ورلد
بره کوکده نجه حالم نه دو | بعث طونن اول ده کلی یانه ده
جون بو معنی عاشقا اولبی عیانه | بمی کوکه کندوده بولدی بیانه
کوزنده وکوکلنی جمع ایلدی | جمع اچنده حق آنی شمع ایلدی
پس بو شمعك دوتی یالمق ده ر | یانه دوسونه یاندنه جونه حق ده ر
کم یانه عشقه کلی نوز اولا | قنده ده ده غی یر طوز اولا
قیله اول طورده منا جاتی نهانه | ویره انده بی نشانده اول نشانه
وستلاسن دونه قلنغی ای کریم | رحمتولردنه معنی کوستاده ای رحیم

داستان نهم از باب نهم مشتم در بیان هرچیزی که در این جهان هست و مثل جهان جلقی در انینه مست و عقد حو هست آنرا بیان میکند بحویت

قانی اولکم

قانی اولکم کندوزنا کوزمك جلار | کندوده کندوخبار وزیمك دلار
بلك استاد کندوی کم دور | کندونه ده یانا حاکم دور
تنق ملکوك حاکی در کندوزی | نه مقامه سلنوب دوتلور سنزی
شهری حکمی کم اشید ور | حکم چنده کم در اولکم اشیدور
کندو شهرنده نه اشلر حکم نه | بقسوه امدی کندو کندو حکمنا
جونکه اشی معلوم اولا کشی | اشی اچنده اکا نسنه له اشیه
کونه کندو جسمنی بر شهر اوله | بیقه کوکره ناکر وار آننه طلو

عليكم بالسواد الاعظم | معنیده اولدور بو جسیم لادی

یعنی کم کندوزنا کاملك ده فی | کند وکندو جسمنی بیلك ده فی
بلك جسمك بر شهرده معتبر | کرپلو رمز سك بلنده آل خبر
شهر اچنده وار در بر تختگاه | قنده کم تخت اولسا اورتو پادشاه
شهر اچنده جمله حکم انوك اولور | اول حکم کیدار کم سکاو
خلقلد طوتمش در بو شهر اچی | شهر اچنده کم اولو کم کیچی
کم کیدار کم کاتو کم اورتو ر | کم کسب ایلرکی انبار اولور
پکصیده املی عوز اولر آو نه | کم وار آز قدر سا بکلر اوره

شهر ایچنده هم سكز دروان وار　　قاپولرده‌ت یعنی اول دروانلر

قاپولرده نه کاروان ایشلر مدام　　هم عزیزم هم ذلیل خاص و عام

ایشلر بو شهر ایچنده درلو ایشی　　هیچ فكنمز هیچ کندن یاز قیشی

بو شهر قومنده وار درت منازلیق　　خشم رحمت فسق طاعت خیر شر

امینی کل کرلوم بو شهرك سیدنه　　کورکم معنیسی نادر شنه

اول سکز دروان توکی شهرنا ایشینه　　آکلیاکم نجادر یازنا قیشینه

کاروانلرکم ایشلر انده در مدام　　بلیلوم آیکسنا دنا صوره مدام

اوجلرکم اول منادر بو نارده در　　نایب قول قیق سلطانا قنده در

شرح برله آدلرنا آیدم سکا　　دکله امینی نجادر اوکده آ صفا

اول زمانکم بوغدی بو نه فلك　　یمی کوکه جسم جانا انس ملك

قاموسندن الك یرتدی عقل حق　　عقلکی در عقلله اول عقلدر باق

بیلدی کور پادشاه اول عقلله　　خوده بو سنه معلوم اولیدر نقلله

قوله تعالى اول ما خلق الله العقل الى آخره

چون یرتدی عقلی ول الله کریم　　منت اوردی عقله یازر اول حلیم

ایتدی سن قاموده نه یکی یلدم　　قاموده‌ن اول رحمتله طیلدوم

قاموقلر

قاموقلر سکا محتاج اولسار　　کیمسنه اولمازسن آج اولسار

رونقی اولیا سنسون جسنوك　　خلق ایچنده رونق رغبت سنوك

چونكه حقتن عقله اردی بو خطاب　　پس نیاز ایلدی عقل وردی جواب

ایتدی ای قادر سنوك فضلوك علیم　　سنسن آخر هم حلیم هم علیم

چونكه قیلدوك بو لرده بانا باقی　　پس بنم حق ایلدوك برخوش سرای

اوت كشككلوسی سرایك آکی ساز　　اولسون اول شاده كم عالمده وار

حق قتنده مقبول اولیی بو نیاز　　چونکه عنایت اندن اولیی کیجدی ناز

پس بنا اوردی بو جسمه اول اله　　ایلیی اول عقلیجون خوش تحتکاه

بر اول شهرلیکی بو جسم اوله　　هم سكزیرده نا بو جسم ایچنده ایچی یوله

کورکسن یاپدی عقلیجون بر خوش سرای　　شهله کیک در کم صنع لطفی بیان

اول سرایه بو کوکل تاوخانه در　　حافظ انبار چونکه خانه در

هم صاغی عقلیجون کشک آیلدی　　عقل اوردی بر کون انده بیلدی

قنده قتشن وردی بو عقله کونا یاز　　ناقلا بو عقل هم کندو نیاز

بحر الدن قودی کشك کون لیه　　کم بقا اندنا بو خلقوك لونی لیه

هم کتابلر وردی بیلدی حق آکا　　ایتدی اوت بحر ده نا باق آکا

قوله تعالی ضرب الله مثلا کلمة طیبة کشجرة طیبة ... الآیة

کرکلوسز کوکلوا غنچه‌در یعنی کوز ... اولا غنچه کل یمیشی ده معنی کوز
بقنیجی اولیچق ده یره دیه یمش ... باغچه اولدی دلی یماور ده یمش
جونکه کون کلدی کوکلده اشتر اول ... بیلاشت الله ده آخی نه اشتر اول
اوله قرشو اورتدن تاو خانه ... معنیسی انبار آوورز هم خانه
شول حرارت اوله ده کلی یاندر ... رکم یرکلدوکی کندو نه یانه دور

قوله تعالی نار الله الموقدة التی تطلع علی الافئدة ... الآیة

سن بلورک عقل کندی بک بیشار ... یاشنی صاییسک اوتز بیکدن اشار
چونکه بلبلوک سن بو عقلوک یاشنی ... هم اشیتدوک یارین ... قیشنی
کلمه اینی نیله وکین نیتو کیم ... جسم اجنبی یا نه شاملق ایدر کیم
جسم اجنبی وار اوز ... تختگاه ... بو عقل ده انده اوتدن پادشاه
عقل اجنبی حکم لقمان اول حقه‌در ... اول ده‌در کم حاکم مطلق دورر
بو سکزده وان ده حکم روا ... ور ... انشاده کندو کار باله
اسنی اول ده وان ... لر ... رکم بلاسین سن بو سوزوک ده له ...
بو قلعه‌در جسموک ... قاپوسی ... اوناسا ... کیرور ... قاپوسی

کیدر اول

کیدر اول یولده تا خطاب هم عقاب ... جسم ایلر هم عمارت هم خراب جواب
عقلوک انده بر کیشی ور ... ایلو یاور هم کارنا اول کوز ...
اکلدوز عقله انوک احوالنی ... کفر اکا ایمانسه ... حالنی
عقل آنی اولدم بو شهر اطلدوز ... معنیسی معلوم اوله بیلدوروز
الک عقلسی یور کارار خبر ... زیره قوتی وار ده الله معتبر
جان کوکل انده قلق مشهوردر ... عقل هم عهدبر کتمش ...
اول خبار ده ... حرکت ایلر سن بلار ... عقل هم شول دم بلار قوتی الار
جان کوکل انده قلق ده نه کیده ... نیک بر ده نا شول خبرلر ویری
ای بیلدوک کل ایکی قا ... هم بو عقل انده دخی کوز ... طپیا
اول قپو نک نیدوکن ایدم سکا ... کز کز کدر هم بقرسن ... دت یکا
کورن نوری ده دم کیدار آو ... تا انوک او یله بو عقل او ... تا
کر کلوکر کز کین عبرت معنیی ... اولا ایلر بو عقله هم ... نسین
خوب زشت نقش رنک اندن کیدر ... انده عقلوک نا بینی وار هم کرور
ای عقل بیلدورز نجه و کین ... کر لطیف کر جسم نیدو کین
شاور ایلر عقل ده جسم ینا ... الک کک اول خبر کوکله ... تا

اکر ایودر جان اجنبی قندورور یختار دا ایلب حاله ... ور

هم کوکل هم جانه عقل اتفاق — بر کیدوب اورتق یقدی نفاق
بلدورنچون کز بو یلدن کیدی — خوب وارندن شول خبارلر ویردی
شهر ایچنه قندورر خوب بنی — کیمکا قومز کوکل محبوب بنی
هم بشارتدر انکا بو عقل جانه — معلوم اولا جمله جسمه اول نشانه
زینتسا خوردر اولا اولمز قبول — عقل کوکل جانه انکا یولاشدی کل
خوب زینت اکسوی داخی کزه دی کدر — الا خوبک قیمتی ارتوق اولور
شهره بر معلوم اولدی اولدی — کوردنجش اول اچنی یول دی
اول بدندر که نفس اشکرمد آم — انده اتکنه ورر ملکت مقام
انده هم عقلوک بینه بر حلم وار — نه کلورسه بو نفسله اول طیبار
ویرنه در لوبی کلسا اول بلور — عقله سولدم هم آنی معلوم قلور
عقل آنی بو شهر اچاو ایلر بینه — الا الکی اول کرکی کوکله اینه
جان ایچنه پس انکا یولی ویرور لر — لقا اولر اول یحمه کیدو سورلر
الاکم اولماز قبولی بلبسا بری — شهر ایچنه کر حلم وار در بری
بو صورتده شهرنه چوق سنه صنار — الاکم جانه کوکله نه صغار
اولدخی بتنی بوکن بر کور بینه — قنقدر دردخی قبوصور بینه

کم بو

کم بو شهروک نعمتی اندن کیدور — بللو بیلک اول قپو آغز در
انده قومش ور عقل بر چاشنیکیر — هم انکا ایتمش در چاشنی کیر
عقل آنی اکا بلورب کم نیسه کین — کنده ورا هم چاشنیی بیجیده کین
سن ویره بر آنی جانه کوکله — یعنی ایدر نخشی لوب شهره الا
شهر قپی جونکم آنی بیلک — اول طعامدن قاسی سمه یلر
یعنی کم بو اعضالر قوت دوتا — قوتندا هم انوک قوت بتار
الت آنی معده یه اول جازبه — سقلر انی هم اندن هم تا کسه
تا انی اول هاضمه مضم ایلیه — عاضیه هم انکله شهر طیلیا
حاضمه چونا شهر بخش اولدی تمام — الی اندن کندو بخشیه هر مقام
بنورده در عقلوک انده بر ایشی — یعنی کم انده قویبدر اول کشی
بطلیق اولدر بسنی قاپوسی — دفع اولنلر انکا واردر قاموسی
بنوزده در عقلوک انده بر ایشی — یعنی کم انده قوبیدر بر کشی
بطلیق اولدر لقبله تر بتی — اولدر انسوز لطفی حیوانه کبی
ایچ بو جسمه فرح انشقدور — چون اولا انی بیت حیوانه دور
بس عقل انی تبعه دوتا — عقل انی در تسا اتان اتا

معلوم اولیی اولدخی بر کورینه
قنقدر التینی قنو صورب بینه
شرح برله اولدخی کلسونه دلا
رم بلاسینی نجادن قلدنه قیلا
سولدرکم التینی قبعه کم کاروانه
چقر اندنه امرله هر دم روانه
انی تقدیر دن سن شانه اشادا
بو شهره آیعنی اول نهرا ورا
زیرا کم صور تارک نسلی دن اول
جمله جسمانی تنوک اصلی صدا اول
بلک عقلوک حکم ور هم مدام
اولدر ایدنه بو حلال بو حرام
بکلمز سا کر بو عقل بو رتبی
لاذی مطلق اولر حیوانه کبی
کرچه کم بو شهر اندنه دکلا اولور
عقل لکی المز سا اندنه و کلور
صورتی اولر اند خور شهار
پس بو سیری اول عقل حکم سبار
اوشته معلوم اولدی ینمش الاقی
نجادر کور اول یدنجی یولدخی
یدنجی قاپو اولدر کم وتار
بر ایشت آلدا نجا اشکر بتار
اسلنور دلفریسته اول قاپوده
نجالر طرمش در اند طایوده
نرچقارکم بن الام در انتظار
بو نجه مغلس نعلر اندن کار بار
تا کز یدور کار و اه اندنه کچر
کورنور انده جمله صنعت نقش رنکنه کچر
کذلو تقدیرا کوستر اندنه کچر
قبض بسط مهر لطف حرب جنک انده کچر

بونقلعلی

بوندا قاصبین انده کچر
کورز کوکلم جانده کچر
هم عقلینه اورز اضه بر کیشی
ضبط کندنه اول هور مدبر ایشی
عقلا ایلو اولماز سا انده بیلا
بغلنور اول یولی کلمز اشی الا لا
بن علم ور الده صنعت ایشلدنه
عقلیلا درم کلاده هم کیدا نه
اول یدنجی یولده آخر اولدی تمام
اکلینلر بیدوکن بلدی تمام
امیی کل سکزنجی کور ای یار
نه قپودر اولدخی اندنه ور
اول قپو ایاق در بللو بیا
کار و اه انده داخی اشکر عیانه
ندر انده ایشلنی شهروک ایشی
شهری کوزتوب یوب مکدوب ای کیشی
چونکه بو شهروکی ایقد ایولو وار
هم بلوکل انده بو عقلوک الی وار
بن بو عقلو بر ای ایقب در
کم انکله بو صورت ایقب در
عقل ایلی در دینی در صورت
کرچه جانه در دینی در صورت دی
عقل ایلی دعماز سا ور مزد شار
سن بلوکم عقلا در ده منار
عقلی بو اعضا لرده اولمسا
قاپو یایمز باطل اولور هر نسنا
اول سکز دروازه نوک وصفی تمام
شرح اولوبن دیله کلدی هر مقام
معلوم اولدیکم عقل سلطاندور
عقل جنب الله امری جاندور

صورت انوك تخت اولدی هیچ شك و كل / پس بو عینلر صورتدندر تك و كل

لا اوره ده صورت ایچره بر کیشی / زکم بو عقله ده آنمدیلر اشار اشتی

نفس ایله تا که اله ایندی بلا ز / طاعتی اولدی قوتی فساد اولدی لار

بو صورت شهرینه فاسق اولدیلر / آیرلدی مؤمن منافق اولدیلر

اولدیلر الحق بو جسمده کامیا / شهرسارلی اولدی گیدر قامیا

عقل ایله اویسا حقیقت خوش اولر / شهر ایچی ظلمو شر شور اولر

حق ولی اولر عقل تخته ده شار / بلکه حقتن ایدلر دیندن و شار

نفس قوپب عقل اگر عشقیا اویا / تا نفسك شعله لر کبی اولطیا

عشق ایدی اولنجه اتا شکسوزیا / قنجرو بقسا کوره اعمی یوزین

حق قتنده اولا قدری قیمتی / هم اولا بو خلق ایچینه عزتی

هم عزیز اولا انکله بو وجود / علم کی خلق قیلا آنده سجود

تا ان اولا یونی دنیا آخرم / احمتا بیوسته اولا اولی عاقبت

عاشقلر عالمده سرور بلدیغی / عقلیله عشقدر تمنا قلدیغی

عقلله علم عمل حاصل اولور / جانلارا حق رحمتی نازل اولور

عشقله دیدار بولنور شکسوزیا / قنجرو کم بقسا کوره وشع یوزین

الهی خذا

ای خدایا طوغرو یلدن ایرمغیل / کندو عشقکدن بزی ایرمغیل

داستان دوم از باب هشتم در بیان آنکه کشتی که در ملك دریا سیر کند کریه و بحر آلت لازم بوده اند و بنز مجبور اکه در این عالم سیر کند کره ندا انزا بیان میکند چون نوح

بو کلیبه کوکلا بر وصف حال / هم معانی هم حکایت هم مثال

هم حقوقی قدر تاریخ ایدر عیانه / بلدورر بر بر بزا بللو بیانه

هم بزم احوالمز تجدید و کین / شرح بزلره معلوم ایار نیدو کین

هم منازلدر هم حکایت هم رموز / بلدورر کم نجید و کین بعجوموز

هم جهانوك نیجه و کین ایدر بوسوز / شو نیسیالکم گیدر جمله کوز

هم مثال بزلره معانی بلدورور / اکلیا هر کیمسه کم عاقل اولور

حق بو علمی جاهله بلدرمدی / جهل حجابی بو طونی اورمدی

وردی بو علمی جلب عاقلره / شنله کم علم ایچنده قلدیرا

ملك کالدوکی بو سوزوکه تقدیرنه / بر نظر قل پادشاه تقدیرنه

کرکم اولدی الله تیتری نیلدی / کن دیدی قدرتی دلیله سیلدی

قوله تعالی انما قولنا لشی اذا اردناه ان نقول له کن فیکون الآیه

اولدی عالم بیدی کوکی دنیا وجوده / عالم ایچره معلوم اولدی فتح جوده

کوکی معلق کورنجه درمش نجا — ملک ندوحانی دنیا اول اوجدن اوجا
یر غریبع نجه درمش دشنب — شرق غرب هم شمال هم جنوب
کوربو طغلاری دکزلر نجه دوب — قلدامدی کم حکایت بلیند ور
یری کوکی چون یرتنی اول الا که — یعنی دنده قولا بجونه تحت باده
کوکی یری روحانی وندی تمام — یرلری جسمانیا اولنی مقام
خلق کلنیی نه حساب نه شمار — لقی زلا اورته یرده احتیا ز
چونا یتی یریر نه لقی — لقمه قلدی مسخر عالمی
چونا بنی لقم جهانه ویتدی لار ز — براشع کم یریونه نیتید لاز
حکملر چونا ویتدی لار بولا یلار ی — کلنیی دکز ایده دی بو کز یو لاری
بو دکزده نا لجکا قوتن کر کم — قوته یتمیانه الت کرک
چون دکن کرمک استار لقی — چاره سنی یقدوز ده هی الا کمی
بن بو کز عمکم کی ایلاد کز — یعنی انکله دکز یکمک د کز
کلدوکی امدی اول دکز احوالی — ایدیم بر بر نجا دز حالنی
کم دکزده انجمک انوکی نجا در — دکلا امدی کم حکایت قیلند ور
امّا البته سکز نسنه تمام — منفعت در یلکجی بوخاص عام

لدوزله

لقی زلا انه یوردمش اولمیا — اولیا بننه کیسه بر صو بو لمیا
بادبنا ملرالمیا اول الاری — کمیا چون که دکز دنیا بولدری
اول دکزده اولا جله درلو جهان — میچ کمسنه ورمیا اندن نشان
چون دکزده عاجز اولیی لقی — بن اولا حاجت ضرورت کمی
کم انکله هوتالر دریا لدیه — اولا میسانه اول دکز صحرا لکی
ولی کی معتبر محکم اولا — یتی کونلک یولی اکا برده اولا
انی اتر سک یتمیا یاز سینه — شیله کیه دون کندز اشینه
کای کرا اول دکزده یو کرا — کم نه ملکه عنم ادرسه ارکو نوا
الا دکز کامیا میچ کیر میا — دکز اکا یول ویرا اول ویرمیا
بو دکز جما کوک اولدور اتی — شول حسابنه یازیلک اولدر ارینه
چونکی اولیی یاز یلکن کرکن — کم اولا اصیل انک محکم ویرا اکن
یلکنی اولا انوک قایم مقام — شول سعادتی بیل الا اول مدام
صویوزنه کای انکله یورر — کای کاسن یلوک یلکن سرعتر
بن کیی اول یلکنیله یولی الور — یلکن اولمازسه کی یلدا قلور
یلکن اولیی بیل کرک بو کز اکا — درمزایدق اول کمی چونه یلّ اکا

واتا الجری الفلک

بوكيلر جمله صوقوفدن بيله — يلدزن التي آيده الديغا الا
الدى آلا كابي التي يك دورلر — صوكوزنه آي بوبيك يلدزلر
يك اكر اولمازسه بوت تن كمي — ايرشمز مقصوده بو آلتمي
بيله كن صد چلبه اولمنا زار — صوكوزنه كابي بوبيك سوسانه
سن بك اولمازسا كي بيلمه قار — كرچه كوبيده ده اوزنده اولر
يك صافي اولسي بازلنار كركن — يعقي بوزرن كن آي اكار كركن
اوسته بحسا كنار صد بو كمي — غرقه ولدن انده جمله ده مي
صوبه ده كلمدن انده نه خلق وارسا — غرق اولدي يار اكر اغيار اسا
لنكر آيده تمايچ كم دوتار — كوچ اكا كسنوك قدن پيا ر
سن بو لنكر ده كمي ا كلين — كرچه الله ده بار ده يكلين
قاموسي اولسي بكر استاد بوخ — صانكه اسدور طوز يوغ ده له يوق
سن كركك البته بر استاد اسا — كم بحي ايده بو خلق اكا
بوده كزده اولى بلا بتمز كركن — قنقينه قنجو وكيمك كركن
بين بيك دشمن كز و بيدون — بلنيا منج كمسه انده بولمز ايزن
اوله مسول ده كزده يولي بلا — قنجو و كمك كركدور اولي بلا

كيمرلن كن اولده كزده از مديني — چيقه نمله كركسا از مدرين
م كيسوك كتحسا سني اولي او لا — شولده كزدن كندوز اكا يولي اولا
چون بجي اولمي بو كز بو ركمي — نيشه كار طلمز يسا لقه مي
لاميچون ندور بو ترتيب قامسي — كم بلارك صنميا انده نا مسي
بحسا اولر لدي انده مجيد — غرق اولب جمله اولر خوره ليل
بولي ايلفلوك مقصوده نه — شكل ايه لدي مقصوده نه
سن كميلر لدي طلمق كركن — بولمنه انده دوان اولماق كركن
اوش دليي كلبي جمله خاص عام — لدي طلبي كمي اولدي تمام
لدي اولبي بازيدور متاع — بومتاع انده نجوندر بو مداع
بومتاع الدا الا وار سا كركن — بربنه خلق البو ور سا كركن
كرمتاع اولمز يسا كسنوك كن — اولكميه رونق يوق اشيتك
يا متاع التار بو الدا اولي الا — يا وارسه كم انده بر نسنه الا
چون متاع نقدر نلهي اولميا — اولكميه كمسه منج ده لك المبا
منه كمه كرمه اولمن به سبب — بيله ترتيب ايلمشدر اول جلب
بوسكز نه نكم اوش اتيدم سكا — تقدير لب قامسي اكر صكا

بنا ایسه هر بر بنوک لقا ئی کم بلاسین لوا چنه ده لقا ئی
بری اول شول دکز دنکم دیدم شهح برلا سکا تقریر ایلدم
بری شلکم لقای ملتکای ور دکن کرمک لکوک اول ام ور
بری یللنسون کمیه کون سکا کم معاد آیلک کلر ده قدسا اکا
بری بیلدر که حق امر بیله سودر الدکای الدا الا
بر کنار دنکم اول اکه کی تا که غرقه وار میا بو لقا می
بری شلسون کم کمیسی اول ور کم بو دکز دیدن اکا یول هور
بری خوف خلقسون که طلبشدر بی بوکی کرما کچوندر لقا می
بری خلقوک مم متاع زله دن کم دکن کر ملکوک بنیاد ور
بو سکزنسیکه کچلون ده کزه کیر محنا خوف داکز ده نه یول وار نه از
امدی کل بر در اوکل کندوز کا کم بو معنی یوزنی کوبرنه کوز کا
الملیا سیلی بونده معنی نیدو کین دکله امدی ایدیم بجیدو کین
بو مثلدن کم دم بز بز سکا الملعن بو حلمی بشغل ده کا
بو مثلدن الملیا سینی حا لکی دکله امدی بجدون اخوا لکی
اول دکزکم ایتدوم انشی عالم دور کم طلب امر یله هر دم موج اور

دکله موجنده قاپ بکدر لو این هرکندوز قار و یغور یاز قیش
بو دکز و کلمه بلمز حد ئی مینجکسز یتمادی سته ئی
به حساب به کرانه در بوده کیز بو فکیز بوغنی اول یول این
دیلدی الله کم انده یولی اچا بو کنار نسنی اول کنار یولی کچا
بن کمی ایلدی اول ده کینه اول کی سندر که حق ور ده بنه
جنا دکزده بو جهانه یلدک عیان بن کی دن بو صورت بلاو ابیانه
بج یونز بیک کامل بو نه یوندر یار شوبن ده نیده بغرده سر یر
دنیده صورت بودر غم دکل دنیای جوکا کندیا قلمز قبول
بن بو صورت دنیای کرمک دوا دنیا کرسا صورتا ایلر خطا
تا کم صوفی قوتلنوز غرق اولر جون کامیا صو اتلنور
بن صورت ده دنیا دکز نه کی یعنی کلمه دنیای بو لقا می
تم وکلدن بو کیمنوک یلکنی یلکنی کم نه ملکه دیلسا النی آنی
جنا بوکوکل یلکنی بر واز اورور شول مواکر بیلنه قوشوسور ور
اول مواه آبر مواسنا غرتر اکا الدن الا التر انی کر سکا
با فیر دن اول معاس با مفسده ا ملک التر هر بر نیی بر مقصودا

بوعکسه بن کوکل بیلکن دروزن … یعنی جسم درسه الّتی دوندورر
بیلکه اولیدی بیلک کرک بوکن اسکا … تکرینوک امرندن اولی بیل کز سکا
کم قلار مردم کوکل بیلکا بینه … ککه امینی بیلی نه بیلکا فنه
بلزسا امری هردم خلق سورسا … ایلدن ایلا ایلدب درزقی ویرا
الّا نیّت خیر و تسا خوش اوله … خیر نیّت بینه خیر طوش اوله

قوله علیه السلام نیة المؤمن خیر من عمله و عمل المنافق شر من نیته

بو کوکل بیلکا نینه اوله بیک طلر … صورت ایلدن الا اوله بیل سرر
بن امردن اسلین محرم اشبی … منبع امرسن قندسا ورمز کیشی
بیل دخی اولیدی بکز لنکر کرک … لنکری دریا تمکا کبی ار کرک
بن شریعتدر کمینوک لنکری … قودی اینا اول جهانوک سروری
کر شریعت لنکری آسلمیا … بو موالتاردن سوری سنی باصلمیا
بن کوکلدن چوق مواستلر قبا … اول مواسلرده نا سیاستلر قبا
کرچه کم حاق امردر خلقه سرنا … مدبرینی مقصدینا ار کورسنا
بو شریعتدر تا خلقه دکک … اردکیرسه بو خلق اولزده ملک
بن شریعت لنکریدر بو تنوک … جمله خلقوک هم بینوک هم سنوک

قامو اولی

قامو اولدی قابنه بو کز کشتی بابنا … کم انوک حلمنده اولامز کنا
اول عقلدرکم جلب ویرمی بنه … بن الب اول کیرورن بوده اکزا
تنجر ولکمک کرکدور اول بلور … اول دورر کم بو ده اکیزا یولی بلور
اکا امنیدن دکنیف بو کیی … یعنی کم عقله ایتدورر لدنی
خلق عقله التی آخر مقصوده نه … یعنی بتلّا الدور مصبو وینه
بن کا عقلدرور بنی بکی شنکسوزین … خلق ازدرحق دونوبن کندوزین
اولانجی اولدی بکز بو کمی … طپطلو اولسا کرکدر لدنی
یعنی کم عقلوک کرک فکری الا … اول نکه دریا بو صورتکمسی طلا
دکمه بر فکرکی اولا بر مقصوده … کرچه بر دوت قامو سینوک معبودی
دکموک کم فکری بعقدور کندوده … شیله بیلکم کیمسه بیقدور کامده ا
کا انوکجون اولدر کم خلق طلا … لدنی اولدرکم اندن فکری اولا
بن کمینوک لدنیسی فکرمتن … کم قودوندن مدبرده نلو اشی
امری بو فکل کرکدر کیی عمل … نیته کار خوف عملسن بوا مدل
یعنی اولمازسه متاعی کیشینوک … کم کیمسه دونقی یوق ال نتینوک
بن عملدر لدنی میدا کبی متاع … اول عملسز لشی دکل دردترملداغ

اول سكزنجده كه اورددي مثال / اوش تمام اولدي داخي يوقدر مجال

لكن كم مثلدر عالما / امدي بر باق عالما و كلدمسا

كر مقابل كلدي دنياده كيزا / موج اورر مرده دكيز قهشوبر

هم بو صورت دنياده كزنده كي / الدي آن باكز شونر بو كلدي

هم معان بو كوكل يلكني كبي / اچلدون آنا باكزر ترتيبي

هم چلب امر داخي باكزر يبلا / كم شهر الدبزي الده الا

هم شريعت لنكرا باكزر تمام / خلقه اولدر كوسترن حد و مقام

هم بو عقل اولدي بحي اورندا / يعني بوله ازنتي اولبن اي ده دا

هم فكر در بو كميده لكمي / نيتكم صدالده آلدي اده مي

كلسن الدا الا ايرين كشي / بجنك ضايع در بتمز هر اشي

بو حكايه اوش تمام اولدي تمام / لدي كميه مثال كلدي تمام

اول سكز ابو سكز قابل هدور / يعني كم سن نيده كوكي بلدور ور

چون دكزده دنياسن انده كي / امدي نيتن كور سلامتلق آ حي

اولماشي اشلا سلامت حق اجا / طاغ كب موج اولميا سنمدا بجا

دكن كرن كي كميه در يكن / چونكه كزمديكن ايلادي ملكه

كذي بنده اوليا و انبيا / برنظر قد عقلدر بو معنيا

كردي بنلر دنياي كردي زمانه / الدي وردي دنيا ده شهري زمانه

الا كم دنيا بلارا كرمدي / كوكلده دنيا كرمكا يول بلمدي

كرمتوسلري غالب اولديا / اشبو كوكل يلكني طلربي سا

بو شريعت لنكريني اصدلار / اكلكه شهر شهري بقصدلار

خوش سلامت چقدلار بو دنيدا / اكلا امدي اول سلامتلق ندن

دنيايه كرمكلكوك سن عيب يوق / عيب ده كلك بو دنيالك اولدن چوق

الا دنيا كوكله يول بلما سوره / كم سقين كم كاميا صوتلما سوره

غالب اولديسا سكا قرآن يلي / كم دنيا ضنك اير نفسك آني

بو شريعت لنكرين چكسون يره اق / التمسون اول يك سني يولدان ايراق

هم دكزده بو كي غرق اولمسون / يعني كم شيطان ايمانك المسون

تا سلامت ايره سني مقصوده كا / التبين صدق صفا معبوده كا

عاشق اشبو بندي ورت كنديا / الك كدك كم سوزنه كندو اويا

تا خلايق هم كوره هم اشيده / اشبو علما نزانا بو خلقه ايشيلده

هم متاعك قيمتي اسك بالور / قيمتي بلدو كيجونا اصي بلور

کمسنه کم معنی قدرنی بلمدی — اول حقیقت دن کر معنی بولمدی
کوزی صراف الن کور سپین — ویرنی الن اولدور اندنی صورینی
کمسنه کم کرمدی بو هو نمدی — نه بلا چون المدی بو صا تمدی
ای چلب سن روز قلغیل قللرا — اشبو سنه دنی حالنی اکلا بیوک
ای کریم بی نیاز کارسازن — جانینی بیجانکا نی خوف لیساز

داستان اول از باب هم در بیان ظهور خاتم انبیا و برهان اصفیا علیهم السلام محمد المصطفی علیه الصلوة والسلام از نه فلک ربی عالم بیدا شده حاکم بودن

قاینه اول صدق بتون مؤمن ارانی — بیان میکند کچون نشت حاق یولنسه جان وتن تنکی اونی
دکلسون کی صید قلاو جا نلا — شرح تقدیر بیانی قلدا قیلا
مصطفی مدحین عیانی اندار عیانی — ایدیم بر بر بیانی اندار بیانی
تنی قلاغی اشیدومز بو سنی ده — کورمز معنی یوزنی بو تن کوزی
جانی قلاغی اشیدور معنی یزینی — هم کورنی جانی کوزی دور معنی یزنی
هر کوکل جانینده وار ساکن قلوق — حاق یولنده اول اوینده الدی ساق
الکمیانی اولدور بو سوز معنی — نجاه بیدور اول بار اسلام دینی
اول بلون کم کورن اول مصطفی — انکچون قولنا قلدی وفا

نبی

فانی

قلی قالم شرع با قید ور انوز کل — بتسن دوی اولدور قوتولی وارنودک
بزدکلک بر کز بیی اول ور ز — هم رسولدور تکر دنی هم قولدور

قوله علیه السلام لا تنظرونی کما اطرت النصاری ولکن قولوا عبده ورسوله

دیلم کم ای تقدیر ایلیم — دیله صنعانی سوزنی نجا سویلیم
نجه ایدم بن انوک تقدیرنی — مکر ایدیم بک صفتنی بیرنی
حالیا قلدم توکل اول حقا — جانی اچنده قیدی بوسن مطلقا
لکنا شول معنی کم یوز کستر ر — واجب اولدی ایدیم چون ال ورر
کیدلم امدی بو سوز تقدیرینه — بز نغز قلب پال شاه تقدیرینه
اشتیا اوکل نیلدی اول پادشاه — الک کیما قلدی خطابی اول اله
کاف نون کلمدی اوکل اول خطاب — یوغلکن بو بار اتش خاک اب
صعدقی نه فلک معنی اسمانی — نه ستاره وار دی نه انس جانی
طوغدی اول کاف نوندن عقد قل — عقد کلدر کز لینی کنج اصولی
کندزینه انی کنج خانه ایلدی — رحم بلارکم انوکله نیلدی سادی
اینه قلبی اذ کندوزینه — صیقدی اورده کوتی کندویوزنه
سوجدی بوده ری هم کندوزینه — جعلنا تفرج قلدی کندویوزینه

قوله تعالى يحبهم ويحبونه لفظنه لا آيه الله

اول محبت تكرده تا بر نور ايدي
كيم بو ير كوكه بو عقلى مصور ايدي

ايلدي انس عقلى كل بوير لره آكا
الله اولدور قاموي اوكره ضكا

طوغدي اندن نفس كل دوندي جوق
اولا تره دندن بو جمله فتح جوق

ايلدي آنوك نور ندانه فلك
عرش كرسي ير كوك انس ملك

وردي صورت ورديه اوره مليش
اندن اولديلر كندوزه يار قميش

فلك بوره ورديه يره لومنا ر
كي قايم كي هي دونر [illegible] دونر

هر برينوك اشي بر ركه آلت
اديم كم بيلين سنده لكه [illegible]

الك ير تني قدر تيندنا عقل كل
اولدور اول كلي اول اولو قل

طوغدي اندن نفس كل دوندي قيام
اولدي اول عقل كله ملك مقام

نفس كلمنا طوغدي بو كذنه فلك
علوي و سفلي و هم انس ملك

قودي اول طقوز فلك طقوز اش
هر بريسي اشكيو هر بر اوزار اش

هر بريسي بر اشا كم دورور
كمسوره ايدنا كه بار كمدورر

هر برينوك اشي ايدم سكا
دكله امسي نجا دور اكره ضكا

حاق بلاره عرش بنياد ايلدي
عرش عظيم دير انى ياد ايلدي

عرش دورر بو نه فلك يكرمكه
هم بلاره باشدور اوله هم بكم

نفس كل جسمنه عرش محيوت دماغ
اني اولر عقل اندنا جراغ

روشن اول نور دنا بو جمله مخلوقات
ير كوك جسم جانا عقل ذات

اولدورر اول الله اكر بير سراج
اولدور اخر قامونك باشنده تاج

كلدكل اش نور فلك تقدير نه
كورمه لم بر ايش نه تدبيره نه

بناري الله ندن قلمش دورور
صورتا بنلر بحونه كلمش دورر

جون تقاضا قلدي الله ديلكي
كم جهان تدا بيليه مخلوق بكي

عقل كلدن عرش عرشن تا بتاكه
ايلدي ورديه آكا قايم صفا تم

بعضله ايدر آكا فلك البروج
آخر آن اندنا طوغب قلدي خروج

بونه حاق انه ورديه بر نصيب
تا جهانه ظاهر اولا اول حبيب

اول محبت كم چلبسن وار ايدي
بلكه اول عقل كلا معمار ايدي

عقل كل بكره رتبه اول جاه كبي
قوندي عرش ازره تمام سلطان كبي

جنك دكلي بكر ديه اول تخت آكا
اولدي طقز بيح فلك جوش تخت آكا

اوزره ديه انه تحقق دوندي مقام
نور فلك بس زير و دست اولدي تمام

ديلر بكم حاق ايذ بوعا [illegible] لحاله
كوندتره اسمايه ورده لره [illegible] تما

علو مكن ايسي اول بو سفليه / اوله اندن اوليا و انبيا

پس دخي لري صفت مدبريه / وار مدبر بر [illegible]

الله امر ايله تدبير ايدر لر / ايشيد امدي مدبري كم نيدر لر

كزلو كنج كوستروب اچاغه / عالما اول رحمتي ساچماغه

سفليه اناكه او اول عقل كل / اول محبت نوري اول كنج اصول

الله امريله بلر بونده بلدي / قندي ونه دي بيرلو يرنه مدبري

مدبرسي بو اشارتله چون فلك / قايم اولدي آب آتش خاك باد

عالم سفلي تمام اولدي تمام / صورت جسمانيا اولدي مقام

كلدي اول درتدن بو جسمانيه وجود / اول وجودا قيلدي بنجه فتح جود

اولدي بر معدنيا بيتدي نبات / كلدي حيوانا دنيايه دخي نبات

كلدي اندن صكره آدم دنيايه / اول كرك كم قاصويا لطف ايليا

جمله خلقوك بيلكه لم قدر ولر / مدبريا كم حكم ايدر سائل وزر

قاصوفنا لهم ايتن اولدي كزا / كلدي دا اتينه ختم نكيا

مصطفى نورنا طوتا كلدي بلا / لاجرم انسان ملك سنيه قيلا

كلدي كه مدننه نوح ايسن اول نشانه / اول محمد نوري اول كنج نهانه

قوندي نوحك ذاتنه دخي تباح / اول لطفاتدن نوح ايتن بو لبه ظفر

مصطفى نورنا دخي تا كلشدي / ايتن ابراهيم خليل اولمشدي

كلدي بو كز ايشيت اول اسماعيلي / بادشاه درجمله فعلوك فاعلي

كسمدي ايدي بحاه كلدي قوچ / نه سببدن كماقه بابا اولدي قوچ

اوش بو عزت قاصيي اول نعمة چونه / صنعا كم معصوم يا مستور جوانا

كتبي اول نور يوسفه كلدي بو كز / عزيزلي يوسف يزيدي الدي بكز

جله اجنبه جاه ايرمك يوسفا / اول سببدن اولدي آخر ايي صفا

موسي بن عمرانه كلدي يكز اول / اونكچون نيل اچدي ورددي يول

كندوكچي قلدي فرعونه الدي غرق / بو خبر دخي طلدي جمله غرب شرق

داوده كلدي بو كز اول محض نور / صوم الني اكچون اولدي دمور

شول خليفه اولبن حكم ايتدي كه / اول قلاون لادي طغرو كتدي كه

وارددي داوددن سليمانه تختيني / اچيدي كم بيلك كلددي تختيني

لام و پري وبني قوردي قوش / اول سببدن رامدي جمله وحش

عيسنوك نفسنده اول نوردي / اول ساعت الوديي الردي

كلدي عيسي قلدي اول نوري زمانه / عيسي كوكا اغدي اول اولدي نهانه

ذرّه ذرّه اولدی الوهیت سیلی　　یعنی خلق حق ایتمکه طیلدی
بعضیسه حکمت اولدی اول نور ذی　　مدکیا کم انسان انجین یوید ذی
بعضیسه اولدی ولید و شیر کیز　　اول آنده دورر آخرده ارکین
بعضیسه اولدی فصاحت احد دل　　ضبطلو اولدی عالما بو قال قیل
کلّی عالم مشکلات معضلات　　اندی حل اولسا کرک بو مشکلات
اول کیشی بس واجب الدیکه کمه　　دنیاده اسلام دینی معلوم اولا
تعدیر اولدی تکرده اشبو اشا　　کمدور اونک حکمنه ایده بنشا
چونکه اراده اولدیکم اول عقل کل　　کوستره بوده نیدا رسم اصول
عقل کل کم تکرده نیک تحت لفی　　عرش اکا مسندوم تحت لفی
یعنی طوق فلکده یدی مقیم　　زینا اولمشدی اول عرش عظیم
چونکه چلبدنده کیه بو اقبال اکا　　قلبی بیعدر ک استقبال اکا
یعنی روح انبیا وارمیشدی　　عرش اونکنه قاسنی دو ریشده
جمله دنشکرده الله انتظار　　تاکلا دب اول لطیف اختیار
پادشاهدن اولدی بس امر رضا　　رحمانا یربونه اول کم خدا
اب اتش باد خاکه جسم اکا　　اولادم جیم جونیم دالی اسم اکا

حقتا امر اولمشدی جمله قلا　　رکم اکا دربی بر قلوق قلا
طالع اولدی اکا اول قدم　　یازمیشدی لوح اوستنه قلم
ترزنی کلیشدی بو تخت اکا　　عرش انکچون اولمشدی تخت اکا
کلدی عرشدن کرسیه اندی بو کز　　اندی اول سکزنجی اق قتدی بکز
اول اق فلک البروج ایدر کتاب　　ای منزل انده الدکو حساب
انده وار مسکن دی روح انبیا　　جمله ایدرلر که ای سن ور بیا
چونکه کلدی عقل کل اول منزله　　جمله عرش اهلی بلا کلدی بلا
کچدی یدنجی کوکا دندی مقام　　رکم زحل حاکم دورر انده مدام
چونکه تخت اوردی اول اوه عقل کل　　بیدی یلدز کلدی اولدی قول
صانکه قولدور مدبری خلقه بکون　　کیدی خرقه جمله قلدی جرعه نوش
تجرید اولدی مدبری سن تایسین　　عرضه قلدی نقد کنج تا یسین
تاجله اوقدی زحل قودی لرو　　نیشه قودی تاجله اوقدی لرو
یعنی جسموکل باشنه بر تاج اورام　　حضمکی حوت ایلیب اوق سن ارام
مشتری هم ایکی سننا اورتیا　　قودی یعنی دله اشته ایلیا
یعنی ملک جمله ملتسدن الام　　ساکه ورام حاکمین سننده قلام

مرتبه ایتدی بنداخی هم اینلکاشی | اشلیم همدم سنکچون یا قیس
یعنی وارم هستلم الله قلیج | هم دیلم دشمنلرک بینیق بیج
کونتش ایتدی ایکی نسنه بنده خی | خدمت اولسون طاپویا بنده خی
یعنی شمدن غربه حکموک ایریشا | مانع اولیه ایمیا کیمسا یتیشا
هدکدی نوبت زهره‌یا اول خوش نگار | ایکی نسنه اولدخی قلدی نثار
یعنی کم سن شاه شمهن عیغلو | بنلر اولا بز خوش کوکجک خلو
زهره‌دن اردی عطارده کلدی هم | ایکی اش قلدی نثار اول محتشم
یعنی کم علم منز الیسی بیلا | هم بلا هم بلدی کی الدا سکار
بوکدین کلدی قمر اول حضرته | لکن اش قلدی نثار اول عزته
یعنی کوکجک رنک هم طغو حساب | کیمیا اولیا هر کین خراب
جمعنا بنی یلدز اینجی طیلاده لر | هر برینه خدمت نثار ایلیه لر
هر برینک خدمتن قلدی قبول | کچدی بونکن اول مقامدن عقدکل
منزل اولدی اکا بر بر نه فلک | خدمت باش اوردی ایشانا ملک
هر برینک ملکنه قلدی نظر | ماه کلدی اندبکم واردی قمر
تحت اوروب الله قوندی برنماه | تا که کلدی دنیایه اخرزمان

وعد اولیا

وعد اولیاکم اینه یر یوزنه | صورتی الب کوزنه بو خلق کوزنه
لیک ور بن مشتلا موق ولا دی | ور دی عالم خلقنه مشتلادی
اینی طغو اول خدیجه تختنه | بلدروب اول عالمک بیک بختنه
ایتدی اوش اخرزمان پیغمبری | کلدی اول جمله جهانک سروری
حاضر اولغل کم کلیسر اول سکا | امر کچت اولسر سین سن انکا
سزالکن ورمه کلدی مکیه مکه | کلدسر یعنی که نقش سکیه
وار دی بر نور کهمدن برو | سیر ادردی جانب اول کهمدن برو
ایتدمیسی اخر انوک حالینی | نجه کلدی بر یره احوالنی
کلدی عبدالله الینه وورر | ایله صان عکس کونش دریاوه دور
عالی علوی و سفلی اولدی بر | معلوم اولدی عالما اول کیزلو سر
یعنی کلدی صورته و تبی وجود | بوتا اولدی سترنکوندر قلدی سجود
اول نشانکم اولیشدی علو ما | معلوم اولدی قاموسی بو سفلیه ا
اول قلم یازدی تحت البی عیانه | زیر دست اولدی اکا جمله جهان
انده عرش اولیشدی اکا تحت کاه | بونده شرع اولدی اخر عکس ماه
انده منزل جی اکا فلک البروج | بونده اوش مکه اولدی خروج

انده اولمشدر انوك بیتی قت مقام
بونده ملك اولدی یدی اقلیم تمام

انده قلمشدر بنه یلدوزن نار
بونده کلدی جانسی اول کار و بار

بونده اول اشکر قمو معلوم درر
انکچون جمله خلق محکوم درر

بو صفت بو وصف بو شرح بیان
بر اشتکل کم ملکدور اول نشان

معنیده اول عقل کلدر ای صفا
صورتده اچره لهی ملکدر مصطفی

هم لیچون ور صلوت عشقله
تا سکا یاره شفاعت اول قیلا

اولدورر اول اکلك کلن اطالوقت
اخرانوکی عقلدر اول عقل کل

ایدیعی جمله انوك جزویدورر
گرچه کم علوی و یه سفلی هر در

حاق آنی سوکی اثر یاد آیلدی
بن حبیبم دیب اقرار ایلدی

عالم اچره برکزیده اول درر
لا میه نوری دیده اول درر

تا قیامت حکم قطع اولمایسر
آکا منکر کیمسنه قلما لیسر

اول انوك درت یاری کم وریدرسه
حق یولنده هر بری جلالك چست

داخی اولسون حاق بارها تا ابد
نه حساب نه شمار نه عدد

بو صفت بو شرح بو بسط بیان
پادشاه اچره درر بلطف عیان

اول امر ماطنها انسنه یقدرر
اشبو فعلوکی فاعلی اول حق درر

بو حکایت

بو حکایت اوش ایرشدی آخره
اصلی یعنی درندی بنا بیتی ره

بن بو سوزی قیلامم یازو دخی
یا خوف ایله ضمك ایتسم یازده

تا کم انوك وصفن ایتدوم سوزلرله
بیلدکم دم انی بر بر کوزله

انده انوك جز متنه یدم بیله
بیله کلدوم تا بو دم هر حیزله

تا قللری بیله کچدوم بر بر
صانعم اثر اولدی بکا اشبو سیر

علوده اهم بیله اندم سفلیه سفله
قنق عاقل ایرشه بو معنیه

هم انکله بیلیم شمدی دخی
هیچ کمسنه سوزده بو سوزن تکر حق هم

ایله صانکم کوکلمده جانمدر اول
کوکلوم اچره صدق ایمانمدر اول

چونکه مؤمنلر انوك جزویدرر
بن بلورکه قاموسی علویدرر

شول کونشك نوری کبی بر بر بن
دخی بیلك اصل اولدر سکا سن بین

کنه نوری ایرده کل کوندن ایلك
بیلك معنیی بو در تا بلکه

بللو بلك کیمسه اقرار وار سا
کیم محمد دینمز اول یار سا

بن بلکم کم ایرده کل انده اول
اینچرو بر کزلو کنج در جانده اول

اصل اول در جمله پیغمبرلرك
سروری اولدر قموسی ور لرك

اولیا جمله انوك شرعیدرر
قاموسنه اول چراغدر کدی نور

خالقك نوله كزلو كنجى آچن اوله   كوسترن مخلقه اولدو مظهر يوله
خالقك مخلوق ارا سنده نشانه   واسط اولى واصل اولدى بر كانه
رحمت اللهدر وشيى قاموعالمه   اكا دون كوندز كونا دمدمه
اولدور رسوم منارى الحق حقا   كم اويار سالكى بولا عمرى بقا
عاشقا مدحى انوك بولاكه بشرين   بيلسون كم ايدر بكده بردين
معلوم اولماز دبلايه بو وصفحالك   بحر عمانه بر دغا صيغق محالك
بجا ايده بوجله انوك مدحنى   قدده كم نا بلا اول معدنى
اذ كمسه بيج ايده نطقكر   خوشنود اكا تابع الحق صدقلر
يارب الله حق بنى ايرمسونا   دنيا آلتمغ و بولدنا ارمسونا

داستان هم از باب غلام در بيان نه منيس حلاش كه در جهان آفرين ازو درجهن
اخا فيش مست راخا صيبنى مت و مربو عرا زندكه نه كنسانه ايانى ميكند كجونت

بنه كوكلوم طلبى معنى ذكرنه   دنچقار مى دلنى يرنوره نه
كم انوكله قاموقبول نباه پيا   عقل جان اندن كركك نعمت بيا
غيب اچنده واقع چون ننه وار   كم اكا خلقوك ايله ارمان ايى يار
چونكه چقتى دشتى بيلوك الله اكا   تسبيح اولى دله هو شيى الله اكا

ننه ور

204

ننه وركم اكا خلق ايدر عمر   اشبو صورتده كونى اپنه كوكه عمر
ننه وركم ~~اكا خلق~~ ايدر عمر بوجله انه   اشيدلمدى ناكه اولى بربلينه آنه
قدرتنده پادشاه بوونيانه   بنجه مخلوق آيلدى كلشى لقا
هر بريه اشنده جمله كوزر   كسمين كوندنا كونه رزقنى ويرر
هر بريوك حال معلوم در اكا   معلوم اولدى قاميا اوكدآ صكا
خالقوك خوش خلق چقدر دنيسه   بنجه ايدم وصفنى كلم لقا
بى حساب بيشمار بى نشانه   عالم اچره آشكار او پنهان
الا طقدر لو خلقوك وصفنى   ابتدم كم بيلسين سون اصلنى
بو طقدر اولى نور فلكده اى يار   كم چلب كوندره بره قليبه بنار
مخارده بوطقده مجاللمودر   هر بريه بربحر اش اچنده صانلودر
بونلار كله در جهانوك رونقى   هم كله اسمى بجه در علمنى او
ايتمه هر بريوك اسمى ندور   اسم اچنده فعلى جسم ندر
كلدوك اسمى هر بريوك لقانا   الكلغل كم كندو نيمشن لقانه
برسى معدندر اولكه نزحاك   انكجون اولى جمله كنز خاك
جمله جوهر معدنكه كاندن كلودر   اصلنه بو بر انوك قدرت كلوت

كان معدننك بو يرده الترنه هدر | بللو بيلوكلي يرده انكلر زينده در
قنق طبراقده كه جوهر اولمدي | اولدورر اول حاصلا هيچ كلمدي
جوهرك اصلي كواكبدن ورر | اول كواكب جانن تن وورر
بو معادن ياستي دن يلدزلر وكي | كورده دن هردم اذ خوف كز لرو كي
كرسكا التونه كوستدور اكيجا اي | بارزن اچنده يوردت بيت اونيكاي
بانارك اي كوزي بنلر در ور | بونار كلر خلق اشيني كوجن كورر
خلق اچنده اولسا التونه كمش | ظلمت اچرا غرق اولسي هر برايش
التونه اقچا ده جهاني كوستدن | خلق يو قلق ظلمتندن قرتاداكن
بن معادن اول طفرده نابيدور | كرچ يده در وليكن نور يدور
كر الهي نعمتي اني كوز يو كز | كربلور هر سكي بلندن صونره بوكز
معلوم اولسه اولخي اسميله | لطوفعلي ندور جسميله جسمه — تبارك
شول نبا تدور اولكر بويده بتر | هر لو هيلو نعمت اولر خشك تر
هر لوركك هر لو مشكل هر لواه | كز لوده بونارده هر لو هر لو هرزه
حق بلاري مخلوقا رزق ايلدي | جمله خلق بونلر كلمطو يلدي
كرچ خلقوك رزق بونده طوغار | الا رزق فوقك اصلي اول كوكده يغار

اول دكز

اول دكزلر عرش الوك استنده در | قامو سنه الوكيله زينتده در
قوله تعالى والماء كل شيء حي افلا يؤمنون آية
جمله شيئك ديركلي اندنا ورر | صنعيلون كم ياكوز جاندنا ورر
بو نباتلر هم مفيده ترنم مغيز | حاصيت وارده بولرده بي نظير
هم بو عقد نفسه قوت اندن ورر | هم بو جسيم انوكله قايم دورور
بن نبات اولدي قوت كوكدن دتار | كرچه كنده وكلده تحمله بن حبه بتار
اشبو قوت جمله كلده اوقناكا | انو كچونا اورز نور كوكده اكا يكا
اولدي بيتي بوكز حيوانه كورر | شول طفرده آكري اولدرر اني صورر
هم اچين جنس خلقك اولدورر | هر لو نعمت دنياي اول طولدورر
هم بو خلقك رزقنه اولدر سبب | اني شول تربيت قومش اول چلب
كيمي بتدركم اول بناي كچون | كيميسي انده كم اول بناي كچون
كيمسي بو بنيله يرلر صو كز | كيمسي الده الا يكر چكر
كمي ياكور جانورلر هندو رزر | كمي قوتش اولر مواد اند ورزر
هر برنه اشلنوت بر مناز | يرنوني طلبي باره آ بر منز — منز
ايتمكونكم بو هنر جسمانيدور | اشلدنا جسم بو جسمدن جايندر

پس بولاره اون فلکلردر بوجان — گرچه کم جانه امر حقدندر نجه کان

قوله تعالى ويسئلونك عن الروح من امر ربي الآية

امدی و حیوان گبت انسانه گلن — اول حیاتدن کچ بو گرچك جانه گلن

اول لطیفه‌در بری بو انساننده در — دیرلیك دیرلیك وجانی جاندرر

گلدی انسانه اولدی دیده‌نجی گوده — بونلرا اولدی مسخر دشت کوه

خلق بولرده نه ویرده بی شعورلری — بونلر اولدی عالمك سروری

قوله تعالى وجعل فيكم انبياء وجعلكم ملوكا الآية

ثم بلره قبتی سلطان ویردی دولت — دیدی بو ملك تمامت چقسیله

ثم بولردن قبتی بلره اگر ولید — اگردی بو عالم ایچنده همچو شید

ثم بلره اقبتی جمله مشك بوی — مقبلات مهربان مشك بوی

اولیا وانبیا بوصنیا ده — بوقصده اگلدی آخر ایچ دده

بونلر گچونکه اننی گوکدن کتاب — بونلره گلدی بشارت ثم عتاب

قاموده ونلری یك سوده جلیل — اول محبت بونلرا اولدی دلیل

پس بلرده کم قل عهد وفا — ثم بلرده قبتی آخر مصطفی

اولدی بیتی بگز برکوز ملك — کم بولارد کی یره دربونه فلك

ثم بشني

ثم بشنجی جنسی در خلقوك بلر — بونلرا ویردی چلبی گدکلو خلر

فکر طاعتده بولارك ایشلری — یقدورد ایرق ده تشویشلری

انده نه ون دارنه گون نه یاز قیش — انده آمر در بلارا هر دم ایش

نه بونلر نه بز نه اچار — بلمزز بلالوکه نایر ونه اچار

خونلری وارد وی روحانیدر — بونلرمدوك جسم بو خلقوك جاندر

یقدر آسایش بولرده ثم امك — ایشلری اول حق رضاسن استمك

بوبیلدر هر بری بر بو منه — کم نه زهرا اولدی کم ایده بینه

حقلا ایشلر بلا هر بر ایشی — حکمنه قهر شوانده در کلشی

بلانشا موك کشکری دربن بلار — بجکم حق لشکر اولیه بصیلار

معلوم اولیه اولدی نجید وکی — دیرلکی نیمشن کندو نیدو کی

امتی گلدی التنجی جنسی کوز یاز — اصل نیمسن ثم انوك بر صوت یاز

نسیج بر اولدی کلسونه ولا — کم بلاگی بواشی قلسنا قیلا

تلدوت اولکم لعنا بلیس دعیات — جانن بر جانه قومیدب بلو بیانه

بلری اوقدنه یربیتی اول جلیلك — ورده آخر اکا ایاکت دلیك

قوله تعالى وخلق الجان من مارج من نار الآية

ازلدن کوکا اغمشیدی اولدر لیکلا — یاپدی ایدی صالح مدبر کلیدا
عجبله کیرایلدی کندوزنه — ایلچون اوف کتردی یوزینه
سنجه قدر دیب قیلدی اول لاما — کعنت اولدی آدی چقدی عالما

قوله تعالى الخناس الذي يوسوس في صدور الناس من الجنة والناس

مفسد و مدبر اولدی دنیاده — ماید در اندن بتر هر مفسده
مروجود کل کوکسنه کرمشدر اول — ایی نجه جانلرا زحم اورمشدر اول

قوله تعالى فبعزتك لاغوينهم اجمعون قد طرد من عند الله ... الآية

ایی نجه دولری یولدن قودی — اکا اویبی یولنی آلدی قودی
ایی نجه منزل اربن بست ایلدی — ایی نجارنه دولری نیست ایلدی
بن بلوک اولدر که خلق ازدرر — کرچه کم هر واقعه حقدندر

قوله تعالى فبعزتك لاغوينهم اجمعون قد طرد من عند الله الآية

بومواو مفسد الدر اکا — سیزقوکا ایدوب اکر حقدن یکا
معلوم اولدی ابلیسک اصلی ندر — دکلدر بو لکه ده خی نه ایشه در
خلقدک اول بری جنس جیوه دور — کوه قاف طاغی بلادن ایو در
چوق اولدر سلیمانه امرینه — هوتبی اشاردی هون کون امرنه

که کرمز

که کرمز دی بلادرک کلدکین — جمله اسیر دی سلیمان اولدکین
الندی بر واقعه کلسا اکا — شاه اولدی قاموسی اندن یکا
جمله سی اول سرورک دشمانیدی — که حکم بونلر قول اول سلطانیدی
جنلر اول دم کورده یقه طوغری — هر برنه بولدی اکری لوی
یلدی چون بنلری تدبیر له — بغلدی هر برینی زنجیر له
بلکه اولدی اولدکین بلیا دکر — اول آمکله منج قرتلما دکر

قوله تعالى فلما قضينا عليه الموت ما دلهم على موته الا الآية

تنق برنه صونه دکلکم اتن ندر — ویره دی اشکک کم سلیمان زنده در
بغلودرمش درمنون انده بلار — بس کالاینی در اول یاوزخو لار
تعولکی بلبلک کوت بکزیری کر — نجادر درلکاری ونیتیرلار
دنیاده بنلر دخی بر خلق دور — منج ولایت یقک بونلر یقدورلر
خلقک اول سکز بجی جنس الندر اول — استبویر التی بولار را جمله یول
بنلری یالکنز یرتدی اول اله — هر اشاقادر عزر اول پادشاه
بر اجینه بنلاوری ده مقام — ایاق التنده اولر بنلر مدام
بنلرک ویرانلردر یرتکری — خولی وحشی ولکلی یری

گركولر اولو بارده نه نظير / هر كه كرمه قلبي فرياده نفير
لقيي ذلة بري جوق اولور لار / بر بربيني سوور لار و آلور لار
هم بارده نه كافر مؤمن اولور / فرق ايده همين بارده دين اولور
هم اولر جوق بذلقا خورخولولر / ابر شه خلقه بارده قورخولار
حاليا بنلر ايقدن بر يوك / پس بعاسي يوق جهانده فنه نوك
امدي كل طقوز بيك جنس كوز بكز / نجه خلقدن اولدي بر صورت بكز
عيبي كردن اول نبي لقمه دور / عالم اچه اگر لو بر عالم دور
كرچه لقمه اصليدر لقمه ده كل / طاغ دنيا ميج بلارا عم ده كل
متن قاو صغر با ارسا ادر / طاغ اشدر هر دنيا بقسا كورر
كمسه بلمز بنلر يده قنده در / الا الله قنده ولدسا انده در
قانسي يوق بنلرك الا اجار / كمسه كرمز و لي دنيا كجار
هالكوبا بر در بولار فرق يوق / منج مخلوقدانا بارا فرق يوق
حضرته قرشو دنيسو يو ناري / ديما حقدانا كوه دنخو ناري
كمسه بلمز نه اچار نه در بو لار / دنيالي نجا ندن نيلار بو لار
چون بلر قولدر اولدر معبودي / الله بولنور قامسينوك مقصودي

دنيا بر كوزل

دنيا بر كلهدن سهايدر نه وفا / بو سرا نقشي بولدن اي صفا
بلكه نقاشي بو نقشك اولدر ز / كم بولاري دن كودن هم اولدر ز
ايسي كل كو نقش نقشا باق / جمله عالم نقشي كودن ده بر اق
سنداخي اول نقش اچنده بلسين / بس سني كوركم بو نقشي بيله سين
كمزا في كندن ذن او نتميا سن / ور حرمز الله كنده كلكندي كيتميا سن
اولا بنجه كمسه اولماز ديري / كوكا اچامز نجا كم بيز دنت بري
ذكر اولدي ديليكن بولدي حيات / دنياده اولدر اچون آب حيات

قوله عليه السلام موتوا قبل ان تموتوا الى آخره الابد الاية

اركمسه كم بو دنكي او دين نه / كز لرينه كز لوسنه كد كورنه
لاجرم كم اول بو نعمته قلميا / حقدن ايمدوسني نجه المليا
عاشقوك كوكي طلبدور عبد تا / وله ان يلدنه الدي حكمتا
فالقوك خلقي ميمنه فلراد ار / فرا اچنده يار شاه فكراده ر
خلقه بمقصدن دلك خالق دور / مقصودي اولدر اكا عاشقدر
نفسي بمقصدن دلك نفا شدور / كم بو نقشي يازسق انوك اشدور
صنع اچندن صانعي كورمك دراش / كم انوك صنعي دور بو يازو قيتي

هر که باقتی کوزکویه کورتی بیزنا　　کوردی شول نم کوروب اول کندوزنا

بنه اوزوک صنعی اکا کوز کورونور　　قنچه کیم باقسنک اول کوزکو کورونور

ای خدایا روشنی قیلغیل قامیا　　کیم باقا التنا نفاقسیز طوتیا

داستان سوم از باب صفت بیان اختلاف عنایت انسان که زیبا و بیان

که نه خلیفه اند سه قسم اعلا است و قسم ادنا و هم قسم ایدان میکنمکونت

اوشبو قلدیم توکل اول اول تکریا　　جان اچینده معنی قیبی تیریا

کوکلما بو معنی چونکه قلدیم اشارت　　اولما یر دیندورکیم بو عبارت

وه دیدی اتش کیم بلدیم ای عقلا　　وارده دیدی اتش کیم حالفم اولدی تقلا

ورده دیدی اتش کیم کوزلا کوردم عیان　　تابت اولدی قاسمی بلغو بیان

عقل کوکل کوز قلوق چونکه اولدی بیر　　لاجرم جاننده اچلدی کزلو سیر

اشبو ان اولدی اوشبو کلدی ولا　　وکلامیمنی بجا قیلسنک قیلا

بوسنی کیم جهانده نیدو کیم　　ایدو سارتم هر لکی بجیده کیم

حاق تعالی کیمی زاده تمام　　ایلدی طوق بلکی وه نه معام

کیمی اعلی کیمی ادنا دور وه هم　　کیم اوسط هر بیری کیم نیچه دور

هم بیلا اوچ اوچ بلکدور هر بیری　　هر لوکینده بیلنور بیر لوبیری

قاسمیلر

قاسمی بنلار طوق محفلیدور　　هر لکی بر بر بلادور بلدوروم

کلامیدی هر بر بیوک حالینی　　هر لکینه بلایین احوالینی

شرح برله ایدیم بر بر سنکا　　کلامیمنی بجا دور اوکدونک صنکا

کلدوک اول اعلی معام احوالینا　　بر نظر قیل هر لکینه حالینه

کوزکلدور اول معام اول مرتبه　　اول عطا کیم بلکز هیچ کمسنیه

انبیا ملکی دور اول اعلی معام　　ایشیدیدور بلز ای بو خاص و عام

تکریدا ولت هو تاکلدی بولار　　تا ابد ولا بلا کلدی بولار

هیچ بنلار منصبیدور هو شمه ری　　بو فلک حکم بنلارا ایرشمه دی

هیچ بنلار قاموقه اعلی دورور　　اعلی واوسط هم ادنا دورور

اوچ بلکدور الا بیر بیلده کدار　　یولی بیر دور لیک اوچ حالا کدار

شنداقیدی هر بریوک آلهی　　کیم بلالسین بنلار وکل احوالینی

سولدور اعلی کیم اکا اندی کتاب　　امر معروف بنلارا اندی خطاب

قاهرو باطن بلد حکم ایتدیلار　　هر کمالا لوینا و یار اوتدیلار

معجزیبی بنلار وکل هر اشلدی　　یو غنیی هیچ کمسنه تشویشلدی

دعوت ایلب خلق یل کوستردیلار　　بیجکیم بید لیکار یول واردیلار

قد

ثم رسالت کلدی حقندن بنلرا — معلوم اولدی جمله ایش کرکی یا
حق بولاداوبربیدی جبریلی — کم کلن حل ایتدی جمله مشکلی
بولنا وحی کلب اوش کرده ار — تکر بنوک تقدیری طش کرده لر
یعنی کوکله کرلو اشلر کلدی طش — هر نجا کم کرده کرسا اولدی طش
بنجه اشارت بارودی خبار — اول خبر عالمده اولدی معتبر
ثم کتاب ایندی چلبنا حکمدا — معلوم اولدی جمله ایش قلینا
بنلر اولدی کم اولو العزم ایدلار — اول ایشی ایشلا دلدکم اولدیلار

قوله تعالى اولئك الذين اتيناهم الكتاب والحكم والنبوة

پس بلار اول اعلا نوک اعلا سیدر — جمله خلقوک سروری وکاسیدر
اعلای بلرسل بارکک اوسطا — اول د کرج خلقدر ای ددا
اوسط اولدر کم بار اولی رسول — دنیاده ملکلری اولدی اصول
بنلره اولدی رسالت تکره دکا — هر ایش ایچنده بشارت تکره ده
انلری جبریل بوناوردی خبر — ایمیانی قلدلار نیرو زبر
ثم بولارا وحی کلدی وشلا — بلدیلار هر بر ایشنی قلدیلار قیلا
خلقی دعوت قلدیلار حقدنا یکا — ایمین اولدی ملاک اولدیلر صکا

بناوک

210

بناوک وسلدورت لقی عیا — عالم اچره اشلدی بللو بیان
جونا رسالت کلدی بوناراا — یرده قی وسدن دیک که انلرا

قوله تعالى وما ارسلنا من رسول الا نوحي اليه

بو نبوتدا بلر اوسط وردور — کرچ پیغمبر محمد بر که وردر
پس بلر اوسط دروت اعلاده کل — ثم نبوتدا بلر اده نا دکل
جون بلندی اوسط اده نا مقام — پس نبوتاندر اده نا مقام
معلوم اولسونه اولدی تسهیله — کم بلاسین بو ایشی قلدا قلا
سلدوره لقتا کم بلره دشی کرده لار — دشی ایچنده کزلنواشتر ده لار
ابتدیلار ای بو خلقا اولدی داسه — هرنسنه کم دیدکرسا اولدی داسه
اول کله خلقی دعوت ایتدیلار — تکره ده بو خلقا بیغام ایتدیلار
بلنا بخبر بید اندی کتاب — دشی ایچنده معلوم اولدی هر خطاب
کرچه کم بردر بو جمله انبیا — یعنی خلق دعوت ایلر تکره یا
تکره دندن قاصبیچ فرق یوق — الا بو منصب چنده فرق یوق

قوله تعالى وما اوتي النبيون من ربهم لا نفرق بين احد منهم

کمسی اولدی که دشن کردی تمام — معلوم اولدی وشلا اصتی زیان

تکرینک تمییزی یوقدر اولده حق — زیرا حقدن کلدی کسترده حق

رکیم منش کوردی جبریل اکا — کلدی هردم تکریدن اندن یکا

تکری امرین اکا بلدردی تمام — مرسل اولدی دخی هم اوسط مقام

کیمنه هم وحی کلدی دوش ایله — هم اندی جبریل اکا ایشیله

هم کتاب انی بلارا حکم دن — معنی درج اولمش تمامت محکم دن

اولا اولو العزم اندردر اعلی مقام — یارینی خلقک بلردر والسلام

قوله تعالى فاصبر كما صبر اولو العزم من الرسل

اول تمام اولدی بکز کل اوسط — شرح بر له اولدی کلسون اکا

اوچ کروهدر جمله خلقک اوسطی — اولیادر بر بینوک صوفی آدی

برسی حکما بر له علمادرلر — هر بری بنه کندو حالن کا ادر

هر بر بینوک حالنی ایدم سکا — دیکله امدی بجا دن اولدن صکا

اوسطک اعلاسی سیدر اولو اولیا — اولیادر طغرو کیدن هو کبا

اولیادر کم بلارا فرق یوق — دنیاده هم آخرتده غیغو یوق

قوله تعالى الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

اولیادر اول کراماتلو کوکل — هر دعاسی قبول اولدی قبول

اولیاد

اولیادر انبیا حکمن سونان — اولیادر خلق حقا حقا ارکان

اولیادر کم بلارایله ورد یکه — یولدا جنسه حقدن جان وبردیکه

اولیادر دنیاده دین ویره کیم — اسکنه فکری دخی دنیا بکی

اولیادر خالقک کنجی نسنی — اولیا در خالقک مستا نسنی

اولیادر کزکو اولن اولکونا — دشمنی یوزی اول کن کورکزبرا

قوله عليه السلام المؤمن آن المعو عنن عن

اولیادر تکرینک سوکدوکی قلی — انکچون اوله لیی اولنلی ولی

اوسطک اعلاسی بن بنلره دور — تا کم استارسا بلاده وار دور

اوسطک اعلاسی بلدوم تمام — استید اوسطک ندر اوسط مقام

بلوک اوسطا وسطی حکما دورز — کم بو حکمت نیه ویکن بنلر بلورز

حکمت حق بنلرا وردن ایلدی — اشبو بلدی بنلر اندن سویلدی

قوله تعالى يؤتي الحكمة من يشاء ومن يؤت الحكمة فقد اوتي خيرا كثيرا

بنلروک قولی قولدر سوزی سن — معنی یوزن کورمی بنلر کوزنه کنه

ولیکن ابنلروک کزوارادر — معنی سنه اچینه معنی اول کز کدر

حرف صوتی اول قلقدر اشیده کا — ایچره اولکزلودر معنی کرا نا

مم قلق وار کزلرده اشیدور | عبرت آلماق ایچون انوك اشیدور
ریزیده عبرتی اول کوز کورر | اول قلقدور اشیدور معنی یزر

قوله تعالى فاعتبروا یا اولی الابصار

حکمت اچره معنی ور کزکلو یزه | کوزمز انی الا بو قلقا کزی
عبرت اچره معنی وار سیار عیانه | کز قلاغی اشیدور انی تمام
اشبو علموك علمی اول حکما درر | جان اشیدور معنی کوکلی کورر
انده ارتق کمینوك حالده کل | الا بو اشکر بار حالی ده کل
اولیا حالنده امر دم جانلرنی | کرچه ظاهر صنعت اشکر جانلری
خاص یله عام ارتسنده دیر لکی | کیم انکله کیم بنکله بر لکی
پس بلوك حکما درر اوسط مقام | کیم انکله متصلدر خاص عام
چونك بلرك اوسطك وسطاسی | امی اشید نجادر لودنا سنی
شیخ برله اولدخی کلسون لقا | کیم بو ایش معلوم اوله قلمیا قیلدا
اوسطك علمادر ادنا محفلی | ارعز اولو حکمیا انوك منزلی
علم حکمت ولایت له بله | کیمده اولسا اولیاده کل اول قوله
نه ولایت علمه حکمت ده قچ | کیمده که اولسا اند حکما او

عاملوك

ملك کم حکمتی یوق نه دور | کنذو کندر معنلی قندا ودور
ملك کی اوسطك ادنا سیدرر | کرچه دنیا املکن اعلا سیدرر

قوله تعالى والذین امنوا والذین اوتوا العلم منکم درجات

علم الا ایتدور بنلارك دنیایه | کم انکله دنیای ارتوق بیا
لا ابد علماء عزتاری | الا ادنه دنیاده نعمتلری
لیك حضرت سیدنا ارنایلر | کزلنو نقش بعب کرمیا کر
پس بار اول اوسطك ادناسیدر | الا دنیا املنوك اعلاسیدور
اول تمام اولی بارا دنایه کك | خاص عامه یقسلك و یابه کلك
کر بو دنیا املنوك اعلاسی کم | کم اعلا و اوسط ادناسی کم
اولده کلسون دلانجیده وکه | معلوم اولسون حال خلقوك نیده وکه
انجخ بلوکدر اولدخی بلکه عیانه | عالم اچره بیر بلو بیانه
بیری مؤمن بری منافقدر بری | بیری کافر نه اولدر نه صی
جمله انسانوك بلر ادناسیدور | بلا مؤمن بلوك اعلاسیدور
زیرا مؤمنده ایمان وار اعتقاد | ورده درت بوجاق یولنده اجتهاد
کرچه بلمز علم حکمت نیسو کین | نم ولیاردن لکی نجید و کین

الا کندو کسلین اکلز بلور … بردم اکر صوچینی منصف بار

قوله تعالى انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم الآية

دغزو در لور اشی قتنی یابلا | تمسوارده بید املی اقدر …

کرچلم فسوق فساده در بلکی | الایول املینه وار در بز کلی

چونکه ایمانه مؤمنوک یولدا اشدر | پس بو مؤمن اولکروک باشدر

بکلم سچی اویسا یاده او لمیا | طامعیا دشمنسا اندا قلمیا

پس بو مؤمن خلقوک اعلاسیدر | یارکیو سهوری وحاجیدور

قوله تعالى اولئک هم المؤمنون حقا لهم درجات عند ربهم الآية

چونکه لهنا اعلاسنی بلدک تمام | اشیده لهنا نادر اوسط مقام

اوسط اولدر کم منافقدر بلار | یعنی کم کفرمنا فقدر بو اکر

لهی مؤمن کندسی منکر کلی | حقه تونی ور مز مقاما کافر کی

اشید قتنی بلطغرو ده کل | اشیدوب حاق سزنا قلمز قبول

دعوسی اسلام دلکی کفر لا | کفل طلو اکفر ایمانه کلمز ولا

ویلنه یقسک صناسین دستور | دلکی کرسک کرا سینی یولی اورر

نه کفر در دلکی نه بلو دیو | طاشی صالح اجی طلو کز کین

کیسه کم کفر

فق

بلمز کم کفرموا فقدر اشی | اول کشی در اول منافقدر کشی

لهی مؤمن در دلکی کفری نفاق | جسم باکزه مؤمن جان ارا …

جسم مؤمن لهی باکزه کافرا | بلکه کافر در ناوه داوکده کبرا

سلکم منکر در منافقدر تمام | اشنبوب لکده بازه دشمن مقام

پس بلوک ادنا نوک اول وسطاسیدر | کوکلی کافر دکل بو اسلام اسیدور

اولدر قی بیدی تمام اولدی بو کز | لهنا لهنا سینا سز کلدی بو کز

کورکم لهنا نوک اول لهنا سنی کم | حقه مشرک کلدور وعاصی کم

دل بلور دکم بلر دز دی لز | قم محمد ابن احمد دین تاب بولد

بو محمد دینینی قلمز قبول | دکیر دم دینمز اسلام دکل

قوله تعالى ولا يدينون دين الحق … الآية

لهی کافر بینیز المشرکا ج | قبلسی کونا طوغسی معبودی حاج

تاری دییب بتار بتا دنا کن طاپار | دکمز بتار بجون اوبیار

دلکی مده ار یلی یک ده کل | سلکه بتارحق سبب دید اول دکل

قابولر ده قد قاوش اولتغی | سبب شو لند شکا طابو قلدی

اولدر آن غازی اولد اولن تهد | منجم کما نشر در بکا قرار ستهید

قوله تعالى يقاتلون في سبيل الله ويقتلون ويقتلون

بين بلالار اولدلر نا توكلكه ناسدر … انونكچونا كم بو يولا عاجيدور
تكري دوستي هركه دشمان دوتنا … لايق در قتلوا السعدا بو تنا
اوش تمام اولدي بو تقدير آخري … معلوم اولدي حالي خلقولك هر بري
قنقسي فهسندا وعسا قنقسي … بليا ندر اشبو خلقولك سنقسي
دوتني تارا جمعين حاسبي … در كلنندن الكيايين قاسيين
تاكر توكل جمله اشي قدرتدور … الكيا نه قاسيين عبرتدور
بيني كوكل عبرت طالوه كل كز كره … كورنه كزلو دكل نه سز كركل
اشبو سنزه نه فايدا شلدر بر … بيني كوكل عبرت اولاكرنه كزا
معلوم اولا تاكرنو قدرتاري … كورنه الا عبرتيله كوكل حلمتاريله
عالم ايچره دوست دشمان بلينه … اورنه جان اولار منزيلنه
معلوم اولالاري دركه بجادر … كورنه اول مرتبه كم بو جدر
كوردي بو عاشق مكر اول منزلي … انن اول اوما خبار ورزدلي
تكري بقدرتي بو خلقولك حالينا … اكدريلم هربر بينوك حالي نه
انكچون اولور محفلينه … ايرشه ارماكجا منزل يلينه

ايك خدايا طغرو يولدا ايرمغيل … اول اولوكده بارني ايرمغيل

داستان چهارم از باب ... در بيان اسنكه اوست بني آدم مخصوص
زچيزي اينكه قايم استوار شود اگر بكي كم شود از باقيات حاصل شود بنا بيا
سيا جل كونست عالم كه آفرينكان كه هم برهم شال زچيزي قايم استوار است
در سر بني آدم كنطاه مى شود انرا اباها تا ميكند لجونست

بنه عبرت كولنه طلدم بنه … بنه بقدم عبرته قلدم بنه
بنه كندم تكر توكل قدرتارين … بنه دردم علمله حلمتارين
بنه بلدم بو جها توكل نيد و كين … فعلي نشنن كندزي بنجيد و كين
كوزلردم چون بقدي انوكل نفسنه … الكلدم كندو نيمتن نفسنه
عالي كردم يزلمش بر كتاب … علم و عبرت بو شمار بي حساب
اول كتابدن معني اجلبي بكا … نجه ايدم قاسين اولا صفا
بلمه بر بلولرن ايدم حكم … كم اشيدا جانينا اتا ر
كوزكيا بگزر بو عالم سنكسوزين … كوسترور دن كوزلا معني يوزين
معني هردم كورنور اول كزكوده نا … كوستررودنتكم جان بو تن
كلدوك اميدي معنيا بر قلتق اوز … كوكلي كردي بري اطاغله دور

کونکا اچ بر یوزر بوق بر نظر | کم الا سیتی دنیا بقسکن خبر
کوربوکونا لون صنعتلر کروار | هر بیری بر مثال وار هر ایی یار
هر بیری کن لو معنی ور هر ز | هر بیری بر هر لو معنی کو رستر ز
حالیا بر صنعتی کا احوالینی | ایدیم کم بج کرهم کا لینی
تا به بارز بج معنی کوستروز | بر کذبغ بو معنی قنجر وار ز
هر قلا غوک بر هم اوز سینکا | ایدیم بو معنی بر بو سنکا
دنیاک چق صنعتی بقتیبی کزوم | الا بر صنعتی هر شیرنی سنروم
خلق هکر من هیب لقا یدر اکا | اشید اشبو حکمتی بتغل طفا
کرهم اذکم طفر سنه تمام | هر لبدور بیلور آنی خاص عام
بیری اکدور بیری بیری هر طاش | بیری کاش بیری صو هر بیری کاش
بیری اولتور کم انذا صو انار | اولا بنجک بو هکر من هی هو تنر
بیری بغنیدور سپتور هم بری | اوکنجا اول هر بغدای بیری
هم حلهد جقلدر بیری کم چلدرار | ایدور بو بغدای هر هم سوار
اشبو طفرسنه توکل بر لهی وار | کم هکذ من هیدر کم اکدور ای یار
بو طفر ها کدر بری اکسوک ا لا | اشلیا ایرغی باطل قلا

بر هذا اخر هم هنار بم هندورر | اکدور سکم کونلور هم کوندورر
بر هر اخر جور ندر ا ن | صوا کنجا هم هر نر هم هنر انا
بر اکر هم هم سه طاش بج هنار | پس بلوک بو اولمسا و المس بولار
ایکی اکر طغز و اکر هر مار سا | بلتی اوزره طاش کورتر مار سا
کندوز ندا طاش معلق هر حر | بذر برنا یا پشتر بج یور نمار
بلر اولبی اولبی بو کزین طاش لبی | اپر غنتنا بج حاصل کلمدی
طاش هور کم هن کندز یوکدر | اول بار هکج بو بغدای یوکدر
بیلی فنار بی یعدر کم هر سار | بغدای اوه ایلیب بج سرا
اول هسان طاش طره عیجون هر | بوتن انبی بغدای انذا اولوراوه
طش هی اولبی بکز یعدر صوی | کم هو نشکم هبر هر بو قا صی
چونا هکذ منذا بو صو هر جان وره | هکر هسان هبر هب جنبش وراه
بر اولتی بکز کدک کم صو انا | طغرو بر اوزره اتا کم بر هو نا
کر اولتی اولما ز سا صو طاغلر | اون اکتمز قا موسی با طل قلر
قامسی اولبی بکز لنکر کدک | اون اولا مر هم بشا اسیجر اک
بغدای اولما ز سا بار کلمز اشا | بغنه بجوغ کلدی جملا جنبش

بغدايى اولى برسبت حاجت بكز | كم انا بو بغيى اندن ازز ا ز
كرسبت اولسا بغدايى اولميا اوليا | كه سبب دن اول سبت بو بغده يا
قاملا چون چقلدق اولميا | بغدايى ازاز دولوبن كلميا
شوله كرمن بو طعن سنه دررز | حنيد ابركوز نبلرنا دوور
عشقلا كلا سن احوا لنى | اكلياسين نجايمش حا لنى
بوده كرمنن مرامم كرنا دوز | دكلامبى كم حكايت نيتدور
بو مثل دن كربو كوز مه | بو مثلده معنى دشدى كوكلما
بزده كرمن كرده م اشبوعا لمى | طاسلرى بيركوك اوبده لدمى
بنده شى محكم دربدوردن كى | بيى دورده دنكنا ايلن اوبا
عقلا كوز سنكه بن بو طاسلرى | اون كيا يلر نجه قاية يا سلرى
بوده كرمن نجه دنكلر دندورر | نجه خلق اوكدور اندورر
ايى نجه سحلر سقلر اوليى نوز | ايى نجا اق يوزلر ازر قندى توز
ايى نجه سهدلرى كم هن كونا | چهد نوبه بوده كرمن ايلر اونا
بو بتى كوكلوم بوده كرمن چرخنه | اكلدوم كم كندو نيمش چرخنه
كردوم انوك چرخنى كم مه دنا ز | دنكنا اولكز بو خلق انا ز

جرخ چرخ

چرخه بكزدرسم دكه دكلن | كرچه كم بو چرخ انكله دكه دكلن
قطب قطبا بكزه دسم عيب يوق | بريرينا بكزر اولر از چوق
بوده كرمن ايكنا قطب ايدورز | اور ده بر ده دنده عجوبه دعواوز
طاش چرخ اول طقن لقتن چورز | قايم اولدر نبلر اكا بر كنوز
عالموك هم اورتا سنده قطب وار | كم دربدور محكم قايم ايى يار
چرخ انكله چورنور اول چرخلا | هر برايش كم اشلنور نبلر بيلا
بلكه چرخ اول قطبلا كرده ان دررز | قطب قايم چرخ سن كرده ان دررز
چرخ اكر چاكرنماسا قومى صنى | صواورنبه دنمكدور چرخك خنى
زنيا كرمن چرخ كم اول چرخدرر | كرچلب امرى كم اني هن دورر
صويه بازر يعنى كم بو امرى حق | چرخ چوب ندن ان اولدر اخر باق
جن ارادت اوغنده اصوانا ز | دقيور بو چرخ هى دن مازه نار
يعنى حق امرى اراده دن كلر | چرخ چورر كدكه ناشلر قلر
بيى كوكدر بوده كرمن طاشلرى | اوكدور برده مه ايون بك باشلرى
بيى محكم برسنى هى چورنور | بو عجب نه اشنور نه صنور
اشلدكچا دوشدر اررز او نى | اين ارتدن دنياه فريار او نى

دونی کاره کجه کجا بو خلق تیز اولور — دشنور معنی دکرمن تیز اولور
بو دکرمن دانه‌سی در خلق عیان — اوکنورمی دن مدن بلو بیانه
سبح سقارالکی قهکی بوز اولور — صالکسیله اوکنورکم تونز اولور
منح دکنز بو دکرمن دانه‌سی — اوکنورهدکم طلر بیما نسی
چون مثل کتدی بو خلق اول دانه — یه حسابدون کمسه بخ صا ینه
کرچه چوقدر ارتوبره قالدی کور — یتمیوبن ایش بطالن اولدی کر
شیله کوز لیدوت بو ایش تربیتیله — تحکم اداسته وقالیناغ فیلا
چونکه بلدوک بو دکرمن نایمشن — بغنی بو یله چق قندا یمشن
تا سیندوت کر بو بغنی صغار — اول عدمده کر بو خلق انده طغر
چون عدمده عالما کهی بوکز — کجاره یوق اولینسه در از آز
بغنی بر بره چقلیق ایندورور — اندوروبن طاش اجنده قندرت
بوسیتون چیقب انده آواره — اولنب بجمدوت ایدوق جانه
بوبله چقلیق دونیاده بخدر — کورشکام بربر ینوکل نسلدور
خلق جهانه کلمکا نقدر سبب — کرچه وقدر دمع دیو بیدی ینسب
اول طفرا اوش جانسی کلدیکلرا — بن چقلیق تفسدورت بو دونیاده

217

اول طفرن بو لکافی منال له — کور نوده آخر ایتسم مثلی
بو مثلدن ارتق الکسک بعقوه دن — کرچه کم بو انا اجق اول چقدرت
بو مثلدن عبرت البنی کز لدم — انکمون بنا اولدی سنه لرم
معنسی حق برا آقیی دوبیان — عالم اچه اکر نوده بو ایش عیانه
لیک بذ مکه کز لدکور تماز — دکه کیتی عقل اکا ایده ماز
بو مثلدکم شرح بر ارسیلدوم — یعنی کم بنده آری کز کوایلدم
تا بو معنی کورنه اول کز کوره — کم بلاسین عالی وسی سن
بیلسینکم ایش نیتین عالمو که — اونته یبره حالی یتمش لاموک
آدمیس حالکی الملیاسیم — الملیو جاق بو ایشی طکلباسینه
حق تعالی کز قلق وردی برا — وردی حکمت قولنا عبرت کوزنا
تا کم حکمتدن قلق معنی بیلا بیلا — هر نی کرسا بو کز عبرت الا
چونکم اول الله احدی بو علی بکا — واجب اولدی کرده کوم ایدم سکا
کم کورسا نجلاین بو ایشی — مکت بدودن خوف بنمله اول کتسی
تاکه خلقوک کز لی علی بیلینه — لاجی ارا املک منز یلینه
هرکسنه کم بو علی بلمدی — اکا بلم کز لو کنج اجلدی

اشبو عالم بر کتابدر معتبر — نحنلوه‌م الذي سانده خبر
علم عبرت طبطلودر بو کتب — جانلرا حقدن کلر هر دم خطاب
ایدر اشبو عبرت الی کلن سکا — بو یقین بولدر بو یولدن کل بکا
چون اشتدم بو خطاب جانلا — جان اچندن بو خبر کلدی دلا
قند عبرت وار سا کلمشی کزم — ابن اولدی بو خبردن کلک سزم
هر کی عبرت علینه قلدی نظر — لاجرم هر سندن ویردی خبار
بلدی عالم نیمش کندو ندور — کلمشی کم بو ندن اول ندور
کردی عالم بر دکرمن دندرت — هرنه کلسا اولکیدر جلاگل جست
کندونیمش ایکی طاش ار تاسنه — اولدی دندر هراسی یوق کم طنا
بو دکرمن دن ده دندوردر — اولدی کور انلغنا اندوردر
هر که کردی بو اشی بیلدعیان — کندو حالن الهیی بللو بیان
بیله اچنده اولمز سرکش اولا — یا نجا کندو بنیی سرکش قلا
یا نجا دعوی قلا او تمدین — الغنی اون اولاسنی صنمدین
اغلیا هردم کسه اورمدین — یونی طپراقدا اولامی دنمدین
کیدا اندا ملا نعمت سوکسبی — اللو سومک اولا خلقی حسنی

دنیا سومک کلیا سینی او کنا — اولکز ساحض نیحون اوکنا
عاشق امیسی کل بکز کندو زکر — اشبو عبرت لرکم کرنوب کوز که
الما اولکدی سن کتور بو عبرتی — یلماش ایده جانکا بو حکمتی
جان اچنده بتشب ور کل دلا — کم مجلد کلیا لر جا نلا
جان اچندن نقش اولا اول تا ابد — ایرشا حقده آکا هر دم مدد
اشبو حالی ای طلب سن روزیقل — توفیقک السون بنا هر دم ملیک

وآشنا نیجیم از باب ولم در بیان مالکان را که در سپاه ایشان بسیار
تماخیها و اعجبها دارد پس یا مرحق صبقت تحملی و صبینی باید کرد که تحقیق
وبرلکه دل سند فی الجمله مقامی مست کرد که از ان مقلها باز دود
قرهای دانی لاجرم بمقام وحدت برسد از انرا بیان میکند کچونست

قاذا اول کرچک محب کلسونا برو — کزی کوکلی بر دم اخوت السونا برو
وصف حالم ایده یم بر بر اکا — کم نه کردم یلسه نه کلدی بکا
یولدا ایدنا یول جون عیب المیا — کردکن کرسیلا عیب اولمیا
قهر ولطف خشم رحمت یولده در — واقع اولن سنه جمله دلده در
کالنیی کچیی دونکار کردم چوناش — حال اول بلدیکم اولدی حالا دوش

کیمسه‌کم اغردی حالده حالا — لاجرم تسبیح اوله دلده ولا
کیمسه‌کم اش کورمدی نه سیلسون — حق چوکستردی نشسون نیلسون
یول اری اغر کوره‌مز بر ایشی — کوره‌کین ایتسه کرک سن اول کشی
بیلمه‌کم بواز یلدانه واز — قیلمه‌ز نه کلمز سا اختیار
سن اکر بن حالی سیلار سن — واقع اولن حال شرح ایلرسن
اشبو انن عیب اولمیا یلما بکا — کلامدی حالی اولده صکا
چون چلپده دستور اولبی جانلرا — رکم ورد اجانلر جهان ارکانلرا
صورت اولاکز لرا کرنه عیان — بیلمه‌کم رکم هدرر بلو بیان
کلمی سوزدی هر بریسی نوبتن — چق سکرتی اشبو میدانده ارتن
کنده‌کن لو مستر میج قومدی — اول مناند دنیاده چقمی لدی
سیلدی هر بریسی کدو کینی — انشلدی هماللری ار... کینی
چونکه کلدوم بنده اخی بو دنیایه — حق بنی طوتش قلبی برنج ستیه
طقز اوده اغردم طقز اشا — حلم انکدورکم دیارکم بونیشا
اول طقز سنه کوار بر برسکا — لدلرینی ایدیم ... اکده ... صکا
کم بلاسیع یلده منزل نیده وکیع — قم بلاسین حق یلی بنجیده ... کین

الک طلبدر

الک طلبدر یول اری اغرلکا — یعنی اونگک قیار حقدن یکا
اولکلارده نجابکز عشقا یار — قومز انی دون کندزمی سهار
بن اچنجی منزلی غربت دردر — اول مقام بر قدرت هیبت دردر
کچکک اندن ورد کل التنبی اوا — وصلت اولدر دردکا اولدرهوا
چون کچاسین اولی یدنجی ملکدسن — اولدور استغناجه سن اندا اچ بن
کچدی بوکز وار دی سکزنجی الا — اول فنادر کم سزی کلمز ملا
سن بوکز طقزنجی اوا اولدی مقام — ملک وحدت اوش اولدی تمام
چونق مخلوق منزلندا مطلقا — اصل حقدندی بنه ارددی حقا
بوطقز منزلکی یولده ورده رر — یول اری اغرار انه برنه کرر
کچمیلدار مدی مقصودی نا — ارمدی تالو بلک معبوده نا
ملککلدم بن بنم احوالی — ایده سارم کلی وصف حالی
بوسنی هرکم کوکلده کمیا — یول اریسا کنمو حالنی اکلیا
امدی کورتندی بنمله اول جلب — وربیدی جانما اول اول طلب
اول طلب دردی بنی بوصیاده کا — کسی کوکلوم ذوقی هرشندن
طالب اولدم کیتمکا هردم اکا — مایل اولبی جان کوکل اندن یکا

اول طلبده کشف اولدی حالمده بنی بی قرار اولدم باقدی کوزنی
الا یعقوده طاقتم یوق ویر معنا بن یوق اولدم بشلدم یالوارمه
ایلدم ای جنسلرا قوت ویر اکن بوک کونیله قوللرا قمبار ایردن
طاقتم یوقدر الغم ایرمز بکا رحم قیل کرام سندن بکا
هیچ مدد یوقدر بکا بندن ندام قلدم اوش یولده سکا نجا کرام
کرچه طالبده ویرسکا بو عقل جان ایرمز جون کورمز نقش نشان
کندو لطفکدن بنی چکیل سکا سن قلاوز له بنی سندن یکا
جانده چنکلم بو سنی سیلدی کز بملا اولدم اننه بیلدی
ویر بدی عشقی کلدی تمام جان اچیندن اولبده ندی مقام
چونکه طلب ارده جه عشق کلدی بکا قوت اولبی کیتمکا اندن یکا
عشق قلاوز اولدی بنی الهکا جان کوکل ایدی اکا اچدی کوکا
بر یوز نده مشیدم بر مکانه اول مکاننده مشیدم بر زمان
کوکوم انوک طپه غیله طاشله میل ایدوب اولمشیدی اشیانه
ایله بر طوتمشیدی بر ده کوکل شویله کم بر بر ده بر صاحب قبول
ترک ایدم ... ذی هیچ بو تزیینی عشق ... ذی الهی کتدی کشوریا

جون کوکل

جون کوکل کچدی ودر ذی رسمنی تا کنی ترک ایتدی جمله جسمنی
عشق اویدی وکتدی بلماز نولسار حق تکلم امر ایلدی اول اولسار
واقع اولدی جون بکا بو سر کذشت اویدی باغ نجا کوزه دشت
یاد قلدم کلی کندو اوزنی بن جهاندن کلی یمدم کوزنی
جونکه ذی عشق بنی بر ده اصودا کشف لدم اول بلا بتمش خوا
الدی کتدی عشق کسوزن ککین کوکا الدز مدی مرکز صکین
الندی بنی اول مقاما کر اول مقام یادو ورمش انک جمله خاص عام
کردم اول ملکه وار نار قاضی بیماده شمس کلی نام ناموسی
هیچ بلنمز لدی صانع کمسنوک قدر قیمت نه بنم ور نه سنوک
کمسه بلمز اسنی بیمک کرک قنده در یا قنجرو کتمک کرک
جونکه عشق التدی بنی اول منزله جان سنده وشندم بینه اول محله
کمسه اکه کز بلشلک بولدوم اول نه منزلدور نه ملکدر بلمدم
عشقا صورودم بو کز نه ای طغرو یار نه مقامدور ایت بکا اشبو میار
عشق بکا ایتدی بکه اول غریب بدر عالموک نقشی کوکلدن بو یوز
اشبو ملکده سن غریب السن کرک ورلغو کدن محو اولب الدکرک

کم بو غربتدن اداسین قهربده | اغریاسین صدلو صدلو قدر
قلدم اول غربتدا بن بنچه زمان | تا که بنده قلما جی بنده نیشان
کلی محو اولیه بو یلده ورلغوم | هیچ بلنمیار لغوم اغیار لغوم
پس بکا کلکلوم یوزین ارضم یره | استارم حقدن که بر رحمت اره
بکلیام بر مدت قریلاز اراده اول | اش انکلدور ویران الدر الی اوله

قوله تعالى الا له الخلق والامر تبارك الله رب العالمين

بو کلکی عشق بکا دندی الوم | چکدی اول اوده ابنی اچیی یلوم
التندی قهربت ملکنه اولدم یقین | عشق بکا ایدور اشبو ملکده گیسین
نجه کر بو منزلا اردی یدی | ایدو دندی صکرجی حسرتی ینی
چونکه بو منزله سکا اولدی طراق | گی سقینغل اکسوزین دشمان دن
چونکه بو بندی ایشتی جانه کوکل | دردی قربت اشکنده اولدی قله
مقصودی اولکم حقا قلتق قلا | یعنی اول قولغیلا رحمت بولا
قلدم انده بر زمان بو طاعتا | انتظاردم بر مبارک ساعتا
ایدورم که اوش طبرو اکرتیا | قلغوم اخلاصیلا دندی بدیا
چونکه بو اندیشا کلدی کوکلمه | بر کرا اولدم نه کوردی کوزنما

ردم انده اوله ساکن بک عالی | اوده برمدیا ووارمشن لصی
قللق اجره جمله یوزن ارمش حقا | تا مکر رحمت قلب بن کرجقا
دشاروکم دوردن کم الور | دنکم حق بیرغیسا اولاو لر
دنکم اشلنور که اش انو کل | دیر دا اول قاصوی جنبش انك
یرا اول ورمش قرار و مسکنت | چرخ اول قلمش د وان ورمش قنت
جمله قللقه ولی هیچ قدر یوق | شونکه کردم نداری قلدم انده چوق
بن اوتاندم حالما بقدم بکز | کردم اول میتاری قرقدم بکز
قللغومدن اوتسوب الدم بنا | ورلغومدنا کلی محو الدم بنا
بنده نه قلق اولا لایق سکا | سن قلاوزله بنی سنده یکا
بن جلب عشقی بکا کلدی بنا | بر اشت کم نیلدی بن مسکنا
الی دندی بن قدی خیر تا | عزقدورم قلدم انده میتا
کردم انده قاملر خیرانمت | جمله اولمش قوده نی یاو دست
هیچ کمسنه بلمز نتمک کرکل | قنده دنیا قنجروا کتمک کرکل
بیر کوکل املی تحیور قامسی | قرقوده اولمش تغیور قاصی

قوله تعالى يخافون ربهم من فوقهم ويفعلون ما يؤمرون

گوردم الله خلقی خوش معتبر — طولیسار هیچ کیمسنه بیلمز خبر
بلکه دکل خیرت مقامنده کیشی — حیران اولوب یاو وارر ایشی
گوردم اول مبتلای آدم عدم — بیلمزم کیم نیلم قنجا گیده م
بن انا گوکلوم بیله اورردم — حضرتنده تا گره رحمت ایره م
نه دلم وار حالی عرض ایتمکه — نه گوجوم وار باشم آلوب گیتمکه
نه بلورم طولیسر احوالی — غرقه وارم بیلمز آدم حالی
نجه ایدم حالی کیم نو بلشم — ایله صانکم ورلغومدن اولمشم
چون تمامت ورلغوم گیتدی تنم — بنده کلدی عشق الوم الدی بنم
الدی وصلت ملکنه بلدم وصال — طغشم اول گوکده بنده آدم ملال
بختولدم رحمتی نوری بیلا — قنده اولسام بنمله دوست بیلا
نجه حالدر اریشم اول کورور دوز — رحمتی ایدیکه بکا ایره دوز
حالی اولدر گورن قلدا قیلا — دزقی اولدر ورن یلدا یلا
دیلوم انشز سیلیومز سوزی — یوموب اجمز کیمسه انشز گوزی
اولدر آخر عقلوم اچنده بلوم — اولدر آخر گوکلوم اچنده طلوم
اول یرتدی جمله عالم خلقنی — اول یراتدی دی اچنده خلقنی

اولدرر تنده دیق بو جانی — اولدرر یکرشدن تا بو قانی
اول یرتدی اجمعین بو طانی — اولدرر دوندی قلبغا بو قانی
اولدرر کیم چرخ قلدی بی قرار — اولدرر کیم بو یره وردی قرار
اولدرر کیم صولری قلدی روان — اولدر آخر اغدر آن ایندر آن
دریا ملمش کیم وار انشرده کل — نیته کیم هر بر صورتن کانشرده کل
چون اولو اوده گردم اول ایشی — ایله صاندوم اولمشم بن بر کیشی
گر وصل اولمش بگاحا لاروم — آنوکله دیرمش آلاروم
ایله صاندم کیم تمام اولمش ایشوم — منزل اولدر قلمدی ایروق تشوشم
بس بکز بر عالم اچلیه بکا — جان اچندن بقدم اول حقدن یکا
گوردم اول سلطانلغم انده وار — انده بو بیر گوک ده کل گرد غبار
ایله مستغنی بو ملکدر اول الاه — کیم دکل ملکنده بر بردک کیاه
اوه سکز بیک عالموک خلقی تمام — اکا یاوز ناکر وارر خاص و عام
گوردم الله قدرتی بر ذره جه — گندو قدرتک کیم قیاس ایت ای خوجه
گر بو بیر گوک بر نفسده ایتی اولا — یر یوزنده صانکه بر یپراق صولا
یا بو جمله مخلوقات الله عدم — ایله صانه بر طامله یغمور الیه کم

اللّه مستغنی درر اولی یوق نیاز | کم اکا نه تار ایدر و نه نیاز
کیمسه اول محتاج یوق فللغنیه | یوق شکلت کفو نه رغبت و نه
چونکه او استغنای بویله اکا دوم | دردوم الله یواشی حق کله دوم
یا او درد دم ورلغ اولیی فنا | قلدی بنده ذکر تسبیح ثنا
عرقه وردی اوله کز ده عقل جاه | کیدی ورلق تخته اکا بو نشاه
فللغوم محو اولی کل قانی بنا | بیله چون مستغنی کرده ای بنا

قوله تعالى كل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذو الجلال والاكرام

پس انکا فقر فنا کندی بکا | کیتدی بنلک قام انش قلدی اکا
قاره کوکلوم قاره عقلوم قان جاه | قانی قللق قانی اولی نامو نشانه
قانی طاعت قانی علم معرفت | قلدی بو دنی زهد و معصیت
قانی کیم کز لیبیدی بو لی | قانی دل کیم سیلیدی ها لی
عرقه وردی جسم جان عقل فان | ورلغ شاهی اولی اوده الذی امن
بیری کوکلوم برده کوکله اید لو | عالم اجرا یول ور آن انش بلن
اوله فنا کز نه عرق المنی تمام | یوق بی وی ولی و یوق حاص عام
کیتدی مخلوق قلدی خالق یوق زوال | ایدی الله جواب وار نه سؤال

کلمه الذی

کیمسه اندن دمی اولی لمیسدا | نه صورت وار انده نه جسم بدا

قوله تعالى قل هو الله احد الله الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا

بن انی بیک بی ورنیه یوق نه ریم احد | قانی اولدی جمله قلدی اول قدیم
کل شی هالک اولدی فنا | قلدی الا وجهه کندی نشان
چون فنا اولدم بکا اولدم بقا | المنیجا بلده دوم بولدی اول حقا
چون بو مسکنلک بقا اولی مقام | ورلغوم الذی محو اولدم تمام
دردی وصلت ملکنا ختم النبیین | دیر نور دل قلدی اج امدی کز
کزک جلوه لی انکدر سون انک | کورنن اولی کور ان الدر کز انک
تلقی کندی فرد واحد قلدی اولی | یا او ور دی اولی مقام اجمله یول

قوله تعالى كل شيء هالك الا وجهه له الحكم واليه ترجعون الاية

چنکه یولی اولی اخرا کلدی بنده | اول اولی اخر اول قلدی بنده
اول اولدر اخر اولدر دایم اولی | ظاهر اولدر باطن اولدر قایم اولی

قوله تعالى هو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو بكل شيء عليم

چونکه سنوم وردی وحدت ملکنه | یقدم انک صوکنه و الکنه
نه اوکی ور نه صکی ور اول الک | ایدی الله فید خلیفی بوده لو کل
بن برکه دوم اولی بر ابلدم وصالی | امدی کل بر بوسه بلغدم لی

موج قطره‌جون دکز اولدی بنه　　کیتدی اول بکبر دکز قالدی بنه

جنکه جان ارردی حقا کتدی حساب　　قلدی حاق والله اعلم بالصواب

اول طقز اوننك شرح تقدیر اولانی　　بو طقز اول نوبت فلك کلدی طن

هر کیجدی بو طقز اوده تمام　　نه فلکلرن بو قرو دندی مقام

اصل حقدندی بنه ارده حقا　　حق اولدی بله بولدی بقا

بیر کوبك اولدی بیر اول بیر لا　　بیلنه اشار هر اشی تقدیر له

جون بو معنی عاشقا اولدی طاق　　دکشدی لدی وصلتا جمله فراق

عین الف شین قاف دندی معشوقا　　میم عین شین او قاف دندی حقا

حی و قاف اولدی بکز الله لقی　　جمله حکمه یزلو دت اول شاهلقی

حکم اچنده خیر شر کم یزلودز　　جمله شول بزلکه اچنده کزلودز

یازلودر استومزا حکم الاه　　رحمتوك طنن ایلکل ایلیا دنیا

قامو یا رحمت ارا استدن مکر　　کم طیا بو معنیدن جانی آنار

ای خدایا طغرو یلدا ارمغیل　　رحمتلدن سن بزی ایرمغیل

داستان ششم از باب نهم نه ستاره نه فلك است بحال بنی آدم ناظر اند

هرکاره که از دست ایشانه اید جه کنند که وجوانه و پیری همه از نه

بیت آن ستاره که انست و اثر ایشانه است که ده وجه هفتاد میشونه

قانه اول کوکلی کزدی اچق کشی　　انزا بیانه میکند چونت　　بر تفرج ایلسونه استبو اشی

دنیاده کرسونکر نا اشنلر اولر　　خلق عدمدن عاسما نجا کلور

نجه کلدا حاصل اولر جسم جان　　نجه طوغار اندن استبو بدن

نجه دن ایدم سکا بر بر عیان　　کم بلاسین بو اشی بلو بیان

کرچ تقدیر تکره ندر هر اشنا　　هیچ کسنه ایده مز کم بونسنه

لیك هر کزسنه تقدیر نی سبب　　هیچ سلاله کلمدو کرندی نسب

جون حلب بو قلوه جفت ایلدی　　بر بری سومکا قفت ایلدی

تا کطوغا اول ایکیدا بر وجود　　بر لیا حق قلا هر دم سجود

یازسنا موکد رلبی معلوم اولا　　قدبلا قللغبنی محکوم قلا

برده کوکه بیلاکم بردت اول　　یوغ وار ایلا مکا قادر قدا اول

زلکم ورد در سبب هر شنه　　اول سببله هر نسا کلدی ایا

دردی هر بر صورتا اصل نسب　　امر انکدر لیکن بو اولدی سبب

دردی هم وقت زمان هم مقام　　تا زماه بر که وجوه اولدی تمام

نه کزیر بو صورت ازرا وعده وار　　کوربنی کم نجه کنسه طغار

صورتا وعده اولدو طقزا ای　　طقز ایده طغبی بو یقسولی بای

نه فلکده آدم ایتدی وار دیدی تنه   هم برین حق قدی هم ایش استنا
ایله اولسا بن بولارک وصفنی   عیب دکلا ایدرسا دم شه خنی
نرفلکدن ده بو زینت نیک بزنله   بتکم ایدندور نقشی نیله
ایوک ایشی ار تمغ اکسلکدور   تیز کتمکدر تیز کلمک هم
نه بنات تز سیراشلوده ای   نه قرار اولمش ده دریل ایکای
صورتا ایده اوروتا انبودوتن   اولا اتده ندر صورتاره بوانق
نم عطارده دن اثر وار صورتا   اول سهر بوجسمی بوجمله صنعتا
مکتب انوکفی ده بنیاد اول   دنیاده کاتبارک استاده اول
صورتا اوله اکرده صنعتاری   اکا کی شاکرده بو صنعت ارده
صورتا بن وره ور اندا اتی   کرچ حقدندر بوجمله خیر شر
زهره ده آدم پرورش الور بو تن   قابل اولور فعله جمله مرده زنان
زهره ده آدم پرورش الور بو تن   عیشین اچینه تنارک استاده
کمه کم غالبدور نفس هوا   زهره دن ده ایک اول شخص روا
بن الور اندن ده یه تن پرورش   کرچ کم حقدندور بو جمله ایش
هم کنتوده افعالدر صورتارا   اول سهر صورتاری نعمتدر ا

تحت تاج سرور بو سن کشی   فاعلی اولدر بو فعلوک ای کشی
بن کنتده افعالدر اوده صورتا   کرچ موقوفدر قاموسلار قدرتا
کوکلر اول مریخک فعلی ای یار   اولدقی بزکرکه تا اشدا سوار
نیلر موقوف اولسی عالمده اکر هی   شکک هی اور دی قلبی مبحث دمکی
صورتا انده آده یی ور ده اتی   تنلر ازره قیلدر هم دم نظر
صورتا اول ابلغی اول اکرده   زیره جمله الیارک استاده در
بونره ده کسدور انده یکا   قلبی یاکن النده کرسه
قنده کم وارسا بو ایشلو کشیلر   اولدرر استاد قلبی اول یار
انبو فعلی صورتا اول اکرده   کوکر جمله ایشنی اول ایشلادر
مشتری ده صاحب ملک همین   هم انوک حکمیله ده ملک کمین
بکرده اولده لر استادا سیده   ایله صانکوک جسمنوک اول اصیدت
کمه کم عقل کفایت وارسا   کنده وعقل کنده یا اویا ر سا
بن نظر قلمشدر اکا مشتری   خلق ایدن اولمشدر اکا مشتری
رای تدبیر مشتری فعلیدر   کرچه خلقا دلمی تاری ور
امی نیمت کر زحل فعلده لقی   بن دیم بز بیز وبن علمی اوزی
فن و فعلی بر اکلا نیجه در   صانکه بر فنه توتی قلمش قو جدر

تنلرا اولدر خلدندر بو فن — کرچه حاق امرینه دندر بو جانه تن
یدی یلدزه ایجا فلك البروج — جمله جانه اندن طغب قلدی خروج
بیله انده اوارسه دندر هر بری — هر بریتوك بللو دندر یرلو یری
جانلرا اولدر طلوع هم غروب — بیله جانلر جمع اولر انه ورب
ویردی الرسول نفس ویرمك کبی — جمله جان اندن هو تربو تو ربی
بیلکم اول جانلری ویردی الله — اوش نفس جانده کیدار هم کلر
پس بزا انده اثر ویردی بیا — کرچه فرمان جمله اش حق امرینه
یوقرو فلك البروج استنه عرش — کم انوك محتاجدر بو جمله فرش
خیر شر انده کلر صوا سننا — خش خبر انده کلور وقت و سننا
اولدر اول یایلن ملك معقام — هم انوکله اولدر بو بیلکوکی تمام
عالمك اصلی وختم اولدور — قامو بیده انده نعمت بولدر
هم بزا انده اثر ویردی دنیایه — فیض رحمت اولدر انده انیاز
صورتا عرشه کلار بو عقده جان — هم کوکل هم علم هم سیری نهان
اوللق کوکلا عرشه کورن — بیلکم کوه کبا بیندندو زن
پس اتو عرشه ده ورده بزا — کرچه قادر عقدر استو منزا
اشبوه اول حد کاری اولز فلك — نیلرکله حاصل اولدی هر دکن

حق بولاری صورتا حاکم قدری — حق قشیدور ایچکك کم کم قودری
نیکه توك امرینده اوردیر اولمغا — کم اتا انا بو غلق اغلق طفا
بیلکم طغدیدی لقم املوزن — طغدی قیدی اتسوزه نسوزن
هم یدی ثبت یلکوز اندن — هم ده یکلز عیسی اندن
یعنی کم اظهار قدرت دن بلار — انارا و یان بشارت بلدیلار
با خلقوك صورتنه اول جلب — آنی و انانی ورندی سبب
انه ورر اکر خلق اتا انا صلبنا — قونه ورر پس بکز انا رحمنا
اولدم اول بر قطره صوه نار سنز — سننه اول کرکلو بوبین کرکلویز
اول صوی قان ایلر انده قان لنه — قانی اول صو قان قانی ات

قوله تعالی ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة

کمه ازجبوا ایشه قدرت ده — غذا کا ویرر انا کرسلو ولت کرکلوحو
صورتنی بربر فرشتهلر هزار — طالعین و هولن کندو بیز
ز فلکلرا اکا قوت ویردی بیر — یاقی انوکی ازن بیلر بیر بیر
تفرقه ایدا اول اول بو حسن وجوه — اندن اول طغار فلحقا سبحه
بر وروش بیر ز فلکه طغر ای — اشبو ترتیله طغر بو خسول بای

اوندعشره کاملا در و بیر لار | کم اکا دوشا کمالی الماق دلر
کامل اولمق قللرا لایق دکل | مصطفایه ایدعی بایق دکل
بلکه حقا اولرخی قلدی نیاز | اول اشکده الدی تم بیر نیاز
اولدخی کامل دکل محتاج وار | عالم ایچرا کرچه تخت تاج وار
کامل اول بر در کم الدر بی نیاز | اولدر اول حکم ایدر انده کارساز
اولدرکم لیسیا محتاج یوق | اشکنده قامو لر احتاج کند طوق
الدرکم خلق یو غلغه قلدی وار | جمله اشکالو لرا قلدی تمار
اولدر اول منعم ارا نسنه | نرفلک ابا امر اول برخانه
یری کوکی املی جمله نیه در | جمله صورت انوکیله زینه در
لیک هر بر نسنه ور در سبب | اول سبب آ اولدی بوا فضل نسب
کم الله در را خلق ور لکی | تاکه بلنه بارشا هوکل بر لکی
بس سبیله دیجهانده هر بر ایش | کنگیبندر برایش ایچنده برایش
بری اولدرکم سبب در اولیشا | بری اولدرکم کمنه ایتمز نشا
ایچرویش امر الله اشلنور | دشرعی ایش خلق ولیه سیلنر
بر ایش اولدرکم بهانه الدی اول | بر ایش اولدرکم شهلاوز کلکی اول

امدی اشید

ایدی اشید عشقلا اولما ملال | برنیدرکدر وکم ندور اشیبوحال
یعنی کم اولدر بهانه اوز ندا | تاشهانه شخص و غائی ده دا
شول ایکی قاتی بیر لدسکدر دی | زنج یوبن اکا تحمل اکدو کجه
یعنی کم بیر ده بهانه اولدور | الا بر ده اول شهانه اولدر
بو خلایقدر عباده قلدی عی | بیدکوبن شرح منقلا اولدی عی
بوده خی هم بیر بهانه دائی یار | یوخسا خلق رحمتیله بیر لغار
بو بهانه بیر سبب در اوز ندا | خلق حقا واصل ایلر ائی دده دا
توبی هم بیر بهانه ایلدی | کیمکه قلدی رحمتیله طیلدی
بو بهانه اول شهانه صور ده | بو صورتدا بلدلار اول رحمتی
بیلکم ولب باغلر صور دو ر | الوراز معتداصوی باغه ور در
هش سبب در اول صوی چوق معنا | اول منا اول صوی چوق بی سولطغا
ار ده کز صوبی بلته نیچه الور | اول سبب اجی صوطتلو الر
صور دور بو جمله دشتی بیر لری | کور بهانه نیمش ای معنی اری
بر ارنده واسطه در بی کمان | بیلی حقا واصل ایده کلر ایکان
کم دتر اول الور اتکلین | بو له اول شهلر شهیم کار بکیم

هم بهانه ایتم سبب ایتم وا سطا　　بو ارنك صحبتی ... ایی ده دا
حق بو صحبتده آیزنی ایر مسوون　　دنیا آخرطو ویلدکا ار مسوون

داستان مفتم از باب نهم در بیان زمن رسول علیه السلام بن ومولد وه بند طاعتها ملائکه منع آسمان وملائکه کرمن وعرش بسیدن تولید طاعتها وخبر دادن جبرائیل علیه السلام وسیل کردن رسول بجان ودل ده ورکعت نماز جمع کرده تا هرکه بخواند تولید همه فرشتگان

کوکلما بن فکر دینی بینا بابه بیانه ابیات میکند کوکلوم اکله کوکا اجنع بینا
طلدی معنی دکزنا کوهر ده لر کچو　نشت　صدقلرم ده یلدیسا ودالا

ذرکوهر معدنیدور اول دکز　　نه نشانه وار انه نه یول وار ناز
یا اودردی اول دکزده عقل جان　　ود مدی تحقیقلا اندن نشان
ارده کنج سیلدی هر بر کشی　　بلدور کم بلو بلدی بو ایشی
بلدکما ایدیسارم بن ده　　قولسک کل قللغوک علمن اوق
اول اشکده قول اولنار نتیجی کر　　یول ادی اول یلده بجه کتی کر
کوجلیب نجه بیندی مخلو　　کوربو مخلوق نجه بیلدی خالق
نجه دندی دنیای اول بنیا ر　　ایلدی بیر کوک وردی تیش یا ر

بیلر

اول نعمت شکر ادا لر　　بیلار حق ورلغن ذکرادا لر
تابلار کن قللغی معلوم اولا　　هر بری حق امرینه محکوم اولا
ملککلری هر بری دندی وجوه　　بلدی الله ورلغین قلدی سجود
ملکو حالیجا عبادت قلدیلار　　ذللو ولنجا اشارت بیلدیلار
هر بری بر طاعتی قلدی قبول　　محکوم اولدی قللغا ونه دیکوکل
قلدی طاعت یعنی هر دی قللغا　　قان اول طاعتکم اول کوکا اغا
بیلدکلیجا هر بر بیوک طاقتی　　ملکه قلدی نجه اولسا طاعتی
تاقلمجا بو جهانه اول حبیب　　کم کنا ملکه رنجنا اولدر طبیب
حق نجه بیلدکلرسا بلدیلار　　هم عبادت نجه اولسا قلدیلار
بنده کلدی جمله اشن الدی تمیز　　بنده بیلدی ارزوق اولدی سمیز
جون حبیبی قلدی خلق بکار بکینم　　اکا بلدردی تمو اشکر یکین
هاوردی یکرکیم طاعتلرک　　اکا اچدی قتلسون ساعتلرک
کوردی یکرک امت قاموده　　ازکلانوک امتیدر طامو ده گ
منی جون حبیب اشن استدی　　کرنه بنیاد اوردی نه اش اشلیه
کرنه طاعت دندی قودی امتا　　کم قلرسا لایق اولا رحمتا

كلدي جبرئيل كتردي بر براق | ايتدي دورغل يا رسول قلغل يراق
تا حضرته اندن جلب سوردي سني | اوش ركابوك طوتغا وردي بني
دورا اوروس بن بر آغا كل بو | چقه سن بن فلكره يوقرو
ؤستلغك نمش بلاسين دستلا | كلميا سين بو اشي قلدا قيا
سزاكشدور ملرجون چقدي كوكا | مصطفى جونا بر نظر قلدي كوكه
كردي كم صف صف فرشتهلر تمام | دورمش اندا بي حساب دوتمش مقام
جمله ال بغليب دوروب طاعتا | منتظر دور بر منا ركل ساعتا
جون بو اشي بيله كردي اول رسول | كوكلنه بر خوش ضبط كلدي اصول
ايتدي يا جبرئيل آخرايت بكا | بونه اشدر بو اشه قلدم طكا
جبرئيل ايتدي بو فرشتهلر دورر | نيچه يوز بيك بنجا داخي وار دورر
اشبودور دايم بولارك طاعتي | ضايع اولمز بر دمي بر ساعتي
تا قيامت بو قيامدر اشلري | يقدرر آيرق ده تستو يشلري
صوردي پيغمبر بو طاعت فضليني | ايدما دي جبرئيل آنوك شرحني
فضل مزدن جونكه حد سليكي | مصطفى كوكلي اكا ميل ايلدي
ملر بودنيا كوكلندا كجدي اول | وردي يوكز اول ايكنجي كوكا ...

الا بنلر قامسي كلمش دوتا | دوردي قلمش ركوع المش دوتا
بن صوردي جبرئيله بنلر ندار | جبرئيل ايتدي قلدر قللق اول ار
تا قيامت شول ركوعده دوربلر | دوشمشلر شليوق كم دوره لر
بنلروك فضلن ينه صوردي رسول | ايتدي بو ضبط اركان اصول
حق قتنده قدر ناصر اينه بكا | كم بلارك حالنا قلدم طكا
فضل مزدن هم بلارك قياسي | ايتديكم قلدي شكر و سپاس
كللامرندي حبيبوك بنلر آ | ايتدي ملك اشبو اش قنجا وار
كجدي بوكز وردي اجنجي كوكا | ورده غنجا ارشدر يكدا يكا
كردي اول كوكده داخي بيك بيك هزار | سجده يا دوشمش يركه صف صف بلا
بنلرك آزره ده بقدي رسول | كوكلي جاني بو اشي قلدي قبول
بن صوردي جبرئيله يا اخي | اشبولر نه اشدادر ايتگيل اخي
جبرئيل ايتدي بو فرشتهلر ده ده | قللغ ايلر بر ليوبن اول حقي
بنلرك طاعتلري بنده قوروز | نيجه ديا بو اشلري مطلق دورر
تا قيامت شول سجودده دوربلار | يا تو سهلر شيله كم ياتور بولار
بو اشوك مزدن ينه صوردي رسول | ايتدي اشبو اشلري اشلر قول

ملک اول کوکلرگه داخی کچسم بدم ورده‌ی دیدی بیخ کوکا بصدی قدم
کردی اول کوکده داخی بیک بیک بینه صف طوتب طورمش چلب قلیلینه
الا صف صف اوتروب ر ایک دن ازرا تحیتدا اوزنه
بنه صوردی اول نبی کم یا امین بجون اوترلر بار بیله امین
بولرنک احوالنی ایتکیل بکا کم کوکلر میل ایتدی بولر ده بکا
ایتدی اول پایک الاهی یا رسول اول اشکدا انا محال دنینج قول
بو تحیت دن بولار وکی طاعتی تا کلنج اول قیامت ساعتی
هم بولار وکی فضلنی ایتی بی شمار اول نوابدانه عدد وار انه قرار
اینه ارمهنی بولارنک اریشینه چونک بلدی طاعتی نه اسنده
کچدی اول کوکلرده ورده‌ی یارو جبرئیل انکا دیوی دنکل برو
ورده‌ی بشنجی کوکا ارده‌ی بینه بو اشنی انده ده کوردی بینه
کردیلم صف صف فرشته بی شمار قامسی طورمش انده تسبیح اوقوزار
قامسی حقدن بیکا دمتش یوزین جمله بر تسبیح اوقوه متش بوزین
جوابنی کوردی بولارنک حالنی بینه صوردی جبرئیله احوالنی
جبرئیل ایتدی بو فرشته‌لر تمامه حضرتا قللق قلور لر نیه تمامن

بونه دوقرت بنکرکی طاعتاری حق دورر تسبیح اوقب طیدوق قاری
تا قیامت قالسه بو بیله بولار اشبو حالده کوردوده قلدی لار
صوردی پیغمبر بنی اول جبرئیله یعنی استر بو اشونک فضلی بلا
ایتدی نه حد دور بو طاعته اوبان کچدی پیغمبر بنه قلدی جواب
ورده‌ی التنجی کوکا ارده‌ی حبیب اول کوکی املی نیته کبی کوردی حبیب
کردیلم اول کوکده ده تمش تمام الکدرمش حضرتا قلمش تمام
جمله مستغرق دعا یا صاف صاف جعرشه لرکم یارب قلغل عاف
مصطفی چون بولاری کوردی بینه بو اشنی بس جبرئیله صوردی اربینه
ایتدی یا جبرئیل بولارنا اشبوهده اشبو زاری کم قلار لر بو نه دور
جبرئیل ایتدی یا نبی بولارده جمله قلدور بونه بک انجاورده
جمله بک بیغلیب دور بودورطاعتا یارلغادب یلوریب حضرتا
بو دعادر بولرنک طاعتاری انجق ایدار حکاری کا قتاری
تا قیامت قالسا بیله بولار کندو نوک هم ابرغنک سیجن دیکر
صوردیلم بو حالله یولی ورمغوک قدرنا دور انده بو یلورمغوک
فضلی ایتدی جبرئیل انک عدده بس رسول ایتدی کم ای حق قدمه ده

بیناورندی نبی کوکلی آکا | گیدی اول کوکلدن آه و حسرتی
کیدی بو کز واردی یدنجی کوکا | اول کوکک اهلی ایشبو حالی نجا او
کردی اول کوکک اهلی دخی فکرتا | فکر ایچنده جمله قلمش عبرتا
عرض ایدرلر حضرتا حاللارینی | بیلمزلر نوله احواللارینی
بلدی کردی نبی بو حالیلا | پس انا صوردی بو حالی جبرئیلا
جبرئیل ایتدی یا رسول الله بو ایش | حالنی عرض ایلمکدر بور و ش
یعنی کیم بلاکچون قد لقلرن | حق قبول ایتمسی بو قلدقلرن
تا قیامت محمد بلار بو حالیلا | قلدلار یعنی دولر حالنی بلابلا
بو فکر فضلنی بنه صوردی رسول | ایتدی کندو حالنی فکر ایتسه قول
حالنی بلماکچون قول فکر یه | نا قدر دوت الله قدرن قیمتی
بو تفکر حالنک فضلنی آمین | ایتدی آنی پادشاه قلدی ممین
نا یت اولدی جابلا اول حالا اول | قلدی بنا کیدی کتدی ما کا اول
وردی سکزنجی کوکا بصدی ایاق | جبرئیل ایتدی یا نبی بن بنده باق
کربو کوکک قلدی نه حالله دن | نظر ده دن بلور تا قالدا اودن
حضرتا قرشو بار حیران مست | اول انرده جمله عقلی جان مست

کدیلر

بیلمز ایشی نیتمک کرک | قنده دن یا قنقرو کیتمک کرک
حالنی حیران واله حضرتا | پس عجب قلدی حبیب اول حالتا
جبرئیلا صوردی بلار کیم ایشبولار | نه سببدن بیلم حیران اولدلار
جبرئیل ایتدی حضرته اکندن آن | بر نظرده بیک لون قدرت کران
حق ده قلدر بولرک حیرانلغی | چون کورر هر لحظه بو سلطانلغی
نجلار حیران دورر بو قاپوده | یا و قلمش کندوزن بو طاپوده
تا کونینج قیامت بونلر | طاعتی بودور کرک شیله ورا
پس بو طاعت فضلنی صوردی بنه | جبرئیل آکا خوش خبار وردی بنه
وکلنه بیغمبرک قلدی اثر | مدا اول کوکدن دخی قلدی سفر
کیتدی طقوزنجی کوکا اعزازیلا | عرشه وردی یعنی یوز بیک نازیله
کردی اول ملک فرشته لر کوار | قلمقده هیچ الارنده اختیار
جمله اولمش کندوده محو فنا | نه فکر قالمش بلارده نا ثنا
یا و قلمش هر بری احوالنی | بلمز اولمش هر بریسی حالنی
غرقه وارمش اول دکزده هر بری | ابدا صانکم نه اولدی نه دری
پادشاه ملک حکم بصمش قامستی | بیلوریدی منی هر بریسنک نامسی

[illegible]

جبرئیل ایتدی یا رسول الله بولار ... شول جماعتدر کیم وصلت بولالار

حق بولارک قلدیغن قلدی قبول ... هر بجیسا حالکدی اولدی قبول

بونلا چون رحمت ایندی تکرده ... اول اثردن بیجوف اولدی عقدجان

هر یلاکمده کبی رحمت ایده کیم ... بلمدی بکده آبدی برده بکی

نتکم کون نغدی ارتر یلدزی ... بزکز ترطیطلو کن کوک یوزی

چونکه الله رحمتن بلدی بولار ... اول کرمده اوتنوب الدی بار

کلدی رحمت بناری محو ایلدی ... قلدیغن و ایلدکین سهو ایلدی

چون بولارک حالنی بلدی رسول ... جان کوکلی اولدی امتی قلدی قبول

کچیه واردی حضرتا قلدی نیاز ... حقله سویلشدی نیجا سر و راز

قاب قوسین اولدی منزلگاه اکا ... کوردی دولت وردی اول الله اکا

اچدی راز وردی سر علمی تمام ... بلمدی اول بلادوکین بو خاص عام

قالدی معلوم کندو توکل قادرلغیله ... یرده کوکده حاضر ناظرلغین

قلدیک هم قلمقین قلدی عیان ... هر بری نیتمک کرک بلور بیان

بعضی پیغمبر بو بیر کوک امتنه ... کرده یلم هر بیری ایمش بر ده نا

کندویا تحشلدی اول اسلام ده ... بلدی خاص ده دندر ده کلن در عام ده

منکر قلدر قلانی اذره قلدی عرض ... هر قلادر دو طاعت اولدی فرض

هر بری بن بغلدی بر طاعتا ... یعنی کیم لایق اولا دب حضرتا

ذکری طاعت بوکزیده پیغمبرا ... یعنی حضرت قلمغی اول سرورا

تکرده امر اولدی بو بش وقت نماز ... کیم قلا هر وقت اتکلا بر نیاز

اذ انکیون برده دی اول احد ... کیم برازمیر اولا اول تا ابد

جمله حبیبه حقدن امر اولدی بو ایش ... ایتدی قلدیغن کندو بش کز یازقیش

سوزا و کشدی مکرجونا منزدسول ... کلدی کوککدن آیرا قلدی نزول

ویلدی اول طاعتی جمع ایلیا ... مؤمن و کجانی اتکلر طلیلیا

اولا اسلام دینی اول دینکیا ... هم اولا عبادت جمله یوره کیا

قال عليه السلام الصلوة عماد الدين فمن اقامها فقد اقام الدين

کزنه تدبیر ایلدی اول بر منبر ... نه فلکده اولکه قلمیدی نظر

هر بر بیتوک طاعتن کرمیده ... فضلی اولوک جبلا صومیده ی

جلسین جمع ایلدی بر طاعتا ... طش اولا دب بزمبا درک ساعتا

امدی اشتکنده نیلدی ... ده دی نه طاعتی بر ایلدی

انا اول کوکرده کیم قلانی نیاز ... کلمدی بنده جمله اولدی بش نماز

یدکوک اهلی کم قیامدادیبی تمام — اوله قیامده آتش بنا وردی قیام
قوله تعالی وقوموا لله قانتین اوخا شعین الآیه
یدکوک اهلی کم رکوعده یدی بلار — بو رکوع اندندور آخرلی یاز
قوله تعالی ارکعوا مع الراکعین الآیه
یدکوک اهلی کم سجوده تلبیه یدی — بو سجود اولدر اولی اخت الملیسه
قوله تعالی واسجدوا واعبدوا ربکم وافعلوا الخیر لعلکم تفلحون
یدکوک اهلی کم تحیتدی اشتی — بو تحیت اولدر آخر ای کیشی
قوله تعالی الذین یذکرون الله قیاما وقعودا وعلی جنوبهم
یدکوک اهلی کم مستجبی مدام — اسنبوا وتسبیحدر اق خاص عام
قوله تعالی فالذین عند ربک یسبحون له باللیل وهم لا یسأمون
یدکوک اهلی کم قار لده دعا — اوله دعاده بو دعا السون روا
قوله تعالی وقال ربکم ادعونی استجب لکم الآیه
یدکوک اهلی کم فکرده ذی اسلاری — اش تفکر کم قار بو یوله اردی
قوله تعالی ویتفکرون فی خلق السموات والارض الآیه
یدی قت کوک اهلی نوک طاعتاری — یتدکنجا بو یدی طا قتاری

قوله تعالی سبح

قوله تعالی تسبح له السموات والارض ومن فیهن الآیه
اهلی کرسی کم تحیتی قلدلار — اوش اوناره در کم حیران الدلار
قوله تعالی اولیائی تحت قبائی لا یعرفهم سوائی والهون فی بحار حیرة
اولکه عرش اهلی فنا اولمیشدی — بازدشاهدن اوتنوب اولمشدی
قوله تعالی حافین من حول العرش یسبحون بحمد ربهم الآیه
حق یزمیشدی حق آکا — بونلاره قاسی وار بق سفا
قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا ارکعوا واسجدوا واعبدوا ربکم الآیه
هم قیام هم رکوع هم سجود — کم قلنار بلدی حقدن فتح جود
هم تحیه هم بو تسبیح دعا — هم ذکر قلدی صد قلا اولدی روا
هم تفکر هم تحیر هم فنا — کم بلار نه ذکر وار نه ثنا
اسنبوده بو ایکی رکعت نماز — نه فلک املنده کی قلنمیه نیاز
روزی قلدی قامسی پیغمبرا — قلدی اوله قادری بز مستکبرا
بز بو طاعت کم قلور زکن بز — اننا بلنده کی بلدق بزبا بیز
جمله کوک املنده کی نماز نیاز — کلدی اوش اولدی ایکی رکعت نماز
انده اوله فضل تمت ای فلان — بزه جمله حاصل اولدی بیا کمان

پس بشارتدر بو جمله مؤمنا   کم جلب طتن ایلدی اسنبو دین

روزی قلدی بو نمازی قولا   کلدی بو رحمت ایرق ده یارا

فضل ارتق دینم دنیا لای حق   تنعشرت در جانند ده که خلق

حضرتا لایق عباده تنر نماز   قیلورک انی ز نهار اولماکل بی نماز

کم قلرسه بو نمازی صد قیلا   میچ کما نسوز حق اکا رحمت قلا

کند بس کز نوبتی حق اورلور   لشکری دین جمله انده ویره لور

بیکلیدور مؤمنک بو بش نماز   کم کدامز کیندور زنده قیش یاز

قوله علیه السلام الوضوء سلاح المؤمن الی آخره

هر بجاده در مسجد اول شیطنیون   کم کلور اول قصد لا ایما بجون

صف صفه تنه او رشه شیطان سیه   اول سیویمز بو ن بنلر انی سیز

غازلردر بس بو مؤمنلر بلوک   غازلق در بو نماز قلمق قلوک

هم شهید در بولتی اجنبه اولان   بلکه اولدر ابدی زنده او لان

قوله تعالی ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احیاء الآیه

عاشقیدر عاشق اول بول اهلنک   کم یار قدرن بلز لر بو دنوک

اشلری اخلاص در بی ریا   بو نلری طغر و طر بدن تکر یا

بوعباده‌ده آبلر اول صعبوده   یول بلورنی ایرشورن مقصوده

تکری بزی بنلره ایرمسون   دنیا آخرطغرو یلده ایرمسون

داستان هشتم از باب نهم در بیان قول و فعل که از حضرت باری سبحانه

و تعالی عقل نازل میشود و قول از عقل بصورت آمدن در مقام

نزول گیرد بعد از آن صادر شود و فعل نیز همچنین در مقام نزول

کند تا از عقل بیرون آید و بچشم خلایق آشکارا شود از بیان میکند

قان اول الیا الا سز سیلین کچونت تکر علمی شرح تقدیر ایلین

بو سزوک اصلی ندر بر صیلسون   سوزی بلسون الکی انده سیلسون

سوز ندر قنده اکلر قنجا کدر   هر مقامده کم ایرار نیلر ندر

نه فلکدن بج ایندر اشبو سوز   کم نقب کلامز انده اشبو کوز

تا اینج علوده بو سفلیه   یونی تکر کزده اول علویه

یعنی معنی صورت اولماقده یلمز   اینب انده بو خراب ایلمز

لا اول حکم الهی اندورن   صورت ایلب کاغده ازن قندورن

یازر کور کاغده ادر نشان   صورت اولدر حرف صوت صعنی جان

نازل اولور معنی چون کوکده اتار   آدمینوک عقل اجنبه قنار

هم یزر ما اول سزی اشبو قلم | طقز اوده اگوجه کالور اندن هم
اول طقز اوه یندوکین ایدم سکا | هر قلاغک برده دم اخوت بندنیا
بیری عقل بیری جاندر بیری دل | دل دیدوکم بو کلدر بللو بل
بیری نفسدر بیری یغون بیری قول | کلدی یغونده قولا اغزدی بول
بیری الدور بیری بدماق بیری هم | بو قلمدور کم یزار هر دم قلم
بو طقز اوده اگنجا هر ارشنی | صورت اولماز کورمز انی کیشی
هم طقز اوده اگنجا سوزلری | کورمز انی بو عقلک کوزلری
دکله امدی بو طقز اوده نه‌لر | بو اوی قبا اولی اوا قوا کدار
بر بر ایدم هر بر اوه نه کین | سوز عقلدن جانه نجا کتدوکین
صفی الکن تکره اعقلا انار | عقل چنبه کوستروره دلو منار
رای تدبیر علم صنعت نقش اولر | بنلرا بو معنی انده انقش اولر
فنقیین کم دیلسا عقل اشلمک | رای هم تدبیر صنعت نقش ایلمک
کندوزنده انی جانا ویر بیر | تا جهانه بیلنه اول بیر بیر
بن عقلدن جانه کلز الکن اول | کمده تا کلی بو کوده املکی اول
جان اچنده الهز اول بر زمان | تا بله نیمک کرکدر انی جان

رای تدبیر صنعت هر بر نسنه | ایی یاوز دنیاده نجا یسا
جان اچنده معنی معلوم اولر | فعلی کر ظالم کر مظلوم اولر
جنکه جان بیلبی انی بر کورندن | جان اچنده کوکز اول قنجا کیدار
جان دیر بو کوکلر اول اندیشه | دیلکلو اولدر کم کرکل طشره دوشا
الهز اول بر زمان انده دورر | کوکل اول اندیشه‌یه قوتع ویرر
هم بلدرکم اول فکرده ناقبا | خلق اچنده نه یقا ونه بیا
جون تقاضا وار سرا دوندلسینا | کوکل اول حکم نجا منع ایلسون
بن بر بر فکر اول انی سنی | ای یاوز جمله دولو بینی
نفس کلدی طماق بکز استر اول | یا الکدور یا دکلدور اگر بول
یا اشی اول اشلنز اکدن چقر | یا سنز اول سویلنز دلدن چقر
زیرا جسم متصل بو نفسدور | قول فعلی انی اول طشره اوردر
قول نفسده دلا کیمک دلار | فعلیا خوف بو الا کیمک دلار
جونکه نفسده بو الا اش دعزنا | اول کرکل کم چیقه نفسه ابغزنا
یا ذلر اول یغن نا قوتده تار | تا کرانده انجادر لو اش بتار
زیرا کم بغزنه ورر قوت بری | بغزنده محکم اولر قوت ادری

چونکه تحصولک قولنا کلدی اولانی — الذی بو قلدا دفی هم بر ورنی
قولدا قوت کندولوده هم معتبر — ایی یا وزخوب زینت خیر شر
قولده قوت اولیجق ارجست ار — اولمسه کندو اشنده سست اولر
قولدخی منزلده درسن هر انا — بنک بزه هر صنعتا هر جنبشا
هر منزلکم الده دتر قلدن کدار — الا جون وار دی الا بز کیدر
اشلنز الده اول اش لهٔ لا — اکرنز شاکرده ایز استاذ لا
نیکم هر بر اشک استاذ وار — الدا انوک لهٔ وار استاذ وار
سنه لب عقل جاند اجوق بو انی — الدا اشنز الدا الور بر ورنی
الدرسن اشلیین هر بر اشی — نیلیه نه اشلیه السوز کیشی
کچدی الدا وردی بو کز بر معنا — کلدی بر مق بو اشی با شه معنا
هر اشی ترتیبه بو بر مق یزارده زر — شول دیوار کر نقشی بر مق یزار
کلمینجا بر معنا هر بر نقوش — ناشکل ور معلوم اولماز قولدن
جمله ساز وک بر هسی برمق بلز — هم حساب عقد بر معقدا اولر
جمله صنعت کلمینجا بر معنا — کلدی ضبط اصول ور و نقا
کچدی بر معقدا بازکلدی قلم — وردی فکرا انده دخی تصدیق قدم

بنده ای اول فعلی قلم رحیبیلده — مشهور اولدی عالما اسمی بلا
بلبه ایز بای یحصولی خاص عام — ای و یاوز خیر شر بینده تمام
حرفله نقشی قلمده وز کم بز ار — باقی جمله صنعتوک الکار زوار
الده البته بز الکاز اولمسا — ظاهر اولب ضبط کلمز هر نسنا
اول هر فکرکم عقل جنبه وار دی — بو طفرمنزلدا اول سیا ر دی
انبو طقرده اول کچدی تمام — نیدکین بلدی بو جمله خاص عام
انکار اولدی اول فعل نها ن — صورت اولدی آکا بو نام نشانا
معلوم اولدی بو فعل انو کلا — فعل بلدوک قول کز کم بو دلا
نجابدوکه اولدی آیدم سکا — دکله امدی نجادر اولدا صکا
قول سنزده فعل اشدور اشلنز — فعل الدا قول دلدا سیلنز
وله فعل کسی بلدشدور ورده یار — تاعا عقلدا نفسه وارنج بو لار
نفس اجندا بز بز نداایر لر — فعل الا کیتنی قول دلدا اکلر
جونکم ایدلدی فعل کیتدی الا — بو کز بن بو قول بیول استاز دلا
قولجون چقمغا بز یول کرک — کچدی نفسدا قول یره الدی یرکه
جونکم قولا ازدی دتدی یرکدیر — بوبز کده قوت اولدی سیر

سز قیده ایکن وسنیدورز سوز ایکن قلدورز وانده ورز
سز کلمیک ایکنده چقق ده لار رنج اشلر یقق و یقمق ده لر
بو کزیا بس انمک سز بیلا اول اجلیدورز یا انده بیله بول
بونفس یالی کیدیجک اویکنه سزده لرکم انده بیت اوزره
بیندی سز بیله سارده اکسوزین کلدی ایکنعن بغاز اکسوزین
کربغز بغازسا انده سزی سیلر اولرده ل یر اکنده اسزی
سزی بغسا کرک انده بغاز یعنی بغزده یدکی ایدر بوغ از
سوزی بغز یعنی ازایکر چوغی از اجنبه کز لنو سیلر چوغی
چون بغلدی سز بغزده آآز اولر تر بتا ضبط کلور واوز اولر
کرکلو اوز اولدی کرکلو طوله آکا جمله قولقلر بو یزه انده ن یکا
چون طننده سوز آواز طوبی چقمغا یس ده آشنا ونده بو نبی
اغز اچنجا بکز سکلدی ده لا امدی کل سن سوزنی بوده لده الا
چنکه معنی ده لا کلدی الدی سز بلدی خلق انده جهانه طلدی سز
تاکه معنی کلمینجا بو ده لا مقصود انده نیده وکیرکم بلا
کرحکم ده کرخطاب کرعتاب ده لده اصلوم اولدی بو جمله حساب

قوله الکن

قوله الكن يعلم كل شئ الا لا يمكن يبقى باللسان و القلم

کرزه ایمان بوده لده اسا نجار معنی توک یوزنی بوده لده اچلوور
م بونز اطقز بج منزله ده ل هودر عالمه سوز نید وکیم ده ل بیلدورز
لونش تمام اولدی طقز منزلده سز اذا ایشتدی قلاق ده کرده کوزر
نتکم کلدی طقزده انس ا لا اشلدی الار انی ده سندی الا
ولطقز بوطقز ار تق ده کل اشبو طقز منزلی سن سننه بول
ترکی بلدی کندوزنده بو اشی قولی فعلی بلدی نیمش اول کشی
چون بو اشی کندوزنده بلدی اول نه فلکدن نیمش حقیقت بلدی اول
نه فلکده انتاکم حکم الا نه انده ورز بو عالم اوزره کاه کاه
تاکه ظاهر اولمایجه نیده کچه بلمدی کمسه انی نجیده و کچه
قولله بو فعلیم تا بکار آکا کم چلبه آنا نل اولر عقلکا
صادق اولماق الده اولیدا بولر نه فلکده ظاهر اولماق ندایی یار
بس جهانده تاکه وار ساندورز کیمسی جاننده وکیم تنده وار
بس سکاکن بو علمی بیاسین دیکلو کی کندوز کنده بولسین
کلمیاسین سوزندز حدینه سیلینجک ایر کرآسین حدینه

كندبك كزشكز اول خا لقا   ركم بو علي ر و ني قلدي عا بنفا
وني فعلي بلبي قندا گ كلد ركين   بوجا بر قنوغ كاندا كلد كين
قوبا حقي بر لمكدر اي صفا   هم رسولي دور و بمكدور مصطفى
فعلي انوك بيز عيق دمق دور   مصطفى حشنود لغيلي اتمكدور
قول فعلي بيله بلمك الدي يول   بيله كم بلديسه وار دي طغرو يول
اي خدايا طغرو يلدا ار مغيلم   رحمتدا سن بني اير مغيل

داستان نهم ارباب نهم در بيان بهادری که بهادری محرکند انتسابايشان التي بايد که دشمنان را قهر کنند و بر اعدا مظفر شوند و بهادران را محبتين التي بايد تا يد ميمن بر مظفر شود و دين اسلام را انحضرت به ور کار سلامت بدين انزا بباه ميکنند کچو نست

قاناولکم استار البلق له ني   الماق استار دشمنندا گ دولهني
دشمني قهر ايليب بصق دي كر   باشني آت يا ننا اعمق دي لر
كلسون استيسون كم البلق نا يمش   البلار كا سمايسق بجا يمني مو
البلق لهي دنيا ده شلا جعار   الب لهي بو خلق لما نج دقار
ايديم بر بر سكا احوا لني   كم بلاليسين الب ار نك حالني

البلغ ايلب

البلغ ايلب وكملك له المدي   قو قند ورب ياغدا دله المدي
زينكم البلغ كاز نسنه ده كل   كم اوكنه جمله دشمن اكا قول
كنبلز الب اولمغا الت كرك   اوقا شتلم اولا محكم يراك
اوزكيا مينج كنسندن قيتميا   محكوم اولا ياغي كوزب صنميا
الب ارن اولدر كم انوك يورك   اولا جمله لشكرك اول دي كي
بولكي محكوم كشي اوليه دلير   باغنيا ميت بر قدي تمهو شير
بن بور كدا البغوك الك التي   انوكلا اولز البلق حا لتي
جن چور دي الك كا محكم يراك   بن النجي يازده قوت كرك
بازسنت قوتي اولمازسا   الب اوليمز تنه كجي ازاسا
الب ارنه قوت اولماق يار شر   زير چون قوتلو كدلا اور شر
بازوده قوت كركدور الدكوچ   يتغز محكم اولا بيلندا كوچ
الب ارن كجو كجلو كركدور ازميا   كجسز اولسا البلغي باشر ميا
جنك قوتي اولدي جنبندا تمام   بلبي انوك كجلكني خاص عام
بن بوكز غيرت كرك ولشيا   كم انكله كندو جا ننا قيا
البلار غيرت دور اجني حالي   غيرت اولماز سا البلق محا ل

حميت اولمازغيرت يوق كيشيده   كرنوردكم اولكيشي نه ايش ادر
اليلغوك بن الته حميتم وار   حميتوك اصلي ندور غيرت دور
بن بلورك غيرت دورر يكرك منز   اليلغي باشرميا غيرت سزار
بلالا يوق بن كرك برات اكا   انكله جابنه اول دونت يكا
اليلرا دونجي الت ات دورر   اليلرا بوات كبي الت دورر
اليلغي ارنيله ايلر آ تيلا   الب را كبي ات كرك كم آتيلا
نيتالم حمزه بزدي آت اشقرا   كم نيت اولمشدي دلدل حيدرا
دستموك رخش له الواي وار دي   ايله بلكم كندو زيله يار دي
بن كركدور الب ارانه لايق ات   اليلرك له جيقا درانه بايوق ات
ات ديو اولبي بكز بر طوله كرك   كم انكلا اور تلا قارده براك
كم اور لرسه قلج له كسميا   قاتي يا يدا اوق اورتا كجميا
كم كرتار ميت الا قودن   اور مدين اول كيروونا قودنا
اليلرك جون يكك بي اغي المايا   ياغي اوكل اليد غيني بلميا
الشوزني اوردا اني برم كيشي   كم كيشيا باصفا محكم محكم كيشي
بن بشني الت الباطوندورز   الپا اليلق لهذطون قندودرز

...ون اولدي بيلكن بانسون بلا   اقني ويا بني السوده آ لا
الب ارنلر الناچون باي آلا   اليلغني اوكن جهانده باي اولا
قاتي باي چكك واوز اتمق ارا   كيمنار دنلم كيمه تكري ويره
الب كيشي يانسوز يار ثمن ياعدا   يايله اولنج دزنك طاغدا
ايلدا بن باني كبي الت دورر   دشمنا قرشوا قو اولا اندورر
يان اولدي كز قلج اولماز سا   دشمنا قرشوا صلماز سا
ياكلوز اوق يايله الب اولماز   اقلا اول اليلغ لهدن آلماز
الب الند ايا رشر الماس قلج   بيك اقچه دكر اوله بر حاص قلج   انو كوره
بن قلج در التوك بدرجني   اولدر اليوك الته وارجو سني
قلج اوزره اندا انو كچون اجلر   كم بوكافر قانيني اندا صاچلر
غازي لر دين انكلا اجدلار   كافر اولدر كم قلجدا قجدلار
بن قلجدور اولوالت اليلرا   قلنجيجون مال ويرر لر اليلرا
قلج اولدي الب الند سكلي يوق   سوكي اشين اشليو مز قلجه اوق
قلدسكلي اندن شول الب ارانه   اولدورر شول قلب قلبا اختراه
الب الند سكلي بولق يايه شور   ارو كل الب اكن سليلد اورشور

سوکه انلچون ار اویندر ور — لا بلنز سکل چون ار اویندرن
دشمن اغی کورر ایدر الیدرر — ایدی آکا قره شوهر ره الیدرن
سکی سکزنجی التید ور الیدر کی — سن سکسنی اولسه کرک الب ارکل
جمله الت اولدی بکز باری بوج — بله ار دنج یورر دلدار لن
چون قفاه ار اولمیا بن نیلیا — درت یا بنی کند نجه بکلیا
بلکم الیلق یاکلز اولمز اکه صفا — زنکم یاکلزه کلدی مصطفی
حاق اکا ور مشیدی فتح مبین — انوک اندن اجلدی اشبو دین

قوله تعالى انا فتحنا لك فتحا مبينا الآية

شول یرنلر کم انکا وارده — حق یولینه جانسینی دلدار اردی
بنا ر کله ابلدی بو فتح اول — کم اجلدی دنیاه بوطغرو یول
سن بو الیلق یاکلزلمز یار کرک — یا رجون اول جان یاش ابنر کرک
الیه اطلق بچی الت یار دز — دشمنی یار قوتیله ار دز
اشبو طغر سنده الپ الی — بو طغر سنز اولمز الیلق حالتی
کمه وارسه بوطغر سنده تمام — الپ اولیله اقرانی خاص عام
ایدیور اول عالم اجه الپ دنیا — اول یار بجیده وکینا الیلق دلادن

دین اجنه

دین اجنبه سلدون الیلق کم کسی — نفسنی بصمق اولا هر دم اشی
ون کندز جالینا نفسی بیلا — تا که نفسی دز بیلا عقلی بیلا
نیده اولا بنا رک بن لکاری — کم جلب اعری اولا دین لکاری
امر اجنه اطلنها اننده سو میا — دنیای صوایلیوبن قو میا
تسو کن اولولشکری ندن مو ا — بو موا سلدن کرا اول دنیا سوا
عمر نه خرج ایلیا اول سو کیا — کچه کون ایوق اکا قنده ایکیا

قوله تعالى افرأيت من اتخذ الهه هواه الآية

اول موا دن طوغه حرص کبر کین — انوک اندن اخراب اولا بو دین
هم حسد هم بخل هم فسق فساد — نجه دین املن بار قلدی کساد
نفسه بلد آ اولو یقدر جری — الپ ار اولدر کم صیا اول لشکری

قوله تعالى ان النفس لأمارة بالسوء الا ما رحم ربي الآية

اندن ای بصمغا بن ار کرک — کم اولا بو دین اجنبه اول درک
ویادیر کی دیه جمله خلق اکا — اول صیا بو لشکری اکدا صکا
ایدر بن الپ قنده سیبن انت سنم — طبق اولسون انوک ازنسه یرم
عوذ بو الیلق قنده اولسا کشنر سرن — انفینه سوا جمله خلق یوزین

اول كفايه‌دن كه باشارتدر آكا انلره بدي ضبط كلدي

اكا البته طوتنمز كركدر كم انكله اولا اول وندا دركك
الت اولا اول طوتنمه اكا ايديم اول التي بز بز سكا
كم انكله يول ورا اش بيتيرا دشمني قهر ايليا و يتيره
الكه ويرا اولماق كركدر اول كشي كم انكله باشا اليه هرنه ايشي
اول ولايت اچينه قايم وتاره لاجرم هرنه اينا دسه اوتاره
كه ولايت اولمسا انده عيان دين يولنده الپ دكل بالهوبان
اولياده اولكم اكا فرق يوق دنيا دم آخرتده غمغو يوق

قوله تعالى الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون الآية

سن ولايت الكه اكا دكمش كرك كم اولا اول بيراك اچينده براك
بو ولايتده كه ساقنق قولا دين اچينده اول كرك كم الپ اولا
اول الت بو ولايتدور ارا دين اچينده كيمسه كم تكري ويره
بلدوك اول التي دين البنوك انكله الهدوك التين ديوك
امدي بز كورنيش النبي التين شول ارن كم اوده نفسوك طاقتي
اول ديا حتدن ارتار ديلكي دين اچينده اول بارده ارالكي
كم بو غيره رياضت ارده كل انكچون نفسي يكر ده كل

بو كفايت بزلره بويا اچدلار خلق اچينده خيرشري سچيلار
خوش هواي بو كفايت كسميه كم بكلدي نفسي كر اول بغمسه
بو كفايتده معتبر الت دورور نفس ماي اول ديو بيني اولورور
بو كفايت كمسنه يول ويرمدي نفسه باسقي اش باشره مدي
امدي دوزدنجي الت كلدي بكا اولدرق ديدوكين بلدوك بوكا
اول بو عشقدر كم جان كندر اجر بكا كله الده اورد اول قتنه اكبر
بندلار عشق اتنا دين اليلدي قهرسار نه دور مدين هر كز جري
عشقلا اچلدي اخرا ستبوده بين عشق اوكنده افانه اولدي كبي
بن كوكا ارده ي بندي عشق ايلي عشق اباغنده بقلدي نفسها لي
عشق اولوا التدور دين الينا تحتلو اول جانكم عشقا بنا
بن بلدوم كم عشقا بندي امدي سيدي نفسي كندو هر كز ضمنه ي
كدوك اول بشنجي الت نيدوكيني ايديم بز بو سكا بحيده و كيني
نلدورت كم اول توكل طوتني طوتنا وطوره حقا بونني
اول توكلده اكا يراق بركل اولا كم انكله جاني كوكل برك اولا

قوله تعالى ومن يتوكل على الله فهو حسبه ان الله بالغ امره الآية

کجبا مدکز اکا دشمن او ... یعنی دنیا مکر و شیطان او ...

کمه یوقسا توکل ارده کل ... کندو نفسنی لشکری یکر ده کو ...

نیتکم اول انبیا و اولیا ... قلدلار ده بدن توکل تکر ...

قوله تعالی وما لنا الا نتوکل علی الله وقد هدانا سبلنا الآیه

بو توکلدر طنی دین البنوک ... آنوکله الب اولدی بو ... وکل

کیملم حق ور دیه اول خلعتی ... سورن اولدر دین احینه تو لتی

قوله تعالی ومن یهدی الله فهو المهتدی الآیه

اولدقی یهتدی بیه بز کوربو کز ... نیمتن اول النتبی الت صربو کز

اول شریعت بیلکیدور ای صفا ... کم قسمشدی آن اول مصطفی

قنق تخصوک کم بلنه اوله اول ... جمله اجرا اکا احقدر بو بو ل

شیطان انوک یولنی بغلا مدی ... عالی دندی انوک کرکلو له ی

بو شریعت بیلکنسوز کمسنه ... بللو بن در ما دی قرشو دشمنه

سن حقیقت اولدیکم دین الباری ... بو بلکله سیدی جمله لشکری

اولوالت در شریعت ای دده ا ... دشمنی قهرا تمکا بو دنیدا سه

امدی بوکز ال علم قلجی ... ا له

چون شریعت بیلکی بانک بله

بو علم التوکل سکز نجسی ... آنوکله باسلر شیطان سوسنی

کیم اولدی علم نقشی بصا ... کندو دیون یکوبن باشنی کسا

علم الدن جمله بو فسق فسا ده ... دن قدی قلدی اولدی کساد

انبیا و اولیا بو علم لا ... اجدلار دین بولین قلدا قلا

کیم الدی بو علم قلجی ا لا ... سوردی کندو علینی الدا الا

سن بو عالمده درر دین البادی ... کم بلده آسنی لشیطان لشکری

چون علم قلجی باز الیه ا لا ... امدی همت سو کسون دشمن قلا

التوکل سکز نجسی همت در ... کم ادا قدن دشمنه ایدر زحار در

سوکسی همت در دین البنوک ... اول سیپی بزنی بو شیطان قلبنوک

نیتی یوق کسنی حقدا یمدی ... اول کلب شیطان چریسنی صیمدی

سن بو همت ار الده اسوکی در ... ارسک ون دشمانی اکله اور

دشمانی اور معنا کی الت در اول ... آنوکله اجار بو طغرو یو ل

جمله اولدی قلدی بو کز طغرو یار ... کم قلا اولی یار چون جانن نثار

اولو الت در طغرو یار بو دنیدا ... یار له اجلدی بو دین ای ده دا

یالکزین هیچ کمسنه یول ور مدی ... اولمیجا یار اشنی باشرمدی

بن بلک کم اولو اللده‌دور بو یان　　دنیده دین یاره لادوقی قمان
اول طفرسنه کرور دیه نام قیام　　دین اچنده الت ایدی اول تمام
یاره لاختم اولدی اول طفر نجسی　　کم انکله سندی اول شیطان سوسن
اوش تمام اولدی بو الیلک شرحنی　　بر بر ایتدک دنیایی و تم ری
اول طفرا بوطقز اولدی تمام　　شرحم برله بلدی جمله خاص عام
ایمدی کلسون هر کم عقلی وار سا　　کندو عقلی کندو یا او یاره سا
الکلسون کم بو منزله‌دن بری　　کیمه ورسا دنیده اولدر دیه
یاکسی دنیا اچنده از گرگ　　یا دین اچره حاکم سرور گرک
کلدو کلدور تخته بلسون تا ساغ ایشا　　عمری اکچی ار مدی بر ساغ ایشا
اول عده ایذ بلکک لکا می　　بزه ده کمز انوک یوزیک دکی
لکی اولدر کم اول کلدی ایشا　　ایش ایدیدور حق ایذ صلحی ایشا
هر کم اول ایشده کلدور آرده کل　　یوغ صیغن سن ایذ کم ورده کل
خوف بقر سک قاموسنه ایشده در　　الا ایشی هر بر ینوک کوزندر
قامو ایشده در ولیکن فرق وار　　کیمسی سکبان و کیمی شهری یاز
کمی دشمندور کیدر حق امر بیز　　کیم کلی ییله ور مثل عمر نی

عاشق ایشی اولکه عشقا یانده　　ایذ سومک ایش دکل یا نده
کندابک کز شکر انوک احسانینا　　کیم محبت یازدی انوک جانینا
کندو عشقی در دین ایش ویردی انکا　　اما بو ایش طیبدور اکر اصکا
عشق اچنده عمر نه صرف ایلسون　　دلده دون کون عشق وصفن سویلسون
ای خدایا عشقده ایرما بزی　　عشق یلنده طغوده ایرما بزی

داستان دهم از باب ثامن در بیان سیر سلوک نفس آدمی که در نه منزل است هر منزل قدرت عظیم و مثل آن شمه ما مریان در کار خود مشغول شده و قانع بوده و لیکن بمنزل دهم رسیده نه منزل کسانی که همه بگذرند و بمنزل آخر رسیده نفس کامل را بتید و از مرد حوامد و رستگاری یابند انرا بیان میکند چونست　　نحو نست

قانی اولکیم حالی بلوره و حال صرد　　حال ایذ ین هم ایشیدور هم کورر
هم بو حالا اغرمشدور ایشیدور　　هم بو وصفی قنده بلسا ایشیدور
حاله شمدور ایدک اول کمس بروق　　حال اچنده دم اولسون دروو
وصف حالم ایدیم بر بر سکا　　اغر یوب کرده کلی اولدا صکا
چنکه حال اولا ایکی اولایدا ایشم　　بین اولا حال اچنده قلدی شوم

وصف حالوم چونکه کلام بره ولا   حالی کم اغز ویسه اول بلا
هم نشانه کرنه ونه مدن کرکن   هم نشانه بیلنه صدمق کرکن
هم کوا قفی بو سزه الاجرام   اول بلا اول اکلیا کم نا ودره
مله کلرده وکن بنده مقصود نشولی   ایدیم اوکرا صکا بجیدو کین
اول زمانکم یوغیدی وقت زمانه   کلمه کدی صورت تا معت آسمان
وارده دق بر اولدی ادنه تنکریدی   کوزه دره ده کی دایما اولده ست یزنا
سراجنده سرمی اولی جاه جاه   جان اچنده سلمشدی یده زبان
سوز حرنه حرف صورت رازهی   اول اشکده دره لکوهرنا زدنی
اولدی تقدیر اراده تنه بو اشنا   کم بو سزلر اجلا طنره دسنا
اشکار اولا اول کنج نهانه   بیله آنه اکلیا جمله جهان
بیلنه اول کزلنو کنج اجلا   اول جوا هر جمله خلقا صاجا
دیلدی چون بو اشی اولکا رسانه   امدی کرنندی بوکنه اولدی نیانه
کوده بیدی قدرته ولیده سلدی   عرش فرش بو غلی وار ایلدی
ظاهر اولدی نه فلک جسمیده   اشدلدی عالما اسمی بیلنه
یدی کوکی عرش کرسی طلده بوره   دره لو خلق بیره لر بزندی اولدی

جمله دره لو اصلی ارسندی اصلنه   هم کفر کفر قرشدی دینه دینه
جنلو جنسین بولبنه ده ندی قرار   هر بری جنسینه اولدی قطار
جنکر تو بته کلدی کلدم بنه ده   کندو جنسوم نیته بلدم بنه ده
جنسی بلدم بنی آدمدو زره   قامو جنسدن ولتی محکم زره
الا کرده م آدمی زلدی تمام   طغزا اوده دره مشو ده تمش مقام
بو طغزا اوده آبری طنره ده کلی   خاص عام بای نحسول باک قول
یعنی کم طغز کروده اولمش بولار   اشلنوده هم بربنه بکی خو لار
جنک کلده م اولکر ملرا یجنه   دایش ندره بیلمدم ا یجینه
تنقیسین کرده منه ایدم اکا   کرنه واقع اولدی اول ده مدا بکا
یا او وار ده م کنده واملوم بلدم   نیلکه نمک کرکدو بلیه دم
بن بنم اوره ده م یره قلدم نیانه   ایدم ای حق ای کریم ده بیانه
اونی کوکلدن یو نی ده ندم سکا   سن قلاوزله بنی سندن بکا
هیچ بکا بندنا مدد یوقدر بنده آم   بلمزم قنده دره آم قندا کیده آم
بلدشوم قانه وقانه م نشیم   قنقسین لایق کزرسین قنقسین
کندو فضلکده بیانه ایکلت بکا   بلیم دره لک یکی اولده آ صکا

یوزنی قلدردم یردن منوز   حالی کلدی خوش فتوح خوش رموز

قوله تعالی اجیب دعوة الداع اذا دعان

ویربیدی بر قلاوز اول جلیل   کم اولا بو یوله اولمه دلیل
کلدی اولدم قرینا نوزآنه بیر   کوکلی و جانی قلدی اسیر
بعدم انوک بو ته بیلردن اولو   کوردم انوک یوزنی یوزلرجه خلو
دزمدن شول کوکدن طغن کون اکا   یعنی خدمت چون کالدم کون اکا
کلدی بکا کم قلاوز اولا اول   دعوت ایدی بنی طغرو یولا اول
طوتیا سیل ات بو نه کندو بیر   یرکلکینه عالم اجرا نیه نظر
چنك لطفنه بنی قلدی قبول   سودم ای عاشق اولدی جان کوکل
اتکین طتدم انوک اولدم مرید   هم کندوزن الدی الدم قدر عید
جانلاجنکم مرید اولدم اکا   پس توجه ایلدم اندن یکا
بشلدی سینم بنی کردم یولا   ورد ویولوم اعزدی بر محفلا
کردم اول محفل بیر شهر اولو   قوم جمله فاسق جرکین خلو
بنی برنه عهد له طغرو دکول   بابای مخسو لای جمله فضول
قامسی حق امرنوک عکسی دتا   لا مؤمن لیك ایدق دین دز

صورتا انسان ولی حیوان خلو   قوده بکزر بدبونده اگ قد خلو
اول بنی بو اذا ابر صوق ده لر   ~~قومه بکزر بدبونده اگ قد خلو~~
حرص شهوت شیله طلمش کرلی   کم اتمز کمسه دن بیم یوز لرجه
شیله مستغرق بوده نیاده اونا   کم یا زلمش که ی حیوان که نا
جمله حیواندن صورت دمتش بولار   ویرکلا ولمش بنلر اجرکین خولار
فعل قتنزیرنق حیله اشلری   مایح المدن یوقدرر تشویشلری
چون بولارک بیله کردم حاللرن   شیتهاردم بو کنا احوال لرن
ابتدی بنلر صنا وه نیا املی دن   نفسانان بولارک نفسیدن
بوکردم دنجمله خلقوک یاوزی   بنلرك تركی دورز دیرکلك یوزی
که بلاده نکم طراسی بوده کل   چون اشتدم بو سوزی قلدم قبول
کچدم انده ایلرو منزلا   انده هم ازدم بنه بیر محفلا
اولده بر شهر کردم معتبر   شهری کیردم قومنا قلدم نظر
شراجی کردم طلو فسق فساد   اشلنور فسق ولی قدر کساد
هربرایش استی بیتماز ایشنه   اشلری فسق ولی رغبت دنا
هربریسی نفسه ویردی اوزنی   الا کندوسنی قنار کندوزنی

جمله فاسق قوجسنی و بیلدی | اشلدی ایدی اشلامسم بیلدی
نفسنی هدم فساده قیندوردر | الا کندو کندوزین او تنندوردر
توبه ایلر لیکن تمز توبه سنی | بیلدکده م اول کندو موکل و باکی
چون بو شهروك بیله کوردم خلقنی | سن بلر صوردم بلالر وك خلقنی
ایتدم ای پیری زاده اشبو لار | نچه خلقدن نچه خلقدن بو خلار
ایدی بنلر کلهی زلك اصلدر | نفس لوامه بو لار کل نفسدر
بو لرو موکلم فساده دندیلی | الا طاعت او سیلا ورز باکی
کچ بو مخلوقده ده املوکلده کندی | بنده شیخ سوزنی قلدم قبولی
کچدم اندا الرو بر منزلا | اغزدم اندا ینا بر محفلا
کوردم اول محفلده بر شهرا لو | نه بر دنلو کوره اندا طلو
اول کوره لره ن بلر قاشناقی | بندا ایقسا بو بیرز خوشترا اقی
نم ده لفتلر بلر مم ارنش | کرچ بنده ده وار مدبر ارنش
حقا منقا مطیع اولمش بولار | الا ور ده ده چرکین خلار
هر بری سنی راضی اولمش خوبینا | ربح ایشتمز بر بیوك صو بینا
قانع اولمش جمله حالا لوحا لنا | ارده مز بیچ ایشینا ده حالی

بالليا يك

باللي یا لك طوتمق ده بلمز | ایچ ایچ کمسنیا اجوا ده یمازر
کندولردن اولیا ده غبتلری | یوقدورر بیچ کمسنیا خدمتلری
یعنی محتاج اولمدقدن کمسنیا کمسنیا | طاء یوقلمز قلن بکا یقسولی بیا
چون بولار وك بیله کوردم اشلرین | سن بنه اول شیخا صوردم اشلرین
ایتدوم ای شیخ جهانا یتکل بکا | اشبو خلقوك دیرلکین الدا صکا
ایدی بنلر سوللو کوره هم کم بلر | مطمئنه نفسلا دندی قرار
یعنی منقاد مطیع دورمدرا ایشا | ای یا ورز قاصو بر ایتمز نشا
ای کم مدبر بکا قانع دوردر | کندو کندو خدنا مانع دورر
کچ بلرده ابوده ده املوکلده کلدن | شولی وارب اصل الاسلی اصولی
بنده کچدوم کتدم اندا ایلرو | اغزدم بر شهره کوردم ایچرو
کوردم اول شهرو کی ده خلق نجا | اکلدوم کم دیرلکی خلق نجا
راضی اولمش بلر بیرده ر اشا اما | هر نه کلسا حقدن اتمز لر نشا
بای یخشولی الوسم وب غم یمازر | یقسولی یقسولی بای اولسم دیمازر
بیچ ازنه کمسنی اوجا عجون | یا خوف اجا غدا احری قجا عجون
مم بلرده ابچ الرلق طایی | شنیلا کوردم اول کرمدا قاصوبی

هر نه کلسه تکریدن آکا راضی بولار — بیله بتمش کردم اول خلقه اخیار
کر جفا کلسه آکا امر اولنسه کر عذاب — راضی اولمشن جمله قطع المشن جواب
چونکه بولاری کردم اشبو حالله — بو حوصله لکن بو احوال ایله
بیلمش اولم شیخ بنلر نیدور کیم — ابتدم اشبو نجه مذهب نجه دین
بن بولار اوله حالینه قلدم عجب — کیم بلورده اقلمدوکی هر کیز طلب
ابتدی بنلر شول رضا املیدورر — نفسی راضیه اولوک نفسی دورر
راضی اولمشن دوز بر حق امرینه — ناظر کفرا قیله لرنه دین نه
بو کلمدی آکه سکا منزلده کل — سن دورب اهلا نسنی محفلده قل
ایله ور دهرده بیلدرک مقام — کیم اراهر اوزین بولیه حاضر عام
کچدوم اندن ایلرو وردوم بینه — بولدم بر خوش شهر کوردم بینه
شهر چونکه کیردوم کوردوم خلقنی — الکدوم دیلکنی هم خلقنی
عاشق اولمشن قاموسی کوردوم بولار — هر برینک بر شنیه قلمش اختیار
کیمی عاشق حور یا و جهنا — یعنی اول اچماقده حوری جمعنا
کیمی علم عاشق اولمش صدر چونکه — یعنی بو خلق اوزه تا سینه قدر چون
کیمی عاشق ملک اولادیکیله — یعنی بر کنده کبیده یکلکه

کیم عاشق

247

کیمی عاشق کوکلو لار یوز نه — معشوق ایلمش ایکند وزنه
بن ایدرز عاشقم بن تکریه — الا کسدر قاینده لکن بنده یا
دزدی بر نسنی سومیش بولر — عشق ایچنده اکلشه لار ارزار
هر کیمسه اوز سومکنی خود لدی — بر بنا بلز هز ارزو لدی
چونکه بلرده بو خی کوردم بینا — شیخا بنلر نیدور کیم صوردم بینه
ابتدوم ای سرودی شیخ جهانا — سکا معلوم اشکار او نهان
بو جماعت نجه خلقدور نیدوکی — معلوم ایلا حالری نجیده ور کی
ابتدی نفس عاشقا بنلر دورر — بنلر ول نفسنه ابه عشق وردورر
بو کروهه عشقدور مذهب دین — انکچون سوزی بنلر کورده کیم
کچ عشقده ورتونیاده صیادکار — صید اولوکم لقا و خوب نکار
اول نکاردر کی نور عشقا صید اولر — الا صورت نقش نفسا قید اولر
چون معیقه اولبی نفس اول نفسیله — قلدی بولدا قنده ایدر منزلا
کچ بار آکه بو ده‌ده منزلده کل — قلا بونده بو خی قلما قبول
کچدوم اندن ایلرو وردوم بینا — بر شهر ارسته کوردم بن بینه
کوردم اول شهر اهلینک خوش صدق ور — جمله دلر سوزنه کلمش نطق ور

سویلشور هر بری بر یاره لا　　هر برینوک دیلی بن تکرار لا

تسبیح اوقرلر هر برینوک سوزی　　کلی بغلمشلر آکا امتی او

هر بری بر تسبیح اوقورلر لا　　هر برینوک کوکلی بن تکرار لا

هر برینوک مقصودی و دکلی بنی　　سویلشور هر بری بلبل کبی

چون بولاروک بیله گوردم حالنی　　صنتهاردم بکز احو ا نی

ایتدم ای دانشور از نهان　　نه کرمده و تبله بو شیرین زبان

بنلروک حالن بقا ایتم بیلیم　　کالایق رای تدبیر قیلیم

ایتدی نفس ناطقه در بو قوم　　بو کرمدانه صلوات و نذ صوم

دلی یدی بنلروک بر مایسی　　دیک اجنه نقدوکنج مایسی

چونکه بنلر دل اجب سیلا یار　　بلبلی طوطی امت ایلا یلر

دل اولو سنایه در بو محفله　　الا التمز کمسی اول منزله

بوده بی منزل ده کلدر سکا بن　　کمسی از گورمدی الله بو دل

کیچ بلده آیلدوا کتابوم بلا　　بنه قالن از مدی اول منزلا

کجدم انده ایلدو کتدم بینا　　بر ایستکم وار بنه تدم بینا

کردم انده بر شهر کا معتبر　　الا بعقدم خلق بو لوق مختصر

شهر قه کندوسی یقسول کبی　　قلاری هم قول بقاری هم قل کبی

بای یخسول کمسی معلوم دکل　　قام دبندبک دکلدر قل دکل

کمسنه آمج مال کنج یوق　　یوغیکن شول ورلوله دن کلکی طوق

دنیا ایستنده آچیلمش الاری　　دنیا سوز نده اکسلمش سز لری

دنیا لکلدن کمسه هیچ تنده یوق　　هم حسد هم کبر کینه رنج یوق

فارغ اولمش انده یوق هیچ کمسنا　　بن بو حالی سیغماضدم بینا

ایتدم ای دین سروری جان بشروی　　ای معاذ کنج ای قدرت اری

نچه خلقدر ایت بو شهروک خلقنی　　نچه خلقدور بیلیم بن خلقنی

ایتدی شول نفس فقیره در بار　　اول فقیرلق حوبیدر اشبو خلق

دنیادن بار الن چکمشدورلر　　قامسی بو حضرتا دمشدرلر

خیر شر جمله ترک اتمشدرلر　　قامسی یوز حضرتا دمشدرلر

دنیاده اکنلر کزین یمدی تمام　　آخرتده تمدی ملکی معا م

یلدفار عد و رضاسین قول دکل　　کچ بارده آبوده معقول دکل

چونکه ساسی یر دلدیشن در　　آنده در بو جمله جانه یتشن در

چون بو حالی سنتج بلدر دنی بقا　　کچم انده ابقدم ایرق صقا

بن گده‌وم گلدوم ایشته بر زمان — اغلدم بر شهر قومی به زبان
الماصم بو شهر قومنده جواب — کردم انده نه گناه و نه ثواب
نه اولو بلدم بارده نه دیری — گلدوک گلدوز نه بلده بری
جمله محو اولمش بلاروک قدرلیغی — هیچ بارمز یازلیغی آغیارلیغی
اوندلمش دین دنیا قاصی — قلمدوق عاد و کتمش ناموسی
نه عدم بلدم بارده نه وجود — نه قیام و نه رکوع نه سجود
نه اولو بلو بارده نه کچی — نه الیدور نه ایشیدر اول شهر اچی
یوغیدی بگزر وارکن جنبشلری — بیلمامم نه عملدوز ایشلری
الده ایشن ورکن بطل قلمش بارلر — ایش حقاده تمش بطل الکنی بولار
جن بولاروک ورلغی یوع اکلام — ذی عجب دنلک دیو بن طالمام
نه فراق بلدم بارده نه وصال — بسن به قلدم بار شیخا سوال
ایسترم ایی علیم لدون ایستی الو — بو گروه اصلو مدت یخشا دالو
بو نجادر لکدورت ایتکلر بکا — بن بلاروک حالنا قلدم دنا
ایتدی نفس فانیه بو تاره درت — بللو نایقدت بلرنا ور دورت
بللو بکلر نه وجود دت نه عدم — نه بلرماشاذلق ور دت نه غم

کملرکم گلدوز زنده محو ولا — گلدو علی لکنده ده سهو ولا الا
کمسه نه کسترانه بلدوز دنیا — بولمیا نه حق بجز بولار دنیا
بوده فی منزل ده کلن سن وراسی — بنده شرب یقدورز قندر اسی
کیم بارده آبو دکلدوز منزلوک — ایلروده محلوک و محفلوک
حالیا انده ده کچدی بولوم — اولی برا الذی بنی اول اولم
کردم انده برشهر بولوق اولو — تربتی اراسته قوی طلو
قراجینه بر نمش تحت وار — کردم انده اوتورز بر مجتبا
اولیا و انبیا منقاد اکا — جمله مؤمنلر یوزی انده یکا
تاموخلقدن یکرک اوک تربتی — تکرده ایلر اولمش ترکبی
هم عمارت دنیا و هم اخرت — ختم دیدار اولیلر هم عاقبت
تن دق اراسته وهم جان دق — عقد علت دین هم ایمان دق
ولامام امتی بو جمله جان اکا — رحمتی خلقوک مدام احسانی اکا
تکروک عرش اکا المش طراق — دکتش المش وصلتا جمله فراق
نه فلک آیو قر و دمش معام — جمله خلقوک نقدی اتمش تمام
کرلوکنجی اون قلمش حق اکا — محی سنه قلدوق اکدا صکا

جونکه کوردم بو اشی بیله کمال — بو کیشی ایله اولدم تمنی وصال
شیخا صوردم سن بیله‌سن بو حال — ایتدیم قوم اشبو نه مقامدر بو مقام
بو نه منزلدر بکا بلدر عیانا — کیمدورر بو کره کم سلطان نشان
ایتدی نفس کامله در بو وجود — بیر کوکل املی کما قلدی سجود
اذ سو مکسن یرتدی نه فلک — عرش فرش جسم جان انس ملک
هم حبیبم دیب اذ خاق اخشدی — اولکلنجک جمله دینکر و خشدی
قلبی انوک دینه دایم تا ابد — سوکی اذ دت ادیندی اول احد
بیک ده انوک اتکینه الداقا — تسبیح لعن لعنی دلدا قا
کیم سنی الا سید رحق اول — حقدا اجلدی اکا بو طغرو یول
چونا شیدم شیخمول اشبو سزنا — پس یرا اوردم بو کوکلومک یرنا
ینه صوردم اولکوکک استاده نه — کمدور ایتی بو تکری دوست له نا
ایتدی لهی اوشا الف حیم دال — بر کیدوبدر حقله قرب وصال
اجملا احمددر بلکل عیانا — میم کیتا احدور نه کما نا
جونکه بلدم بو اشی بیله کمال — تسلیم اولدی قلدی ایدق مجال
جاه ایله دوتدم اوکل اتکینه — تا الیندی اولبنی حقا دکین

کردم احمد

کوردم احمد اول احد له بیرمش — کاف نونداایلرو تقدیر مثین
جلدانی انوکله اولمش تمام — نه فلکدا یو قرو دوتمش مقام
الدوکی کیمدوکین اولدی صفا — مصطفی دور مصطفی دور مصطفی
اول طغری در لو کوکومک یکر یجه — معلوم اولدی بینده کیم کیمدور بکی
اشبو معنی منزلا ردی تمام — شرح تقدیر اولدی جمله خاص عام
بحلو اول جانکم ایذ خشی اکلیا — اشبو سزی جان اچینه دکلیا
خیدا اجلدی بکا اشبو خبر — ضاوله بولدم ضیایی معتبر
رود واکردی وکستردی رسول — بو بشارت اولدی جانمدا قبول
حی وضاه دی بر کیی اولدی اوله — باکرا اولاده ن اجلدی اشبو دله
کستردی اولبر بکا بو کنج اول — اندا اجلدی بکا بوطغرو یول
اول قلاوز اولدی بویلدا بکا — ایتدوم لغز حالی اکدا صفا
اول کز کورده کردم اشبو یزه — اولکیا بدن او دوم بن بو سزی
اول اردی بن اشبو منزلا — وصف حالوم جمله اوش کلدی دلا
هرکزده بر بو حال اوله بلد — یولوریندور اول کیشی کیم یوله بلد
بلمین تا سیلیا چون بلدی — بلمین تا کسترا چون بولمدی

چون بو معنی عاشقا اولدی عیان | ایلدی بللو بولدی بو کنج نهان
بلدی وکیم بلدی و بلمدی ... | جمله ایش قلدی و اولدی ...
این بلکه اریشدی حضرتا | ای بلمقدن و کلدی رحمتا
ان شا الله کم چلب روزن قلا | قاصولار بو صفتی بو یلا بلا

داستان اول ... باب مفتح صحابه عشره مبشره که یاران رسول علیه السلام
عهد و پیمان کرده اند ... و مال و جان در ...
رسول علیه السلام ... کرده اند و متابعت تمام نهاده اند ابیعت ایشان
حق تعالی قبول کرده باشد ... رحمت و بشارت ... سعادت ابدی

قارا اولدی عقلی بتون کورکل صفا | میلنه چون بت ایشتسون نیلدی اول مصطفی
ایشتسون بونی جان اچنده اکه کلسن | سن دا حضوری بندکی بی اکلسن
کورسون اول بنده انطلا بنده لار | یلمه یلدش اولب کیتدلار
بنده لر کم حق بکنمی ایشلرین | قلدی رحمت قومی تشویشلر بن
بیلب حقده اشارت بولدلار | اولدی ایشارتدن بو لد کوندلار
کرچه رحمت خلقه حقده اصل ایار | الا ای بر سببه بولدلار
بو سبب ور رحمتا لایقدورر | قلسه رحمت کلمکی بایوق ...

بو سبب

بو سبب ور ده کیم خشما ساز کار | قاصینی کستروب ... دورکار
... بر لا ایدیم هر بر یینی | ... تکر لوک تقد ...
اول زمانکم بو جهان یغدی متون | هم متون هم زمان یغدی متون
... وردی عدم عیان | واردی اول پادشاه ... مکان
دیلدیلکم عالی و ... ایلیا | قدرتی عالمده اظهار ایلیا
ایلک یرتدی مصطفی نک جانی | قودی اول کاننه محبت کا ...

و ... بحر و تحقیق | نه ... الله ... الا

سودی انده دوست ادنی اولماحد | قلبی اول دوستلق اچنده تا ابد
... انوک دوستلغیدن عالمی | هم قیلدی عالم اچره ... کمی
یرده کوک عرش کرسی جسم جان | اولدی انوک دوستلغیدن بر کمان
کوک سیران ... انوک استینه | یردی میدان قلدی حق اول دوستینه
چون کتردی دنیایه اول سرورکه | بلدی انوک کلدوکن انس پری
هر که اکا باشن ایندردی اولدی شاد | هر که اول سرکشلک ایتدی قلبی یلا
کم کوزدی ... ایمان بلدی اما ... | ایمن اولدی ... اولدی ...
کافرا ولدی هر کم انکار ایلدی | تا ابد الله انی حور ایلدی

اشبو سزده مقصودم واریصفا — سن بوسون جانلا قلغیل و...

اشیدن آنلرکم وفا قلدی بولار — رحمتن حاقوک بجی بو لر بولار

کلدوک امدی بو حکایت نیدوکین — شرح بیرله ایدلوم بجنیده کین

اولزمانکم مصطفی احمدی دین — دینه دعوت قلدی عالم خلقنی

هرکم اویدی دینه بلاّ اولدی سنّا — اویمیان کافر اولوبن قلدی یالا

قلدی شیده کفر لسولی یار لاری — الدی مؤمن شولی بلسن که لاری

کیم امت اولدی کیم مؤمن یا ... — رکیمسی اولدی صحابه ... کا

قامسی اسلام اونه بر ... — لیکن او ذات اونده انلر ...

شدو رسا اولکم بلار جمع اولار — جمله بر آیج دینه کلدی لار

طنبلار قتلوالی اول سرورک — سو دطز و بولن بیعتیر وک

ولتعالی لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة الآیه

ایتدلار کرتو اینندوک اول بیر تکر یا — هم سکا ایمانه کتردوک نبی ... یا

طتدوق الوک قومیاوز تا ابد — استمز دا طانق اولسون اول احد

او بر خاسباب ملک مالموز — سنده آیدو اولیا هر حا لموز

دوستکاه دوست بزی بلکل عیانه — دوشمنز دشمنا نکا بللو بیاه

ایلتکده جاه تن اولسونه فدا — ذکر بجی بوسز اکلدی نید ا

بارشانمه آیت اندی بنلر ا — احمدا خصوصم اول اونلر ا

اوزدیه دیرت یار النبی صحابی — حق بولند اقامسی از یا بدی

حق دیویلم یا محمد طانق اول — شول اولوک بیا عهده قلدم قبول

بیع بنلر کرسنکله قلدی لار — الارحمت قامسی بیند آ دی لار

سن بنمله اولدی اول بیعت تمام — طانق اول بلسونا بو جمله خاص عام

قوله تعالی ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله الآیه الآیه

بر لقادم بنلری بلسون بولار — خوش بنا ر تد لایمانه قلسون بولار

قلموا الده سنعک الوک فرقدی — قامو سنن بانم الوم فوقدی

الگ یقاو وال ملک ده عهد اکا — بغلنور و بر کندو الدا صکا

قوله تعالی یدالله فوق ایدیهم الآیه الآیه الآیه

امدی کر بنلر بو عهد اتردو ... ا — حاق بولان بر حساب ننیه ور ا

ایتنه آخر بو سز معلوم دورن — رکم بلر معنی سنی محکوم دورن

قوله تعالی او فی بما عاهد علیه الله فسیؤتیه اجرا عظیما الآیه

کلدکی نیدوکن بن ایی صفا — واسطه دی اورتده اول مصطفی

وسطانا اولمینجا اول حبیب
دکمدی حقا بلانک بو نصیب

سن بیلک کم دوست اولن حق دوستنا
رحمت ایلر هردم انوک اوستینا

هرکه سوده تکری نوک دوستلارینی
نیجه کم اول کرسه دیدارینی

دوستلارینی کرمک ایزکرمکدور
دوستلارا ارمک انکا ارمکدور

امدی کل کزبر اق بو معنیا
کزکولدور انبیا و اولیا

صیقل ورکی بنلروک کوکلینه حق
حاق یوزینی کرمک دلرسک انده بق

کزکسی حاقوک ولی کاملدور
دوستلاره دوست یوزینی اول کوسدرور

صدقیلا بیغمبر اکا کم کورسنی
اشبو سوزک معنیسنا ایرسنی

نیتکم بیغمبرا بعدی عمر
کورنه اقرار ایلدی اول شیر نر

ایتدی کردی تکریمی کلم کوزی
محکم اولیه قلدی ایرق سنزی

نفس اکا شیطان دکلی کرسنا
قومزاز ور معنا حقدن یکا

قوله تعالى ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربی الآیة

حضرتا مرشیده دن القی بزی
کرتودور سنزکی بیلوک بو سنزی

یا ربی انده انولسر بلکو بیان
حق تعالى قلدی قرآننده عیان

لیکه یا ربی جمله خاص عاملا
اوقیاوز بز بو ایما مله

قوله تعالى یوم ندعوا کل اناس بامامهم الآیة

یعنی کم هرکیمه ایدر بسا تمام
اکلا قوبسر اول والسلام

بلدوکزی امیدکم نعمک کرک
دنیاده بولا انک دعوت کرک

سنز جماعت اولسز امام اولا
سنز ارسنز ایلیا غزو یولا

دولت اسنی شول کمسه کم اوله
بیاولونوک خدمتنه ورمی یوله

طرلقده دتی انوک خدمتین
بیر کمانسنده تدی حقوک رحمتین

هرکه بو یوله استینه قلدی وفا
جمله یوله استینه اول بولدی وفا

حنوض انده تکری نوک بیغمبری
تاورنجه انده جمله یولی اربی

یولی اچنده جملهنین حنوض اکا
بیجه ارلر اول وفا اکده حضا

هم دکی حاق راضی اولا انکسونین
لایق اولا کرمکا اول دوست یونی

عاشقی چون حاق وفادار ایلدی
جمله یولی املیک یار ایلدی

جانی بینی اول وفادا بغلودور
یورکی اول عشق لدنین طغلودور

چون اولودن ال اتاک دتمیدور
کمالی انده ابر کتب بیتمشدر

دیلکن بیچ انده ایدو اولمغی
تنم دلدی جاننده ایرو اولمغی

ای خدایا دنیا اخره معنیله
اولا اولوکده ایبزی ایر معنیله

مناجات پنجم از باب پنجم در بیان سؤال منافقان که کسی اتفاق کرده بود
یکی یک آمده بنک سؤال را بعد صحم لته وجهد بو سید بن با علم او را امتحان
کنند که رسول علیه السلام فرموده بالوجه انا مدینة العلم وعلی بابها
پس علی رضی الله عنه هر یکی را ایک جواب دلکش تا جمله دیفنده و
مسلمان شدند اینرا بیان میکند ... که چون شنت

تنگری علمی خوشدورور کنز چوق | ایرکم چوق بلدر اول اولدی طوق
هم ایو دور لد لکان و هم غنی | جمله خلق محتاج اولور استاد آنی
دنیا مالندا علم یکدور بلوک | ای برادر علمه کیم رغبت قیلوک
کرچه مالدر له بای بکدورور | الا مالدا بو علم چوق یکدورور
عالموک هم خلق اچینده صدروار | هم دخی حاق حضرتندا قدر وار

قوله تعالی والذین اوتوا العلم درجات الآیه

مال چوق درد بو دنیا زحمتی | هم کماندورکم کورا حاق رحمتی
دنیاده علموک مانک ولهوار | بتاری کم چوق دولت لهوار
بر توکی لهی عالم فاضل دور | بر توک لهی ناکس مدخب دورور
پس علم یکدور بو مالدا مطلقا | مال کیدور قونور شخص علم الدوز حقا

اشبو سوزوک

اشبو سوزوک طانیغی ایدم سکا | دوت قلاغوک بر دم اوخت بو معنیا
اولرز مانکم دونیایه کلدی رسول | خلق اچینده بو غدی هر کز اصول
دواشی حق آکا معلوم ایلدی | بو علم بیندوکنی اول سویلدی
علم اولی بلدی حقیقت بیند کین | سویلدی هر دواشی بجینده کین
ایتدی علموک شهر بنو آکا حسی | الا بوشهروک علی دور قاپسی

قوله علیه السلام انا مدینة العلم وعلی بابها الی آخره

هم کلورسا قاپیدا کلسون بکا | چون قپو اولدر کلوک ایلکی لکا
علم آکا صورک اول ایدا عیان | بیلسنز بو دواشی بلمو بیان
چون رسولدا اشبو سوز کلدی ولا | الدی خلق التدی انی آلدا آله
چون بو سوزی خاص عام ایشتدلار | امدی بر باشت کنه ایش ایدلار
اول کم مؤمندر ایانر سکنهیز | حق دیب حق بلدی پیغامبر سوزین
کافر منکر منافق المدی | حق دیوبن بو سوزی حاق بلمدی
چون بلدر اوردی کفر نفاق | پس بکا اون کشی قلدی اتفاق
ایتدلار کرلوم علی اشبو سوزنا | صورالم بر بر تاجلبن ایدوب بزرا
اونمز برسوزن بربر صورالم | کامل بلدور یا علی کورلوم

بيري كلدي صوردي ايتدي يا علي
بو علم يكدر ويا دنيا مالي

ايت بكا قنقسي يكدر بيليم
اولكي يكدر اكا رغبت قيليم

اول امير المؤمنين ايتدي عيان
تك امري يكدر بللو بيان

اولكسي صوردي كم نا معنی يله
كيشي علموكه يكلكن نجات بيله

اول علي مرتضا ايتدي جوليه
علم الرحمن قمو خلقا صو ليه

علم پيغمبرلره وردي جليل
انكيله اولدلر خلقه دليل

مال قارون وردي بي حساب
عاقبت انوكله اولدي خراب

پس علم يكدر بو مالدن مطلقا
مالكرو قو شخص علم الته حقا

سوز تمام اولدي وكيتدي اول كيشي
بو كز ين كلدي انوك اول بر ايشي

اول قمو بو سوزي قلبي سوال
بو علم مي يكدر ايتكل بجا مالي

اول امير المؤمنين ايتدي يقينا
دنيا الي دكل دكول حق علمنا

بو علم يكدر اولي مالدن بلوك
علمكي رنج ايك رغبت قلوك

اول علي ايتدي كم مال هر زمان
ايش بكلر ايستر اول زبان

بو علم بكلركي سقلار ايسي
ديد وتار دنيايي وهم ديني

بو علم يكدر بو مالدن مطلقا
مالكرو قو شخص علم الته حقا

سوز دكلد

سوز دكين كيتدي اولار ايشتنا
ايشبو سوزي القيه قالدي اشنا

اول اجنبي ايش كلدي بو كزين
كم صورا بو علملا اولي لمه سوزين

اولدي كلدي بونيت اوسته
ايشبو حال صوردي اولي حال دوسته

ايتدي ايتكل يا علي بو علم مالي
قنقسي يكدر ديب قلدي سوال

بكي قنقسي دردن ايت بيلوم
اوكه يكدر رغبت ارتق قيلوم

ايتدي اولي مالدا علم يكدر علم
نبيلر قودر علم يكدر در رلم

علم كم رنج بيلي معبود اكمك
شال هرده اولي محزون دكول

اولكسني ايتدي ندر نمش سبب
بو علم مالدا بجون يكدور عجب

ايت كوره انم بو سوزوك معنيني
بيلكل نا در عجب معنيني

ايتدي ايتدي اول امير المؤمنين
كم اراق اندا نفاق ركيني

ايتدي مالي خرج ايله جك الكسلور
علم خرج ايتدكجه ارتار اجلور

پس علم يكدر بو مالدا مطلقا
مالكرو قو شخص علم الته حقا

اولدي دخي الدي خبر كيتدي اينا
وردي اندا بو سوزي الندي اينا

كلدي بو كز بنده اولدي بجا ايشي
اولدي صورا نعمون ثم بو ايشي

صوردي ايتدي يا علي بو دنيا
مالي يكدور يا علي

ایتدی الدا بو علم که یکدر زر | هر قولک کم عقلی وارسا اولی کوزر
کندو ایدر یکلکی بخیده و کین | فعلنا باق کم بلاسن نیده و کین
اول کشی ایتدی یقین ایتمز عیان | ثابت ایله یکلکین بیلو بیان
ایا اول مؤمنلرک تاج اینا | طانق ایدر بو علم یکلکین
ایتدی مالی اعزی الور الکسزین | هم حراقی اوبت الور کلسوزین
لیکن بو علمه الو ما ن | حکم له و بن کمسه حاکم اولماز
بن علم یکدن بو مالدا مطلقا | مال کیدر و قر شخص علم التر حقا
اولدر الذی سزی کیدی کیدر و | اول بسنی نوکری کلدی ایلار و
یعنی یکدر چون بو ایشی اولدر | الو آیکی با طلد آ حقی
صوردی ایتدی مالی یکدر یا علی | یا علی یکدر ایتکل بو حالی
قنقسی یکدر آنا رنج ایلوم | یکلکین یک بیلوم یک و بیلوم
ایتدی چون صوردک علم یکدر | هر کیم یکن بلدی نیتا کدور

والعلم تاج للفتى والعقل طوق من [illegible]

یکدر مالدا علم نسبت دکول | بر عطادر دکمه قیمت دکول
اول کشی ایدرده بز ابلو بیان | یکلکی علموک ندر قلغل عیان

اول امیر

اول امیر المؤمنین ایتدی اینا | طانق ایدم بو علم یکلکین
یکلکی سلدی کنی چنکم الور | تا کیم الی وارسا بدا قلور
علمی الور کیدر اندا بیلا | تیکم بدا یدی آندا بیلا
بن علم یکدر بو مالدا مطلقا | مال کیدر و قور شخص علم التر حقا
چون علیا اول جلب الده اینا | وزدی کیتدی بر دفه کلدی اینا
کلدی اول هم بو سؤالی صورمغا | مالی یکدر یا علی کر سکا
چنکه کلدی بوکز اول الیچی ار | اولدر صوردی اینا اول ای سنیز
مالی یکدر ایت بکا یقسا علم | قنقسی یک بلو بن یک دیا لوم
اول علی ایتدی یک سندور | علم بقسین کالر مالی ندور
کیسکم جهد ایدی علم اکرغا | هیچ کما سنوز از دمی اولی یکدا یکا
ایتدی اثبات ایله علموک یکلکین | نندور بلوم بو علموک یکلکین
که یکلکین علموک بمالدا نا یلا | معلوم ایله معنی قلدا قیلا
ایتدی الی بر له بو معنا نعم | حاصل اول شخص دنیا عز
علم له دنیا و عقبا الور | ایکسند عز دولت بولنور
بن علم یکدر بو مالدا مطلق | مال کیدر و قور شخص علم الترحقا

اولدرکه کلدی اینا کلدی بر یره — بیرده جون قامتنوك تذ بیری
کلدی اول یدنجی صورتا عجون — یعنی حیدر علینی کز اکچون
صوردی ایدی یا علی ایتکل بزا — محالی بلدن یا علم کستز کوزا
بکلو قتی ثابت ایتکل ایشتنی — اکر کورا بیلوم تشو ... نی
بوکز ایدی اول معنا نه معنی — علمه دکل دنیا بو دنیا تا لینی
دنیا مالدا علم بکدور بلوک — جاینلا علم اشنه عزت قیلوک
اول کشی صوردی اینا بیلا بلا — کشی علوک بیلکی نجا بیلا
ایدی مال سوکیسی جون جانا قرار — اندن بیله کیشینوک کلی طوز
جان کوکل بو علمه روشن اولور — بقیجی بر کوز نه کلشن اوز
بن علم بکدور بو مالدا مطلقا — مال کرو قور شخص علم الله حقا
جنکه دکدی اکه ایشبو معنیلار — کتدی اول بو کز بیری کلک دلاز
کلدی اول سکزنجی سنی بو کز — مالی علی نیدکین صوردی بو کز
کلدی صوردی ایدی ایتکل یا علی — بو علم بکلی ویا دنیا مالی
تنقیچیم بکیه ایتکل عیان — بیلیکن بیلاوم بلو بیان
اول امیر المؤمنین اول بر منز — بو علم بکدر دیدی اول شیر بنز

ایشکالدا

ایدی مالدا بو علم چوق یکدرر — شیله کم بو بیر بکی اول کلار دورز
اول کشی صوردی اینا معنی ندن — بو علم مالدا بکی یعنی ندن
ایتدی مالی ایسی علا الجون حساب — ویره کم کورا احراجون عذاب
لا علما شفاعتی او ... کلار — یاربی انذا سنجلری الذ لاز
بن علم بکدر بو مالدا مطلقا — مال کرو قوز شخص علم الله حقا
اولدقده کندی سوزی بتدی ایشی — کتدی بو کز کلدی طقزنجی کشی
یعنی کم صرما عجون هم بو سوزی — رکم کورا کسد قصد معنی بو یوزی
کلدی ایتدی یا علی کلدوم سکا — برسوالم وار جولن ایتکل بکا
ایتدی بکا بو مالم بکدر یا علم — بیلنوک غیغوسین ارتق بیلم
ققیریم بیکسا دتلوم ... ابی — اول بر بنده اختیار اتلوم ... نی
ایتدی بو مالدا علم بك شکرین — علمه کوره یی کرن معنی یوزنا
مالک کم علم جقتا بان دنر اول — کامل الدن بلید آی دن اول
دیدی صوردی بو کز یم کم یا فتا — بو علم مالدا نتا بکدور نتا
اول فتوتن الوسنی ایدن بیتا — طانق ایدم بو علمک بکلیکنا
علم کوکلدا ووردی بدی اول جلیت — ایشنی الذین کوکا الدی دلیل

مالوک اصلی بیر در بیر دوا بتار — کم اوزه سووسه ایرا بتار
بیک علم بیلدر بو اولدا مطلقا — مال کیرو قور شخص علم الدن حقا
اولاق ده کده بو سوزی کیدی بکز — بن کوزر اول اونجی بندی بکز
کلدی صوکره اول ایدی برده تکلمه — ایتی اینکین یاعلی کیم خلق بیلا
مالی بیلدور یاعلم ایتکین عیان — جمله خلق بیلسون انی بیلو بیان
کوزنده بنی اول علی عز تقا — ایدی مال ایلدو رز علم خذا
فکر علم رنج ایدی مخفی وکل — مالی رده ایلک قلوک علی قبول
صوکره دی اول ار بعض جعق ناده بو — مال نجون اولدی یاوز علم ایو
نسبت ایله بعلوک بیکلکی — ثابت ایتکین کیم بیلنسون بیکلکی
اتسی سول معنیده کم علم چوق — تکرلق ده عوسیقی اندکه یوق
فکر طاعتده ور همت اشارتی — انده ایرق یقدور تشویشاری
الا که کم مالی چوق اولدی بولار — تکرلق ده عوسینی قلدی بولار
بناری باشه آچقدی ما لاری — اول سبب آزغون الدی بولاری
بیک علم بکدت بو اولدا مطلقا — مال کیرو قور شخص علم الدن حقا
جنلم ده کدی اونا اون مدلوسوز — کلدی اول انقار اقرار الدی بوز

کزولار

کزولار معنی بونی کلدیلار — اوزبرکزده مسلمان اولدیلار
انبیاء انی دیدی کولار ده مقام — سیلنور جمله دیلار ده مدام
بیلدیلار مالدا بو علم ارتوغیش — قیمتی مالوک علمه بو غمش
اونکچون علمدلار مال سبیل — ددیلار علی و علم اولدی دلیل
علمیله بزکوز ده دولت بشر ایلار — علمله بولدی طغرو وت ولار
ای یاراندر علمه یکر رغبت قلوکل — جاهل املاک بو عالمده اولوکل
همکم اول اکرده حی علی تمام — جمله کولار انکا اولدی مقام
مدظاهر علمنه کم اولدرار — ایندورن اشبو قلاغ کوزکوران
ادرقی ادرق اکر نوره ماه کرکل — بلمدکین بیلنا صدماق کرکل
اولکه باطن علم ورکنده وکوز — سن سکا قومز اول کنده اولوز
اکرلو عز اذی کمه کندن — کم بارکم کنده تا اصلی نده ان
جان اجنده ایرده قی جان اولدو زر — هم بو کولکجه پنهان اولدو زر
اذالله کیمدر ورنه ایلار سا — علم اولکر اولسه تکم سیلار سا
ظاهری وباطنی معمور اولور — قنداده ساده دعی بیر طور اولور
باطن اجرا عشقک استاده وار — علم ظاهرده اکر استاده وار

ظاهری تاندا تان شلدینکم اول | باطنی اچرا اچلیدور اکا یول

هرکلوک کم ظاهری روشن اولا | لاجرم کم باطنی گلشن اولا

ای خدا ایا قام ایسلو لری | بو مقاما سن یتکل بو تلری

داستان ششم از باب دهم در بیان دوستهای انسان است [illegible] است که زندگانی بایشان است [illegible] دوستان را دوست کردن [illegible] ایشان خرج کند [illegible] ایشان باشد لاجرم [illegible] برحمت خدای [illegible] ابیات [illegible] گفته است

کیسنوک کم دنیاده اون دوست وار | بجون اولا کند و محزون گلک طار

بن غریبم دیو بجون [illegible] نا | چون بولار اول یاد یار [illegible] نا

قدا اورسا دوستدا ایز اولمیا | یره کلسا انکا دشمن قلمیا ملا

چنکم اول اه دوستلاده دوستلق تمام | دوست اولا انوکلار جمله خاص عام

کم قارساده دوستلق اول دوستلا | بعدنی [illegible] ار اولا

دکلا ایمدی کیدورتا اول ده دوستلری | کم سنوکلا دوستلغاده قصدلری

اون بیرکزده سنوکلا ایش دورور | خیر اوندا سیز ا خیر اندیشه دورور

هر بیر نوک لیفی ایدیم عیان | کم بلا سینی بو ایتی بللو [illegible]

اوی اول دوستلروک انده دورور | کم سکا [illegible] قوک [illegible]

بیرکن اولدر سنی وار ا یلین | عملا عقلی سکا یار [illegible] ایلین

قدا اولسا هاکی اولدر کرلی | قنده اولسا [illegible] فکی اولدر [illegible] لی

نیز اولساکی انده [illegible] سینی شفا | اول ویر [illegible] صحت [illegible] صفا

کمدا اولدا انده [illegible] رحمتلری | بیزده اولدر [illegible] نعمتلری

عالما اول ویر [illegible] کونی کیبی | کوندز اول ده کیجه [illegible]

[illegible] انده [illegible] هردم هوا | حاجتوک انده اولدر [illegible] دوا

سنی اولدر قرقولدین قرتلن | ایرکین هم [illegible]

کزلوک بو عالمی انده کورور | دیلکه تکرار هردم اول [illegible]

اللروک انده [illegible] هر برابینی | ایغوک یرده اولدر ای کیشی

دنیاده [illegible] ایچیده دوستوک اول | کیدیکک هم اکا [illegible]

قوله تعالى كل نفس ذائقة الموت ثم الينا ترجعون الآية

جون وار [illegible] دنیا اول منزله | هم کورا سینی انده دوستلق قلی

قدا اولساک [illegible] | ور بیم اما غلا [illegible] سکا

یارلغایا طفنا اغزیا [illegible] | رحمت اولا قدا [illegible] آزغوکل

اول اهل

هم نكم حاجت دلدنك وين سند — عاقبت وينادني كلـ تر بيا ر
اشبو دوستلق دوستاهم فرق يوق — دنياده تمام آخرتدا غيغو يوق
قوله تعالى الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التي كنتم توعدون الآ
اشبو دوستلق خلق اچنده قنداوار — دوستلك اولدقم بو دوستلق انداوار
جنكم الله دوستلغني بلدوك عيان — دوستقم دوستوك دودن بللو بيان
بن الهي دوستي بلكن اوله دون — يولا اوزك حقا طغرو يول د و ز
دوست يده اول جلا بوكاي صفا — مصطفى دن مصطفى دن مصطفى
حاق قتنده ... كتدي تمام — يعني كم بزوجحن دوندي ...
بزا اول ... دي شرع احكامني — سنجه ي خلقوك خاصني وعامي ي
شرلقدن كافر اولمدي بزي — ايلدي اسلام اوين بزه ـمز ي
بزي ايزدي كفردن مطلقا — كتدوب ايمان ارزدي حقا
هم اولا كرندي بزا يش وقت نمان — كم خالويدن بزدهم انكلد نياز
اولكتدي حقه اوتركي اوجم — كم انكله كچيه جمله دنلو نسو ج
اولكتدي توبهي قاجو بلو ن — كم كنملر انو كله عفو او لـ
قوله تعالى الا من تاب وامن وعمل عملا صالحا فاولئك يبدل الله سيئاتهم حسـ

اول شو

اول شفاعت قيلسه يا ربي بزا — كم ورا حق كندو ويناذني بزا
الله الناسين وا انسين .. — لكن اونتما دي بزه دم امتين
امتي وامتي ديب قلدي نياز — حق قتندا كچي اولنا ز نيا ز
كلمه رحمت يرلغادي امتي — بيلا اولد دوستده دوستوك حقي
اشبو دوستلق خلق اچنده اقنداوار — دوستوك اولدقم بو دوستلق انداوار
كل تا وجهي دوستلمدن كور بكز — كركدا تك سنك بكا بز جند بو كز
اذ دقر شكل نيد لين — كندو كمدن دوستلغي نجيد كين
اول انامدر دن كرحاق علميلا — دن دلك دين تربين قلدا قيلا
اللرنده احاصب اولنبي حق عقه — كم انكلا ضبط كلنبي جنس نقد
جكر عين كتبني بلمي بلا ن — جمله خلقوك رنجني بلدي بو لار
بلدلار كم الكي نيمكن كرك — تدكين اكا نه خرج ارتك كرك
قاسينوك حقني بلدي و لار — اودن اغلاين كلدي و لار
دن ولا دمذهب تربتيله — تسبح اولني جاسن كلمهي و لا
بلدلار اذ بو جمله خاص عام — سيلنشدر بو حلال شول حرام
بانشاه امري مع قول رسول — بركيه اسلام دني دوسته اصول

سنجیلار کفر قرتمز بو دین بینه — زهلسی بقدنکمنه کم دینه
آسان اولدی دین یولی دشوار کن — یوغادنده کفر کافر وار ایکن
بواشی بکدهدن اولدر امام — ایلکم دین بولرا اول خاص عام
اولیا اولمازده دولت کانلره — دایم اولسون رحمت لطفی آنلره
اول عزیزلر بو اشی جهده ده لر — بلمز بلکم نه مجنون دوزدلر
جمله مؤمنلر بو اولدی ایشلری — تا قیامت جانده اقلیمی شبوده لر
خلق اچینده شبو دوستلق قنده وار — دوستوکا ولدر کم بو دوستلق انده وار
آنلر بلدوک کم بکزدر دهر جسمی — اکلمغه انوک دخی خلقنی حسین
کم بلاسین سن بلادوک نیدوکین — کندولرکم دوستلغی بجیده [illegible] کین
اولیاده بلکلی ایذا اولیا — بزی اولدر بشلب الله [illegible] لیا
اولیا کم اولمسیدی دنیا ده — بیدکوک ور نم ور بدای [illegible]
بر کسی بشلیا الله حقا — بکز دوستوک دن سنوک اول مطلقا
اولیاده کم بلادوک حقنه — تا ندوتار دنیاده هر ملتی
جمله خلقک رزقی حقدا دردلی — قنق الدار کم اولرسا بر [illegible]
قامولدا الله ا نعمت چوق اولر — لذتو بر کنی ار تق او [illegible] لو

قنق ملکلرکم و بیلر اکلداکلا — بر کنی انوک کرک کم کستره لا
دنیا اولدیجی بلا اولسه کرک — بلاروک ایچی دوزن لوکا دیداک
اولیانوک عشقی بکزر کونشه — هرکون التون تاج اورر هر بر یشا
دوریغ هر بایه هر بر مسکنه — سنجه اوزر میا هر مسکنه
اولیالردن شول نقللرکم کلور — بای تحسونلی جانه اندا حظ الور
بینی بکزر الله الوانی بپیلر — بیلینلر حق اندا بپیلر
اولیانوک علمی بکزر شول صویا — کم کرکل هر دم بو خلقی اول بیا
صویه بکزر یعنی بو علم اردور — کیم ارسه قنده دورت هم اردور
اولیانوک صبری بکزر طبرغا — کم کرکل هر دم اکا رحمت یغنا
جمله عالم خلق انداکه دیرلور — جمله خلقوک رزقی انداکه دیرلور
اولیاده شبو دوستلق قنده وار — دوستوک اولدر کم بو دوستلق انده وار
اول تمام اولدی بکزر کودنیا — اول بشنبی دوستکم دور صودنیا
شرحی برله اولدی کلسونه دولا — کم بلاسین بواشنی قلدا قیلا
اول بشنبی دوستم علا مودرر — کم بو خلقا شرعلا یوله کتروره
عورت ایدار بزی مردم طاعتا — کندا بشنی کنو اوقدا الله رحمتا

خلق چوق [illegible] — [illegible] کورکی [illegible] بیلا ایلا — حق باطلا [illegible] قلدا — [illegible]
[illegible] مصطفی [illegible] — خلقی [illegible]

بلدورلر هر ایشی نیتمك كرك — كنج بیتیجك كعبیا كیتمك كرك

بولدوكی قوللر جمله ابجادن — بربری اكلك حلالی د عصدن

بودنیا بنلر دوردن دایم دیدیكی — بجكم دنیا دورنا بنلر كرك

قندا مشكل اولسا بنلردن اجن — مسئلی حصاری بنلر دستجن

بلدرن اول بالنشاه امرین بزه — قلدورت بیغمبر ولی قولین بزا

اكورن ابدسن بج الماق كرك — كوسترورت طاعت بج قیلماق كرك

بلدورر بز ابودنیا نیه كین — آكلدورلر آخرت بجیه و كین

حكم لهر لا اخوتدا تولیسه — هر كرنه اشلرسه اوقی بو لسه

اجمنی وطانی بزبز بزا — ایلدر كم اول كرنور بو كزا

اشبو حاصل اول عالملردن بتار — بخنلو اولكم انوكی سوزن دتار

خلق اجنده اشبو دوستلق قودار — دوستلق اولدر كم بو دوستلق انداوار

اول تمام اولدی بكز التجین — كرلوم انوكی د خلقین حسین

شیخوز د اول بزی اندر حقا — كوسترور اندا بیزا عمری بقا

اول قلاور بزی حقدن یكا — انوكجون جان كوكل اویان ا سا

چنكم اوندی جان كوكل استاد نا — ناصی اولدی دلفنا استاد

شیخوك

شیخوك ادشادی بز اولدی دلیل — هر كوك كم شیخ یوق اولدی ذلیل

شیخ اولوار کامل بکزر کم اقر — کم ده وروز ... یولنده قرشو یاد

فقی بلداش دوروز هر دم بزا — كركرمنه كوبین كو زاد

اول قلاور اني اولی بو یلا — ویلن کم کیسه یلدا قلا

شیخوك اولدر ویكلی ارتا كجا — کم دتاحاق اجم في بكت تجا

ایلده ركن سور الطعو صفا — کم بلاردن خشنود او لا مصطفا

حقی اوستو ...شلدر مد ام — حق دنسا اولمب بج كمسه خاتم

ویكلی اولدر كم حقا ایر ورن — یادین انده حاق ویذا ابن كوروون

دون كندو حقی شلدر بزا — ویلمه كم تون قنا اوستو مزا

خلق اجنده اشبو دوستلق قداوار — دوستوكی اولدر كم بو دوستلق انداوار

ایزبلدوكی كور بج دوستلی — سندا اجی اكاه دوستلقاه دوت قعد یكه

كلدور اول دوست د لیلكه یایتی — سن ادجی اولكه دوستاه دوستلق قیلسینی

شلدور اول كم شیخ الی الدی بلار — حق یولنده ایلدا شوكی اولدی بلار

نعمتی سقلر سنكله بیمكا — دار ذكر شوكله بما سكا

دوستكاه دوست دشمنه دشمن كه — هر برانده یكلكك استار سنو كه

هر کیم شیخا مریدی درست و یقین | گوریسه اندا بر بر بنوک یوزین

نتاکیم صحبتی ایدی بندا بلا | قوبجق هم قوپسه اندا بلا

قوله علیه السلام یحشر الناس مع من احب

قیلسه نیلر بری برینا مدد | نه کیم اولسه بلر دانا احد

هر کیم بر شیخا مرید اولمشن دورر | گورسه بیلر اکر اولمشن دورر

بر برنا ایرسیدر طاعتی | هر بر بنوک نا قدرتا طاقتی

خلق اجینه اشبو درستلق قندا اوزر | دوستلک اولدر کیم بو درستلق اندا اوزر

معلوم اولدی اولدقی بر کون بینا | کمدر اول سکز بجی دوست صورر بینا

چون بلاسین کندو کمدر کله تا | پس کدا سینی سن بو سوزدک ولیه

چون اتک اتک دوستلک اولدی صفا | سندقی اولدی دوستلر اقلغنی وفا

هیچ کمانسوز دوستدور نیلر سنکا | نا اتک ده توتسونکچون کوزر سنکا

راحت اولمز سندنی اتدو کندو زنجی | قدقری اوش ایلنه وند کندو زنده

هم سنوکچون ترک لهار انجوسینی | اوینده نلر اویوسینی و نه سنی

سنده اتدو اسنی صوق یدیبو لازر | ایمن سنی خوش دلسوزنه وبلازر

کر علالی کر حرام کم جمع لهار | قا سنی ساکر اتمز کر کیدار

دون کون شلدر سکا هنک بو | بیاسینی قامو اول نعمتلری

هر نیاکم ملک الوکه ایر تنا | تما الم ملکه نعمت و حراث

ایمتاز نیلر کیم سن اج اولاسین | یاخود اشبو خلق محتاج اولاسین

الا ایتار زسنوک بکلکی بکلکی | خلق اجینه اقامو دا بیکلکی

انه اته متق شلدر یوزا | منبع یوز لوق ایتماز اغلا قرا

الا ایتار کیم اغول قز او لا | کل کرا وال ودا او ملک الا

کمسه کیم ار تغوک ایتار سنوکه | ایه دوست بلکل دکلدر مشفوک

کندو هر دم شغول اولز ملکتبه | تا که هر کز سن ورا سن کمتبه

اکر ناسینی اندا انکره علینی علمه | پس دوتا سینی دنیاه وهم دین

کسنوک کم جهن شلدر سکا | سندقی انه سا کر دوست بلسکا

اشبو دوستلق خلق اجینه اقندا اوزر | دوستلک اولدر کیم بو دوستلق اندا وار

کل بکز طفر بجی دوستوک شرحینا | الکغنی بر کنده وکد و ز شرح نه

شرح بزا اولدی کمسوده ولا | کم بلاسین بو اشنی قلدی قیلا

اول سوزی اوستاد کدر کیم پیشنی | اکر دب کستره ویه کسوکه پخشنی

انجو نا میت وره کر بیشنا یه | کم بونیه بکزر اولدی مساتیه

صنعت الله در بو دنیا خلقتنا — اذکرور خلقی بو دنیا کسبنا
انکیله آدمی درلک سورار — بر اجار وبر بسارر کن کورر ار
اشبو برکت قامو استاذدن دور — بتی سنلک بر دوستوکی اوستاذ کدورر
هر نکوکم دنیا ده استاذ بو نی — خلق اجینه لو یوق دم ده لهو بو نی
جمله اوستاذ دکی اولمشا کرف الا — شلدور استاذ بر منار ایسی اونی
اشبو دوستلوح خلق اجینه قدر اور — دوستوکی اولدرکم بو دوستلق انداوار
اولطق دوستلوق تمام اولدی بکز — سوز اوبنی دوستلو حقی
کوردلوم بر بجه دوستدن اولی دقتا — هر دم انوکی بر ویی سبحانه اونی
دکنی اولا حقدا انما عدلی ده لف — اشکیندا بو لنا جمله حرمه لف
کندواولا عقب کامن کوکلی بانی — نعمته خلق طیا بیت اوبکا انی
الی کوذ سقار اولا یا غیب ا — خلق دیا اولمیا ال طلا غمه ا
ظالم الیده الا مظلوم لدنی — ازکرا مقصود نا حرمه لدنی
کز قلق بو خلق اجنده ذبح او لا — جمله یقسولی با بیا ال کنبج اولا
اولا اولی سلطان بو دنیا دیده کی — بغلنا انکله خلقولی یور کی
هم اولا اولی بکپان اشبو دنا — تاکفرا تلفیا دیبی او ستنا

یعنی حق باطلا باسندن میا — کندوده اقی بسمعنا قصد اوره میا
بکلیا دینی املین عملی بیلا — بسلیا یقسولی لبنی بذ لبیلا
اشبی انوکی عد لیلا احسان اولا — دره دولره دره دینا اولی ده ما اولا
جن اولا سلطانلر دکی عدلی تمام — بیلرا یقسن لدا بذ لی تمام
دونتی دوره سن قامونکی اولی مطلقا — قام خلق ازره چو سقتلد بقا
بابی یقسولی مقصودن اندا بلا — رحمت اولا جمله اولی حقدا قلا
انکا جمله یقسولی با بیا — انوکی اوجنده او نعمت بیا
خلق اجینه اشبو دوستلق قدرا اور — دوستوکی اولدرکم بو دوستلق انداوار
اوستی تمام اولدی اولا اوده دوستوکی سزی — معلوم اولدی دوستلاه دوستلق بو زی
هر بر بینوکی دکلینی ایتیدکه عیان — ثابت اولدی دوستلقی بللو بیان
حق بولا ری جونه بزاه دوست ایلدی — بنلره اولی دینی دشمنی بیت ایلدی
انی اولدوقی دینی اجینه اسوده ا — قلدرق دشمان الندن الو ف
امدی بو دوستلغا نعمت کرکه — کله بکی کز حقا شکر اتمک کرکه
کم بزی دوستلغا لایق ایلدی — سودی و سوفدن دنی عاشق ایلدی
جونکی دوست اولدی بزا اوله او لو — ایله صانکم بیز کولی دوستلر طلو
قنده اولسا دوستا قرشو بو نمز — قایم اولی دونتی دوستلغه دی نمز

قنغی جاندار کم اوله دوستداره وار ... لاجرم دنیا کون ولنه الدی وار

فکر ایدن دوستدار انوکه فکره دوار ... سیلسا اوله دوستدار الدی فکره دوار

ایچ کاتمی طپطلو دن دوست آنوکه ... یتن بلوکه اوله دوستوکه اولمی دوستدار انوکه

داستانه بعضی از باب بعم صحبت زندکانی انسان صحبت میانه خلایق که هر نوعی
هر نوع کاری بنوعی حال منسوب شده است که هر کدام باید آنست وای
فعلها بدین نوع تصرف کرده هر را جنسوندن ده ولایت جایز یافت
واکرنداند و بیدار شونند و مضر باشند انرا بیان میکند کبو نست

قابل اولمیه کم انوکه عقلی وار ... هر برابر شی عقلله اولمی سوار

عقلله هم ایشیدوب هم کورر ... هماشی بو عقلله الوب ورر

دعوتی اولدرکم ایدر عاقلم ... عقلله هر سنونکی اصلنی بلم

کلسون انشسونا ایشکی اصلی ندر ... اسنی اجینده آماله ویرلکن نجا دور

دنیاده عاقل کیشی نیجه کرکی ... نا ایشنی قیبنی دعوتی کرک

لایق اولدرکه بلمی بو اشی ... یعنی حیوانده حقیقت اوله کیشی

کیشیلکم عقلی یوق لعم دکول ... کرکا حیوان ویسنسن غم دکول

لعم میدا وار دراوه دن لونتاه ... انکلنوب دن اشکار اوانهان سماه

انوکله معلوم اولمی لعم بی ... لایق اولدی دنیا بو عالمی

دکدامدی

دکدامدی نادر اوره ونلو اشی ... کم ویلکر اشکر آنی یازدو قیش

برپی شهدنکم تفکر قیلسین ... کم بیدر کوکی املین کرک کم بیلسین

بلسین کللره که خلق نجا دندو ... دیر لکن نیمشین بخون یوج دور

هم بقا سینی یره که خلق حالینا ... املیا سینی کندونیمشین حالینه

کورسینکم هر بری برآشه دنب ... انوکچون دندن جنبنه دوت

قوله تعالی الم تر ان الله یسجد له من فی السموات ومن فی الارض الآیه

جملسی قلدر طیار منبوبه نه ... تاوار آخر کلدیسی یرده نا

بلسین کم لمسه باطل قلدی ... چونکه نسنه ملکه کلدی

هر بو بیوکه حاق یولنده افکار وار ... حالوها لنبا ولنده ذکر وار

قوله تعالی وان من شیء الا یسبح بحمده الآیه

هر بر بسن حضرته دمتین یوزینی ... قول بلوت اولی پادشاه کندو زینی

جنکم اولسن تفکر قیلسین ... بیر کوکی املینی تمامت بیلسین

سن اکتبی لازم اولدی بوکز یی ... امدی بزکل اچ بان کلمهکی کذینی

خوش تفرج قیب بو عالم خلقنی ... خلقنی بلسک بلاسین خلقنی

حلقی خلقی چون تفرج قیلسین ... خلق جهانه نیشه کلدی بیلسین

هم اکوکدا چون اوله جمله نبات — ویره حاصل چون الاسنده حیات
هر بیرسنی یرلو یرنده تمام — حکموم اوله خلقوکا جمله مدام
هم بلاده حاکم وقت اوله سین — هر بر ایشده وراسین هم آکاسین
جمله خلقوک اولو سیوریسی سین — خیرکا محتاج اوله هر بیریسی
بو تصرف چون دکا حقدن سکا — جمله کوکلرده و تا سنده یکا
سن سنی برنده اولدم مقتضی — عزتا و حرمتا الدا معنی
بن کرککه سن تواضع قیلهسین — کندوزک مسکین عاجز بیلهسین
بو تواضع در سنوک درده نجاسوک — اول سنلکله هر بر جنبشوکن
اولیا کم کبر لا تبنک سکا — یول بولا بولدانی اولا کوکلوکی آکا
حق یولنده کیم تواضع ایلیه — هر سوزی اول حقی اوکب سویلیه
مالک اولدور مدن آنوکدور حکم انوک — الغنی بیر اودر تدانک واز سنوک

وله تعالی قل اللهم مالك الملك تؤتي الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء

چنکه سن یقین سنوک تکلولسار — نه اولا خلق آنوک کم او لیسر
یده آکوکدا حاکم اولدر مطلقا — کندوزک الهب بی ور اول حقا
چنکه سن کندوزکه قل بیلهسین — هر ایشن اچینده تواضع قیلهسین

وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون الآيه

چون بقاسین سن بو خلقک ایشنه — بیلاسین کم کندو نفسن ایشنه
چنکه بو معنی سکا معلوم اوله — معنی املی فاسنی معلوم اوله
هر بو سنی یرلو یرنده سکا — خدمت ایلیه معلوم خلقوکه
بعض خلقوک ایشی اولدر کم اجار — اول ملکدر کم یری کوکده کجار
بعض انلر در سکا هم سازاوله — یولا چقه ایمده هم دم ازار اوله
بعض حیوان کبیدر در تیلوکه — کورتزا اول نجاکم اردتا یاوکه
بعض اول کمنه ا چون بنات — ویره حاصل چون الاسنده حیات
چون بلاسین سن بو عالم خلقنی — اکلیاسین هر بر بیو کی خلقنی
سن ایرا کوکلوک تصرف قلمغه — چون ملکلر بو کلک کوکا آغا
اول قلاوز اولاسنی التمکا — ایرتاسین هر نفس یلد آ یکا
سن تصرف در اچجا ابن سکا — سن بو ملکی خوش تصرف قلسکا
اول ملک ملک سکا سیران اوله — یر یزی بسنده آبادان اوله
هم اولا انسان سکا یلداش یار — حکمکا منقاد اوله جمله یار
هم تیلوکه در تا سنوک حیوکره قی — حکموم اوله چون بو اسنده حقی

حماکوکرا

اولدی اولدی بکز نیمک کرک — بو ایشی تقریر شرح ایتمک کرک

چونکه دکدی بو بلو حقدن سکا — بلیا نه بلدرب الملتسکا

اوله بسینی نه بو تقریر دوزر — زیرا کم سر اجنبه سیر دوزر

تا کی تقریر اولمازا چلمز اول — معلوم اولمازا کیمسیا بو دوغرو یول

چونکه تقریر ایلیا سن سن آنی — اکلیا بو عقلی بلو جان آنی

معلوم اولا جمله ایش قلدا قیلا — اچیلا معنی دشا دلدا دلا

چونکه خلقا معلوم اولا بو بلو — دللو اصلو اولا اصولکر ده لو

اسریا بو عقل جان اشده چقار — بلیا نیمک کرک بشده چقار

ایلا اولسن دیرلکیک دلیکیدار — بیقلا بو لی املنوک لیدار

اولا کاسلقلر زا مدتکم بنشین — بیر بره قارشا بو کفر ده بر

یولدار یتوک اولمیا هیچ رغبتی — قلمیا کاسقیا قدر قیمتی

پس کرک کم بنده تدبیر اوله — کم بو حق خلق کملی سنوکه بیر اوله

یعنی خلقا اوله اول تدبیر کچی — کم فسادا ورمیا بو لکه ری

بلکه اول اکنجی ایش تدبیردر — اول سبب دن خلق سنوکه بیر دوزر

بیر اول تدبیر دن آخری ای صفا — کم ازقلمیده اول مصطفی

جمله پیغمبر

جمله پیغمبرلر انیا ایشلدی — اکنیلا خلق بولا بشلدی

خلق برکن لر اولت الا رزاعا — خیر قلمازا انده شا قلمز رسا

لیکن اولدر خیر فی ستریه بلا — شر ده ایرلا نجوز تدبیر قلا

تدبیری سولی اولدر کم شریه بیا — سولی یرا مزا ایش مخلدا کسا

کسی چونکیم تدبیری اری اولا — انده اول تقریر آکا یاری اولا

حق رضاسین بلماق اوله مقصدی — شو اولا کم راضی اولا صحبتی

توبه ایلیب عقد اولماق کرک — ایری ورکه کیم قلماق کرک

کم اولاسین جمله ایشلرده داری — ایرشا حقدن سکا ده دم بری

توبه ده اول بدر نجی سکا — اکلیو بو ایشی توبه قلسکا

اولو طاعت توبه دیر بو لی املنه — ایرشه امدی توبه نیمشی امل نه

توبه شلدرکم قیلا شالر اولر — طاموا فقدن تنی ازلر اولر

امن اولدر کم آکا رحمت کلور — رحمتنه آتکر نوکی خلعت کلور

بلو بلدوکی توبسوز قولی قولی دکل — زیر کم قولقلقی مقبول ده کول

فاسقوکی قللغنا نا اعتبار — چونکم اول قلدی فسادی اختیار

توبلو قللرده اولکم حق سوار — تکری قرآنده بیر ورمدی خبر

وقوله تعالى ان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين الآية

توبه سزلر هيچ رحمت بولميا لما — فاسقا حقده آيه كلميا
كم قيلورسا توبه اخلاص ايله — هيچ كمانسوز حق انكا رحمت قيلا
توبه قيلماق قوللرا يعني ندور — توبه قلبدن قولا معني ندر
معني شلدر كم قيلان اولدي تميز — خلق ايچنده اشي قلدي تميز
بو تميزده سن كاسكز ايش — زنهار انی قومه الدا یاز قیش
باطل ايشده اشولتميز سچيه حق — انوكله كلمه بولوك ردو نقي
اول تميزده كوز اسلامي بلن — يا اوزن ايشي ترك ايلب توبه قيلن
يا دين اول حضرته ابو امل تميز — اوليار قائم قلار دين عزيز
يعني كم دين اولا اسلام ديني — اختيار ايتمه اولا حق امر دني
انده ارتوق تنيه الدير تمنيا — لاجرم كم يا دين اوده يمنيا
چون تميز امليه بلدن او لاسين — ادي فرقك ورا سين تم الا سين
لاجرم ادي كيداسين دنيده — تاندرو اولب وارا سين انده اسن
بوعنيده اكو رسكا حاصل ندور — يعني بلكل حق ندور باطل ندور
چون بلاسين باطلي ترك ايدا سين — جانكو كلدن حقلا بركيدا سين

بس تقرو به

بس توبه بولاسين اول حضرتا — جانكو كلدن لايق اولا رحمتا
بو توبه دن سكا طوتمبخ حاصل — تم بلاسين سن توبه ده وصال
چون توبه بولسين سن اول حقا — ايرشا حقدن سكا عمري بقا
اول توبه بولاسين شك سوز بن — قبح و بغضلر كيراسين دوست يزين
قاد شاسين جمله پيغمبرلرا — حق يولنده اول اولوسروزلرا
كنلر كلد اكتر لاجمله حجاب — بزلنفده ايشيدا سين بر خطاب
حاجتوكي جمله اولا انده روا — دردكا هم دم كلا انده دوا
اول توبه ده بولاسين حرتبه — جمله دلدار ايشيدا سين مرحبا
بيركوكل املي سوا جمله سني — حاضر سكا قول ايليا جمله سني
كلدوكده بيدام دونوك مواجي لا — اشكلك قالمز محتاج اوز لا
بر كيداسين دوستلاده وستلق تمام — اوذا اول حضرت سكا ملك مقام
چون بوقانو اجلا حقده سكا — جمله ايشولي ساغ اولا اكدا صنكا
بس توبه ابو وصلت ايرشا — ايرشا خلقوكا الي هر بيرا يشا
كم بو وصلت ده اوبنج عنز لول — وار دي وحدت ملك اولي محفلو
بر كوبي بر اولا اول بيرلر — ايشليا سين اول ايشي تقدير يلا

قنده اولسه دل مشغول بر طور اولا — عالم ارواحده ولسه کوکل منصور اولا
کوزلرکله اکیمه ایرسه بر نظر — مختصردر اوله اوله بر معتبر
هر بر اعضاده اظهار ایلیه — وار یوغ ایلیب نیچه وار ایلیه
حالی مطلق اولا سینه ای کیشی — ایلیه سینی حقله هر بر ایشی
جهد بو وصلت سنی حقه ایره — جمله اولسن دیلکوکه ایره کره
کاه اوله ورلوق سنی سنده الا — رکیده استه سنکن اوله وارلق قلا
اوله دکرده اغرقه وارا عقد جلا — اولمسه دیلک بولاسین جاویدان
اوش تمام ایدلدی اوله ادر اولواش — اولیکه شکر اکه یا ندو قیشه
هر کیا ساده سا بو اوندن اولواشی — یاد شامه لایق اولا اوله کیشی
ایده کلک سن کندو حالوک آرکی — ایشبو حالی لذت وز کلا ارشتکه
کر تفکر ورعی ده سنده ام — فکر کامنزله اولوبی هر مقام
یا تفرج وار ایسه کوزله — کزدکوکه اکلر سیر قلدقیلا
الا وکلا کر تصرف وار ایسه — یا مستجمی سکا بو خلق کورن
یا تواضع وار ایسه نفسکده سنک — امر منقاد مطیع حق بو تنون که
یا دکلدا ورعی تقرب بیا — رکم قلا بو معنی خلقها عیان

ایشبو ایشاره

ایشبو ایشارده اکر بولدوم که — سنده ایرکو وار ایسه ای نامور که
قام ایشده ایکن بو وصلتده سکا — سن سنی الکلا اولسکی اسکا
وار ایسه سنده ایو اوله سنه تمام — حضرت حقوکه سکا اولدی مقام
دنیاده هم آخرتده آچاق سنی — دوستلق اوینده اوتا مطلق سنی
یقسا کمدلکم بو اوده ایش اولمیا — ایشبو دیلک نیته و کیم اوله بلمیا
سن ای حیوانه صیغن شکسونی — یعنی انسن قومدی حاق یر یرین
عاشق ایدی سن شکاوسن سکا — نجاو نج اوکوه ایدم سکا
هر کم ایکیغ دیلکی کندو دوتا — لاجرم کم قامنو که کلابین اوتا
جمله کوکده اکما سلیم اولا — بن لیا خلقی کره اغزو یولا
ای خدا یاطغو یولدا ار معنیک — دنیالغو تو فقوکه ایر معنیک

داستان مشتم از باب ده دروبان ده معتبر آن الله تعالی بدرد دنیاوی
ایت که صلاح دین ده ش و مانی اهل دنیا و معشیت جمله خلایق بایشان
حاصل اید هر کر این معنیان داند عبرت پس را انده وحرمت ایشان
نگاهدارین را او دنیا را جه کندو اکر نه حب الدنیا والاخرة شر دانه اما بان

ینه کوکلوم عشقه دینه قیلدی نیکه کچونت کلبی دلده طشرده اوشبه اولندی

يِنَه جلت يِتِّي دُتّي كوكلي كله … يِنه عبدت كلدي ادي عقلي
يِنه كَدُم اولوالشكر دنيا ده … هر بري بر معني ابدوب ايدي دولو
يِنه طاشيِ نسنه كردم اي كوزلدم … يِنه طانوق كلدي آنما سزلر دو م
هر بريني كي معنيني ايدم سكا … دوروح قلاغوكي بر دم اوحت يدن
دنيه اون نسنه كردم معتبر … جمله دلدا اسيلين اولدر حبر حبر
بيري كوكي اجاق طوهده دو جهان … ناكه وارسا اشكارا و نهان
جمله اشبو اون اچنده اكزلو دن … فاسنوك نفش نه يزلو دن
اشبو امدي هر برنوك كلدي … كم بلاسين اسن بو سزوكي دكلدي
بيرسني قرآن دن اون نسنوكي … پيشه دوكرز دمنبه كرو اولسنو
قرآن الو رحمت در مؤمنلره … كم ايدوز كادي ايرق دهنلرا
مؤمنا قولرو اولوه ولت دزر … هم شفا درهم دقي رحمت دردر

قوله وتنزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين الآيه

يدي قت خوندر بو قرآن اي صفا … نازل خون سلاركم دور مصطفا
يدي مصحف يعني يدي خون كبي … يدي قت دره خون بكزر تربي
بر طبق دن كرسكا هر بر وراق … بر طبقا دوز ليدوز بكز سبق

حكم

270

ذكر حرفي برچناندر يعني كور … نعتي اول حرف ايچنده معني كور
تكرينك رحمت خوني قراندور در … آني بين تن دكلدر جان دوردر
يده كوكده قليچ نسنه قلمدي … كم آنك مثلي قرآنده كلمدي

قوله تعالى ولا رطب ولا يابس الا في كتاب مبين الآيه

طشردن بالمكله حون آدني … المياسين سن بونعمت دادني
بيلوبن حكمن دتنلر الدي داد … بلميوبن طوتميانلر اولدي يا د
هر كه بلدي بو قرآنك سرتني … ايلر بلسون كوردي الله نورني
اول نوري قرآن ايچنده كزلدي … كلدي مؤمن جاني آني ازلدي
صحرالر كوردي دشيدوركازي … كلدي ييدي صحرايه اول حاق نوري
كوردي صحرا طولو مشكدن خيمه … خيمه لر ايچنده نلروار در نلره
خوب رولر وار اوتورر انده بي شمار … ذكر بربه بيك كشينك كوكلي وار
هر برينك بويي بوكوكدن ييجا … نوري توتمش عالمي اوجدن اوجا
بونلره نسبت كل بو انس جان … بيره قيمت دكول هم دو جهان
كرچه خلقه بكزمز خالق دكول … الاهم بلو بيلوك مخلوق دكول

قوله عليه السلام القرآن كلام الله غير مخلوق فمن قال مخلوق فقد كفر الى آخره

غير مخلوق بكا اتي ديدلر … قان اولكم بو لفظي بلمك ديلر
آكلمسون خيمه وصحرا نيدوكن … خوب رولر خيمه ده نجيدوكني
صحرا كاغد يعني آق آق يازولر … خيمه اول كاغد يوزنده يازلره
خوب رولر خيمه ده بو معني دور … بونلري سن جان كوزيله كوز له كور
طشردن باقما غيله كورمياسن … سن بو معني سرتنه ارمياسن
انس جني كمسه قرآن كبي ايده … دوزمدي ودزميه بو ترتيبي

نيدوكلرو كرا آنك بلدي مصطفي
مصطفي در اول آلكي معتبر
اكرام ابو ادم صورتندن مختص

قوله تعالى قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله الآيه

عالمی آنوڭ نورندن ایلدی | كز نورازین الله اكا سیلدی
سودی آنی دوست ادندی حبیب | قاب قوسین اولدی اكا خلوتكاه

قوله تعالى فكان قاب قوسين او ادنى الآية

اول زمانكم چقدی اول عرشه اوستنا | كتدی بر ده دوست ارشدی وكتنا
جمله كوك اهلی بشارت بلرلار | قابو دالقو شوروبن دورر دلار
قامولردن ایچروكردی رسول | كمسنه كورمادكین كوردی رسول
اورتدا سیلندی بوتجاكز نوراز | بر نفسده مقبول اولدی بیله نیاز
معلوم اولدی اول آخر نولیسر | ذكر اولنشدی دخی تالم اولساد

قوله تعالى فاوحى الى عبده ما اوحى الآية

چون حبیب اندی كره بو منزله | عرشه ایلغنده بیله كلدی بله
عین ربو شیئكن اول عرشدی | شیئ ربو عینی اولدی اول فرزآدی
چونكه مقلوب اولدی عرشه اولدی شرع | فرع اصل اولدی اولدی اصل فرع
كرچه شرعوك تربتی بو فرشدر | الاكه دتسرا كیم عرشدر
سانكه عرشدن انمدی بس اول حبیب | چنكه شرع اولدی اكا صقدن نصیب
اول حبیبی حق نچون آغرلدغنه | آنك ایچون كه حقی اول برلدی
حقدن ایرق تنبیه اولمیدی | بت ایچون قندا سرا اوبیمدی
اول كلیجك بتلر اولدی سرنكون | بوت پرستلر قاموسی قلدی زبون
دوتدی آنك حكمی جمله عالمی | آكرمستر اولدی جمله آدمی
تا قیامت اولوركه شیله اول معا | هم شفاعت رایج آندا اوله قیله
چون اكا ملك اولدی بو هر دو جهان | معلوم اولدی اشكاره و نهان
پس جهانده معتبر در اول كشی | كیم معطل اولمدی هركز اشی

معتبر كندر جهانده بر دخی | بن دیم ادین سنن علمن اوقی
سلطنتدر اول اچینجی معتبر | تكری قرآنده بزا و یر رحبا بر
كه مطیع اسلطان تكریا پیغمبر | اول اولو الامر كربو بن وورا

قوله تعالى اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولي الامر منكم الآية

عاصی اولدكه مطیع اولمازسه | كافر اولورحقی حاق بلمازسه
كلسیدر تكری نوك بو سلطنت | تكرآدی اولدی اكا قل قنت

قوله عليه السلام السلطان ظل الله في الارضين الى آخره الله

حكم الله دن اكا اچلدی بخت | كلدی دولت اول صورتده اردی تخت
جنكیل ارمزكا حكمی ایرار | كرنتب كور رمز بدی حالی كدر
كردلرساعدلر اولر بیار | خلق ایچنده نچ خیر اشلر قیار
كردلرسه ظالم اولر بیار | خلق كمی حالدن كمی باشدن چقار
خلق صوركم ظلم آنوكدر داد آنوك | تقدیر اشلر اسنی لیكن آد آنوك
كرچه آنكدر بو جمله خیر شر | الا بو صورتده اشلر برهنادر
آنوكیچون اولدی آدی پادشاه | پس بلوك اول صورت اولدركاه
سن بو حكمی صورت اشلر ضمنیل | باقبنی اول صورته آلدنمیل
سلطنت شولدركم اول دولتدرر | دولت اولدركم آدی قدرتدرر
كانی قدرت اشلر آدی بركشی | اول كشی الوركیدر اولمز اشی
تا قیامت اول حكم قائم دور | صورت الده سلطنت دائم ددر
پس بلوكه كم معتبر در سلطنت | اكا الله قدرتی در قول قنت
آنی بلدك اشیدامدی بر دخی | معتبركم الكن اول بلدی حقی
قامولردن الكن اول دوتدی وجود | قامو خلقدن الكن اول قلدی سجود

عقلدر كل دردها جمله اولور | الله آنی تا امردن بتن اولور [illegible] آنی خلقتدن الله ... اولدی [illegible] تا امردن صفتدن [illegible]

قوله عليه السلام اول ما خلق الله العقل اولدی دلیل

عالمی اول عقل کلدن ایلدی   صنمعل کم آب کلدن ایلدی
ماسوی الله بر وجود در کور اول   قنجرو بقا حقدور آکا یول
بو عقل در کم جهان خلقی اکا   حق مسخر ایلدی آکدن صکا
کرسکا طپرق صو ییل او د لا   عقل و نکتدر اکرک خدمت تلا
طپرغی کورکم ویررون کون خراج   طوینو در هر کون آند ایوزیک آج
قیمتی طاشلر قمو قدرت درر   هم دخی آلتون کمش طپرقدرر
صو دخی هر قنده کم التسک کیدر   بر آتشکم وار دخی یرده نیدریه
ییل کورکم نیجه طولر بز کناك   ایلدر هر مسکنی بر مسکنه
کورلرده او دی نجا قاپندیرث   کم اول اود طاشلری سنوتلر اوینادر
او دکور کم نجه کرمش قوییا   بیشدرر اشلر دلر آجلر طیاء
موم کبی کورنجه ایلر دمور عی   کم اولور یك در لونده هر بری
قاموسی شاکرد در عقلك بلر   عقل النده اشلنور اشبو خولر
بندا ارتق کورنجه یقول باعی   کم قلورلر عقلله تدبیر رای
یا خود نجه انبیا و اولیا   عقلله یول واردی اردی مولیا
معتبر در بس بلوك اول عقل کلش   آنك ایله درلك ایله جد قول
بر دخی کمدر جهانده معتبر   اول علمدر کم ویرر حقدن خبر
رونقا بو علمله کلدی جهان   معلوم اولدی آشکاره و نهان

العلم نور من الله يعلم الغيب ما في القلب الى آخره

اصل کوکدن در بزی در تر کوکا   کم اولیدر سه ایرشور یکدن بکا
بو علم بر نزد باندر او جغا   هر قنت در جانا کوکا او جغا

قوله تعالى يرفع الله الذين آمنوا منكم والذين اوتوا العلم درجات الايه

اولياو

اولیا و انبیا بو علملا علا   بشلین بو خلقی الذی منز له
دنیا بره آوده قاکو تند تنك   ایچ طلوملر حیله حرب جنك جدك
اول قراکو علملا آیدینك اولر   ظلمده ور جنکلط اولیك اولر
بو علم زیره چراغ در ای صفا   آنلره ویردی بلی مصطفا
انك کرککم تکر علمن بیلکل   انده آنکله عبادت قیلکل
تا بلدجامن کیشی نیتمك کرك   تکری بولندن نجا کتمك کرك
کرچلم علموك عمد وت یجو سبی   الا شخص الکی بو علمك ایو سبی
بیقی صیفی بتدی هیچ بر شجر   بر علمیوز معلوم اولمز خیر شر
هراشی علمله بلمك کرك الکی کیشی   بلمیجه اشلیوز مدا شیی
علملا اسلام دینی دوتی قیام   له ی بو علملا بولدی نظام
هرکموك کیم علم وار اولدی دلیك   آنارونك کیم علم یوق قلدی ذلیك

ولعليه السلام العلم نور يحب صاحبه الى الجنة والجهل فريسوق صاحبه الى النار

انکم علم عمل ایلداشن اولا   اول کرککم جمله خلقا باش اولا
علملا یلدوك بو ایش نجه کیش   اوك کفه بولسان نیبه کیش
بر علم مداول بشن معتبر   کم ویرر حقدا نزا هدهم خبر

کرچه علولهده طرایاز لو دُر — الا دله جان اچنده کزلو دُر
جاننه قودی ملدن انوکی اول جلیل — انکچون جانلرا اولدی دلیل
جان دخی بر معتبر کسنه دور — انکچون بلمدی کمسه ندر و نه دُر
جانله در جمله جسموک جنبشی — جان کدیجک باطل اولور جسم اشی
جانله در ولکن جمله تنوک — یتمکا تسوز کرسنوکدر کر بتمدن
امدی سن بلمک کرکسین جان ندر — تندا بو جانوک طرا اینی قنده در
تنده یی یرطشرا یی تندا بو جان — نا یه بکزر یا ندر اینکل نشان
صومدن طشرا اوله مدن — یا بارده اطشرا جان بر لقه مدر
اشیلاوکلدر وری اولور بو تن — قنقسی اطارز اسا اولور بو تن
کلدوکه امدی جان ندر بر بیلم — اشبلرده قنقیدر بو کلم
وکلا امدی بجود جان وصفنی — کم بلاسین کندی تم اصلینی
یعنی تسندصویلا بلدی حیات — یعنی صوده وردی در جمله نبات
قوله تعالی وجعلنا من الماء کل شیء حی افلا یؤمنون الآیه
ثم امر در بعض خلقوک جانلری — یعنی وردی اولده وتار حیوان کری
قوله تعالی ویسئلونک عن الروح من امر ربی

ثم بو نفخ بعض خلقا جاندور — یعنی نفخیله وردی انسان دور
قوله تعالی فنفخنا فیه من روحنا الآیه
بعض خلقوک روح قدسی جاندور — کیمدر اولسنلرکم اول روح جاندور
قوله تعالی وایدناه بروح القدس الآیه الحدیه
صویلا جسموک وردی نفس امر لا — دنیاده یلداشی اولب کندیه بلا
یعنی نفس حیوان دور جسم اولی نبات — امرلا صوده ورر بنلر حیات
ثم بو جان نفخله وردی ور لکی — روح قدسی عقلیله در بر لکی
یعنی جان انسان کبی عقل اولی ملک — شولیلا در بار قنده دلک
جان بلور ده قنقیدر ایت بکا — بلمدوکه جان ندر کین قلدوکه طکا
یتمکسنه بلمدی جان ندر کین — کمکی وکتک نجیه و رکین
الا بلمدوکه کم بو خلق جانسوزه کل — درنن تن دنیه اانسوز ه کلت
سن بلوکه کم معتبردر اشبو جان — چون انکله ویردر اشبو جهان
جان تمام اولدی بکز کلدی کو کل — کم اکا قدرت ویلی ایندی کیک اول
شیله کیک درکم صفات بزکوکی تمام — یمده اولکدا ناکه وار سا خاص عام
یاووادر کمسه بلمز ندر کین — کرمدی کمسه بو کوکل طلدی غین

انوكچون معتبردر ويرانه لر
طولمه يه بر كوكله سن دونه لر

بنجه ورلو نقش صنعت رنكی كه
غضب احسان خشم رحمت ظلم وله

جمله كوكلده قتر يازيا زلودر
باقبانه كزلر كراعزكز لو ده در

علم ظاهر يازلو بر بر حرف فيلا
نوحت استاد سن كلوب بر بر دولا

كرچه عبرت نقش علمدر اي يار
بو كوكلده بر نابك معني وار

حلقتي حق كوكله نقش ايلدي
انه صاحب دللرا بخش ايلدي

قوله تعالى أفمن شرح الله صدره للاسلام فهو على نور من ربه الآية

كرچه كم سر علي بو جانده بيتار
الا كوكلده منزلي ده وتار

علم قدرتكم حاقولي برتا ويدر
بو كوكلي خوف كلي انوكا اوده در

هر نكم ذاكر سايه لطفي قمو مو
يير كوكده نيا لغز اجاق محو محو

بو كوكلده جمله برده لو دكل
بتلر وكله قانع اولماز بو كوكل

اسني كرمك دلكه نيدر اوبي
كوكلوكه خوف دايما اولدر اوبي

هم نظر كاهدر بو كوكل هم سرايي
ايرده حقده انظر بيب اوانكاهي

هم حقدن كنز خاني در بو كوكل
استه اولكنجي سن سنده ابو ده

چون چلب كنجي كوكلرده قودي
هم كوكلرده بني استاكه ديدي

قوله تعالى انا عند قلوب المنكسرة لاجلي

پس بلوكه كم معتبردر بو كوكل
حق انوكچون كنده يا قلدي قبول

چون كوكل رحمتبن كلدن وكلدوك
شرح تقرير ينمش اكلمدوك

دكلا ايدي عشقله عشق نيدر كيم
بلمديكده بو عشق نجيدر كيم

عشقدر در اول معتبر
عاشقا صور عشقه انسترسك خبر

تا عقل بلمي بو عشق نيدر كيم
تا كلالر انكلمدي نجيدر كيم

عقل كوكل جان نفس تيدر
جملسي بو عشقله انسان حقي

اشتكي بر كنج مخفي كزلو نهان
ديلدوم كم بيلك بني عيان

قوله تعالى كنت كنزا مخفيا فاردت ان اعرف فخلقت الخلق الآية

پس بو خلقي بو غلغله وار ايلدوم
كندم بو خلقه اظهار ايلدوم

كم بنوم بر لكومي بر بيلهلر
هم بنوم چون خوش عبادت قيلهلر

اول اراده چون قديم اوار ايدي
ايلدي بن جمله اشيا معماري ده دي

اول اراده ده اشارت ايلدي
كن ديدي بر كوكه نا عمارت ايلدي

بيدي كوكي دخي يدي لو خلقلا
خوش مزين ايلدي قلدي قيلا

اول اراده بو جمله عقد وكنج
ذرة اولنجه جمله محكم قانغ

اول اراده‌یه دیرسین جمله کرده لر … اختیار اولنه الله‌دن … لر
کهدیه عشق اورده لا اول ده‌ر بو که … شول اجلدن آورتن اولدر سنوکه
جمله اشیا خلق اولدی او دن آن … بیدن برنا خلق اولدی سو دران
عشق ودر آخر جمله خلق یلتمیز … اشب اشیی دوت بندا اول … دیر
چونکه عشقدر جمله اشیی اشلر آ … عشقه قلدی عقل جان نفس تن
بس بلوکم معتبر در معتبر … عاشقه صور آن اسکی عشقدن آ خبر
اولا ادم بزه اولدی عشق (بلکم) … جاه کوکل اولدی عمارت طولدی عشق
عشق ده کلندی عاشق جاناره … کرچه سعی شرح بوهه ستلر
امیدکل سن بو نفسی کورکز … اول ده نفسی جهانه صوقدن بک
نفسدر اول اون معتبر ده آیرسی … کم بو جسمو که اسور اولماز ویرسی
نفسکم اصل نفسه کلدی المغیل … جمله نفس کلدی آ طفلی … بت
نفس کلدی جمله نفسه … ما یسنه … اندن اولدی جسمو که اول سرمایه سی
لام بر لو بوجین قد و … ش … نفسه قولدر کر طیور کروه خوش
هر برسی نفسیون دردر آما که … مقصود اول نفس انداید لقمه یمک
یرده کوکده نا که وار نقش نشان … نفس اجنه قاصی وارده نهان

هر وارن

هر برا ایتکم جهانده یاز لو … … جمله بو نفس اجنده کزلو …
پس نچون کرمزکز که بو غایت … وارلغی قمو اجنده … آیت

ولنعم سنریهم ایاتنا فی الآفاق و فی انفسهم … الآیه

عالم اجرا ناکه وار ارکک دیشی … هر برنده آشنلور بو نفس ایشی
نفسه منقاد ایلدی بو … … نفسه کزلدر اجنی … طا …
قنغی نفس کم اول مطیع اولدی حقه … بولسار اجاره اول عمر بقا
نفسیدن کلدی حیات هم ممات … نفس دیرلک ویردی اولدی حیوان
چونکه نفسه متصلدر هر برا ایشی … خیر شر بو نفسه الور … ویرشی
هر که نفسی محکوم اولدی کندو … … اول کشی جمع اولدی کلدی کندی …
کندوسنه حضرتا اجلدی یولی … حق اغزر قنغی وکم وار سه اول
یرده کوکده بو عالم خلقی … خلقی ببن سن بلا سببین خلقی
خلق خلقی جون بلا سبب سن تمام … معلوم اولا هر مقیم هر مقام
بیلسین کم اسه ده هر برنسا … یقدوت … اثی سرحانه بر نسا
یا دو بلشا اولدی بلیشی … لا جیسک سندخی امدی بلیشی
یاد بلیش امدی ناده اغیار یار … اغیار قوه ون کون ایت یار یار

اکر اولا یلدانش اولا اولی یار سنکا   وار ایسه انوکله حقدن بیکا
عاشق اولدا قومه اولی یار اتکن   تا کم الته اولی سنی حقا دکین
جمله سنده مقصود اولی یاره بلو   هم کم ایی بلدی قلدی دلو
یار دکل اولدیکم سنی اندر حقا   ویره کم کندوزکی کنده حقا
کلی ترک ایت سن سنی اول یار ویره   وار لغوکی شول بر نفس اقرار ویره
کر کدرسک دنیاده اقرار لا   وار اولا سیزی تا ابد اولی یار لا
ای خدا یا طوغو یلده از معیل   کرتو یاره سن بیزی ایر معیل
دوستلرکی بزی صوبجون ای جلیل   دکلیا نه سن صفالوق ویر قیل

داستان نهم از باب دهم در بیان پیدی که در ماه امن دنیا باست است
هر کرا نه ابدانز و بکیرد باستعمال از ره مقبول من و مرغوب حاق باشد
و او از ابرادان خواتند و هر که تز انرو یکرد عمل نکند مدر بد حق و مجون
حق باشد و او را از اسهادبان خوبان خواتند انز ابیات میکند کجو نست

بنه کلدی کوکلا بر فتح او کت   کم بو جسمه یوز ضیدنه جانه قوت
جسم ایده تسا اولز یوزنه صولو   جان اده قلبا اولدکو کجک خلو
جسم جان چنکم بو بنده دوتار   جمله خلقوکی کزلوکنجی اوتا لر

هم جلبده ابنلرا رحمت کلا   هم بو خلقده عزت رغبت کلا
اشبو سوزده مقصودم اون بندهور   اولی بو شخصا هم قنده هم بنده دور
جانلرا اولی بنده اولدخوش یر باد   تنلرا اولی بنده اولدر قرب وصال
هر کم اولی بنده دوتار سالا اولا   کیبا اندا جمله بنده ازکه اولا در
ایشیده امیی اولی اون دلو بنده کوزدر   کم بلا سینی بو حکایه بنیند ور
اوکی اولدکم حقا صدقک اولا   حق سنا صدق ویو نطقوکی اولا
قندا کم سن ایشیدورسک حق بیزه   یر اورغل صدقله کوکلوکی یوزنه
حق یولنده ایچ انکار ایلمیا   کملکا انکار سن یاد وار ایلمیا
صدق دوتکم اولا سکا پیشرو   صدق قلا کن قالمدا آیشوده رو
کرکلرسک بو بلا سن صدق قیلا   بلکم لدوکی عاقبت صدیق اولا
قول عبادت قلسا خوش دور خالقا   الا صدق اصلی یسر صادق تا

ولدتنا وصنا یوم ینفع الصادقین صدقهم الآیه

یا ربی اندا جمله خلقی دیرلر   خیر و شرنا ایشلرسنا صورلر
اللهوکی کز لوکنجی جون اجلا   رحمتی بو قلر اردا صاحلا
عالماده بندسا اولا رحمت نظر   لیکن ایرا هر قلا صدق قدر

نیجه‌کم کونشك نوری بلا خاص و عام   دخی بدر ایدر طولو دوتم مقام
بو کوکلك سن اوکلی دخی هر بری   باجه صدقوکه شر انده حق نوری
هر کوکلکم صدیوق بکزر شکا   رحمة اندر ایده اوله الله اصفا
چنک صدقوکه طوغوه اولدی عقلیه   ایمدی نه قلماق کرك بو خلقیه
وکلا ایمدی خلقیه تمك کرك   بو ازاق بلدا بجا کتمك کرك
کوصقو بازار اولا کر بولی یمش   خوش اوره انصافلا هر ده اوش
شیله انصاف ایلیه سن بو خلقلا   بوق بو خلقوکی کانی قلدی اکا قیلا
کوسکادر نایدر شاه اکا   قیلده رغبت ده هم بدرهم احسان اکا
نعض بو انساقه ده ردینا یارسی   ناوییکن ده نعیق وینوکی یاری سنی
ذکر کوکلنده ایتون انصاف ارا   اولکم جلب اکا انصاف و را
ایمدی بو کز نفسیه یتمك کرك   بو اذاق بلدا بجا کتمك کرك
چنکم ایدلك بیله یلداش دخی   یولا شوك اوله اینه یلوکی اوله اور
قهر لرنیار ایدی سن بانه کور   قهر ایلیه ده وقت باشنی کا کور
بو دریا صنت یوله اردنیا یازیش   نفسنی قهر ایلك چون اولدی ایش
قلبینه یوله اری نفسا جفا   قلدی نفسه اکا هر کز ... وفا

اولیا ننك

اول ارنکم نفس کتدی ایقودن   ایلدی پرهیز اتمکدن صودن
یعنی کم قهر اتمك استر نفسنه   مقصودی اولکم بو نفسی منه
الانفس اوقهر آجلق دررر   ایلرصن آجلق آنك بوینی اورر
هرنه‌کم الله اکا ویردی وجود   بلدی حق وارلغنی قلدی سجود
هر بر بنه قلدی اولدم بر خطاب   یعنی کوترماکچون بیزدن نقاب
بن کم سن کم دیو صوردی اکا   ایتدی سن پادشاه بر قول سکا
نفسه صوردی نفس اکا سن بن دیدی   یعنی سن سن بن ... دیدی
حاق بیوردی زجر اکا آجلغیله   مقصود اولکم کندوزنی کمدر بیله
چون آجقدی نفس ایتدی یا الله   بز قولز جمله سن سین پادشاه
آچ میخا قولغا بوی ویرمدی   اللهه قول ون دیو بو آد ویرمدی
پس بیلوکه کم نفسه قهر آجلیغ نفس   ایره اولدی یول ارینه آجلغ اسی
نفسنه کم قهر ایدرسه او الا   جمله خلقك کوکلی کنجن اول الا
پس بو کز اولیا اتمکه کرك   بو ازاق یولده بجا کتمك کرك
چون اولیدر اولیا خدمت کرك   جان کرجکلیی عزت کرك
اولیا خدمت کرکدر کیجه کی   اولر خدمتده ایدی کیجه کی
هر کیمکم قلمغ اتدی اولیانك   اولمدی قول کندوزندن الو یا
قاپوده خدمت قیلن کچدی دیا   آدی واردی مشرق و مغربا ...
نیتکم چقیشندی ابلیس کو کا   ابر شوردی هر نفس یکدن یکا
بر سجود اتمادکیچون سوردلار   آدنی شیطان لعنت ویردیلار
یعنی خدمت قلمدی بر سروره   انك ایچون سورلوب اتدی یره
هر کم خدمت قلمدی بر اولیا   لاجرم کم لعنت اولوب اولیا

اولیا خدمت قیلانلار دورلر ای / نجه خادم مخدوم اولدی کوردلار
امدی کرلوم کیچیا ایتمک کرک / بو اوزاق یولده نجا ایتمک کرک
چون اولولر کیچیلر سز اولمادن / اولمش بو کیچیلر سوز عام خاص
نیتکم اوغلانک اولونمه‌تی / بو جهانده ندر آنک شفقتی
کر صد فدا شفقت اولمسا / قطره‌ی اول شفقتیله آلمسا
اولمییدی قطره‌لر در یتیم / اولمسیدی شفقت اول جانده مقیم
قطره قطره نیور اول شفقتله / دانه دُر اولوب دخی کلدی اله
هر اولوکم کیچیه شفقت قیلا / هیچ کمانسز حاق آکا رحمت قیلا
پس اولودن کیچیه شفقت کرک / نیتکم اول اولیا خدمت کرک
چنکه بلدک اولوکچی نیدوکین / کیچی خدمت اولو شفقت ایدوکین
امدی کور دوستلارله ایتمک کرک / بو اوزاق یولده نجا ایتمک کرک
اولو دوستوک دنیاده شول کیشدر / کر نصیحت ویرمک آنک ایشیدر
اول نصیحت ایسنی حقا اوقور / دیلمز هرکز اول ایسی سن خقیر
هرکه خلقی حقا اوقور دوستدر اول / آنک ایچون کستردی ره ظفر یول
نیشس دوستدر اولیا و انبیا / خلق دعوت قلدوغیچون تکری یا

دستلار و کیکی اول سبحاندر / کرچه کیم سن قول اول سلطاندر
دوستلا ویردی قرآن اول / یعنی کیم کوستردی دوستا ظفر یول
نیشس دوستدر اولیا و انبیا / خلق دعوت قلدوغی چون تکری یا
آنکیچون کلدی اول قرآن سکا / کم الا الناسنی حقدن میکا
دست بلدوک بو کزین دشمانی کور / اول دخی سندن نه استر آنی کور
بلکم اول دشماننه ایتمک کرک / بو اوزاق یولده نجا ایتمک کرک

جنکه

جنکه دشمانسز اولنمز کمسنه / امدی ناقلماق کرک اول دشمانه
دشمنکی حلمله درلک کرک / تا او لاسرکشن نخود برلک کرک
دشمنه حلم ایله اولماسخت دل / چون کچوک بیمز قبار ساقال و قیل

دشمنک علی حلمله دردای صفا / دشمنی حلمیله یلدی مصطفی
شمع کوردکم جمع ایچندانا قلور / نوغسوز کور نجه کوینور یاقلور
الا بلمزکمسه حالی نیدوکین / اوداننده درلکی نیجه ایدوکین
هرکه سنیله دیرلسا جمع اولا / عاقبت اول جمع ایچنده شمع اولا
پس حلم درد دشمنه قرشو دران / سویلدکچه آغزنه قادرشو اوران

اول بلندی کل بوکز درویشلره / یول ایچنده سوخته و دل رشلره
کورلوم درویشله ایتمک کرک / بو اوزاق یلدا نجا ایتمک کرک
جنکه درویشی‌سز کلدر بر مقام / درویشا احسان کرکدر بس مدام
مال ملک نعمت الکده یکن / بی بدر بخشایش ایله آنسن
نجا برکون ملالا ... / ... هرکز سنی
چون الاسین مال ملک ایرقالا / بی بدر ایر وغیچون در تما بلا
کسی اولدرکم آنک احسانه‌واد / اول قیلا احسانکم آنوک جان‌واد
کیمه کم یولدسه در احسان آکا / قول اولا بنمدن بشا انسان آکا

قوله علیه السلام الانسان عبید الاحسان

هرکه کیم بیخه اولدی بذل جود / عالمک خلقی آکا قلدی سجود
هرکه احسان اهلدر الله آکا / جنتی یرد ایلدی والله آکا
پس بیلوک احسان ایدندر آدمی / حق آکا منقاد قلدی عالمی

جنکه بو احسان ایشی اولدی تمام / ایشدنلر آکلدی بلدی تمام

اسدي بوكرجاهل نقك كركك بواو زاق يلدا نجا كلتمك كركك
جون جاهل سوزد نيدا ير بوقدرر بلكه عالمدن بو جاهل چوقدرر
جاهل خاموش سكوتدر جواب خلقا اول هم يوزصى درهم ثواب
سوزله اولدي مكرم آدى سوزله دتدي بوجهله عالمى
الا جاهلدن ستنفل سوزكى سيليوب خور ايلما كند وزكى
پس چراني جاهل سكوتمشى قرشو شيلشمك آنوكله اودمشى
معلوم اولدي جاهلوك درلكى نه نه كركدور باشى نه درلكى نه
جاهله سكوتله در جواب اسكنو خاموش اماعيبي صواب

بوكرني عالمله نتمك كركك بواو ذاق پولده نجا كلتمك كركك
خلقه عالم سوزيزه يوقدر اصول پس اكا قرشو نجا اولوم فضول
عالم اوكنده تواضع ايلتك ايلكل هر نه كم سويلرسك الجاق سويلكل
چنكه طپراقدن يرتدي حق سنى ينه مطلق قيلسر مطلق سنى

> قوله تعالى منها خلقناكم وفيها نعيدكم ومنها نخرجكم تارة اخرى الآية

شمدن طپراق كبي پس الچاق اول اول اولولر اياغنده طپرق اول
عادكبي سركشى اولان آدم دكول اكاسن ابليس يوزسك غم دكول
قنده بر عالم كوردسك اى صفا بنلغل آنوكله عهد و وفا
بوبلكه هردم تواضع ايلكل هر نفس هيچ توقع ايلكل
هركوكل كم اينه هردم طپر غنا اول كوكل اوزره كركك رحمت بنا
الله اول طپراقدن آنى كوتوره هر نه كم اكسوكى وارسا يتره

> قوله عليه السلام من تواضع لله رفعه الله تعالى

هركوكل كم بوجه دوته اوزنى عاقبت خور ايلدي كندوزنى

بوجهلدن

279

بوجهلدن دشدي اولدي اوزذليل ايلدي الله آني خور خجيل
چونكه دانه دشدى طپراق آلتنا طغردي اوراق آني اچدن اوجا
پس تواضع اولو لتدير ارا ايلسه آني خاصه عالملر

> اوشش تمام اولدي اول اون بندك سوزى آطلدي كمده وار سا كوكل كوزي

اطلدي دركك ندر اكدن صكا ايطما دكسا ينه ايدم سكا
كم اول اون بندك بلاسين آدنى آدن بلسك هم الاسين دادنى
بيري صدقوك طغرو اولا حقلا بيري انصاف ايلياسي خلقلا
بيري قلقل نفسكا قهر و جفا بيري خدمت آت اولو يه اي صفا
بيري سندن كچيا شفقت دردر بيري دوست دوستا نصيحت دردر
برسى دشمنلر احلم ايلكل برسيي دوريشلره احسان بلو
برسى جاهلل خاموش اولا برسى عالمله الچاق كله
اشبو اون بندي وتان ارديجا حاق بولنده بلدي اول عمري بقا
دولت آنوك كم دوتا اشتدوكيى دندر احقدن يكا اسيي اوكيى
دوت بو بندي اشكل بو اشده بو اشنى كم قلدي اولدي بولداري
كم اوكوت آلدي ايسه حوز اولدي قلدي مغبون هركم اوكت آلمدي
اولولر بندن دوترسك اى صفا كرميا سيي دنياده قهر جفا
اشبو دنيا كمسيا دوست اولدى بى وفادر كمسه دوستلق بلدى
دولت آنك كم بدوور نى بيمدى دنى ترك اتدي اول يك اتمدي
اولومندن ايلرو اولدي تمام كورسيي كوردي اشى اولدي تمام
عاشقوك دونكون تمنا قلدوغى دنيا خلقندن بوكنجى بولدوغى
بر ايو دركل دلرخلقدن بولا خلق آنوكله حضتا لايق اولا

اولا اول دردك بو خلقا يوز صوني … رحمتا مستغرق اولا دبدزي
اي چلبي سن روز قل قوللاركا … اول دكمز خون بو بيقللاركا
عشقن اره ترعشقلر دكلا يبوك … دكليوب سوز معنيسي اكلا يبوك

داستان دهم از باب دهم در بيان ترتيب آن كتاب كه جهت باب وضع كرده در هر باي ده داستان از جنس آن باب كفته است زيرا كه حق تعالى در قرآن مجيد بسيار چيزي اشوطاده ياد كرده است تا دانند كه بسيا حكايات در وجود ميشود از زبان مكرر بكوي

قان اول كرچك كوكل اسي ارانه … قنجرو بافذويه عبرت كورن
قان اولن معنى بلسن كلسون برو … كوزي كللى بردم اوخت اولسون برو
قان اولكم بو يوله صادق درر … قان اولكم بو سون عاشق دورر
جان قولاغيله بو سوزي دكلسون … سوزا ايچنده كزلو معني اكلسون
يعني بلسون بو حكايت نيدوكين … بو احكايتدن ارادت نيدوكين
كلدك امدي بو سوزك تقديرنه … بر نظر قيل پادشاه تقديرنا
كوركه نه قلدي ونتدي نيلدي … دنياده بو خلقي نيچون طوپلدي
نيچون اولدي يرله كوك جسم جان … نيته كلدي دنيايه بو انس جان
كوكده نيچون يوروردي بو آي كون … نيچون اولدي آي يلده دون كون
نيته بلندي زمانه آي ييل … نيته بلندي مكانه آب كيل
نيته بتدي يريوزنده خشك تر … نيته دوندي دنيايي دور قمر
نيچون اولدي دنياده بو يازو قيش … نيچون اشلندي جهانده هر بر ايش
تا كه حقك كزلو كنجي آچيلا … رحمتي بو جمله خلقا ساچيلا
بيله هر بر اشي آدي ايله … بيله هر نعمتي دادي بيله
بيله حق ورلغيني ذكر ايدالر … بي يوب اول نعمتلري شكر ايدالر

بيلنه بو دنياده هر بر هنبار … كفر ديني فسق طاعت خير شر
ديلدي چون واشي اول كارساز … ايلدي بيركوكه ويردي قيش ياز
بيركوكي طپطلو خلق ايلدي … دكه بر خلقنده برخلق ايلدي
كيمسي قلدي عبادت حقيچون … كيمسي بيپدي عمارت خلق ايچون
كيم دعوت قلدي خلقي تكريا … عمرني خرج ايتدي آنداپي دريا
كيم اليقلا چقردي آدني … آلدي كندو دشمنندن دادني
كيم دوتدي ملكي سوردي سلطنت … اولدي عالم خلقي اكا قول قنت
كيم صنعتلر دوزتدي دنياده … صنعتيله اول كشي كلدي آدا
كيم تصنيف ايليوب دوزدي كتاب … اوقور آني خاص عام وشيخ شاب
كتدي بونلر قلدي اسني يادكار … بيله دوزدي عالمي اول كردكار
چنكه نوبت دكدي كلدم بن دخي … بيليوبن اوبري بلدم حقي
كور حاق بولده ديرلك سوزي … نجه كتمشي اكلدم اول ارانى
بن دخي دوشدم بولاردوك صونه … جان كوزلي تاكم بولوردة طويبنا
اول ارنلر صونيني صويلادي … اشن اشلا سوزني سيلاددي
سيلدم كردم بولارك نيدوكيني … اكلدم بلدم بولر نيچيدوكيني
دنيا ملكين ترك ايدوب كتمشي بولار … الانو موش هر بري بر بهز كاز
كم انكلر اكلو درهر يري … صورتي اولدي ولي آدي دري
چنكه كوردم كيد سوزوكا بندخي … كوزك آچ قلمايه سني سندخي
ديلدم بندن دخي بر يادكار … قاله كورا آن جمله اختيار
اكلر بو مسكني آنوكلر … اكلا سين سن دخي اد وكلا
دولت آنك كمه ايواد قاز نا … رحمت اول ايلوك بكاري تازنا

جون بو فکری حق بر قدی کو کلما   بری کوك عبرت کورندی کوزنیا
کردم اشبو عالمی عبرت طلوا   عالم اجره آدمی حکمت طلو
عالم اجره کوردکم عبرتلری   آدمیده بولدوغم حالتلری
بر یادرشور دم اولدی بر کتاب   اولدی بنیا دی آنك اون درلو باب
دکمه بابدا کلدی اون داستان   شرح تقریر بیان قلدن قلا
بو کتابك باب نیجون اولدی اون   دکمه بابك داستانی کلدی اون
نیجون اوندر بو کتابك ترتیبی   نیجون اون اوزره اورلدی ترکیبی
نیجون اولدی اشبو ایشی ایدم سکا   دوت قلاغوك بردم اوخت بنده نیکا
کوز دم اول قرآنده الله سیلمش   اون کیسه کلمش دوستلری مدح ایلمش
بنده اون کز دوستلری اکمشدورر   اون دخی دشمانلری سکمشدورر
اشیداول اون دوست مدحی نیجیدر کیم   کم بلاسی بو حکایت نیدو کیم
بیرسی التائبون التائبون   برسی العابدون العابدون
برسی الحامدون الحامدون   برسی السابحون السابحون
برسی الراکعون الراکعون   برسی الساجدون الساجدون
بیرسی شول امر معروف سیلیجی   برسی شول منکری نهی ایلیجی
بیری شولکم بیکلدی حق حیرتی   یعنی تغیر اولمدی اسلام ددی
بیری اول دوستدن نه کلدی کوستر   خوش بشارت کلدی مؤمن دوستنه
اشبو اون مدحی جلب دوستلارنه   ایتدی قلدی نثار او دوستلارنه
بنده اکا کدی آکدی اون درلو قلی   سجدی بنلر دا بای یخشلی
براشت بونلرده کمدر رعیان   بکم بلاسی بو اشی بللو بیان
بری شول کرجك مسلما ندر کو وار   ار وعورت بر برینه اولدی یار

قوله تعالی

281

قوله تعالی والمسلمین   والمسلمات
بری مؤمن کم اننده تکر یا   ار وعورت حقا دندی بی ریا
قوله تعالی والمؤمنین   والمؤمنات
برسی دون کون آیلق ازرا دران   ار وعورت طاعت اوزره جان ورن
والقانتین   والقانتات
برسی شولدرکم صادق اولدلار   ار وعورت صدق ایچنده قلدلار
والصادقین   والصادقات
برسی شول صبرا دان کرتوار ان   ار وعورت صبر ایچنده جان وران
والصابرین   والصابرات
برسی شولدرکم قورقا تکردن   ار وعورت بلده قرقولا کران
والخاشعین   والخاشعات
بری شلکم کتدلار صدقا بلا   ار وعورت دنیادن نفقا بلا
والمتصدقین   والمتصدقات
برسی شولدرکم او روح دوتلار   ار وعورت بلدا اشیله کتدیلره
والصائمین   والصائمات
برسی شلدرکم یغدی اوزنی   ار وعورت بکلدی کندو زنی
والحافظین   والحافظات
بری شولدرکم حقی ذکر اتدلر   ار وعورت ذکر ایچنده کتدیلر
والذاکرین الله کثیراً   والذاکرات
اشبولاری اون آکدی اول جلیل   هیچ کما نسوز کلدی آیات دلیل
اون کز اون کز دوستلری آکدی جلیل   اون دخی دشمانلری اسکدی جلیل

ايديم اول سكدكي بنجيدو كيم   كم بلاسيح بو حكايت نيدوكيم شئ

بري شول كم **كل حلاف** ديدي   يعني بكلش آندن اچن الدي آدي

بري **مهين** ديدي آني خر لدى   يعني اولدرجه خلقك خر بدى

بري هماز ددي قرآن اكا   يعني ارتوق سزلودر دركورسكا

بري مشاء ددي معنيسي نه   يعني دون دليي يرر شرا وستنا

بري نميم ديوبن دقدي لقب   يعني اكا بر سخن جين درجلب

بري مناع ددي معنى نوار   يعني خلقي منع ادر خير نيغار

بري ايتدى **معتد** معنى ندر   يعني بي ضبط بي انداز در

بردخي اكا اثيم در جليل   يعني يارقلو كناه كار ذليل

برعتل ددي الله اول قلا   يعني معلوم قلدي جركيه خلقلا

بردخي بللوره زنيم اولدي آدي   يعني اكا حق حرامزاده ددي

قوله تعالى كل حلاف مهين هماز مشاء بنميم مناع للخير معتد اثيم عتل بعد ذالك زنيم

اوشبو اون حرف كم ددي خالق اكا   يعني سكمكدر بابك بلك يايق اكا

كمدر اول حاق سكدوكي كراي صفا   يعني دشمان دتدي انى مصطفى

آن بلدك بردخي كوربوكزينى   آيتيله ايديم الله سوزيني

بنده حكمت نيدوكيند غايتي   معلوم اولور اوقيجق ايتي

قوله تعالى وواعدنا موسى ثلثين ليلة واتممناها بعشر الآية

موسى برله وعده قلدي اول حكيم كم اوتوز كون اودج اولا اول كليم

دتدي كون و ليكن او لمدي   آنك ايله وعده يرينه كلمدي

حق بيوردي اون دخي دتكم اولا   آنك ايله وعده يرينه كلا

اون دخي توتدي اول اش اولدي تمام   عهد وعد يرينه كلمدي تمام

حق بنه ايتدي

حق بنه ايتدي بو جمله قللري   خاص عام بايلري يخسوللري

كم كلور حير لا بندن بكا   دندورم بن بيرنا اون خيرا اكا

قوله تعالى من جاء بالحسنة فله عشر امثالها الآية

برنا اون اوتنا يوز يوز اكيبي   بيلنوك الله بلا مثلي دكن

آيتندن اكلدق بربو اشى   اون دخي بركور نوار درای كشى

بيله ايتدي هر نكم يردن بتار   يعني نكلس نباتدن خشك تر

اونده برسيني صاحبي ايت بركيا   طوقزيني آلغل حلال اولسون اكا

ذكر كل كون يعني كم عشريني در   لول حلال لقمه بيلر بويله ير

قوله تعالى وآتوا حقه يوم حصاده الآية

اكلا مدي سن بو سوزك حكمتي   كر حقوقك جوهر د لعنى قدرتي

وردوكندن آنذا بر كندو دلو   يعني كم اوطقزيني حبركن سكرش

الدوغدن بيرنا اون دو ندورر   يعني سني طغرو يولا كندو رر

خوشي صاتو بازار قاني مشترى   مشتريسي كمدر آنك يول اري

قوله تعالى ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بان لهم الجنة الآية

معلوم اولدي بر دخي بركورينه   قرآن ايچره وار درر بر صور بينه

معندا برايتك بكه دادوارد   صورتا اون آيتوك بر دادوار

قندكم اون نسنه يعني جمع اوله   رحمتي اول جمع ايچنده شيع اوله

حق اكا كورن ددي قرآ تلا   اونچون كلمشدي اول كا مله

قوله تعالى تلك كاملة الآية

قنده كم اون وارسا اولدي كمال   نيكيم اول اون كشى بلدي كمال

يرلغاندي اون بركزده تمام   بيلور آخر آني جمله خاص عام

خوش بشارت کلدی حقدن بنلره · روز قلسون آنی جمله قللره

چون بلریوز اوردی بوکرجکلدنا · اون درنندی برآغج دیبنا

قوله تعالی اذ یبایعونک تحت الشجرة الآیه

دتدلار قلوا الن پیغامبرو کیم · عهدنا بل بغلیوب اول سرورکه

تکرینک برلیکنه ایناندیلار · حق دیب پیغمبرا بوندلار

ایتدلار کرچکلیکه کلدوک بولا · مال باشی جان اوغل قیزلا

بربویلده دنمیاوز تا ابد · اوستو دا طانق اولسون اول احد

چون بوعهدی ایلدی اول اونکنی · نیلدی حق بنلرکله کورای کتی

بونلره اندردی رحمت آیتین · آیتندن بیلسن سوزغا تیکین

قوله تعالی لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة الآیه

برکوربنه اون نوار در دنیا ده · کم بلاسی سن بوعلمی ای دادا

حق تعالی چون یرتدی دنیایی · دنیدن وردی برآهرنسنیی

قوله تعالی واتاکم من کل ما سالتموه الآیه

هربه کم وارسا جهانده آدی وار · آدایچنده کزلنو برراد وار

وردی قیمت اوستنا اوردی حسب · درلك الیرآنوکیلم شنیغ شاب

جمله قیمت اولحسابه بلنور · آنکیله صاتلور وآلنور

اولحسابك اصلنی اون دردوکدی · اصل اوندر یوز یوزبیك اولدی آدی

دکلامدی نجا درسن اول اونی · کم سکا یوز کوستره معنی یونی

بیر برصایسیه اون کزا ولبیله اونه · یوزاولور اول اون چنکراونکزا اون اولور

یوز یوز صایسیه اونکز اولا بیك · چنکر بریوز اون یوز اولدی طلدی بیك

اون یوز اولور صایسیا یوز بیله کبی · یوزبیك اولور صایسیه اون کز بکی

یوزبکی

یوزبکی اوکز صایامز کمسنه · قوانی یماکروکل اول اونا

بوحسابك اصل بردر حد اون · کرکوکا چقدسا بوی قدتی اون

برده کوکده صایلن شول اونلا · معلوم اولدی قاموایشی قلدن قیلد

آنلیچون بوکتابك اصلنی اون · ایلدوك بابن اوردق فصلنی اون

بنده هم اون داستان کلدی علم · کلدی آنداهرمقیم هر مقام

اون کزاون داستان کلیدر نظمه · اوش تقریربیان قلدن قبلا

بوکتابی کم اوقورسا قامسین · صیمیا هیچ کمسه آنك تا مسین

کم عمل ایلرسا اول رحمت بولا · آخرتده دنیا ده رغبت بولا

کم آلورسه بوکتابی یاذنا · ایره جمله معنسوك بنیادنا

کرچکلم سیلندی بونده ترك دلی · الامعلوم اولدی معنی منزلی

جون بیلرسن جمله یول منزللری · برمکل سن ترك تاجك دللری

قاموبیلده واردی ضبط واصول · بنلره دشمیشدی جمله عقول

ترك دلینه کمسنه باقماز دعی · ترك لره هرکز کوکل اقماز دی

ترك دخی بلماز دی اول دللری · نجه بولا اول اولو منزللری

بوکتاب آنوکیچون کلدی دیلا · کم بو دیل اهلی دخی معنی بیله

ترك دلندن یعنی معنی بولالار · ترك تاجك جمله بیلداشی اوللر

یول ایچنده بری بری یرهمسایه · دیله باقوب معنی خور ایلمیا

تاك محروم قلمیا ترك ردحق · ترك دلنذا آکلیالر اول حقی

قوله تعالی وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین لهم الآیه

کرچکم کوکلدرا یران منزلا · اول کوکلده آکلنان کلمز دلا

قاموسیله دل دخی هم اشده در · برمازسا ایدراشده اوشده در

حالیا طوطی و خبر ایدر بو دره … گرچه کم ادمز اکا بو قال قیل دیه
قامو دلده معنی وار در بیلنه … قامو بولده حاق بولندی بولنه
نقرنغلدن بول اچقدر تکریا … کم اکا بلدیسا آنی بیدریا
اشبو دلده وار در معنی سزی … کوره کزلو دکول معنی یوزی
عاقل اولان معنوک قدرین بوله … قنده کم بولسا اکا رغبت قلوره
چوق عجایب چوق غرایب نسنه لر … سیلنور دلده نلر وار در نلره
معنی بر دلده جمکه سزهان … جمله دللر آنی سویلربی کمان
جمله دلده سویلنی اول سوزدرر … جمله کزلردن کوریلنی اولدرره
جمله جانلر سودوکی بر نسنه در … الآ بلمزکسنه کم اول ندره
بغلنپدر هر بری بر صورته … لیک مقصود اولدی کلدی صورته
اول صورتده نسنه وار در جان کورر … آنو کیچون جان اورز جان ویرر
بولکتابوک ختم اوش اولدی تمام … طبطلو بوز داستان کلدی تمام
یدی یوز او توز یلنده هجر توک … سوزاردی ختمنه بو تکر توک
معنی بی حود دکسه ختم اتمدی … بو سوزی ختم ایلیوبن کتمدیه
بلدکنجا سیلدی هر بر کشی … اتمدی کمسه کمال بو اشی
سوز ایچنده ارتق اکسک وارسه … بیتوری ویرسون آنی کم یارسه
حاق قتنده عاشقک اکسوکی چوق … اللهک اکسوکلیا الیوکی چوق
قامو خلقک اکسوکی آندا بتار … رحمتیله قامویی اول خوش دوتار
فضل رحمت اول اشکدا چوقدر … اولدر امیدا ارق یوقدر
ای خداوندا سنوک لطفک دلیم … سن سین آخر هم حکیم هم علیم
رحمتکله یارلغا قوللاریکی … سن اسوکم کندو بخشوللاریکی

هرکه دکلرسه بو سوزی ای جلیل
رحمتک اولسون اکا هردم دلیل
تمت الکتاب بفضل
الله تعالی
تم